

СТИВЪН КИНГ

Всичко е
съдбовно

14 МИСТЕРИИ

СТИВЪН КИНГ ВСИЧКО Е СЪДБОВНО 14 МИСТЕРИИ

Превод: Весела Еленкова, Весела Прошкова, Мартин Загорчев

chitanka.info

УВОД: ТВОРЕЦ НА (ПОЧТИ) ОТМИРАЩО ИЗКУСТВО

Ето какво направих. Извадих от колодата карти всички пики плюс един жокер От асо до поп = 1 — 13. Жокер = 14. Разбърках картите и ги раздадох. Порядъкът, в който ги обръщах една след друга, определи подреждането на разказите. Получи се много сполучлив баланс между „литературните“ и по-комерсиалните... СЪДБОВНО, не мислите ли? По моя преценка добавих и обяснителна бележка преди или след всеки разказ.

Неведнъж съм описвал радостта от съчиняването на истории и не смятам за необходимо да подхващам тази поизтъркана тема, след като в момента не мога да добавя нищо ново... но ще ви издам една тайна — като всеки аматьор изпитвам малко налудничавото удоволствие да се правя на делови човек. Обичам да „си чеша крастата“, да провеждам самостоятелно проучване на общественото мнение и да търся нови начини за привличане на интереса на читателите. Експериментирах с писането на филмови сценарии („Най-страховитата буря на века“, „Червена роза“), на роман с продължения („Зеленият път“) и роман с продължения, който се разпространява чрез интернет („Растението“). Правя всичко това не за да спечеля повече пари и дори не за да търся нови пазари, а за да погледна от различен ъгъл на писателското изкуство, което неминуемо ще доведе до обновяване на процеса и ще съхрани интереса към получените артефакти — тоест разказите.

На предишния ред написах „ще съхрани уникалността [на разказите]“, после изтрих фразата, подтикван от желание да бъда почтен. Как мислите, дами и господа, след толкова много години кога

ли мога да заблудя освен самия себе си? Първия хонорар за литературно произведение получих, когато бях на двадесет и една и карах първи курс в колежа. Сега съм петдесет и четири годишен и съм написал милиони думи на моя компютър, който е най-добрият ми приятел и никога не ми е изневерявал. Отдавна съчинявам романи и разкази, но работата още не е загубила очарованието си за мен. Ако не намирам начин да поддържам прозата си жива и интересна, тя на бърза ръка ще се превърне в грохнала старица. Не ми се ще да го допусна, защото не желая да мамя хората, които четат творбите ми (отнася се за теб, скъпи мой Верни читателю), както и самия себе си. В края на краищата с теб сме партньори, нали? Определили сме си среща. Трябва да се забавляваме. Трябва да танцуваме.

Като заговорих на тази тема, ето още нещо, което искам да споделя. Не знам дали ви е известно, че със съпругата ми притежаваме две радиостанции — WZON — АМ, по която излъчват спортни предавания, и WKIT — FM — за класически рок (помежду си я наричаме „Рокът на Бангор“). Право да ви кажа, напоследък не е лесно да се занимаваш с радио, камо ли в град като Бангор, където има прекалено малко слушатели и прекалено много станции. Едни излъчват съвременна кънтри музика, други — „класическо“ кънтри; имаме станции за стари мелодии, за почитателите на Ръш Лимбо, на Пол Харви и на Кейси Кейсъм. От доста време насам радиостанциите на Стиви и Таби Кинг са на червено — още не сме на дъното, но сме затънали достатъчно, че да не ми дава покой. Разбирате ли, харесва ми да печеля, но макар все да сме на първо място според „Арбс“ (рейтингът „Арбитрон“, който е еквивалент на телевизионния „Нилсън“), в края на годината излиза, че сме загубили пари. Обясниха ми, че в Бангор няма достатъчно рекламодатели, че баницата е нарязана на прекалено много парчета.

Полека-лека в главата ми назря идея. „Ще напиша радиопиеса — помислих си, — като онези, дето слушах заедно с дядо, докато растях (а той остаряваше) в Дърам, щата Мейн. Пиеса, и то страховита!“ Разбира се, знам историята с прочутата — или злощастната — адаптация „Война на световите“, дело на Орсън Уелс. Хрумването му (което между другото е блестящо) да преработи класическия фантастичен роман на Хърбърт Дж. Уелс в серия от новинарски бюлетини е имало страховтно въздействие. Толкова страховтно, че е

предизвикало национална паника и на Уелс (Орсън, не Хърбърт) му се е наложило след седмица да се изправи пред публиката в Мъркюри Тиътър, за да поднесе публичното си изявление. (Бас държа, че го е направил с усмивка; самият аз щях да се хия като смахнат, ако бях измислил толкова опашата, но правдоподобна лъжа.)

Казах си, че щом неговата идея е успяла, значи и моята ще проработи. За разлика от адаптацията на Уелс, започваща с оркестрово изпълнение на танцова музика, в началото на моята пиеса Тед Нъджънт ще надава вопли, пеейки прочутата си „Кат Скратч Фивър“. После един от известните водещи в нашата WKIT (вече никой не ги нарича дисководещи) ще каже: „Пред микрофона е Джей Джей Уест с новините по Дабълю Кей Ай Ти. Намирам се в центъра на Бангор, където около хиляда души са се събрали на Пикъринг Скуеър и наблюдават как някакъв грамаден предмет, напomniaщ сребърен диск, се спуска към земята... почакайте, ако вдигна микрофона, може би ще чуете звука, който издава.“

И тъй ще влезем в играта. За аудиоэффектите ще използвам нашето домашно студио, ролите ще се изпълняват от актьори от местния театър... а най-интересното... Знаете ли кое ще бъде най-интересното? Ще направим запис на реакциите на хората и ще го излъчим по радиостанциите в цялата страна. Хрумна ми (счетоводителят ми го потвърди), че приходите ще бъдат записани в графата „реализирани от радиоразпръсквателна дейност“, не от „писателска дейност“. Накратко, открих начин да намаля загубите от липса на рекламодатели и в края на финансовата година WZON — AM и WKIT — FM да излязат на печалба.

Идеята да напиша радиопиеса беше вълнуваща, още по-вълнуваща бе перспективата чрез писателското си умение да вдигна на крака моите радиостанции. Какво, мислите, се случи? Не можах да го направя, ето какво. Опитах какво ли не, мъчих се като грешен дявол, но все излизаше белетристика. Нямаше нищо общо с радиопиеса, при която, докато я слушаш, си представяш действащите лица и събития (онези от вас, достатъчно възрастни да си спомнят радиопрограми като „Напрегнато очакване“ и „Димящо дуло“, ще се досетят какво имам предвид) и повече напomniaше аудиозапис на роман. Несъмнено и в този вид програмата щеше да бъде излъчена по националните канали и щях да изкарам някой и друг долар, обаче си

давах сметка, че пиесата не струва... че е скучна и че ще измамя слушателите. Беше пълен провал, отгоре на всичко няхах представа как да я пооправя. Струва ми се, че писането на радиопиеси е отмиращо изкуство. Загубили сме някогашната способност да виждаме чрез слуха. Спомням си, че навремето слушах как някой почуква с кокалчетата на пръстите си по кухо дървено блокче... и ясно като бял ден виждах как Мат Дилан влиза в бар „Лонг Бранч“, а токовете на прашните му ботуши потракват по дървения под. Вече няма да се случи. Онези дни безвъзвратно са отминали.

Драматургията в Шекспиров стил — комедии или трагедии в бели стихове — също е отмиращо изкуство. Хората още посещават колежаанските постановки на „Хамлет“ и „Крал Лир“, ала да погледнем истината в очите — според вас какъв успех ще има подобна пиеса, ако бъде излъчена по телевизията, в сравнение с „Най-уязвимата брънка“ или „Петимата оцеляващи“, дори при положение, че ролята на Хамлет се изпълнява от Брад Пит, а на Полоний — от Джак Никълсън? Макар че Елизабетински драми като „Крал Лир“ и „Макбет“ все още имат своите почитатели, удоволствието, което изпитваш от дадена форма на изкуството, съвсем не означава, че си способен да създадеш нов образец на това изкуство. От време на време някой се опитва да постави на Бродуей или в по-малък театър пиеса в бели стихове. Всеки опит неизменно е обречен на провал.

Поезията *не е* отмиращо изкуство. Поетичните произведения са по-добри от всякога. Разбира се, не липсва обичайната шайка от малоумници (както навремето наричаха себе си щатните сътрудници на списание „Мад“), дебнещи в гъсталака — хора, които не правят разлика между претенциозност и гениалност, но на литературното поле се срещат много блестящи поети. Като доказателство прегледайте литературните списания в най-близката книжарница. Ще се уверите, че на шест скапани стихотворения се падат едно-две прекрасни. Повярвайте, че това е един много приемлив коефициент за съотношение между боклука и брилянтите.

Разказът също не е отмиращ, но според скромното ми мнение в сравнение с поезията този жанр е по-близо до опасността от загиване. Когато през прекрасната и далечна 1968 година продадох първия си разказ, вече оплаквах постепенното свиване на литературния пазар — отминала бе модата на булевардните романчета и на дайджестите,

седмичните вестникарски издания (като „Сатърдей Ивнинг Поуст“) бяха на смъртно легло. През изминалите години се наблюдава намаляване на читателския интерес към разказите. Бог да поживи не дотам известните списания, в които все още се поместват разкази от млади писатели, благословени да са онези редактори, които четат купищата материали, изпращани по пощата от аматьори и начинаещи автори (подвигът им е още по-забележителен предвид паниката от зараза с антракс, настъпил през 2001 година), Бог да благослови и издателите, които от време на време одобряват публикуването на антология с разкази на някой писател, обаче на Бог няма да му се наложи да прекарва целия Си ден, нито дори обедната Си почивка, благославяйки тези хора. Ще Му отнеме не повече от петнайсетина минути, защото те са малцина и с всяка изминала година броят им намалява с един-двама. Няма го вече списание „Стори“, което беше като пътеводна звезда за младите автори, включително за мен, макар че в него не са били помествани мои творби. „Ъмейзинг Сторис“ също вече не се издава въпреки неколкократните опити за възкресяването му. Няма ги интересни списания за научна фантастика като „Въртекс“ и, разбира се, великолепните списания „на ужаса“ като „Крипи“ и „Иъри“. Тези прекрасни периодични издания отдавна са потънали в забвение. От дъжд на вятър се правят опити за възкресяването на подобно списание; докато пиша тези редове, „Уиърд Тейлс“ се бори за оцеляване. В повечето случаи опитите завършват с провал. Все едно е пиеса в бели стихове — от онези, които сякаш започват и завършват, докато мигнеш. Пропуснатото не се връща. Отминалото трябва да си остане в миналото.

Не се отказах от писането на разкази отчасти защото от време на време ме осеняват идеи — прекрасни хрумвания, които „плачат“ да бъдат пресъздадени чрез три, девет или най-много петнайсет хиляди думи, но най-вече защото така доказвам поне на себе си, че противно на твърденията на някои безмилостни критици не съм се „продал“. Разказите все още се работят на парче като онези уникати, които купувате в занаятчийските ателиета, ако проявите търпение и изчакате, докато в задната стаичка изработват желания предмет.

Не е необходимо обаче да бъдат рекламирани чрез познатите похвати от рода на „направено по рецептата на баща ми“, защото самите разкази са създадени по този начин, нито пък има основание

да се предположи (както, изглежда, правят много плиткоумни представители на критиката), че начинът, по който се продава една литературна творба, задължително принизява стойността ѝ.

Гореказаното най-вече се отнася за разказа „Да се возиш на вагончето на смъртта“, който със сигурност е най-шантавият ми опит да предлага „стоката си“ на пазара, същевременно е ярка илюстрация на тезата ми, че е много трудно да си върнеш изгубеното, че когато нещата преминат определена граница, изчезването е почти неизбежно, но и че новаторският подход към писателската професия — например комерсиалният аспект — понякога освежават познатата проза.

Съчиних „Да се возиш на вагончето на смъртта“ след автобиографичната си книга „За изкуството на писателя“ и докато се възстановявах от злополуката, след която месеци наред болката беше постоянната ми спътница. Единственият лек против нея беше писането; то беше (и продължава да бъде) най-ефикасното болкоуспокояващо в оскъдния ми арсенал. Сюжетът беше съвсем простицък, почти като на историите за призраци, които се разказват около лагерния огън — класически разказ за човека, качен на „стоп“ от един мъртвец.

Докато думите и изреченията възникваха в нереалния свят на моето въображение, в също така нереалния свят на електронната търговия набираше скорост нов продукт — така наречената „електронна книга“. Чуват се мнения, че появяването ѝ вещае края на „истинските“ книги — страници, скрепени с лепило и подвързия, които прелистваме (и които понякога изпадат, ако лепилото е некачествено или подвързията — износена). В началото на 2000 година голям интерес предизвика есе на Артър Кларк, което бе публикувано само във виртуалното пространство.

Само че беше много кратко („Като да целунеш сестра си“ — казах си, когато го прочетох за първи път). Моят разказ пък се оказа доста дълъг. Сузан Молдоу, редакторка в „Скрибнър“ (като запален почитател на „Досиетата Х“ я наричам „агент Молдоу“... сами се досетете защо), един ден по предложение на Ралф Вичинанца ми телефонира и попита дали разполагам с „нещо готово, което искам да изпробвам на електронния пазар“. Изпратих ѝ „Да се возиш на вагончето на смъртта“; след което ние тримата — Сузан, „Скрибнър“ и моя милост — проведохме скромно социологическо проучване.

Неколкостотин хиляди души платиха таксата, за да прочетат книгата, и в резултат получих сума, от която се почувствах неловко. (Пак пуснах опашката лъжа — изобщо не изпитах неудобство от размера ѝ.) Дори правата за запис на аудиокасети ми донесоха над сто хиляди долара — абсурдно голяма сума.

Хей, май взех да се фръцкам. Дали не си виря носа? Само малко, драги мой читателю. Ще споделя с теб нещо, което не съм казал другиму — след написването на този разказ напълно откачих. Общо взето, когато се намирам на луксозния терминал на някое летище, пътниците не ми обръщат внимание; дърдорят по клетъчните си телефони или въртят далавери на бара. Не се обиждам, дори ми е приятно. Случва се някой да ми тикне под носа салфетка и да ме помоли да дам автограф за съпругата му. Тези баровци с шикозни костюми и дипломатически куфарчета почти винаги твърдят, че „съпругата е прочела“ всички мои романи. От друга страна, не пропускат да ми кажат, че не са чели нито един. Прекалено са заети, нали разбирате? „Прочел съм «Седемте навика на преуспелите хора», също «Кой ми е взел сиренцето» и това ми стига. Трябва да бързам, да не губя нито секунда, след около четири години ще получа инфаркт и трябва да го посрещна с 401 (хилядарки), когато ме сполети.“

След публикуването на „Да се возиш на вагончето на смъртта“ като електронна книга всичко се промени. Тълпи от хора буквално ме обсаждаха на летищата. Върху мен се нахвърлиха дори в чакалните на гарата. Започнаха да ме заговарят дори на улицата. Отказах примамливо предложение за участие в три телевизионни предавания дневно (да си призная, въздържах се, очаквайки обаждане от Спрингър, но Джери така и не ме потърси). Стигна се дотам, че ме изтипосаха на корицата на списание „Тайм“, а един от непогрешимите литературни критици на „Ню Йорк Таймс“ благоволи да отбележи очаквания успех на „Да се возиш на вагончето на смъртта“ и също така очаквания провал на следващата ми електронна книга „Растението“. Ако щете вярвайте, но името ми се появи на заглавната страница на „Уолстрийт Джърнъл“ — доказателство, че съм станал финансов магнат.

Сигурно вече се питате какво е предизвикало умопомрачението ми. Защо цялата дандания ми се видя безсмислена? Ясно е като бял ден — защото никой не се интересувахе от разказа. Мамка му, никой

дори не ме попита за сюжета, а истината е, че разказът си го бива, колкото и скромно да ви се стори изказването ми. Историята е простишка, но увлекателна. Накратко, върши работа. Що се отнася за мен, ако разказът ви е накарал да изключите монитора, значи съм постигнал целта си.

След премиерата на „Да се возиш на вагончето на смъртта“ във виртуалното пространство единственото, от което се интересуваха тези баровци-костюмаровци, бе: „Как вървят продажбите? Колко спечели?“ Как да им обясня, че пет пари не давам за финансовата страна на експеримента, че ме вълнува само дали разказът е стигнал до сърцата на читателите. Допада ли им? Скучен ли им е? Кара ли ги да настръхват от страх, което е *raison d'être* на разказите за призраци и таласъми? Постепенно осъзнах, че съм свидетел на поредния пример за творчески залез, поредната стъпка на друг жанр по пътя, който може би наистина ще завърши с изчезване. Намирам, че е декадентско снимката ти да бъде на корицата на прочуто списание само защото си използвал различен подход към пазара. Почувствах се още по-идиотски, като си дадох сметка, че всички читатели са проявили по-голям интерес към нововъведението, наречено „електронна книга“, отколкото към съдържанието ѝ. Искам ли да знам колцина от онези, които са „свалили“ разказа от Мрежата, наистина са го прочели? Не! Смятам, че ще претърпя горчиво разочарование.

Електронните публикации може да са, а може и да не са книгите на бъдещето — хич не ми пука, повярвайте. За мен експериментът беше само начин да посветя цялото си внимание на писането на разкази. А след това да направя така, че да стигнат до колкото е възможно повече хора.

Предполагам, че настоящата книга ще бъде причислена към бестселърите и известно време ще се задържи сред тях; в това отношение винаги съм имал късмет. Но ако я видите в някоя класация, може би ще се запитате колко сборници с разкази годишно попадат там и още колко време издателите ще публикуват книги, към които читателите не проявяват особен интерес. Ала що се отнася до мен, малко удоволствия се равняват на това през студена вечер да взема чаша горещ чай, да се настаня на любимото си кресло и докато се вслушвам във воя на вятъра навън, да чета хубав разказ, който е достатъчно кратък, че да го свърша още същата вечер.

Съчиняването на разкази не е толкова голямо удоволствие. Само два от настоящия сборник — „Всичко е относително“ и „Теорията на Ел Ти за домашните любимци“ — написах без особено усилие. Все пак мисля, че всеки път поднасям по нещо ново на читателите и не позволявам на жанра да загине, най-вече защото не пропускам година, през която да не напиша поне един-два разказа. Не го правя за пари, нито дори от любов — то е нещо като отдаване на заслужена почит. Защото ако искате да пишете разкази, трябва да направите нещо повече от това да възнамерявате да ги напишете. Не е като да караш велосипед, по-скоро напомня на тренировка в гимнастически салон — сами решавате дали да тренирате, или да вегетирате.

Приятно ми е, като ги гледам подредени в този сборник. Дано и вие да изпитвате същото. Ако желаете, споделете мнението си на познатия адрес: www.stephenking.com, същевременно ви моля да ми направите една услуга (всъщност не само на мен, но и на самите вас) — при положение, че тези разкази ви допаднат, купете си други сборници. Например „Котаракът Сам“ от Матю Клам или „Хотел «Рай»“ от Рон Карлсън — споменавам само двама от авторите, чиито разкази си заслужава да прочетете; макар вече да живеем в двадесет и първи век, те работят по „старомодния начин“ — пишат дума по дума. Няма значение в какъв формат ще се появят произведенията им — това не променя художествената им стойност. Ако обичате този жанр, подкрепете ги. Най-добрият начин за подкрепа всъщност почти не се е променил — четете техните разкази.

Ще ми се да благодаря на неколцина души, които са прочели моите — Бил Бъфорд от „Ню Йоркър“, Сузан Молдоу от „Скрибнър“, Чък Верил, който през годините е редактирал толкова мои книги, Рралф Вичинанца, Артър Грийн, Гордън ван Гелдър и Ед Фърман от списание „Фентъзи енд Сайънс Фикшън“; и още — на Най Уилдън от „Кавалиър“, на покойния Робърт А. Лаундис, който през далечната 1968 година откупи първия ми разказ. Изказвам специални благодарности на съпругата ми Табита, която си остава моята любима Вярна читателка. Всички те са работили и продължават да работят в името на това разказът да не потъне в забвение. Същото се отнася и за мен. А също и за вас, които купувате (и по този начин субсидирате издаването) и четете произведения от този жанр. Най-вече това се отнася за теб, Верни читателю. Особено за теб.

Бангор, Мейн
11 декември, 2001 г.

ЗАЛА ЗА АУТОПСИИ НОМЕР ЧЕТИРИ

Толкова е тъмно, че известно време — точно колко, не мога определя — ми се струва, че все още съм в несвяст. Полека-лека започвам да се досещам, че когато е в безсъзнание, човек не долавя движение в тъмнината, придружено от слаб, ритмичен шум, какъвто може да издава само скърцащо колело. Освен това чувствам допир — от темето до петите. Надушвам и миризма на нещо като гума винил. Не съм в безсъзнание, но във всички тези усещания има нещо твърде... твърде какво? Твърде *рационално*, за да е сън.

Какво е тогава?

Кой съм аз?

И какво става с мен?

Халтавото колело прекъсва глупавия си скърцащ ритъм и аз преставам да се движа. Миришещата на гума субстанция наоколо ми изпуква.

Глас:

— Къде казаха?

Мълчание.

Втори глас:

— Четвърта, струва ми се. Н-да, четвърта.

Отново потегляме, но този път по-бавно. Вече долавям тихите стъпки, вероятно от обувки с мека подметка или маратонки. Притежателите на гласовете са притежатели и на обувките. Отново ме спират. Отеква глухо потропване, последвано от едва доловимо изсвистяване. Това, струва ми се, е звукът от отварянето на пневматична врата.

„*Какво става тук?*“ — крещя, но писъкът отеква единствено в съзнанието ми. Устните ми не помръдват. Усещам ги — усещам и езика си, отпуснат на пода на устната кухина като замаяна къртица — но не мога да ги движа.

Онова, върху което лежа, отново потегля нанякъде. Подвижно легло? Да. Болнична количка, с други думи. Вече съм имал вземане-

даване с такива, беше отдавна, по времето на скапаните азиатски авантюрки на Линдън Джонсън. Идва ми наум, че съм в болница, че ми се е случило нещо лошо — като онази експлозия, която едва не ме обезплоди преди двацет и три години — и че сега ще ме оперират. Подобно хрумване дава отговор, при това смислен, на доста въпроси, само че не изпитвам никаква болка. Чувствам се добре, с изключение на тази малка подробност, че направо съм обезумял от страх. А и ако това са санитарии, които тикат количката към операционната зала, защо не виждам? Защо не мога да говоря?

Трети глас:

— Насам, момчета.

Моята подвижна постеля поема в нова посока и в главата ми прокънтява въпросът: „Каква е тая каша, дете съм се забъркал?“

„Не смяташ ли, че отговорът зависи от това кой си?“ — питам се, но откривам, че това поне го знам. Аз съм Хауард Котъръл, борсов посредник, известен сред някои свои колеги като Хауард Завоевателя.

Втори глас (досами главата ми):

— Днес си много хубава, докторке.

Четвърти глас (женски, при това хладен):

— Радвам се, че ме одобряваш, Ръсти. Бихте ли побързали? Обещах на детегледачката да се прибера до седем. Тя ще вечеря с родителите си.

До седем, да се прибера до седем. Все още е следобед може би или рано привечер, но тук цари пълен мрак, черен като бомбе, като опашката на мармот, като полунощ в Персия, и какво, за Бога, става тук? Къде съм бил досега? Какво съм правил? Защо не съм на телефоните?

„Защото е събота — обаждат се от дълбините на съзнанието ми тъничък гласец. — Беше на... на...“

Звук: УОК! Звук, който обичам. Звук, заради който в една или друга степен живея. Звукът на... какво? На стик за голф, разбира се. Стик за голф, който удря топката. Аз стоя, съзерцавам я как се издига в синьото...

Сграбчват ме за раменете и прасците и ме повдигат. Ужасно се стряскам и понечвам да изкрещя. Нищо не става... или може би все пак се чува немошно писукане, много по-тихо от скърцането на

колелото под мен. Сигурно и то не се чува. Сигурно само си въобразявам.

Издигам се във въздуха, плътно обгърнат в мрака. „Ало, не ме изпускайте, защото съм голям кутсузлия!“ — опитвам се да кажа, но устните и зъбите ми отново не помръдват. Езикът ми продължава да лежи на пода на устната кухня — онази къртица може би не просто е замаяна, а мъртва — и в миг ме осенява потресаваща мисъл, която прищпорва страха една идея по-близо до паниката: ами ако ме сложат да легна накриво и езикът препречи трахеята ми? Няма да мога да дишам! Та нали тъкмо това се разбира под израза „гълтнал си е езика“.

Втори глас (Ръсти):

— Докторке, този ще ти хареса, прилича на Майкъл Болтън.

Лекарката:

— Кой е Майкъл Болтън?

Трети глас — звучи като на младо момче, приблизително гимназист:

— Един сладникав естраден певец, който мечтае да е чернокож. Но не мисля, че е той.

Отеква смях, женският глас също се присъединява (макар и колебливо) и докато ме настаняват върху нещо, което, съдейки по усещането, е тапицирана маса, Ръсти изтърсва нова глупост — явно следва готов сценарий човекът. Обладан от внезапен ужас, изпускам нишката на поредната му глупост. Току-що ми мина през ума, че ако езикът ми препречи трахеята ми, наистина няма да мога да дишам, *но ако пък въобще не дишам?*

Ако съм мъртъв? Ако това е смъртта?

Има логика. Съответства на всичко останало с ужасяваща, профилактична точност. Тъмнината. Миризмата на гума. Днес може да съм Хауард Завоевателя, борсов посредник номер едно, страшилището на общинския кънтриклуб в Дери, постоянното присъствие на известната по всички игрища за голф по света „Деветнайсета дупка“, но през седемдесет и първа бях зачислен в санитарния екип в делтата на Меконг — стреснат хлапак, който понякога се събуждаше просълзен от някой сън за домашното куче на семейството — и веднага разпознах тази миризма и това усещане.

Мили Боже, намирам се в чувал за трупове.

Първи глас:

— Бихте ли се подписали, госпожо? Но натискайте силно, нали са три екземпляра.

Скърцане на писалка, която дращи по хартия. Представям си как притежателят на първия глас е протегнал пред лекарката папка, на която са защипани документи.

„Господи Боже мой, дано не съм умрял!“ — опитвам се да изпищя, но от устните ми не излиза нищо.

Дишането ми е затруднено... нали? Искам да кажа, аз не усещам как дишам, но дробовете ми сякаш са наред, не пулсират и не вият за глътка въздух, както става, като се гмурнеш твърде дълбоко под водата, следователно би трябвало да съм наред.

„Само че ако си умрял — промърморва потаен глас, — дробовете ти няма как да вият за глътка въздух. Хич даже — защото мъртвите дробове нямат нужда от въздух. На мъртвите дробове просто... не им пука много-много.“

Ръсти:

— Какво ще правиш следващата събота вечерта, докторке?

Но ако съм мъртъв, как е възможно да имам усещания? Как надушвам чувала в който се намирам? Как чувам гласовете на момчетата и докторката, която тъкмо обяснява, че следващата събота ще къпе кучето си, което се казва Ръсти, ама че съвпадение, и всички прихват да се смеят? Ако съм мъртъв, защо не съм се пренесъл другаде и не плувам в онази бяла светлина, за която толкова често приказват в шоуто на Опра?_

Чувам рязко изпращяване и в същия миг действително съм окъпан в бяла светлина — тя ме заслепява като слънцето, когато пробие плътната завеса на облаците в зимен ден. Мъча се да присвия очи, но не става. Клепачите ми са като щори, чийто механизъм е заял.

Едно лице се навежда над мен и закрива част от гадния блясък, който не извира от зашеметяващо астрално селение, а от множество флуоресцентни лампи. Лицето принадлежи на хубав по общоприетите представи млад мъж на около двацет и пет години — прилича на онези аполони от „Спасители на плажа“ или „Мелроуз Плейс“. Е, пренебрежимо по-умен. Изпод небрежно нахлупеното хирургическо кепе стърчи гъста гарвановочерна коса. Носи хирургическа престилка.

Очите му са кобалтовосини — от онези, за които момичетата уж примирали. Скулите му са гъсто осеяни с лунички.

— Хубава работа — казва. Третият глас принадлежи на него. — Този тип действително прилича на Майкъл Болтън! Е, хоботчето му е по-дълъко, но... — Привежда се по-ниско. Връзката на зелената му престилка погъделичква челото ми. — ...но да. Виждам приликата. Ей, Майкъл, я изпей нещо.

„Помощ!“ — опитвам се да изпея, но не ми остава друго, освен да впия ледения си поглед на мъртвец в тъмносините му очи и да се питам дали *наистина* съм мъртъв, това ли било, така ли се случвало с всеки, когато моторчето спре да бръмчи. Ако все още съм жив, как е възможно младежът да не забележи присвиването на зениците ми срещу теглилата? Само дето отговорът ми е известен... или поне така ми се струва. Те *не са* се свили. Именно затова блясъкът на флуоресцентните лампи ми причинява такава болка.

Връзката гали челото ми като перце.

„Помощ!“ — крещя на спасителя от плажа, вероятно стажант или може би все още първокурсник по медицина. — *Помогнете ми, моля!*“

Устните ми дори не трепват.

Лицето се отдръпва, връзката престава да ме гъделичка и бялата светлина нахлува през неспособните ми да се отместят встрани очи право в мозъка ми. Чувството е ужасно, нещо като изнасилване. Мислено отбелязвам, че ако трябва дълго да се вглеждам в тази светлина, ще ослепея, и то с радост.

УОК! Звукът е от стик за дълъг удар, който удря топката, но е малко по-глух, а и дръжката се поизметна. Топката излита... но кривва встрани... встрани... към...

Мамка му.

Нагазил съм в шубрака.

В полезрението ми изплува друго лице. Прикрепено е над бяла престилка, не зелена, и завършва с гъста разрошена рижа коса. Първото ми впечатление е, че коефициентът му за интелигентност е закупен на ликвидационна разпродажба. Няма кой друг да е, освен Ръсти. На лицето му е лепната широка, тъпоумна усмивка, която напомня ухилена гримаса на гимназист с напопан бицепс и татуировка: „РОДЕН ДА РАЗДИРА СУТИЕНИ“.

— Майкъл! — възкликва Ръсти. — Ау, изглеждаш умопомрачително! За нас е чест! Я ни изпей нещо, бе, братче! Направо си съдери мъртвия задник от пеене!

Зад мен долита хладният глас на лекарката, която вече дори не се преструва, че тези тъпи шеги са ѝ забавни.

— Ръсти, престани. — И додава с по-различен тон: — За какво става дума, Майк?

Първият глас принадлежи на Майк — колегата на Ръсти. В думите му прозира леко смущение от факта, че трябва да работи с младеж, който иска да стане Андрю Дайс Клей, като порасне.^[1]

— Намерихме го при четиринайсетата дупка на игрището за голф. По-точно извън самото игрище, отстрани в шубрака. Ако не беше задминал следващите четирима и не бяха видели единия му крак да стърчи от храсталака, досега да се е превърнал в мравуняк.

Звукът отново отеква в съзнанието ми — *УОК!* — само че този път последван от друг, далеч по-неприятен звук: шумоленето на гъсталака, докато бръскам клоните със стика за голф. Четиринайсета ще да е била, където, говори се, растял отровен бръшлян.

Ръсти продължава да ме зяпа с интерес. Вълнува го обаче не смъртта, а приликата ми с Майкъл Болтън. О, да, знам, че си приличаме, дори съм изпадал дотам да се възползвам от този факт пред някои клиентки. Иначе всяко чудо за три дни. А и при така създадите се обстоятелства... *Господи!*

— Кой е установил смъртта? — пита лекарката. — Казалиан ли?

— Не — отвърща Майк и за миг свежда поглед към мен. По-възрастен е от Ръсти поне с десет години. Косата му е черна, тук-там прошарена със сребърни нишки. Очила. *Как е възможно никой от тези хора да не разбере, че не съм мъртъв?* — Един от четиримата, които го открили, всъщност бил лекар. Това тук е неговият подпис... виждате ли?

Шумолене на хартия, после:

— Господи, Дженингс. Познавам го. Завеждащ физиотерапията на Ной, когато ковчегът е заседнал на върха на Арарат.

Ръсти няма вид на човек, който е схванал майтапа, но все пак се разцвилва насреща ми. Лъхва ме миризма на лук — в устата му е останал неприятен дъх от обяд, а щом ми мирише на лук, би трябвало да дишам. *Би трябвало, а?* Само да ще да...

Но преди да съм успял да довърша мисълта си, Ръсти се навежда по-близо и в миг отново ме обзема надежда. Забелязал е нещо! Забелязал с нещо и сега се кани да ми направи изкуствено дишане. Бог да те благослови, Ръсти! Бог да благослови теб и лучения ти дъх!

Но тъпашката усмивка не слиза от лицето му и вместо да допре устни до моите, той плъзва длан под брадата ми. Подхваща челюстта ми отдолу, като намества палеца и пръстите си върху ъглите ѝ.

— Той е жив! — крещи. — *Жив* е и сега ще поее за фенклуба на Майкъл Болтън от четвърта патоанатомия!

Пръстите му се впиват по-дълбоко — изпитвам смътна болка, подобна на усещането при отслабването на действието на новокаина — и челюстта ми започва да се отваря и затваря, зъбите ми тракат.

— *Дори ако е зла-а-а, не забелязва той това-а-а* — запява Ръсти фалшиво с глас, от който Пърси Следж направо щеше да обезумее. — *Не може да те нарании-и-и...* — Зъбите ми чаткат под грубия натиск на пръстите му, езикът ми се мята като кучешки труп върху воден дюшек.

— Престани! — скастрия го лекарката. Изглежда потресена. Ръсти явно го долавя и вместо да спре, ликуващо продължава. Пръстите му вече се забиват в страните ми. Заледеният ми поглед сякаш се взира в тавана.

— *Ще зареже той и най-добрия си приятел, ако тя го изос...*

Ето я и нея — жена в зелена престилка, кепето е завързано под брадичката ѝ и виси на гърба ѝ като сомбрерото на Сиско Кид, късо подстриганата ѝ кестенява коса е пригладена назад; изглежда добре, но е много свирепа — по-скоро красива, отколкото чаровна. Сграбчва Ръсти — ноктите ѝ са късо подрязани, и го дръпва от мен.

— Ей! — възмутено крещи той. — Я не ме пипай!

— Тогава *ти* не го пипай — отвърща тя и човек не може да не долови гнева в гласа ѝ. — Писна ми от второкурсническите ти остроумия, Ръсти, и ако пак се опиташ да ми излезеш с някой подобен номер, ще пусна рапорт срещу теб.

— Вижте, вижте, нека успокоим топката — намесва се здравенякът от „Спасители на плажа“, асистентът на лекарката. Звучи разтревожен, сякаш очаква Ръсти и шефката му да се сбият насред залата. — Нека сложим край на разправията.

— Ама тя защо се заяжда с мен? — продължава Ръсти. Опитва се да изглежда възмутен, но всъщност го избива на хленч. После малко променя посоката и повтаря:

— Защо се заяждаш с мен? Да не си в мензис?

Лекарката, изпълнена с погнуса:

— Разкарайте го оттука.

Майк:

— Хайде, Ръсти, да идем да попълним данните.

Ръсти:

— Да бе, да подишаме чист въздух.

Аз продължавам да слушам всичко това, сякаш се излъчва по радиото.

Стъпките им скърцат по пода, насочват се към вратата. Ръсти се е надул и засегнато недоумява на глас защо лекарката не вземе да си сложи пръстен със съответния надпис, та хората да си знаят, че е кисела. Меките обувки поскръцват по плочките, но изведнъж звукът заглъхва и наместо това отново чувам как стикът бръска клоните, дано отнякъде изпадне проклетата топка, къде се е дянала, не може да е излетяла много надалеч, сигурен съм в това, тъй че къде е, за Бога, *ненавиждам* четиринайсета дупка, говори се, че там растял отровен бръшлян, и нищо чудно, в тези гъсталаци...

После нещо ме ухапа, нали? Да, почти съм сигурен. По левия прасец, точно над ластика на белия ми хавлиен чорап. Болката ме прониза като нажежена до червено губерка и отначало беше концентрирана в една точка, но постепенно започна да се разсейва...

... след което ме обгърна мрак. До момента, в който се намерих на количката, уютно закопчан в чувал за трупове, заслушан в разговора на Майк (*Къде казаха?*) и Ръсти (*Четвърта, струва ми се. Н-да, четвърта*).

Иска ми се да мисля, че е било някаква змия, но може би защото докато си търсех топката, в ума ми се въртяха все мисли за змии. Може да е било насекомо, помня единствено мигновеното пробуждане и болката, пък и в крайна сметка какво значение има? По-важното е, че съм жив, но те не знаят. Разбира се, че извадих лош късмет — познавам доктор Дженингс, помня как разговарях с него, когато ги изпреварих с тримата му приятели на единайсета дупка. Мил човек, но доста отнесен, поне стогодишен. Значи този грохнал

старик е установил смъртта ми. След което *Ръсти* с празния си зелен поглед и наглата си усмивка на хлапак от дом за малолетни престъпници на свой ред е установил смъртта ми. Лекарката — госпожа Сиско Кид, още дори не ме беше *погледнала* както трябва. А когато го направи, може би...

— Не мога да го *понасям* този нещастник — отбеляза тя, когато вратата се затвори. Останахме само тримата, макар че госпожа Сиско Кид, разбира се, си мисли, че са само двамата. — Защо ми се падат все нещастници, Питър?

— Не зная — отвърща господин Мелроуз Плейс, — но *Ръсти* е особен случай дори според хрониките на известните нещастници. Ходещ мор по мозъка.

Тя се засмива и нещо изтраква. После се чува звук, който ме изплашва още повече — звън на метални инструменти. Онези двамата се намират вляво от мен и макар да не ги виждам, зная за какво се готвят — за аутопсия. Ще ме срежат. Ще извадят сърцето на Хауард Котръл, за да разберат дали не се е прецакало някое бутало или е избил лост.

„*Кракът ми!* — крещя в съзнанието си. — *Погледнете* левия ми крак! *Там е проблемът, не в сърцето ми!*“

Може би очите ми все пак са попривикнали със светлината. Вече забелязвам — точно в периферията на полезрението си — жезла от неръждаема стомана. Приличат на огромни зъболекарски машини, само дето наконечникът не е борер. А трион. Неиде от дебрите на съзнанието ми, където мозъкът складира всякакви безсмислени подробности, които влизат в употреба само при участие в телевизионното състезание „*Джепарди!*“, изплува дори името — трион тип „Кугъл“. Използва се за отстраняване на най-горната част на черепа. Това се прави, след като вече са ти смъкнали лицето като детска маска за Хелюин — с косата и прочие.

После ти изваждат мозъка.

Трак. Трак. Трак. Пауза. Изведнъж отекна такова силно *ТРАК!*, че стига да можех, щях да подскоча от уплаха.

— Искаш ли да направиш перикардиалния разрез? — пита тя.

Пит, предпазливо:

— Вие искате ли?

Доктор Сиско, с нотка на задоволство, с нотка на благоволение, сякаш удостоява някого с огромна чест и отговорност:

— Да, струва ми се.

— Добре. Вие ще ми помагате ли?

— Изцяло на ваше разположение, господин капитан — отвърща и се разсмива тя. Смехът ѝ е придружен с характерно *клъц-клъц*. Звукът на ножица, която прорязва въздуха.

Сега вече паниката започва да се блъска в черепа ми и да пърха с криле като ято скорци, заключени в таванско помещение. Виетнам беше преди доста време, но там съм присъствал на пет-шест полеви аутопсии — „лагерен постмортем“, както ги наричаха лекарите — и знаех какво се канят да правят Сиско и Панчо. Ножиците са дълги и остри — *много* остри — и имат голяма дръжка с широки уши. Въпреки това човек трябва да е много силен, за да ги използва. Долното острие се врязва в корема като в масло. После — *клъц* — разсича слънчевия сплит и потъва в подобната на говежда пастърма плетеница от мускули и сухожилия над него. Оттам подхваща гръдната кост. Затварянето на острието този път е придружено със силно изхрущяване, костта се разполовява и гръдният кош се търкулва встрани като две бурета, които са били привързани с канап. След това проклетият инструмент, наглед нищо и никаква ножица за разфасоване на птиче месо, каквито се продават на месарския щанд във всеки супермаркет, продължава нагоре — *клъц-ХРУС, клъц-ХРУС, клъц-ХРУС*, раздвоява костта, срязва мускулите, освобождава дробовете, насочва се към трахеята и Хауард Завоевателя постепенно заприличва на печено за Деня на благодарността, което ще остане на масата непокътнато.

Пронизителен, дразнещ звук — това вече *прилича* на зъболекарска машина.

Пит:

— Може ли да...

Доктор Сиско, в гласа ѝ се долавя майчинска ласка:

— Не. Тези. — *Клъц-клъц*. Показва му.

„*Не могат да го направят* — мисля си. — *Не могат да ме разрежат... та аз чувствам!*“

— Защо? — пита той.

— Защото аз така искам — отвърща тя, но доста по-рязко. — Като започнеш сам да вършиш тези работи, Питърчо, можеш да правиш каквото си пожелаеш. Но докато си в залата за аутопсии на Кейти Арлън, ще започваш с перикардиалните ножици.

Зала за аутопсии. Това е. Казаха го. Искам цял да настръхна, но, разбира се, нищо не става — кожата ми си остава гладка.

— Запомни от мен — казва доктор Арлън (всъщност го поучава), — и последният глупак може да работи с машина за доене... но ръчната работа винаги си остава най-качествена. — В тона ѝ се съдържа неясен намек. — Разбра ли ме?

— Разбрах.

Ще ме срежат. Ако не издам звук или не направя някакво движение, наистина ще ме срежат. Ако кръвта рукне или бликне от първия срез на ножиците, ще се досетят, че нещо не е както трябва, но сигурно вече ще е твърде късно; след първия *клъц-ХРУС* ребрата ми ще са отменати върху раменете ми и сърцето ми ще пулсира като обезумяло под флуоресцентното осветление.

Съсредоточавам цялата си воля върху гърдите. *Напъвам* се да издишам, или поне се опитвам... и нещо става.

Звук!

Издавам звук!

Той почти не излиза от затворената ми уста, но го чувам и го усещам в носа си — тихо помъркване.

Концентрирам се, призовавам волята си и го правя отново — този път излиза по-силен, процежда се от ноздрите ми като тютюнев дим: „*Нннннн...*“ Напомня ми един стар телевизионен филм на Алфред Хичкок отпреди много, много време, в който Джоузеф Котън е напълно парализиран при автомобилна катастрофа, но най-сетне успява да покаже, че е жив, като проронва една-единствена сълза.

С това тъничко комарово жужене, ако не друго, доказах поне на себе си, че съм жив, че не съм просто дух, който броди из глиненото изображение на собствения ми труп.

Като фокусирам цялото си внимание, усещам как дъхът се прокрадва през ноздрите ми и се спуска в гърлото ми на мястото на въздуха, който току-що изкарах, после отново издишам и се напъгам по-силно от когато и да било през летните ваканции като тинейджър, когато работех за строителната фирма „Лейн Кънстръкшън Къмпани“,

изобщо по-силно от когато и да било през целия си живот, защото сега се напрегам в името на същия този живот и те трябва да ме чуят, мили Боже, трябва.

Ннннннн...

— Искаш ли да пуснем някаква музика? — пита тя. Имам Марти Стюарт, Тони Бенет...

Той простенва. Почти не го чувам, но не схващам веднага смисъла на нейните думи... и слава Богу, може би.

— Добре де — засмива се тя. — Имам и „Ролинг Стоунс“.

— Кой, вие?!

— Да, аз. Не съм толкова задръстена, колкото изглеждам, Питър.

— Нямах предвид... — Той май се смути.

„Чуйте ме! — крещя наум, а заледеният ми поглед е вторачен в ледено-бялата светлина. — *Стига сте дрънкали като свраки и се заслушайте в мен?*“

Отново усещам как в гърлото ми едва-едва прониква въздух и ми хрумва, че каквото и да ми се е случило, въздействието му постепенно отслабва... само че тази мисъл едва промъждуква по екрана на мислите ми. То може и да отслабва, само че съвсем скоро ще бъда лишен от възможността да се възстановя. Цялата ми енергия е подчинена на усилието да ги накарам да ме чуят, и този път надявам се ще ме чуят, сигурен съм.

— Ами тогава Стоунс — съгласява се тя. — Освен ако не предпочиташ да изтичам да купя един диск на Майкъл Болтън в чест на първия ти перикардиален разрез.

— Не, за Бога! — възкликва той и двамата прихват да се смеят.

Моят звук започва да излиза и този път *действително* е по-силен. Не колкото се надяхах, но достатъчно. Определено. Ще ме чуят, няма начин.

После, тъкмо когато започвам да изтласквам звука от носа си като бързо втвърдяваща се течност, стоята се изпълва с кънтящия рев на електрически китари и гласът на Мик Джагър се блъска в стените: „*Ооо, не, това е само рокендрол, но на мене ми харесва...*“

— *Намали го!* — провиква се доктор Сиско, преструвайки се, че се надвиква с музиката, и сред целия този шум моят носов звук — безнадежден тъничък вопъл, който се процежда през ноздрите ми, отеква като шепот в леярна.

Тя отново се навежда над мен и в нов прилив на ужас откривам, че е със защитни очила от плексиглас и марлена маска. Хвърля поглед през рамо.

— Ще ти го съблека — съобщава на Питър и се навежда към мен, а в ръката ѝ, напъхана в ръкавица, проблясва скалпел. Навежда се към мен сред китарения гръм на „Ролинг Стоунс“.

Жужа отчаяно, но напразно. Самият аз не се чувам.

Скалпелът описва кръг във въздуха и започва да реже.

Писък раздира съзнанието ми, но не усещам болка, просто спортният ми пуловер се разпада на две половини. Както ще зейне и гръдният ми кош, след като Питър, без да знае, извърши първия си перикардиален разрез върху жив пациент.

Повдигат ме. Главата ми увисва назад, за миг виждам и самия асистент, обърнат с главата надолу — стои край стоманен плот, надява защитни очила от плексиглас и инспектира ужасяващия набор от инструменти. Първото, което се набива на очи, е огромна ножица. Мярвам я само за миг — остриетата безмилостно проблясват като атлаз. В следващата секунда отново лежа, но ризата ми вече я няма. Гол съм до кръста. В помещението е студено.

„Погледни гърдите ми! — крещя на лекарката. — Колкото и слабо да дишам, не може да не забележиш, че се повдигат и спускат! Нали си специалист, дявол да го вземе!“

Тя обаче се обръща към другия край на стаята и повишава тон, за да надвика музиката. (*„Харесва ми, харесва ми, да, харесва ми“* — пеят „Стоунс“; имам чувството, че този идиотски носов припев ще ме преследва в ада до края на вечността.)

— Боксерки или слипове?

— Боксерки, естествено! — провиква се той. — Погледни го само!

„Тъпанар! — иде ми да изкрещя. — Сигурно си мислиш, че всички над четирийсетте носят боксерки! Сигурно си въобразяваш, че ти като станеш на четирийсет, ще...“

Тя разкопчава бермудите ми и сваля ципа. При други обстоятелства подобни действия, извършени от красива жена като тази (малко свирепа, но доста красива), щяха да ми доставят огромно удоволствие. Днес обаче...

— Губиш, малкия. Слипове. Долар за Кити.

— На заплата — отвърща той и се доближава. Лицето му изплува до нейното и двамата се взират в мен през плексигласовите си маски като извънземни, които изучават с интерес току-що похитен жител на друга планета. Опитвам се да привлека вниманието им, за да забележат, че и аз ги гледам, но тези глупаци зяпат белъто ми.

— Оооо, при това *червени* — ахва Пит. — Не може да бъде!

— Аз бих казала, че са се боядисали в пералнята. Питър, би ли го повдигнал, тежи цял тон. Нищо чудно, че е получил инфаркт. Вземи си урок.

— *Много съм си добре!* — сопвам се аз. — *Сигурно съм по-здрав и от теб, мизерница такава!*

Тазът ми рязко полита нагоре в нечий силни ръце. Гърбът ми изпуква — от този звук сърцето ми се свива.

— Извинявай, братче — казва Пит, смъкват бермудите и червените ми гащи и внезапно ми става невероятно студено.

— *Едното* краченце — казва тя и повдига едното ми ходило, — и *другото* краченце — повдига другото ми ходило, — най-напред обувчетата, после чорапките...

Внезапно млъква и отново ме обзема надежда.

— Хм, виж, Пит.

— Какво?

— Нормално ли е да се играе голф така — по бермуди и мокасини?

Някъде зад нея (но там се намира просто източникът, иначе музиката отеква навсякъде около нас) „Ролинг Стоунс“ подхващат „Емоционално спасение“. „*Аз ще бъда твоят рицар в бляскави доспехи*“ — пее Мик Джагър, а аз се питам как ли ще се разтанцува като бесен с три пръчки динамит в кльощавия си задник.

— Ако питаш мен, този тип просто си го е *търсел* — продължава тя. — Мислех, че голф се играе с едни такива специални обувки, невероятно грозни, предназначени само за тази цел, с бутончета на подметките...

— Да, но не е задължително — пояснява Пит. Сплита пръсти над лицето ми и изпъва ръце. Кокалчетата му изпукат и от ръкавиците му се посипва талк като ситен снежец. — Засега поне не е. Не е като с обувките за боулинг. Ако те заловят да играеш боулинг с други обувки, могат дори да те тикнат в щатския затвор.

— Наистина ли?

— Да.

— Искаш ли да му измериш температурата и да извършиш общия преглед?

— *Не!* — крещя аз. — *Та той е още хлапе, какви ги ВЪРШИШ?!*

Той я поглежда, сякаш си е помислил същото.

— Това... ъ-ъ... май не е много законно, а, Кейти? Искам да кажа...

Докато той говори, тя оглежда стаята с преиграно изумление и аз започвам да предусещам, че лошо ми се пише — доктор Сиско, известна още като доктор Кейти Арлън, си е паднала по Пити с тъмносините очи. Господи Боже, бил съм извлечен напълно парализиран от игрището за голф само за да бъда натикан в поредния епизод на „Общата болница“, озаглавен „В зала за аутопсии № 4 разцъфва любов“.

— Хм — тихо възкликва с дрезгав театрален шепот. — Не забелязвам друг, освен теб и мен.

— Касетата...

— Още не се записва. А и дори да се записва, аз ще съм до теб през цялото време... ако някой въобще се поинтересува. Наистина ще бъда. Просто искам да отметна тия таблици и графики. Но ако се притесняваш...

„*Да!* — крещи насреща му окаменялото ми лице. — *Много се притеснява! СТРАШНО много! УМИРА от притеснение!*“

Той е най-много на двайсет и четири и какво ли ще каже на тази красива, свирепа жена, която нахлува в личния му периметър по начин, който означава едно-единствено нещо? „*Не, мамо, страх ме е?*“ Освен това му се иска. Желанието прозира дори през плексигласовата маска — подрипва в очите му като дърти пънкари, които правят пого на „Ролинг Стоунс“.

— Е, стига да искате да ме прикривате...

— Естествено. Рано или късно все ще трябва да опиташ, Питър. А в случай, че действително се наложи, мога да превъртя касетата.

— Сериозно ли? — стреснато я поглежда той.

Тя се усмихва.

— Ние в джедвърда бадоанадомия зи имаме много дайми, *mein Herr*.

— Не се и съмнявам — отвърща той на усмивката ѝ и протяга ръка извън обсега на заледеното ми полезрение. Когато се появява отново, пръстите стискат микрофон, който виси на черен кабел, прикрепен към тавана. Микрофонът прилича на стоманена сълза. Ако досега съм смятал целия този кошмар за нещо недействително, при вида на микрофона започвам да възприемам всичко в съвсем друга светлина. Тези нали няма да вземат наистина да ме нарежат? Макар да не е врял и кипял в занаята, Пит все пак е преминал някакво обучение — не може да не види белега на мястото, където ме е ухапало онова нещо — каквото и да е то — докато си търсех топката в шубрака, и поне тогава ще се усъмнят. *Не може да не се усъмнят.*

Но ножиците, хвърлящи безсърдечни атлазени отблясъци, продължават да ми се навират в очите — заблудени ножици за птиче месо — и аз се питам дали ще съм още жив, когато Питър извади сърцето от гръдния кош и го задържи за миг пред окования ми поглед, преди да го плъсне на кантара. Възможно е, струва ми се, твърде е възможно. Нали уж казват, че мозъкът можел да остане в съзнание до три минути след преустановяването на сърдечната дейност.

— Готов съм — съобщава Пит едва ли не официално. Касетофонът записва.

Аутопсията започва.

— Я да праметнем тази палачинка — жизнерадостно предлага Кейти и ме обръщат по корем с лекота. При движението дясната ми ръка безжизнено се размахва във въздуха и шумно се стоварва върху масата, а металният ръб се врязва в бицепса ми. Болката е неописуема, истинско изтезание, но какво от това. Моля се ръбът да прореже кожата ми, моля се да *прокървя* — нещо, което добросъвестните трупове не правят.

— О-о, стана грешка — казва доктор Арлън. Повдига ръката ми и я пуска да падне до тялото ми.

Сега цялото ми внимание е съсредоточено върху носа ми. Приплеснат е върху масата и дробовете ми за пръв път надават сигнал за тревога, който се изразява в едно такова влакнесто чувство на лишение. Устата ми е затворена, носът ми е притиснат върху масата и следователно почти запушен (не мога да определя точно колко запушен, но вече дори не усещам как дишам, действително не усещам). Ами ако се задуша?

В следващия миг става нещо такова, че напълно забравям за носа. Някакъв огромен предмет — имам чувството, че е нещо като стъклена бейзболна бата — грубо нахлува в ректума ми. За пореден път се опитвам да изкрещя, но надавам единствени окаяно, немощно жужене.

— Можете да засичате температурата. Пускам хронометъра — обявява Пит.

— Правилно — съгласява се тя и се отмества. Остава му поле за действие. Дава му да направи едно кръгче с мен, сякаш съм автомобил. Малко намалява музиката.

— Мъртвецът е белокож, четирийсет и четири годишен — обяснява Пит на микрофона за идните поколения. — Името му е Хауард Рандолф Котърл, живеещ на Лоръл Крест Лейн №1566, тук, в Дери.

Доктор Арлън, от известно разстояние:

— Мери Мийд.

След кратко мълчание Пит продължава, като че ли леко объркан:

— Доктор Арлън пояснява, че адресът всъщност се води в Мери Мийд, което се отдели от Дери през...

— Остави историческата справка, Пит.

Мили Боже, какво са ми наръгали в задника? Сигурно конски термометър. Ако беше малко по-дълъг, щеше да ми стигне до гърлото. А не са се престарали с лубриканта... пък и защо ли? В края на краищата нали съм мъртъв.

Мъртъв.

— Съжалявам, доктор Арлън. — Пит се мъчи да си спомни до къде беше стигнал и най-сетне продължава: — Тази информация е взета от документите на спешната медицинска помощ. Почерпена е от свидетелство за управление на МПС; издадено в щата Мейн. Смъртта е установена на местопроизшествието от доктор Ъ-Ъ Франк Дженингс.

Сега се надявам носът ми да прокърви, „Моля ти се — казвам му, — прокърви. Но не да прокапе малко кръв. Да ШУРНЕ като фонтан.“

Не шурва.

— Възможна причина за смъртта — инфаркт — продължава Питър. Нечия длан леко пробягва по гръбнака до задника ми. Моля се

да извади термометъра, но не би. — Гръбнакът изглежда непокътнат, нищо необичайно, привличащо вниманието.

Привличащо вниманието? *Привличащо вниманието?* Тия за какъв ме взимат — да не съм светулка?

Прихваща скулите ми с длан и повдига лицето ми, и на мен не ми остава друго, освен отчаяно да забръмча — *Нннннннн* — с ясното съзнание, че няма начин да ме чуе през пищащата китара на Кийт Ричардс, но се надявам поне да усети как звукът вибрира в ноздрите ми.

Не усеща. Вместо това извързва главата ми вляво и вдясно.

— Не се забелязват травми по врата, липсва *rigor mortis* — констатира и аз се надявам, че просто ще пусне главата ми, лицето ми ще се размаже върху масата — и тогава носът ми *най-сетне* ще прокърви, освен ако *наистина* не съм умрял — но той я отпуска леко, внимателно, при което пак затиска носа ми и задушаването отново излиза на преден план като съвсем реална възможност.

— Няма видими рани по гърба и седалищната част, единствено в горната част на дясното бедро се забелязва белег от стара рана, вероятно от шрапнел. Била е доста неприятна.

Да, беше *доста* неприятна, действително от шрапнел. С това войната свърши за мен. В продоволствения склад падна мина, двама бяха убити, един — аз — оцеля. Отпред е много по-неприятна, при това се намира на доста по-чувствително място, но бойното снаряжение работи... или поне работеше до днес. Сантиметър поналяво и щеше да се наложи за интимни моменти да ме оборудват с ръчна помпа и патрон с въглероден двуокис.

Най-сетне измъкна термометъра — мили Боже, какво облекчение — и по сянката му на стената виждам как го повдига пред очите си да отчете показанията.

— Трийсет и четири и пет десети. Ха, изобщо не е толкова ниска. Кейти... доктор Арлън, този тип спокойно може да е жив.

— Не забравяй къде е бил намерен — обажда се тя от отсрещния край на стаята. Случи се в пауза между две песни и за миг съвсем ясно долових поучителните нотки в тона ѝ: — Игрище за голф? Летен следобед? Не бих се учудила, ако има и трийсет и седем.

— Да, да — смирено се съгласява той. После додава: — Това няма ли да звучи малко странно на записа? — В превод: „Няма ли да

изляза голям глупак?“

— Ще звучи като учебна ситуация, каквато и представлява.

— Добре, чудесно.

Пръстите му, скрити в гумени ръкавици, разтварят задника ми, после се отдръпват и продължават да се спускат надолу по бедрата. В този миг щях да се напрегна, стига да можех.

„*Левият крак* — излъчвам му сигнали. — *На левия крак, Пити, на левия прасец, не виждаш ли?*“

Трябва да го види, просто *трябва*, защото аз го *чувствам* — пулсира като ужилване от пчела или инжекция, направена от непохватна медицинска сестра, така че лекарството попада в мускула, наместо във вената.

— Трупът е много добър пример за това колко е пагубно да се играе голф по къси панталони — продължава, а аз улавям, че се моля да се беше родил сляп. По дяволите, може би *действително* се е родил сляп — във всеки случай се държи точно като слепец. — По краката личат какви ли се ухапвания от насекоми, кърлежи, драскотини...

— Майк каза, че са го намерили в храстите — вмята Арлън. Вдига невъобразим шум — сякаш не вкарва данни, а мие чинии в заведение. — Спокойно можем да предположим, че е получил инфаркт, докато си е търсел топката.

— Аха.

— Продължавай, Пит, справяш се чудесно.

Намирам подобно твърдение за доста спорно.

— Добре.

Продължава да ме побутна и подръчква. Прави го внимателно. Може би дори прекалено внимателно.

— На левия прасец има ухапвания от комар, които изглеждат инфектирани — регистрира и макар да продължава да ме опипва съвсем внимателно, ме пронизва такава неопикуема пулсираща болка, че щях да изкрещя, стига да можех да произведа какъвто и да било звук, по-силен от онова немощното жужене. Изведнъж ми хрумва, че животът ми може би зависи от времетраенето на касетата на „Ролинг Стоунс“, която слушат... приемайки, разбира се, че слушат именно касета, а не компактдиск, който ще свири от начало до край. Ако свърши, преди да направят първия разрез... или ако успея да измуча

достатъчно високо, та някой от тях да ме чуе, преди да обърне касетата...

— Може би трябва да им хвърля един поглед, като свършим с общата аутопсия — отбелязва тя, макар че ако сме прави за сърцето, няма да има смисъл. Или... искаш ли да ги погледна сега? Безпокоят ли те?

— Не, съвсем ясно личи, че са ухапвания от комар — отвръща Гимпъл глупакът^[2].

— Отляво стават, хм, по-големи. Виждам пет... седем... осем... о-хо, почти десетина само на левия му крак.

— Забравил си е аерозола против насекоми „Дийп Удс Оф“.

— Какъв ти аерозол, забравил си е дигиталина — отвръща той и двамата избухват в задушевен, искрен смях в залата за аутопсии.

Този път ме обръща без чужда помощ — може би с удоволствие пуска в употреба мускулите си, старателно напompани във фитнес залата — и скрива от поглед ухапванията от комари и змии. Аз отново се вирам във флуоресцентните лампи. Долавям тихо бръмчене. Масата леко се накланя и аз знам защо. Като ме разрезат, телесните течности ще започнат да се стичат към колекторите в основата. Ще се събере изобилен материал за какви ли не изследвания в щатската клинична лаборатория — в случай, че при аутопсията възникнат въпроси.

Младежът се вира в лицето ми и аз съсредоточавам цялата си воля и правя усилие да затворя очи, но клепачите ми дори не трепват. Исках просто да направя осемнайсет дупки в събота следобед, а то какво излезе — най-неочаквано се превърнах в Снежанка с косми по гърдите. Не мога да се отърва от мисълта какво ли би било, когато касапските ножици проникнат в корема ми.

Пит държи папка със защипани на нея листове. Прочита нещо, после я оставя настрана и отново заговаря пред микрофона. Вече не е толкова скован. Току-що постави най-ужасяващата грешна диагноза в цялата си практика, но все още не го знае и затова упражнението започва да го увлича.

— Започвам аутопсията в седемнайсет часа и четирийсет и девет минути, събота, двајсети август, хиляда деветстотин деветдесет и четвърта година.

Разтваря устните ми и оглежда зъбите ми, сякаш съм кон за продан, после натиска челюстта ми.

— Цветът е добър, не личат петехии по лицето. — В този миг музиката заглъхва и се чува прещракване от педала, с който превключва касетата с работния запис на режим „пауза“. — За Бога, този *като нищо* ще се окаже жив!

Измучавам неистово, но в същия миг доктор Арлън изпуска нещо, което издрънчава като нощно гърне.

— *Ще* му се! — засмива се тя. Той ѝ приглася и този път вече им пожелавам да се разболеят от рак, при това някоя такава разновидност, дето не може да се оперира, но се развива бавно.

Младежът бързо оглежда предната част на торса ми, опипва гърдите ми („Не се виждат синини, подутини и други външни белези от спиране на сърдечната дейност“ — *много* странно, няма що), после палпира стомаха ми.

Оригвам се.

Той ме поглежда, очите му се разширяват, ченето му поувисва и аз отново правя отчаян опит да измуча, макар да зная, че той няма да ме чуе през „Дай ми газ“, но мисля, че покрай оригването най-сетне ще забележи за какво става дума...

— Извини се, Хауи — вмята оная мизерница, доктор Арлън иззад гърба ми и се изхилва. — Внимавай, Пит, послесмъртните оригвания са най-неприятни.

Той престорено си вее на лицето, после се връща към работата си. Едва докосва слабините ми, макар да забелязва, че белегът на десния ми крак продължава и отпред.

„Пропусна да забележиш същинския белег, — викам си, — но може би защото се намира малко над мястото, където гледаш. Това обаче не е важно, спасителче, защото ти пропусна да забележиш, че ОЩЕ СЪМ ЖИВ, което е НАЙ-важното!“

Продължава да говори на микрофона, все по-уверено и свободно (всъщност звучи като Джак Клугман^[3] в „Куинси, съдебен лекар“), а колежката му, седнала някъде зад гърба ми, прелива от оптимизъм като същинска Поляна^[4] на медицинската общност и дори през ум не ѝ минава, че ще трябва да изтрие тъкмо тази част от упражнението. Самото хлапе се справя страхотно, само дето не разбира, че ще прави първия си перикардиален разрез върху жив човек.

Най-сетне казва:

— Мисля, че съм готов да продължа, доктор Арлън. — Гласът му не звучи много уверено.

Тя застава до масата, хвърля един поглед към мен и леко стисна рамото на Пит.

— Добре — казва и скандира: — *О-ще, о-ще!*

Опитвам се да се изплеза. Най-обикновена детинска наглост, но и това ще свърши работа... пък и като че ли долавям лек гъдел във вътрешността на устните си, наподобяващ усещането, че най-сетне започваш да се свестяваш след огромна доза новокаин. Това не беше ли трепване? Ами, ще ми се, но...

Да! Да! Но трепва само за миг и при втория опит нищо не се получава.

Пит грабва ножиците, а „Ролинг Стоунс“ преминават на следващото парче „Без бързане“.

„Доближете огледало до носа ми! — крещя. — Ще видите, че се замъглява! Не можете ли да направите поне това?“

Клъц-клъц, клъца-клъц.

Пит обръща ножицата под ъгъл, така че отражението на светлината се плъзва по острието, и аз за пръв път се изпълвам с увереност, искрена увереност, че тази налудничава фикция ще продължи до края. Режисьорът няма да прекъсне кадъра. Реферът няма да свири край на мача в десетия рунд. Няма да има кратка пауза за няколко думи от нашия спонсор. Питърчо ще натика ножиците в корема ми, както беззащитно си лежа, след което ще ме разопакова като колетна пратка по поръчка от „Хорчоу Кълекшън“^[5].

Колебливо поглежда към доктор Арлън.

„Не! — надавам вой и гласът ми отеква в мрачните стени на черепа ми, но от устата ми не излиза нито звук. — Не, моля ви!“

Тя кима.

— Давай. Ще се справиш отлично.

— Ъ-ъ... имате ли нещо против да спрем музиката?

Да! Да, спри я!

— Пречи ли ти?

Да! Пречи му! Обърка го до такава степен, че пациентът му се струва мъртъв!

— Е...

— Разбира се — казва тя и изчезва от полезрението ми. Мик и Кийт тутакси млъкват. Опитвам се да издам жужащия звук, но откривам нещо ужасяващо — не мога да направя дори това. Толкова съм уплашен. Страхът е блокирал гласните ми струни. Не ми остава друго, освен да гледам как застава до младежа и двамата ме съзерцават като носачи на ковчег, надничащи в пресен гроб.

— Благодаря — казва той. После поема дълбоко дъх и вдига ножиците. — Започвам перикардиалния разрез.

Бавно насочва инструмента към тялото ми. Виждам го... виждам го... след това изчезва от полезрението ми. След миг хладното острие се намества в горния край на голия ми корем.

Питър колебливо поглежда лекарката.

— Сигурна ли сте, че...

— Искаш ли да специализираш патоанатомия или не, Питър? — грубо го срязва тя.

— Знаете, че искам, но...

— Тогава режи.

Той кима, стиска устни. Ако можех, щях да затворя очи, но, разбира се, не мога да направя дори това — единствено мога да се приготвя да посрещна твърд като желязо болката, от която ме делят не повече от две секунда... да посрещна желязото, твърд като желязо.

— Режа — казва момчето и натиска.

— Чакай малко! — спира го тя.

Напрежението под слънчевия ми сплит се облекчава. Питър извърща поглед към нея с изненада, огорчение, може би дори с известно облекчение, че критичният момент се е отложил...

Ръка с гумена ръкавица плавно обхваща пениса ми, сякаш има налудничавото намерение да ми извърти някоя чекия — „Безопасен секс с мъртвец“, и доктор Арлън казва:

— Пропусна ей-това тук, Питър.

Той се навежда и се взира в находката ѝ — белега на слабините ми, точно в гънката над дясното бедро, представляващ гладко, прозрачно безпоресто мехурче в плътта.

Ръката ѝ не изпуска пениса ми — просто иска да осигури добра видимост, ето какво прави, все ѝ едно е дали отмества встрани члена ми или възглавницата на дивана, че да покаже на някого съкровището,

което е открила под нея — монети, изгубен портфейл, може би дори ментовото мишле, което търси от сума си време — но нещо става.

Господи Исусе Христе в инвалидна колесница с патерица на педали, *нещо става*.

— Обърни внимание — продължава. Пръстът ѝ леко гъделичка тестиса ми, проследявайки продължението на белега. — Обърни внимание на тези ивици. Тестисът му сигурно се е подул като грейпфрут.

— Извадил е късмет, че не се е наложило да се прости с тях.

— Хващам се на бас на... нали се сецаш? — Тя отново се смее леко предизвикателно. Ръката с ръкавицата отпуска хватката си, раздвижва се, после силно натиска члена ми надолу в старанието си да осигури по-добра видимост. Без да иска, прави онова, за което човек е готов да плати двайсет и пет-трийсет долара... при други обстоятелства, естествено. — Прилича ми на рана от войната. Я ми подай онази лупа, Питър.

— Но нали трябваше...

— Ей-сега. Няма къде да ти избяга. — Находката ангажира цялото ѝ внимание. Не ме изпуска, *продължава* да ме натиска и онова, което става, като че ли продължава да си става, но може да греша. *Сигурно* греша, в противен случай той щеше да забележи, а тя щеше да го *почувства*...

Навежда се и в полезрението ми остават единствено гърбът и връзките на престилката ѝ, които стърчат като шантави плитчици. О, не, о, Боже, долавям дъха ѝ там, долу.

— Обърни внимание на радиалното разположение на мишките. Рана от взрив, най-малко отпреди десет години, ще трябва да проверим военната му книж...

Някой блъсна вратата и нахлу в залата. Пит се стресна и извика. Доктор Арлън не извика, но ръката ѝ неволно ме стисна и всичко отново заприлича на сатанинска вариация на общоизвестната фантазия за „Непослушната сестра“.

— *Не го режете!* — истерично крещи някой толкова високо и треперливо, та едва разпознавам гласа на Ръсти. — *В калъфа му имаше змия, която ухапа Майк!*

Двамата го зяпват — тя продължава да ме стиска, за момента не се усеща, като Питърчо, който неволно притиска длан към сърцето си.

Изглежда така, сякаш *неговото* моторче е прегряло.

— Какво... какво искаш да... — ломоти.

— Изгуби съзнание! — казва... по-право избъбри Ръсти. — Ще се оправи, надявам се, но едва говори! — Малка кафява змия, друг път не съм виждал такава, свря се под товарната рампа, още си е там, но не е в това работата! Мисля, че е ухапала и тоя, дето го донесохме. Мисля, че... мамка му, докторке, к'во се опитваш да направиш? С чекии ли ще го свестяваш?

Тя се оглежда неразбиращо, отначало не проумява смисъла на думите му... но постепенно схваща, че стиска еректирал пенис. И докато пищи — както пищи, издърпва ножиците от изтръпнала ръка на Пит — се улавям, че пак съм се замислил за онзи стар телевизионен филм на Алфред Хичкок.

„Горкия Джоузеф Котън — казвам си. — Просто е трябвало да заплаче.“

ПОСЛЕСЛОВ

Измина една година от премеждието в Четвърта зала за аутопсии, аз се възстанових напълно, макар че парализата беше упорита и много страшна — едва след месец успях да раздвижа пръстите на ръцете и краката си. Още не мога да свиря на пиано, но пък и никога не съм умеел. Шегувам се, но не моля за извинение. Струва ми се, че и първите три месеца след злощастното приключение се задържах на тънката, но жизненоважна граница между здравия разсъдък и нервната криза единствено благодарение на чувството си за хумор. Няма да ме разберете, освен ако не сте усещали хладния допир на патоанатомичните ножици до корема си.

Близо две седмици след чудодейното спасение една жена на Дюпон Стрийт се обадила в полицейския участък на Дери да се оплаче от „зловонна миризма“, идеща от съседната къща. Там живееше стар ерген, банков чиновник на име Уолтър Кер. Къщата била празна... тоест, нямало хора. В мазето обаче полицаите открили над шестдесет змии от различни видове. Почти половината били умъртвени — от глад и обезводняване най-вече — но много от тях били живи... и много опасни. Някои били от твърде редки видове, един от които по мнение на експерти херпетолози дори се смятал за изчезнал от средата на века.

На дваайсет и втори август — два дни след инцидента и ден след вестникарската статия на първа страница във вестника (ПАРАЛИЗИРАН МЪЖ СЕ СПАСЯВА ОТ СМЪРТОНОСНА АУТОПСИЯ) Кер не се явил на работа в Общинската банка на Дери.

Всички клетки в домашната менажерия в мазето му били заети, с изключение на една. На нея нямало надпис, а змията, която изскочила от моя калъф за голф (санитарите го пхнали при „трупа ми“, а после се упражнявали със стиковите ми на служебния паркинг), така и не се намери.

Отровата, изолирана в кръвта ми — същата, която в далеч по-малка степен се съдържала и в кръвта на санитаря Майк, беше надлежно документирана, но не можах да я идентифицират. През изтеклата година разгледах безброй снимки на змии и досега съм открил поне една, за която се твърди че причинявала пълна парализа у хората. Името ѝ е Перуански бумсленг — гадно влечуго, което се водеше за изчезнало от двайсетте години на двайсети век. Дюпон Стрийт отстоеше на по-малко от километър от общинското игрище за голф в Дери. Делящото ги разстояние се състои в по-голямата си част от хилави горички и запустели парцели.

Една последна забележка. Срецах се с Кейти Арлън в продължение на четири месеца, от ноември 1994 до февруари 1995 година. Скъсахме по взаимно съгласие поради сексуална несъвместимост.

Не ми ставаше ако тя не е с гумени ръкавици.

* * *

Струва ми се, че в даден момент всеки автор на страшни истории трябва да се заеме с въпроса за погребването жив, най-малкото защото, както изглежда, този страх е много широко разпространен. Когато бях седемгодишен хлапак, най-страшните филми по телевизията се излъчваха в рубриката „Алфред Хичкок представя“, а най-страшният от цялата поредица — с приятелите ми бяхме напълно единодушни по въпроса —

беше един с Джоузеф Котън в ролята на мъж, който пострадва при автомобилна катастрофа. И то толкова тежко, че лекарите го взимат за умрял. Не могат да намерят пулса му. Дори понечват да му направят аутопсия — с други думи, да го разрежат, докато е жив, и вътрешно крещи — когато той проронва една-единствена сълза, за да им покаже, че все още е жив. Беше трогателно, но трогателното не влиза в обичайния ми репертоар. Като се размислих по темата, ми хрумна един — да го наречем помодерен метод да заявиш пред света, че си жив, в резултат на което се получи горният разказ. Последна забележка по повод змията: искрено се съмнявам, че на света съществува влечуго перуански бумсленг, но в една от закачливите истории за Мис Марпъл Дейм Агата Кристи действително споменава за африкански бумсленг. Тази дума така ми хареса (бумсленг, не африкански), че непременно трябваше да я вмъкна в този разказ.

[1] Американски комик, известен с мръсните детски стихчета и неприятните шеги; пародийно-бутафорен образ на „якия пич бомба“. — Б.пр. ↑

[2] Цикълът разкази „Гимпъл глупака“ от Исаак Башевис Сингър, американски писател от полски произход, носител на Нобелова награда за литература за 1978 г., обхваща живота на Гимпъл — сираче, израснало в еврейско гето в Полша през XIX в., на което всички се присмиват; в хода на историята обаче става ясно, че Гимпъл е свят човек, който се осланя единствено на вярата си в Бог и не може да проумее как е възможно някой да го излъже. — Б.пр. ↑

[3] Американски телевизионен и театрален актьор. — Б.пр. ↑

[4] Героиня от романите на американската писателка Елеонор Х. Портър; сираче, което заживява със строгата си леля, но скоро се превръща във всеобща любимка с жизнерадостния си нрав и заразния си оптимизъм. — Б.пр. ↑

[5] Луксозна колекция от декоративни предмети от цял свят, които се поръчват по пощата. — Б.пр. ↑

ЧОВЕКЪТ С ЧЕРНИЯ КОСТЮМ

Вече съм твърде стар, но историята, която ще ви разкажа, ми се случи, когато бях малък — едва деветгодишен. Годиная беше 1914, лятото след смъртта на брат ми Дан в западната нива и три години преди Америка да се включи в Първата световна война. На никого не съм разказвал какво се случи при разклонението на реката в онзи ден, няма и да разкажа... във всеки случай, не и лично. Затова пък реших да опиша случилото се в тази книжка, която ще оставя край леглото си. Не мога да пиша дълго, тъй като ръцете ми вече треперят и нямам почти никакви сили, но не мисля, че ще ми отнеме много време.

След време написаното ще се намери. Твърде е възможно, тъй като на човек му е едва ли не вродено да надникне в книга с надпис „ДНЕВНИК“ след смъртта на собственика ѝ. Тъй че най-вероятно този разказ ще бъде прочетен. По-важното е дали някой ще ми повярва. Почти със сигурност не, но това няма значение. Търся свобода, не вяра, а писането, както съм установил, обещава огромна свобода. В продължение на двайсет години водих рубриката „Много отдавна и далеч оттук“ в Касълрокия вестник „Кол“ и знам, че понякога написаното те напуска завинаги, като старите фотографии, които, ако стоят дълго на слънце, избледняват и се превръщат в къс бяла хартия.

Моля се за подобно избавление.

Един деветдесетгодишен човек трябва отдавна да е преодолял детските си страхове, но с напредването на болестите, прииждащи като вълните, които мият брега и сантиметър по сантиметър настъпват към пясъчния замък, съграден на плажа с пълно безразличие, онова ужасяващо лице изпъква пред погледа ми все по-ясно. Блести като мрачна звезда в съзвездията на детството ми. Какво съм правил вчера, кой ме е посетил в стаята ми в старческия дом, какво сме си казали... от тези неща в съзнанието ми няма и следа, но лицето на човека с черния костюм изпъква пред погледа ми все по-отчетливо, все по-често, и аз си припомням всяка негова дума. Не искам да мисля за

него, но съм безсилен; понякога нощем старческото ми сърце се разтуптява толкова силно и толкова бързо, сякаш всеки миг ще изхвъркне от гърдите ми. И тъй, развивам капачката на мастилената си писалка и насилвам треперещата си ръка да опише онази безсмислена случка в дневника, който получих за Коледа от една своя правнучка — не помня как ѝ беше името, но съм сигурен, че започваше със С — и който отварям за пръв път. Ще пиша в него. Ще разкажа как се запознах с човека с черния костюм на брега на река Касъл Стрийм един летен следобед на 1914 година.

* * *

по онова време Мотън беше различен — неописуемо по-различен. В онзи свят нямаше самолети, които постоянно да прелитат с глухо бръмчене над главите ни, нямаше автомобили и камиони, а небесата не бяха прорязани от електрически кабели.

В целия град нямаше ни един път с настилка, а „административният квартал“ се състоеше от колониала на Корсън, „Конюшня и железария“ на Тът, Методистката църква в къта на Христос, училището, кметството и ресторанта на Хари, на километър встрани от останалите сгради, който майка ми презрително наричаше „пивницата“.

Но най-вече хората живееха по друг начин — някак по *разделено*. Не съм сигурен до каква степен родените през втората половина на двадесети век са в състояние да ми повярват, макар да твърдят, че разбират как е било — казват го по-скоро от любезност към старци като мен. В Западен Мейн примерно нямаше телефони. От прокарването на първия пост ни деляха пет години, а когато мрежата достигна до нашия дом, вече бях навършил деветнайсет години и тъкмо заминавах да следвам в Мейнския университет в Ороно.

Но телефонът е най-малкото. Най-близкият лекар се намираше в Каско, а селището, което бихте понечили да наречете „града“, се състоеше от не повече от дузина къщи. Нямаше квартали (дори не знам дали сме знаели значението на тази дума, макар да използвахме израза „квартални дейности“, имайки предвид църковна благотворителност и танцови забави), а пустеещите ниви бяха

изключение. Извън града имаше само ферми, отстоящи на огромни разстояния една от друга, и от декември до март се сгушвахме край огнището — самотен остров сред безкрайната пустош, който наричахме „семејство“. Сгушвахме се, слушахме воят на зимния вятър в комина и се молехме никой да не се разболе, да не си счупи как и да не бъде обзет от нечестиви намерения като онзи фермер от Касъл Рок, който преди три зими накълца с брадва жена си и трите си деца, а в съда заяви, че призраците го накарали. В онези дни преди Световната война Мотън се състоеше предимно от гори и мочурища — мрачни, дълги ивици земя, населени с кошути и комари, със змии и загадки. В онези дни навсякъде гъмжеше от призраци.

* * *

Историята, която съм започнал да ви разказвам, се случи в един съботен ден. Баща ми ме отрупа със заръки, сред които и такива, които желаше да възложи на Дан, стига да беше още жив. Единственият ми брат почина, ужилен от пчела. Оттогава бе изминала цяла година, но майка ми не щеше и да чуе. Все повтаряше, че причината е била друга, *несъмнено* е била друга, тъй като никой не умира от ужилване от пчела. Когато мама Суийт, най-възрастната дама в женското благотворително дружество към Методистката църква, се опита да ѝ каже — действието се развиваше на една вечерня предишната зима — че същата съдба сполетяла любимия ѝ чичо през седемдесет и трета, майка ми затисна уши, стана и излезе от сутерена, където се помещаваше църквата. Кракът ѝ не стъпи повече там и макар баща ми да я увещава как ли не, не искаше и да чуе. Казваше, че е скъсала с църквата и ако пак налети на Хелън Робишод (истинското име на мама Суийт), ще стисне очи, да не я гледа. Нямало да може да се въздържи.

Та баща ми ми заръча да събере дърва за готварската печка, да оплева фасула и краставиците, да сваля малко сено от плевника, да наля две кани вода да се изстудяват в килера и да остържа старата боя от капака на зимника. После съм можел да отида за риба, но сам, ако нямам нищо против — той трябвало да отскочи да Бил Евършам за някакви крави. Отвърнах, че нямам нищо против, разбира се, а баща

ми се подсмихна, сякаш отговорът ми не го изненада осолено. Предната седмица ми беше подарил бамбукова въдица — без конкретен повод, не съм имал рожден ден или нещо такова, просто обичаше да ми прави подаръци — и аз умирах от нетърпение да я изпробвам в Касъл Стрийм; не съм виждал друга река с толкова пъстърва.

— Но не влизай навътре в гората — предупреди ме той. — Най-много до разклонението.

— Да, сър, обещавам.

— Обещай и на майка си.

Бяхме застанали на задната веранда. Като понечих да хукна към извора да напълня каните, баща ми ме спря. Извърна ме с лице към майка ми, изправена до мраморния кухненски плот сред водопад от слънчеви лъчи, нахлуващи през двукрилния прозорец над мивката. На челото ѝ беше паднала къдрица, която едва докосваше веждата ѝ — виждате ли колко подробно съм запомнил всичко? Под ярката слънчева светлина кичурът блестеше като снопче златни нишки и на мен така ми се прииска да изтичам до мама и да я прегърна. В този миг я видях като жена, по начина, по който я е възприемал баща ми. Ясно помня, че беше облечена с домашен пеньоар на червени розички и месеше хляб. Канди Бил, нашият малък черен шотландски териер, беше приклепнал в краката ѝ, ослушваше се внимателно и я гледаше право в ръцете, няма ли да изпусне нещо. Мама гледаше мен.

— Обещавам — повторих.

Тя се усмихна, но с онази тревожна усмивка, която сякаш не слизаше от устните ѝ, откакто баща ми донесе Дан от западната нива. Дойде си гол до кръста и плачеше. Беше си саблякал ризата да покрие лицето на Дан, което било подуто и посиняло. „*Момчето ми! Господи, погледнете момчето ми!*“ Помня го тъй ясно, сякаш е било вчера. Това беше единственият път, когато чух баща ми да изрича всуе Името Божие.

— Какво обещаващ, Гари? — попита ме мама.

— Обещавам да ходя не по-далеч от разклонението, госпожо.

— Да *не* ходя.

— Да *не* ходя.

Тя ме изгледа търпеливо, но нищо не каза, само продължи да меси тестото, което вече изглеждаше гладко като коприна.

— Обещавам да не ходя по-далеч от разклонението, госпожо.

— Благодаря ти, Гари. Опитай се да запомниш, че граматиката важи и в живота, не само в училища.

* * *

Заех се с изпълнението на възложените ме поръчки, а Канди Бил в това време ме следваше навсякъде — докато изгълтвах набързо обяда си, се настани между краката ми, наблюдавайки ме със същото внимание, с което следеше движенията на майка ми, когато месеше хляба; щом обаче взех новата бамбукова въдица и старото си рибарско кошче и прекосих двора, клекна пред един топ телена мрежа, захвърлена в прахоляка, и само ме изпрати с поглед. Извиках го, но песът не пожела да дойде. Изджавка сякаш ме подтикваше и аз да се върна, но това беше всичко.

— Стой се тогава — сопнах се, преструвайки се, че не ме е грижа. В действителност не беше съвсем така. Винаги ходехме *заедно* за риба.

Мама излезе на прага и ме проследи с поглед, заслонила очи с ръка. И до ден-дневен я виждам, сякаш гледам снимката на човек, който впоследствие е бил сполетян от нещастие или внезапно починал.

— И да изпълниш заръката на баща си, Гари!

— Да, госпожо, ще я изпълня.

Тя ми махна. Аз също ѝ махнах в отговор. После обърнах гръб и отминах.

* * *

Отначало слънцето напичаше гърба ми, но след петстотин метра навлязох в гората — пътят минаваше под гъстата сянка на дърветата, беше прохладно, ухаеше на смола и се чуваше как вятърът свисти в непроходимите елшащи. Носех въдицата на рамо като всички малчугани по онова време, а в другата ръка стисках кошчета като куфар на амбулантен търговец. Щом изминах три километра — тук

пътят представляваше горска просека с две бразди, разделена от гърбица, върху която бе порасла трева — вече долавях забързания, клюкарски ромон на Касъл Стрийм. Представих си пъстървите с червените точки по гърба и чисто белите кореми и сърцето ми подскочи в гърдите.

Над потока минаваше дървено мостче, а бреговете бяха стръмни и обрасли с храсталаци. Внимателно си проправих път надолу, стараейки се да се залавям за клоните и да забивам пети дълбоко в земята. Имах чувството, че тук все още е пролет. От реката лъхаше хлад и ухаеше на зеленина. Като се добрах до водата, за миг останах неподвижен, вдишах дълбоко горския аромат и се зазяпах в кръжащите водни кончета и червейчетата, които се провираха между камъните по брега. Малко по-надолу по течението мярнах една пъстърва, която рипна, подмамена от пъстра пеперуда — рибата беше едро парче, трийсетина сантиметра — и се сетих, че не съм дошъл ту просто да зяпам.

Спуснах се по течението и за първи път хвърлих въдицата си във водата на едно място недалеч от дървеното мостче, което оттам дори се виждаше. Нещо подръпна въдицата и почти налапа стръвта, но беше твърде чевръсто за хлапашките ми ръце — или може би не беше толкова гладно, че да не забележи кукичката — тъй че продължих да се спускам надолу.

Спрях на още две-три места и тогава стигнах до мястото, където Касъл Стрийм се разклонява — единият ръкав тече на югозапад, към Касъл Рок, а другият — на югоизток, към градчето Кашуакамак; тук улових най-голямата пъстърва в живота си — истинска прелест, петдесет сантиметра от главата до опашката, измерих я с линейката, която носех в кошчето. Беше истинско страшилище.

Ако тогава си бях рекъл, че този чуден дар ми е достатъчен за днес, и се бях върнал, сега нямаше да пиша (вече виждам, че разказът ми ще излезе по-дълъг, отколкото очаквах), но аз не се отказах. Вместо това веднага се погрижих за улова, както ме беше учил баща ми — почистих рибата, поставих я на дъното на кошчето върху суха трева, отгоре разстелих влажна трева — и продължих напред. На деветгодишна възраст и през ум не ми мина, че да уловиш петдесетсантиметрова пъстърва е забележително постижение, макар да помня как се учудих, че въдицата ми не се прекърши, когато сам,

без помощта на мрежа и без необходимите умения, извадих от водата рибата, която описа тромава дъга с пляскащата си опашка.

Десет минути по-късно се озовах до мястото, където реката се разклоняваше (то отдавна не съществува — там, където някога течеше Касъл Стрийм, се издига жилищен квартал с двуфамилни къщи и училище; дори да има поток, той тече нейде под земята), а точно по средата между двата ръкава се извисяваше огромна заоблена сива скала, голяма приблизително колкото дворния ни клозет. В подножието на скалата, откъм „Южния ръкав“, както го наричахме с баща ми, имаше едно удобно равно местенце, обрасло с мека трева. Клекнах там, метнах въдицата и почти веднага улових още една пъстърва. Не беше чак като трофея — на дължина стигаше трийсетина сантиметра, но не беше лоша риба. Почистих я, докато хрилете ѝ още мърдаха, прибрах я в кошчето и отново метнах въдицата.

Този път не клъвна веднага, затова се облегнах на скалата и се зазяпах в синьото небе, което се движеше над потока. Над гората преминаха облаци, движеха се от запад на изток и помня, че се опитах да ги оприлича на нещо, видях еднорог, сетне петел, сетне куче, което малко приличаше на Канди Бил. Тъкмо очаквах следващия облак, когато съм заспал.

* * *

Или „може би съм заспал“. Не мога да твърдя със сигурност. Знам само, че по едно време въдицата ми така подскочи, че за малко да я изпусна, и бързо ме изкара от унеса ми. Поизправих се, стиснах дръжката по-здраво и изведнъж усетих, че на носа ми е кацнало нещо. Сърцето ми слезе чак в петите и в продължение на един ужасяващ миг си мислех, че ще се подмокрят.

Въдицата отново подскочи, този път по-силно, но макар да не я изпуснах в потока, който може би щеше да я отнесе по течението (мисля, че дори проявих достатъчно здрав разум да проверя кордата с показалец), дори не понечих да изтегля улова. С ужас е бях вторачил в тлъстото черно-жълто насекомо, кацнало да си почине на носа ми.

Лекичко издадох долната си устна напред и подухнах нагоре. Пчелата се понамести, но остана на носа ми. Подухнах отново, тя

отново се понамести... но сега като че ли се размърда малко по-нетърпеливо и аз не посмях да духна трети път от страх да не я ядосам и да вземе да ме ужили. Беше твърде близо, за да различа ясно какво прави, но лесно можех да си представя как забива жило в носа ми и отровата ѝ плъзва към очите ми. И мозъка ми.

Хрумна ми ужасяваща мисъл — че това е същата онази пчела, която е убила брат ми. Знаех, че не е вярно, не само защото медоносните пчели вероятно живеят не повече от година (с изключение на пчелите-майки — за тях не бях толкова сигурен), а защото просто при ужилване пчелите умират — отлично го знаех, макар да бях едва деветгодишен. Жилото им е покрито с власинки и когато понечат да отлетят, се откъсва. Въпреки това ужасяващата мисъл не ме напускаше. Тази е по-специална, тя е дяволска пчела и сега се е върнала да види сметката и на второто момче на Лорета и Албион.

Има обаче нещо друго — случвало ми се е да ме ужили пчела, и макар отокът да е ставал по-голям, отколкото е редно (не мога да определя със сигурност), още не съм умрял от това. Нещастieto бе отредено само на брат ми — грозен капан, заложен още с раждането му и от който аз по неведоми пътища се бях отървал. Но докато присвивах очи до болка, за да виждам пчелата, всяка логика ми беше чужда. В този миг само *пчелата* съществуваше за мен, само тя, същата онази пчела, която бе убила брат ми, така го беше убила, че баща ми бе смъкнал презрамките на работния си комбинезон, за да съблече ризата си и да покрие подпухналото, кръвясало лице на Дан. Макар и обезумял от скръб, се бе сетил да го стори, защото не бе искал жена му да види какво е сполетяло първородния ѝ син. А сега същата тази пчела се е завърнала, за да убие и мен. Ще ме убие, ще умра в гърчове на речния бряг и ще се мятам като пъстърва, когато я откачиш от кукичката.

Както си седях и треперех, готов да се паникьосам — да скоча на крака и да хукна накъдето ми видят очите — зад гърба ми се чу пукот. Звукът беше пронизителен и властен като гърмеж, но аз знаех, че не е от пистолет — някой беше плеснал с ръце. Само веднъж. В същия миг пчелата отскочи от носа ми и падна в скута ми. Лежеше върху протритите ми кафяви кадифени панталони, крачката ѝ стърчаха нагоре, а жилото ѝ се беше превърнало в безобидно черно

конче. Веднага разбрах, че е мъртва. В същия миг нещо подръпна въдицата ми — това беше най-силното дръпване досега — и за малко пак да я изпусна.

Сграбчих я с две ръце и глупашки я дръпнах — да ме беше видял баща ми, щеше да се хване за главата. На кукичката се беше закачила първа, значително по-едра от онази, която бях уловил; стрелна се над водата като мокра, гънеща се мълния и от опашката ѝ се разхвърчаха ситни капчици — като на онези идеализирани снимки, които поместваха на кориците на мъжките списания „Тру“ е „Менс Адвенчър“ през четирийсетте и петдесетте години. В този миг обаче риболовният трофей беше последната ми грижа и дори не забелязах кога кордата се е скъсала и рибата е цопнала обратно в потока. Извърнах поглед през рамо да видя кой плесна с ръце. Точно над мен, в началото на дърветата, стоеше един мъж. Имаше бледо, издължено лице. Черната му коса беше пригладена назад с прецизно изтеглен път отдясно на тясната му глава. Беше много висок. Носеше черен костюм от три части и веднага разбрах, че не е човек, тъй като очите му бяха аленочервени, като пламъците в печката. Не само ирисите, тъй като ириса *нямаше*, не и зениците, и със сигурност не и склерите. Целите му очи бяха оранжеви... при това цветът им бе някак шавлив и мъждукащ. Като че ли е твърде късно да премълча онова, което искам да кажа. В човека пламтеше огън, а очите му бяха като отворчетата във вратичката на някои печки.

Мехурът ми се изпразни и протритият кафяв плат, върху който лежеше мъртвата пчела, потъмня. Почти не усетих как е станало, тъй като не можех да откъсна очи от мъжа, който стоеше на високия бряг и ме наблюдаваше — мъжът, който бе изникнал от простиращата се в продължение на петдесет километра непроходима мейнска гора, облечен с черен костюм от три части и заострени обуца от лъскава кожа. Верижката на джобния му часовник проблясваше на лятното слънце. По дрехите му нямаше нито една борова игличка. На всичко отгоре ми се усмихваше.

— Я, рибарче! — провикна се с приятен, мелодичен глас. — Виж ти! Добър ли е денят, млади момко?

— Добър ден, сър — отвърнах. Гласът, който излезе от гърлото ми, не трепереше, но никак не приличаше на моя. Звучеше като на по-голям човек. Като на Дан. Защо не и като на баща ми. Бях обсебен от

мисълта, че човекът може да ме остави на мира, ако се правя, че не съм забелязал що за стока е, ако се преструвам, че не съм забелязал пламъците, които просветваха и танцуваха на мястото на очите му.

— Може би ти спестих неприятно ужилване — отбеляза новодошлият и за мой най-голям ужас се запуска по брега към мястото, където седях с мъртвата пчела в скута си, стиснал бамбуковата въдица в отмалялата си ръка. Градските му обувки с меки подметки трябваше да се хлъзгат по тревата, с която бе обрасъл речният бряг, но те не само че не се хлъзгаха, но не оставяха и следи. Където стъпеше — или поне изглеждаше, че стъпва — не оставаха нито пречупени клонки, нито смачкани листа, нито отпечатащи от обувки.

Още преди да стигне до мен, разпознах миризмата, която се излъчваше от него — на изгорели кибритени клечки. Миризмата на сярата. Човекът с черния костюм беше Сатаната. Беше прекосил дълбоките гори между Мотън и Кашуакамак и сега стоеше тук, край мен. С крайчеца на окото си мярнах ръката му, бяла като на манекен на витрината на магазин. Пръстите му бяха ужасяващо дълги.

Клекна до мен на тревата и коленете му щръкнаха като на всеки нормален човек, но когато отпусна длани между тях, забелязах, че неестествено дългите му пръсти завършват с неестествено дълги и закривени жълти нокти.

— Не отговори на въпроса ми, рибарче — повтори с мелодичния си глас. Сега, когато се замисля, говореше като онези радиоводещи години по-късно, които коментираха от студиото си концертите на големите бигбенди и рекламираха „Геритол“, „Серутан“, „Овалтин“ и „Доктор Грабоу“. — Добър ли е денят?

— Моля ви, не ми правете нищо лошо — прошепнах толкова тихо, че аз самият едва се чух. Не мога да опиша колко се страхувах — толкова, че дори не искам да си спомням... но не мога. Не мога. И през ум не ми е минавало да се надявам, че може би сънувам, макар че ако бях по-голям, сигурно щях да си помисля именно това. Аз обаче бях деветгодишен и веднага разпознах онзи, който клекна до мен в тревата. Различих петела от сокола, както би рекъл баща ми. Онзи, който изникна от гората в прохладния летен съботен следобед, беше Сатаната и в кухите му орбити танцуваха огнени отблясъци на пламъците в главата му.

— О-хо, понамирисва ми на нещо — отбеляза, сякаш не беше ме чул... макар да знаех, че ме чу. — Понамирисва ми на нещо... мокро.

Наведе се към мен и протегна врат като човек, който понечва да подуши цветете. Забелязах и друго, което ме ужаси — с придвижването на сянката му по речния бряг, тревата отдолу пожълтяваше. Наклони глава към панталоните ми и подуши. Притвори пламтящите си очи, сякаш не искаше нищо да му попречи да се наслади на божественото ухание.

— Колко лошо! — извика. — Много лошо! — След което взе да нарежда: — Лари-фари-шмекелари! Надушвам лимонадата на Гари! — После се просна по гръб на полянката и избухна в дивашки кикот. Смееше се като обезумял.

Исках да избягам, но чувствах краката си сякаш през две планини от мозъка си. Не се разплаках обаче — може и да се подмокрих, но не се разплаках. Страхувах се прекалено много. Осъзнах, че ще умра, при това мъчително, но най-лошото е, че това не беше най-лошото.

Най-лошото щеше да дойде после. *След* като умра.

Той внезапно се изправи — миризмата на изгорели кибритени клечки направо ме задушаваше. Извърна насреща ми бледото си издължено лице и пламтящите си очи и ме изглежда скръбно, но в изражението му се долавяше и нещо шеговито. Сякаш непрекъснато се забавляваше.

— Лоша вест, рибарче — рече. — Нося ти лоша вест.

Не намерих сили да отвърна, само го погледнах — черния костюм, елегантните черни обувки, дългите бели пръсти, завършващи с птичи нокти.

— Майка ти е мъртва.

— Не! — изкрещях.

Представих си я как меси хляба под ярките утринни лъчи на слънцето, представих си падналата къдрица, която едва докосваше веждата ѝ, и отново изстинах от страх... но не за себе си. После си припомних как стоеше на кухненския праг, засенчила очи с длан, докато аз се отдалечавах с въдицата на рамо, и как в този миг ми се стори като снимка на човек, когото едва ли ще видиш отново.

— Не! Лъжеш! — писах.

Той се усмихна тъжно, търпеливо, като човек, свикнал да го обвиняват несправедливо.

— Опасявам се, че не лъжа. От същото като брат ти, Гари. Ужили я пчела.

— Не, не е вярно — заинатих се и най-сетне се разплаках. — Тя е стара, на трийсет и пет е, ако можеше да умре от пчела като Дани, отдавна да е умряла, а ти си лъжлив негодник!

Нарекох Сатаната лъжлив негодник. Смътно осъзнавах какво съм извършил, но бях обсебен от чудовищните му думи. Майка ми мъртва? Да ми беше казал, че на мястото на Скалистите планини се плиска океан, по щях да приема. Независимо от това му повярвах — дълбоко в себе си човек винаги вярва в най-лошото, което може да измисли.

— Разбирам мъката ти, рибарче, но тъкмо този довод, опасявам се, не звучи особено убедително. — Говореше престорено, сякаш ме утешаваше; тонът му бе ужасяващ, влудяващ, без капка жал и състрадание. — Човек може цял живот да не види присмехулник, което обаче не означава, че присмехулници не съществуват? Майка ти...

В потока рипна една риба. Човекът с черния костюм се намръщи и насочи показалец към нея. Пъстървата се сгърчи във въздуха, извивайки се толкова болезнено, че за миг сякаш ухапа опаката си, сетне цопна във водата и се понесе по течението с обърнат корем. Блъсна се в голямата сива скала при разклонението, завъртя се два пъти във въртопа, който се образуваше на това място, и потегли към Касъл Рок. Междувременно ужасяващият непознат отново извърна към мен пламтящите си очи и тънките му устни се разтеглиха в людоедска усмивка, разкривайки острите му зъби.

— Просто до сега не я жилила пчела — обясни ми. — Но в един хубав миг — преди няма и час, ако трябва да бъда точен — докато майка ти вадеше хляба от фурната и го поставяше на плота да изстине, през прозореца на кухнята влезе пчела.

— Не те слушам, не те слушам, не те *слушам*!

Затиснах ушите си с ръце. Той сви устни, сякаш се канеше да свирне. Духна насреща ми съвсем леко, но от устата му се разнесе неопишуема воня — на запушени канали, дворни клозети, които никога не са виждали вар, и мъртви пиленца след наводнение.

Ръцете му увиснаха безжизнено.

— Така-а. Трябва да ме изслушаш, Гари, трябва да ме изслушаш, милото ми рибарче. Брат ти Дан наследи смъртоносната алергичност именно от майка ти. И ти я носиш, но си взел от баща си защита срещу нея, която горкият Дан кой знае защо не е наследил. — Отново сви устни, но вместо да ми дъхне, зацъка с жестока насмешливост. — Тъй че, макар да ненавиждам да злословя по адрес на мъртвите, в цялата работа има някаква поетична справедливост, не смяташ ли? В крайна сметка тя е виновна за смъртта на Дан; със същия успех можеше да допре дулото до челото му и да дръпне спусъка.

— Не — прошепнах, — не е вярно.

— Напротив, вярно е. Пчелата влетя през прозореца и кацна на врата ѝ. Тя я шляпна с ръка, без да се замисля какво прави — *ти* самият постъпи по-разсъдливо, нали, Гари? — и пчелата я ужили. Майка ти веднага започна да се задушава. Това е естествена реакция, когато човек е алергичен към пчелна отрова. Гърлото му се стяга и той се задушава. Затова лицето на Дан беше посиняло и подпухнало и баща ти го покри с ризата си.

Зяпнах насреща му, сякаш си бях глътнал езика. По страните ми се стичаха сълзи. Не исках да му вярвам, знаех от неделното училище, че сатаната е баща на всички лъжи — и въпреки това му вярвах. Представях си как е стоял в нашия двор и е надничал през кухненския прозорец, наблюдавайки как майка ми се свлича на колене, впивайки пръсти в подутото си гърло, а Канди Бил подкача около нея и лае.

— Издаваше възможно най-възхитителните писъци — замислено продължи човекът с черния костюм, — и се опасявам, че си одраска лицето много лошо. Очите ѝ изхвъркнаха като на жаба. Накрая заплака. — След кратко мълчание додаде: — Издъхна със сълзи на очи, не е ли трогателно? И сега стигаме до най-красивата част. Като издъхна... и в продължение на четвърт час лежа на пода, наоколо цареше гробна тишина и се чуваше само тиктакането на часовника на печката, а жилото на пчелата още стърчеше на врата ѝ — толкова мъничко, ах, съвсем миниатюрно жилце — знаеш ли какво направи Канди Бил? Този малък шмекер взе, че изблиза сълзите ѝ. Първо от едната... после от другата страна.

За миг се загледа в потока с натъжен, замислен вид. После се извърна към мен и покрусеното му изражение се изпари като сън.

Лицето му се отпусна и придоби лакомия израз на мъртвец, издъхнал гладен. Очите му припламваха. Дори острите му зъбки се подаваха измежду бледите му устни.

— Умирам от глад — изтърси ненадейно. — Ще те убия, ще те изкормя и ще изям вътрешностите ти, малко рибарче. Какво ще кажеш по въпроса?

„*Не* — понечих да извикам, — *моля ви, недейте!*“ От устата ми обаче не излезе нито звук. Личеше си, че е твърдо решен да го направи. Твърдо решен.

— Толкова *гла-аден* — провлече, хем капризно, хем на шега. — Ти и без друго не можеш да живееш без драгоценната си майка, чуй ми думата. Защото баща ти се нуждае от топла дупка, в която да мушка, повярвай ми, и ако само ти си му под ръка, ще трябва да използва теб. Аз ще ти спестя тези грижи и неприятни усещания. Освен това ще отидеш в Рая, помисли си добре. Душите на убитите *винаги* отиват в Рая. Така и двамата ще угодим на Господ. Не е ли прекрасно?

И отново протегна към мен дългопръстата си бледна ръка, а аз, без да се замисля какво върша, отметнах капака на кошчето, проврях ръка на дъното и измъкнах рибата страшилище, която бях уловил. Подадох му я слепешката, пхнал пръсти в аления прорез, през който я бях изкормил, както човекът с черния костюм заплашваше да изкорми мен. Оцъкленото й око замечтано се взираше насреща ми, а златният пръстен на корема й ми заприлича на венчалната халка на майка ми. Представих си я как лежи в ковчега, а слънцето се отразява в халката й, и разбрах, че е истина — била е ужиlena от пчела и се е задушила в затоплената кухня, изпълнена с аромата на току-що изпечен хляб, а Канди Бил е облизал сълзите от подпухналите й страни.

— Голяма риба! — гърлено и лакомо се провикна човекът с черния костюм. — О-о, *каква голя-аама ри-иба!*

Издърпа я от ръката ми и я натъпка в широко зейналата си паст, с която не можеше да се мери никоя човешка уста. След много, много време, когато бях на шейсет и пет (сигурен съм, тъй като именно онова лято се пенсионирах като учител), посетих щатския аквариум на Нова Англия, където най-сетне видях акула. Раззината, устата на човека с черния костюм беше като тази на акула, само дето гърлото му

беше огненочервено — същият цвят ката ужасяващите му очи — и излъчваше горещина, подобна на топлината, която ненадейно лъхва от печката, като се подпали някое сухо дърво. Не си измислям — сигурен съм, че излъчваше топлина, понеже като понечи да напъха главата на петдесетсантиметровата пъстърва в устата си, люспите ѝ щръкнаха и се нагърчиха като изгорели хартийки, които прехвърчат пред отворената вратичка на пещ.

Напъха я в устата си като гълтач на мечове от пътуващ цирк. Погълна я, без да дъвче, и пламтящите му очи се изцъклиха. Рибата потъваше все по-дълбоко и по-дълбоко, гърлото му ту се издуваше, ту се свиваше, от очите му дори бликнаха сълзи... но неговите сълзи бяха кървави, алени и гъсти.

Мисля, че именно при вида на тези сълзи се отърсих от вцепенението. Не зная защо ми подейства така, но ми се струва, че именно те бяха причината. Подскочих като дървено човече на пружина в кутия, обърнах се и без да изпускам бамбуковата въдица, хукнах нагоре по брега, като се привеждах към земята и в усилието си да се изкача по-бързо, търсех да се заловя със свободната си ръка за по-дебелите клони.

Той измуча задавено и яростно — като човек, който се напъва да каже нещо с пълна уста — но аз се обърнах едва когато се изкатерих най-горе. Той идваше след мен, черното му сако се развяваше, тънката златна верижка на джобния му часовник проблясваше на слънцето, сякаш намигаше. Опашката на рибата още стърчеше от устата му, а останалата част, съдейки по миризмата, се бе опекла в гърлото му.

Посегна да ме сграбчи с грозните си нокти, но аз хукнах по билото. След стотина метра си възвърнах способността да говоря и се разкреших — от страх, разбира се, но и от скръб за смъртта на красивата си майка.

Той не изоставаше. Чух как кърши клоните и се блъска с храстите, но повече не се обърнах. Наведох глава, притворих клепки да предпазя очите си от храстите и ниските клони на крайбрежните дървета, които ме шибяха през лицето, и хукнах с всички сили. На всяка крачка очаквах ноктите му да се вкопчат в раменете ми и да ме привлекат в последна гореща прегръдка.

Това не се случи. След време — едва ли са изминали повече от пет-десет минути, но на мен ми се стои цяла вечност — зад ниско

приведените клони най-сетне зърнах мостчето. Без да спирам да крещя, вече останал без дъх като чайник, който почти е изкипял, се добрах до по-горния, по-стръмния бряг и хукнах нагоре.

На половината път се смъкнах на колене и надзърнах през рамо — мъжът с черния костюм ме следваше по петите, а бялото му лице се беше сгърчило от ярост и неутолим глад. Страните му бяха изцапани с кървави сълзи, а акуловата му паст зееше, сякаш закрепена на изметнати панти.

— *Рибарче!* — изсъска, хукна нагоре по брега и ме сграбчи за глезена с дългата си ръка. Отскубнах се, извърнах се и го замерих с рибарската си въдица. Той я отблъсна с лекота, но при падането тя се замота в нозете му и го повали на колене. Не ми трябваше повече — извърнах се и хукнах нагоре по баира. На върха едва не се подхлъзнах, но съумях да се вкопча в една от подпорите на моста и се спасих.

— Не можеш да избягаш, рибарче! — изкрещя той зад гърба ми. Беше разярен, но ми се стори, че в гласа му долавям шеговити нотки. — Да не мислиш, че една пъстърва може да ме засити — и то тъкмо пък мен?!

— Остави ме на мира! — изревах в отговор.

Вкопчих се в перилата и тронаво се преметнах върху мостчето; в дланите ми се забиха трески и така си ударих главата, като се приземих върху дебелиите греди, че свитки ми излязоха от очите. Претърколих се по корем и запълзах. Малко педи края на мостчето скочих на крака, препъвайки се само веднъж, задишах равномерно и хукнах да бягам. Тичах както умеят деветгодишните хлапаци, а именно — като вятъра. Имах чувството, че се докосвах до земята през три крачки, и нищо чудно да е било тъкмо така. Хванах дясната бразда на горската просека и тичах, тичах, докато слепоочията и очите ми запулсираха, отляво ме прониза остра болка, която започваше от ребрата и стигаше чак до подмишницата, и почувствах в гърлото си вкуса на кръв и метални стружки. Като останах без сили, залитнах и спрях, запъхтян като състезателен кон. Бях убеден, че онзи стои зад гърба ми с елегантния си костюм, златната си верижка, проблясваща над джобчето на жилетката му, и зализаната си коса, която дори не се е разрошила.

Но него го нямаше. На пътя, който се виеше към Касъл Стрийм между боровите и смърчовите, нямаше жива душа. Аз обаче долавях

присъствието му нейде из тази вековна гора — следеше ме с очите си с цвят на полски пожар, вмирисан на изгорели кибритени клечки и печена пъстърва.

Обърнах се и хукнах с всички сили, макар да понакуцвах — на следващата сутрин имах такава мускулна треска, че едва се измъкнах от леглото. Тогава обаче дори не съм усетил. Току поглеждах през рамо, за да се уверя, че съм сам на пътя. И наистина бях сам, но като поглеждах назад, вместо да се успокоя, се плаших още повече. Елите ми се струваха по-тъмни, по-разклонени и постоянно си представях какво ли се крие зад стволовете досами пътя — дълги, заплетени коридори, капани, в които, паднеш ли, неминуемо ще си счупиш крак; мрачни клисури, в които дебнат Бог знае какви гадини. До този съботен ден през 1914 година си мислех, че мечките са най-страшните същества в гората.

Вече не бях толкова наивен.

* * *

На около километър и половина по-нататък — тъкмо бях отминал разклона, където пътят излиза от гората и се влива в Гийгант Флат Роуд — насреща ми се зададе баща ми, който си свирукаше „Старото дъбово ведро“. Носеше въдицата си — онази с луксозната макара от „Мънки Уорд“, и рибарското кошче с ширита, който мама беше вплела в дръжката още по времето, когато Дан беше жив. На него беше извезано: „В ИМЕТО НА ИИСУС“. Бях спрял да тичам, но когато го видях, се втурнах насреща му с крясъци „*Tame! Tame! Tame!*“, залитайки като пиян моряк. Помня изумлението, което се изписа на лицето му, като разбра, че при друг случай е можел да се пошегува с мен, но не и в този миг. Изпусна въдицата и кошчето на пътя и без дори да ги погледне, хукна насреща ми. Не съм виждал татко да тича по-бързо — истинско чудо е, че като се срещнахме, не се проснах на земята. При сблъсъка си ударих носа в тока на колана му и шурна кръв. Дори не съм обърнал внимание. Единствената ми мисъл беше да прегърна татко и да се вкопча в него. Притисках пламналото си лице в корема му и изцапах синята му работна риза със сълзи, сополи и кръв.

— Гари, какво има? Какво стана? Добре ли си?

— Мама е умряла! — хълцах. — Срецнах в гората един човек и той ми каза! Мама е умряла! Ужилила я е пчела и тя се подула като Дан, и умряла! Лежи на кухненския под и Канди Бил... обли-изва... сълзи-ите... от... от...

„Лицето ѝ“, исках да довърша, но така се запъхтах, че не можах да изрека и думичка. Сълзите ми отново рукнаха и стреснатото, изплашено лице на татко се разми в три отделни образа, които се насложиха един върху друг. Разревах се — но не като бебе, което си е ожулило коляното, а като куче, което е надушило лошо знамение в луната — и баща ми силно притисна лицето ми към твърдия си гладък корем. Аз обаче се изплъзнах от ръката му и извърнах поглед назад. Исках да се уверя, че човекът с черния костюм не се задава. Нямаше и следа от него — пътят се виеше през гората свършено пуст. Заклех се каквото и да става, кракът ми да не стъпи на горската просека, но вече си мисля, че най-голямата Божия милост към рабите Му, населяващи земята, е, че не могат да виждат бъдещето. Сигурно щях да обезумея, ако знаех, че само след два часа *отново* ще крача по същия този път. За момента ме утешаваше дори само мисълта, че все още сме сами. После се сетих за майка ми — красивата ми мъртва майчица — отново зарових лице в ризата на баща ми и пак се разревах.

— Гари, чуй какво ще ти кажа — изрече той след миг. Аз продължавах да вия. Остави ме да си поплача още малко, после повдигна брадичката ми, за да ме погледне в очите. — На мама ѝ няма нищо.

Нямах сили да му отвърна и само се взирах в него, а сълзите ми се стичаха по лицето ми. Не му повярвах.

— Не знам какво са ти казали и на кой мръсник би му хрумнало да изплаши малко момче като теб, но кълна се в Бога, на майка ни ѝ няма нищо.

— Но... но той каза...

— Пет пари не давам какво е казал. Прибрах се от Евършам много бързо — той нямал намерение да продава крави, било само слух — и реших, че имам достатъчно време да те настигна. Грабнах въдицата и кошчето, а майка ти ни приготви няколко сандвича с конфитюр, от пресния хляб. Още са топли. Тъй че преди половин час ѝ нямаше нищо, Гари, а който идва от противоположната посока на

гората, няма как да знае по-добре от мен, гарантирам ти. — Взря се над главата ми и огледа пътя. — Кой беше този човек? И къде го срещна? Ще го намеря и ще го пребия от бой.

За две секунди — или поне така ми се стори — през ума ми минаха хиляди съображения, но последното беше най-убедително — ако татко налети на човека с черния костюм, не мисля, че той ще е този, който ще пребива. И ще има щастието да си тръгне.

Дългите бели пръсти, завършващи с изкривени нокти, не ми излизаха от ума.

— Гари?

— Не помня — изтърсих.

— Ти къде беше, при разклонението на реката ли? При голямата скала?

Не можех да излъжа баща си, когато ме попиташе направо — дори за да спася неговия или моя живот.

— Да, но не ходи там. — Вкопчих се в ръката му и го задърпах с все сили. — Моля те, не ходи. Беше много страшен човек. — Вдъхновението ме порази като гръм: — Мисля, че имаше пистолет.

Той замислено се взря в мен.

— Може би не е имало такъв човек — отбеляза, леко повишавайки тон в края на изречението почти като за въпрос. — Воже би си задрямал, докато си ловил риба, синко, и си сънувал кошмар. Като онези кошмари за Дани, които имаше през зимата.

Миналата зима действително бях сънувал доста кошмари за Дан — как отварям вратата на дрешника или на тъмната, ухаеща на плодове барака за сайдер, а вътре стои той и се взира насреща ми с пурпурното си, подпухнало лице. Често пъти се будех с писъци, които плашеха родителите ми. Пък и наистина бях позадрямал — поне се унесох — но не сънувах нищо, а и съм сигурен, че се събудих миг преди човекът с черния костюм да плесне с длани и да умъртви пчелата, която тупна в скута ми. Не го сънувах като Дан — сигурен съм в това, въпреки че странната среща вече се размиваше в съзнанието ми като сън, както, предполагам, става с всички спомени за свръхестествени преживявания — замъгляват се в съзнанието и добиват фантастични очертания. Но маже би е по-добре татко да смята, че случката съществува единствено във въображението ми. Заради самия него.

— Може и да съм сънувал — признах.

— Е, значи трябва да се върнем да потърсим въдицата и рибарското ти кошче.

Дори се запъти към реката и трябваше да го дърпам отчаяно, за да го накарам да се обърне към мен.

— После. Мля те, тате. Искам да видя мама. Трябва да се уверя със собствените си очи.

Той размисли над думите ми и кимна.

— Да, май наистина трябва. Първо ще отидем вкъщи, а после ще се върнем на реката.

Запътихме се към фермата — татко нарамил въдицата си досущ като моите приятели, аз — стиснал кошчето му отхапвахме от дебелите филии пресен хляб, намазани с конфитюр от боровинки.

— Хвана ли нещо? — попита ме, когато насреща ни се показва хамбарът.

— Да, сър. Една пъстърва. Доста едра. — *„И едно истинско страшилище — допълних мислено, но не изрекох нито дума. — Да си призная честно, по-голямо парче не съм виждал, но не мога да ти го покажа. Дадох го на човека с черния костюм, за да не изяде мен. И успях... за една бройка“*

— Само това ли? И нищо друго?

— После съм задрямал. — Това не беше много вярно, но не беше и лъжа.

— Слава Богу, че не си изгубил въдицата си. Или я изгуби, а, Гари?

— А, не, сър — отвърнах доста неохотно. Нямаше смисъл да лъжа, дори да бях измъдрил най-брилянтната лъжа на света — особено ако татко е твърдо решен да намери рибарското ми кошче, а по изражението му личеше, че е.

Канди Бил изхвъркна от задната врата и се втурна насреща ни с обичайния си пронизителен лай, като въртеше цялата си задница, както правят шотландските териери, когато се радват. Не издържах повече — очакването и надеждата се надигаха в гърлото ми като сапунена пяна. Заряха баща си и хукнах към къщата. Бях убеден, че ще намеря майка си просната на кухненския под с подпухнало, посиняло лице като Дан, когато баща ми го донесе от западната нива, плачейки и повтаряйки името на Иисус.

Но тя стоеше до плота съвсем здрава и читава, както когато се разделихме, тананикаше си и чистеше грах в една купа. Обърна се и отначало малко се изненада, но като видя широко ококорените ми очи и пребледнялото ми лице, уплашена извика:

— Гари, какво стана? Какво се случи?

Не отвърнах, просто изтичах до нея и започнах да я целувам. По едно време дойде и баща ми и обясни:

— Не се тревожи Ло... нищо му няма. Просто заспал край потока и пак сънувал лош сън.

— Дано да е последният — отвърна тя и силно ме стисна в прегръдките си, а Канди Бил в това време подскачаше в краката ни и надаваше пронизителния си лай.

* * *

— Не е нужно да идваш с мен, ако не искаш, Гари — каза баща ми, макар недвусмислено да бе дал да се разбере, че трябва да отида — да се върна на онова място и да се преборя със страха си, както се казва в наши дни. Този метод е много успешен, когато става дума за измислици, но през изтеклите два часа не се бях разколебал в твърдото си убеждение, че човекът с черния костюм беше съвсем истински. Нямахме обаче да мога да убедя баща си. Не мисля, че на този свят някога е съществувал деветгодишен хлапак, способен да убеди баща си, че е видял Сатаната да излиза от гората с черен костюм.

— Ще дойда — отвърнах.

Бях излязъл да го изпратя — трябваше да впрегна целия си кураж, за да не се поотместя — и сега седях край дръвника в страничния двор.

— Какво криеш зад гърба си?

Бавно извадих ръка. Бях готов да тръгна с него с надеждата, че човекът с черния костюм и опънатия като конец път в косата си е отишъл... но исках да съм подготвен в случай, че не е. Доколкото е възможно, разбира се. Стиснах в ръце семейната Библия. Първоначално смятах да взема само Новия завет, спечелен като награда с младежкото състезание по декламация на псалми, което се

провеждаше всеки четвъртък (назубрих осем, но с изключение на Двайсет и третия още на следващата седмица бяха изфирявали от главата ми), обаче малката червена книжка ми се стори недостатъчна за среща със самия Сатана, пък дори словата на Иисус да са отпечатани с червено мастило.

Баща ми се загледа в старата Библия, в която бяха напъхани семейни документи и снимки, предположих, че ще ми нареди да я върна на мястото ѝ, но той нищо не каза. По лицето му пробяга печал, примесена със състрадание, сетне кимна.

— Добре. Майка ти знае ли, че си я взел?

— Не, сър.

— Да се надяваме, че няма да забележи липсата ѝ, докато се върнем. Хайде да вървим. Гледай да не я изпуснеш.

* * *

След около половин час двамата стърчахме на брега и се взирахме в скалата, където Касъл Стрийм се разклоняваше, и в затревеното местенце в подножието ѝ, където срещнах човека с червено-оранжевите очи. Стисках в ръка бамбуковата си въдица — намерих я под моста — а ракитовото ми кошче лежеше захвърлено в тревата. Капакът му беше отметнат настрани. Дълго двамата с баща ми стояхме така, гледахме надолу и не продумвахме.

„Лари-фари-шмекелари! Надушвам лимонадата на Гари!“ Изрецитира това подло стихотворение, просна се по гръб и се разкикоти като хлапе, което току-що е открило, че притежава достатъчно кураж да изрича мръсни думички като „лайна“ и „пикня“. Тревата край скалата бе тучна и зелена, както в цял Мейн в началото на юли — навсякъде, където огрява слънце... с изключение на мястото, където бе лежал непознатият. То беше с формата на човешко тяло, а тревата там беше изсъхнала и пожълтяла.

Изведнъж забелязах, че стискам семейната Библия толкова силно, че пръстите ми са побелели. Така Норвил, мъжът на Мама Суийт, стиска лесковите пръчки, когато търси вода за кладенец.

— Ти стой тук — рече най-после баща ми и се изпързала странично по склона, като забиваше пети дълбоко в рохкавата пръст и

държеше ръцете си широко разперени, за да пази равновесие. Аз останах да го чакам, протегнал Библията като Норвил лесковите пръчки, а сърцето ми биеше до пръсване. Не знам дали ми се е струвало, че някой ме наблюдава — бях твърде уплашен да ми се струва каквото и да било, освен може би, че ми се иска да съм далеч от това място и тази гора.

Татко се наведе, подуши изгорялата трева и се намръщи. Знаех какво усеща — миризма на изгорели кибритени клечки. Грабна рибарското кошче и бързо се изкатери по брега. Крадешком погледна през рамо, за да се увери, че нищо не го следва. И слава Богу. Подаде ми кошчето, но още не бе го затворил — капакът висеше отметнат встрани на изкусно оплетените си кожени каишки. Надзърнах вътре и видях само трева.

— Каза ми, че си уловил пъстърва, но може би си сънувал и нея — отбеляза баща ми.

— Не, сър — скочих като ужилен от недоверието, което долових в гласа му. — Наистина хванах.

— Е, надали е избягала, ако си я изкормил и си я почистил. А ти едва ли би я прибрал непочистена, нали, Гари? Не съм те учил така.

— Да, сър, истина е, но...

— Значи, щом не си я сънувал и е била мъртва в кошчето, нещо е минало оттук и я е изяло — отсече баща ми и отново се огледа крадешком с широко разтворени очи, сякаш бе дочул някакъв шум. По челото му бяха избили капчици пот, едри като елмази — и нищо чудно.

— Хайде — подкани ме, — да се махаме оттук, по дяволите!

Нямах нищо против. Бързо се отправихме към мостчето. Като стигнахме, баща ми коленичи и огледа мястото, където намерихме въдицата. Тревата и тук бе изсъхнала, а венериният чехъл се беше сгърчил и покафенял, сякаш овъглен от огнен език. В това време надникнах в празното кошче.

— Сигурно се е върнал и е изял и другата ми риба — промърморих.

— *Другата* риба! — вдигна поглед баща ми.

— Да, сър. Бях хванал още едно парче. Много голямо. Онзи човек беше ужасно гладен. — Не можах да довърша — думите бяха на устните ми, но не ги изрекох.

Изкатерихме се на мостчето и се прехвърлихме през перилата. Баща ми взе кошчето, надзърна в него и го запрати в реката. Аз заставах до него тъкмо навреме да видя как цопна и отплува от течението като лодка, а водата взе да нахлува през рехавата ракитова плетка.

— Миришеше лошо — поясни баща ми, но не посмя да ме погледне и кой знае защо ми се стори, че се оправдава. За пръв и последен път го чувах да говори така.

— Да, сър.

— Ще кажем на майка ти, че не сме го намерили. А ако не ни попита, ще си мълчим.

— Да, сър, ще си мълчим.

Тя не ни попита, ние си замълчахме, и тук историята свършва.

* * *

Оттогава изминаха осемдесет и една години в продължение на много от тях дори не съм се сещал за тази случка... не и наяве. Като всеки друг човек, живял на тази земя, за сънищата си не гарантирам. Но вече съм стар и, изглежда, сънувам наяве. Болестите прииждат като вълните, които скоро ще погълнат изоставения пясъчен замък; спомените ми — и те прииждат и ме подсещат за една стара песничка, която звучеше горе-долу така: „Не ги закачай/ сами ще си дойдат/ с подвити опашки“. Помня, какво съм ял и какви игри съм играл, помня момчетата, които съм целувал в гардеробната на училището, когато сме играли на поща, помня момчетата, с които съм дружил, помня кога за пръв път пих алкохол и кога запалих първата си цигара (от царевичен кочан зад свинарника на Дики Хамър, след което повърнах). Но споменът за мъжа с черния костюм е най-ярък сред всичките ми спомени, сякаш излъчва своя, призрачна светлина. Беше истински, беше Сатаната и или беше дошъл специално за мен, или ми проработи късметът. Все повече се убеждавам, че успях да се изплъзна благодарение на късмета си — *единствено* на късмета си, а не на намесата на Господа, комуто съм се молил и когото съм възславял през целия си живот.

И както си лежа в старческия дом и в порутения пясъчен замък на тялото си, си казвам, че няма защо да се страхувам от Сатаната, че съм живял добър, праведен живот, значи няма защо да се страхувам. Понякога си напомням, че в крайна сметка не баща ми, а аз успях да убедя майка ми към края на същото онова лято да продължи да ходи на църква. В мрака на нощта обаче тези успокоения са безсилни и не носят утеха. В мрака на нощта се обажда глас, който шепне, че и деветгодишното момче не е направило нищо, което да му дава основание да се страхува от Сатаната... но въпреки това той дойде. Понякога зашепва в нечовешки ниски октави. *Голяма риба! Голя-аама ри-иуба!*

Сатаната ми се яви веднъж, преди много години — ами ако му хрумне да ми се яви отново? Вече съм твърде стар да избягам — не мога да стигна сам дори до тоалетната, камо ли да тичам. Нямам и грамадна, тлъста пъстърва, с която да го умилювам — стар съм, а кошчето е празно. Ами ако се върне и ме завари така?

И все още е гладен?

* * *

„Младият стопанин Браун“ е любимият ми разказ от Натаниел Хоторн. Мисля, че се нарежда сред десетте най-хубави разкази, писани от американец. В знак на почит „Човекът с черния костюм“ напомня именно този стил. Що се отнася до конкретните подробности, веднъж разговарях с един приятел, чийто дядо вярвал — съвсем искрено — че в началото на двайсети век е срещнал Сатаната в гората. Разказал му е как нечестивия излязъл от гората и се запътил насреща му като най-обикновен човек. Докато си бърбрили, забелязал, че мъжът е с пламтящи червени очи и мирише на сяр. Почувствал, че Сатаната ще го убие, ако разбере, че е разкрит, затова всячески се старал да води

нормален разговор, докато най-сетне успял да се измъкне. Разказът ми се роди от историята на моя приятел. Писането му не ми достави никакво удоволствие, но въпреки това е се отказвах. Някои истории настояват да бъдат разказани с такива крясъци, че човек се принуждава да ги напише, само и само да ги накара да млъкнат. Крайният резултат ми звучи като скучна приказка, поднесена доста суховато и нямаща нищо общо с Хоторновия разказ, който толкова харесвам. Бях потресен, когато сп. „Ню Йоркър“ пожела да го публикува. А когато спечели наградата „О’Хенри“ за най-добър разказ на 1996 година, сметнах, че някой е допуснал грешка (което обаче никак не ми попречи да си получа наградата). Читателите вероятно също ще го харесат. Този разказ е доказателство, че авторът често пъти е най-лошият съдник на своята творба.

ВСИЧКО, КОЕТО ОБИЧАШ, ЩЕ ТИ БЪДЕ ОТНЕТО

„Мотел 6“ на магистрала №80 край Линкълн, Небраска. Валеше слаб сняг и жълтият неонов надпис изглеждаше размазан. Вятърът духаше от всички посоки, типично за тази равна пустош в януарската вечер. Засега времето бе просто неприятно, но ако през нощта падне дебел сняг (синоптиците така и не можеха да постигнат съгласие по прогнозата), на сутринта междущатското шосе щеше да бъде необходимо. Това не тревожеше ни най-малко Алфи Зимър.

Той взе ключа си от един служител с червена униформа и закара колата си в края на дългата бетонна постройка. От двайсет години продаваше из Средния запад и бе установил четири основни правила за приятна почивка през нощта. Първо, резервирай предварително. Второ, отсядай само в мотели от големи вериги — „Холидей ин“, „Рамада ин“, „Комфърт ин“, „Мотел 6“. Трето, винаги взимай най-крайната стая. Така ще имаш най-много един шумен съсед. И последно, винаги взимай стая, чийто номер започва с единица. Алфи беше на четирийсет и четири, прекалено стар за долнопробните магистрални курви, за пържените пилешки пържоли или да мъкне багажа си по горните етажи. В последно време стаите на партера се пазеха за непушачи. На Алфи не му пукаше и той пушеше в тях.

Някой бе заел мястото му пред стая № 190. Всички места на паркинга пред сградата бяха заети. Това не го изненада. Човек може да си направи резервация, да я потвърди, но ако закъснее (а в такъв ден това става още в 16:00), колата му ще стои на тротоара. Автомобилите на по-ранните посетители бяха наредени в дълга редица пред яркожълтите врати на сивата бетонна сграда и прозорците им вече бяха напудрени от снега.

Алфи зави зад ъгъла и паркира срещу някаква нива, побеляла и потънала във вечерния сумрак. В далечината проблясваха прозорците на самотна постройка. Вътре сигурно беше уютно. Тук навън вятърът

духаше толкова силно, че клатеше колата. Снежната виелица от време на време закриваше светлините на къщата.

Алфи беше червендалест здравеняк. Дишането му беше хрипливо като на пушач. Носеше хубаво палто, защото хората харесват точно такива пътуващи търговци. Не яке. Хората с якета и спортни шапки пазаруваха в магазини. Ключът беше на седалката до него. Беше закачен на зелено ромбовидно парче пластмаса. Ключ като ключ, не някаква електронна измислица. По радиото Клинт Блак пееше „Само светлината на фаровете“. Кънтри. В Линкълн имаше станция за рок, но на Алфи рокендролът никак не му се връзваше в тази обстановка. Не и тук, където, ако превключиш на средни вълни, ще чуеш сърдити старци да плашат слушателите с божия гняв.

Той изгаси мотора, прибра ключа от стая №190 в джоба си и се увери, че бележникът му е все още там. Това бе старият му другар.

— Спаси руските евреи — напомни си, — ще получиш медал за храброст.

Слезе от колата. Вятърът бе толкова силен, че той се олюля, крачолите на панталоните му заплюсчаха и той се засмя с типичния хриплив смях на пушач.

Мострите му бяха в багажника, но тази нощ нямаше да му трябват. Не, изобщо не му трябваха. Той взе големия куфар и дипломатическото си куфарче от задната седалка, затвори вратата, сетне натисна черното копче на ключодържателя си. С него се заключваха всички врати. Червеното задействаше алармата при нападение на крадци. Алфи никога не беше нападан. Предполагаше, че търговците на полуготови храни рядко стават жертва на престъпници, особено в тази част на страната.

В Небраска, Оклахома и Канзас имаше добър пазар за полуготови храни; дори в двете Дакоти, макар че не беше за вярване. Алфи се справяше доста добре, особено през последните години, когато опозна тънкостите на този бизнес — макар че не можеше да се сравнява по доходност с пазара за изкуствени торове например. Те се надушваха дори сега, в зимния вятър, който вледеняваше лицето му и караше страните му да придобият тъмночервен цвят.

Остана на едно място за момент, докато вятърът поутихне. Светлинките отново се показаха. Самотна постройка. Възможно ли бе в този миг зад тези прозорци някоя домакиня да претопля тенджерата с

полуготова супа от грах „Котиджър“ или да слага в микроволновата полуготов овчарски пай „Котиджър“ или полуготово пиле по френски „Котиджър“? Да. Възможно бе и още как. През това време съпругът ѝ сигурно гледаше ранните новини вдигнал крака върху някоя табуретка, на горния етаж синът им сигурно играеше видеоигра, а дъщеря им вероятно се беше отпуснала сред ароматни мехурчета във ваната с вързана с панделка коса и четеше „Златният компас“ от Филип Пулман или някоя книга от поредицата за Хари Потър, която бе любима на дъщерята на Алфи, Карлин. Всичко това сигурно се случваше зад осветените прозорци, една семейна идилия, но между тях и края на този паркинг се простираха два километра равно поле, покрито със сняг и заспало зимен сън. Алфи си представи за миг как нагазва в нивата с градските си обувки, с дипломатическото куфарче в едната ръка и големия куфар в другата, как крачи през замръзналите бразди и накрая спира, чука; вратата щеше да се отвори и той да надуши аромата на супа от грах и да чуе как в хола синоптикът казва:

— Да погледнем сега тази област на ниско атмосферно налягане над Скалистите планини.

Какво би могъл да каже Алфи на домакинята? Че просто се е отбил за вечеря? Щеше ли да я посъветва да спаси руските евреи, за да получи медал за храброст? Дали нямаше да започне с думите: „Госпожо, според един достоверен източник всичко, което обичате, ще ви бъде отнето“? Това щеше да е добро встъпление. Със сигурност щеше да привлече вниманието на домакинята върху този странник, току-що прекосил източната нива на съпруга ѝ, за да почука на ватата. А когато го покани вътре, той може би щеше да отвори куфарчето си и да ѝ даде два от каталозите си, да ѝ каже, че щом е открила достойнствата на полуготовите храни „Котиджър“, сигурно ще иска да опита и по-изтънчени деликатеси като „Ма мер“. Между другото, дали случайно не е ценителка на черния хайвер? Много хора го обичаха. Дори в Небраска.

Започваше да зъзне от студ.

Той обърна гръб на нивата и далечните светлини и тръгна бавно към мотела, за да не се плъсне по задник в тъмнината. Беше му се случвало неведнъж, Господ му беше свидетел. Беше падал възник на петдесетина различни мотелски паркинга.

Имаше навес, така че не му се наложи да ходи много по снега. Мина покрай един автомат за безалкохолни с надпис: „Не връща ресто“. След това имаше автомат за лед и автомат за закуски „Снакс“ с различни шоколадчета и пакети чипс. На последния нямаше надпис, че не връща ресто. В стаята вляво от онази, в която възнамеряваше да се самоубие, телевизорът бе включен. Вятърът виеше. Около градските му обувки се завихряха снежинки. Алфи влезе в стаята. Ключът за лампата бе вляво. Той го натисна и затвори вратата.

Стаята му беше позната; стаята от съня му. Бе квадратна. С бели стени. На едната висеше картина на момченце със сламена шапка, заспало с въдица в ръка. На пода имаше зелен килим, тънък и от неравномерно изтъкани изкуствени влакна. В стаята беше студено, но той натисна копчето на климатичната инсталация за бързо затопляне. Помещението вероятно бързо щеше да се затопли. Вероятно щеше да се сгрее. Покрай едната стена имаше перваз. На него стоеше телевизорът. Върху апарата имаше картонче с надпис „Филми само с едно натискане!“

Двете двойни легла бяха с яркозлатисти покривки, пъхнати под възглавниците, а после издърпани над тях, така че им придаваха вид на бебешки трупчета. Между леглата беше поставена масичка с Библия на „Гидеон“, програма на телевизията и телефон с цвят на човешка кожа. Зад едното легло беше вратата на банята. Когато запалеше лампата там, вентилаторът също щеше да се включи. Ако искаш светлина, ще търпиш вентилатора. Нямаш избор. Лампата сигурно беше флуоресцентна с изсъхнали мухи вътре. На рафта до умивалника вероятно имаше котлон, електрически чайник „Проктър Силекс“ и пакетчета нескафе. В стаята миришеше на някакъв силен почистващ препарат и на плесен от завесата на душа. Алфи знаеше всичко, беше го сънувал с най-малки подробности, но това не бе особено постижение, защото сънят беше лесен. Той се замисли дали да не пусне отоплителната инсталация, но тя щеше да затрака, пък и какъв смисъл имаше?

Алфи разкопча палтото си и сложи куфара на пода до близкото легло до банята. Остави куфарчето върху златистата покривка. Седна и палтото се разстла като рокля. Отвори куфарчето и разрови различните брошури, каталози и формуляри; накрая намери

револвера. Беше 38-калибров „Смит и Уесън“. Постави го върху възглавницата.

Запали цигара, посегна към телефона, но си спомни за бележника. Бръкна в десния джоб на палтото си и го извади. Беше стар, със спирала, купен за долар и четирийсет и девет от щанда за канцеларски стоки на някакъв евтин магазин в Омаха или Сиукс Сити, а може би в Джубили, Канзас. Корицата бе набръчкана, а илюстрацията, която някога е носела — напълно изтрита. Някои от страниците се бяха пооткъснали от спиралата, но все още се държаха. Алфи носеше този бележник вече почти седем години, от времето, когато продаваше универсални скенери за баркодове.

На полицата под телефона имаше пепелник. В този край на страната в мотелските стаи все още оставяха пепелници, дори на първия етаж. Алфи се пресегна, остави цигарата и отвори бележника. Запрелиства страниците, изписани със стотици различни химикалки (и няколко молива), като спираше да чете някои от записките. Едната гласеше: „Тук духът на Джим Морисън със сочната детска устичка (Лоурънс, Канзас)“. Тоалетните бяха пълни с хомосексуални послания, повечето скучни и еднообразни, но „сочна детска устичка“ беше добро попадение. Друг запис казваше: „На Албърт Гор-чо да му го натопорча (Мърдоу, Юж. Дакота)“.

На последната страница имаше само два записа. „Не дъвчи дъвка «Троя», на гума има вкус (Авока, Айова).“ И: „Пикльо, дрисльо, къф си лигльо (Папилиън, Небраска).“ Последното изречение подлудяваше Алфи. Имаше нещо в това „ьо“, „ьо“, после пък „йо“. Може би беше просто грешка на поредния неграмотник (Маура със сигурност щеше да го каже), но защо да го пренебрегва? Какво интересно имаше? Не, Алфи предпочиташе (дори сега) да вярва, че „ьо“, „ьо“... точка, точка... „йо“ е написано нарочно така. С някакво скрито значение, игрива закачка, нещо в стила на Е. Е. Къмингс^[1].

Той зарови във вътрешния джоб на палтото си, напипа хартийки, стара квитанция за магистрална такса, шишенце с хапчета (които вече не вземаше) и накрая намери химикалката, която винаги се оказваше най-отдолу в боклуците. Време бе да документира днешните открития. Две добри попадения, и двете от една и съща тоалетна; едното бе над писоара, другото — написано с тънък маркер върху указателя до автомата за закуски на „Хав-а-байт“. („Снакс“, по-

добрите според Алфи, по някаква причина бяха премахнати от бензиностанциите по магистрала № 80 преди четири години.) напоследък на Алфи му се случваше да изминава по четири хиляди километра за две седмици и да не намери нищо ново, нито дори приемлива версия на нещо старо. А сега — два надписа в един ден. Два в *последния* ден. Като някакво предзнаменование.

На химикалката му имаше надпис: „«Котиджър» — полуготови — върхът на вкусовете нови!“ със златни букви до емблемата — схлупена колиба с димящ странно изкривен комин.

Седнал на леглото все още с палто, Алфи се наведе над стария си бележник и сянката му падна върху страницата. Под „Не дъвчи дъвка «Троя»...“ и „Пикльо, дрисльо, къф си лигльо“ записа: „Спаси руските евреи, ще получиш медал за храброст (Уолтън, Небраска)“. Поколеба се. Рядко добавяше коментари под бележките, обичаше изреченията сами да говорят. Обясненията правеха екзотичното банално (или така смяташе сега; преди години бе добавял повече коментари). От време на време обаче някоя допълнителна бележка все пак внасяше яснота, без да разваля звученето.

Той записа второто изречение: „Всичко, което обичаш, ще ти бъде отнето (Уолтън, Небраска)*“ и прокара права черта на пет сантиметра над долната част на страницата. Под нея записа:

(* За да видиш този надпис, погледни изходната рампа на бензиностанцията при Уолтън.)

прибра химикалката в джоба си, зачуди се защо му е на него или на когото и да било да продължава да се занимава с каквото и да било толкова скоро преди края си. Сети се само за едно обяснение. Нали все още дишаше? Не можеш да престанеш да го правиш без сериозна хирургическа намеса.

Навън вятърът виеше. Алфи хвърли поглед към прозореца със спуснатите завеси (също зелени, но с различен оттенък от килима). Ако ги дръпне, ще види светлините на магистрала №80, всяка от които очертаваше пътя на едно разумно същество, хвърчащо с автомобила си по шосето. Сетне сведе очи към бележника си. Беше твърдо решен да го направи. Това бе просто... така де...

— Дишам — изрече на глас и се усмихна.

Взе цигарата от пепелника, дръпна от нея, върна я и отново разлисти бележника. Записките му напомняха за хиляди крайпътни

магазинчета, закусвални, бензиностанции, точно както определена песен по радиото може да извика спомени от място, момент, човек, ядене, мисъл.

„С увиснал нос си тук седя, напъвам се, но сал пърдя.“ Това беше класика, но имаше и един сполучлив вариант от „Дабъл Ди Стикс“ в Хукър, Оклахома: „Седя си тук увесил нос, да изсера тоз шибан сос. Ще разтоваря тука с кеф, дано не срина тоз кенеф.“ В Кейси, Айова пък, там, където магистрала №80 пресичаше шосе №25, бе прочел следното: „Майка ми ме направи курва.“ Отдолу някой беше добавил с друг почерк: „ако си осигуря материала, ще направи ли и за мен?“ беше започнал да ги колекционира, когато продаваше скенери за баркодове. Отначало сам не знаеше защо преписва тези драсканици. Те просто яха забавни, обезпокоителни или и двете едновременно. Малко по малко обаче започна да се възхищава от тези послания на магистралата, където единственото общуване бяха примигването с фаровете, когато се разминаваш с някого в дъжда, и средния пръст, ако задминеш някого с голяма скорост и го засипеш със сняг. Постепенно започна да разбира — а може би да се надява, — че тези умотворения имат някакъв дълбок смисъл. Той може би се криеше в правописа в стил Е. Е. Къмингс на „Пикльо, дрисьо, къф си лигльо“ или в скрития гняв на „Уест Авеню 1380, убий майка ми ВЗЕМИ Й БИЖУТАТА.“

Или да вземе класическото парче „От задника ми тук завчас роди се жител на Тексас“. Не беше голям шедьовър, но тази промяна в ударението в „Тексас“ определено имаше рима. Завчас — Тексас. А и бе толкова образно. Беше му хрумвало да се запише на курс по литература, за да си изясни тези неща. Да се научи да се изразява правилно, вместо да разчита на природната си интелигентност. Единственото, което помнеше от литературата, беше ямбовият пентаметър: „Да бъдеш или да не бъдеш, това е въпросът.“ Беше видял и този цитат в една мъжка тоалетна покрай шосе №70, а отдолу някой бе добавил: „Въпросът е кой всъщност е баща ти, нещастнико.“

Тези триплети. Как им викаха, бе? Хореични ли? Няма значение. Какво, че не се сещаше? Да, но можеше да се сети, нали все пак и това е измислено от хора, не беше голяма мистерия.

Или да вземем този вариант, който се срещаше из цялата страна: „Седя си аз във тоз кенеф, от Мейн ченге ще раждам с кеф.“ Винаги

ставаше дума за Мейн, независимо къде го срещаше, в надписа се говореше все за полицаи от Мейн. Защо ли? Защото в никой друг щат не използваха радари. А и името на Мейн беше едносрично. И ето пак римата: кенеф — кеф.

Беше мислил да напише книга. Съвсем кратка. Първото заглавие, което му хрумна, бе: „Не зяпай тук, че ще си напикаеш обувките“, ама как ще наречеш така книгата си? Никой разумен човек няма да я сложи в магазина си. Освен това звучеше прекалено повърхностно. С годините той се беше убедил, че тук има някакъв дълбок смисъл. Накрая се спря на надпис, който беше видял в тоалетната на една бензиностанция при Форт Скот, Канзас, на магистрала №54. „Аз убих Тед Бънди. Секретният транспортен кодекс на американските магистрали.“ От Алфред Зимър. Звучеше мистериозно и зловещо, едва ли не научно. Той обаче не го направи. И макар че виждаше „Ако си осигуря материала, ще направи ли и за мен“ навсякъде под „Майка ми ме направи курва“, той никога не изрази (поне не писмено) удивителната липса на съчувствие, философията „на мен кво ми пука“, отразена в това послание. Ами да вземем това: „Мамон^[2] е кралят на Ню Джърси“. Защо това изречение звучеше добре само с Ню Джърси, не с името на някой друг щат? Дори да си помислиш да промениш името, му се струваше светотатство. Все пак той бе един обикновен човек, с обикновена работа. Продаваше разни неща. В момента — замразени полуготови храни.

А сега, разбира се... сега...

Алфи всмукна силно от цигарата, смачка я и телефонира у дома. Не очакваше да намери Маура и не я намери. Чу собствения си глас, записан на телефонния секретар, съобщавайки номера на мобилния си телефон. Каква полза? Мобифонът лежеше счупен в багажника на шевролета. Все не му вървеше с тази нова техника.

След сигнала Алфи каза:

— Здравей, аз съм. В Линкълн съм. Тук вали сняг. Не забравяй да занесеш онази тенджерата на майка ми. Тя разчита на нея. Дай ѝ и купоните от „Ред Бол“. Знам, че според теб е превъртяла на тази тема, но все пак я зарадвай, става ли? Стара е вече. Целувки на Карлин. — Той замълча, сетне за пръв път от пет години добави: — Обичам те.

Затвори, замисли се дали да не запали друга цигара (вече не се боеше от рак на белия дроб), но се отказа. Остави бележника до

телефона отворен на последната страница. Взе револвера и завъртя барабана. Всички гнезда бяха пълни. Затвори го с рязко движение на китката, сетне пхна късата цев в устата си, почувства вкуса на метала. Помисли си: „Седя си ТУК без много ШУМ, ще глътна с «ПУК» един курШУМ.“ Ухили се, без да вади цевта от устата си. Това звучеше ужасно. Никога не би го записал в книгата си.

После му хрумна нещо друго и той върна револвера върху възглавницата. Отново взе телефона и пак се обади у дома. Изчака гласът му да повтори номера на мобилния му телефон и каза:

— Пак съм аз. Не забравяй часа на Рамбо при ветеринаря вдругиден. А също и компресите му за през нощта. Наистина действат добре на краката му. Чао.

Той затвори и отново взе револвера. Преди да пхне дулото в устата си, погледът му се спря върху бележника. Той се намръщи и остави оръжието. Бележникът беше отворен на последните четири записа. Първото нещо, което щяха да видят хората, привлечени от гърмежа, щеше да е тялото му, проснато върху по-близкото легло до банята, с висяща глава, от която капе кръв върху зеления килим. Второто щеше да е бележникът, отворен на последната изписана страница.

Алфи си представи някое ченге от Небраска, за което никой не би написал нищо върху стената на тоалетната благодарение на строгите правила за използването на радари; представи си го как чете последните записи, как обръща бележника към се беси. Щеше да прочете първите три записа: „Дъвка «Троя», «Пикльо, дрисльо» и «Руските евреи» и веднага да ги сметне за маловажни. Щеше да насочи вниманието си към последния ред: «Всичко, което обичаш, ще ти бъде отнето» и да реши, че мъртвият е възвърнал част от здравия си разум, преди да се самоубие, за да напише това полусмислено предсмъртно послание.

На Алфи никак не му хареса идеята, че ще го помислят за побъркан (при по-задълбочено изследване на бележника криминалистите щяха да се натъкнат на умотворения от рода на «Меджър Евърс е жив и здрав в Дисниленд» и те щяха само да затвърдят първоначалното им впечатление). Той не беше луд и нещата, които бе събирал с години, не бяха глупости. Без съмнение. А ако грешеше, ако това бяха бълнувания на психари, на съдържанието им

трябваше да се обърне още по-голямо внимание. Например «Не зяпай тук, че ще си напикаеш обувките»; това ирония ли беше? Или дълго стаяван гняв?

Той се замисли дали да не хвърли бележника в тоалетната, но поклати глава. Щеше да размисли и да се наложи да бърка до лакти в сифона, за да си върне проклетото нещо. И макар че водата щеше да размаже част от буквите, нямаше да заличи всичко. Освен това бележникът го съпътстваше вече много дълго време, бе пропътувал в джоба му толкова километри през Средния запад. Идеята да го прокара в канализацията никак не му хареса.

Само последната страница ли да махне? Да, тя трябваше да си отиде. Останалите обаче щяха да останат като недвусмислено доказателство за умопомрачението му. Хората щяха да кажат: «Добре, че не е отишъл в някое училище с автомат, за да отведе някоя паралелка дечица със себе си.» Слуховете щяха да преследват Маура като тенекиени кутии, вързани за опашката на куче. «Чухте ли за съпруга й? — щяха да шушукат в магазина. — Самоубил се в един мотел. Оставил бележник, пълен с безумни брътвежи. Добре, че не е убил нея.» Е, тук можеше да си позволи да бъде малко коравосърдечен. В крайна сметка Маура беше зряла жена. Карлин, от друга страна... Карлин беше...

Алфи погледна часовника си. На баскетболен мач на училищния си отбор, там бе Карлин в момента. Съученичките й щяха да говорят почти същите неща като възрастните дами в магазина, но на висок глас и с истеричното кикотене на седмокласнички с блеснали от възбуда и ужас очи. Справедливо ли беше? Не, в никакъв случай, ала и към него съдбата не бе постъпила справедливо. Понякога по магистралите човек вижда парчета от пръснали се рециклирани гуми, каквито използват някои от независимите превозвачи. Точно така се чувстваше сега — като захвърлено парче от спукана гума. Хапчетата само влошаваха положението. Те избистряха мозъка само колкото да разбереш в каква огромна безизходица си.

— Аз не съм луд — каза той на глас. — Това не означава, че съм луд.

Не. Може би, ако беше луд, щеше да е по-добре.

Алфи взе бележника, затвори го с рязко движение на китката, както бе сторил с барабана на револвера, и започна да потупва с него

краката си. Това беше нелепо. Нелепо или не, то не му даваше мира. Както мисълта, че може да не си изключил газовия котлон, не спира да те мъчи, докато не станеш и не го провериш. Само че това беше лошо. Защото той обичаше нещата, записани в бележника. Колекционирането на умотворения от стените на обществените тоалетни се беше превърнало в цел на живота му през последните години, много по-важно занимание от продаването на скенери за баркодове или на полуготови замразени храни. Да вземем например жизнерадостното звучене на «На Хелън Келър не й пука, със мъжа си тя се чука!» Бележникът щеше да обърка сериозно всички след смъртта му. Все едно да се обесиш по невнимание в клозета, докато опитваш нов начин да се самозадоволяваш, и те намерят със смъкнати гащи и крака до глезените с изпражнения. Някои от цитатите в бележника може би щяха да се появят заедно със снимката му във вестника. Навремето той би отминал тази мисъл с насмешка, но сега, когато дори религиозната преса обсъждаше бенката на пениса на президента, положението беше сериозно.

Дали да не го изгори? Не, проклетата противопожарна система щеше да се задейства.

Да го скрие зад картината на стената? Зад картината на момченцето с въдицата и сламената шапка?

Алфи се замисли върху това, сетне кимна бавно. Идеята никак не беше лоша. Бележникът можеше да остане там с години. Един ден щеше да изпадне. Някой — клиент или по-вероятно камериерка — щеше да го вземе. Щеше да го разлисти. Как щеше да реагира този човек? Да остане потресен? Да се развесели? Да се почеше с недоумение по плешивото теме? Алфи се надяваше да е третото. Защото нещата в бележника бяха объркващи. «Елвис уби Голямото маце» бе написал някой в Хакбъри, Тексас. «Семейното щастие е на квадрат» размишляваше някой в Репид Сити, Южна Дакота. А отдолу друг бе написал „Не, глупако, семейно щастие = $(va)^2 + b$, където v = на семейно щастие, a = сексуална задоволеност, b = полова съвместимост.“

Значи зад картината.

Алфи бе на средата на стаята, когато си спомни за хапчетата в джоба на палтото. Имаше и още в жабката на колата, различни, но със същото действие. Изписваха се по рецепта, но не бяха от тези, които

се дават, ако се чувстваш... да кажем... по-весел от обикновеното. Ченгетата сигурно щяха да претърсят стаята за още, щяха да погледнат зад картината и бележникът да падне върху зеления килим. Нещата щяха да изглеждат още по-сериозни заради труда, който си е дал да го скрие.

И щяха да сметнат последния запис за прощално послание просто защото той беше *последен*. Това щеше да стане независимо къде ще остави бележника. Щеше да се набива на очи като „омазания задник на Америка“, както се беше изразил един магистрален поет от Източен Тексас.

— Ако го намерят — изрече на глас Алфи и в този миг прозря най-правилното решение.

* * *

Снегът се беше усилил, вятърът — също. Далечните светлини отвъд нивата не се виждаха вече. Алфи спря с развято палто до покритата със сняг кола на края на паркинга. В самотната постройка сигурно всички гледаха телевизия. Цялото семейство. Стига вятърът да не е издухал сателитната антена. Жена му и дъщеря му вероятно вече се прибираха в къщи от баскетболния мач. Маура и Карлин живееха в свят, отдалечен на светлинни години от този на магистралите, на празните кутии от храна за вкъщи, носени от вятъра покрай шосетата, и профучаването на носещи се със сто и двайсет километра в час камиони. Той не се оплакваше от живота си (или поне така се надяваше); просто отбелязваше. „Тук няма никого, дори да има някого“ бе написал някой в Чок Левъл, Мисури. Понякога в тези обществени нужници той намираще кръв, най-често само капки, но веднъж един цял умивалник беше пълен. На някого правеха ли му впечатление тези неща? Някой докладваше ли на полицията?

В някои тоалетни имаше радио и от него постоянно чуваше прогнозата за времето. На Алфи този глас му звучеше призрачно, сякаш се изтръгваше от гърлото на някой труп. В Канди, Канзас, на шосе №283 в окръг Нес, някой беше написал: „Внимавай, стоя пред вратата и всеки миг ще вляза“, а някой бе допълнил: „Ако не си от службата за почистване на кенефите, беж да те няма.“

Алфи стоеше на края на асфалта, малко задъхан заради вятъра и снега. Държеше бележника сгънат на две. Нямаше нужда да го унищожава. Просто щеше да го хвърли в източната нива на неизвестния фермер на запад от Линкълн. Вятърът щеше да му помогне. Бележникът щеше да отхвърчи на няколко метра, а може би щеше да продължи да се търкаля още по-надалеч, докато се задържи в някоя бразда и да се покрие със сняг. Щеше да остане там цяла зима, много след като трупът бъде погребан. Напролет фермерът щеше да дойде с трактора си, надул в кабината си Пати Лъвлес или Джордж Джоунс, а може би дори Клинт Блук, и щеше да зарови бележника, без дори да го забележи. Той нямаше повече да играе никаква роля в дълбокия замисъл на вселената, ако предположим, че има такъв. „Споко, всичко се оправя с пиене“, бе написал някой до телефонен автомат на магистрала №35 недалеч от Камерон, Мисури.

Алфи вдигна бележника да го хвърли, но после отново отпусна ръка. Не искаше да се разделя с него, това бе истината. Така стояха нещата. Положението обаче беше лошо. Той отново вдигна ръка и отново я отпусна. Заплака от яд за тази си нерешителност. Вятърът продължаваше да духа, забързан нанякъде. Алфи знаеше, че не може да живее повече като досега. Нито ден. Куршумът щеше да е много по-лесно разрешение от каквато и да било промяна в живота му. Много по-лесно от писането на книга, която щеше да заинтересува съвсем малко (ако не и никакви) читатели. Той вдигна ръката с бележника над главата си като играч, готвещ се да хвърли топка, и застина така. Хрумна му нещо. Щеше да преброи до шейсет. Ако светлините на далечната къща се покажат през снежните талази по време на това броене, щеше да се опита да напише книгата.

Тази книга трябва да описва зелените километрични знаци, безкрая на пространството, воя на вятъра, когато слизаш на някоя бензиностанция в Оклахома или Северна Дакота. Как шепне. Трябва да опише тишината и как тоалетните миришат на пикня и на шумните пръдни на вече отпътували шофьори; как в тази тишина гласовете от стените започват да ти говорят. Гласовете на онези, които са написали нещо, преди да си тръгнат. Щеше да му е трудно да разкаже всичко това, но ако вятърът отслабнеше за миг и светлините на далечната къща се покажат, щеше да го направи.

Ако не ги види, щеше да хвърли бележника в нивата, да се върне в стая № 190 (отляво на „Снакс“ автомата) и да се застреля, както бе замислил.

Или едното, или другото. Все едно.

Алфи започна да брои на ум.

* * *

Аз обичам да пътувам, особено съм привързан към дългите междуцатски магистрали, където навсякъде виждаш само безкрайни прерии и на всеки шейсетина километра има бензиностанция. Стените на тоалетните са покрити с графити, някои от тях са изключително странни. Не помня вече кога започнах да събирам тези умотворения; отначало ги записвах в един джобен бележник, някои съм извадил от Интернет (има два-три уебсайта за тях), а накрая съчиних и разказ за тях. Ето го. Не знам дали е хубав или лош, но изпитвам голяма симпатия към самотника, който е негов главен герой, и наистина се надявам да му се е случило най-доброто. В първия ръкопис ставаше така, но Бил Бъфорд от „Ню Йоркър“ предложи края да е по-неопределен. Вероятно е бил прав, но нека все пак се помолим за всички Алфи Зимъровци на света.

[1] *Е. Е. Къмингс* — американски поет, експериментирал със словореда и изписването на стиховете си. Не използвал главни букви и препинателни знаци. — Б.пр. ↑

[2] *Мамон* — демон на алчността в християнската митология. — Б.пр. ↑

СМЪРТТА НА ДЖАК ХАМИЛТЪН

От самото начало искам да ви кажа едно нещо: с изключение на Мелвин Първис от ФБР нямаше човек на земята, който да не харесва моя приятел Джони Дилинджър. Първис беше дясната ръка на Дж. Едгар Хувър и мразеше Джони до дъното на душата си. Всеки друг... е, Джони умееше да се харесва на хората, това е. А също и да ги разсмива. Накрая Господ ще сложи всичко в ред, обичаше да казва. Как да не харесаш човек с такава философия?

На никого не му се иска такъв човек да умира. Ще се изненадате колко хора все още твърдят, че на 22 юли 1934 година пред театър „Байограф“ в Чикаго федералните са убили не Джони, а някого друго. Все пак именно Мелвин Първис ръководеше преследването на Джони, а освен злобар Първис беше и глупак (от хората, дето не се сещат да отворят прозореца, преди да се изпият през него). Нищо хубаво не мога да кажа за него. Гнусен педал, как го мразех! Как го мразехме всички! Измъкнахме се на Първис и копоите му след престрелката в Литъл Боимиа, Уисконсин — всичките! Най-голямото чудо през онази година бе това, че педалът остана в Бюрото. Веднъж Джони каза: „Джей Едгар явно не може да намери жена, която да му духа добре.“ Как се смяхме само! Вярно, Първис най-накрая уби Джони, но след като му устрои засада при „Байограф“ и го застреля в гръб. Той падна в помията и котешките говна и каза: „Как стана това?“ После издъхна.

Все още на някои хора не им се вярва. Джони бил красавец, така разправят, приличал на филмова звезда. Оня, когото убиха ченгетата пред „Байограф“, бил дебел, целият в сланини. Джони едва бе навършил трийсет и една, а нещастникът, застрелян от ченгетата, изглеждал поне на четирийсет! Освен това (при тези думи всеки започва да шепне) всички знаят, че парчето на Джони Дилинджър беше цял лакът. Онзи пич, когото Първис издебна пред „Байограф“, не можел да се похвали с повече от стандартните петнайсет сантиметра. А и онзи белег на горната устна. На снимките от моргата (като онази,

в която някакъв тъпак държал главата на стария ми приятел със сериозна физиономия, сякаш иска да каже, че „бандитите вече не вървят“) се вижда ясно като бял ден. Белегът разделя мустаците на Джони на две. Всеки знае, че Джони никога не е имал подобен белег, разправят хората; погледнете коя да е друга снимка. Бог ми е свидетел, че има доста.

Има дори една книга, в която се твърди, че Джони не бил загинал тогава — че надживял бившите си другари с много години и живял в разкошно имение в Мексико, където задоволявал безброй *сеньорити* с огромното си парче. В книгата пише, че старият ми приятел умрял на 20 ноември 1963 година — два дни преди Кенеди — на шейсет години и че не полицейски куршум сложил край на живота му, а най-обикновен инфаркт; че Джон Дилинджър издъхнал в леглото си.

Хубава история, ама не е вярна.

Джони изглеждал дебел на тези снимки, защото наистина бе наддал много. Той бе от онези хора, които се тъпчат с храна, когато са нервни, а след смъртта на Джек Хамилтън в Орора, Илинойс, той чувстваше, че идва неговият ред. Каза ми го лично в онази кариера за чакъл, където погребяхме горкия Джек.

Колкото до инструмента му... е, аз познавам Джони още от изправителния дом в Пендълтън, Индиана. Виждал съм го облечен и гол и аз, Хомър ван Митър, мога да потвърдя, че беше надарен, но не чак толкова. (Мога да ви кажа кой имаше наистина голямо парче, ако искате да знаете: Док Баркър, мамино синче! Ха-ха!)

Стигнахме до белега на горната устна на Джони, онзи, който разполовява мустаците му на снимките от хладилника. Той не се вижда на останалите снимки, защото Джони го получи едва към края си. Случи се в Орора, когато Джек Хамилтън Червения береше душа. Точно тава искам да ви разкажа сега: как Джони Дилинджър получи белега на горната си устна.

* * *

Тримата с Джони и Червения Хамилтън се измъкнахме от престрелката в Литъл Боимиа през кухненските прозорци и избягахме

покрай езерото, докато Първис и неговите малоумници засипваха къщата с олово откъм предния вход. Доно швабата, чиято беше постройката, да е имал застраховка! Първата кола, която ни попадна, беше на някакви дъртаци и не палеше. С втората имавме по-голям късмет — форд купе на един дърводелец, който живееше на същата улица. Джони седна зад волана и кара известно време към Сейнт Пол. След това го накарах да ми отстъпи мястото си и той се съгласи.

Пресякохме Мисисипи на трийсетина километра от Сейнт Пол и макар че всички местни ченгета бяха вдигнали на крак да дебнат така наречената „банда на Дилинджър“, мисля, че всичко щеше да се нареди по мед и масло, ако при бягството Джак Хамилтън не си беше загубил шапката. Потеше се като шопар — както винаги, когато беше нервен — и накрая се наложи да върже една дрипа, която намерихме в колата, на главата си като индианец. Точно това привлече вниманието на онези полицаи, спрели до Уисконсининската страна на Спирал Бридж и те решиха да ни огледат по-отблизо.

Тогава и тримата можехме да се простим с живото, но Джони винаги е имал дяволски късмет — поне до „Байограф“. Един камион с крави се намърда между нас и ченгетата и те не можеха да го задминат.

— Настъпи газта, Хомър! — викна ми Джони; седеше отзад и беше в рядко добро настроение, ако се съди по гласа му. — Дай жегата!

Аз увеличих скоростта и ченгетата зад камиона останаха да ни дишат прахта. Хайде, чао! Ще ви звъннем по телефона. Ха-ха!

Когато се видях, че са ни изпуснали, Джак извика:

— По-бавно бе, малоумник! Да не ни гепят за превишена скорост.

Намалих да петдесет и за петнайсет минути всичко беше тип-топ. Тъкмо говорехме за Литъл Боимия и дали Лестър (когото всички наричаха Бебето) се е измъкнал, когато зад нас се чува гърмежи и по асфалта затракаха куршуми. Бяха онези ченгета от моста. Бяха ни настигнали и сега караха достатъчно близо зад нас, за да ни улучат в гумите — явно не бяха съвсем сигурни, че това Дилинджър.

Нямаше да се чудят дълго. Джони счупи задното стъкло и започна да стреля. Аз отново натиснах педала на газта и фордът се понесе с осемдесет, което за онези времена беше главоломна скорост. Имаше много коли, но аз задминавах, както ми падне, през канавката.

На два пъти усетих как колелата от моята страна се вдигат във въздуха, но не се обърнахме. Фордовете са незаменими в такива преследвания. Веднъж Джони писа на Хенри Форд: „Когато съм във форд, всички ми дишат праха“. Така стана и сега.

Въпреки това не се измъкнахме без поражения. Чух тракане, предното стъкло се напука и на таблото падна един куршум — сигурен съм, че беше 45-ти калибър. Приличаше на голям черен бръмбар.

Джак Хамилтън седеше до мен. Беше се навел да вдигне револвера си от пода и проверяваше барабана, когато отново чух тракане. Джак извика:

— Ох! Мамка му! Улучиха ме!

Нямам представа как куршумът е минал покрай Джони и е улучил Джак.

— Добре ли си? — изкрещях.

Стисках волана като маймуна клоун и вероятно карах като такава. Задминах един камион, като постоянно натисках клаксона, крещях на простия селяк да ми се разкара от пътя.

— Джак, добре ли си?

— Добре съм, идеално! — вика той, изважда автоматичния си пистолет и се показва навън почти до кръста.

Пред нас се влачеше някаква цистерна с мляко. Виждах шофьора в огледалото, зяпнал в нас. После погледнах Джак и видях дупката на самото му, съвършено кръгла, сякаш очертана с пергел. Нямаше кръв, а само една малка черна дупка.

— Не гледай Джак, просто задмини този задник! — изкрещя Джони.

Аз го изпреварих. Отдалечихме се на неколкостотин метра от цистерната, а ченгетата все още не можеха да я задминат заради мантинелата и постоянното движение в отсрещното платно. Минахме един остър завой и за момент цистерната и полицаите се скриха от поглед. Изведнъж вдясно се показва силно бурениясал чакълест път.

— Там! — вика Джак и се отпуска на седалката.

Аз вече бях завил. Беше някакво старо шосе. Продължих стотина метра, превалихме малко възвишение и се спуснахме от другата страна. Спрях пред някаква постройка на пръв поглед необитаема. Изгасих двигателя, тримата слязохме и застанахме зад колата.

— Ако се появят, ще ги посрещнем подobaващо — вика Джак. — Няма да седна на електрическият стол като Хари Пиърпонт.

Никой обаче не се появи и след десетина минути ние се върнахме на главното шосе и продължихме по него бавно и внимателно. И тогава аз забелязах нещо, дето никак не ми хареса.

— Джак — викам, — тече ти кръв от устата. Внимавай да не ти изцапа ризата.

Джак избърса уста с дебелия си палец, погледна кръвта и се обърна към мен с усмивка, която няма да забравя никога: широка и дяволски уплашена.

— Просто си прехапах бузата — вика. — Добре съм.

— Сигурен ли си? — попита Джони. — Говориш странно.

— Малко съм задъхан — отвръща Джак. Той отново прекара дебелия си палец по устата, видя, че има по-малко кръв и явно остана доволен. — Да се пръждосваме оттук.

— Карай към Спиръл Бридж, Хомър — вика Джони и аз се подчиних.

Не всичко, което се говори за Джони Дилинджър, е вярно, но той винаги успяваше да стигне до дома, дори когато вече нямаше дом, затова му имах пълно доверие.

Отново се движехме със свършено законните и порядъчни петдесет километра в час, когато Джони видя бензиностанция и ми каза да отбия вдясно. Скоро карахме по черни пътища. Джони ме насочваше наляво или надясно, макар че пътчетата изглеждаха съвсем еднакви: само коловози между пусти ниви. Беше кално и по полето все още имаше снежни петна. От време на време някое селянче изскачаше отнякъде да ни гледа. Джак ставаше все по-тих. Попитах го как е и той отговори:

— Добре.

— Е, като стигнем, трябва някой да те види — рече Джони. — И някой да закърпи палтото ти. С тази дупка изглежда така, сякаш някой те е прострелял!

Той се засмя, аз — също. Дори Джак. Джони винаги намираще как да ни развесели.

— Не мисля, че е дълбоко — каза Джак точно когато излизахме на шосе №43. — От устата ми вече не тече кръв; гледай.

Той се обърна към Джони и му показва палеца си, върху който имаше съвсем бледо кафеникаво петно. Когато се извъртя отново напред обаче, от устата и от носа му потече кръв.

— Мисля, че е дълбоко — рече Джони. — Ще се погрижим за теб; ако все още можеш да вървиш, сигурно ще се справиш.

— Да. Ще се оправя — прошепна Джак.

— Ще ти мине като на куче — уверих го аз.

— О, я млъквай, негодник такъв — смъмри ме той и тримата се засмяхме.

На мен много ми се смееха. Голяма веселба падаше.

Около пет минути, след като излязохме на главния път, Джак припадна. Стовари се напред и по стъклото се размаза кръв от устата му. Приличаше на петно от смачкан комар. Парцалът все още стоеше на главата на Джак, но се беше изкривил настрани. Джони го свали и избърса лицето му с него. Джак промърмори нещо и вдигна ръце, сякаш да отблъсне Джони, но ги отпусна в скута си.

— Ония ченгета сигурно са се обадили по радиостанцията — вика Джони. — Ако отидем в Сейнт Пол, свършено е с нас. Така мисля. А ти, Хомър?

— И аз. Какво ни остава? Чикаго?

— Да. Ама първо трябва да покрием тази бричка. Сигурно вече знаят номера. А и дори да не го знаеха, носи лош късмет. Урочасана е.

— Ами Джак?

— Джак ще се справи — вика той и аз престанах да говоря по тази тема.

Спряхме на около километър по-нататък и Джони простреля предната гума на урочасания форд. През това време Джак стоеше облегнат на багажника, блед и немощен.

Когато имахме нужда от кола, намирането ѝ винаги беше моя работа.

— Шофьори, които за нищо на света не биха ни спрели, спират за теб — бе казал веднъж Джони. — Чудя се защо.

Хари Пиърмонт му отговори. Тогава все още бяхме в бандата на Пиърмонт, не в бандата на Дилинджър.

— Защото изглежда съвсем безобиден — рече той. — Кой има по-безобидна физиономия от Хомър ван Митър?

Тогава се смяхме, а сега отново всичко опираше до мен. И този път бе много важно. Въпрос на живот и смърт.

Три или четири коли ме отминаха, докато се правех, че човъркам гумата. След това мина някакъв камион, но беше прекалено бавен. Пък и в каросерията имаше някакви мъже. Шофьорът забавя и вика:

— Имаш ли нужда от помощ, амиго?

— Не — викам, — тъкмо ще ми дойде апетитът за обяд. Благодаря.

Той се ухили и продължи. Мъжете ми помахаха. Появи се друг форд. Аз размахав ръце, бях застанал така, че да видят спуканата гума. Усмивнах се. С онази голяма безобидна Хомърова усмивка.

Това помогна. Фордът спря. Вътре имаше трима: мъж, млада жена и дебело бебе. Семейство.

— Май ти е спаднала, колега — вика мъжът.

Носеше костюм и палто, чисти, направо екстра.

— Е, по-лошо ще е, ако друго ми спадне — викам.

Все още се смеехме на тази шега, сякаш не сме я чували никога, когато Джони и Джак излязоха иззад дърветата с извадени револвери.

— Само мирно, господине — вика Джак. — Никой няма да пострада.

Мъжът погледна Джак, погледна Джони, после отново Джак. Накрая погледът му пак се спря върху Джони и човекът зина. Виждам съм тази реакция хиляди пъти, но винаги ми е била забавна.

— Ти си Дилинджър! — вика той и вдига ръце.

— Радвам се да се запознаем — отвърща Джони и хваща една от вдигнатите ръце на мъжа. — Сваляй сега тези ръце.

Точно когато човекът се подчини, минаха още две-три коли — селяндури, тръгнали за града, седнали като истукани в старите си кални седани. Ние приличахме на най-обикновени хора на пътя, канещи се да сменят гума.

Джак се пхна в новия форд, изключи двигателя и взе ключовете. Този ден небето беше бяло като преди дъжд или сняг, но лицето на Джак бе още по-бледо.

— Как се казвате, госпожо? — попита Джак жената; тя носеше дълго сиво палто и кокетна шапчица.

— Дийли Франсис — отговаря тя; очите ѝ бяха големи и тъмни като маслини. — Това е Рой. Съпругът ми. Ще ни убиете ли?

Джони я поглежда строго и вика:

— Ние сме бандата на Дилинджър, госпожо Франсис, и никога не убиваме.

Джони винаги го изтъкваше. Навремето Хари Пиърмонт му се смееше и го питаше защо си хаби думите, но мисля, че Джони бе прав. Това бе една от причините името му да се помни дълго след като онзи дребен нещастник със сламената шапка беше забравен.

— Така е — потвърди Джак. — Ние ограбваме банки, макар и не толкова често, колкото твърдят. А кой е този прекрасен младеж?

Той погъделичка бебето по гушката. То беше доста пухкавичко; приличаше на У. К. Фийлдс^[1].

— Това е Бъстър — отвърна Дийли Франсис.

— Сладур — ухили се Джак; по зъбите му имаше кръв. — На колко е? На три?

— Едва на две и половина е — заяви гордо госпожа Франсис.

— Нима?

— Да, но изглежда по-голям. Господине, добре ли сте? Страшно сте блед. И имате кръв на...

Тогава се обажда Джони:

— Джак, ще закараш ли тази в гората?

Посочи стария форд на дърводелеца.

— Разбира се.

— Със спуканата гума и така нататък?

— Разчитай на мен. Просто... ужасно съм жаден. Госпожо... госпожо Франсис, имате ли нещо за пиене?

Тя се обърна и се наведе — трудно начинание с този дундъо на ръце. Извади някакъв термос.

Покрай нас минаха още две коли. Хората отвътре ни помахаха и ние им махнахме. Аз все още се хилех с усмивката на безобидния Хомър. Тревожех са за Джак и нямах представа как още се държи на крака. Той надигна термоса. Студен чай, това имало вътре според жената, но той като че не я чу. Когато ѝ върна термоса, по страните му се стичаха сълзи. Поблагодари ѝ, а тя отново го попита дали е добре.

— Вече да — отговори Джак.

Качи се на урочасания форд и го закара в храсталака; колата се клатеше на една страна заради спуканата гума.

— Защо не простреля някоя задна гума, глупака?

Джак беше ядосан и задъхан. След като скри колата между дърветата, той се върна бавно, със сведен поглед, като старец, който внимава да не се подхлъзне на заледена улица.

— Добре — вика Джони.

Беше открил заешко краче върху ключодържателя на господин Франсис и го човъркаше по такъв начин, че веднага разбрах, че Франсис никога няма да види форда си отново.

— Така, хайде да се повозим.

Джони караше. Джак седна на предната седалка. Аз се наблъсках отзад между Франсисови и започнах да забавлявам дундъто.

— Като стигнем до следващия град — обясни Джони на Франсисови, — ще ви оставим и ще ви дадем пари да си купите билет за автобус до вашия град. Ще задържим колата. Няма да ѝ направим нищо и ако никой не стреля по нас, ще си я получите невредима. Някой ще ви се обади да ви каже къде е.

— Още нямаме телефон — отбеляза Дийли; гласът ѝ звучеше плачливо, като на една от ония жени, дето трябва да ги друсаш поне веднъж седмично, за да не им увиснат циците. — В списъка сме, но онези от телефонната служба са по-бавни от охлюви.

— Е — вика Джони, без да се притесни ни най-малко, — тогава ще се обадим на ченгетата те да ви я върнат. Ако обаче се разврякате, няма да си я получите в годно за употреба състояние.

Господин Франсис кимаше, сякаш вярваше на всяка дума. Вероятно беше така. Това бе бандата на Дилинджър все пак.

Джони отби на една бензиностанция, зареди и купи безалкохолни за всички. Джак надигна бутилката си като умиращ от жажда в пустинята, но жената не позволи на дундъто да пие. Детенцето размахваше ръчички и мрънкаше.

— Не може да пие преди обяд — обяснява тя на Джони. — Какво ви е?

Джак бе опрял глава на страничното стъкло със затворени очи. Помислих, че отново е припаднал, но той вика:

— Затвори устата на това кречетало, госпожа, да не му я затворя аз.

— Вие май забравихте в чия кола се намирате — казва нахално тя.

— Дай му да пие, кучко — вика Джони.

Все още се усмихваше, но с другата си усмивка. Тя го погледна и пребледня. И така дундъто си изпи безалкохолното, преди да е ял. Оставихме ги след трийсет километра в някакво градче и продължихме към Чикаго.

— Мъж, който търпи такава жена, заслужава награда — отбеляза Джони. — И ще си я получи.

— Тя ще извика ченгетата — вика Джак, без да отваря очи.

— Не — отсече убедено Джони. — Не й стиска.

И се оказа прав. До Чикаго видяхме само две полицейски коли, и двете се движеха в обратната посока. Дори не намалиха да ни погледнат. Колкото до Джак, не беше нужно да го гледаш, за да разбереш, че късметът все повече го изоставя. Когато стигнахме центъра, той вече блънуваше и говореше с майка си.

— Хомър! — вика Джони, ококорен като момиче, което те сваля.

— Какво?

— Няма къде да отидем. Тук е по-зле от Сейнт Пол.

— Да идем „При Мърфи“ — предложи Джак и отвори очи. — Искam една студена бира. Умирам от жажда.

— Мърфи — вика Джони. — Идеята не е лоша.

„При Мърфи“ беше ирландска кръчма в Южния район. Талашитени маси, двама бармани, трима бодигардове, любезни момичета на бара и една стая на горния етаж, където можеш да се усамотиш с някое от тях. Отзад имаше още помещения, в които понякога се събираха вътрешни хора или отморяваха за ден-два. Той знаеше четири такива заведения в Сейнт Пол, но само едно в Чикаго. Аз спрях форда на Франсисови в близката уличка. Джони седеше отзад с блънуващия ни приятел (все още не бяхме готови да го наречем „умиращия ни приятел“) и крепеше главата на Джак върху рамото си.

— Иди да извикаш Брайън Муни — вика ми Джони.

— Ами ако го няма?

— Тогава не знам.

— Хари! — изкрещя Джак, вероятно имаше предвид Хари Пиърмонт. — От тая курва, дето ми прати, хванах трипер!

— Хайде — вика ми Джони и погали Джак по главата като родна майка.

Брайън Муни беше вътре (отново този късмет) и ни осигури стая да пренощуваме, макар че ни изръси двеста долара — доста скъпо, кота се има предвид, че прозорецът гледаше към задната уличка, а тоалетната беше на другия край на коридора.

— Ченгетата ви търсят под дърво и камък! — вика той. — Майки Маклър щеше да ви изхвърли. На пресата и радиото само Литъл Боимиа им е в устата.

Джак седна на леглото в ъгъла, запали цигара и надигна бутилка бира. Бирата го свести и той започна да се държи почти нормално.

— Лестър измъкна ли се? — обърна се към Муни.

Аз го погледнах и видях нещо ужасно. Когато дръпнеше от цигарата, през дупката на палтото му излизаше облаче дим.

— Бебето ли? — попита Муни.

— По-добре да не те чува, че го наричаш така — ухили се Джони.

След като Джак се посвести, Джони изглеждаше в по-добро настроение, но не беше видял облачетата дим. Искаше ми се и аз да не ги бях виждал.

— Изпозастрелял е цял куп ченгета и офейкал — обясни Муни. — Е, поне едно ченге е убито, може би две. Както и да е, това само влошава нещата. Можете да останете тази нощ, но утре до обяд да ви няма.

Той излезе. Джони изчака няколко секунди, след това се изплези на вратата като малко дете. Аз се засмях — Джони винаги можеше да те развесели. Джак също се опита да се засмее, но се отказа. Прекалено много го болеше.

— Време е да свалим това палто и да видим какво е положението — каза Джони.

Това ни отне пет минути. Докато го съблечем, и тримата бяхме плувнали в пот. На четири-пет пъти се наложи да запушвам устата на Джак, за да не крещи. Ръкавите ми се изцапаха с кръв.

На палтото му имаше съвсем малко петно, но бялата му риза бе станала наполовина червена, а потникът — бе прогизнал от кръв.

Отляво точно под лопатката му имаше подутина с дупка по средата, като малък вулкан.

— Стига — вика през сълзи Джак. — Моля ви, стига толкова.

— Няма нищо — казва Джони и отново го погали. — Свършихме. Сега можеш да си легнеш. Поспи си. Трябва да почиваш.

— Не мога. Много боли. О, как само боли! Искам още една бира. Жаден съм. Само не й слагайте толкова много сол. Къде е Хари, къде е Чарли?

Вероятно имаше предвид Хари Пиърмонт и Чарли Маклей. Чарли, този педал, опъвал Хари и Джак още като деца.

— Пак започва — вика Джони. — Има нужда от лекар, Хомър, и ти трябва да намериш.

— За Бога, Джони, не познавам никого в този град!

— Няма значение. Знаеш какво ще стане, ако изляза аз. Ще ти напиша няколко имена и адреса.

В крайна сметка ми написа само едно име и един адрес и когато отидох там, се оказа напразно. Лекарят (шарлатанин, който правеше аборти и заличаваше кожните гънки на пръстите с киселина) се насвяткал със собствения си лаунданум и пукнал с безумна усмивка преди два месеца.

* * *

Останахме в скапаната стая в „Мърфи“ пет дни. Майки Маклър се появи и се опита да ни изгони, но Джони си поговори с него, както само той си знаеше (когато пуснеше в употреба естествения си чар, ставаше почти невъзможно да му откажеш). Освен това си плащахме. На петата нощ тарифата беше вече четиристотин и ни бе забранено да си показваме носовете навън, освен когато ходим до клозета. Никой не ни видя; доколкото ми е известно, ченгетата така и не са разбрали къде сме прекарвали онези пет дни в края на април. Чудя се колко е изстискал Майки Маклър от нас — със сигурност повече от един бон. И аз не бих се съгласил на по-малко.

В крайна сметка обиколих половин дузина доктори. Никой не пожела да дойде за Джак. Полицията ни търсеше под дърво и камък. Това бяха най-кошмарните дни в живота ми и дори сега не искам да си

спомням за тях. Ще кажа само, че Джони разбра как се е чувствал Иисус, когато Пилат го сгасил в Гетсиманската градина.

Джак ту бълнуваше, ту възвръщаше разсъдъка си, но по-често бълнуваше. Говореше за майка си, за Хари Пиърмонт, после за Боби Кларк, един известен педал от Мичигън Сити, когото познавахме.

— Боби се опита да ме целуне — заяви една нощ Джак и продължи да го повтаря, докато започнах да си мисля, че ще полудея.

Джони не се оплакваше. Просто седеше на леглото на Джак и го галеше по главата. Беше изрязал парче от потника му около раната и постоянно я мажеше с живакохром, но кожата бе станала сивозеленикава и от дупката се носеше гадна воня. Само да се доближиш и очите ти се насълзяваха.

— Това е гангрена — каза Майки Маклър, когато взимаше наема. — Пътник е.

— Не е пътник — възрази Джони.

Майки се наведе, опря дебелите си длани върху дебелите си колене. Помириса дъха на Джак като ченге пиян шофьор, после се отдръпна.

— По-добре му намерете лекар, и то бързо. Раната смърди, това е на зле. Дъхът му също...

Майки поклати глава и излезе.

— Майната му — рече Джони и продължи да гали Джак. — Какво разбира пък той?

Джак не коментира. Той спеше. След няколко часа, когато с Джони тъкмо си бяхме легнали, Джак седна на края на леглото и забръщолеви за Хенри Клоди, тартора в Мичиган Сити. Наричахме го Аз казах Клоди, защото все разправяше: „Аз каза да направиш това, аз казах да направиш онова“. Джак крещеше, че ще пречука Клоди, ако не ни пусне да си ходим. Някой задумка по вратата и изрева да запушим устата на този.

Джони седна до Джак, заговори му и отново го успокои.

— Хомър? — вика Джак след малко.

— Да, Джак.

— Защо не направиш номера с мухите?

Изненадах се, че го помни.

— Е — викам, — с удоволствие, но тук няма мухи. Още не им е сезонът.

Джак тихо запя, с прегракнал глас:

— По някои лаят мухи, но още не кацат по мен. Нали, Чучумен?

Нямах представа кой е Чучумен, но кимнах и го потупах по рамото:

— Така е, Джак.

Около очите му имаше големи морави кръгове, по устните му бе засъхнала слюнка. Беше отслабнал. Миришеше на урина и на гангрена. Джони с нищо не показваше, че е надушил нещо лошо.

— Походи на ръце, Джон — каза Джак. — Като едно време.

— След малко — обеща Джони; наля чаша вода. — Изпий първо това. Накваси си устата. След това ще пробвам да прекося стаята на ръце. Помниш ли как тичах на ръце в шивашката фабрика? След като притичах цялото разстояние до вратата, ме сложиха на рогозката.

— Спомням си.

Джони не ходи на ръце тази нощ. Докато приближи чашата до устата на Джак, бедният ни приятел беше заспал с глава върху рамото му.

— Ще умре — казах аз.

— Не — възрази Джони.

* * *

На следващата сутрин попитах Джони какво ще правим. Какво можем да направим.

— Маклър ми даде още едно име. Джо Моран. Маклър твърди, че бил посредник при отвличането на Бренър. Ако оправи Джак, аз съм готов да дам хилядарка.

— Имам шест стотака.

Бях готов да ги дам, но не за Джак Хамилтън. На Джак вече никакъв лекар не можеше да му помогне; имаше нужда само от свещеник. Направих го заради Джони Дилинджър.

— Благодаря, Хомър — каза той. — Ще се върна след час. Междувременно ти се грижи за детето.

Джони се шегуваше, но беше пребледнял. Знаеше, че ако Морън не ни помогне, ще трябва да се махнем от града. Щеше да се наложи

да закараме Джак в Сейнт Пол. Знаехме много добре какво може да ни струва пътуването с крадения форд. Беше пролетта на 1934 година и тримата — аз, Джак и особено Джони — бяхме „опасни обществени врагове“ в списъка на Дж. Едгар Хувър.

— Е, късмет — викам. — Ще се видим във вестниците.

Той излезе. Аз закрачих напред-назад. Стаята ми бе писнала. Беше като в Мичиган Сити, дори по-зле. Защото, когато си в пандиза, нещата не могат да станат по-лоши. А докато се криеш, можеш да загазиш още повече.

Джак измърмори нещо и отново млъкна.

До леглото имаше стол с възглавничка. Взех я и седнах до Джак. Нямаше да продължи дълго. А когато Джони се върне, щях просто да му кажа, че Джак е издъхнал. Възглавничката щеше да си стои като преди на стола. Така щях само да направя услуга на Джони. Също и на Джак.

— Виждам те, Чучумен — извика Джак.

Изплаши ме до смърт.

— Джак! — казах и се облегнах небрежно на възглавницата. — Как си?

Той остана със затворени очи.

— Направи ми... номера с мухите — прошепна той и отново изгуби съзнание.

Ала се беше свестил в най-подходящия момент. Иначе Джони щеше да го заvari мъртъв.

* * *

Когато се върна, Джони нахълта с гръм и трясък. Аз скочих и извадих револвера си. Той го видя и се засмя:

— Прибери това, стрелецо, и забрави всички тревоги!

— Какво става?

— Махаме се оттук, това става. — Той изглеждаше подмладен с пет години. — Страхотна новина, а?

— Да.

— Джак добре ли беше, докато ме нямаше?

— Да.

Възглавничката си лежеше на стола, с надпис: „Добре дошли в Чикаго“, избродирани отгоре.

— Някаква промяна?

— Никаква. Къде отиваме?

— В Орора. Това е малко градче недалеч оттук. Ще се настаним у Волни Дейвис и гаджето му.

Той се наведе над леглото. Червената коса на Джак, и без това рядка, бе започнала да опадва. По цялата възглавница имаше косми, наредени като ореол около бледото му лице.

— Чуваш ли бе, Джак? — вика Джони. — Търсят ни под дърво и камък, но скоро така ще се покрием, че няма как да ни намерят! Разбираш ли?

— Походи на ръце, както правеше Джони Дилинджър — рече Джак и отвори очи.

Джони се усмихна. Намигна ми и каза:

— Разбра ме. Той просто не е буден. Сещаш ли се?

— Да.

* * *

По пътя към Орора Джак седеше облегнат на стъклото; на всяка неравност главата му се заклащаше. Водеше дълги, приглушени разговори с невидими събеседници. Щом излязохме от града, двамата с Джони се принудихме да смъкнем стъклата на прозорците си, защото миризмата беше нетърпима. Плътта на Джак гниеше, но той нямаше да умре. Някои казват, че животът е крехък, но аз не го вярвам. По-добре да беше истина.

— Този доктор Моран се оказа голям плачльо — сподели Джони; градът беше останал зад нас, карахме сред гора. — Реших, че не искам такъв плачльо да лекува приятеля ми. Не исках обаче да си тръгна с празни ръце.

Джони винаги носеше един 38-калибров пистолет. Сега го измъкна от колана си и го размаха, както сигурно бе сторил пред доктор Моран.

— Викам му: „Ако не мога да взема друго от тук, докторе, ще взема живота ти.“ Той разбра, че не се шегувам, и се обади на Волни

Дейвис.

Аз кимнах, сякаш името ми беше познато. По-късно научих, че Волни бил от бандата на Баркър. Беше свестен пич. Също като Док Баркър. А и гаджето на Волни бе сваяна; наричаха я Зайка. Този прякор ѝ беше излязъл, защото няколко пъти бягала от затвора. Първокласно маце. Тя поне се опита да помогне на бедния стар Джак. Никой друг не си мърдаше пръста — никой от онези шарлатани, най-малкото доктор Джоузеф Моран Плачльото.

Бандата Баркър се бе разтурила заради едно провалено отвличане. Мамчето на Док се беше покрила чак във Флорида. Скривалището в Орора не представляваше нищо особено — четири стаи без електричество, външен клозет, — но не можеше да се сравнява с мизерията в „Мърфи“. Пък и както вече споменах, гаджето на Волни поне се опита да направи нещо. Това стана на втората ни вечер там.

Тя нареди керосинови лампи около леглото, след това стерилизира един нож във вряща вода.

— Ако на някого му се додрайфа, да стиска, докато свърша.

— Ще се справим — рече Джони. — Нали, Хомър?

Аз кимнах, но ми прилошаваше още преди да е започнала. Джак лежеше по корем с извита настрани глава, бълнуваше. Струваше ми се, че никога не спира да бърбори. Където и да се намираше, все виждаше някакви въображаеми хора.

— Дано — измърмори тя, — защото започна ли, няма връщане.

Погледна Док и Волни, които стояха при вратата.

— Хайде, махай се, плешо — обърна се към Док, — вземи и вожда.

Волни Дейвис нямаше нищо индианско, но го майтапеха, защото беше роден в Чероки Нейшън. Лежал три години, задето откраднал чифт обувки, и така влязъл в престъпния свят.

Волни и Док излязоха. Когато затвориха вратата, Зайка обърна Джак и му направи Х-образен разрез. Не можех да гледам. Добре, че държах краката на Джак. Джони седеше до главата му и се опитваше да го успокоява. Когато Джак запищя, той затисна главата му с една кърпа и кимна на Зайка да продължава. През цялото време го галеше, повтаряше му да не се притеснява и че всичко ще се оправи.

Тая Зайка. Наричат жените „слабия пол“, ама в нея нямаше нищо слабо. Ръцете ѝ не трепнаха ни веднъж. От разреза изтичаше кръв, част от нея — черна и полусъсирена. Тя заби ножа по-дълбоко и тогава потече гной. Повечето беше бяла, но имаше и големи зелени повлекла, приличащи на сополи. Отврат. Когато се стигна до белия дроб обаче, вонята стана хиляди пъти по-непоносима. Дори по време на нападенията с отровни газове във Франция сигурно е било по-добре.

Джак едва дишаше. От гърлото и от дупката на гърба му се чуваше хриптене.

— Побързай — вика Джони. — Течността ще му запуши трахеята.

— Не ме учи, хубавецо. Куршумът е в белия дроб. Ти само го дръж.

Джак не се мятеше много. Беше твърде немощен. Хриповете му постепенно отслабваха. С всички тези лампи около леглото бе страшна жегата, а вонята на керосин беше почти толкова гадна колкото тази от гангрена. Съжалих, че не сме отворили прозореца, преди да започнем, но вече беше късно.

Зайка имаше пинсети, но те не влизаха в дупката.

— Мамка му! — изруга тя.

Хвърли ги и бръкна с пръсти в кървавата дупка, затършува, докато напипа куршума. Извади го и го хвърли на пода. Джони понечи да се наведе, но тя го сръза:

— После ще си вземеш сувенира, хубавецо. Сега просто дръж.

Набута няколко марли върху кървавата каша, която бе сътворила.

Джони вдигна кърпата и надникна под нея.

— За нула време стана — рече с усмивка. — Стариат Червен Хамилтън май малко посиня.

На вън някаква кола влезе в двора. Можеше да са ченгетата, но нямаше какво да се прави.

— Стискай това — нареди тя и ми посочи дупката с марлята вътре. — Не съм голяма шивачка, но ще се опитам да го закърпя криво-ляво.

Аз не исках да пипам никъде в близост до дупката, но не можех да ѝ откажа. Стиснах кожата и отвътре потече водниста гной. Стомахът ми се сви и започна да къркори. Нямаше как да го спра.

— Хайде — рече тя със странна усмивка, — Ако си достатъчно куражлия да дръпнеш спусъка, трябва да се справиш с тази дупчица.

Тя наистина го заши криво-ляво, прокараваше иглата през самата кожа. След първите два бода, вече не можех да гледам.

— Благодаря — рече накрая Джони. — Ще съм ти задължен за това.

— Не се надявай много. Вероятността да се оправи е не повече от едно на дваайсет.

— Ще се оправи — заяви уверено той.

В този момент Док и Волни нахълтаха. С тях влезе и един член на бандата им — Бъстър Дагс или Драгс, не помня. Както и да е, той беше говорил по телефона и каза, че ченгетата в Чикаго се разшетали, арестували всеки, който би могъл да е свързан с отвличането на Бремър, което бе последният голям удар на Баркъровата банда. Един от задържаните бил Джон Дж. Маклафлин Шефа, голяма клечка в Чикагската политическа машина. Арестували и доктор Джоузеф Моран, известен още като Плачльото.

— Моран ще ни издаде — вика Волни.

— Може да не е вярно — отбеляза Джони; Джак беше в безсъзнание, косата му лежеше върху възглавницата като парченца медена тел. — Може да е само слух.

— Източникът ми е сигурен — намеси се Бъстър. — Каза ми го самият Тими О'Ший.

— Какъв е този Тими О'Ший, бе? Да не бърше задника на папата?

— Племенник е на Моран — отвърна Док и това сложи край на спора.

— Знам какво си мислиш, хубавец — вика Зайка на Джони. — Ако сложите този пич в колата и го кандилкате до Сейнт Пол, до сутринта ще е труп.

— Можете да го оставите — предложи Волни. — Ако ченгетата цъфнат, ще се погрижат за него.

По лицето на Джони се стичаше пот. Изглеждаше уморен, но се усмихваше. Той винаги намираще сили да се усмихне.

— Да, ще се погрижат — вика, — ама няма да го закарат в болницата. Най-вероятно да сложат възглавницата на лицето му и някой ще настани задника си отгоре.

Това ме стресна, сецате се защо.

— Е, решавайте — вика Бъстър, — защото до сутринта тази барака ще е обградена. Аз се махам.

— Махайте се. Ти също, Хомър. Аз ще остана с Джак.

— Мамка му — вика Док. — И аз оставам.

— Защо не? — съгласи се Дейвис.

Бъстър Дагс или Драгс ги изглежда, сякаш бяха луди, но знаете ли какво? Това изобщо не ме изненадваше. Просто Джони действаше така на хората.

— И аз оставам — викам.

— Е, аз пък се махам — казва Бъстър.

— Чудесно — вика Док. — Вземи и Зайка.

— Няма начин — тросва се тя. — Точно сега смятам да сготвя нещо.

— Да не си изкукала? — пита я Док. — Един часа през нощта е, а ти си с кръв до лактите.

— Не ми пука колко е часът, а кръвта ще се измие. Смятам да ви приготвя най-вкусната закуска, която някога сте яли: яйца, бекон, бисквити, бульон, миш-маш.

— Обичам те, омъжи се за мен — вика Джони и всички се засмяхме.

— По дяволите — изсумтя Бъстър. — Ако има закуска, и аз оставам.

Така всички останахме в Орора, готови да умрем заради един човек, който (независимо дали на Джони му харесваше или не) вече беше пътник. Барикадирахме предната врата с един диван и няколко стола, задната затиснахме с газовата печка, която така и така не работеше. Можехме да използваме само тази на дърва. Двамата с Джони взехме оръжията си от форда, а Док свали няколко от тавана, а също сандък с гранати, миномет и сандък с мини. Обзалагам се, че в този район и военните не разполагаха с толкова снаряжение. Ха-ха!

— Добре, не ме интересува колко ще пречукаме, стига Мелвин Първис да е сред тях — изръмжа по едно време Док.

Когато Зайка сложи манджата на масата, вероятно и местните селяни сядаха да закусват. Дежурехме на смени. Веднъж Бъстър вдигна тревога и всички скочихме, но се оказа просто някаква цистерна с мляко. Ченгетата така и не се появиха. Може да го

отдадете на невярна информация, но аз мисля, че си беше чист Джон-Дилинджърът късмет.

Междувременно състоянието на Джек се влошаваше. Следобед на следващия ден дори Джони осъзна, че той няма да живее, макар че за нищо на света не искаше да го признае. На мен ми беше жал за жената. Зайка видя, че между шевовите се процежда гной, и заплака. Направо се обливаше в сълзи. Ще кажеш, че е познавала Джек Хамилтън цял живот.

— Няма нищо — успокой я Джони. — Горе главата, красавице. Ти направи каквото можа. Освен това още има надежда.

— Това е, защото извадих куршума с пръсти. Не биваше да го правя. Знаех си.

— Не — викам аз, — не е за това. Гангрена е виновна. Тя вече беше започнала.

— Глупости — сръза ме Джони. — Инфекция може би, но не гангрена. Няма никаква гангрена.

Гнойта вонеше. Всичко беше ясно.

Джони добави, без да сваля поглед от мен:

— Помниш ли как те наричаше Хари в Пендълтън?

Кимнах. Хари Пиърмонт и Джони бяха първи приятели, но Хари никак не ме харесваше. Ако не беше Джони, той никога нямаше да ме вземе в бандата, която тогава се казваше „бандата на Пиърмонт“. Хари ме смяташе за глупак. Това също Джони никога нямаше да го признае или да го обсъжда. Той искаше всички да са приятели.

— Излез и хвани няколко тлъсти мухи — вика, — както правеше в Пендълтън. Няколко стари дебели мухи.

Когато го каза, разбрах, че най-после е осъзнал, че с Джек е свършено.

Мухълото, така ме наричаше Хари Пиърмонт в Пендълтън, когато бяхме още деца и аз плачех, преди да заспя, покрил глава с възглавницата, за да не ме чуят надзирателите. Е, в крайна сметка Хари седна на електрическия стол в Охайо, така че явно не съм бил единствения глупак.

Зайка беше в кухнята, режеше зеленчуци за вечеря. Нещо къкреше на печката. Попитах я дали има конец и тя ми отвърна, че много добре знам, че има; не съм ли гледал, докато е шила приятеля ми? Да, отвърнах аз, ама исках бял, не черен. Трябваша ми шест

парчета. Разпънах педя, за да покажа колко дълги. Тя поиска да разбере за какво са ми. Казах ѝ, ако е любопитна, да наблюдава през прозореца над мивката.

— Там е само клозетът — вика тя. — Не ме интересуват естествените ти нужди, Ван Митър.

На вратата на килера висеше торба. Тя се разрови в нея и намери макара с бял конец. Отрязва ми шест парчета. Благодарих ѝ и я попитах дали има лепенки. Тя извади от чекмеджето до умивалника — там ги държала, защото все се порязвала. Взех една и излязох.

* * *

Попаднах в Пендълтън за джебчийство на Нюйоркската Централна гара с онзи същия Чарли Маклей (светът е малък, а?). Както и да е, тъй като лошите момчета не бива да стоят без работа изправителният дом в Пендълтън, Индиана, осигуряваше безброй занимания. Имаше пералня, дърводелска работилница и фабрика за дрехи предимно за надзирателите от системата за лишаване от свобода в Индиана. Някои я наричаха шивашка, други — шивашка фабрика. Падна ми се да работя там и така се запознах с Джони и Хари Пиърмонт. Двамата никога нямаха проблем с нормите, но на мен често ми се случваше да съм с десет ризи или пет панталона по-малко в края на работния ден. Затова редовно ме наказваха. Надзирателите мислеха, че става така, защото все се правех на смешен. Същото смяташе и Хари. Всъщност бях несръчен и бавен — Джони явно го беше разбрал. Именно затова ме взеха.

Ако не изпълниш нормата, трябваше да прекараш целия следващ ден в сградата на охраната. Там имаше квадратна рогозка, петдесетина сантиметра от всяка страна. Караха те да свалиш всички дрехи освен чорапите и да стоиш върху нея цял ден. Ако стъпиш извън рогозката веднъж, дръпваха ти як пердах по голия задник. Ако стъпиш навън втори път, един надзирател те държеше, докато друг те оправя. Третото стъпване се наказваше с една седмица изолация. Можеш да пиеш колкото си искаш вода, но това беше уловката, защото имаше право само на едно ходене до тоалетната на ден. Ако те хванат, че по крачола ти тече урина, следваше пердах.

Голяма скука. Скука в Пендълтън, скука в Мичиган Сити, юношеския затвор на Аз казах. Някои момчета си разказваха някои неща. Други пееха. Някои правеха списъци на всички жени, които ще изчукат, когато излязат.

Аз пък се научих да ловя мухи с ласо.

* * *

Клозетът е дяволски добро място за ловене на мухи. Аз заех позиция пред вратата и започнах да правя примки от конците. След това не ми оставаше нищо друго, освен да стоя неподвижно. Това умение съм усвоил на рогозката и никога няма да го забравя.

Не се наложи да чакам дълго. В началото на май мухите вече са излезли и са доста бавни. А ако някой си мисли, че е невъзможно да хванеш с ласо домашна муха... е, да опита някой път с комари.

След три опита и вече хванах една. Това не беше нищо; на рогозката понякога отиваше половината сутрин, докато уловя първата. Когато я гепих, Зайка изкрещя:

— Какво, за Бога, правиш? Магии ли?

Отдалеч наистина изглеждаше на магия. Представете си как съм изглеждал от двайсет метра: един мъж стои пред вратата на клозета и замята малко ласо от конец — в нищото, доколкото се вижда от това разстояние, — но вместо да падне на земята, конецът се понася във въздуха! Беше се закачил за една доста тлъста муха. Джони щеше да я види, но Зайка нямаше неговото зрение.

Аз хванах края на конца и го закрепих за дръжката на вратата с лепенката. Започнах да дебна следващата. После трета. Зайка излезе да погледа по-отблизо. Казах й, че може да остане, ако мирува. Тя опита, но не й се удаваше особено да стои неподвижно, и накрая й рекох, че ми плаши дивеча, и я отпратих.

Стоях пред клозета час и половина — достатъчно дълго, та миризмата вече да не ми прави впечатление. След това започна да ми става студено, а и мухите бяха тромави. Хванах пет. По Пендълтънските стандарти това беше цяло ято, макар и не чак толкова богат улов за човек, застанал пред кенеф. Както и да е, внесох ги вътре, преди да стане твърде студено, за да летят.

Когато влязох бавно в кухнята, Док, Волни и Зайка се засмяха и заръкопляскаха. Джак лежеше в една стая в другия край на къщата, там беше тъмно. Затова бях поискал бял конец, а не черен. Изглеждах така, сякаш нося невидими балони. С тази разлика, че бръмченето на мухите се чуваше — бяха полудели от ужас, като всяко друго същество, когато изведнъж се окаже вързано.

— Проклет да съм — вика Док Баркър. — Наистина, Хомър. Два пъти проклет. Къде научи това?

— В изправителния дом в Пендълтън.

— Кой те научи?

— Никой. Просто веднъж го направих.

— Защо конците не се оплитат? — попита Волни.

Очите му бяха станали големи като паници. Страшно се забавлявах от това, честно.

— Не знам — викам. — Всяка лети встрани от другите, никога не си пресичат пътя. Природен феномен.

— Хомър! — вика Джони от другата стая. — Ако си ги хванал, идвай!

Аз прекосих кухнята като опитен мухокаубой; Зайка докосна ръката ми:

— Внимавай. Приятелят ти си отива, а другият ти приятел е побеснял. Ще се оправи... след това... но точно сега е опасен.

Знаех по-добре от нея. Когато си наумеше нещо, Джони обикновено го постигаше. Не и този път.

Джак беше подпрял глава на възглавницата и макар че лицето му беше бяло като хартия, той отново бе с всичкия си. Така ставаше понякога преди самия край.

— Хомър! — вика той бодро.

Сетне вижда конците и почва да се смее. Смехът му беше писклив, с леко свистене и той почти веднага се закашля. Продължи да се смее и да кашля. От устата му се разхвърчаха пръски кръв — някои изцапаха конците ми.

— Също като в Мичиган Сити! — вика той и вдига весело крак.

От устата му потече още кръв, покапа по потника му.

— Като в добрите стари имена!

Той отново се закашля.

Джони изглеждаше ужасно. Разбрах, че иска да се махнем от стаята, преди Джак да се е пръснал от смях; в същото време знаеше, че няма никакво значение, че по този начин той ще умре щастлив, загледан в няколко вързани мухи.

— Джак — викам, — не се движи толкова.

— Абе добре съм — хили са той. — Я ги дай насам! Дай да ги видя!

Но преди да продължи, отново се закашля, сви рязко крака; отдолу чаршафът беше изцапан с кръв.

Погледнах Джони и той кимна. Беше се примирил. Даде ми знак да се приближа. Аз отидох при него бавно, без да пускам конците, носещи се в полумрака сякаш сами. Джак се забавляваше твърде много, за да разбере, че това са последните му мигове.

— Пусни ги — вика едва разбираемо с гъргорещ глас. — Помня...

И аз изпълних желанието му. Пуснах конците. За секунда-две те останаха заедно, залепени една за друга от потта ми, после се разделиха, понесоха се изпънати вертикално из стаята. Изведнъж си представих Джак наред улицата след грабежа на банката в Мейсън Сити. Как стреля, за да прикрива мен, Джони и Лестър, докато отвеждахме заложниците към колата. Навсякъде хвърчаха куршуми и макар че беше ранен, той изглеждаше безсмъртен. Сега лежеше със свити колене върху окървавения чаршаф.

— Боже, я ги виж — вика и гледа в захлас конците във въздуха.

— Това не е нищо — обажда се Джони. — Я гледай сега.

Той направи една крачка към вратата и се наведе. Усмиваше се, но това беше най-тъжната усмивка, която съм виждал в живота си. Правехме всичко, което бе по силите ни; не можехме да му помогнем с друго, нали?

— Помниш ли как вървах на ръце в шивашката фабрика?

— Да, никога няма да го заправя!

— Дами и господа! На сцената излиза невероятният Джон Хърбърт Дилинджър!

Произнесе „дж“-то натъртено, като някой дядка, както самия той говореше, преди да стане известен. След това плесна веднъж и застана на ръце. Като истински акробат. Панталоните му се свлякоха на коленете, отдолу се показаха горната част на чорапите и прасците му.

От джоба му изпаднаха монети и зазвъняха по пода. Той тръгна така из стаята и запя с все сила:

— Тралалалала, бум, тряс, ха-ха!

Ключовете на крадения форд също изпаднаха. Джак се кикотеше дрезгаво — сякаш имаше грип, — Док Баркър, Зайка и Волни, скупчени на вратата, също се смееха. Зайка заръкопляска и извика:

— Браво! Бис!

Над главата ми белите конци още летяха. Смеех се с останалите, сетне предусетих какво ще стане и млъкнах.

— Джони! — изкрещях. — Джони, внимавай, пистолетът! Внимавай!

Проклетият пистолет, който винаги стоеше затъкнат в колана му, започваше да се изхлузва.

— А?

в този момент пистолетът падна върху ключовете и изгърмя. Трийсет и осми калибър не гърмят особено силно, но в тази малка стая беше достатъчно. Пред дулото му проблесна искра. Док изкрещя, Зайка изпищя. Джони не издаде звук, просто се прекатури през глава и падна по корем. Краката му се стовариха с трясък. Аз изтичах при него между летящите конци.

Отначало помислих, че е умрял, защото когато го обърнах, по устата и бузата му имаше кръв. Той обаче седна, избърса лицето си и ме погледна.

— Мамка му, Хомър, прострелях ли се? — вика Джони.

— Мисля, че да.

— Сериозно ли е?

Преди да успея да отговоря, Зайка ме бутна встрани и изтри кръвта с престилката си. Спря поглед върху него за секунда-две, после вика:

— Нищо ти няма. Само драскотина.

По-късно, докато го мажехме с йод, видяхме, че има две драскотини. Куршумът бе разранил горната му устна и бе одраскал лицето му при слепоочието, точно до окото. Преди да се забие в тавана, беше улучил една от мухите ми. Знам, че не е за вярване, но е самата истина, кълна се. Белият конец лежеше на пода, а от мухата бяха останали само два крака.

— Джони? — вика Док. — Има лоша вест за теб, приятелю.

Не се налагаше да ни я казва. Джак беше издъхнал, докато сме се занимавали с Джони.

* * *

Док ни каза да закараме трупа в една кариера за чакъл на няколко километра от града. Зайка бръкна под мивката и извади бутилка със сода каустик.

— Нали знаете какво да правите? — попита.

— Да. — отвърна Джони.

Беше се сложил лепенка на горната устна, върху мястото, където никога вече нямаше да му пораснат косми. Беше неспокоен и все отбягваше погледа й.

— Погрижи се да го направи, Хомър — рече тя и махна към стаята, където лежеше Джак, увит в кървавия чаршаф. — Ако го намерят и го идентифицират, преди да сте офейкали, ще загазите още повече. Може би и ние.

— Вие ни приехте, когато никой не ни искаше — успокои я Джони. — Няма да съжалявате.

Тя се усмихна. Почти всяка жена се влюбваше в Джони. Бях си помислил, че тази ще е изключение, защото се държеше толкова делово, но сега видях, че не е. Правеше се на много заета, защото знаеше, че не представлява нищо особено. Пък и когато наоколо има въоръжени мъже, никоя разумна жена няма да създава неприятности.

— Като се върнете, нас няма да ни има — вика Волни. — Мамчето все разправя за Флорида, хвърлила е око на някаква барака в Лейк Уеър...

— Я млъквай бе, Вол — сръза го Док и го сръга в ребрата.

— Както и да е, отиваме там — продължи Волни, като разтъркваше удареното място. — Вие също трябва да се покриете. Вземайте си багажа. Изобщо не си помисляйте да се върнете. Нещата могат да се променят за минути.

— Добре — вика Джони.

— Поне умря щастлив — отбеляза Волни. — Смееше се.

Аз запазих мълчание. Едва сега започнах да осъзнавам, че Червения Хамилтън, моят стар боен другар, наистина е мъртъв. Това

страшно ме натъжи. За да се разсея, се замислих как куршумът само бе лизнал лицето на Джони (и беше убил мухата вместо него). Това обаче не ме успокояваше, а ме караше да се чувствам по-зле. Док стисна ръката ми, после тази на Джони. Изглеждаше блед и мрачен.

— Наистина не знам как стигнахме до тук — рече. — Като малък исках да стана машинист.

— Е, ще ти кажа нещо — успокой го Джони. — Не трябва да се тревожим за това. Накрая Господ ще сложи всичко в ред.

* * *

Пригответихме Джак за последното му пътуване, увихме го в кървавия чаршаф и го набутахме на задната седалка на крадения форд. Джони закара колата до кариерата по разнебитения път. (Когато се стигне до черни пътища, предпочитам самолет пред форд.) Изгаси двигателя, докосна лепенката на горната си устна и рече:

— Днес късметът ми свърши, Хомър. Скоро ще ме пипнат.

— Не говори така.

— Защо не? Това е самата истина.

Небето беше бяло, канеше се да вали. Очакваше ни шофиране през кал и локви до Чикаго. (Джони беше решил да се върнем там, защото федералните щяха да ни очакват в Сейнт Пол.) Някъде наблизко грачеха гарги. Единственият друг звук бе тракането на изстиващия двигател. Не можех да отместя поглед от трупа на задната седалка. Лактите и коленете издуваха чаршафа; там, където се беше превил, докато се хилеше и кашляше преди края, имаше червени петна.

— Виж това, Хомър — вика Джони и сочи пистолета на колана си.

Вдигна ключодържателя на господин Франсис. Освен този за форда имаше още четири-пет ключа. И онова заешко краче за късмет.

— Ръкохватката на пистолета се удари в това, когато падна — каза той. — Удари се в най-силния ми талисман. Сега късметът ми е свършил. Помогни ми.

Избутахме Джак от колата. След това Джони взе бутилката със содата. На етикета имаше голям черен череп с кръстосани кости.

Джони коленичи и дръпна чаршафа.

— Вземи му пръстените — нареди и аз ги свалих.

Джони ги прибра в джоба си. В Калюмет Сити ги продадохме за четирийсет и пет долара, макар че Джони се кълнеше, че единият имал истински диамант.

— Сега вдигни ръцете му.

Направих го и Джони капна малко сода върху всеки пръст. Така немаше да могат да му свалят отпечатъците. След това се наведе и целуна Джак по челото.

— Отвратително е, Червен, но знам, че на мое място и ти би направил същото.

След това заля лицето на Джак със содата. Кожата засъска, започна да изпуска мехурчета и стана съвършено бяла. Когато започна да разяжда затворените клепачи, аз се извърнах. Разбира се, от труда ни немаше никаква полза; някакъв селянин намерил трупа, когато отишъл да товари чакъл. Бездомни кучета били разровили камъните, с които го бяхме затрупали, и ръфали ръцете и лицето му. Колкото до останалата част от него, по тялото му имаше достатъчно белези, та ченгетата да го идентифицират като Джак Хамилтън.

Така се изпари късметът на Джони. Оттогава до деня, в който Първис и приятелчетата му го застреляха при „Байограф“, каквото и да правеше, все не му вървеше. Мажеше ли в онази нощ просто да вдигне ръце и да се предаде? Бих казал не. Първис го искаше мъртъв на всяка цена. Точно за това федералните не бяха уведомили Чикагската полиция, че Джони е в града.

* * *

Никога няма да забравя как се смя Джак, когато му занесохме онези мухи на конци. Той беше добряк. Повечето от тях бяха такива — добри момчета, които са сбъркали работата. Джони беше най-печеният. Не мога да си представя по-верен приятел. След това ограбихме още една банка, „Мърчант Нашънал“ в Саут Бенд, Индиана. Лестър Нелсън също участва. Когато офейкахме, върху нас се сипеше дъжд от олово, но все пак се измъкнахме. Ама за какво? Бяхме очаквали повече от сто бона, достатъчно, за да избягаме в Мексико и

да живеем като царе. А взехме някакви си пършиви двајсет хиляди, повечето на монети и смачкани еднoдоларови банкноти.

Накрая Господ поставя всичко в ред, това бе казал Джони на Док Баркър, преди да се разделим. Аз съм християнин (е, признавам, че малко съм кривнал от правия път)и вярвам в едно нещо: всеки има своята съдба, но това е без значение. За Господ всички ние сме мухи на конци, важното е колко радост ще донесеш през живота си. За последен път видях Джони Дилинджър в Чикаго и той ме разсмя с някаква шега. Това ми стига.

* * *

Като малък жадно четях за бандитите от времето на Голямата депресия. Вероятно интересът ми е бил породен от забележителния „Бони и Клайд“ на Артър Пен. През пролетта на 2000 година отново четях „Ерата на Дилинджър“ — книгата на Джон Толанд за този исторически период. Особено ме впечатли разказът как Дилинджърoвата дясна ръка, Хомър ван Митър, се научил да лови мухи с конец в изправителния дом в Пендълтън. Мъчителната смърт на Джак Хамилтън Червения е документиран факт. Историята за случилото се в тайната квартира на Док Баркър, разбира се, е чиста измислица... или мит, ако така ви харесва повече. На мен ми харесва.

[1] Американски комедиен актьор. — Б.пр. ↑

СЕСТРИЧКИТЕ ОТ ЕЛУРИЯ

Ако трябва да нарека някоя своя творба *magnum opus*, със сигурност ще се спра на недовършената седемтомна поредица за Роланд Дисчейн от Гилеад и неговия поход в търсене на Тъмната кула, ос на цялото мироздание. През 1996 или 1997 година Ралф Вичинанца (отначало мой литературен агент, който понастоящем се занимава с авторски права за чужбина) ми предложи да участвам в подготвяната от Робърт Силвърбърг подробна антология на фантастиката с разказ за младостта на Роланд. Отначало приех. Но нищо не ми идваше наум, абсолютно нищо. Тъкмо се канех да се откажа, когато една сутрин се събудих с мисълта за „Талисманът“ и огромния павилион, където Джек Сойер вижда за пръв път Кралицата на Териториите. Докато се къпех (под душа фантазията ми се развихря най-неудържимо — мисля, че е свързано с утробата), извиках в съзнанието си шатрата, опърпана и стара... все така изпълнена с женски шепот. Призраци. Може би дори вампири. Сестричките. Не милосърдни, а кръвожадни. Написването на разказ от този централен образ се оказа неподозирано тежка задача. Разполагах с неограничено поле за действие — Силвърбърг искаше новели, не разкази — но пак ми беше много трудно. Напоследък всичко, което напиша за Роланд и неговите приятели, излиза не само дълго, а някак епично. Едно от предимствата на този разказ е, че не е необходимо човек да е запознат с поредицата за Тъмната кула, за да му се наслади. Впрочем за феновете на Кулата — ТК V вече е готова, от първата до деветстотната страница. Нарича се „Вълците от Кала“.

* * *

БЕЛЕЖКА НА АВТОРА

„Тъмната кула“ започва с разказ за това как Роланд от Гилеад, последният стрелец в един загиващ, „променен“ свят преследва човека в черно — магьосник на име Уолтър. Роланд издирва Уолтър открай време. В първата книга от цикъла най-сетне го настига. Събитията в настоящия разказ обаче датират от времето, когато Роланд все още издирва следите му.

Ст. К.

I. ПЪЛНОЗЕМИЕ. ПРАЗНИЯТ ГРАД. КАМБАНКИТЕ. МЪРТВОТО МОМЧЕ. ПРЕОБЪРНАТИЯТ ФУРГОН. ЗЕЛЕНИТЕ.

В един горещ ден през Пълноземието — жегата сякаш изпиваше дъха от гърдите, преди човек да е поел и глътка от него — Роланд от Гилеад стигна пред портите на малко селище в планините Десатоя. По онова време вече пътуваше сам, а скоро щеше да остане и без кон. Цяла седмица се надяваше да намери ветеринар, но скоро надали щеше да има смисъл дори ако в градчето има лечебница за животни. Конят му — двугодишно доресто добиче — беше на умиране.

Портите, по които бе останала цветна украса от някакъв отминал празник, бяха широко и гостоприемно разтворени, но наоколо беше подозрително тихо. Не се чуваха ни чаткане на конски копита, ни тропот на колела, ни пронизителните викове на търговците по пазара. Иззад портите долиташе единствено песента на щурците (или на някакви други буболечки, които пееха доста по-мелодично), придружена със странно кънтене и слаб, мечтателен звън на камбанки.

Впрочем китките, преплетени в пречките на тежката порта от ковано желязо, отдавна бяха изсъхнали.

Топси звучно кихна изпод седлото — *Апчи! Апчи!* — и политна настрана. Донякъде от респект към животното, но в известен смисъл и за да запази собственото си достойнство, Роланд скочи на земята — не му се искаше да рискува да си счупи крак, ако добичето избере именно този миг да препусне през поляната, където свършва пътят.

Сам под палещите лъчи на слънцето, Стрелецът с прашните ботуши и избелелите джинси се зае да разресва с пръсти сплъстената грива на коня си, като от време на време спираше, за да пропъди мухичките, които налитаха към очите на животното. Като издъхне, да си снасят яйца и да си мътят ларви, колкото си щат, но не преди това.

Така Роланд удостои своя кон с възможно най-високата чест, която моментът позволяваше, същевременно слушаше далечния, сънен отглас на камбанките и странното кънтене, сякаш някой думка по кухо дърво. Скоро изостави заниманието си и замислено се взря през отворената порта.

Кръстът, който се извисяваше по средата, беше малко необичаен, иначе портата бе типичната за този край — във всички градчета на запад, които прекоси през последните десетина месеца, се влизаше през подобна тържествена градска порта и се излизаше през друга, не толкова тържествена. Подобни врати нямаха за цел да спират посетителите — най-малко пък тази. От двете и страни по протежение на насипа се издигаше червеникава кирпичена стена, дълга общо десетина метра. Като се затвореше портата и се спуснеха резетата, достатъчно бе човек да заобиколи стената, за да се намери в града.

Отвъд портата започваше наглед най-обикновена главна улица на която имаше странноприемница, две кръчми (едната се наричаше „Въртоглавото прасе“, а фирмата на другата бе твърде избеляла и не можеше да се разчете), продавница, ковачница, градска заседателна палата. Забеляза и малка, но доста кокетна дървена постройка със скромна камбанария на покрива, солидна каменна основа и позлатено изображение на кръст върху двойните врата. Този кръст, както и онзи върху градската порта, означаваше, че това място е светилище за последователите на онзи човек Исус. Тази вяра не беше много разпространена в Средния свят, но не беше и съвсем неизвестна, което спокойно можеше да се каже за почти всички вероизповедания по това време, включително култа към Ваал, Асмодеус и стотина други. Вярата, както и всичко останало в онези дни, се беше променила. Самият Роланд възприемаше Бога на кръста като поредната религия, която учи, че любовта и убийството са неразривно свързани — в крайна сметка Господ винаги взима кръвна жертва.

Междувременно мелодичното жужене на насекомите, които звучаха почти като щурчета, и сънното подрънкване на камбанките не спираха да звучат. Чуваше се и подозрителното думкане, сякаш някой удря с юмрук по дървена врата. Или по капака на ковчег.

„Тук има нещо много гнило — рече си Стрелецът. — Бъди нащрек, Роланд, това място излъчва червеникава воня.“

Преведе Топси през градската порта, обкичена с изсъхнали цветя, и закрачи по главната улица. На верандата пред продавницата, където би трябвало да седят старците и да коментират посевите, политиката и безразсъдството на младежта, бяха наредени няколко празни люлеещи се стола. Под единия се въргаляше опушена царевична лула, сякаш изпусната от невнимателна (и отдавна несъществуваща) ръка. Коневръзът пред „Въртоглавото прасе“ също беше празен, а прозорците на самата кръчма — тъмни. Едното крило на летящата врата беше изтръгнато и стоеше подпряно на стената; другото беше провиснало, а избледнелите му дървени пречки, някога зелени, бяха напръскани с кафеникави петна, които можеха да минат за боя, но не бяха.

Фасадата на градската стоеше непокътната като лицето на повяхнала жена, която използва скъпи мазила, но просторният обор, който стърчеше отзад, се беше превърнал в овъглено скеле. Стрелецът предположи, че пожарът е избухнал в дъждовен ден, иначе целият град щеше да пламне — вълнуващо зрелище за всички пътници, които се случат насам в този ден.

Църквата се падаше вдясно, горе-долу по средата на главната улица, която извеждаше на градския площад. От двете и страни на постройката бяха засадени широки цветни лехи, които я разделяха от градската заседателна палата и сбутаната къщурка на пастора и семейството му (ако конкретната секта позволява на шаманите си да се женят и да имат деца, разбира се; останалите секти, очевидно управлявани от умопобъркани, изискваха поне привидно целомъдрие). Макар и увехнали от жегата, цветята не бяха съвсем изсъхнали. Следователно събитията, изпразнили градчето, не ще да са се разиграли много отдавна. Да речем преди седмица. Като се има предвид горещината, най — много две.

Топси отново кихна — *Апчихи!* — и морно провеси муцуна.

Стрелеца най-сетне забеляза откъде идва дрънченето. Над църковната врата, точно над кръста, беше окачена тънка връв. На нея висяха поне две дузини камбанки. Беше тихо, но те непрестанно се поклащаха... задуха ли истински вятър, сигурно ще задрънчат доста по-пронизително, като шумна разпра между махленски клюкарки.

— Ехо! — извика Роланд и се взря в сградата отатък улицата, от чиято фирма ставаше ясно, че това е странноприемница „Добра

нощувка“. — Здравейте, граждани!

Отвърнаха му единствено звънът на камбанките, примесен с мелодичното жужене на насекомите, и необяснимото кълтене. Наоколо цареше гробна тишина, нищо не помръдваше... но тук все пак имаше хора. Или *нещо* друго. Някой го наблюдаваше. Косъмчетата по врата му настръхнаха.

Роланд поведе Топси към центъра на града, вдигайки облаци прах на всяка крачка. На четирийсетина крачки по-нататък спря пред ниска постройка, лаконично обозначена: „БЛЮСТИТЕЛ“. Канцеларията на шерифа (ако в този затънт край въобще имаше такъв) поразително приличаше на църквата; дървените греди непосредствено над каменната основа бяха покрити с тъмни петна в доста отблъскващ оттенък на кафявото.

Камбанките зад гърба му се раздвижиха и сякаш прошепнаха нещо.

Роланд остави коня наред улицата и се изкачи по стъпалата. Долавяше много отчетливо дрънченето, прежурящите лъчи на слънцето и потта, която се стичаше по лицето му. Вратата беше затворена, но не и заключена. Като я отвори, инстинктивно се отдръпна и понечи да вдигне ръка да се предпази от горещината, която го лъхна като безмълвна въздишка. Ако всички сгради бяха толкова напечени, скоро конюшната няма да е единственото пожарище. А ако не завали дъжд да потуши пламъците (тъй като доброволната пожарна команда вече със сигурност не съществуваше), градът скоро щеше да се заличи от лицето на земята.

Пристъпи вътре, мъчейки се да поема спарения въздух на съвсем малки глътки. Още от прага долови бръмченето на мухите.

Блюстителят на закона разполагаше с една-единствена, но доста просторна килия, в момента празна, чиято желязна решетка зееше. Под нара, изпръскан със същото засъхнало кафеникаво вещество, с което беше белязано и „Търчащо прасе“, се търкаляха кални кожени обувки, едната беше разпрана. Мухите се бяха скупчили именно тук — пълзяха по кафявото петно и смучеха от него.

На писалището беше поставена книга с червена кожена подвързия. Роланд я обърна към себе си — релефните златни букви гласяха:

РЕГИСТЪР НА ЗЛОДЕЯНИЯТА

И ПРИЛОЖЕНИТЕ НАКАЗАНИЯ В ЛЕТОБРОЕНЕТО ГОСПОДНЕ ЕЛУРИЯ

Поне узна името на града — Елурия. Стори му се благозвучно, но някак злокобно. Всъщност всяко име би прозвучало злокобно при подобни обстоятелства, разсъди Роланд и тъкмо понечи да си върви, когато забеляза някаква врата, заключена с дървено резе.

Приближи се, поогледа я и извади единия от грамадните револвери, затъкнати в кобурите на кръста му. Сведе глава и отново се замисли (както обичаше да казва едновременно му приятел Кътбърт, колелцата в черепната кутия на Роланд се въртяха бавно, но бяха отлично смазани), след което измъкна резето. Отвори вратата и веднага отскочи назад, готов за стрелба, очаквайки в краката му да се строполи труп с прерязано гърло и избодени очи, жертва на някое ЗЛОДЕЯНИЕ или НАКАЗАНИЕ...

Вътре нямаше нищо.

Е, с изключение на пет-шест раирани ризи, вероятно за затворниците, излежаващи дълги присъди, два лъка, колчан стрели, пращен стар мотор, пушка, на вид неизползвана поне отпреди сто години, парцал... но всички тези вещи не представляваха интерес за Стрелеца. Това бе най-обикновен килер.

Върна се в канцеларията и отново запрелиства регистъра. Дори страниците се бяха затоплили, сякаш бе стоял в пещ, което в известен смисъл беше вярно. Ако главната улица на града изглеждаше другояче, книгата вероятно щеше да съдържа дълъг списък религиозни престъпления, но в действителност не беше вписано ни едно — и нищо чудно; щом светилището на онзи човек Исус съжителства с две кръчми, местното духовенство ще да е било доста разбрано.

Регистърът съдържаше обичайните дребни простъпки, няколко по-сериозни провинения — убийство, кражба на кон, „озлочестяване“ на дама (което сигурно означаваше изнасилване). Престъпникът щял да бъде откаран на някакво място на име Лексингуърт, където да бъде обесен. Роланд не беше чувал за подобно място. Почти на последния ред на списъка се мъдреше следната забележка: „Зелените отблъснати“. Това нищо не му говореше. В последната графа пишеше:

12/Пз/99. Час. Свободен, крадец на добитък, на съд.

Датата беше много странна, „Пз“ вероятно означаваше Пълноземие. Мастилото не беше много старо, горе-долу колкото кървавите петна върху нара в килията, и Стрелецът беше почти сигурен, че Час, свободен, крадец на добитък вече е прекосил поляната, където свършва пътят.

Върна се на улицата под палещите лъчи на слънцето и ажурените гласчета на камбанките. Топси го посрещна с безизразен поглед, сетне отново провеси муцуна, сякаш съзираше в прахоляка на главната улица нещо, годно за паша. Като че ли щеше пак да пасе в този живот.

Стрелецът хвана поводите, изтупа полепналия по тях прах, в избелелите си джинси и продължи по улицата. Наближавайки площада, където в по-спокойни времена сигурно ставаше градският пазар, Роланд долавяше кънтежа все по-отчетливо (още не беше прибрал револвера в кобура, но засега явно нямаше подобни намерения) и най-сетне забеляза някакво движение.

В отсрещния край на площада имаше корито за водопой, издялано от твърда дървесина (някои хора по тези места я знаеха като „секвоя“), което в по-щастливи дни очевидно се храняваше с вода от пресъхнала ръждясала стоманена тръба в южния му край. През ръба на поилката, горе-долу по средата на дървеното корито, беше праметнат крак в избелял сив крачол и разръфан каубойски ботуш.

Окаяният му вид беше заслуга на едро куче, малко по-тъмно от кадифения крачол, закриващ ботуша. При други обстоятелства псето отдавна да го е смъкнало, но стъпалото и прасецът сигурно бяха подпухнали от жегата. Във всеки случай кучето бе на път да прегризе препятствието. Впиваше зъби в ботуша и го дърпаше насам-натам. От време на време токът се удряше в дървеното корито и издаваше кух кънтеж. Явно идеята за ковчега не е била толкова далеч от истината.

„Ако отстъпи две-три крачки, спокойно може да скочи горе и да се нахвърли върху самия човек — недоумяваше Роланд. — От тръбата не тече вода, значи не се страхува да не се удави.“

Топси отново кихна гръмогласно, кучето се стресна и отскочи и Роланд разбра защо е избрало по-трудния начин. Едната му предна лапа явно е била счупена и е зараснала накриво. Животното едва

ходеше, камо ли да скача. Козината на гърдите му беше бяла, доста зацапана. По средата се мъдреше по-тъмно петно, подобно на кръст. Дали пък не е някое Иисусово куче, изпълнено с надеждата за следобедно причастие?

То обаче нададе недоволно ръмжене, в което нямаше нищо религиозно, както и във воднистите му очи. Трепкащата му бърна се повдигна в зловна гримаса и оголи грамадните му зъби.

— Омитай се — рече му Роланд, — докато не е станало късно.

Кучето заотстъпва, докато опря задница в разръфания ботуш. Проследи пристъпващия насреща му мъж със страх, но очевидно възнамеряваше да брани плячката си. Революертът на Роланд не му направи никакво впечатление. И нищо чудно — сигурно никога не бе виждало подобно нещо, надали го възприемаше като нещо повече от сопа, която може да бъде хвърлена само веднъж.

— Дим да те няма — продължаваше Роланд, но псето не помръдваше.

Трябваше да го застреля — и без друго няма смисъл да живее, а и кой има полза от куче, вкусило човешка плът — но някак не му се искаше. Струваше му се, че ако убие единственото живо същество в този град (с изключение на пеещите насекоми, разбира се), ще си изпроси белята.

Стреля в прахта до здравата лапа на животното — изстрелът изтрещя оглушително в горещия ден и за миг заглуши жуженето на насекомите. Кучето, изглежда, все пак можеше да тича, макар и с толкова мъчително кандилкане, че му дожаля да го гледа... и дори се понатъжи. Спря едва в отсрещния край на площада до преобърнат фургон (който като че ли също бе изпръскан със засъхнала кръв) и се обърна. Нададе отчаян вой, от който Роланд съвсем настръхна. После се обърна, заобиколи фургона, промъкна се между сергиите и закуцука по уличката, която явно извеждаше от града.

Без да изпуска поводите на умирация кон, Роланд прекоси площада и надникна в дървената поилка.

Собственикът на крака в оръфания ботуш се оказа не мъж, а юноша, по чието лице едва бе набола брада — личеше, че е щяла да израсте доста буйна, макар лицето му да бе подпухнало, тъй като киснеше неизвестно откога в една педя вода под лъчите на лятното слънце.

Очите му — вече помътнени млечнобели сфери, сяпо се взираха в Стрелеца като очите на статуя. Косата му изглеждаше побеляла като на старец, но и това се беше получило от водата — най-вероятно е бил рус. Беше облечен с каубойски дрехи, макар че надали имаше повече от петнайсет-шестнайсет години. Златният медальон на врата му мътно проблясваше през топлата вода, която под горещите слънчеви лъчи бавно започваше да се превръща в супа от човешка кожа.

Воден от някакъв вътрешен подтик, Роланд бръкна в поилката, макар никак да не му се искаше. Сграбчи медальона и го дръпна. Верижката се скъса, той извади златния предмет и от дланта му покапа вода.

Предполагаше, че е *сигулът* на онзи човек Исус — кръст или разпятие, както го наричаха — но на верижката висеше малък триъгълник. Изглежда, бе изкован от чисто злато и гравирен със следния надпис:

Джеймс

Обичан от БОГ и семейството си

Роланд, който бръкна в мръсната вода едва ли не с крайна погнуса (на млади години за нищо на света не можеше да се накара да извърши подобно нещо), се зарадва, че е извадил медальона. Може никога да не срещне близките на това момче, но познаваше „ка“ достатъчно добре, за да храни подобни предположения. Във всеки случай така трябваше постъпи. Вероятно трябваше да погребее младежа както подобава... ако, разбира се, съумееше да извади тялото, без то да се разпадне в дрехите.

Роланд тъкмо размишляваше как да постъпи и дали ситуацията го задължава с нещо въпреки нарастващото му желание час по-скоро да се маха оттук, когато Топси най-сетне се строполи мъртъв на земята.

Седлото изскърца и дорестото конче нададе последен мъчителен стон. Роланд се извърна и видя насреща му да се задават осем същества, строени в редица като банда хулигани, които се канят да сплашат някое момиче или да вдигнат дребния дивеч в гъсталака. Имаха восъчнозелена кожа. На тъмно сигурно светеха като привидения. Полът им трудно можеше да се определи, което надали имаше значение за тях или за когото и да било. Бяха бавни мутанти и

пристъпяха насреща му мудно и зловещо като трупове, съживени чрез силата на мистериозна магия.

Прахолякът заглушаваше стъпките им като килим. Кучето го нямаше да го предупреди и ако Топси не му бе направил тази услуга да издъхне в подходящия момент, зелените можеха да се промъкнат и да го нападнат в гръб, без въобще да ги забележи. Нямаха револвери — бяха въоръжени само с тояги. Повечето носеха крака на маси и столове, но забеляза и едно приспособление, което изглеждаше специално пригодно за бой и явно беше задигнато отнякъде — цялото беше набучено с ръждиви пирони, сигурно е принадлежало на бияча от „Въртоглавото прасе“.

Роланд вдигна револвера и се прицели в съществото по средата на редицата. Вече чуваше провлечените им стъпки и хрипливото им дишане. Гърдите им свиреха, сякаш страдаха от астма.

„Най-вероятно са използвали от мините — предположи Роланд. — Някъде наблизо има радиеви мини. Това обяснява цвета на кожата им. Питам се как слънцето не ги е убило досега.“

В същия миг крайният в редицата — създание, чието лице приличаше на разтопена восъчна свещ — *действително* пукна... най-малкото припадна. Изправи се на колене (Роланд вече беше почти сигурен, че е мъж), изкряха като пуяк и протегна ръце към съседното изчадие — изрод с грапава гола глава и цвъртящи аленочервени рани на врата. Без да удостои падналия си събрат дори с поглед, онзи продължи да наблюдава Роланд с мътните си очи, тромаво пристъпвайки насреща му с останалите.

— Стой на място! — викна Стрелецът. — Пазете се, ако ви е мил животът! Хубавичко се пазете!

Обръщаше се най-вече към крайния в редицата, пременен с вехти червени тиранти, парцалива риза и мърляво филцово бомбе. Този хубавец имаше едно здраво око, което бе вперил в него с ужасяваща, неприкрита лакомия. Съществото в съседство — вероятно жена, съдейки по нещастните израстъци, провиснали изпод жилетката и — го замери с крак от стол. Прицели се добре, но не и достигнаха десет метра.

Роланд натисна спусъка и отново стреля. Първият куршум подплаши куцото куче; вторият се заби в нозете на Бомбето и засипа износените му обувца с прахоляк.

За разлика от кучето зелените не побягнаха, а спряха и втренчиха в Роланд притъпените си лакоми погледи. Нима изчезналите граждани на Елурия са свършили в стомасите на тези уроди? Не му се вярваше... макар отлично да съзнаваше, че подобни създания нямат скрупули относно изяждането на хора. (Може би дори не ставаше дума за канибализъм — подобни изчадия надали могат да се смятат за човешки същества, каквито и да са били преди това.) Бяха твърде мудни и затъпели. Ако бяха посмели да се върнат в града, след като шерифът ги бе изгонил, сигурно щяха да бъдат изгорени или претрепани с камъни.

В желанието си да освободи и другата си ръка, за да измъкне и втория револвер, ако противниците му не се вразумят, Роланд машинално напъха фината златна верижка с медальона на мъртвото момче в джоба си.

Продължаваха да се пулят насреща му, а неестествено изкривените им сенки ясно се очертаваха в прахта. Какво да прави? Да ги прати да си вървят, откъдето са дошли? Надали ще го послушат, а и по-добре да ги държи под око. Така поне отпадаше въпросът с погребението на момчето на име Джеймс.

— Не мърдайте — заповяда им на ниската реч и заотстъпва назад. — Първият, който посмее да мръдне...

Още недовършил, един гигант с космати гърди, набърчена уста като на крастава жаба и нещо като хриле на възлестия си врат — се хвърли насреща му, ломотейки с писклив, неестествено немощен гласец. Може би пък се смееше. Размахваше нещо, което отдалеч изглеждаше като крак на пиано.

Роланд стреля. Гърдите на господин Крастава жаба се огънаха като ръждива ламарина. Той отстъпи тичешком, опитвайки се да запази равновесие, и посегна към гърдите си. Краката му, обути в изцапани червени кадифени чехли, се заплетоха един в друг и гигантът се строполи на земята, надавайки чудати и някак самотни хрипливи звуци. Изпусна оръжието си, претърколи се настрана, понечи да се изправи и отново се просна на земята. Слънцето безпощадно грееше право в отворените му очи и над кожата му, която бързо взе да губи зеления си оттенък, се извиха бели струйки пара. Всичко това бе придружено със съскане като от плюнка, изхracена върху гореща печка.

„Поне не се налага да обяснявам“ — мислено отбеляза Роланд и обходи с поглед останалите.

— Така, той мръдна пръв. Кой ще е вторият?

Никой, както изглежда. Просто си стояха, наблюдаваха го и не смееха да се доближат... но не се и оттегляха. Рече си (както одева за кучето с кръста), че сигурно трябва да ги очисти — да извади втория револвер и направо да ги изпозастреля. Ще са му необходими само няколко секунди — детска работа за чевръстите му ръце дори ако някой хукне да бяга. Но не можеше. Не можеше да ги избие просто ей-така, най-хладнокръвно. Не умееше да убива по този начин... поне засега.

Бавно заотстъпва, заобикаляйки поилката, така че да остане помежду им. Бомбето направи крачка напред, но Роланд не даде възможност на останалите да последват примера му и изпрати поредния куршум на сантиметър пред обувката му.

— Последно предупреждение — отсече, отново на ниската реч. Нямаше представа дали го разбират, а и не се интересувахе. Сигурно разбираха интонацията му. — Следващият куршум ще се забие в нечие сърце. Ето какво ще направим — вие ще стоите тук, докато се оттегля. Давам ви само един шанс. Ако ме последвате, до един ще умрете. Твърде е горещо да си правим номера, а и останах без...

— Па-а! — изрева груб, сополив глас иззад гърба му с неприкрито злорадство. Роланд забеляза силуета, който израсна иззад сянката на преобърнатия фургон, до който почти бе опрял гръб, тъкмо навреме да съобрази, че там са се криели други мутанти.

Понечи да се извърне, но в същия миг на рамото му се стовари тежка тояга и от удара ръката му изтръпна чак до китката. Здравостисна револвера и стреля, но куршумът уцели колелото на фургона, скърши дървената спица и колелото се завъртя около оста си, издавайки остър стържещ звук. Оттатък поилката екнаха хрипливите, пронизителни викове на останалите зелени, които се втурнаха в атака.

Съществото, което се бе спотайвало зад преобърнатия фургон, представляваше чудовище с две глави на един врат. Едната имаше атрофирано, неподвижно лице на мъртвец; другата, на цвят също толкова зелена, беше по-жива. На широките и устни засия радостна усмивка и изчадието замахна да удари повторно.

Роланд извади револвера от левия кобур — дясната му ръка беше почти безчувствена, сякаш несвързана с тялото. Свари да изпрати един куршум в ухилената мутра на хитреца, който го бе издебнал из засада — онзи политна назад сред фонтан от кръв и зъби, а сопата се изтърколи от разхлабените му пръсти. В този миг останалите мутанти се нахвърлиха върху му и започнаха да го налагат с тоягите си.

Той свари да избегне първите няколко удара, по едно време дори си мислеше, че ще съумее да се промъкне зад фургона, да извади револверите и да открие огън. Естествено, че ще успее. Походът му към Тъмната кула със сигурност не може да завърши ей-така на опалена от лятното слънце улица в затънтено градче на име Елурия в далечния запад, в ръцете на зеленокожи бавни мутанти. *Ка* със сигурност не е толкова жестокосърдечна.

Бомбето обаче му нанесе подъл страничен удар, в резултат от което вместо да заобиколи въртящото се задно колело, Роланд се блъсна право в него и падна. Успя да се задържи на четири крака и докато все още се мъчеше да се обърне и да се предпази от валящите удари, доколкото е възможно, забеляза, че броят на зеленокожите далеч надхвърля половин дузина. По главната улица на града се носеха най-малко трийсет зелени мъже и жени. Явно бяха цяло *племе*. И то посред бял ден, в най-голямата жег! Съдейки по опита си, бавните мутанти обичаха мрака, бяха едва ли не като крастави жаби с мозък — такива като тези не бе виждал никъде...

Създанието с червената жилетка наистина беше жена. Последният ясен спомен на Стрелеца бяха голите и гърди, разлюлени под мръсната и червена жилетка; в следващия миг мутантите се нахвърлиха отгоре му и започнаха да го млатят с тоягите си. Боздуганът с гвоздеите се заби в десния му прасец и впи дълбоко гадните си ръждясали зъби. Роланд понечи да вдигне големия си револвер (зрението му се беше замъглило, но това нямаше да ги спаси, ако успееше да стреля — беше най-добър от всички, притежаваше дяволски талант, Джейми Ди Къри веднъж дори каза, че и да ослепее, Роланд пак щял да стреля безпогрешно, тъй като имал очи и на пръстите), но поредният удар го изби от ръката му. Още чувстваше гладкия допир на ръкохватката от сандалово дърво в другата си длан, но вторият револвер и без друго беше почти празен.

Усещаше миризмата им — излъчваха тежката воня на леш. Или може би вони от безчувствените му длани, с които се опитваше да скрие главата си от ударите? Може би са се вмирисали от водата, в която плуваха късчета кожа от трупа на момчето.

Ударите заваляха по цялото му тяло, сякаш мутантите искаха не само да го умъртвят, но и хубаво да го начукат като шницел. Съзнанието му се обви в черна пелена, несъмнено смъртта; мелодичното жужене на насекомите, откъслечният лай на кучето и подрънкването на камбанките на църковната врата се смесиха в омайна песен. После и тя заглъхна и всичко потъна в мрак.

II. ВЪЗЗЕМАНЕ. ОКАЧЕН. БЯЛА КРАСОТА. ДРУГИТЕ ДВАМА. МЕДАЛЪОНЪТ.

Завръщането на Стрелеца в света никак не приличаше на свестяване след удар, което му се бе случвало неведнъж, но не беше и като събуждане от сън. Беше по-скоро като въздигане.

„Сигурно съм умрял — рече си в просъница, когато способността му да мисли частично се възвърна. — Умрял съм и се възвемам в отвъдното, каквото и да е то. Само това ще да е. А това, което чувам, сигурно са песнопенията на мъртвите души.“

Мракът изтъня и скоро доби графитеносивия оттенък на буреносен облак, сетне съвсем избледня и се превърна в перленосива мъгла. Накрая се избистри като равното лъчисто сияние в гъста мъгла миг преди слънцето да я разкъса. Стрелецът през цялото време имаше чувството, че се възвема, сякаш носен от бавно, но силно течение.

Това усещане постепенно отслабваше, ярката светлина зад клепачите му се усилваше и Роланд най-сетне повярва, че все пак е жив. Най-вече заради пеенето. Онова, което чуваше, не беше хорът на мъртвите души, нито на небесните ангели, за които често говореха свещениците на онзи човек Исус, а жуженето на насекомите. Онези, дето напомняха на щурци, но песента им беше по-мелодична. Онези, които чу в Елурия.

При тази мисъл отвори очи.

Видяното доста разколеба увереността му, че е жив — намери се потънал сред бяла красота и в почудата си дори се запита дали не се носи върху бяло облаче в слънчевото небе. Пискливото жужене на насекомите го заливаше отвсякъде. Всъщност вече чуваше и звъна на камбанките.

Понечи да извърне глава и цялото му тяло се разлюля, сякаш бе впрегнат в хомот, който дори проскърцваше. Нежната песен, която му напомняше за песента на щурците в ливадите при залез слънце у дома, в Гилеад, се разстрои и секна. Във възцарилата се тишина Роланд почувства силна болка, която сякаш израстваше от гръбнака

му подобно на дърво. Не можеше да си представи пламтящите му клони, но стволът със сигурност беше гръбнакът му. Несравнимо по-остра болка обаче раздираше прасеца му — в цялото си объркване обаче не можеше да определи кой от двата. „Сигурно е от боздугана с пироните“ — предположи. И главата го болеше. Имаше чувството, че черепът му е като натрошена яйчена черупка. Извика и почти не можа да повярва, че дрезгавото грачене излезе от собственото му гърло. Стори му се, че в далечината проехтя и едва доловимият лай на кучето с кръста, но най-вероятно си въобразяваше.

„Умирам ли? Може би се пробуждам за последен път и вече съм на прага на смъртта.“

Нечия длан погали челото му. Чувстваше допира ѝ, но не я виждаше — пръстите нежно следваха гънките на кожата и тук-там спираха да разтрият някоя цицина или драскотина. Ласката и бе нежна като глътка студена вода в горещ летен ден. Клепачите му се притвориха, но в миг го прониза кошмарно подозрение — ами ако ръката, която го гали, е зелена, а собственичката и е с развлечена червена жилетка, в чиято пазва се полюшват провиснали цици?

„И какво като е тя? Какво можеш да направиш?“

— Кротко, човече — изрече нежен глас на млада жена... може би дори девойка. Във всеки случай Роланд веднага си спомни Сюзан от Меджис, която говореше по особен, старинен начин.

— Къде... къде...

— Ш-шт, не мърдай. Още е твърде рано.

Болката в гърба поутихваше, но Роланд продължаваше да си я представя като дърво и сякаш кожата му беше короната, която леко се поклаща на вятреца. Как бе възможно?

Отказа се да размишлява над този или който и да било друг въпрос и се съсредоточи върху малката хладна длан, която галеше челото му.

— Ш-шт, не мърдай, хубавецо, Господ да те поживи. Тежко си ранен. Не мърдай. Изцери се.

Кучето бе престанало да лае (ако изобщо е лаело) и Роланд отново долови слабото проскърцване. Напомняше конски повод или нещо подобно,

(клуп)

за което никак не му се искаше да мисли. Вече му се струваше, че чувства натиск под бедрата, на кръста и... да... на раменете.

„И все пак не лежа. Като че ли вися над самото легло. Как е възможно това?“

Сигурно е повесен в примки. Смътно помнеше, че като хлапак беше виждал един човек да виси в подобно приспособление в конската лечебница зад Великата зала на Гилеад. Човекът — един от конярите, беше получил толкова сериозни изгаряния при пожар с керосин, че не можеше да лежи на легло. В крайна сметка почина, но дълго се мъчи — две нощи подред писъците му раздираха благоухания летен въздух.

„Нима и аз съм обгорен, чисто и просто въглен с крака, повесен в примки?“

Пръстите отново докоснаха челото му и изгладиха дълбоката бръчка между веждите му. Чевръстите, целебни пръсти сякаш прочетоха мислите му:

— Ако даде Господ, ще оцелееш, саи. Но времето принадлежи на Господ, не на теб.

„Не — би отвърнал, стига да можеше. — Времето принадлежи на Кулата.“

Сетне отново взе да потъва, все така плавно, както се беше въззел, откъсвайки се от ръката, сънното жужене на насекомите и звъна на камбанките. Изпадна в странно замаяно състояние — сигурно бе потънал в сън или в несвяст — но повече не се спусна в онези мрачни дълбини, от които изплува одева.

По едно време му се стори, че отново чува гласа на девойката, но не беше много сигурен, защото гласът крещеше, изпълнен с ярост или страх, или и двете:

— Не! Не можете да го свалите и го знаете! Вървете си по пътя и не казвайте нито дума по въпроса!

Когато се свести за втори път, се чувстваше все така немощен, но разсъдъкът му се беше прояснил. Като отвори очи, разбра, че не се намира в облак, но веднага пак си помисли за *„бяла красота“*. В известен смисъл това бе най-красивото място, където е бил през живота си... донякъде и защото все още го *имаше*, разбира се, но най-вече защото мястото беше някак вълшебно и напълно спокойно.

Роланд се намираше в огромно помещение, едновременно високо и дълго. Когато най-сетне съумя да извърне глава — с безкрайна предпазливост — за да се ориентира колко е голямо, му се стори, че има поне двеста метра от единия до другия край. Въпреки че беше тясно, височината създаваше усещане за неограничен простор.

Нямаше стени и таван в общоприетия смисъл на думата, по-скоро напомняше огромна шатра. Слънцето грееше право в очите на Роланд, но лъчите му сякаш се разтваряха в тънката бяла коприна, която се издуваше и полюшваше като сияйна драперия, която при първото си събуждане той взе за облаци. Самото помещение под копринения балдахин бе изпълнено със сивкав здрач. Стените — също от коприна, се издуваха под напора на вятреца като платна на кораб. На всяка от тях беше провесен дълъг наниз камбанки. Нанизите прилепваха плътно върху копринените платнища и с всеки порив на вятъра тихо и омайно звъннаха в един глас като многобройни украшения „уинд чайм“.

По средата на залата минаваше дълга пътека. От двете и страни бяха подредени множество легла, застлани с чисти бели чаршафи и пухкави бели възглавници. Тези отатък пътеката наброяваха поне четирийсет, все празни, и още толкова в редицата на Роланд. Две от отсамните обаче бяха заети, едното непосредствено вдясно от него. Този човек...

„Това е момчето. Онова момче, което беше в поилката.“

При тази мисъл настръхна и стреснато подскочи, обзет от злокобни суеверия. Отново се взря в спящото момче.

„Не е възможно. Просто си замаян — не е възможно.“

При едно по-внимателно вглеждане обаче бързо се увери, че предположението е погрешно. Това момче изглеждаше досущ като онова в поилката и макар да беше болно (иначе какво щеше търси на подобно място), със сигурност не беше мъртво — гърдите му се повдигаха и спускаха, а пръстите на ръката му, провесена над ръба на леглото, от време на време трепваха.

„Не си го разгледал достатъчно внимателно, за да твърдиш със сигурност каквото и да било, а и след няколкодневен престой в коритото и собствената му майка не би го познала.“

Но Роланд, който ясно помнеше майка си, отхвърли подобно наивно обяснение. А и нали видя медальона на врата му. Миг преди

нападението на зелените го свали от трупа и го напъха в джоба си. И сега някой — най-вероятно собствениците на това място, които чрез някакви магии са върнали младежа на име Джеймс към непрекъснатия поток на живота — на свой ред му го бяха отнели и отново го бяха окачили на врата на момчето.

Дали това е дело на девойката с вълшебно хладната ръка, която обаче е взела Роланд за главорез мародер? Тази мисъл никак не му допадна. Тежеше му дори повече от вероятността да лежи в съседство със същия онзи подпухнал труп, на който някой по неведом начин бе възвърнал нормалните размери и повторно бе вдъхнал живот.

По-нататък в редицата, може би десетина легла през момчето, лежеше третият пациент на тази чудата болница. Този тип изглеждаше четири пъти по-възрастен от младежа и горе-долу два пъти по-възрастен от самия Роланд. Имаше дълга сива брада, разполовена на две рехави разклонения. Лицето му бе загоряло от слънцето, с дълбоко вкопани бръчки и торбички под очите. Лявата му страна бе пресечена от дебела тъмна линия, която продължаваше нагоре по носа, вероятно белег. Човекът или спеше, или беше в несвяст — дори хъркаше — и висеше на един метър над леглото в сложна плетеница от бели ремъци, които проблясваха в сумрака. Те опасваха цялото му тяло под формата на осморки. Отстрани човекът изглеждаше като буболечка, оплетена в екзотична паяжина. Беше облечен в прозирна бяла нощница. Един от ремъците минаваше между краката му и повдигаше слабините му нагоре, сякаш предизвикателно се предлагаше на сивкавия, сънен сумрак. Роланд плъзна поглед по-надолу по тялото му и различи тъмните очертания на краката му. Отдалеч изглеждаха разкривени като изсъхнали от старост дървета. Не искаше и да си помисля на колко места трябва да са счупени, за да имат тази форма. На всичко отгоре сякаш се движеха. Но как е възможно, след като брадатыят бе в несвяст? Вероятно оптическа илюзия, игра на сенките... или ветреецът развяваше тънката му роба, или...

Роланд отклони поглед към издуващото се копринено платнище на тавана, мъчейки се да се овладее. Причината не беше нито във вятъра, нито в сенките. Краката на човека сякаш се движеха, без да се движат... а Роланд изпитваше странното чувство, че и собственият му гръб се движи, без да се движи. Не можеше да си обясни на какво се дължи това, а и не искаше, поне за момента.

— Не съм готов — прошепна. Устните му бяха напукани. Отново затвори очи, искаше да заспи, да избяга от мисълта за собственото си състояние, съдейки по гърчещите се крака на брататия... Но...

„А трябва да се подготвиш“ — заяви гласът, който винаги се обаждаше, когато Роланд понечеше да изкръшка, да претупа някоя работа или да заобиколи някое препятствие. Това бе гласът на Корт, неговия учител. Човекът с пръчката, от когото като малки всички се страхуваха. Плашеше ги не толкова тоягата, колкото езикът му. Страхуваха се от подигравките, с които ги жегваше в моменти на слабост, и от презрението му, когато понечеха да се разхленчат или да заоплакват участта си.

„Ти стрелец ли си, Роланд, или не си? Ако си, трябва да се подготвиш.“

Отново отвори очи и извърна глава наляво, В същия миг почувства как нещо се раздвижи на гърдите му.

С неимоверно бавни движения измъкна десницата си от примката, в която беше омотана. Болката на гърба му сякаш се раздвижи и възнегодува. Роланд застина неподвижно, докато се увери, че тя няма да се усили (ако се движи предпазливо, разбира се), сетне приближи ръка до гърдите си. Напипа фино платно. Памучно. Сведе глава и видя, че е облечен в същата нощница като брататия.

Бръкна в пазвата и напипа триъгълен метален предмет. Като че ли вече знаеше какво представлява, но бе длъжен да се увери. Измъкна го, като се стараеше да се движи все така внимателно, без да се напруга. Златен медальон. Престраши се и въпреки болката повдигна украсението, за да прочете надписа:

Джеймс Обичан от БОГ и семейството си

Прибра го в пазвата си и отново се вгледа в спящото момче на съседното легло — в *самото* легло, а не над него. Чаршафът беше придърпан до гърдите му и медальонът ярко се открояваше на фона на непорочната белота на нощницата му. Същият медальон, какъвто висеше на врата на Роланд. Само че...

Като че ли най-сетне проумя каква е работата и облекчено въздъхна.

Отново се взря в брататия и забеляза нещо много странно: плътната черна линия, която опасваше лицето му, беше изчезнала. На

нейно място бе останал розов белег от заздравяваща рана... от нож или от някакво острие.

„Така ми се е сторило.“

„*Не, стрелецо* — възрази гласът на Корт. — *На такива като теб не им се струва, както прекрасно знаеш и сам.*“

Чувстваше се изтощен от раздвижването... или може би по-скоро от разсъжденията си. Трудно му бе да устои на сънното жужене и звъна на камбанките, които се сливаха в приспивна песен. Роланд затвори очи и заспа.

III. ПЕТТЕ СЕСТРИ. ДЖЕНА. ДОКТОРИТЕ ОТ ЕЛУРИЯ. МЕДАЛЪОНЪТ. ОБЕТ ЗА МЪЛЧАНИЕ.

Когато се събуди, отначало бе сигурен, че още спи. Сънува. Присънва му се кошмар.

Навремето, още когато срещна Сюзан Делгадо и се влюби в нея, познаваше една вещица на име Рия — първата истинска вещица от Средния свят, която виждаше. Именно тя стана причина за смъртта на Сюзан, въпреки че и Роланд имаше пръст. Сега като отвори очи, му се стори, че вижда не една, а пет Рии, и си рече: *„Ето каква е ползата от спомените за миналото. Мисълта за Сюзан извика образа на Рия от хълма Къос. Рия и нейните сестри.“*

И петте бяха облечени в широки надиплени одеяния, бели като стените и тавана на шатрата. Съсухрените им лица бяха обрамчени в ослепително бели була, които ярко контрастираха със сивкавата им кожа, набраздена като напукана от сушата земя. Копринените була, които скриваха косите им (ако изобщо имаха коси), бяха обточени с миниатюрни камбанки, които подрънкваха с всяко движение на главата. На гърдите на снежнобелите им роби беше извезана по една кървавочервена роза... *сигулът* на Тъмната кула. При вида му Роланд заключи: *„Значи не сънувам. Тия дъртофелници са истински.“*

— Той се събуди се! — провикна се едната с гнусно кокетни нотки в гласа.

— Оооо!

— Ооооо!

— Ааа!

Запърхаха наоколо му като птици. Средната пристъпи към постелята му и в същия миг лицата и на петте затрептяха като копринените стени под напора на вятъра. Е, не бяха толкова стари — може би на средна възраст, но в никакъв случай стари.

„Напротив, Стари са. Просто се промениха.“

Най-старшата беше малко по-висока от останалите и имаше широко, леко изпъкнало чело. Тя се приведе към Роланд и камбанките на челото и дръннаха. От този звук сякаш му призля и го обзе необяснима слабост. Лешниково-кафявите и очи го изучаваха напрегнато. Може би дори лакомо. Докосна лицето му и мястото сякаш се парализира. Плътна поглед надолу и лицето и се сгърчи в странна гримаса, която може би издаваше тревога. Побърза да отдръпне ръка.

— Ти се събуди, добри човече. Тъй, значи, събуди се. Хубаво, хубаво.

— Кои сте вие? Къде се намирам?

— Ние сме сестричките от Елурия. Аз съм сестра Мери. Това са сестра Луиз, сестра Микела, сестра Кокина...

— И сестра Тамра — представи се последната. — Прелестна двайсетгодишна девица.

Разкикоти се. Лицето и се размаза и за миг отново се съсухри — закривен нос, сивкава кожа. Роланд отново се сети за Рия.

Те се приближиха и наобиколиха плетеницата от ремъци, в която висеше Роланд; той неволно потръпна и непоносима болка прониза гърба и пресеца му. Изстена. Ремъците проскърцаха.

— Ооооо!

— Боли!

— Боли го!

— Боли тъй силно!

Запритискаха се още по-близо, сякаш болката ги очароваше. Роланд долови миризмата им — спечена миризма на пръст. Онази, която се наричаше Микела, дори посегна...

— Махайте се! Оставете го! Нали ви предупредих!

Като чува този глас, вещиците стреснато отскочиха назад. Мери страшно се ядоса. Но и тя отстъпи назад, като не пропусна да хвърли последен яростен поглед (Роланд бе готов да се закълне, че не му се е привидяло) на медальона на гърдите му. Беше сигурен, че при предишното си събуждане го пхна в пазвата си, но сега отново беше изваден.

Появи се шеста сестра, която грубо разблъска Тамра и Мери. Тази може би действително беше на двайсет, с алени страни, гладка кожа и тъмни очи. Белите и одежди се повдигаха на талази като

мечтание. Червената роза на гърдите и гневно пламтеше като проклятие.

— Махайте се! Оставете го!

— Оооо, виж *ти*! — хем недоволно, хем през смях възкликна сестра Луиз. — Ето я и Джена сукалчето, да не би да се е влюбила в него?

— Влюбила се е! — изкрюка Тамра и се изкикоти. — Сърцето на сукалчето е негово!

— О, негово е, *негово* е! — заприглася и Кокина.

Мери се обърна към новодошлата, стиснала устни в тънка линия:

— Нямах работа тук, нагло момиче!

— Имам, щом аз така смятам — отвърна Джена. Беше се поовладяла. Черна къдрица се бе изплъзнала изпод булото и и бе паднала на челото ѝ, извита като запетайка. — Вървете си. Не му е до вашите шеги и закачки.

— Не ни командвай — отвърна сестра Мери, — ние никога не се шегуваме. И ти го знаеш, сестра Джена.

Чертите и поомекнаха и Роланд забеляза, че девойката се страхува. Изведнъж се уплаши за нея. И за себе си.

— Вървете си — повтори. — Рано е още. Нима няма други, за която да се погрижите?

Сестра Мери сякаш се замисли. Всички се втренчиха в нея. Най-сетне кимна и усмихнато сведе глава към Роланд. Ликът и отново се раздвижи, сякаш забулен в мараня. Другото лице, което е видя отдолу (или поне така се стори на Роланд), беше много зловещо и зорко го следеше.

— Остани при нас, добри човече — рече сестра Мери. — Остани при нас и ние ще те изцерим.

„Имам ли избор?“ — мислено отвърна той.

Останалите се разкикотиха и смеховете им се разпиляха из сумрачната стая като пандели. Сестра Микела дори му изпрати въздушна целувка.

— Хайде, дами! — подкани ги сестра Мери. — Да оставим Джена с него в памет на майка ѝ, която толкова обичахме! — С тези думи ги поведе навън — пет бели птици, които литнаха по пътеката между леглата, развели полите на дългите си одеяния.

— Благодаря — каза Роланд и вдигна поглед към жената с хладната ръка... защото вече знаеше коя е тя.

Сякаш за доказателство тя посегна да погали пръстите му.

— Няма да ти направят нищо лошо — рече... но Роланд долови, че сама не вярва на думите си, а и той не и повярва. Беше в беда, в много страшна беда.

— Какво е това място?

— Наше е — простичко отвърна тя. — Домът на сестричките от Елурия. Ако щеш го наречи дори метох.

— Не е метох — отвърна той и плъзна поглед по празните легла. — Лазарет е. Нали?

— Лечебница — уточни девойката и продължи да гали ръката му. — Ние служим на лекарите... и те служат на нас. — Беше очарован от черната къдрица на сметаненобялото и чело — би я погалил, ако дръзнеше да посегне. Искаше да усети докосването ѝ. Струваше му се красива, тъй като бе единственото черно петно в цялата тази белота. Белият цвят вече бе изгубил очарованието си за Роланд. — Ние сме болничните сестри... бяхме, преди светът да се промени.

— От хората на Исус ли сте?

За миг го изглежда смаяно, едва ли не с ужас, и радостно се разсмя:

— Кой, ние ли?! Не!

— Ако вие сте болничните сестри... къде са лекарите?

Тя го погледна и прехапа устни, сякаш се мъчеше да вземе решение. В съмнението си му се стори необикновено очарователна и Роланд се улови, че болен или не, гледа на тази жена като на жена, което му се случваше за пръв път след смъртта на Сюзан Делгадо, а оттогава изтече много време. Оттогава целият свят се промени, но не за по-добро.

— Наистина ли държиш да знаеш?

— Да, разбира се — отвърна той учудено. И поразтревожено. Зачака образът и да се размие като лицата на останалите. Той обаче си оставаше непроменен. А и тялото и не излъчваше онази неприятна миризма на пръст.

„Не бързай, не бързай — смъмри се. — Не вярвай на нищо тук, най-малко на здравия разум. Рано е още.“

— Значи може би трябва — въздъхна тя и камбанките на челото и звъннаха. На цвят бяха по-тъмни от тези на останалите сестри — не бяха чак като косата ѝ, но изглеждаха опушени, сякаш дълго са висели над лагерен огън. Гласът им обаче бе чист и ясен като сребро. — Но ми дай дума да не викаш, за да не събудиш момъка в онуй легло.

— Момъка?

— Момчето. Дай дума.

— Давам — отвърна, неусетно превключвайки на полузабравения диалект на Външната арка. Диалектът на Сюзан. — Отдавна не съм викал, хубавице.

При тези думи страните и пламнаха като алени рози, далеч по-красиви и живи от изображението на гърдите ѝ.

— Не наричай хубост онуй, що не си видял докрай.

— Тогава свали това було.

Макар да виждаше отлично лицето ѝ, искаше да разпусне и косите си — всъщност почти примираше от желание. Ще рукнат като черен водопад наред тази белота. Разбира се, винаги съществува възможността да е подстригана съгласно правилата на ордена, но някак си не му се вярваше.

— Не ми е позволено.

— От кого?

— От Голямата сестра.

— Онази, дето се вика Мери ли?

— Да, тя. — Понечи да тръгне нанякъде, но спря и го погледна през рамо. У друга, също тъй красива девойка подобен поглед би се изтълкувал като кокетство. Но в сериозните очи на това момиче нямаше и следа от флирт.

— Помни обета си.

— Няма да викам.

Развявайки полите на робата си, тя застана до брадатия. В сумрака сянката и се плъзна по празните легла като неясно петно. Като стигна до болния (изглежда, бе в несвяст, не просто заспал), отново извърна поглед към Стрелеца. Той кимна.

Сестра Джена се приближи до окачения в бялата мрежа човек, но застана от срещуположната страна, за да може Роланд да наблюдава движенията ѝ. Постапи длани отляво на гърдите му, наведе се... и отривисто тръсна глава, сякаш бурно се противеше. Звънчетата

на челото и остро дръннаха и Роланд отново почувства странното раздвижване по гърба си, придружено с болка. Потръпна, но без наистина да се движи, сякаш насън.

Онова, което последва, *наистина* изтръгна крясък от гърдите му — трябваше да прехапе устни, за да не му позволи да излезе. Краката на брадатия отново се раздвижиха, без да се движат... защото онова, което се движеше, се намираше върху тях. Косматите му пищялки, глезени и стъпала стърчаха изпод полите на нощницата. В миг по тях плъзна черна колона от буболечки. Песента им стана отсечена като войнишки марш.

Роланд си спомни черния белег, който опасваше лицето му, а сетне изчезна. Това обаче съвсем не бяха всичките. На всичко отгоре лазеха и по самия него. Ето защо трепери, без да трепери. Покриваха целия му гръб. *Хранеха* се от него.

Не, да възпре вика си се оказа много по-трудно, отколкото предполагаше.

Буболечките изпълзяваха по пръстите на болния и скачаха в редица като плувци, които едновременно се гмурват в речен вир. След приземяването си върху ослепително белия чаршаф пъргаво се строяваха в полк с ширина една стъпка и се спускаха по завивките право на пода. Роланд не можа да ги огледа добре, тъй като бяха далеч, а и светлината беше твърде слаба, но му се сториха колкото мравки, може би малко по-малки от пухкавите пчели, които се трупаха по цветните лехи у дома, в Гилеад.

Крачеха и не спираха да пеят.

Брадатият обаче не пееше. Когато насекомите, плътно обвили конвулсивно потрепващите му крака, намаляха, човекът потрепери и изстена. Младата жена докосна челото му и го успокои — въпреки цялата си погнуса от странната гледка Роланд изпита ревност.

Всъщност кое бе толкова гнусно? В Гилеад някои болести също се лекуваха с пиявици — например оток на мозъка, на подмишниците и най-вече на слабините. Особено за мозъка пиявиците бяха сто пъти за предпочитане пред следващата лечебна мярка — трепанация.

И все пак в насекомите наистина *имаше* нещо отвратително, може би понеже не ги виждаше добре, а и самата мисъл как пъплят по гърба му, докато виси безпомощен във въздуха, никак не му се

правеше. Неговите обаче не пееха. Защо ли? Може би се хранеха. Или спяха. Или и двете.

Слабините на брадатия се отпуснаха. Буболечките в това време маршируваха към полюшващите се копринени стени и се изгубваха в сенките. Джена се върна при Роланд с тревожен поглед.

— Хвала ти. Но аз знам какво ти е — беше изписано на лицето ти.

— Лекарите.

— Да. Притежават огромна мощ, но... — Тя сниши глас. — Не могат да спасят онзи джелепин. Краката му са по добре и раните на лицето му преминаха, но има други рани, които те не могат да достигнат. — Тя прокара длан през корема си, сякаш сочеше къде са нараняванията, макар да не уточняваше какви са.

— А аз?

— Ти беше в плен на зелените. Много ще да си ги ядосал, щом не са те убили на място. Бяха те омотали във въжета и те влачеха. Тамра, Микела и Луиз берели билки. Като видели онези как се забавляват с теб, им заповядали да спрат, но...

— Каж ми, сестра Джена, мутантите винаги ли ви се подчиняват?

Тя се усмихна — може би се зарадва, че е запомнил името ѝ.

— Не винаги, но, общо взето, ни се подчиняват. Този път ни послушаха, иначе щеше се да намериш на поляната сред дърветата, където свършва пътят.

— Може би си права.

— Почти ти бяха смъкнали кожата — гърбът ти беше почервенял от тила до кръста. Ще ти останат белези, но докторите почти те изцериha. А и пеят толкова сладко, нали?

— Да — отвърна Роланд, макар че още му се повръщаше при мисълта, че гърбът му гъмжи от черни гадинки, накачулени по разранената му плът. — Дълга ти благодарност и ти я давам от сърце. Ако мога с нещо да...

— Каж ми името си.

— Аз съм Роланд от Гилеад. Стрелец. Имах два револвера, сестра Джена. Да си ги виждала?

— Не съм виждала никакви револвери — отвърна тя, но отклони поглед. Страните и отново пламнаха. Макар и добра сестра и голяма

хубавица, никак не я биваше да лъже. Роланд се зарадва. Добри лъжци се срещат често. Честността обаче струва скъпо.

„Остави лъжата и да мине незабелязана — рече си Роланд. — Момичето, изглежда, се страхува.“

— Джена! — извикаха я откъм плътните сенки в отсрещния край на лечебницата, която днес се струваше на Стрелеца някак по-дълга, и сестра Джена виновно подскочи. — Идвай веднага! Надрънка достатъчно за двацет мъже да те слушат! Остави го да спи!

— Да! — извика в отговор тя и се обърна към Роланд. — Не издавай, че съм ти показала докторите.

— Нито дума повече, Джена.

Тя замълча, прехапа устни, сетне рязко смъкна булото си. То падна на врата и ѝ камбанките тихо дръпнаха. Косата и се разпиля по гърба и като тъмна сянка.

— Хубава ли съм? А, хубава ли съм? Кажи ми истината, Роланд от Гилеад... но без ласкателства. Ласкателството е лъжа, а къси са краката на лъжата.

— Хубава си като лятна нощ.

Онова, което прочете на лицето му, явно я зарадва повече от думите му, защото му отвърна с лъчезарна усмивка. Придърпа булото си и бързо напъха къдриците отдолу. — А добра ли съм?

— Колкото красива, толкоз по-добра — отвърна Стрелеца, внимателно повдигна ръка и посочи челото ѝ. — Една къдрица остана отвън... ей-там.

— Да, вечно ме ядосва. — Комично се нацупи и я напъха под булото. На Роланд ужасно му се прииска да разцелува ругените и страни... да не говорим за ругените и уста.

— Всичко е наред.

— Джена! — нетърпеливо изкрещя гласът. — На размисъл!

— Ида, ида! — отвърна тя и подхвана богатите си поли, готвейки се да си върви. Но на тръгване отново се извърна и го изгледа много сериозно и тъжно. — И още нещо — продължи с едва доловим шепот и крадешком се огледа. — Златният медальон — той е на врата ти, понеже е твой. Разбра ли ме... Джеймс?

— Да. — Той извърна поглед към спящото момче. — Това е брат ми.

— Ако те питат, да. Кажеш ли друго, Джена много ще си изпати.

Не успя да я попита колко много, а и вече си беше тръгнала — буквално отлетя сред празните легла, прихванала полите си. Розите се бяха скрили и лицето и придоби пепеляв оттенък. Роланд се замисли за жадните погледи на останалите сестри, които се бяха скупчили край главата му, пристъпвайки все по-близо... и за трептящите им лица.

Шест жени, пет стари и една млада.

Пеещи доктори, които се оттегляха по заповед на звънящи камбанки.

Чудновато болнично отделение с близо стотина легла, копринен таван и прозирни стени...

... в което имаше само три заети легла.

Роланд не разбираше защо Джена бе извадила медальона на мъртвото момче и го бе сложила на врата му, но подозираше, че ако узнаят истината, сестричките от Елурия може да я накажат със смърт.

Затвори очи и се остави тихата песен на докторите насекоми да го приспи.

IV. ПАНИЦА СУПА. МОМЧЕТО В СЪСЕДНОТО ЛЕГЛО. НОЩНАТА СМЯНА.

Роланд сънуваше, че огромна буболечка (може би дори докторче), кръжи над главата му и постоянно се удря в носа му — с което повече го дразнеше, отколкото да му причинява болка. Непрестанно се мъчеше да я отпъди с ръка и макар че при нормални обстоятелства бе едва ли не дяволски ловък, все не съумяваше да я достигне. Буболечката посрещаше с кикот всеки неуспешен опит.

„Бавен съм, понеже съм болен“ — рече си в просъница.

Не, пленен из засада. Влачен по земята от бавните мутанти и спасен от сестричките от Елурия.

Пред погледа му ненадейно изплува яркият спомен за човешка сянка, която израства от сянката на преобърнатия фургон, а в ушите му отекна пронизителен злорад възглас: „Па-а!“

Събуди се толкова рязко, че сложната плетеница от ремъци се разлюля, а жената, която стърчеше край главата му, почукваше го с огромна дървена лъжица по носа и се кикотеше, отскочи така стреснато, че паницата в другата и ръка се изплъзна от пръстите ѝ.

Роланд се пресегна с обичайната си бързина — раздразнението, че ръката му се бави, бе само част от съня. Хвана паницата, преди да се е разплискала. Жената — сестра Кокина — се опули насреща му.

От рязкото движение гърбът му изтръпна от болка, но тя далеч не можеше да се мери с предишната, а и вече не усещаше никакво движение по кожата си. Може би „докторчетата“ просто спяха, но Роланд имаше чувството, че са си отишли.

Протегна ръка за лъжицата, с която сестра Кокина му досаждаше допреди малко (въобще не се учуди, че някоя от тях е в състояние да дразни болния спящ човек по такъв начин — би се смаял единствено ако бе видял Джена); тя му я подаде, продължавайки да се пули насреща му:

— Много си бил бърз! Туй, дето го направи, беше като магия, хем едва що отваряш очи!

— Не го забравяй, сай — отвърна Роланд и опита супата. В течността плуваха късчета пилешко месо. Може би при други обстоятелства щеше да я намери доста постна, но сега му се стори като амброзия. Лакомо започна да се храни.

— Какво ще рече туй? — полюбопитства тя. В стаята вече се смрачаваше, а розово-оранжевите ивици по отсрещната стена означаваха, че слънцето клони на залез. На тази светлина Кокина изглеждаше доста млада и хубавичка... но всичко бе външен блясък, вещерски труфила.

— Нищо конкретно. — Захвърли лъжицата, тъй като много го бавеше, и надигна паницата да пие направо от нея. Изгълта цялата порция на четири глътки. — Вие бяхте много добри с мен...

— Тъй, тъй, много добри! — доста възмутено го прекъсна тя.

— ...и се надявам, че зад тази добрина не се крият непочтени мисли. Ако е така, сестро Кокина, не забравяй, че съм бърз. Аз от своя страна не винаги съм бил добър.

Тя не отвърна, само посегна да вземе празната паница, която Роланд и подаде. Пое я много внимателно, сякаш се боеше пръстите им да не се докоснат. Погледът и се плъзна към гърдите му, където висеше медальонът, отново скрит в пазвата на нощницата. Стрелеца не каза нищо повече — не искаше да отслаби въздействието на безмълвната заплаха, като припомни на сестрата, че я отправя невъоръжен човек, който виси полугол във въздуха, понеже гърбът му не може да понесе тежестта на собственото му тяло.

— Къде е сестра Джена?

— Оооо — вдигна вежди сестра Кокина. — Допада ни май. — Като чуем за нея, сърцето ни потръпва, а... — Тя енергично потупа червената роза на гърдите си.

— Ни най-малко — отвърна Роланд, — но тя беше добра. Съмнявам се, че би ме закачала с лъжица като някои други.

Усмивката на сестра Кокина помръкна. Стори му се едновременно ядосана и разтревожена.

— Да не си посмял да кажеш на Мери, ако случайно намине насам. Може да си изпатя.

— Мен какво ме интересува?

— Може да си го върна, като се погрижа малката Джена да си изпати. И без друго е трън в очите на Голямата сестра. Сестра Мери

много се ядоса на приказките и за теб... а и никак не и харесва, че малката се завърна с Тъмните камбанки.

Сестра Кокина мигом затули уста — този често безсрамен орган, сякаш се усети, че се е разбъбрила твърде много.

Роланд много се заинтригува от думите ѝ, но реши засега да не го показва, и спокойно отвърна:

— Аз ще си държа устата затворена, но и ти ще мълчиш пред Голямата сестра за Джена.

Кокина изпита видимо облекчение.

— Тъй да бъде. — После се наведе и доверително му пошушна: — Изпратена е в Дома за размисъл. Така наричаме една пещерка на хълма, където ни пращат на размисъл, когато Голямата сестра отсъди, че сме постъпили лошо. Джена ще седи там и ще размишлява над наглостта си, докато Мери не я освободи. Изведнъж млъкна, сетне рязко додаде: — Кой е този до теб? Знаеш ли?

Роланд се обърна и забеляза, че младежът е буден и слуша разговора им. Имаше тъмни очи като на Джена.

— Дали го познавам?! — повтори с надеждата, че докарва вярната нотка на презрение в гласа си. — Питаш ме дали познавам собствения си брат?!

— Ами, брат, той — тъй млад, ти — тъй стар. — От тъмнината изникна сестра Тамра, която се бе представила за двайсетгодишна девойка. Миг преди да застане край постелята на Роланд, изглеждаше като дърта вещица, отдавна загърбила осемдесетата... че и деветдесетата си годишнина. После лицето и се разми и мигом се превърна в пухкавичкото, румено лице на трийсетгодишна матрона. С изключение на очите. Роговиците жълтееха, кладенчетата сълзяха, но погледът и беше много зорък.

— Той е най-малкият, аз — най-големият — поясни Роланд. — Делят ни седмина други и двайсет години от живота на нашите родители.

— Колко трогателно! Е, щом ти е брат, несъмнено знаеш как се казва.

Младежът не го остави да сгреси и побърза да отговори:

— Та кой може да забрави просто име като Джон Норман. Голям ахмак ще да е, нали, Джими?

Кокина и Тамра се втренчиха в бледия младеж, очевидно ядосани... и надхитрени. Поне за момента.

— Дали сте му от гнусната ви супа — продължи малкият (на чийто медальон несъмнено пишеше *Джон, Обичан от БОГ и семейството си*). — Я да си вървите и да ни остави те да си побъбрим.

— Виж го ти! — нацупи се Кокина. — Голяма благодарност, няма що!

— Благодарен съм за всичко, което ми дават — отвърна Норман, приковавайки я с поглед, — но не и за онова, което ми вземат.

Тамра изпръхтя, врътна се и си тръгна толкова рязко, че полъхът от развените и поли стигна чак до Роланд. Кокина се забави още малко.

— Ти да си траеш, току-виж пък някой, който ти е по мил от мен, отърве кожата още утре заран наместо след седмица.

Без да дочака отговор, последва сестра Тамра.

Едва след като се скриха, Джон Норман се обърна към Роланд и приглушено попита:

— Брат ми. Мъртъв ли е?

Роланд кимна.

— Взех медальона, в случай че срещна някой от близките му. По право принадлежи на теб. Съжалявам.

— Благодаря ти саи. — Долната устна на Джон Норман затрепери, но младежът бързо се овладя. — Знаех си, че мутантите са го очистили, но тия брантии не искаха да ми — кажат със сигурност. Зелените изпотрепаха сума ти народ, останалите раниха.

— Може би и самите сестри не знаят със сигурност.

— Знаят, знаят. Хич не се и съмнявай. Мълчат си, но знаят много. Само Джена е различна. Нали за нея говореше дъртата вещица?

Роланд кимна:

— Да, и спомена нещо за Тъмните камбанки. Ще ми се да узная нещо повече.

— В Джена има нещо необикновено. Тя е като принцеса с благородническа титла по рождение, която никой не може да и отнеме... Не е като останалите сестри. Както си лежа си тук и се преструвам на заспал — струва ми се, че така е по-безопасно — понякога дочувам какво си говорят. Джена се е върнала наскоро и тези

Тъмни камбанки имат по-особено значение... но все още Мери командва тук. Камбанките са само нещо като отличителен знак, като пръстените на едновременните барони, които се предават от поколение на поколение. Тя ли е надянала медальона на Джими на врата ти?

— Тя.

— Каквото и да става, не го сваляй. — Лицето му придоби напрегнато, мрачно изражение. — Не знам дали заради златото или заради името Божие, но не смеят да припарят. Мисля, че това е единствената причина да съм все още тук. — Сниши глас и шепнешком додаде: — Те не са хора.

— Е, сигурно знаят някоя и друга магия, но...

— Не! — Момчето се вдигна на лакът, макар да му костваше огромно усилие. Настоячиво погледна Роланд и за яви: — Ти си мислиш, че са магьосници или вещици. Но те не са нито едното, нито другото. *Изобищо не са хора!*

— А какви са тогава?

— Де да ги знам какви са.

— Кой вятър те довя насам, Джон?

Джон Норман шепнешком разказа на Роланд какво му се бе случило. Той, брат му и четирима други младежи, ловки момчета с бързи коне, били наети да охраняват на дълъг път керван от седем фургона със стока — зърно, храна, сечива, пощенски пратки и четири годеници по поръчка — за затънтеното селище Техуас на триста километра западно от Елурия. Шестимата се редували да яздят най-отпред и най-отзад на дългата колана, а двамата братя се разделили в различни отряди, понеже заедно се биели като... е...

— Като братя — помогна му Роланд.

— Именно — с мъка се позасмя Джон Норман.

Джон яздел в крайния отряд, на около три километра зад последния фургон, когато мутантите нападнали Елурия из засада. Накрая попита:

— Колко фургона имаше в града?

— Само един. Преобърнат — отвърна Роланд.

— А трупове?

— Само един — на брат ти.

Джон Норман мрачно се ухили:

— Не са го взели заради медальона.

— Зелените ли?

— Не, сестричките. Мутантите не се страхуват ни от златото, ни от Господа. Но, виж, тия мръсници... — Взря се в мрака, който вече съвсем се бе сгъстил.

Роланд отново почувства слабост, но едва по-късно се досети, че сестричките слагат нещо в супата.

— А другите фургони, които не се преобърнаха? — попита.

— Мутантите са ги откарали заедно със стоката. Притрябвало им е на тях злато; на сестричките пък за какво им е стока. Сто на сто се хранят с нещо друго, не ща и да си помислям. Гнусна работа, ти казвам... като ония буболечки.

Джон и останалите от задния отряд препуснали в галоп към Елурия, но докато стигнат, битката била свършила. Градът бил осеян с трупове, но имало и много ранени. Поне две от годениците били още живи. Зелените подбрали оцелелите, които можели да ходят, и ги повели нанякъде. Джон Норман ясно си спомняше мутанта с бомбето и жената с червената жилетка.

Норман и останалите двама се хвърлили да се бият. Скоро видял, че другарят му е пронизан от стрела, но повече не помнел — някой го издебнал изотзад, халосал го с все сила и всичко потънало в мрак.

Роланд се зачуди дали нападателят е извикал: „Па-а!“, но не попита.

— Като се свестих, бях тук — завърши Норман. — Направи ми впечатление, че другите — *повечето* от тях — бяха покрити с проклетите гадини.

— Другите ли? — Роланд огледа празните легла. В сгъстяващия се мрак чаршафите проблесваха като бели островчета. — Колко бяха?

— Най-малко двайсет. Излекуваха се... гадините ги излекуваха... и един по един взеха да изчезват. Заспиваш, а като се събудиш — погледаш, още едно празно легло. Един по един изчезнаха всичките, накрая останахме само аз и онзи човек. Норман го изгледа умислено и додаде: — А сега и ти.

— Норман... — На Роланд му се завиваше свят. — Аз...

— Да, знам какво ти е — достигна до него гласът на Норман сякаш от другия край на земята. — От супата е. Но човек трябва да яде. Ако е истински човек от плът и кръв. Тези не са. Дори сестра

Джена не е. Може да е мила, но това не значи, че е истинска. — Гласът заглъхваше все по вече и повече. — Накрая и тя ще стане като тях. Помни ми думата.

— Не мога да помръдна — с неистово усилие отрони Роланд. Сякаш тикаше камъни.

— Да — ненадейно се засмя Норман. Този необичаен звук болезнено отекна в тъмнината, която постепенно обвиваше съзнанието му. — Слагат в супата не само приспивателно, ами и някакво упойващо вещество. Иначе защо, мислиш, съм тук? Отдавна нищо ми няма...

Гласът му звучеше така, сякаш се намира не на другия край на земята, а най-малко на луната.

— Мисля, че не ни е писано да видим отново слънцето.

„Грешиш, братко“ — искаше да отвърне Роланд и още нещо в този дух, но не успя. Отплава към обратната страна на луната и всичките му слова се продъниха в пропастта, която го очакваше там.

Но така и не се предаде всецяло на съня. Явно сестра Кокина не беше пресметнала правилно каква доза от веществото да постави в супата, а може би просто никога не бяха изпитвали отварите си на гръба на стрелец, пък и не знаеха с кого си имат работа.

С изключение на сестра Джена, разбира се — *тя* знаеше.

По едно време през нощта шепотът, кикотът и тихото подрънкване на камбанките го извадиха от мрачния унес, в който бе изпаднал; не спеше, не беше и в несвяст. Както винаги „докторчетата“ пееха — песента им не секваше нито за миг и Роланд вече почти не я забелязваше.

Отвори очи. Забеляза бледа, мъждукаща светлинка, която играеше в мрака. Кикотът и шепнещите гласове приближаваха. Роланд се опита да извърне глава, но не успя. Даде си кратка почивка и отново напрегна волята си, представяйки си, че концентрира цялата си мощ в синкава метална сфера. Този път *успя*. Извърна се съвсем мъничко, но достатъчно.

И петте бяха тук — Мери, Луиз, Тамра, Кокина, Микела. Крачеха по дългата пътека на потъналата в мрак лечебница и се кикотеха като хлапета, които замислят някоя лудория; носеха дълги вощеници в сребърни поставки, а звънчетата на челата им сладкогласно подрънкаха. Наредиха се около леглото на брататия.

Мъждивият светлик от свещите се сливаше и колебливо се издигаше над скупчените им глави към копринения таван като струйка дим, но още по средата на помещението угасваше.

Сестра Мери заговори отсечено. Роланд позна гласа ѝ, но не разбра какво казва — не говореше на нито един от познатите му езици. Една фраза изпъкваше в потока на речта и — „*кан де лах, ми хим ен тоу*“ — но Роланд нямаше представа какво може да означава това.

Изведнъж забеляза, че се чува само подрънкването на звънчетата — докторчетата бяха замлъкнали.

— *Рас ме! Он! Он!* — властно кресна сестра Мери с груб, пронизителен глас. Свещите угаснаха. Светлинката, която се процеждаше над булата им, угасна и в лечебницата отново се възцари пълен мрак.

Роланд изстина и зачака да види какво ще последва. Опита се да раздвижи дланите и стъпалата си, но не можа. Вярно, успя да отмести едва забележимо глава встрани, но бе парализиран като муха в паяжина.

В мрака се разнасяше само тихият звън на камбанките... но изведнъж стаята се изпълни с шумно мляскане. Роланд веднага се досети какво става. От самото начало дълбоко в себе си подозираше какви са сестричките от Елурия.

Как му се искаше да вдигне ръце и да затисне уши. Но беше принуден да лежи неподвижно, да ги слуша и да чака да свършат.

Но пиршеството нямаше край — по едно време взе да си мисли, че ще продължава вечно. Сумтяха и пръхтяха като свине, които лочат помия в копанята си. Една дори звучно се оригна, с което предизвика приглушени смехове (сестра Мери ги пресече с една дума — просъска: „*Хаис!*“ и всички тутакси млъкнаха). По едно време се чу тих вопъл — Роланд бе почти сигурен, че изстена брадатият. Е, бил е последният му вик отсам поляната, където свършва пътят.

Шумът от угощението постепенно утихна. Буболечките отново запяха — отначало по-неуверено, сетне по-силно. Лечебницата отново се изпълни с шепот и смях. Запалиха свещите. Роланд вече бе извърнал глава на другата страна. Не трябваше да знаят, че ги с видял, а и не само това — за нищо на света не искаше да гледа повече. Видя и чу предостатъчно.

Съдейки по приглушените им разговори обаче, те се насочиха право към него. Затвори очи, съсредоточавайки се върху медальона на гърдите си. „*Не знам дали заради златото или заради името Божие, но не смеят да припарят*“ — бе казал Джон Норман. Хубаво е човек да го знае, за да си го повтаря, докато ги чува как се приближават, шепнейки на странния си непознат език. Но в тъмното медальонът му се струваше твърде недостатъчен да го защити.

В далечината глухо отекна лаят на кучето с кръста.

Наобиколиха го и Роланд долови миризмата им. Излъчваха гнусна, противна воня на леш. Каква друга миризма да излъчват такива като тях?

— Какъв хубавец — замислено отбеляза сестра Мери.

— А носи такъв отвратителен *сигул* — сестра Тамра.

— Ще му го свалим! — сестра Луиз.

— И после ще го нацелуваме! — сестра Кокина.

— Ще има за всички! — възкликна сестра Микела толкова разпалено, че всички се засмяха.

Роланд откри, че все пак не е парализиран напълно. Една част на тялото му се бе разбудила от гласовете им и бе щръкнала нагоре. Една ръка пропълзя под нощницата му, докосна втвърдения му член, обви го с длан и го погали. Той примря от ужас, преструвайки се на заспал, и почти веднага почувства топлата влага по дрехите си. Ръката замря за миг, сетне палецът заразтърква омекващата плът. После го заряза и пропълзя по-нагоре. Най-сетне напипа влажното място на слабините му.

Почти недоловим кикот, като повей на вятъра.

Звън на камбанки.

Роланд отвори очи едва-едва и в пламъка на свещите огледа спаружените лица, които му се смееха — блеснали очи, повехнали страни, щръкнали зъби. На сестра Микела и сестра Луиз като че им бяха пораснали бради, но това, разбира се, не бяха косми, а кръвта на брататия.

Мари крепеше нещо в свитата си длан. Поднесе я на всяка от сестрите, които си близнаха по малко.

Роланд затвори плътно очи и зачака сестричките да се махнат. Най-сетне си тръгнаха.

„Никога повече няма да заспя“ — рече си той и пет минути по-късно заспа.

V. СЕСТРА МЕРИ. ПОСЛАНИЕ. ПОСЕЩЕНИЕ ОТ РАЛФ. УЧАСТТА НА НОРМАН. ОТНОВО СЕСТРА МЕРИ.

Когато Роланд се събуди, навън грееше ярко слънце, а коприненият покрив блестеше ослепително и леко се издуваше под нежния порив на вятъра. Докторчетата пееха доволно. Норман спеше дълбоко, извърнал глава толкова силно встрани, че брадясалата му страна се опираше чак в рамото му.

Двамата бяха сами в стаята. Леглото на брататия малко по-нататък в отсамната редица беше празно, най-горният чаршаф беше изпънат, пухкавата възглавница — напъхана в чиста бяла калъфка. Сложната плетеница от ремъци, в която висеше болният, бе изчезнала.

Роланд си спомни как пламъците на свещите се сливаха и се извисяваха към тавана като струйка дим, осветявайки сестрите, скупчени край леглото на брататия. Как се кикотеха. А проклетите им камбанки дрънчаха.

Сякаш в отговор на мислите му в отделението влезе сестра Мери, а зад нея като сянка се плъзгаше сестра Луиз. По-младата носеше табла и изглеждаше разтревожена. Старшата се беше нацупила — явно не беше в добро настроение.

„Да си кисел след такова пиршество? — недоумяваше Роланд. — Срамота, сестро!“

Тя застана до леглото му и сведе глава.

— Нямам за какво да ти благодаря, сай — заяви без предисловия.

— Молил ли съм те за благодарност? — отвърна, имайки чувството, че гласът му е прашасал като страниците на стара, отдавна неразгръщана книга.

Тя въобще не му обърна внимание.

— Заради теб една от нас, която беше само безочлива и дръзка и не я свърташе на едно място, е станала истинска бунтовница. Е, майка

и беше същата и почина наскоро след като върна Джена на мястото ѝ. Вдигни ръка, неблагодарни човече.

— Не мога. Не мога да помръдна.

— О, безумецо! Има една приказка; „не лъжи майка си в очите“. Отлично зная какво можеш и какво — не. Вдигни си ръката.

Роланд повдигна десницата си, като се постара да си даде вид, че му е много трудно. Вече се чувстваше достатъчно силен да се освободи от мрежата... и сетне какво? Още дълго нямаше да може да ходи, дори без „лекарството“... а сестра Луиз му носеше поредната порция супа. При вида и стомахът на Роланд закъркори.

Голямата сестра го чу и се подсмихна.

— И да лежи, силният мъж пак огладнява, особено ако се залежи достатъчно дълго. Нали, Джейсън, брате на Джон?

— Джеймс се казвам. Както добре знаеш, сестро.

— Знам ли? — ядно се изсмя тя. — Виж го ти! Ами ако бия своята възлюбена с камшика достатъчно дълго и достатъчно силно, да речем, докато кръвта рухне от гърба и като пот, дали от устните и няма да се изплъзне друго име? Или не си и се доверил, като си гукахте?

— Само смей да я докоснеш и ще те убия.

Тя отново се изсмя. Очертанията на лицето и се размиха и строго стиснатите и допреди миг устни заприличаха на умираща медуза.

— Не говори за смърт, безумецо; да не заговорим ние.

— Сестро, ако с Джена не се разбирате, защо не я освободиш от обета и и не я пуснеш да си върви по пътя?

— Такива като нея не могат да бъдат освободени от нашия обет, не могат да си идат. Майка и се опита, но се върна почти умираща, а момичето и — тежко болно. Е, ние бяхме тези, дето се грижихме за нея и я лекувахме дълго след като майка и се бе превърнала в шепа прах на вятъра, който вее към Крайния свят, и сега за благодарност какво?! На всичкото отгоре носи Тъмните камбанки, *сигулът* на ордена. Нашият *ка-тет*. А сега яж — стомахът ти издава глада ти.

Сестра Луиз му подаде паницата, но очите и постоянно бягаха към медальона под нощницата му. „*Не ти харесва, а?*“ — мислено я подразни Роланд, после се сети за образа на Луиз в светлината на свещите, кръвта на джелепина по брадата и и жадния блясък в

старческите и очи, като се наведе да пие неговото семе от шепата на сестра Мери.

Извърна глава встрани и отсече:

— Не искам да ям.

— Но нали си гладен! — запротестира Луиз. — Ако не ядеш, как ще си възвърнеш силите, Джеймс?

— Изпрати ми Джена. Ще ям каквото тя ми донесе.

Сестра Мери се смръщи като буреносен облак.

— Няма да я видиш повече. Освободена е от Дома за размисъл срещу тържествено обещание да удвои времето за размисъл... и да не припарва до лечебницата. А сега яж, Джеймс, или който и да си. Погълни онова, което е в супата, иначе ще те накълцаме с ножове и ще го втрием в кожата ти с вълнени лапи. За нас е безразлично кой от двата начина ще предпочетеш, нали, Луиз?

— Напълно. — Тя продължаваше да държи паницата под носа му. От нея се надигаше ароматна пара и сладко ухаеше на пиле.

— Но за теб може би не е — без капка чувство за хумор се ухили сестра Мери, оголвайки неестествено големите си зъби. — Рисковано е да проливаме кръв тук. Докторчетата не я обичат. Действа им възбуждащо.

Не бяха единствените, на които им действа възбуждащо, и Роланд го знаеше. Знаеше също така, че по въпроса със супата няма избор. Грабна паницата от Луиз и бавно засърба. Какво ли не бе готов да даде да изтрие задоволството, изписано на лицата им.

— Браво — похвали го тя, като и върна паницата; дори надникна вътре, да се увери, че я е изпразнил до дъно. Ръката му бързо натежа и немощно увисна в предназначенията за нея примка. Сякаш всичко наоколо започна да се смалява и да се отдръпва.

Сестра Мери се наведе над постелята му и издутата и одежда го докосна по рамото. Излъчваше странна миризма, едновременно гнила и суха. Стрелеца не повърна единствено от безсилие.

— И махни това златно грозилище от себе си, като посъбереш малко сили — пусни го в нощното гърне под леглото. Където му е мястото. Чак оттук ме заболява главата и ме стяга гърлото.

— Щом толкова държиш, махни го сама — с огромно усилие отвърна Роланд. — Как бих могъл да ти попреча, мръснице?

Тя отново се намръщи като буреносен облак. Роланд предположи, че ако не я беше страх да припари толкова близо до медальона, щеше да го зашлеви за тези думи. Но явно не смееше да го докосва по-високо от кръста.

— Недей да бързаш толкова. Не е късно да заповядам да бичуват Джена. Може и да носи Тъмните камбанки, но аз пък съм Голямата сестра. Хубавичко си помисли.

Тръгна си. Сестра Луиз я последва, отправяйки на болния последен поглед през рамо — странна смесица от страх и похот.

„Трябва да се махна от тук... просто трябва“ — рече си Роланд.

Но вместо това отново се пренесе на онова тъмно място, което не беше точно сън. Като че ли все пак бе поспал известно време, дори сънува. Нечии пръсти гаят дланта му, нечии устни целуват ухото му и шепнат:

„Виж под възглавницата си, Роланд... но не издавай пред никого, че съм била тук.“

След време Роланд отново отвори очи, едва ли не очаквайки да види красивото лице на Джена, надвесено над себе си. С черния кичур, изскочил изпод булото и като запетайка. Наоколо нямаше никого. Копринените драперии околоръст блестяха ослепително и макар да бе невъзможно да се разбере колко е часът, Роланд предположи, че е към обяд. Бяха изминали приблизително три часа, откакто погълна втората порция супа.

Джон Норман продължаваше да спи, от време на време носът му леко просвирваше.

Роланд понечи да вдигне ръка и да я пхне под възглавницата. Тя отказа да се помръдне. Успя да размърда върховете на пръстите си, но това бе всичко. Зачака, мъчейки се да си възвърне търпението. Не беше лесно. Казаното от Норман не му излизаше от ума — след нападението оцелели двайсетина... най-малко. „Един по един изчезнаха всичките, накрая останахме само аз и онзи човек. А сега и ти.“

„Момичето не е идвало_ — обади се разумът му с тихия, изпълнен с тъга глас на Алан, един от старите му приятели, които отдавна не бяха сред живите. — Не би посмяло да дойде, особено като знае, че останалите го следят. Просто си сънувал.“_

Но надали е било само сън.

По някое време — примерно след час, съдейки по незабележимо изместващите се ярки ивици по тавана — Роланд опита повторно. Този път успя. Възглавницата беше пухкава и мека, старателно нагласена в плетеницата от ремъци, която придържаше врата му. Отначало не намери нищо, но като пхна ръка по-надълбоко, напипа кораво снопче пръчици.

Поспря за миг да събере сили (всяко движение неимоверно много го затрудняваше, като да плуваше в лепило) и бръкна още по-навътре. Стори му се, че е изсъхнало букетче. Като че ли беше обвито с панделка.

Роланд се огледа, за да се увери, че все още е сам, а Норман продължава да спи, сетне измъкна находката си. Стискаше шест крехки зеленикави стъбълца папур с кафяви главици. Излъчваха странен аромат на хляб, който напомни на Стрелеца за детството му и за ранните набези до кухните на Голямата зала, когато двамата с Кътбърт все гледаха да изпросят от готвачите по някое лакомство. Папурите бяха вързани с широка бяла копринена кордела и миришеха на препечен хляб. Отдолу бе пхнато късче плат. И то бе копринено, както всичко останало на това проклето място.

Роланд задиша учестено, по челото му избиха капки пот. Поне никои не идваше — и слава Богу. Извади парцалчето и го разгъна. Съдържаха следното изписано с въглен послание, което доста бе поизмъчило автора:

ВЗИМАЙ ПОМАЛКО ОТГЛАВИТЕ.

ПОЕДНА ХАПКА НАЧАЗ. НЕПРЕКАЛЯВАИ,

ГЪРЧОВЕ, СМЪРТ.

УТРЕ ПРЕС НОШТА. ПОРАНО НЕ МОЖЕ.

ВНИМАВАЙ!

И това бе всичко, но Роланд като че ли не се нуждаеше от по-нататъшни обяснения. Нито пък имаше избор — ако останеше тук, непременно щеше да умре. Достатъчно е да свалят медальона от врата му, а на сестра Мери не и липсва хитрост, неминуемо ще измисли нещо.

Веднага отхапа от едното стръкче. На вкус не се различаваше от препечения хляб, който изкрънкваха от кухните на двореца като деца, но като преглъщаше, му загорча, после стомахът му пламна. Почти

веднага пулсът му се ускори. Мускулите му трепнаха, но не като след здрав, освежителен сън; отначало леко заиграха, сетне запулсираха по-силно, сякаш оплетени на възли под кожата му. Усещането бързо премина и пулсът му се нормализира, преди Норман да се събуди след около час по-късно, но вече знаеше защо Джена го предупреждаваше да взема само по една хапка на час — това чудо беше много силно.

Отново напъха снопчето под възглавницата си, като внимателно изтръска шушулките, попадали по чаршафа. Сетне размаза с палец няколкото с мъка изписани думи върху платата. Като привърши, върху парцалчето останаха само безсмислени саждени петна. Напъха и него под възглавницата.

Когато Норман се събуди, той набързо го разпита за родния му град Дилейн, известен още с шеговитите прозвища „Бърлогата на дракона“ и „Раят на лъжците“. Поверието гласеше, че оттам тръгвали всички небивалици. Момчето помоли Роланд, ако се измъкне, да занесе двата медальона на родителите им и да им разкаже какво се е случило с Джеймс и Джон, синове на Джес.

— Сам ще го направиш — отвърна той.

— Не. — Норман понечи да вдигне ръка, може би да се почеше по носа, но силите не му стигнаха дори за това. Дланта му се издигна на една педя от леглото и глухо тупна върху завивката. — Не ми се вярва. Жалко, че трябваше да се срещнем на това място, но... ми допадаш.

— И ти на мен, Джон Норман. Де да се бяхме запознали при други обстоятелства!

— Да. А не в компанията на нашите очарователни дами.

Скоро отново се унесе в сън. Роланд повече не размени и дума с него... но по-късно чу всичко. Да. Висеше над леглото си и се преструваше на заспал, докато Джон Норман надаваше предсмъртните си викове.

Сестра Микела му донесе супа за вечеря тъкмо когато треперенето в мускулите и сърцебиенето, предизвикани от втората хапка папур, бяха поутихнали. Тя се разтревожи, като видя пламналите му страни, но се принуди да се задоволи с уверенията му, че не гори от треска, тъй като не смееше сама да го докосне — медальонът я плашеше.

Към супата този път имаше питка. Кората беше твърда, а вътрешността — жилава, но въпреки това Роланд лакомо се нахвърли върху храната. Скръстила ръце на гърдите си, Микела го наблюдаваше със самодоволна усмивка и от време на време кимаше. Като той изгълта супата, тя внимателно пое паницата, стараяйки се пръстите им да не се срещнат.

— Оздравяваш — рече. — Скоро ще ни напуснеш и ще ни остане само споменът за теб, Джим.

— Нима? — тихо попита той.

Тя само го изгледа, докосна устни с език, разкикоти се и избяга. Роланд затвори очи и се отпусна на възглавницата, слабостта отново пропъзля в жилите му. Замислените и очи... връхчето на езика ѝ, който се подаде за миг между устните ѝ. Беше виждал този поглед в очите на жени, които наглеждат печено пиле или овнешка-плешка, преценявайки кога ще бъде готово.

Умираще за сън, но с усилие на волята остана буден още час, сетне извади един папур изпод възглавницата си. След току-що погълната доза от упойващото вещество това му костваше огромно усилие — надали изобщо щеше да успее, ако предварително не бе отделил стръка от снопчето. Утре вечер, се казваше в писъмцето от Джена. Ако замисляше бягство, дори самата мисъл му се струваше абсурдна. В този миг бе готов да остане в това легло до края на света.

Отхапа от папура. Веднага почувства прилив на енергия, сърцето му заби учестено, но само след миг въздействието на чудодейното стръкче се изпари тъй неусетно, както се и появи, притъпено от по-силното лекарство на сестрите. Оставаше му единствено да се надява... и да спи.

Като се събуди, беше тъмно като в рог. Бързо откри, че може почти без усилие да движи ръцете и нозете си в плетеницата от ремъци. Отново измъкна папура изпод възглавницата си и предпазливо си отхапа. Джена му беше оставила шест стръка, от които привършваше вече втори.

Прибра го под възглавницата и веднага затрепери като мокро куче в леден порой. „Отхапах твърде много — рече си. — Дано не получа гърчове...“

Сърцето му запрепуска като влак-беглец. На всичкото отгоре тъкмо в този миг зърна пламъка на свещ на пътеката между леглата.

„Богове, защо сега? Ще видят как се треса и веднага ще разберат...”

Призовавайки цялата си воля и мощ, Роланд затвори очи и се съсредоточи върху задачата да овладее гърчещите се крайници. Поне да не висеше в това проклето цедило, което при най-малкото движение се разклащаше, сякаш самото то бе болно от треска!

Сестричките се приближиха. Светликът на свещите им припламваше като алено петно зад притворените му клепахи. Тази вечер не шепнеха и не се кикотеха. Едва когато се скупчиха над главата му, Роланд разбра, че не са сами — бяха довели някакво създание, което шумно поемаше през носа си лигава смесица от кислород и секрет.

Стрелецът стискаше очи — бе съумял да овладее неконтролируемите гърчове на ръцете и краката си, но мускулите му продължаваха да пулсират, сякаш стегнати на възли под кожата му. Ако човек се вгледаше внимателно, веднага щеше да забележи, че с тялото му става нещо нередно. Сърцето му препускаше като кон под ударите на камшик, нямаше как да не забележат...

Вниманието им обаче бе насочено другаде — засега.

— Свали го — каза Мери. Използваше някаква вулгарна разновидност на ниската реч, почти неразбираема за Роланд. — Първо на този, после на другия. Хайде, Ралф.

— А им'те л'иски? — отвърна онзи с по-силен акцент и от Мери. — Им'те ли тун?

— Да, да, колкото си пожелаеш уиски и тютюн, но няма да получиш нищо, докато не махнеш тези ужасни неща! — тросна се тя нетърпеливо. Може би дори изплашено.

Роланд внимателно извърна глава и едва-едва повдигна клепахи.

Пет от шестте сестрички на Елурия се бяха наредили оттатък леглото на Джон Норман и стискаха високо свещите си, за да осветят спящия младеж по-добре. Пламъкът огряваше и собствените им лица, които дълго щяха да преследват и най-смелия в кошмарите му. Сега, в най-черния мрак на нощта, нескривани зад дяволски труфила, бяха такива, каквито са — вековни трупове в пищни одежди.

Сестра Мери стискаше единия от револверите на Роланд. При тази гледка той възненавидя нахалницата до смърт и си обеща да я накара да си плати за дързостта.

Макар и уродливо, в сравнение със сестричките създаването, застанало в долния край на леглото на Джон Норман, изглеждаше почти човешки. Беше зеленокож. Роланд веднага разпозна Ралф. Дълго щеше да помни това бомбе.

Мутантът бавно заобиколи леглото откъм страната на Роланд, скривайки за миг сестричките от погледа му. Нагласи се зад горната табла, откривайки пред Стрелеца идеална гледка към вещиците.

Медальонът на Норман блестеше на гърдите му — младежът може би се бе разсънил достатъчно, за да го извади от пазвата на нощницата си с надеждата да се предпази. Ралф стисна украшението с безформената си ръка, подобна на топка разтопена лой. Сестричките с вълнение следяха движенията му, той опъна медальона... но изведнъж отдръпна ръка. Петте жени разочаровано провесиха носове.

— Хич не ми пука за тия боклуци — сополиво заяви Ралф. — Искам уиски! Искам тун!

— Ще получиш — обещавахе му Мери. — Достатъчно за теб и за цялото ти гнусно племе. Но първо трябва да махнеш тази гадост от момчето! От двамата! Чуваш ли? И повече никакви шеги.

— Или? — нагло се изсмя Ралф. Смехът му беше сподавен и хриплив, като на човек, умиращ от коварна болест на дробовете и гърлото, но повече допадна на Роланд от вечния кикот на сестричките. — Или какво, сестра Мери, ще изпиеш кръвта ми ли? Ще пукнеш на място и ще засветиш в мрака!

Тя вдигна револвера на Стрелеца и го насочи срещу Ралф.

— Свали проклетото нещо от врата му или ти ще пукнеш на място.

— Сега или после, все тая.

Сестра Мери не отвърна. Останалите се взираха в мутанта с черните си очи.

Ралф сведе глава и сякаш се замисли. Роланд предположи, че този приятел вероятно умее и да мисли. Колкото и да не им се вярваше на сестра Мери и нейните дружки, трябва да беше много печен, за да оцелее чак досега. Но като се е съгласявал да дойде, със сигурност не е сложил в сметката револверите на Роланд.

— Хубавеца много сбърка, дето даде патлаците на вас — заяви най-сетне. — Да ви ги даде, без да ми каже. С какво му се отплатихте? С уиски и тун ли?

— Не е твоя работа — сопна се сестра Мери. — А сега бъди така добър да свалиш златото от врата на този момък, защото ще пратя един от куршумите на онзи мъж в мозъка ти или в жалките останки от него.

— Добре — съгласи се Ралф. — Както пожелаеш, сай.

Отново посегна към момчето и стисна златния медальон в обезобразения си юмрук. Извърши го много бавно; последвалите събития се развиха твърде бързо. Дръпна медальона, скъса верижката и запрати златния талисман напосоки в тъмнината. Едновременно с това заби дългите си криви нокти във врата на Джон Норман и го разкъса.

От гърлото на нещастника изригна силна струя кръв, която в светлината на свещите изглеждаше повече черна, отколкото алена; момчето нададе един-единствен сподавен, блъбукащ крясък. Жените се разпищяха... но не от ужас. Закрещяха, както крещят жените, щом обезумеят от радост. Забравиха зеления, забравиха и Роланд — в момента ги интересуваше единствено живата кръв, която се лееше от гърлото на Джон Норман.

Изпуснаха свещите. Мери захвърли револвера на Роланд. Миг преди светлината да угасне, Стрелецът видя как Ралф драсна и се изгуби в тъмнината (хитрецът сигурно си е рекъл, че друг път ще си вземе уискито и тютюна; сега най-добре да спаси собствения си живот), а сестричките се приведоха, за да уловят колкото се може повече от безценната течност, преди фонтанът да е пресъхнал.

Роланд лежеше в мрака с тръпнещи мускули и разтуптяно сърце и слушаше как харпиите изяждат момчето в съседното легло. Утощението им сякаш нямаше край, но най-сетне свършиха. Отново запалиха свещите и си заминаха с приглушен шепот.

Когато действието на супата най-сетне надви действието на папура, Роланд беше благодарен... и за пръв път, откакто бе дошъл тук, сънува кошмар.

В съня си стои край градската поилка и гледа подпухналия труп във водата, припомняйки си едно изречение в регистъра на злодеянията и приложените наказания: „Зелените отблъснати“, и може би наистина са били отблъснати, но след тях е дошла друга, още по-страшна напасть, наречена „Сестричките от Елурия“. След година може би ще се наричат сестричките от Техуас, или от Камерно, или

някое друго затънтено западно село. Отде ли идат с тия камбанки и буболечки... кой знае. Пък и какво значение има?

До сянката му в пенестата вода изплува друг силует. Роланд се мъчи да се обърне и да види човека. Не може — застинал е на място. Една зелена ръка се впива в рамото му и грубо го завърта. Озова се лице в лице с Ралф. Бомбето му е килнато назад, на врата му виси окървавеният медальон на Джон Норман.

— Па-а! — крещи Ралф и устните му се разпъват в ужилен беззъба гримаса. Вдига огромен револвер с изтъркани ръкохватки от сандалово дърво. Отмества петлето...

...Роланд рязко се събуди, разтреперан от глава до пети и плувнал в ледена пот. Погледна към леглото вляво. Беше празно, чаршафът беше спретнато изпънат, възглавницата — напъхана в снежнобяла калъфка. От Джон Норман нямаше и следа. Леглото изглеждаше така, сякаш от години никой не е лежал в него.

Роланд беше останал сам. Боговете да са му на помощ, той бе последният пациент на сестричките от Елурия — тези прелестни, търпеливи милосърдни сестри. Последното живо същество в това кошмарно място, последният с топла кръв във вените си.

Увиснал във въздуха Роланд, сграбчи златния медальон и погледна към дългата редица празни легла оттатък пътеката. След малко извади стрък папур изпод възглавницата и отхапа едно парченце.

Когато Мери се появи със супата петнайсет минути по-късно, той пое паницата, преструвайки се на по-слаб, отколкото се чувстваше. Този път вместо супа му бяха направили каша... но основната съставка несъмнено беше същата.

— Колко добре изглеждаш тази сутрин, саи — отбеляза Голямата сестра. Тя самата изглеждаше добре — лицето и не се размиваше и с нищо не издаваше, че зад него се крие грохнал вампир. Беше вечеряла обилно, храната и беше дала нови сили. При тази мисъл стомахът на Роланд се сви. — Съвсем скоро ще си на крак, гарантирам ти.

— Глупости — кисело промърмори той. — Изправи ме на крака и само след миг ще трябва да ме събираш по пода. Вече се питам дали не слагате нещо в тази храна.

Тя доволно се засмя.

— Ах, тез момчета! Все търсят да оправдаят слабостта си с женски интриги. Как ви е страх от нас, дълбоко в момчешките си сърчица направо умирайте от ужас!

— Къде е брат ми? Сънувах, че нощес около леглото му падна голяма суетня, а сега е празно.

Усмивката и угасна. Погледът и блесна.

— Пламна в треска. Получи пристъп и го отнесохме в Дома за размисъл, където открай време изолираме заразно болните под карантина.

„В гроба сте го отнесли — мислено я поправи Роланд. — Току-виж той също е Дом за размисъл, но така или иначе, точно ти, саи, надали знаеш това.“

— Знам, че не си брат на онуй момче — каза Мери, докато го наблюдаваше как се храни.

Роланд вече чувстваше как билката в храната отново изпива силите му.

— Независимо дали носиш *сигул* или не, не си му брат. Защо лъжеш? Грехота е пред Бога.

— Отде ти хрумна подобно нещо, саи? — попита я Роланд, тъй като му стана любопитно дали ще отвори дума за револверите.

— Голямата сестра не се лъже толкоз лесно. Защо не се изповядаш, Джими? Изповедта, казват, е полезна за душата.

— Прати ми Джена да си поговорим и може би ще ти кажа много неща.

Тясната като костица усмивка на сестра Мери се стопи като тебеширена линия в дъжда.

— Защо ти е да приказваш с такива като нея?

— Защото е хубавица за разлика от някои.

Устните и се опънаха назад и оголиха неестествено големите и зъби.

— Няма да я видиш повече, глупако. Подпали душата и ти, но няма да допусна повече подобно нещо.

Извърна се да си върви. Продължавайки да се преструва на немощен, Роланд протегна паницата, надявайки се, че не преиграва (не го биваше много да се преструва):

— Не искаш ли да си вземеш паницата?

— Ако питаш мен, можеш да си я нахлупиш на главата като нощна шапчица. Или да си я завреш в задника. Като свърша с теб, глупако, ще проговориш не, ами ще проговориш, и аз ще ти заповядвам да млъкнеш, а ти ще продължаваш да говориш и сам ще ме молиш да говориш още!

С тази закана царствено напусна отделението, подхващайки дългите си поли да не се влачат по пода. Роланд беше чувал, че тя и подобните и не излизат преди залез слънце, но тази част от старото поверие явно не беше вярна. Друго едно нещо обаче явно беше самата истина — по празните легла пробягваше само размито безформено петно, но истинска сянка нямаше.

VI. ДЖЕНА. СЕСТРА КОКИНА. ТАМРА, МИКЕЛА, ЛУИЗ, КУЧЕТО С КРЪСТА. КАКВО СЕ СЛУЧИ НА ПОЛЯНКАТА С ГРАДИНСКИЯ ЧАЙ.

Този ден се стори на Роланд един от най-дългите в живота му. От време на време се унасяше, но не заспиваше дълбоко; папурът си казваше думата и той вече бе повярвал, че с помощта на Джена действително може да се измъкне оттук. Оставаха само револверите му... дано Джена му помогне и за това.

Часовете бавно се точеха, той ги запълваше със спомени за едно време — за Гилеад и приятелите си, за състезанието по отгатване на гатанки по време на панаира през Широкоземието, което за малко да спечели. Накрая друг си тръгна с гъската, но Роланд почти успя. Замисли се за майка си и баща си, за Ейбъл Вани, който цял живот се мъчи, но живя благородно, и за Елдред Джонас, който цял живот се мъчи, но извърши безчет злодеяния... докато един прекрасен пустинен ден Роланд го застреля на седлото му.

И както винаги мислите му се насочиха към Сюзан.

„Ако ме обичаш, Роланд, люби ме...“ — казваше тя... и той я послуша.

Послуша я.

И така минутите отминаваха. Приблизително на всеки час изваждаше папура изпод възглавницата си и отхапваше. Мускулите му вече не се гърчеха така неудържимо и сърцето му не биеше толкова силно. Роланд си го обясняваше с предположението, че веществото в тръстиките вече не се бори толкова ожесточено с лекарството на сестричките, защото взима надмощие.

Блестящите ивици на слънчевите лъчи, които прозираха през белия копринен таван, бавно се отместваха на запад и най-сетне сумракът, който сякаш винаги се плискаше на пода на отделението,

започна да се надига над леглата като прилив. По западната стена на продълговатото помещение разцъфнаха розово-оранжевите отблясъци на залеза.

Вечерята му донесе сестра Тамра — супа и пак питка. Сетне постави до ръката му пустинна лилия. Направи го с усмивка. Страните и бяха разцъфнали като божури. Днес всичките сестрички бяха румени и засмени, като пиявици, които са смукали кръв до пръсване.

— От обожателката ти, Джими. Толкова е трогателна! Тази лилия означава: „Не забравяй обещанието ми“. Какво ти е обещала, а, Джими, брат на Джони?

— Да се срещнем отново и да поговорим.

Тамра избухна в такъв силен смях, че камбанките, обточващи булото ѝ, задрънчаха. Сплете длани и едва не затанцува в съвършен екстаз:

— Сладка като мед! О, да! — Тя погледна Роланд. — Какво тъжно обещание, ще остане неизпълнено. Няма да я видиш никога повече, хубавецо. — Взе паницата. — Голямата сестра така реши. — Изправи се; усмивката не слизаше от устните ѝ. — Защо не махнеш този отвратителен *сигул* от себе си?

— Не мисля.

— Брат ти вече го свали — виждаш ли! — Роланд проследи вдигнатия и показалец и забеляза златния медальон в другия край на пътеката, където беше паднал, когато Ралф го захвърли.

Сестра Тамра го изгледа с усмивка.

— Реши, че медальонът го разболява, и го свали. Ще постъпиш мъдро, ако го махнеш и ти.

— Не мисля — повтори Роланд.

— Е — примирено въздъхна тя и го остави сам сред празните легла, чиито бели завивки блестяха сред сгъстяващи те се сенки.

Клепките му започнаха да се притварят, но Роланд се насили да остане буден, докато пламтящите багри, които сякаш кървяха през западната стена на лечебницата, изгаснаха и се превърнаха в пепел.

Сетне отново си отхапа от папура и почувства в тялото си прилив на сили — истински сили, не някакви си жалки гърчове и сърцебиене. Вгледа се в захвърления медальон, който проблясваше в последните отблясъци на деня и даде безмълвно обещание пред

Норман: ще даде двата медальона на роднините му, ако *ка* го срещне с тях по пътя.

За пръв път през този ден му олекна на сърцето и се унесе в дрямка. Като се събуди, съвсем се беше смрачило. Докторчетата пееха необикновено пронизително. Извади един папур изпод възглавницата си и тъкмо да го пъхне в устата си, един леден глас го сръза:

— О-хо, значи Голямата сестра беше права. Тайни имаш, значи.

Сърцето на Роланд спря. Огледа се и забеляза сестра Кокина, която тъкмо се изправяше. Докато е дрямал, незабелязано се беше промъкнала в лечебницата и се беше свряла под леглото вдясно, за да го следи.

— Откъде имаш това? Кой...

— Аз му го дадох.

Кокина рязко се обърна. По пътеката се задаваше Джена. Беше захвърлила бялата одежда. Не беше свалила булото с камбанките, но се бе преоблякла в проста карирана риза, джинси и протрити ботуши. Стискаше нещо. В лечебницата беше твърде тъмно, но на Роланд му се стори, че...

— *Ти* — просъска злобно сестра Кокина. — О, само като кажа на Голямата сестра...

— Няма да кажеш нищо на никого — сръза я Роланд.

Да беше обмислял как да се измъкне от примките, в които бе омотан, щеше да сбърка, но както винаги, се справяше най-успешно, когато мислеше най-малко. Само след миг двете му ръце и левият му крак бяха свободни. Десният му глезен обаче се заплете и той увисна с рамене на леглото и единият крак във въздуха.

Кокина се извърна и просъска като котка. Устните и се опънаха назад и разголиха острите и като бръснач зъби. Втурна се към него с разперени пръсти, завършващи с изпочупени остри нокти.

Роланд сграбчи медальона и го насочи срещу нея. Тя се отдръпна като опарена, обърна се рязко и продължавайки да съска, се втурна към сестра Джена сред гневното шумолене на белите поли на дрехата си.

— Ще видиш ти, нахална уличнице! — кресна дрезгаво.

Роланд се помъчи да се изправи, но не успя. Кракът му беше приклещен здраво в проклетата примка, която сякаш наистина беше стегната като клуп около глезена му.

Джена вдигна ръце и Роланд се увери, че е бил прав — беше донесла револверите му заедно със стария колан и изтърканите кобури, които носеше, откакто напусна Гилеад.

— Стреляй, Джена! Стреляй!

Тя обаче заклати глава като в онзи ден, когато я молеше да свали булото си, за да види косата ѝ. Камбанките дрънкаха настойчиво и острият им писък се вряза в съзнанието на Стрелеца като шип.

„Тъмните камбанки. Сигулът на техния ка-тет. Какво...“

Песента на докторчетата се извиси в остър, писклив вой, заплашителен като гласа на самите камбанки. От сладката мелодия не остана и следа. Сестра Кокина тъкмо посягаше към гърлото на Джена, но ръцете и увиснаха във въздуха — самата Джена дори не бе примигвала.

— Не! — прошепна Кокина. — Не можеш!

— *Вече* го направих — отвърна Джена и в този миг Роланд забеляза насекомите. От краката на брадатия се спусна цял батальон. Но сега от сенките извираше цяла армия, по-могъща и многобройна от всички армии на света; ако вместо от насекоми се състоеше от мъже, спокойно щеше да надхвърля по численост всички войници, носили оръжие в цялата дълга и кървава история на Средния свят.

Но гледката, която остана запечатана в съзнанието на Роланд и години наред го преследваше в най-страшните му кошмари, не бяха прииждащите пълчища по пода, а *леглата*. Две по две от двете страни на пътеката, те постепенно почерняваха, като правоъгълни светилници, които един след друг угасваха.

Кокина се разпищя и взе на свой ред да клати глава и да дрънчи със звънчетата си. Но на фона на острия, властен зов на Тъмните камбанки гласът им отекваше кухо и фалшиво.

Насекомите продължаваха да прииждат, почерняйки пода и леглата.

Джена се втурна покрай пиццата сестра Кокина, хвърли револверите на леглото до Роланд и бързо развърза примката. Той освободи крака си от мрежата.

— Хайде — подкани го. — Повиках ги, но не знаех дали ще мога да ги спра.

Сестра Кокина продължаваше да пищя, но вече не от ужас, а от болка. Гадините я бяха надушили.

— Не гледай — заповяда Джена и помогна на Роланд да се изправи на крака. Той си рече, че никога не се е радвал толкова на способността си да стои изправен. — Хайде. Трябва да побързаме. Писъците и ще разбудят останалите. Скрих ботушите и дрехите ти на пътеката, която извежда оттук — взех, каквото можах. Как си? Имаш ли сили?

— Благодарение на теб. — Роланд не знаеше докога ще му стигнат... а и в настоящия миг това най-малко го вълнуваше. Джена грабна двата последни стръка папур — в опитите си да се измъкне от мрежата ги беше разпилял по цялата възглавница — и го помъкна по пътеката далеч от насекомите и сестра Кокина, чиито писъци вече заглъхваха.

Роланд надяна колана с кобурите в движение, без да изоставя.

От платнището на шатрата ги делиха три двойки легла... едва сега забеляза, че лечебницата всъщност е схлупена *шатра*, а не просторен павилион. Копринените стени и тавани бяха оръфани брезентови платнища, достатъчно протрити да пропускат лъчите на Целуващата луна в трета четвърт. Самите легла не бяха никакви легла, а две редици нарове.

На излизане се обърна назад — на пода, където допреди малко стоеше сестра Кокина, бе останала само една гърчеща се черна гърбица. При вида и Роланд бе осенен от изключително неприятна мисъл.

— Забравих медальона на Джон Норман. — В душата му като ураган се изви мъчително терзание, почти равняващо се на мъката по починал близък.

Джена бръкна в джоба на джинсите си и извади златното украшение. То проблесна на лунната светлина.

— Аз го прибрах.

Не знаеше кое го изпълни с по-голяма радост — самият медальон или фактът, че лежи в дланта ѝ. Това означаваше, че не е като останалите.

Сякаш да разсее това впечатление, преди да му е повярвал напълно, тя го подкани:

— Вземи го, Роланд... не мога да го държа повече.

Докато го поемаше, забеляза непогрешимите отпечатыци от изгорено по пръстите ѝ.

Хвана дланта и ѝ целуна поред всички белези.

— Благодаря ти, саи. — Беше готова да се разплаче. — Благодаря ти, скъпи. За тези прекрасни целувки си струва човек да изтърпи какво ли не. А сега...

Погледът и се насочи нанякъде и Роланд го проследи, По каменистата пътека насреща им се приближаваха няколко светлинки, които неспокойно мърдаха нагоре-надолу.

Отвъд се виждаше сградата, където живееха сестричките — не метох, а разрушена хасиенда, на вид поне отпреди хиляда години. Светлинките бяха три; като наближиха още малко, Роланд забеляза че и сестрите са само три. Мери не беше с тях.

Пригответи револверите за стрелба.

— Оооо, той бил стрелец! — Луиз.

— *Страховит* човек! — Микела.

— Намерил е и любимата, и револверите си! — Тамра.

— Продажната си уличница! — Луиз.

Злобен смях. Но не се страхуваха... във всеки случай не и от *неговите* револвери.

— Прибери ги — нареди Джена и докато извърне поглед, вече бяха в кобурите.

Междувременно другите се бяха доближили.

— Ооо, я вижте, тя плаче! — Тамра.

— Захвърлила е бялата дреха! — Микела. — Сигурно плаче за нарушения обет.

— Защо ридаш, сестро? — Луиз.

— Той целуна изгорените ми пръсти — каза Джена. — Никой никога не ме е целувал. Така ми се доплака.

— Ооооо! — Колко трогателно!

— Още малко ще напъха и малкото си нещо в нея! Още потрогателно!

Джена слушаше подигравките им без капка гняв. Като млъкнаха, заяви:

— Тръгвам с него. Дръпнете се.

Те я зяпнаха потресени, престореният им смях замря на устните им.

— Не! — прошепна Луиз. — Да не си полудяла? Знаеш какво ще се случи!

— Не зная, нито пък ти знаеш. Но ми е все едно.

Поизвърна се и протегна ръка към входа на овехтялата болнична шатра. На лунната светлина изглеждаше маслиненосивкава, а над входа беше изрисуван избелял червен кръст. Роланд се питаше колко ли градове са обиколили сестричките с тази шатра, отвън съвсем малка и проста, а отвътре — просторна и величествена, вечно потънала в сумрак. Колко ли градове са обиколили и колко ли години са изминали оттогава.

През отвора като лъскав черен език изпъплиха докторчетата. Вече не пееха. Мълчанието им бе зловещо.

— Отдръпнете се, или ще ги изпратя върху вас.

— Да не си посмяла! — с ужасен шепот възкликна сестра Микела.

— О! Вече ги изпратих на сестра Кокина. Тя стана част от лека им.

Трите така зяпнаха, сякаш леден вятър се изви в изсъхнала гора. Не че толкова се бяха загрижили за собствената си безценна кожа. Стореното от Джена далеч надминаваше всичките им представи.

— Бъди проклета тогава! — каза сестра Тамра.

— Кой говори за проклятие! Сторете път.

Те се отдръпнаха. Докато двамата бегълци ги подминаваха, уплашено се отдръпнаха от Роланд... но Джена като че ли ги плашеше повече.

— Проклета ли? — въпросително повтори той, като за обиколиха хасиендата и излязоха на пътеката. Целуващата луна къпеше в блясък полусрутената купчина камъни. Бледите и лъчи осветяваха малка черна дупка в склона. Сигурно това бе така нареченият Дом за размисъл. — Какво искаха да кажат с това „бъди проклета“?

— Няма значение. Вече няма от какво да се страхуваме, остана само сестра Мери. Никак не ми харесва това, че още не сме я срещнали.

Тя понечи да ускори ход, но Роланд я сграбчи за ръката и я извърна към себе си. Песента на докторчетата отново отекваше едва доловимо в мрака — напускаха метоха на сестричките и Елурия, ако чувството му за ориентация още работеше. По-точно останките от Елурия.

— Кажи ми какво искаха да кажат.

— Може би нищо. Не ме питай, Роланд... каква полза? Вече е късно, мостът е запален. Не мога да се върна дори да искам. — Тя сведе поглед, прехапа устни, а когато след малко изправи глава, Роланд отново видя в очите и сълзи.

— Споделяла съм трапезата им. Имало е моменти, когато не съм можела да се въздържа, както ти не можеше да се въздържиш да пиеш гнусната им супа, макар да знаеше какво има в нея.

Роланд си спомни думите на Джон Норман „Човек трябва да яде“ и кимна.

— Ала за нищо на света не искам да продължавам по този път. Ако наистина съм обречена на гибел, сама ще избира каква да бъде тя, не те. Майка ми ми мислеше доброто, като ме върна при тях, но сгреши. — Тя вдигна смутените си, изплашени очи... но издържа погледа на Стрелеца. — Ще тръгна с теб по твоя път, Роланд от Гилеад. Ще вървя с теб, докато мога или докато ме прогониш.

— На драго сърце те приемам за своя спътница...

„И да тръгнеш с мен ще бъде истинска благословия“ — искаше да довърши, но не успя, прекъснат от нечий глас, който се обади от мрачните лунни сенки в подножието на хълма, където пътеката най-сетне извиваше нагоре и излизаше от скалистата, безплодна падина, където сестричките забъркваха злокобните си магии.

— Мъчна задача е да осуетиш очарователното бягство на двама влюбени, но нямам друг избор.

От сенките изникна сестра Мери. Разкошната и бяла одежда с алената роза се бе превърнала в онова, което бе всъщност — саван на мъртвец. В мръсните му дупли бе загърнато съсухрено, сбръчкано лице с втренчени черни очи. Приличаха на загнили фурми. Ухилената гримаса разкриваше четири остри резеца.

На гладко изпъната кожа на челото и подрънкваха звънчета... добре поне че не бяха Тъмните камбанки. Това бе единствената им утеха.

— Отдръпни се — каза Джена. — Или ще изпратя *кан там* върху теб.

— Не — отвърна сестра Мери и пристъпи по-близо. — Няма. Няма да посмеят да се отдалечат толкова от останалите. Тръскай глава

и дрънчи с проклетите си звънчета, докато им изпопадат езичетата, но нищо няма да се случи.

Джена яростно заклати глава. Тъмните камбанки нададоха пронизителен зов, но им липсваше онзи остър, почти хипнотичен тембър, който се врязваше в съзнанието на Роланд като шип. Докторчетата — които Джена нарече „*кан там*“ — не дойдоха.

Разтягайки устни в още по-широка гримаса (Роланд подозираше, че и самата Мери не е била много сигурна в изхода на експеримента), жената-труп плавно се приближи към тях, сякаш се носеше над земята. Погледът и се насочи към Роланд.

— Махни това нещо.

Сведе поглед и забеляза, че стиска револвер. Не помнеше да го е вадил.

— Освен ако не е благословено или осветено със свещената течност на някоя секта — кръв, вода или мъжко семе — оръжието ти е безсилно над мен, стрелецо. Аз съм повече сянка, отколкото тяло... но по нищо не ти отстъпвам.

И все пак бе сигурна, че ще направи опит да стреля — прочете го в очите ѝ. „*Ти нямаш друго освен тези пищови* — казваха те. — *Без тях, си напълно безпомощен, както когато висеше в нашите мрежи в копринения павилион, който изтъкахме за теб от сънища, и очакваше часа на нашия пир.*“

Вместо да стреля, Роланд пхна револвера в кобура и се хвърли върху нея с протегнати ръце. Изненадана сестра Мери нададе писък — съвсем кратък, защото пръстите на Роланд мигновено се впиха в гърлото и ѝ сподавиха звука.

Плътта и бе непоносимо гнусна — не стига, че бе жива, но и някак *подвижна*, сякаш се опитваше да се изплъзне изпод дланите му. Напомняше течност, която се *лее*, и допирът до нея бе ужасяващ. Но той стискаше все по-силно, твърдо решен да отнеме живота ѝ.

В миг проблесна синя мълния (по-късно, като си припомняше случилото се, си каза, че е блеснала не във въздуха, а в съзнанието му — сякаш предизвикана от мигновено, но силно мозъчно разстройство) и ръцете му отхвъркнаха настрана. В сивкавата и плът се очертах дълбоки бразди — отпечатыци от пръстите му. Той отхвъркна назад, строполи се възник върху купчината камъни и се изхлузи на земята,

като си удари главата и пред погледа му блесна втора, по-слаба мълния.

— Не, хубавецо — рече тя и се намръщи, ужасяващо празните и черни очи се смееха. — Такива като мен не можеш ги удуши... но аз ще те накажа за дързостта ти, ще те накълцам на сто места и бавно ще утолявам жаждата си! Първо обаче ще се разправа с това невярно момиче, което престъпи обета си... и ще и отнема Тъмните камбанки.

— Опитай се да видим дали ще успееш! — разтреперано извика Джена и разклати глава. Камбанките дръпнаха подигравателно, заядливо.

Ухилената гримаса на Мери посърна.

— Ще успея — изпъхтя. Разтвори уста. На лунната светлина резците и проблеснаха като кости, стърчащи от алена възглавница. — Ще успея и още...

Над главите им проехтя кучешки лай. Отначало се извиси, сетне се накъса в яростна канонада от злобни пролайвания. Мери се обърна наляво и миг преди ръмжащото кълбо да се отдели от камъка, върху който клечеше, Роланд ясно прочете безкрайното смайване, изписано на лицето ѝ.

Животното се метна върху нея — тъмен силует на фона на звездното небе, който завършваше със странни израстъци, подобни на крива тояга. Още преди да се стовари върху ѝ, впивайки зъби в гърлото ѝ, Роланд вече знаеше какво е това.

Сестра Мери политна по гръб и нададе писък, който отекна в съзнанието на Роланд като властния зов на Тъмните камбанки. Той се изправи на крака доста запъхтян. Създанието, което изскочи от сенките, се беше вкопчило в жената, сграбчило главата и между предните си лапи, задните здраво стъпили върху мъртвешкия саван на гърдите и — там, където беше извезана розата.

Роланд сграбчи Джена, която се взираше в падналата сестра, окаменяла от почуда.

— Хайде! — подкани я. — Преди да му хрумне да се нахвърли върху теб!

Кучето не обърна никакво внимание на Роланд, който хукна покрай него, влачейки Джена за ръка. Вече почти бе откъснало главата на сестра Мери.

Плътта и започна да се променя — най-вероятно да гние — но каквито и промени да настъпиха, Роланд не желаше да гледа. Не искаше и Джена да гледа.

Почти тичешком изкачиха на хълма и едва когато се добраха до върха, спряха за миг да си поемат дъх, окъпани в лунната светлина, свели глави и хванати за ръце, дишайки остро и хрипливо.

Кучешкият лай вече почти бе утихнал, но все още се чуваше едва доловимо, когато сестра Джена надигна глава и попита:

— Какво беше това? Ти знаеше... беше изписано на лицето ти. Как така я нападна? Всяка от нас притежава власт над животните, но нейната е... беше... най-голяма.

— Не и над това животно — отвърна Роланд и кой знае защо се сети за нещастното момче от съседното легло. Норман не знаеше защо медальоните плашат сестрите и ги държат настрана — дали заради златото, или заради името Божие. Вече знаеше отговора: — Беше куче. Най-обикновено улично куче. Видях го на площада, преди зелените да ме нападнат и да ме дадат на сестричките. Предполагам, че останалите животни, които са можели да избягат, отдавна са офейкали, но не и това. То няма защо да се страхува от сестричките от Елурия и го е знаело. Носи на гърдите си знака на онзи човек Исус. Такава му е шарката на козината — черен кръст в бяло петно. Въпрос на случайност — така се е родило, предполагам. Във всеки случай видя и сметката. Знаех, че се спотайва наоколо. На два-три пъти го чух да лае.

— Защо? — прошепна Джена. — Защо е дошло? Защо въобще е останало тук? И защо се нахвърли отгоре й?

Роланд от Гилеад отговори, както бе отговарял винаги досега и както възнамеряваше да продължи да отговаря и занапред на подобни безсмислени, озадачаващи въпроси:

— *Ка.* Хайде. Трябва да се отдалечим оттук колкото се може повече, преди да потърсим къде да се скрием за през деня.

Успяха да изминат едва петнайсет километра... може би дори по-малко, размишляваше Роланд, като се отпуснаха уморено на гъсто обрасла с градински чай полянка в подножието на огромна скала. Бавеха се заради него или по-скоро заради действието на супата, което още не беше преминало напълно. Като усети, че не може да измине и крачка повече без чужда помощ, я помоли за стръкче папур. Тя му

отказа с обяснението, че в съчетание с активното натоварване лечебното вещество може да доведе до разрыв на сърцето.

— Пък и — продължи, докато се приготвяха за сън на брега на поточето, което бяха намерили — няма кой да ни гони. Сестричките знаят кога да си тръгнат. Може би за това са оцелели толкова дълго. Сме оцелели. В някои отношения сме много силни, но притежаваме безброй слабости. Сестра Мери го беше забравила. Мисля, че нейната арогантност изигра не по-малка роля за гибелта и от кучето с кръста.

На върха на хълма Джена бе скрила не само ботушите и дрехите му, но и двете кожени дисаги. Като взе да се извинява, че не могла да домъкне и одеялото, и по-голямата чанта (опитала се, но била много тежка), Роланд докосна устните и да мълчи. И онова, което бе направила, му се струваше истинско чудо. Освен това (не го изрече гласно, но тя и без друго сигурно го знаеше), единствено револверите имаха значение. Револверите, принадлежали на баща му, преди това на неговия баща, още по-преди това на неговия баща и така до дните на Артур от Илд, когато вълшебства и дракони населявали земята.

— Ще се справиш ли? — попита я, когато вече се бяха изтегнали на тревата и се готвеха за сън. Луната беше залязла, но до пукването на зората оставаха поне три часа. Отвсякъде ги обгръщаше сладката миризма на градинския чай. Тя му се стори някак пурпурна... и завинаги остана в съзнанието му такава. Вече чувстваше как се сплита под тялото му във вълшебен килим, който скоро ще го понесе към страната на сънищата. Никога не се бе чувствал по-изморен.

— Не зная, Роланд.

Но сигурно още тогава е знаела. Първия път майка и я беше накарала да се върне, но майка и вече я нямаше. А и беше споделяла трапезата на сестричките, беше взела тяхното причастие. Ка е колело, но ка е и мрежа, от която никой не е успял да се измъкне.

Но тогава беше твърде уморен да размишлява над подобни неща... а и каква полза от подобни размишления? Както каза тя, мостовите са запалени. Роланд подозираше, че дори да се завърнат в долината, няма да намерят нищо друго освен пещерата, която сестричките наричаха Дом за размисъл. Оцелелите сестри сигурно са събрали шатрата на лошите сънищата и са заминали другаде, отлетели са с лекия нощен ветреца като звън от камбанки и мелодичното жужение на насекоми.

Роланд я погледна, вдигна ръка (която вече натежаваше) и докосна къдрицата, която отново беше паднала на челото ѝ.

Джена се засмя свенливо.

— Все се изплъзва. Много е непокорна. Като господарката си.

Понечи да я прибере, но Роланд спря ръката ѝ.

— Толкова е красива. Черна като нощта и красива като вечността.

Изправи се — коства му голямо усилие, умората го обгръщаше като нежни длани. Целуна къдрицата. Джена затвори очи и въздъхна. Роланд почувства как потръпна. Челото и беше много студено, а тъмната къдрица бе мека като коприна.

— Свали си булото както преди — рече.

Тя го бутна назад. За миг остана неподвижен, съзерцавайки красотата ѝ. Джена го гледаше тъжно, без да откъсва поглед от него. Роланд прокара длани през меките тежки къдрици (приличаха на дъжд, дъжд, който тежи), сетне я хвана за раменете и я целуна по страните. Сетне се отдръпна.

— Ще ме целунеш ли както мъж целува жена, Роланд? По устата?

— Да.

И както бе пожелал, докато лежеше в копринената шатра на лечебницата, целуна устните ѝ. Тя отвърна на целувката с несръчна страст като човек, който не се е целувал никога освен насън. Мина му през ум да се люби с нея — не е бил с жена от много, много отдавна, а тя беше красива — но заспа, докато я целуваше.

Сънува кучето с кръста, което лае наред огромно поле, Той тръгва след него, за да разбере какво го тревожи, и скоро узнава. В другия край на равнината се извисява Тъмната кула — тъмносивият и силует изпъква на фона на мътния оранжев диск на залязващото слънце, обточен с безкрайна редица зловещи прозорци, които се извиват спираловидно нагоре. Като я видя, кучето застина на място и взе да лае.

Екна камбанен звън, остър и пронизителен като гибел. Роланд познаваше този звън — това бяха Тъмните камбанки, но ечаха ясно, сякаш бяха изковани от чисто сребро. Като по даден знак тъмните прозорци на кулата пламнаха в кървавочервени отблясъци — цветът на отровени рози. В нощта се надигна писък на неизказана болка.

Сънят отлетя, но писъкът остана да звучи, като постепенно изтъня и премина в мъчителен стон. Тази част беше истинска — истинска като самата кула, заплашително възправена на самия ръб на Крайния свят. Роланд се събуди в ясната зора и сред мекия пурпурен аромат на градинския чай. Още преди да се събуди съвсем, вече бе скочил на крака и стискаше револверите, готов за стрелба.

Джена я нямаше. Празните и ботуши стояха до раницата му. Малко по-нагоре джинсите и лежаха на тревата като стара змийска кожа. Над тях беше просната карираната риза. Роланд с почуда установи, че все още е затъкната в панталоните. Над дрехите върху ронливата пръст лежеше и булото, обточено със звънчета. За миг се обърка и помисли, че звънят, тъй като не разпозна веднага звука, който проеча.

Не бяха камбанките, а буболечките. Докторчетата. Пееха в тревата, напомняйки щурчета, но песента им бе далеч по-омайна.

— Джена?

Отговор не последва... освен жуженето. Кое то ненадейно спря.

— Джена?

Нищо. Само вой на вятъра и мирис на чая.

Без да се замисля какво прави (както и актьорските умения, мисленето далеч не беше най-голямата му сила), Роланд се наведе, вдигна булото и го разклати. Тъмните камбанки дръннаха.

Отначало не последва нищо. Сетне от чая изпълзяха хиляди малки черни създания, които се скупчиха на голата пръст. Роланд си спомни батальона, който се изсипа върху леглото на джелепина, и отстъпи назад. Сетне застина на място. Буболечките също не се приближиха повече.

Стори му се, че разбира. Донякъде му помогна споменът за допира до тялото на сестра Мери, чиято плът се движеше, сякаш се състоеше не от едно, а от много неща. И думите й: „*Споделяла съм трапезата им.*“ Такива като тях не умират... но могат да се *променят*.

Насекомите трептяха и скоро закриха голата земя.

Роланд отново дрънна звънчетата.

Сред гадинките сякаш пробяга вълна и те бавно започнаха да се разместват, строявайки се в някаква фигура. Отначало се поколебаха, сякаш не бяха много сигурни как точно да продължат, но бързо се

окопитиха. На белия пясък сред моравите туфи нацъфтял градински чай се появи една от Великите букви: С.

Не, не беше буква, беше къдрица.

Буболечките запяха и на Стрелеца му се стори, че изричат неговото име.

Ръката му потрепери, той изпусна булото, при падането звънчетата дрънкаха, фигурата се разпадна и гадинките се разбягаха във всички посоки. Понечи отново да ги свика — ако дрънне звънчетата, може да успее — но защо да го прави? Какъв смисъл има?

Не ме питай, Роланд... каква полза? Вече е късно, мостът е запален.

И все пак съумя да се върне при него за последен път, налагайки волята си на хиляди частици, които може би трябваше да изгубят способността си да мислят, след като цялото се е разпаднало... и все пак бе намерила начин да мисли... колкото да ги накара да очертаят онази фигура. Колко усилие и е коствало това?

Насекомите вече плъзнаха навсякъде — някои се изпокриха сред храстите, други пропълзяха върху надвисналата скала и наскочаха в пукнатините в камъка, където може би щяха да изчакаат да отмине дневната горещина.

Скоро не остана и следа от тях. Не остана и следа от нея.

Роланд седна на земята и захлупи лице с дланите си. Идеше му да заплаче, но скоро му мина — като се изправи, очите му бяха сухи като пустинята, до която рано или късно щеше да стигне в преследване на Уолтър, човека в черно.

„Ако съм обречена на гибел, сама ще избира каква да бъде тя, не ме.“

Самият Роланд не знаеше почти нищо за гибелта... и някак си му се струваше, че това далеч не е последният, а може би първият урок.

Беше донесла кесийката с тютюна му. Сви една цигара, клекна на земята и запуши. Като я изпуши докрай, хвърли последен поглед към празните дрехи и си спомни непоколебимия поглед на тъмните и очи. Спомни си белезите по пръстите ѝ, където медальонът я изгори. И все пак го беше взела, защото знаеше, че той държи на него — беше се осмелила да изтърпи тази болка и Роланд сега го носеше на врата си.

Когато слънцето най-сетне изгря, той потегли на запад. Рано или късно ще намери друг кон или муле, но засега нямаше нищо против да повърви. Цял ден му се струваше, че нещо дрънчи, нещо звъни като камбанки. Няколко пъти спира да се оглежда, уверен, че по петите му пълзи малко черно стадо, което го следва като сенките на най-добрите и най-лошите ни спомени, но не забеляза никаква фигура никъде. Беше сам в ниската вълниста местност западно от Елурия.

Съвсем сам.

В СТАЯТА НА СМЪРТТА

Тук царуваше смъртта. Флечър го разбра още щом вратата се отвори. Подът беше покрит с неугледни сиви плочи. Върху захабената бяла каменна облицовка на стените тук-там се виждаха по-тъмни петна, може би кръв — в стаята несъмнено се бе проляла доста кръв. Крушките на тавана бяха защитени с метални решетки. Насред стаята имаше дълга дървена маса, зад която седяха трима души. Отпред беше поставен празен стол, който очакваше Флечър. До стола стоеше количка. Предметът върху нея беше покрит с платнище като недовършена скулптура в ателиета на ваятел.

Флечър беше завлечен до предназначения за него стол. Малко се олюляваше в желязната хватка на охраната, но нямаше нищо против. Ако изглежда по-замаян, отколкото е в действителност, по-зашеметен и по-неадекватен, толкова по-добре. Оценяваше шансовете си да се измъкне от това подземие в Министерството на информацията като едно на трийсет, може би дори това бе твърде оптимистична оценка. Във всеки случай нямаше намерение да ги намали допълнително, давайки си вид на човек, който е дори мъничко нащрек. Подутото око, подпухналият нос и разбитата долна устна може и да му помогнат в това отношение, както и засъхналата кръв с формата на козя брадичка. В едно бе сигурен: ако *той* излезе от тази стая, това ще означава смърт за останалите — охраната и тричленния трибунал на масата. Флечър чеше журналист и никога не бе убивал нещо по-голямо от стършел, но ако се наложеше да отнеме човешки живот, за да излезе от тази стая, щеше да го направи. Представи си сестра си, отгледана в усамотение за пост и молитва. Представи си я как плува в река с испанско име. Представи си слънчевата светлина, която позлатява речните води по пладне — неспокойна светлина, която блести ослепително. Стигнаха до стола. Охраната го блъсна да седне и Флечър едва не се спъна.

— По-леко, по-леко, не бива така, без инциденти — каза единият от седящите край масата. Този е Ескобар. Обърна се към

охраната на испански. Вляво седеше друг мъж. В дясно седеше жена на около шейсет години. Жената и другият мъж бяха слаби. Ескобар беше дебел и мазен като лоена свещ. Изглеждаше като типичните мексиканци по филмите. Направо имаш чувството, че всеки момент ще изтърси: „Знашки? *Знашки?* За к’во са ни тия скапани знашки.“ И все пак това беше главният министър на информацията. Понякога четеше на английски по местния телевизионен канал прогнозата на времето. После приятелите му неизменно го затрупваха с писма. С костюм не изглеждаше мазен, а просто пухкавичък. Флечър отлично знаеше всичко това. Беше написал три-четири статии за Ескобар. Колоритна фигура. Говореше се, че обичал да изтезва арестантите. *Централноамериканският Химлер* — мислено отбеляза Флечър и с изненада установи, че чувството му за хумор — при тези условия зачатъчно, естествено — функционира и когато човек е сграбчен от неистов ужас.

— Белезници? — отвърна на испански охраната и извади пластмасови белезници. Флечър се постара да изглежда все така замаян и неразбиращ. Сложат ли му белезници, свършено е. Спокойно можеше да се откаже от всичките си шансове, били те едно на трийсет или едно на триста.

Ескобар се обърна за миг към жената вдясно. Тя беше мургава и имаше смолисточерна коса, която рязко контрастираше с прокрадващите се тук-там сребристи кичури. Спускаше се по челото и раменете ѝ, сякаш разрошена от ураган. С тази прическа напомняше на Елза Ланчестър в „Годеницата на Франкенщайн“. Флечър се вкопчи в това сравнение с разпаленост, граничеща с паника, както се вкопчи в мисълта за ослепителните отражения в речната вода и сестра си, която върви към брега с приятелките си и се смее. Трябваша му образи, не идеи. В момента образите бяха лукс. На подобно място идеите не вършат работа. На подобно място на човек му хрумват единствено вредни идеи.

Жената леко кимна на Ескобар. Флечър я беше срещал по коридорите на сградата — винаги се обличаше с безформени рокли като тази, с която беше и сега. Тъй като постоянно се моташе около Ескобар, досега я бе смятал за негова секретарка, личен помощник, може би дори биограф — Господ е свидетел, че хора като Ескобар са

достатъчно суетни да настояват за подобни екстри. Вече се питаше дали не е тъкмо обратното — дали *тя* не е шефът.

Във всеки случай Ескобар се задоволи с кимване. Обърна се към Флечър с усмивка. Най-сетне отговори на охраната, но на английски:

— Не ставай смешен, прибери ги. Господин Флечър е тук само за да ни съдейства по няколко въпроса. Скоро ще бъде на път за родината си... — Ескобар въздъхна дълбоко, сякаш да изрази огромното си съжаление, — ... но междувременно е наш почетен гост.

„За к'во са ни тия скапани белезници“ — рече си Флечър.

Жената с вид на годеницата на Франкенщайн и смугъл тен се наведе към Ескобар и му прошепна нещо, закривайки уста с длан. Той кимна с усмивка.

— Естествено, ако нашият гост се опита да направи някоя глупост или предприеме агресивни действия, ще трябва да стреляш, Рамон. — Захили се гърлено — пухкав смях на пухкав човек за пред телевизионна камера — и повтори казаното на испански за Рамон. Охранителят кимна сериозно, затъкна белезниците в колана си и отстъпи в периферията на зрението на Флечър.

Ескобар отново насочи вниманието си към госта. Извади от джоба на изпъстрената си с папагали и листа широка памучна гуаябера червено-бял пакет „Марлборо“ — любимата марка на пушачите от третия свят.

— Цигара, господин Флечър?

Флечър посегна към пакета, който Ескобар постави на ръба на масата, сетне отдръпна ръка. Отказа цигарите преди три години и предполагаше, че ако сега запали, ще възвърне навика си да пуши — най-вероятно и да пие силен алкохол — но в момента не изпитваше нито желание, нито нужда от цигара. Просто искаше да видят, че пръстите му треперят.

— Може би след малко. В момента цигарата може да...

Какво? За Ескобар нямаше значение — той кимна разбиращо и постави червено-белия пакет на ръба на масата. Флечър за миг имаше болезнено видение — представи си как спира на будката за вестници на Четирийсет и трета улица и си купува пакет „Марлборо“. Свободен човек, който купува блажената отрова на Нюйоркска улица. Даде си дума, че ако се отърве, ще го направи. Като хората, дето ходят на

поклонение в Рим или Йерусалим, като се излекуват от рак или прогледнат.

— Онези, които са ви причинили това... — Ескобар махна с не особено чистата си ръка към лицето на Флечър — ... бяха наказани. Не много строго, за което обаче, както ще забележите, се въздържам да се извиня. Тези хора са патриоти, като нас тук. Какъвто сте и вие самият, нали, господин Флечър?

— Предполагам. — Имаше задача да ги предразположи с изплашения си вид на човек, който е готов да каже какво ли не, само и само да се измъкне. Задачата на Ескобар пък бе да успокои мъжа на стола, че подутото му око, сцепената му устна и разклатените му зъби са дребна работа — станало е недоразумение, което скоро ще бъде изгладено, след което той ще бъде освободен да си върви. Още си даваха труд да се лъжат, дори тук — в стаята на смъртта.

Ескобар насочи вниманието си към Рамон и енергично заговори на испански. Флечър не владееше езика толкова добре, та да долови всички подробности, но пък не можеш да прекараш пет години в тая задръстена столица, без да научиш това-онова — испанският е най-трудният език на света, както Ескобар и Годеницата на Франкенщайн несъмнено знаеха.

Ескобар попита дали багажът на Флечър е стегнат и стаята му в хотел „Магнифисънт“ е освободена: *_Si_*. Пред министерството чака ли кола, която да закара господин Флечър на летището, когато разпитът свърши — *Si*, намира се на ъгъла на улица „Пети май“.

Ескобар отново се обърна към Флечър и каза:

— Разбрахте ли какво го попитах? — Неясният му говор отново напомни на Флечър за телевизионните му изяви: *Ниско налягане? К'во ниско налягане? За к'во ни е т'ва скапано ниско налягане.*

— Питам дали стаята ви е освободена... макар че след цялото това време сигурно я приемате по-скоро като квартира... и дали отвън чака кола, която да ви откара на летището, като приключим разговора. — Само че докато говореше на испански, не употреби думата „разговор“.

— Н-наистина ли? — попита с вид на човек, който не може да повярва в дяволския си късмет. Така поне се надяваше.

— Ще излетите с първия полет на „Делта“ за Маями — съобщи Годеницата на Франкенщайн без следа от испански акцент. — Ще

получите паспорта си веднага щом самолетът кацне на американска земя. Няма да пострадате и няма да бъдете задържан тук, господин Флечър — не и ако ни сътрудничете — но да сме наясно от сега — ще бъдете депортиран. Изритан. Както казват американците, ще ви бием дузпата.

Беше много по-изпечена от Ескобар. Напушваше го на смях, като се сетеше, че я е смятал за негова подчинена. *„И ти се смяташ за журналист“* — присмя се на себе си. Разбира се, ако беше най-обикновен журналист, кореспондент на „Таймс“ в Централна Америка, нямаше да се намира в подземията на Министерството на информацията, осеяно с петна, подозрително приличащи на кръв. Престана да бъде най-обикновен журналист преди около шестнайсет месеца, когато се запозна с Нуньес.

— Разбирам — отвърна.

Ескобар беше извадил цигара от пакета. Запаля я с позлатено „Зипо“ с инкрустация от фалшив рубин.

— Значи сте готов да съдействате на разследването, господин Флечър?

— Имам ли избор?

— Човек винаги има избор, но ми се струва, че чергата под краката ви е доста поизтъняла в нашата страна. Нали така казвате в Америка?

— Почти — отвърна Флечър, а в същото време мислено си отправи следното предупреждение: *„Гледай да не се поддадеш на желанието да им повярваш. Би било съвсем естествено да им повярваш, вероятно и да им кажеш истината — особено след като си бил извлечен от любимото си кафене и пребит от мъжаги с дъх на препържен боб — но дори да получат от теб онова, което искат, това няма да те спаси. Ето какво трябва да си повтаряш — това е единствената идея, която си струва на подобно място. Тия приказки нищо не значат. По-важно е какво има на количката, какво е онова под платницето. По-важен е онзи тип, който за сега не е обелил и дума. И петната по стените, разбира се.“*

Ескобар се приведе над масата и го изгледа сериозно:

— Отричате ли, че през последните четиринайсет месеца сте предоставяли сведения на човек на име Томас Херера, който на свой

ред ги е препредавал на комунистически метежник на име Педро Нуньес?

— Не. Не отричам. — За да изиграе както подобава ролята си в представлението, заключащо се в разликата между думите „разговор“ и „разпит“, сега бе моментът да започне да се оправдава, да се опитва да обясни. Сякаш историята на човечеството познава случай, в който политически спор е бил спечелен в подобна стая. Но подобно поведение не му беше присъщо. — Всъщност мина повече време. Почти година и половина, струва ми се.

— Вземете си цигара, господин Флечър. — Ескобар отвори едно чекмедже и измъкна тънка папка.

— За сега не. Благодаря.

— Окей. — Ескобар, разбира се, го произнесе като „хо-кей“. Понякога, когато четеше прогнозата за времето, момчетата от апаратната налагаха върху синоптичната карта снимка на жена по бикини. Когато забележеше, Ескобар се смееше, размахваше ръце и се тупаше по гърдите. Беше комично. Като „хо-кей“. Като „скапани знашки“.

Ескобар отвори папката, стиснал цигарата в предните си зъби, в резултат на което димът влизаше право в очите му. Така пушеха по уличните ъгли тукашните старци, които и до ден-дневен носеха сламени шапки, сандали и провиснали бели панталони. Ескобар се усмихна — макар и с плътно затворени устни, като внимаваше да не изпусне марлборото на масата, но важното бе, че се усмихна. Извади от папката гланцирана черно-бяла фотография и я плъзна към Флечър.

— Това е приятелят ви Томас. Не изглежда добре, нали?

Снимката представляваше контрастно изображение анфас. Напомняше на произведенията на прословутите фоторепортери от четирийсетте и петдесетте години, известни с прозвището „Уиджи“. Беше снимка на мъртвец. Очите бяха отворени. Отражението на светкавицата придаваше известна живина. Не се виждаше кръв — само един белег, при това веднага ставаше ясно, че заснетият е мъртъв. Следите от гребена още личаха в току-що сресаната му коса, а очите му блестяха, но с отразена светлина. Веднага ставаше ясно, че е мъртъв.

Белегът беше разположен върху лявото му слепоочие — имаше формата на комета и изглеждаше като обгорено с барут, но не се

виждаше дупка от куршум или кръв. Дори малокалибрен пистолет, който е бил насочен достатъчно отблизо, за да остави следи от обгаряне, щеше да го обезобрази.

Ескобар прибра снимката в папката и сви рамене, сякаш искаше да каже: „*Видя ли? Видя ли какви работи стават?*“. При движението пепелта от цигарата му се посипа по масата. Той я бръсна с опакото на пухкавата си ръка. После каза:

— Не ни се искаше да ви притесняваме. Кому е нужно? Ние сме малък народ в малка страна. „Ню Йорк Таймс“ е велик вестник във велика страна. Разбира се, не сме лишени от гордост, но... — Той почука с пръст по слепоочието си. — Нали разбирате?

Флечър кимна. Томас не слизаше от погледа му. Макар и прибрана в папката, пред очите му бе снимката — следите от гребен в черната коса. Флечър е споделял трапезата на Томас, седял е на пода в дома му и е гледал анимационни филмчета с най-малкото му дете — момиченце на четири-пет години. „Том и Джери“, в превод на испански.

— Не искахме да ви притесняваме — продължаваше Ескобар, а тютюневият дим се издигаше към челото му, разливаше се по лицето му и се извиваше покрай ушите му, — но от доста време ви наблюдаваме. Вие не ни виждате — може би защото сте толкова велик — но ние ви наблюдаваме. Знаем, че каквото знаете вие, го знае и Томас, затова отиваме първо при него. Опитваме се да го накараме да каже каквото знае, за да не притесняваме вас, но той не желае. В крайна сметка се обръщаме към нашия колега Хайнц с молба да го накара да проговори. Хайнц, покажи на господин Флечър как се опита да притиснеш Томас да признае, докато в това време Томас седи тъкмо там, където е седнал господин Флечър.

— Разбира се. — Хайнц говореше английски с носов нийоркски акцент. Беше почти плешив — рядка косица опасваше черепа му на височината на ушите. Носеше очила с тесни рамки. Ако Ескобар приличаше на мексиканец от филмите, а жената напомняше на Елза Ланчестър от „Годеницата на Франкенщайн“, то Хайнц имаше вид на актьор от телевизионна реклама, който обяснява защо екседринът е най-доброто лекарство за вашето главоболие. Заобиколи масата, застана до количката, хвърли на Флечър едновременно закачлив и заговорнически поглед и дръпна платнището.

Отдолу се подаде машина със скали и индикатори, които в момента не светеха. Отначало Флечър я взе за детектор на лъжата — подобно предположение криеше известна логика — но пред допотопното контролно табло, свързано с машината посредством дебел черен кабел, прикрепен към страничния ѝ панел, имаше нещо като дръжка с гумено покритие. Приличаше на перодръжка или мастилена писалка. Завършваше с притъпен стоманен накрайник.

Под машината имаше полица. На нея беше поставен автомобилен акумулатор с надпис „ДЕЛКО“ — логото на Дейтън Енджиниъринг Лаборатори Къмпани. Клемите бяха запушени с гумени капачки. От тях излизаха кабели, които бяха включени в задния панел на машината. Не, не бе лъжедетектор. Макар че тези хора може би го приемат именно така.

Хайнц говореше оживено, като човек, който обича да разяснява естеството на работата си:

— Действително е много просто, представлява модификация на апаратура за електрошокова терапия при униполарна невроза. Само че тук шокът е много по-силен. Открил съм обаче, че болката има второстепенно значение. Повечето хора дори не си спомнят за нея. Не тя ги кара да се разприказват, а отвращението, което изпитват към самата процедура. Може да го наречем дори атавизъм. Надявам се някой ден да напиша статия по въпроса.

Хайнц хвана перодръжката в гумираната част и я вдигна пред очите си.

— Това нещо може да се допира до крайниците... торса... гениталиите, разбира се... но също така може да се постави на места, където — простете вулгарния израз — слънцето не прониква. Човек, чийто екскременти са били изпържени с ток, никога не го забравя, господин Флечър.

— Това ли направихте с Томас?

— Не. — Хайнц внимателно върна перодръжката на мястото ѝ. — Започнахме с шок на половин мощност върху ръката, за да разбере за какво става дума, но тъй като продължаваше да упорства и не казваше и дума за Ел Кондор...

— Последното отпада — намеси се Годеницата на Франкенщайн.

— Моля за извинение. Но тъй като продължаваше да упорства, допрях електрода до слепоочието му и отново му предложих грижливо премерена доза електричество. При това, мога да ви уверя, много грижливо премерена — на половин мощност и нито ват повече. Оказа се, че бил епилептик, вие знаехте ли?

Флечър поклати глава.

— Както и да е, мисля, че това беше причината. Аутопсията не разкри поражения на сърцето. — Хайнц скръсти ръце пред гърдите си и извърна поглед към Ескобар.

Той извади цигарата от устата си, огледа фасата, пусна го на пода и го стъпка. После вдигна поглед към Флечър и се усмихна.

— Много тъжно, разбира се. Сега искам да ви задам няколко въпроса, господин Флечър. Много от тях — ще бъда откровен с вас — зададох и на Томас Херера, но той не пожела да отговори. Надявам се, че вие няма да откажете, господин Флечър. Допадате ми. Запазвате достойнство, не циврите, не умолявате и не си подмокряте панталоните. Допадате ми. Зная, че правите само неща, в които вярвате. Това е патриотизъм. Тъй че ви предупреждавам, приятелю, във ваш интерес е да отговаряте на въпросите ми бързо и точно. По-добре да не се стига до машината на Хайнц.

— Вече казах, че ще съдействам заяви Флечър. Смъртта беше по-близо дори от крушките на тавана зад кованите метални решетки. За нещастие болката беше още по-близо. А близо ли бе Нуньес, Ел Кондор? По-близо, отколкото тези тримата предполагаха, но не достатъчно, за да му се притече на помощ. Ако Ескобар и Годеницата на Франкенщайн бяха изчакали още два дни, може би дори само двайсет и четири часа... но те не изчакаха и Флечър се намираше в стаята на смъртта. Сега ще разбере що за човек е.

— Казахте го и най-добре да удържите думата си — натърти жената. — Защото ние ни се церемоним, *гринго*.

— Зная — с треперлива въздишка отвърна Флечър.

— Май вече искаш цигара — вметна Ескобар и когато Флечър поклати глава, самият той посегна, запали една и сякаш се отдаде на размисъл. Най-сетне вдигна глава. Отново беше захапал цигарата с предните си зъби. — Нуньес скоро ли ще дойде? Като Зоро в онзи филм?

Флечър кимна.

— Колко скоро?

— Не зная. — Той усещаше много силно присъствието на Хайнц вляво от себе си, до адската машина, скръстил ръце на гърдите си и готов при първа възможност да се впусне в разговор за болкоуспокояващите средства. Също така отчетливо усещаше присъствието на Рамон от другата си страна, в периферията на полезрението си. Не го виждаше ясно, но беше сигурен, че дланта му се намира на ръкохватката на пистолета. В този миг му зададоха поредния въпрос:

— Къде смята да удари най-напред — гарнизона в хълмовете Ел Кандидо, гарнизона в Света Тереза или града?

— Гарнизона в Света Тереза.

„Ще удари града“ — беше казал Томас, а в това време жена му и дъщеричката му седяха на пода една до друга, гледаха анимационни филмчета и ядяха пуканки от бяла купа с тъмносин кант. Флечър беше запомнил тъмносиния кант. Изпъкваше пред очите му съвсем ясно. Флечър запомняше всичко. *„Ще удари право в сърцето на града. Няма да губи време. Ще удари право в сърцето — както се убива вампир.“*

— Не иска ли телевизионната кула? Или държавната радиостанция?

„Най-напред ще превземе радиостанцията на Градския хълм“ беше казал Томас. Вече даваха филмчето, в което Акми Роудрънър вечно изчезва сред облак прах — би-бип и дим да го няма, а Койоти Ъгли го преследва с поредното хитроумно приспособление.

— Не. Доколкото знам, Ел Кондор казал: „Нека си дрънкат.“

— Има ли ракети? Въздух-земя? А бойни хеликоптери?

— Да. — Кое беше вярно.

— Много ли са?

— Не. — Кое то не беше. Нуньес разполагаше с повече от шейсет хеликоптера. Скапаните военновъздушни сили на тази страна разполагаха едва с десетина — при това лоши, руска направа, които никога не са използвани на дълги разстояния.

Годеницата на Франкенщайн потупа Ескобар по рамото. Той се приведе към нея. Тя зашепна, без да закрива уста. Нямаше нужда, защото устните ѝ почти не се движеха. Флечър свързваше това умение

със затворите. Не беше лежал зад решетките, но беше гледал филми. Ескобар на свой ред закри уста с пухкавата си длан.

Флечър ги наблюдаваше и чакаше, тъй като знаеше какво каза жената — че разпитваният лъже. Хайнц скоро ще разполага с нов материал за статията си „Някои предварителни наблюдения върху прилагането и последствията от електрифициране на екскрементите на неотзивчиви субекти по време на разпит“. Флечър откри, че от ужас в душата му са се родили две нови личности — най-малко двама нови Флечъровци с безсмислени, но доста натрапчиви гледни точки за предстоящия развой на събитията. Единият хранеше тъжни надежди, другият беше просто тъжен. Този с тъжните надежди беше господин Боже би наистина — може би наистина ще ме пуснат да си вървя, може би зад ъгъла с улица „Пети май“ наистина е паркирана кола, може би наистина ще кацна в Маями утре сутрин изплашен, но жив, и цялата тази история тъкмо ще започва да ми се струва като кошмарен сън.

Другият, който беше просто тъжен, се наричаше господин Дори да. Ако действа неочаквано, има шанс да ги изненада — той е пребит, а те се държат арогантно, тъй че да, възможно е да успее да ги изненада.

Но дори ако успея, Рамон ще ме застреля.

А ако се хвърли върху Рамон? Ако докопа пистолета му? Надали, но не е изключено — човекът е доста тлъст, по-дебел е от Ескобар поне с петнайсет килограма, а гърдите му свирят, като диша. Ако ги изпозастреля и съумее да се измъкне от тази стая?

Дори да успея, сигурно навсякъде има охрана — ще чуят изстрелите и веднага ще дотърчат.

Разбира се, помещения като това обикновено са звукоизолирани — по очевидни причини, но дори да се изкачи по стълбите, да прекрачи прага и да се окаже на улицата, това ще е едва началото. А господин Дори да ще тича подир него докрай, когато и да свърши всичко това.

Работата е там, че нито господин Може би наистина, нито господин Дори да можеха да му помогнат — те имаха за цел единствено да му отвличат вниманието; бяха фантазии, с които се опитваше да се самозалъже. Хора в неговото положение не се измъкват от подобни стаи само с приказки. Най-добре да се помъчи да

измисли трети „подФлечър“ — господин Може би мога — и да послуша него. Нямахме какво да губи. Просто трябваше да се постараете да не разберат, че го е осъзнал.

Ескобар и Годеницата на Франкенщайн се отдръпнаха един от друг. Ескобар отново постави цигарата в устата си и тъжно се усмихна на Флечър.

— Лъжеш, *amigo*.

— Не. Защо ще лъжа? Да не мислите, че не искам да се махна от тук?

— Нямаме *представа* защо ще лъжеш — намеси се жената с издълженото като острие лице. — Ако става въпрос, недоумяваме и защо въобще ти е притрябвало да помагаш на Нуньес. Някои изтъкват като аргумент наивността на американците; не се и съмнявам, че е изиграла своята роля, но това далеч не е единственото обяснение. Както и да е. Мисля, че дойде ред да ти направим демонстрация. Хайнц?

Хайнц се усмихна, обърна се към машината и натисна някакъв ключ. Устройството забуча като загряващо допотопно радио и на таблото светнаха три зелени лампички.

— Не — рече Флечър и понечи да се изправи; струваше му се, че играе ролята на паникьосан много убедително и защо не? Наистина беше паникьосан, във всеки случай на път да се паникьоса. Със сигурност мисълта Хайнц да го докосне по която и да било част от тялото с тоя неръждаем пигмейски вибратор го изпълваше с ужас. Но в съзнанието му се бе намърдала четвъртата, хладна и пресметлива персона, която знаеше, че трябва да изтърпи поне един шок. Господин Може би мога непременно настояваше това.

Ескобар кимна на Рамон.

— Не можете да го направите, аз съм американски гражданин и работя за „Ню Йорк Таймс“, хората знаят къде съм.

Една тежка ръка се стовари върху лявото му рамо и го натисна обратно на стола. В същия миг дулото на пистолета се заби дълбоко в дясното му ухо. Болката беше толкова ненадейна, че от очите му излязоха искри и започнаха да се стрелкат като обезумели. Изкрещя, но викът му се стори приглушен. Защото едното му ухо беше запушено, разбира се — едното му ухо беше запушено.

— Протегнете ръка, господин Флечър — заповяда Ескобар и отново се усмихна пред цигарата.

— Дясната — уточни Хайнц. Стискаше електрода за черната гумена част като молив, а машината бръмчеше.

Флечър вкопчи дясната си ръка в страничната облегалка на стола. Вече не знаеше дали играе или не — границата между паниката и преструвката се беше заличила.

— Изпълнявай — заповяда жената. Беше скръстила ръце на масата и се беше привела напред. В зениците ѝ искряха две светли точки и тъмните ѝ очи заприличаха на главички на гвоздеи. — Изпълнявай, иначе не отговарям за последствията.

Флечър поотпусна пръсти, но преди да е успял да вдигне ръка, Хайнц се спусна отгоре му и го бодна с върха на перодръжката по опакото на лявата длан. Очевидно през цялото време се беше целил именно там — и без друго му беше много по-удобно.

Чу се слабо изпращяване като пречупване на вейка и лявата ръка на Флечър се сви в юмрук така яростно, че ноктите му се врязаха в дланта му. Ръката му изтръпна и започна да отмалява; странното танцуващо усещане пробяга до спокойно отпуснатия лакът и нагоре към рамото, плъзна се отстрани по врата и стигна чак до венците му. Усети шока в зъбите и дори в пломбите си. От гърлото му се изплъзна стон. Прехапа езика и се отметна на една страна. Рамон го сграбчи — дулото се махна от ухото му. Ако не го беше хванал, със сигурност щеше да се строполи на сивия под.

Електродът го нямаше. На мястото, където го докосна, между третата и четвъртата фаланга на безименния пръст на лявата ръка, беше останало малко парливо петно. Това беше единствената действителна болка, макар че ръката му не спираше да смъди и мускулите му се свиваха и разпускаха. И все пак да ти приложат подобен шок беше отвратително. Флечър намираше, че ако има избор, сериозно би се поколебал дали да не застреля собствената си майка, стига това да го спаси от повторна среща с гнусния метален вибратор. Хайнц го нарече атавизъм. Надяваше се някой ден да напише статия.

В следващия миг се навря право в лицето на Флечър с ликуващ блясък в очите и се озъби в идиотска усмивка.

— Как беше? — изкрещя. — Опишете ми преживяването, докато е още прясно в съзнанието ви.

— Като смъртта — отвърна Флечър с глас, който сякаш не беше неговият.

Хайнц изпадна във възторг.

— Да! Вижте, вижте, подмокрил се е! Не много, съвсем мъничко, но се е подмокрил... и, господин Флечър...

— Отдръпни се — срязва го Годеницата на Франкенщайн. — Не се дръж като шут. Остави ни да си свършим работата.

— При това на *една четвърт* мощност — със страхопочитание сподели Хайнц, отстъпи встрани и отново скръсти ръце на гърдите си.

— Господин Флечър, държахте се зле — упрекна го Ескобар. Измъкна фаса от устата си, огледа го и го захвърли на пода.

„*Цигарата* — каза си Флечър. — *Да цигарата.*“ Шокът нанесе сериозни поражения на ръката му — мускулните конвулсии не спираха, а в свитата си длан забеляза капки кръв — но сякаш тонизира мозъка му и го освежи. Разбира се, истинската шокова терапия цели именно това.

— Не... искам да съдействам...

Но Ескобар клатеше глава.

— Знаем, че Нуньес ще дойде в града. Знаем, че ще завземе радиостанцията, ако успее... а той най-вероятно ще успее.

— За известно време — уточни Годеницата на Франкенщайн. — Само за известно време.

— Само за известно време — кимна Ескобар. — За няколко дни, може би дори за няколко часа. Но това няма значение. По-важното е, че проверявахме дали ще ни подведете... и вие ни подведохте.

Флечър се изправи на стола. Рамон се беше отдръпнал една-две крачки назад. Флечър огледа лявата си ръка и забеляза малко петно, наподобяващо белега от снимката. Ето го и самият Хайнц, убиецът на неговия приятел — стои край машината, скръстил ръце на гърдите си, и вероятно размишлява какво ще напише в бъдещата си статия, какви графики ще приложи, как ще ги обозначи с надписи „Фиг. 1“, „Фиг. 2“ и т.н., най-малкото до „Фиг. 994“.

— Господин Флечър?

Погледна Ескобар и изпъна пръстите на лявата си ръка. Мускулите продължаваха да потрепват, но конвулсиите постепенно отслабваха. Предполагаше, че в подходящия момент спокойно ще

може да използва ръката си. И Рамон да стреля, какво толкова? Тъкмо ще видим дали машината на Хайнц може да съживява мъртъвци.

— Слушате ли ме, господин Флечър?

Кимна.

— Защо прикривате този човек Нуньес? Дори сте готов да страдате, за да го прикривате. А той взема кокаин. Ако революцията успее и Нуньес се провъзгласи за президент до живот, ще продава кокаин на вашата страна. В неделя ще ходи на църква, а през останалите дни от седмицата ще чука друсаните си курви. И кой печели от всичко това? Комунистите. Или „Юнайтед Фрут“. Във всеки случай не и народът. — Ескобар говореше тихо и го гледаше кротко. — Помогнете ни, господин Флечър. По собствена воля. Не ни карайте да ви принуждаваме. Не ни карайте да ви притискаме. — Той измери Флечър изпод единствената си рошава вежда. — Все още имате шанс да се качите на самолета за Маями. Поръчвате ли си питие, когато сте на път?

— Да — отвърна Флечър. — Ще ви помогна.

— Чудесно. — Ескобар се усмихна и погледна жената.

— Има ли ракети?

— Да.

— Много ли са?

— Поне шейсет.

— Руски ли?

— Някои са руски. Други пристигат в касетки с израелски печати, но надписите върху самите ракети изглеждат японски.

Тя кимна, явно довольна. Ескобар засия.

— Къде са разположени?

— Навсякъде. Не можете да организирате изненадващо нападение и да ги плените. Примерно в Ортис може и да са останали десетина. — Флечър знаеше, че това не е вярно.

— А Нуньес? — попита тя. — Той в Ортис ли е?

Не беше толкова наивна.

— Той е джунглата. Последно чух, че бил в провинция Белен. — Това беше лъжа. За последен път видях Нуньес в Кристобал — едно предградие на столицата. Може би все още се намираше там. Но ако Ескобар и жената знаеха този факт, въобще нямаше да го разпитват. Надали допускаха, че Нуньес би му доверил местонахождението си. В

държава като тази, където Ескобар, Хайнц и Годеницата на Франкенщайн са само трима от враговете ти, защо би разкрил адреса си на журналист янки — да не си луд! Всъщност какво общо има един янки с всичко това? Но вече бяха престанали да се удивляват на този факт, поне за момента.

— С кого контактува в града? — попита жената. — Не кого чука, а с кого говори?

Сега е моментът да действа. Истината започваше да става хлъзгава и лесно можеха да го уличат в лъжа.

— Има един човек... — Замълча. — Може ли вече да си взема цигарата?

— Но господин Флечър! Разбира се! — Ескобар за миг се преобрази в загрижен домакин на коктейл. Вероятно не се преструваше. Грабна червено-белия пакет — какъвто всеки свободен човек може да си купи от някоя будка за вестници като онази на Четирийсет и трета улица — и извади една. Флечър я пое с ясното съзнание, че може да не доживее да я допуши и да напусне тази земя, преди да е стигнал до филтъра. Не чувстваше нищо, освен отслабващите конвулсии на мускулите и странното затопляне в пломбите от лявата страна на устата.

Захапа цигарата. Ескобар се наведе през масата и щракна капачето на позлатената запалка. Удари колелцето. Лумна пламък. Чуваше бръмченето на адската машина на Хайнц, наподобяващо бученето на едновременно радио с лампи. Усещаше погледа на жената, която без капка хумор мислено бе започнал да нарича Годеницата на Франкенщайн и която го фиксираше с мръсния поглед на Койоти Ъгли от анимационните филмчета. Чувстваше сърдения си пулс и отдавна забравеното усещане за кръглия филтър на цигарата в устата си — „тръбица неподправена наслада“, както я бе нарекъл един драматург; както и невъзможно бавния си пулс на сърцето си. Миналия месец получи покана да изнесе заключителната реч на тържествен обяд в клуб „Интернационал“, където се събираха всички надувки от чуждестранната преса — дори тогава сърцето му биеше по-ускорено.

Вече стои на прага, но какво от това? Оттук насетне няма как да се обърка — стигне ли се до тук, и слепец ще открие правия път; сестра му дори вече го бе извървяла, там, край реката.

Флечър се наведе към запалката. Цигарата прихвана пламъчето и крайчецът ѝ засия. Флечър всмукна дълбоко и веднага се закашля — след трите години без да пуши трудно би било да не се закашля. Отпусна се на облегалката и придаде на кашлицата си остро, дрезгава хриптене. Изведнъж се разтrese от глава до пети, заразмахва лакти, главата му взе да се мята неконтролируемо, краката му потропваха по пода. Най-важното, припомни си един трик от детинство и забели очи така, че да се вижда само бялото. През цялото това време обаче не изпускаше цигарата.

Никога не беше виждал епилептичен припадък на живо, макар да му се въртеше някакъв смътен спомен, че Пати Дюк правеше нещо подобно в „Чудотворецът“. Нямаше как да узнае дали се гърчи като истински епилептик, но се надяваше поради неочакваната смърт на Томас Херера да не усетят фалшивите нотки в изпълнението.

— По дяволите, *нак ли!* — пронизително изписка Хайнц — в този филм тази реплика щеше да предизвика смях.

— Рамон, дръж го! — извика Ескобар на испански. Понечи да стане и блъсна масата с дебелиите си бедра толкова рязко, че за миг я повдигна; при приземяването краката ѝ изтрополиха на пода. Жената не помръдна и Флечър се рече: „*Подозира. Дори не го съзнава, но тъй като е по-умна от Ескобар — намира се на светлинни години от него — подозира.*“

Дали? Със забелени очи различаваше само призрачни силуети и не можеше да определи дали е прав... но знаеше, че е прав. Какво значение имаше? Пусна плана в действие и нещата скоро щяха да се разрешат. При това много скоро.

— *Рамон!* — изкрещя Ескобар. — Дръж го да не падне на пода, кретен такъв! Да не си глътне ез...

Рамон се наведе над Флечър и го сграбчи за тресящите се рамене, може би с намерението да му извие главата, или пък да се увери, че още не си е глътнал езика (човек не може да си глътне езика, освен ако не му го отрежат — Рамон очевидно не гледаше „Спешно отделение“). Но нямаше значение какво бе искал да направи. Като се доближи достатъчно, Флечър заби горящия край на цигарата в окото му.

Рамон изрева и политна назад. Дясната му ръка посегна към горящата цигара, забучена накриво в окото му, но лявата остана

вкопчена в рамото на Флечър. Пръстите се впиха като клещи и политайки назад, Рамон прекатури и стола. Флечър падна, претърколи се и скочи на крака.

Хайнц пискаше нещо — вероятно изричаше някакви думи, но звуците наподобяваха еуфоричните възгласи на десетгодишно момиченце при вида на любимия му поп идол — примерно някой от братята Хенсън. Ескобар не издаваше и звук и това не беше добър знак.

Флечър дори не погледна към масата. Не беше нужно да се обръща, за да се увери, че Ескобар идва насреща му. Вместо това протегна ръце, сграбчи пистолета на Рамон и го изтегли от кобура му. Онзи надали регистрира липсата на оръжието си. Непрестанно се пипаше по лицето, а от устата му се лееше водопад от испански думи. Напипа цигарата, но вместо да я измъкне, я счупи и горящия ѝ край си остана забучен в окото му.

Флечър се обърна. Ескобар вече заобикаляше дългата маса и пристъпяше насреща му с протегнати ръце. В този миг никак не приличаше на телевизионен синоптик, който обяснява за високото налягане.

— Дръжте шибания янки! — процеди жената.

Флечър ритна прекатурения стол към Ескобар и го спъна. Докато онзи падаше, се прицели, стиснал оръжието с две ръце, и стреля в темето му. Косата на Ескобар настръхна. Кръв шурна от носа, устата и изпод брадичката му, откъдето излезе куршумът. Ескобар се захлупи върху окървавеното си лице. Краката му приритаха. Умиращото му тяло замириса на изпражнения.

Жената беше станала от мястото си, но явно нямаше намерение да се приближава до Флечър. Хукна към вратата, пъргава като сърна в безформената си рокля. Рамон, който продължаваше да мучи, остана между тях. Изведнъж посегна към Флечър, явно с намерението да го сграбчи за гърлото и да го удуши.

Флечър го простреля два пъти — веднъж в гърдите и веднъж в лицето. Вторият изстрел отнесе почти целия му нос и дясната му буза, но мъжаката в кафявата униформа напредваше насреща му, сякаш нищо му нямаше, и надаваше яростен рев; цигарата още стърчеше в окото му, а тлъстите му като наденички пръсти, единият от които украсен със сребърен пръстен, се свиваха и разтваряха.

Рамон се препъна в Ескобар точно както Ескобар се препъна в стола. Флечър дори намери време да си припомни една известна карикатура, на която беше изобразена риба на въдица, отворила уста да налапа следващата, по-малък по размер риба. Беше озаглавена „Хранителна верига“.

Рамон, коленичил и прострелян на две места, се протегна и сграбчи Флечър за глезена. Той успя да се изскубне, залитна и неволно изпрати четвъртия куршум в тавана. Посипа се прах. Стаята се изпълни с дим. Флечър погледна към вратата. Жената все още беше тук — дърпаше дръжката и трескаво се мъчеше да превърти ключа, на все не успяваше. В противен случай щеше вече да го е направила. Щеше да е стигнала най-малкото до срещуположния край на коридора и да крещи по стълбите с цяло гърло.

— Ей — подвижна Флечър. Чувстваше се като най-нормален тип, който излиза на боулинг в четвъртък вечер. — Ей, кучко, я ме погледни.

Тя се обърна и долепи длани до вратата, сякаш я подпираше да не падне. Зениците ѝ продължаваха да проблясват като стоманени главички на гвоздеи. Заговори му как не бива да я докосва. Започна на испански, но бързо превключи на английски и повтори казаното:

— Господин Флечър, не ме докосвайте и не ме нападайте, тъй като аз съм единствената, която може да гарантира благополучното ви извеждане оттук, заклевам се най-тържествено, но не бива да ме нападате.

Хайнц продължаваше да надава неистови писъци като хлапе, което обожаваше ужасяващи истории. Флечър пристъпи към жената — жената до вратата, долепила длани до металната ѝ повърхност — и долови дъха на горчиво-сладникавия ѝ парфюм. Очите ѝ имаха формата на бадеми. Косата ѝ се беше вдигнала нагоре. „*Защото ние не се церемоним, гринго*“ — бе казала тя. Флечър мислено ѝ отговори: „*Нито пък аз.*“

Жената прочете присъдата в очите му и заговори по-бързо, притискайки торса и дланите си към металната врата. Сякаш вярваше, че ако натиска достатъчно силно, може да се стопи и да се просмуче цяла-целеничка от другата страна. Имала документи, обясняваше, на негово име и щяла да му ги даде. Освен това разполагала с пари, страшно много пари, както и злата — притежавала сметка в

швейцарска банка, до която имала компютърен достъп от дома си. На Флечър му хрумна, че в крайна сметка главорезите и патриотите се различават само по едно — като видят смъртта си да изплува в очите ти като прилив, патриотите ти държат речи; главорезите пък ти предоставят номера на банковата сметка в Швейцария и ти предлагат да те включат в Интернет.

— Млъквай — сръза я Флечър. Освен ако стаята не бе наистина отлично изолирана, отгоре сигурно вече се задаваше цяло отделение войници. Нямаше да им устои, но поне с тази тук щеше да се справи.

Тя млъкна и продължи да се притиска до вратата. Зениците ѝ още проблясваха като гвоздеи. На колко ли бе години? На шейсет и пет? И колко хора бе убила в тази и други подобни стаи? А колко ли други бе разпоредила да бъдат убити?

— Внимавай какво ще ти кажа. Внимава ли?

Тя несъмнено се заслушваше дали не пристига помощ. „*Мечтай си*“ — рече си Флечър.

— Синоптикът каза, че Ел Кондор взимал кокаин, че е комунистически задник, маша на „Юнайтед Фрут“ и Бог знае още кой. Не съм наясно и не ми пука. Може да е, може и да не е. Онова, с което съм наясно и за което ми пука, е, че никога не е командвал войниците, патрулиращи по река Кая през лятото на 1994 година. По онова време е бил в Ню Йорк. В Нюйоркския университет. Следователно не е бил сред войниците, които случайно се натъкнали на монахините от Ла Кая, усамотени за пост и молитва. Набучили главите на три от тях на колове край реката. Средната беше сестра ми.

След втория изстрел затворът прещрака. Два ѝ бяха достатъчни. Тя се свлече по вратата, а блестящите ѝ очи не се откъсваха от Флечър. „*Ти трябваше да умреш* — казваха те. — *Не разбирам как стана така, но ти трябваше да умреш.*“ Посегна към гърлото си веднъж, втори път и застина. Погледът ѝ остана прикован в него още за миг — блеснал поглед на стар морски вълк с история предълга като кит — и клюмна напред.

Флечър се извърна и закричи към Хайнц. С насочен пистолет. Докато се приближаваше до него, си даде сметка, че дясната му обувка липсва. Погледна към Рамон, проснат в разширяваща се локва кръв. Продължаваше да стиска мокасината му. Напомняше на

умираща невестулка, която не изпуска уловеното пиле от ноктите си. Флечър спря, колкото да нахлузи обувката на крака си.

Хайнц се обърна и понечи да избяга, но Флечър заплашително размаха пистолета. Беше празен, но Хайнц сякаш не знаеше. Може би пък се сети, че и без друго няма къде да избяга — не и от стаята на смъртта. Застина на място и се втренчи в приближаващото се дуло и мъжът зад него. Плачеше.

— Крачка назад — изкомандва Флечър; онзи изпълни нареждането, като продължаваше да плаче.

Флечър спря пред машината на Хайнц. Коя дума употреби одева? „Атавизъм“ ли каза?

Машината на количката изглеждаше твърде елементарна за човек с интелекта на Хайнц, бяха три скали, бутон за включване (понастоящем в позиция ИЗКЛ.) и подобен на циферблата на часовник реостат, чиято бяла стрелка сочеше приблизително единайсет часа. Стрелките на останалите скали лежаха в нулева позиция.

Флечър взе перодръжката и я подаде на Хайнц. Той нададе плачлив стон, поклати глава и отстъпи още една крачка назад. Лицето му се повдигаше и разпъваше в ужасяващо тъжна гримаса, сетне отново се отпускате. Челото му беше плувнало в пот, а страните му — облени в сълзи. На втората крачка се озова непосредствено под една от зарешетените крушки и сянката му се сви в краката му като тъмна локва.

— Дръж, или ще те убия — заплаши го Флечър. — Отстъпиш ли само още една крачка, ще те убия.

Нямаше време, а чувстваше, че няма право на подобни действия, но не можеше да се спре. Снимката на Томас с отворените си очи и малкия белег непрекъснато бе пред очите му.

Хлипайки, Хайнц пое предмета с формата на притъпена мастилена писалка, като внимаваше да го държи за гумения калъф.

— Сложи си го в устата — заповяда Флечър. — Лапни го като близалка.

— Не! — проплака Хайнц. Заклати глава и от лицето му се разхвърчаха пръски пот. То продължаваше да се гърчи във все същия ритъм — конвулсия-отпускане, конвулсия-отпускане. От едната му ноздра се подаваше зелено мехурче секрет — то се издуваше и свиваше в тон с ускореното му дишане, но не потичаше навън. Флечър

за пръв път виждаше подобно нещо. — *Не, не можете да ме заставите!*

И в същото време отлично съзнаваше, че може. Годеницата на Франкенщайн може и да не вярваше, а на Ескобар надали му остана време да се замисли по въпроса, но Хайнц знаеше, че няма място за отстъпление. Беше попаднал в положението на Томас Херера, на самия Флечър. От една страна, сам по себе си този факт бе достатъчен, но, от друга страна, не беше. Да съзнаваш значи да боравиш с идеи. На това място нямаше полза от идеи. Тук важеше правилото „око да види, ръка да пипне“.

— Лапни го или ще ти пръсна черепа. — Флечър навря празния пистолет в лицето му. Онзи потръпна и изпищя от ужас. Флечър чу как собственият му глас се снижи в долния регистър и звънна поверително и искрено. В известен смисъл напомняше гласа на Ескобар. *Оформя се атмосферен фронт с ниско налягане* — рече си. *Задават се некви скапани превалявания.* — Ако ме послушаш и побързаш, няма да включа тока. Но искам да се запознаеш с усещането.

Хайнц впери поглед в Флечър. Имаше сини очи, които сега бяха зачервени и плувнали в сълзи. Не му вярваше, естествено, защото Флечър говореше безсмислици; очевидно все пак искаше да му повярва, понеже, смислици или безсмислици, Флечър държеше живота му в ръцете си. Просто трябваше да го тласне още една крачка по-нататък.

— В името на *изследването* — усмихна му се.

Хайнц повярва — не съвсем, само колкото да допусне, че в края на краищата Флечър е господин Може би все пак. Постави металната перодръжка в устата си. Изпъкналите му очи се втренчиха в другия. Малко по-надолу, точно над щръкналото над устата му желязо — което не приличаше толкова на близалка, колкото на старовремски термометър — зеленият сопол продължаваше да се подава и скрива. Без да отклонява дулото на пистолета от Хайнц, Флечър премести бутона в положение ВКЛ. И рязко завъртя реостата. Бялата линия отскочи от единайсет сутринта на пет следобед.

Дори да бе имал време да изплюе електрода, под въздействието на шока Хайнц впи устни в него. Този път изпращяването беше позвучно — сякаш се пречупи клонче, не вейка. Стисна устни още по-

здрaво. Зелeното мeхурчe изхвъркнa от нoсa му. Кaктo и eднoтo му oкo. Тялoтo му зaтрeпeри пoд дрeхитe му. Ръцeтe му сe чупeхa в киткитe, a дългитe му пръсти сe рaзпeрихa. Вoсъчнoблeдитe му стрaни дoбихa синкaв oттeнък, сeтнe сe oбaгрихa в тъмнoпурпурнo. Oт нoсa му сe изви струйкa дим. Другoтo му oкo същo изскoчи и увиснa нa лицeтo му. Двeтe кръвясaли oрбити нaд „рaзмeстeнитe“ oчи нeдoумявaщo сe взирахa във Флeчър. Еднaтa му бузa сe сцeпи и зaпoчнa дa сe тoпи. Прeз oтвoрa лъхнa дим и нeприятнaтa миризмa нa oбгорeнa плът и сe виждaшe кaк вътрe игрeхa oрaнжeви и сини плaмъчeтa. Устaтa му сe бeшe пoдпaлилa. Езикът му горeшe кaтo чeргa.

Флeчър прoдължaвaшe дa стискa шaйбaтa нa рeостaтa. Прeвъртjя я дoкрaй нaлявo и върнa бутoнa в пoлoжeниe ИЗКЛ. Стрeлкитe, кoитo сe бяхa стрeлнaли пeтдeсeт oтдeлeни нaгoрe, oтнoвo сe върнaхa бeзжизнeни в нулeвo пoлoжeниe. С прeкъсвaнeтo нa eлeктричeския пoтoк Хaйнц вeднaгa сe стрoпoли нa сивия пoд, oстaвяйки слeд сeбe си струйкa дим. Елeктрoдът изпaднa oт устaтa му и Флeчър зaбeлeжa, чe пo мeтaлa сa пoлeпнaли късчeтa плът. В гърлoтo му сe нaдигнa спaзм, нo нaпрaви усилиe дa сe oвлaдee. Нямaшe врeмe дa пoвръщa нaд твoрeниeтo си — пo-дoбрe дa гo oтлoжи зa пo-къснo. Върeкe тoвa сe зaбaви oщe миг и сe нaклoни нaд димящaтa устa и рaзмeстeнитe oчи нa Хaйнц.

— Кaк бeшe? Oпиши прeживявaнeтo, дoкaтo oщe e пряснo в съзнaниeтo ти. Е, нищo ли нямa дa кaжeш?

Oбърнa сe и eнeргичнo прeкoси стaятa, зaoбикaлaйки oтдaлeч Рaмoн, кoйтo вce oщe бeшe жив и прoдължaвaшe дa стeнe. Oтстрaни изглeждaшe тaкa, сякaш сънувa кoшмaр.

Спoмни си, чe вратaтa e зaключeнa. Рaмoн я зaключи, слeдoвaтeлнo ключът висeшe нa кoлaнa му. Флeчър сe върнa, кoлeничи дo oхрaнaтa и oткaчи връзкaтa oт кoлaнa му. Рaмoн мигoм гo сгрaбчи зa глeзeнa. Флeчър oщe стискaшe пистoлeтa. Зaби ръкoхвaткaтa в тeмeтo му. В първия миг ръкaтa сe вкoпчи oщe пo-здрaвo, нo пoслe oсвoбoди крaкa му.

Пoнeчи дa сe изпрaви, нo сe сeти нeщo. *Курушуми. Трябвa дa имa oщe. Пистoлeтът e прaзeн.* Минa му прeз умa, чe вeчe нe му трябвaт курушуми — пистoлeтът нa Рaмoн си бeшe изигрaл рoлeятa. Aкo стрeля вълн oт тaзи стaя, вoйницитe щe дoлeтят кaтo мухи.

Все пак опипа колана на Рамон и накачените по него кожени калъфчета, докато намери резервен пълнител. Презареди оръжието. Не знаеше дали ще съумее да стреля по простите войници като Томас — мъже, които трябва да хранят семейства — но можеше да се цели по офицерите и да запази последния куршум за себе си. Най-вероятно нямаше да успее да се измъкне от сградата — това би било все едно да изкара по триста точки в две последователни игри — но със сигурност никога повече нямаше да се върне в тази стая и да седи на стола до машината на Хайнц.

Отмести с крак Годеницата на Франкенщайн от вратата. Очите ѝ неவிждащо се взираха в тавана. Флечър все по-ясно осъзнаваше факта, че той оцеля, а другите — не. Труповите им вече изстиваха. Бактериалните галактики по кожата им загиваха. Подобни мисли не са подходящи за подземията на Министерството на информацията, особено за човек, който се е превърнал — макар и за малко, но най-вероятно завинаги — в *desaparecido*^[1].

И все пак не можеше да ги пропъди.

На третия опит отключи вратата. Надзорна в коридора — стените бяха облицовани със сгуриени плочи, до половината зелени, от средата нагоре млечнобели, като едновременно училище. Подът беше покрит с избелял червен линолеум. Наоколо нямаше никого. На десетина метра вляво малко кафяво куче спеше край стената. Лапите му потреперваха. Флечър не знаеше дали животното сънува, че гони някого, или него го преследват, но надали щеше да сънува, ако огнестрелните изстрели — или писъците на Хайнц — са се чували. „Ако се върна у дома жив — обеща си — ще напиша, че звукоизолацията е най-грандиозното постижение на диктатурата. Ще разкажа на света. Най-вероятно няма да се върна; сигурно няма да стигна по-далеч от онези стълби вдясно, камо ли до Четирийсет и трета улица, но...“

Нали съществуваше господин Може би мога.

Флечър излезе в коридора и захлопна след себе си вратата на стаята на смъртта. Кафявото кученце повдигна глава, огледа го, джафна едва чуто, сетне отново отпусна глава върху лапките си и като че ли заспа.

Флечър коленичи, долепи длани до пода (без да изпуска пистолета на Рамон) и целуна линолеума. Замисли се за сестра си —

спомни си я как изглеждаше в деня на заминаването си за колежа, осем години преди да намери смъртта си край реката. Беше с червена шотландска пола, на цвят не съвсем като избелелия линолеум, но почти. Като за държавна изработка — става, както се казва.

Флечър се изправи. Закрачи по коридора към стълбите, към коридора на първия етаж, към улицата, към центъра на града, към магистрала №4, към патрулите, към барикадите, към границата, към граничните пунктове, към морето. Както казват китайците, дългото пътуване започва с първата крачка.

„Да видим докъде ще стигна — рече си и стъпи на най-долното стъпало. — Може пък сам да се изненадам.“ Но вече се изненадваше дори само от факта, че продължава да диша. Поусмихна се и въоръжен с пистолета на Рамон, се заизкачва по стълбите.

* * *

След месец някакъв човек застана пред будката за вестници на Карло Аркуци на Четирийсет и трета улица. Карло изстина от ужас, тъй като бе сигурен, че човекът възнамерява да завре пистолет в лицето му и да го ограби. Беше едва осем вечерта, още не се бе стъмнило и наоколо имаше много хора, но нима подобни неща са в състояние да спрат един *razzo*^[2]?

Този изглеждаше доста *razzo* — беше толкова слаб, че бялата риза и сивите му панталони висяха на него като на закачалка, а очите му сякаш надзъртаха от дъното на дълбок кладенец имаше вид на човек, който е освободен от концентрационен лагер или (поради колосална грешка) от лудницата. Пъхна ръка в джоба си и Карло Аркуци си рече: „Ето, сега ще извади пистолета.“

Но вместо оръжие от джоба се подаде износен „Лорд Бакстън“, а от портфейла изскочи десетдоларова банкнота. С най-нормален тон човекът със сивите панталони и бялата риза поиска пакет „Марлборо“. Карло извади цигарите, постави върху пакета кутийка кибрит и ги бутна на клиента. Докато онзи разпечатваше пакета, Карло приготви рестото.

— А, не — отсече, като видя дребните. Вече беше захапал една цигара.

— Как така не?

— Искам да кажа, задръжете рестото — поясни мъжът и протегна кутията към Карло. — Пушите ли? Вземете си, ако искате.

Карло недоверчиво изгледа мъжа със сивите панталони и бялата риза.

— Не пуша. Вреден навик.

— Много вреден — съгласи се мъжът, запали и вдиша дима с видимо задоволство. Пушеше, без да помръдва от мястото си, и наблюдаваше минувачите на отсрещния тротоар. Сред тях имаше и момичета. Мъжете се заглеждат по момичета с летни рокли, това е присъщо на човешката природа. Карло вече не смяташе мъжа за откачен, макар да бе оставил на тясното тезгяхче на будката за вестници цяла десетачка.

Изпуши цигарата чак до филтъра. Като се обърна към Карло, позалитна, сякаш не бе свикнал да пуши и му се беше завило свят.

— Каква приятна вечер — отбеляза.

Карло кимна. Действително. Много приятна вечер.

— Имаме късмет, че още сме живи — отвърна.

— Всеки от нас. Във всеки един миг — потвърди мъжът. Застана на бордюра, където беше поставено кошче за смет, изхвърли пълната кутия, от която липсваше само една цигара. — Всеки от нас. Във всеки един миг.

И отвина. Карло го проследи с поглед и заключи, че може би все пак е *razzo*. А може би не е. Лудостта е трудно дефинируемо понятие.

* * *

Това е разказ, напомнящ донякъде стила на Кафка, който описва следствено подземие в южноамериканската версия на Ада. В подобни истории разпитваният обикновено си признава всичко, след което бива убит (или

обезумява). Аз исках да напиша разказ с по-щастлив край, макар и нереален. Ето какво се получи.

[1] Изчезнал (исп.). — Б.пр. ↑

[2] Ненормален (ит.) — Б.пр. ↑

ВСИЧКО Е СЪДБОВНО

Един ден съвсем неочаквано ясно си представих младеж, изсипващ монети в канавката пред къщичката си в предградията. Нищо повече, но образът беше толкова ярък — и обезпокоително странен — че се принудих да напиша разказ. Работех бързо и с лекота, което само потвърждава убеждението ми, че историите са артефакти — не произведения, които създаваме (и си приписваме съответните заслуги), а съществуващи обекти, които просто изваждаме на бял свят.

I

Вече имам хубава работа, не мога да се оплача. Край на безцелното мотаене с онези малоумници от „Супр Савр“ и охраняването на прозрачния навес за пазарски колички, край на тормоза, причинен от нещастници като Скипър. Самият той вече гушна букета, но за деветнайсет години на планетата Земя научих едно — такива като него с лопата да ги ринеш.

С две думи, край на разнасянето на пица в дъждовни нощи със стария форд с пробития ауспук, в който задникът ми се вледеняваше от студа, нахлуващ през лявото стъкло, свален заради телта, на която е провесено италианско знаменце. Като че ли някой в Харкървил щеше да обърне внимание. „Пица Рома“. Двайсет и пет цента бакшиш от хора, които въобще не те забелязват, понеже мозъкът им е зает с футболния мач по телевизията. Доставка на пици по домовете за „Пица Рома“ беше дъното, струва ми се. Оттогава насетне дори се возих на частен самолет, тъй че как е възможно нещо да не е наред?

„Ето какво става, като не си вземеш гимназиалната диплома“ — постоянно ми натякваше майка по времето, когато преживявах като разносвач. — „Цял живот все това те очаква.“

Милата. Опяваше, опяваше, по едно време дори се замислих дали да не и напиша едно специално писмо. Както вече ви казах, това беше дъното. Знаете ли какво ми каза господин Шарптън онази вечер, като седяхме в неговата кола? „Не ти предлагам просто работа, Динк, а приключение.“ И беше прав. За другото може и да е сгрешил, но за това беше прав.

Сигурно се питате колко получавам за тази прословута работа. Е, трябва да ви кажа, че не е много. Заявявам го най-открито от самото начало. Но човек не работи само за парите или за повишение. Така каза господин Шарптън. Той ми обясни, че истинската работа се познава по страничните облаги. Каза, че това и е най-важното.

Господин Шарптън. Видях го само веднъж, зад волана на големия стар Мерцедес-Бенц, но и това ми стига.

Тълкувайте го както си щете. Ама точно както ви хрумне.

II

Ако искате да знаете, имам къща. Лично моя, собствена къща — странична облага номер едно. Понякога звъня на майка, питам я как е кракът ѝ, дрънкаме си глупости, но никога не съм я канил на гости, макар че Харкървил е само на някакви си сто и петдесетина километра, а тя сигурно се е поболяла от любопитство. Дори не е нужно да я виждам, ако не искам. Аз много-много не искам. Ако я познавахте, и вие нямаше да искате. Не ми се седи в оная скапана дневна, да я слушам как се оплаква от роднините си и мрънка за отекия си крак. А и не бях забелязал как вони на котка, докато не се магнах от къщи. Никога няма да имам домашен любимец... защото смърдят.

Почти не излизам от къщи. Имам само една спалня, но въпреки това къщата си е съвършена. „Съдбовна“ е както би казал Пъг. Той беше единственият в „Супр Савр“, който ми допаднаше. Като искаше да каже, че нещо наистина си струва, Пъг никога не използваше думата „страхотно“, както повечето хора, а наричаше нещото „съдбовно“. Голям майтап, а? Страшна скица е дъртият Пъгмайстър. Питам се какво ли прави. Сигурно е добре. Не мога да му се обадя да се уверя лично. Имам право да говоря с майка, дадени са ми и телефонни номера, на които да звъня при спешност или ако ми се стори, че някои хора започват да си пъхат носа, където не им е работа, но не мога да поддържам връзка със старите си приятели (като че ли на някого, с изключение на Пъг, въобще му пука за Динки Ърншо). Такива бяха правилата на господин Шарптън.

Както и да е. Да се върнем на моята къща в град Кълъмбия. Колко незавършили гимназия деветнайсетгодишни младежи познавате, които разполагат със собствена къща? Плюс нова кола? Вярно, хонда, но километражът започва с три нули, което е най-важното. Оборудвана е с устройство за компакт дискове и касетофон и като сядам зад волана, никога не се питам дали ще запали, както постоянно се питах, докато карах стария форд, за който Скипър все ми

се подиграваше. Наричаше го „гъзомобил“. Защо светът е пълен с такива като него? Това най-много ме озадачава.

Впрочем получавам и пари. Предостатъчно за скромните си нужди. Да ви видя какво ще кажете, като чуете, че всеки ден, докато обядвам, гледам „Светът се върти“, а всеки четвъртък, горе-долу по средата на филма, чувам изтракването на металното капаче върху прореза за пощата на входната врата. Отначало нищо не правя, тъй като не бива. Както каза господин Шарптън: „Това са правилата, Динк.“

Спокойно доглеждам филма до края. В сапунените сериали интересните работи ги дават все около края на седмицата: убийствата са в петък, сексът — в понеделник, но аз всеки ден си го доглеждам до края. Особено в четвъртък много внимавам да не излизам от дневната преди края на филма. В четвъртък не смея дори да отскоча до кухнята за чаша мляко. Като свърши сериалът, изключвам телевизора — следва шоуто на Опра Уинфри, не мога да я понасям, тия глупости, дето си ги дрънкат, са само за такива като майка — и излизам във входното антре.

На пода, точно под отвора за пощата, неизменно намирам запечатан най-обикновен бял плик. Отгоре не пише нищо. Вътре има четиринайсет банкноти по пет долара или седем банкноти по десет долара. Това са парите ми за седмицата. Ето как ги използвам. Два пъти седмично ходя на кино — винаги следобед, когато билетът струва само четири долара и петдесет. Това прави общо девет долара. В събота напълвам резервоара на хондата догоре, за което обикновено ми отиват към седем долара. Не я карам много-много. „Не се инвестирам в нея“, както би казал Пъг. Дотук станаха шестнайсет долара. Средно четири пъти седмично минавам през „Макдоналдс“ — или за закуска (поръчвам си яйчена кифличка „Макмъфин“, кафе и пържени картопки), или на вечеря („Куотърпаундър“ със сирене без специални добавки — много са скапани, не знам кой ги е измислил). Веднъж седмично се издокарвам с памучни панталони и риза и отивам да видя как живее другата половина от човечеството — сядам в „Адамс Рибс“ или „Чък Уегън“ и си поръчвам някое засукано ястие. Излиза ми общо към дваисет и пет долара — дотук ги докарахме четирийсет и един. Понякога си купувам „голи“ списания, но не някакви перверзни, а най-много „Вариейшънс“ или „Пентхаус“.

Опитах се да ги поръчам чрез „ДЪСКАТА НА ДИНКИ“, където вписвам дневната си заявка, но безуспешно. Не ми е забранено да ги купувам и при чистене не изчезват от къщата, но никога не пристигат с останалите вещи от заявката, ако разбирате какво искам да кажа. Сигурно чистачите на господин Шарптън не обичат мръсотии (майтап). Освен това нямам достъп до порносайтове на Интернет. Опитах се, но са блокирани по някакъв начин. Подобни защити лесно се разбиват — дори да не могат да се хакват направо, все ще се намери начин да се промъкне човек — но тук става дума за нещо по-различно.

Да не се увличам в подробности, но не мога да избирам и импулсни телефони. Устройството за автоматично избиране работи, освен това спокойно мога да позвъня на когото си пожелае в която и да е точка на света и да си подрънкам глупости. За това няма проблем. Но не мога да избирам импулсни телефони. Просто дава заето. Кое то сигурно не е чак толкова лошо. От личен опит зная, че размишленията за секса са като разчесване на възпалено от отровен бръшлян. Възпалението само се разнася. Освен това сексът въобще не е толкова важен, поне за мен. Да, добре, става, но не е *съдбовен*. И все пак, като се има предвид с какво се занимавам, тази целомъдреност ми се струва доста странна. Едва ли не смешна... само дето нещо съм си изгубил чувството за хумор на тази тема. Както и на още няколко.

Добре, добре, да се върнем към бюджета.

Със списание „Вариейшънс“, което струва четири долара, общата сметка възлиза на четирийсет и пет долара. С част от останалите пари мога да си купя компактдиск, но не е задължително, или шоколад (само че най-добре да не го правя, тъй като цялото ми лице пламва в грамадни гнойни пъпки, макар вече да не съм тинейджър). Понякога се двоумя дали да не си поръчам пица или китайска храна по телефона, но това противоречи на правилата на „ТрансКорп“. Пък и ще се чувствам много странно в ролята на експлоатиращата класа. Не съм забравил как аз самият разнасях пици по домовете. Зная каква скапана работа е. И все пак, ако *можех* да поръчам пица, разносвачът нямаше да си тръгне с четвърт долар *оттук*. Щях да му дам петачка и да гледам как ще му блеснат очите.

Вече разбирате защо не са ми необходими много пари в брой. Докато се изтърколи седмицата и дойде поредният четвъртък, са ми

останали поне осем долара, но най-често двайсетина. Монетите изхвърлям в канавката пред дома си. Зная, че съседите ще си изкарат акъла, ако ме видят (може и да не съм завършил гимназия, но да сме наясно — причината не е в това, че съм глупав), затова изнасям синия пластмасов кош за хартиени отпадъци (понякога сред купчината вестници напъхвам старите броеве на „Вариейшънс“ и „Пентхаус“ — гледам да не ги трупам у дома, а и кой ли ще седне да го прави) и докато го оставям на тротоара, разтварям шепата си и монетите мигновено потъват в канавката. Дзън-дзън-дзън-цоп. Като магически трик. Тука има, тука няма. Някой ден канавката ще се задръсти, ще извикат водопроводчик и той сигурно ще си помисли, че е спечелил джакпота от лотарията, освен ако междувременно не стане потоп, който да завлече монетите в пречиствателната станция или където там отиват отпадъчните води. Но аз дотогава ще съм си заминал. Във всеки случай, нямам намерение да прекарам целия си живот в Кълъмбия. Скоро си заминавам.

С банкнотите е по-лесно. Просто ги напъхвам в боклукомелачката в кухнята. Поредният магически трик — фокус-мокус, и парите стават на салата. Сигурно ви звучи много странно да се изхвърлят пари в боклукомелачката. Отначало и на мен така ми се струваше. Но след време човек свиква с всичко, пък и нали всеки четвъртък пристигат поредните седемдесет долара. Правилото беше просто — никакво спестяване. В края на седмицата винаги трябва да съм на нула. При това не става дума за милиони, а за някакви си девет-десет долара седмично. Жълти стотинки, като си помисли човек.

III

„ДЪСКАТА НА ДИНКИ“. Друга странична облага. Цяла седмица записвам върху нея какво искам и накрая получавам всичко, което съм си пожелал (с изключение на порносписания, както вече ви казах). Рано или късно сигурно ще ми писне, но засега много се радвам — все едно Дядо Коледа идва всяка седмица. Отбелязвам на дъската предимно хранителни продукти, което е и основното приложение на кухненските дъски, но в никакъв случай само продукти.

Мога примерно да поискам новия филм на Брус Уилис на видео или новия диск на „Уизър“, или нещо от този род. Като стана дума за „Уизър“, веднъж ми се случи нещо много странно. Един петък, след киното (в петък задължително ходя на кино, дори да не дават нещо интересно, защото тогава идват чистачите) случайно влязох в „Тунс Експрес“ да убия времето, защото навън валеше, следователно разходката в парка автоматично отпаднаше, и докато разглеждах новите албуми, един младеж попита продавачката за новия диск на „Уизър“. Тя му каза, че ще излезе едва след десетина дни, а аз го имах още от миналия петък.

Странични облаги, както вече казах.

Ако напиша на дъската „блуза“, като се прибера следващия петък вечер, тя ме очаква вкъщи — неизменно в някоя любимите ми кафеникави разцветки. Ако напиша „нови джинси“ или „памучни панталони“ — също. Дрехите винаги са от „Гап“, където щях да ида и аз, ако трябваше да пазарувам. Ако искам определен афършейв или одеколон, изписвам името на „ДЪСКАТА НА ДИНКИ“ и като се прибера на следващия петък, желаната марка е на поличката в банята. Не ходя по срещи, но съм луд на тема одеколон. Върви разбери.

Сега ще ви разкажа нещо, което ще ви разсмее, бас държа. Веднъж написах „Картина от Рембранд“. Следобед, докато бях на кино и се разхождах в парка, зяпах целуващите се двойки и кучетата, които ловяха летящите чинии със зъби, се замислих колко съдбовно

ще бъде, ако чистачите наистина ми донесат картина от Рембранд. Помислете си само — автентичен шедьовър на стената в къща в Сънсет Нол в Кълъмбия. И това ако не е съдбовно!

В известен смисъл успях. Като се прибрах у дома, картината висеше на стената над дивана на мястото на плюшените клоуни. Докато прекосявах стаята, пулсът ми се вдигна на двеста. Но като доближих, видях, че е копие... нали знаете, репродукция. Разочаровах се, но не много. Все пак беше картина от *Рембранд*. Макар и не *оригинална*.

Друг път написах „Снимка на Никол Кидман с автограф“. За мен тя е най-красивата от всички актриси на света, направо ме побърква. Като се прибрах у дома, на вратата на хладилника намерих рекламна снимка, закрепена с множество магнитчета с формата на зеленчуци. Беше кадър от „Мулен Руж“. Този път работата си беше истинска. Личеше си по посвещението: „На Динки Ърншо, с обич и целувки от Никол“.

Леле Боже! Леле майко!

Но знаеш ли какво ще ти кажа, приятелю — ако работя усилено и наистина го желая, някой ден на стената в дома ми ще виси истински Рембранд. Честна дума. С работа като моята човек може да расте само нагоре. Това в известен смисъл е и най-страшното.

IV

Никога не ми се налага да правя списъци с покупки. Чистачите знаят какво обичам — полуфабрикати „Стуфър“, особено от онзи вид, дето се варят заедно с торбичката, любимото ми е „говеждо със сметана“, но майка неизменно ги нарича „картонени манджи“; освен това замразени ягоди, пълномаслено мляко, хамбургери полуфабрикати, които само се позапържват в тигана (мразя да готвя сурово месо), пудинг на прах „Доул“, от онези в пластмасовите чашки (смърт за кожата, но направо ги обожавам) — въобще, най-обикновена храна. Ако ми дотрябваше нещо по-специално, отбелязвах го върху дъската.

Веднъж си поръчах домашен ябълков пай, като специално подчертах да *не е* от супермаркета, и като се върнах привечер, паят ме очакваше в хладилника с продуктите за цялата седмица. Само дето не беше опакован като другите неща — беше поставен в синя чиния. Именно по това познах, че е домашен. Отначало се поколебах дали наистина да го ям, тъй като не знаех откъде се е взел и прочие, но после реших да не се правя на голям умник. Човек и без друго не знае откъде се взема храната в *супермаркета* — реално погледнато, наистина не знае. Искам да кажа, ние си мислим, че всичко и е наред само защото е опакована в найлон или метална консерва, „двойно запечатана, гаранция за вашата сигурност“, но кой знае кой я е пипал с мръсните си ръце, *преди* да я пхнат в опаковката и да я запечатат двойно, или пък е кихал със сопотивия си нос върху нея, може дори да си е обърсал и задника. Не че искам да ставам вулгарен, но не е ли така? Светът е пълен с чудаци и много от тях хич не са стока. Имам личен опит, повярвайте ми.

Както и да е, опитах пая — беше фантастичен. Изядох половината още в петък вечер, а останалата половина — в събота сутрин, докато се ровех в базата-данни и издирвах телефонни номера в Шайен, щата Уайоминг. Прекарах почти цялата съботната вечер в тоалетната и направо си продрах червата с тези ябълки, но какво от

това. Паят си струваше. „Мама така го правеше“ — както казват хората, но това не важи за моята майка. Тя не можеше да изпържи и полуготово кюфте от „Спам“.

V

Никога не вписвам на дъската „бельо“. На всеки пет седмици чекмеджетата се изпразват и в скрина се появяват чисто нови боксерки — четири тройни пакета в найлонови опаковки. Двойно запечатани, гаранция за моята защита, ха-ха. Тоалетна хартия, сапун за пране, препарат за съдомиялна машина — никога не пиша такива глупости. Те се появяват от само себе си.

Много съдбовно, не мислите ли?

VI

Никога не съм виждал чистачите, нито пък младежа (може и да е девойка), който донася седемдесетте долара всеки четвъртък, докато върви „Светът се върти“. Аз и *не искам* да ги виждам. Първо, не ми е нужно. И второ — да, добре, страх ме е. Както се страхувах от господин Шарптън с големия сив мерцедес онази вечер, когато отидох да се запозная с него. Убийте ме, ако щете.

В петък не обядвам у дома. Гледам „Светът се върти“, скачам в колата и отпрашвам за града. Купувам си хамбургер от „Макдоналдс“, след това ходя на кино, а накрая, ако времето позволява, се разхождам в парка. Паркът ми харесва. Подходящ е за размисъл, а напоследък имам много над какво да разсъждавам.

Ако времето е лошо, отивам в търговския център. Напоследък, откакто дните да намаляват, обмислям дали да не се запиша пак на боулинг. Поне ще си запълня част от петъчния следобед. Едно време с Пъг ходехме от време на време.

Пъг в известен смисъл ми липсва. Искане ми се да можех да му се обадя, да си подрънкаме глупости, да му разкажа как вървят нещата при мен. Примерно за онзи тип Неф.

Да бе, все едно да чакаш от умрял писмо.

Докато ме няма, чистачите правят основно почистване — измиват съдовете (макар че с това и сам добре се справям), измиват пода, изпират мръсните дрехи, подменят спалното бельо и кърпите в банята, зареждат хладилника с продукти, доставят страничните поръчки, записани на дъската. Сякаш съм настанен в хотела с най-експедитивното (да не кажа и най-съдбовното) камериерско обслужване в целия свят.

Единственото място, в което не смеят много да шетат, е кабинетът до трапезарията. Държа го тъмен, щорите са винаги спуснати, а чистачите не смеят да ги вдигнат, за да проветрят и да влезе малко слънце, както правят в останалата част от къщата. Освен това там никога не мирише на дезинфектанти с аромат на лимон,

докато в останалите стаи в петък вечер вони непоносимо. Понякога е толкова противно, че почвам да кихам като луд. Не страдам от алергия — просто носът ми протестира.

Кабинетът се почиства с прахосмукачка, кошчето за хартия се изпразва, но книгата по бюрото винаги остават недокоснати, колкото и разхвърлени и непотребни да изглеждат понякога. Веднъж прикрепих късче тиксо върху процепа над средното чекмедже — като се върнах същата вечер, тиксото си беше там. Не че крия кой знае какви тайни в това чекмедже, както може би се досещате — просто исках да съм наясно.

Освен това, като излизам, ако компютърът и модемът са включени, ги намирам включени и като се върна — на монитора шава скринсейвър (най-често онзи с хората, които правят какво ли не зад прозорци със спуснати щори в много висока сграда, защото ми е любимият). Ако съм ги оставил изключени, ги намирам изключени. Чистачите не шетат из кабинета на Динки.

Може би и те се страхуват мъничко от мен.

VII

Телефонното обаждане, което промени живота ми, дойде тъкмо когато вече започвах да си мисля, че комбинацията от майка и работата като разносвач на пици в „Пица Рома“ ще ме побърка. Зная, че звучи много мелодраматично, но в конкретния случай е вярно. Разговорът се състоя в почивната ми вечер. Майка беше излязла с приятелките си на бинго в резервата — сигурно тъкмо пушат като луди и се заливат от смях всеки път, когато говорителят обяви номер В-12 и допълни: „Е, мили дами, време е за вашите витамини.“ Аз пък гледах филм с Клинт Истууд по Ти Ен Ти и се молах да съм в което и да било кътче на планетата Земя, само не и тук. Ако ще и Саскачеван.

Телефонът извънх и понеже се зарадвах, че сигурно е Пъг, като вдигнах слушалката, изпях с най-мазния си глас:

— Ало, Църквата на всички съдбовности, клон Харкървил, преподобният Динк на телефона.

— Добър вечер, господин Ърншо — отвърна нечий глас. Беше напълно непознат, но не звучеше ни най-малко раздразнен или озадачен от глупостта, която изтърсих. За сметка на това аз се почувствах засрамен за двама. Забелязали ли сте, че в подобни случаи — като решите да се направите на интересни още с вдигането на телефонната слушалка — никога не се обажда човекът, когото сте очаквали? Бяха ми разказвали за едно момиче, което вдигнало телефона и казало: „Здрасти, аз съм Хелън, искам да ме чукаш до припадък“, защото си мислело, че се обажда гаджето му, а на телефона се оказал баща му. Е, тази конкретна история сигурно е измислена, като онази за алигаторите в нюйоркската канализация (или писмата от читатели в „Пентхаус“), но разбирате какво искам да кажа.

— О, съжалявам — казах, твърде смутен да се запитам откъде непознатият знае, че преподобният Динк и господин Ърншо са един и същи човек, чието истинско име е Ричард Елъри Ърншо. — Взех ви за някой друг.

— Аз *действително* съм някой друг — отвърна гласът и макар че по телефона не се засмях, после ми се стори много смешно. Господин Шарптън без майтап беше някой друг. Сериозно, съдбовно друг.

— Мога ли да ви помогна с нещо? — попитах. — Ако търсите майка ми, ще трябва да оставите съобщение, понеже тя...

— Отиде да играе бинго, зная. И без друго търся вас, господин Ърншо. Искам да ви предлага работа.

Отначало бях твърде слисан да изрека и дума. Изведнъж ме осени прозрение — това е някаква телефонна пирамида.

— Имам работа — казах. — Съжалявам.

— Да, разнасяте пици — развеселено отвърна той. — Ако това наричате работа.

— Кой сте вие, господине?

— Наричам се Шарптън. Вижте, дайте да си спестим глупостите, както бихте казали вие, господин Ърншо, ако позволите, Динк.

— Естествено. Аз може ли да ти викам Шарпи?

— Викай ми както искаш, само ме слушай внимателно.

— Слушам. — Което беше вярно. И защо не? По телевизията даваха „Блъфът на Куган“, който със сигурност не е сред върховите постижения на Клинт.

— Искам да ти направя най-доброто предложение за работа, което си получавал и може би някога ще получиш. Не ти предлагам просто работа, Динк, а приключение.

— Виж ти, защо ми звучи познато? — Стисках в скута си огромна купа с пуканки и налапах една шепа. Този разговор започваше да ми става забавен.

— Другите обещават, аз предоставям. Но разговорът не е за телефона. Искаш ли да се срещнем?

— Да не си педал?

— Не. — В гласа му отново се долавяше насмешлива нотка. Тъкмо толкова, колкото да му хване вяра човек. Пък и вече се бях хванал в капана, така да се каже, нали се направих на много умен. — Сексуалната ми ориентация няма нищо общо.

— Какво искаш тогава? Не познавам абсолютно *никого*, който да ми се обаждат в девет и половина вечерта и да ми предлага работа.

— Бъди така добър да оставиш за момент телефонната слушалка и да надзърнеш във входното антре.

Работата ставаше все по-шантава и по-шантава. Но какво щях да загубя? Послушах го — на пода в антрето имаше плик. Някой го беше пъхнал през пощенския отвор, докато съм гледал как Клинт Истууд преследва Дон Страуд из Централ Парк. Първият от много подобни пликове, но тогава, разбира се, нямаше как да го зная. Разкъсах го и отвътре изпаднаха седем десетдоларови банкноти, придружени с кратка бележка:

„Това може да бъде началото на велика кариера!“

Върнах се в дневната, без да откъсвам поглед от парите. Не мога да ви опиша колко бях шашнат. Едва не седнах върху купата с пуканките. Забелязах я в последния момент, бутнах я встрани и се строполих на дивана. Взех слушалката едва ли с очакването Шарптън да е затворил, но като казах „ало“, още беше отсреща.

— Какво означава всичко това? — попитах. — За какво са ми тези седемдесет долара? Ще ги задържа, но не смятам, че ти дължа нещо в замяна. В крайна сметка не съм те *молил* за нищо.

— Парите са единствено и само за теб и сумата не те задължава по абсолютно никакъв начин към никого. Но нека ти издам една тайна, Динк — работата не опира само до парите. Истинската работа се познава по страничните облаги. Това и е най-важното.

— Щом казваш.

— Казвам го съвсем сериозно. Моля те единствено да се срещнем, за да ти поразкажа още малко. Ще ти направя предложение, което ще промени целия ти живот, ако го приемеш. Всъщност ще отвори пред теб вратите на нов живот. Като ти обясня за какво става дума, ще можеш да ми зададеш каквито си поискаш въпроси. Но ако трябва да съм честен, отсега ще ти призная, че няма да ти отговоря на *всички*.

— Ами ако реша да се откажа?

— Ще си стиснем ръцете, ще те потупам по рамото и ще ти пожелаая късмет в живота.

— Кога искаш да се срещнем? — Донякъде — всъщност почти напълно — бях сигурен, че всичко това е някакъв майтап, но в съзнанието ми вече се оформяше и друго, „малцинствено“ гледище. От една страна, се впечатлих от парите — сумата възлизаше на общата

стойност на бакшишите от доставка на пица за две седмици, и то когато има работа. Основната причина обаче беше начинът, по който се изразяваше Шарптън. Говореше така, сякаш има висше образование... при това не от някой затънтен държавен колеж на име „Овчи ректум“ във Ван Друсен. Пък и какво толкова може да ми се случи? Откакто Скипър катастрофира, нямаше кой Друг да седне да ме тормози и да ми крои мръсни или опасни номера. Е, сигурно майка, но тя има само едно оръжие — устата си... пък и тя не си пада по организирането на такива сложни мероприятия. Пък и не мисля, че би се разделила със седемдесет долара. Не и при наличието на бинго зали в околността.

— Тази вечер. Всъщност сега.

— Добре, защо не? Заповядай у нас. Щом можеш да ми пуснеш плик с десетачки през вратата, значи не е нужно да ти обяснявам къде живея.

— Не у вас. Ще се срещнем на паркинга на „Супр Савр“.

Стомахът ми се сви и сякаш пропадна като асансьор с прерязани въжета; разговорът моментално престана да ми се струва забавен. Може би е някаква клопка — може да са замесени и ченгетата. Казах си, че никой не знае за Скипър, най-малко ченгетата — но, Боже. Работата е в писмото — Скипър може да го е захвърлил къде ли не. Беше напълно неразбираемо (освен може би името на сестра му, но светът е пълен с момичета на име Деби), досущ като надписите, които надрасках на тротоара пред двора на госпожа Буковски... или поне така смятах, допреди проклетият телефон да иззвъни. Но кой може да го твърди със сигурност? А и нали знаете онази приказка за гузната съвест. Е, не се чувствах точно гузен по отношение на Скипър, но...

— „Супр Савр“ е малко необичайно място за събеседване за работа, не намираш ли? Особено като се има пред вид, че в осем го затварят.

— Ето кое го прави подходящо за целта, Динк. Гарантира уединение на обществено място. Ще паркирам точно до навеса за колички. Ще ме познаеш по колата — голям сив Мерцедес.

— Тя и без друго ще бъде единствената там — отвърнах, но вече беше прекъснал връзката.

Затворих телефона и прибрах парите в джоба си почти машинално. Бях се поизпотил. Непознатият искаше да се срещнем при

навеса, където Скипър толкова често ме тормозеше. Веднъж ми премаза пръстите между две колички и се хилеше, докато пицях. Премазаните пръсти болят най-гадно. Два нокътя почерняха и паднаха. Именно тогава реших да опитам с писмото. Резултатът беше потресаващ. И все пак, ако Скипър Браниган има призрак, той несъмнено се навърта около навеса за колички на паркинга на „Супр Савр“, където причаква нови жертви за мъчения. Мястото на срещата не беше подбрано току-така. Понечих да се успокоя, че това са глупости, че постоянно стават какви ли не съвпадения, но сам не си повярвах. Господин Шарптън знаеше за Скипър. Някак си бе разбрал.

Страхувах се да се срещна с него, но като че ли няхах друг избор. Ако не друго, трябваше поне да разбера какво знае. И на кого има опасност да каже.

Изправих се, облякох си якето (беше ранна пролет и вечер захладняваше — макар че в Западна Пенсилвания вечер като че ли винаги захладнява) и тръгнах да излизам, но размислих и се върнах да оставя бележка на майка: „Излизам с едни момчета. Ще се върна до дванайсет.“ Имах намерение да се върна *доста преди* полунощ, но идеята с бележката ми се стори доста уместна. Тогава не си позволих да се задълбочавам много-много във въпроса *защо* ми се струва уместна, но вече откровено мога да си призная: исках да съм сигурен, че ако ми се случи нещо — нещо лошо, майка ще позвъни в полицията.

VIII

Има два вида страх, поне аз така смятам. Единият е измислен, като по филмите, а другият — истински. Имам чувството, че през по-голямата част от живота си сме подвластни на измисления страх. Примерно, докато чакаме да излязат резултатите от кръвна проба или когато се прибираме от библиотеката по тъмно и си мислим за злодеите, които дебнат в храстите. Подобни неща не ни плашат наистина, защото дълбоко в себе си знаем, че кръвта ни е наред, а в храстите не дебнат злодеи. Защо ли? Защото подобни работи се случват само по филмите.

Като видях големия сив Мерцедес — единствената кола на сред пет декара празен паркинг — изпитах истински страх за пръв път след онази история със Скипър Браниган. Единствено тогава насмалко не се сбихме.

Колата на господин Шарптън ясно се виждаше под жълтеникавата светлина на уличните лампи — грамаден стар „швабамобил“, най-малко четиристотин и петдесет, ако не и петстотин кубика, от онези, дето в наши дни струват минимум сто и двайсет бона. Беше паркиран точно до прозрачния навес за количките (почти празен за през нощта; с изключение на една нещастна „окуцяла“ количка с три колела, останалите бяха заключени на сигурно място в склада) габаритите бяха включени, а ауспухът бълваше бял пушек. Двигателят мъркаше като сънена котка.

Насочих се натам — сърцето ми биеше бавно, но много силно, а в гърлото си усещах металически вкус, сякаш съм изгълтал цяла шепа дребни монети. Идеше ми да издъня газта на форда до дупка (напоследък купето вечно смърди на пица с пеперони) и да офейкам яко дим, но не можех да се отърся от мисълта, че този тип знае за Скипър. Можех да си повтарям, че няма какво да знае, че Чарлс „Скипър“ Браниган или е катастрофирал, или се е самоубил — ченгетата не можаха да установят със сигурност (и то понеже не го познаваха много добре, в противен случай щяха да се изсмеят само

като чуят за самоубийство — типове като Скипър не се самоубиват, във всеки случай не и на двайсет и три годишна възраст), но това ни най-малко не заглушаваше онзи глас в съзнанието ми, който не спираше гръмогласно да ми натяква, че някой е разбрал, докопал е писмото и е разбрал.

Този глас не разполагаше с логични аргументи, но явно не му и трябваша. Просто имаше яки дробове и викаше по-силно, така да се каже. Паркирах до работещия на празен ход мерцедес и свалих стъклото. В същия миг и шофьорът на мерцедеса смъкна своето. Двамата с господин Шарптън се изгледахме като стари приятели, които се срещат в някое снобско автокино.

Вече почти не го помня. Звучи много странно, като се има предвид колко често мисля за него, но е самата истина. Помня само, че беше слаб и носеше костюм. И то сякаш доста елегантен, макар че хич не разбирам от костюми. Както и да е, като видях, че е с костюм, се поуспокоих. Сигурно несъзнателно съм си казал, че ако човек, облечен с костюм, е настроен делово, а човек с джинси и тениска е несериозен.

— Здравей, Динк — поздрави ме той. — Аз съм Шарптън. Заповядай при мен.

— Не може ли да си останем така? — отвърнах. — Можем да разговаряме и през прозореца. Както правят всички.

Той само ме погледна, но нищо не каза. След няколко секунди сам изключих двигателя на форда и слязох от колата. Не знаейки защо го направих. Мога само да ви кажа, че вече примирах от страх. От истински страх. Истински в смисъл истински в смисъл истински. Може би именно поради това успя да ме накара да направя онова, което искаше.

Спрях между двете коли, загледах се в навеса за количките и се замислих за Скипър. Беше висок, с вълниста руса коса, която сресваше назад. Лицето му бе пъпчиво и имаше аленочервени устни, сякаш си е сложил червило. Вечно ръсеше остроумия: „Здрасти, Динки, как е малкият Динки?“ или „О, Динки, искаш ли да кажеш здрасти на моя Динки?“ и все от този род. Понякога, като прибирахме количките, отделяше една от дългата колона, лепваше се зад мен и започваше да ме блъска в петите, имитирайки оглушителния рев на състезателна кола: „Рмммм! Рммммм! Рммммм!“ На няколко пъти ме събори на

земята. Във вечерната почивка ме издебваше да оставя сандвича в скута си и ме блъсваше да види няма ли да падне на земята. Сигурен съм, че знаете за какво говоря. Сякаш още не бе надраснал представите за смешно на отегчените хлапета на последния чин в занималнята.

Докато бях на работа, връзвах косата си на опашка — изискване на супермаркета за служители с дълги коси. Скипър ме издебваше в гръб, хващаше гумения ластик и силно го дръпваше. Понякога Скипър ме оскубваше. Друг път ластикът се скъсваше и ме удряше по врата. Накрая се принудих на тръгване за работа да пъхвам в джоба си по два — три резервни ластика. Гледах много-много да не се замислям по въпроса защо го правя и с какво съм принуден да се примирявам, В противен случай сигурно щях да се намразя.

Веднъж, като ме оскуба, се обърнах — на лицето ми сигурно е било изписано някакво по-особено изражение, защото усмивката, която Скипър си лепваше, като ме тормозеше, бързо се смени с друга. Усмивката за тормоз не разкриваше зъбите му, но тази веднага ги оголи. Случката се разиграваше в склада, чиято северна стена винаги е леденостудена, понеже оттатък се намира складът за месо. Скипър стисна юмруци и се приготви за бой. Останалите момчета ни зяпаха, наизвадили сандвичите си, и в миг си дадох сметка, че никой от тях няма да ми се притече на помощ. Дори Пъг, който и без друго е метър и шейсет и тежи петдесет кила. Скипър щеше да го схруска като бонбонче и Пъг си го знаеше.

— Ела, бе, задник — подкани ме предизвикателно; гадната усмивка не слизаше от лицето му. Скъсаният ластик от косата ми висеше между пръстите му като червеното езиче на гущер. — Ще ме биеш ли? Ела де, ела. Ела да се бием.

Исках да го питам защо е избрал точно мен, защо точно от мен му се наостря козинката, защо *въобще* трябва да си избира някого. Но той нямаше да може да ми отговори. Хора като Скипър нямат отговор на този въпрос. Те просто ти избиват зъбите. Тъй че вместо да го питам, просто се отдръпнах и отново взех сандвича си. Ако тръгна да се бия със Скипър, после сигурно ще ме свестяват в болница. Продължих да го дъвча, макар че бях изгубил апетит. Той продължи да се вира в мен — явно обмисляше дали пък да не се нахвърли отгоре

ми — но накрая все пак отпусна юмруци. Скъсаният ластик падна на пода до строшена касетка за маруля.

— Боклук с боклук — заплю ме. — Смотан дългокос хипарлив боклук.

И замина нанякъде. Няколко дни след този случай ми премаза пръстите между две колички под навеса, а още няколко дни след това самият Скипър се намери под копринен покров в Методистката църква под звуците на органа. Сам си го изпроси. Така поне смятах тогава.

— Кратка разходка по алеята на спомените, а? — обади се господин Шарптън и аз бързо се приземих в настоящето. Бях застанал между неговата и своята кола, до прозрачния навес за колички, където Скипър никога повече няма да премаже ничии пръсти.

— Не зная за какво говорите.

— И без друго няма значение. Скачай в колата, Динк, искам да поговоря с теб.

Отворих вратата на мерцедеса и се настаних на предната седалка. Братче, как миришеше тази кола. На кожа, но не само. Нали знаете картата „Безплатно освобождаване от затвора“ в играта на монопол — ако човек е достатъчно богат да си позволи кола с миризма като на сивия мерцедес на господин Шарптън, сигурно има карта за безплатно освобождаване не от затвора, ами от всичко.

Поех дълбоко дъх, задържах го за миг и бавно издишах.

— Съдбовно.

Господин Шарптън се разсмя. Светлинките от скалите на командното табло хвърляха разноцветни отблясъци по гладко избръснатото му лице. Не ме попита какво означа това, понеже ме разбра.

— Всичко е съдбовно, Динк. Най-малкото, би могло да бъде за подходящите хора.

— Мислите ли?

— Зная го от *опит*. — Без капка колебание.

— Имате прекрасна вратовръзка. — Казах го само за да кажа нещо, но вратовръзката действително беше много хубава. Не бих я нарекъл съдбовна, но наистина правеше впечатление. Нали ги знаете онези вратовръзки, целите щамповани с едни и същи фигурки, примерно черепчета, динозавърчета или стикчета за голф? Основният

мотив върху вратовръзката на господин Шарптън беше могъща десница, стиснала старинен меч.

Той се засмя и прокара длан по копринения плат, сякаш я погали.

— Тя ми е кадем. С нея се чувствам като крал Артур. — Усмивката постепенно замря на лицето му и аз си дадох сметка, че той не се шегува. — Крал Артур, тръгнал на поход да събира най-достоините мъже на всички времена. Рицарите, които ще седнат с него на Кръглата маса и заедно ще променят света.

При тези думи изстинах, но се опитах да не го показвам.

— И какво предлагаш да направя, Арт? Да дойда с теб да търсим Свещения Граал или както там се казва?

— Сама по себе си вратовръзката не ме прави крал. Зная го, в случай че недоумяваш.

Смутено се понаместих на седалката.

— Е, аз не че исках да кажа нещо обидно...

— Това няма никакво значение, Динк. Честна дума. Отговорът на твоя въпрос е, че аз съм две части ловец на мозъци, две части ловец на таланти и четири части оръдие на съдбата. Цигара?

— Не пуша.

— Това е хубаво, значи ще живееш по-дълго. Цигарите убиват човека. Иначе защо ще ги наричат отровки?

— Взехте ми акъла.

— Надявам се. — Господин Шарптън си запали. — Най — искрено се надявам. Ти си каймакът на каймака, Динк. Съмнявам се, че ще ми повярваш, но е така.

— По телефона споменахте за някакво предложение.

— Разкажи ми какво се случи със Скипър Браниган.

Тра-ас, най-лошите ми опасения се оправдаха. Нямах как да знае, *никой* не можеше да знае, но въпреки това явно знаеше. Застинах на седалката като окаменял, кръвта блъскаше в ушите ми, езикът ми слепна за небцето като гербова марка.

— Хайде, разкажи ми — долетя гласът му отдалеч, като среднощно радиопредаване на къси вълни.

Раздвижих езика си. Позатрудних се, но успях.

— Аз нищо не съм направил. — Моят глас имаше същото задгробно звучене. — Скипър катастрофира, това е. Като се прибирал

у дома, излязъл от очертанията на пътя. Колата се преобърнала и паднала в реката — Локърби Стрийм. В дробовите му имало вода, тоест технически сигурно се е удавил, но във вестника пишеше, че тъй или инак е щял да умре. Още докато се търкалял с колата, главата му почти се била откъснала, така поне приказват хората. Някои дори смятат, че не е било катастрофа, а самоубийство, но на мен не ми се вярва. Скипър беше... твърде много се забавляваше, за да се самоубие.

— Да, а ти беше част от това забавление, нали?

Не отвърнах, но устните ми заиграха и очите ми плувнаха в сълзи.

Господин Шарптън постави длан върху ръкава ми. Човек спокойно може да очаква подобно нещо от възрастен тип като него, сам с едно хлапе в немската си кола на безлюден паркинг, но като ме докосна, веднага разбрах, че не става дума за това, тоест не ми пускаше ръце. Този жест ми действа добре. За пръв път си дадох сметка колко ми е било гадно. Случва се понякога човек да не усети, че страда, защото... де да знам защо, защото терзанията така са го погълнали, че дори не забелязва, че се терзае. Наведох глава. Не започнах да цивря или нещо такова, но сълзите рукнаха по страните ми. Мечовете на вратовръзката станаха двойни, после тройни — три за един, страхотна сделка.

— Ако те тревожи мисълта дали не съм ченге, можеш да бъдеш спокоен — не съм. А и вече ти дадох пари, което съвсем би оплескало едно евентуално съдебно преследване. Но дори да бях ченге, никой няма да повярва в истината за случилото се с младия господин Браниган. Дори да признаеш по националната телевизия. Нали?

— Да — прошепнах и додадох малко по-силно: — Дълго търпях. Накрая не издържах. Той ме принуди, сам си го изпроси.

— Разкажи ми какво се случи.

— Написах му писмо. Специално писмо.

— Да, действително много специално. И какво пишеше в него, та така да му действа?

Знаех какво има предвид, но обяснението не е толкова просто. Персонализираните писма въздействат по-силно. В известен смисъл са не само опасни, а и смъртоносни.

— Името на сестра му. — Мисля, че именно в този миг капитулирах. — Деби.

IX

У мен винаги е имало нещо — нещо странно — и в известен смисъл го знаех, но нямах представа как да го използвам, как се нарича, нито какво означава. А и смътно се догаждах, че е по-добре да си трая, защото останалите хора не са като мен. Страхувах се, че ако разберат, ще ме изпратят в цирка. Или в затвора.

Веднъж, спомням си — но не много ясно, бил съм на три — четири години, това е един от най-ранните ми спомени — стоях до един мръсен прозорец и гледах в двора. Помня, че имаше дръвник и червена пощенска кутия, значи трябва да е било докато живеехме у леля Мейбъл на село. Прибрала ни, когато баща ми избягал. Майка започна работа в пекарницата в Харкървил и се преместихме в града по-късно, когато бях на пет. Като тръгнах на училище, живеехме в града. Знам го със сигурност заради кучето на госпожа Буковски, защото трябваше да минавам покрай проклетия четириног канибал пет пъти седмично. Никога няма да го забравя. Беше боксер с бяло петно на ухото, И после сме седнали да си говорим за Алеята на спомените.

Както и да е, както гледах през прозореца, на стъклото жужаха няколко мухи — нали знаете на село как се събират по стъклата. Този звук никак не ми харесваше, но не можех да достигна насекомите и да ги убия или поне да ги пропъдя дори със свито на руло списание. Вместо това очертах в прахоляка на перваза с връхчето на пръста си два триъгълника, обградени с трета, много специална фигура, която да ги обединява. Още щом затворих кръга, мухите — четири — пет на брой — тупнаха мъртви на перваза. Бяха големи колкото желирани бонбони — от онези черничките, с вкус на лакрица. Взех една и я разгледах, но не ми се стори много интересна, затова я хвърлих на пода и продължих да гледам през прозореца.

И друг път са ми се случвали подобни неща, но никога по моя воля. Доколкото си спомням, първият път, когато го направих умишлено — преди Скипър, искам да кажа — беше, когато използвах

своето не-знам-си-какво срещу кучето на госпожа Буковски. Тя живееше на ъгъла на нашата улица, когато бяхме на квартира на Дъгуей Авеню. Имаше гадно, зло куче и децата от цял Уест Сайд се страхуваха от белоухия мизерник. Госпожа Буковски го държеше вързано в задния двор като окован затворник и то лаеше по всеки Божи минувач. Но не джафкаше беззлобно, както правят някои кучета, ами сякаш казваше: „Ако те докопам на тротоара, или ако ти ми паднеш тука, ще ти откъсна топките, брато.“ Веднъж действително избяга и ухапа пощальона. Да беше някое чуждо куче, щеше да попадне в газовата камера, но синът на госпожа Буковски е полицейски началник и уреди нещата.

Мразех това куче, както мразех Скипър. То в известен смисъл беше Скипър. На път за училище бях принуден да минавам покрай двора на госпожа Буковски, ако не исках да заобикалям цяла пресечка и всички да ми се смеят, че съм страхопъзльо, и направо примирах от ужас, като видех она ми ти звяр как обтяга въжето и така лае, че от зъбите и муцуната му хвърчат пръски. Понякога толкова опъваше въжето, че то го дръпваше назад — *бой-йой-йойнг* — и песът подскачаше на задните си лапи, което на някого може да му се стори забавно, но на мен никак не ми беше забавно — просто се страхувах, че въжето (не верига, а най-обикновено старо въже) някой ден ще се скъса, кучето ще прескочи дървената ограда, която разделяше двора на госпожа Буковски от Дъгуей Авеню, и ще ми разкъса гърлото.

Един хубав ден се събудих осенен от гениално хрумване. Искам да кажа, че като отворих очи, то си беше в главата ми. Както понякога се събуждам с издут, пулсиращ бастун. Беше ранна слънчева съботна утрин и съвсем не се налагаше да минавам покрай двора на госпожа Буковски, освен ако не искам, но този ден исках. Измъкнах се от леглото и светкавично навлякох каквото ми попадна. Извършвах всичко светкавично, за да не забравя хрумването си. Което спокойно можеше да се случи — както човек в крайна сметка забравя сънищата си (а сутрешната ерекция спада, ако трябва да бъдем вулгарни) — но то изпъкваше в съзнанието ми в пълни подробности, отчетливо и ясно като бял ден — представляваше картина, състояща се от думи, триъгълници и завъртулки, заградени със специална окръжност, която придържаше цялата конструкция да не се разпадне... дори две-три застъпващи се окръжности, за допълнителна сигурност.

Буквално прелетях през дневната (майка още спеше, дори хъркаше, а розовата и униформа беше праметната върху металната пръчка на завесата в банята) и се втурнах в кухнята. Майка имаше малка черна дъска, която държеше до телефона, за да си записва разни номера и други неща, за които да се подсеща — нещо като „ДЪСКАТА НА ДИНКИ“, само че „ДЪСКАТА НА МАЙКА“; нямах друга работа тук, освен да грабна розовия тебешир, прикрепен с шнурче към самата дъска. Напъхах го в джоба си и изтичах навън. Помня, че беше чудна утрин — времето беше хладно, но не студено, небето беше толкова синьо, че някой сякаш го беше прекарал през автомивка, и наоколо нямаше жива душа; в събота всеки гледа да си поспи, ако има тази възможност.

Кучето на госпожа Буковски не спеше. О, не. Това куче беше твърд привърженик на правилото „в пек и мраз на пост съм аз“. Видя ме да се задавам зад дървената оградка и се хвърли насреща ми, опъвайки въжето с все сила — по-силно от когато и да било друг път — може би защото с част от плоския си кучешки мозък съзнаваше, че е събота и аз нямам работа тук. Опъна въжето до скъсване — *бой-йой-йойнг* — и се плъсна по гръб. Само след секунда отново беше на крака, надавайки обичайния си сподавен лай, с който сякаш искаше да каже, че едва ли не се задушава, но въобще не му пука. Предполагах, че госпожа Буковски е свикнала с този звук, сигурно дори й *харесваше*, но се питах колко ли от съседите вече едва го издържат.

Този ден обаче не му обърнах абсолютно никакво внимание. Бях твърде въодушевен, за да се страхувам. Измъкнах тебешира от джоба и се отпуснах на коляно на тротоара. За миг се уплаших, че сложната картина е изфирясала от главата ми и много се разстроих. Отчаянието и тъгата се опитваха да ме завладеят, но аз си казах: „Не, не, Динки, не, не им се давай. Напиши какво и да е, ако ще дори «МАМКА МУ НА КУЧЕТО НА ГОСПОЖА БУКОВСКИ».“

Не написах това. Нарисувах една такава фигура — мисля, че се нарича „санкофит“. Много шантава фигура, но в случая беше *правилната* фигура, защото отключи всичко останало. В съзнанието ми нахлуха безброй образи. Невероятно усещане, но същевременно много страшно, защото нямаше край. През следващите пет минути лазих по тротоара, потях се като прасе и драсках по цимента като обезумял. Изписвах нечувани думи и чертаех форми, каквито не само

аз, а *никой* не е виждал — санкофити, джапи, фудъри и мърки. Пиших и чертаех, докато ръката ми порозовя до лакътя, а тебеширът на майка се превърна в розова трошица, която едва стисках между палеца и показалеца си. Кучето на госпожа Буковски не умря като мухите — през цялото време продължи да лае насреща ми, може дори отново да е изпъвало връвта до скъсване, но аз не съм забелязал. Бях изпаднал в пълно умопомрачение. Но както и да го опиша, не може да се предаде с думи; хващам се на бас обаче, че така се чувстват великите музиканти като Моцарт и Ерик Клептън, когато композират, или великите художници, когато почувстват, че рисуват най-гениалното си платно. Дори някой да бе минал, въобще нямаше да го забележа. По дяволите, дори кучето на госпожа Буковски да се бе откъснало най-после от връвта си, да бе прескочило оградата и да бе впило зъби в задника ми, сигурно *пак* нямаше да го забележа.

Беше съдбовно, ви казвам. Толкова тотално съдбовно, че направо нямам думи.

Само че *никой* не мина по улицата, освен няколко коли — хората сигурно са ме гледали и са недоумявали какво ли прави това хлапе и какво ли толкова драска по тротоара под пронизителния лай на кучето на госпожа Буковски. Като попривърших, почувствах, че трябва да подсиля ефекта на творението си, като го насоча конкретно срещу кучето. Не му знаех името, затова с последните остатъци от тебешира написах „боксер“, оградих го в кръгче, а отдолу нарисувах стрелка към основната рисунка. Бях замаян и слепоочията ми пулсираха, както като излезеш от свръхтруден тест или твърде дълго гледаш телевизия. Направо ми се гадеше... но в същото време се чувствах съвършено съдбовно.

Погледнах кучето — беше си здраво и читаво, лаеше както обикновено, а като опънеше въжето докрай, смешно подскачаше на задните си лапи — но въобще не ме беше страх. Прибрах се у дома с олекнало сърце. Знаех, че работата му е спукана. Както, предполагам, добрият художник знае, че е нарисувал хубава картина, а добрият писател — че е написал хубав разказ. Мисля, че когато нещата се получат както трябва, човек просто го усеща. Мисълта за това сякаш се загнездва се в съзнанието му и доволно си тананика.

Три дни по-късно кучето хвърли петалата. Научих новината от най-сигурния източник, опрели се до гадни, зли кучета — кварталния

пощальон, господин Шърмърхорн. Та господин Шърмърхорн ми каза, че кучето на госпожа Буковски кой знае защо се затичало около дървото, за което било завързано, и се задушило на въжето си (ха-ха). Госпожа Буковски била на пазар, тъй че не могла да го спаси. Като се прибрала, го намерила мъртво под дървото в страничния си двор.

Рисунката на тротоара стоя цяла седмица, после заваля един порой и написаното се превърна в розово петно. Дотогава се открояваше съвсем ясно. И никой не минаваше през него. Имах възможност лично да се уверя, Хората — децата, които отиваха на училище, дамите, които слизаха в центъра, господин Шърмърхорн — просто го заобикаляха. Изглежда, дори сами не забелязваха, че го правят. И никой не го коментираше — не се чуваха приказки от рода на: „Каква е тая щуротия на тротоара?“ или „Абе, как според вас се нарича тая драсканица?“ (фудър, тъпако!) Сякаш дори не забелязваха, че съществува. Но дълбоко в себе си са знаели. Иначе защо ще го заобикалят?

Х

Спестих на господин Шарптън всички тези подробности, но му разказах онова, което искаше да узнае за Скипър. Бях решил, че мога да му се доверя. Може би именно онази мистериозна част от мен е знаела, че мога да разчитам на него. Обаче мисля, че по-скоро ме впечатли с начина, по който постави длан върху ръкава ми, както би направил баща ти. Не че имам баща, но мога да си представя.

А и както сам каза, дори да беше ченге и да ме беше арестувал, кой съдия или съдебен заседател ще повярва, че Скипър Браниган е излязъл от очертанията на пътя заради писмо, получено от мен? Особено пък изпъстрено с несъществуващи думи и символи, съчинени от разносвач на пици, който не е могъл да си вземе поправителния изпит по геометрия. При това два пъти.

Като свърших, в колата се възцари мълчание. Най-сетне господин Шарптън рече:

— Заслужил си го е. Знаеш това, нали?

Именно при тези думи кой знае защо пердето ми падна и ревах като бебе. Ревах поне петнайсет минути, ако не и повече. Господин Шарптън ме прегърна, привлече ме към себе си и хубавичко намокрих ревера на костюма му. Ако някой случайно беше минал оттам и ни беше видял, със сигурност щеше да ни помисли за обратни, но никой не мина. Бяхме само двамата под жълтата светлина на уличните лампи до навеса за колички. „Тра-ла-ла, хоп-са-са, малка телена кола — както припяваше Пъг, — «Супр Савр», аз си знам, веч е новият ми дом.“ Смеехме се до припадък.

Най-сетне успях да спра кранчето. Господин Шарптън ми подаде носна кърпа да си избърша очите.

— Как разбрахте? — попитах. Гласът ми беше дрезгав, като морска сирена в мъгливо време.

— Веднъж като те набеleyахме, трябваше просто да те проверим по каналния ред.

— Именно де, как ме набеleyахте?

— Имаме специални — общо десетина най-много — които издирват младежи и девойки като теб. Те *различават* хора като теб, Динк, както някои космически спътници засичат атомни реактори и електроцентрали. Виждат хора като теб оцветени в жълто. Като запалени кибритени клечки в тъмна стая, както ми обясни веднъж един търсач. — Господин Шарптън поклати глава и кисело се подсмива: — Де да можех да видя подобно нещо поне веднъж в живота си. Или да правя онова, което правите вие. Разбира се, бих искал също така да имам на разположение ден — един ми е напълно достатъчен — в който да умея да рисувам като Пикасо или да пиша като Фокнър.

— Наистина ли? — недоумяващо зяпнах насреща му. — Има хора, които *виждат*...

— Да. Те са нашите „копои“. Кръстосват страната — и целия свят — и търсят следи от яркожълтото сияние. Издирват пламтящи кибритени клечки в мрака. Младата жена, която те откри, вече била на път да се прибира и дори вече пътувала по шосе № 90 към питсбъргското летище, когато те забелязала. Или те е почувствала. Не зная точно как го правят. И те самите не знаят, както и ти не знаеш какво си направил със Скипър, нали?

— Какво...

Той ми направи знак да мълча:

— Казах ти, че не мога да отговоря на всичките ти въпроси — ще трябва сам да решиш, осланяйки се на чувствата си, не на разума си — но ще ти разкажа това-онова. Нека започнем оттам — работя за организация, наречена „Транскорпорейшън“. Работата ни се състои в това да отървем света от Скипър Браниган и подобните му — само че от големите риби, които действат в огромен мащаб. Седалището на компанията е в Чикаго, разполагаме със собствен тренировъчен център в Пеория... където ще прекараш една седмица, ако приемеш предложението ми.

Не отговорих, но вече знаех, че ще приема. Каквото и да ми предложеше, щях да приема.

— Ти си екстра, млади приятелю. Добре би било да свикнеш с тази мисъл.

— Тоест?

— Това е даденост. В нашата организация има хора, които смятат, че онова, което притежаваш... и което умееш... е нещо като талант или дарба, дори ако щеш увреждане, но не са прави. Талантът и дарбата произлизат от даденостите. Дадеността е общото, а талантът и дарбата — частното.

— Трябва да ми го обясните по-просто. Не забравяйте, че не съм завършил гимназия.

— Зная. Но зная също така, че си напуснал не защото си глупав, а защото средата не ти е допадала. В това отношение си като всички останали екстри, които познавам. — Засмя се остро и изкуствено, сякаш не му е никак смешно. — Дотук общо двайсет и един. А сега ме слушай внимателно и не ми се прави на глупав. Можем да оприличим способността да твориш на човешката ръка. Дланта обаче има няколко пръста, нали така?

— Е, поне пет.

— Представи си, че всеки пръст е отделна дарба. Талантливият човек умее да пише, да рисува, да вае от камък или да извежда математически формули, да танцува, да пее или да свири. Те са пръстите, но дланта е тази, която им дава живот, И както всички ръце си приличат — функцията определя формата — така и всички талантливци хора си приличат, доколкото всяка ръка има длан, която съединява отделните пръсти.

Способностите на екстрасенсите също могат да се оприличат на ръка. Отделните пръсти могат да се нарекат ясновидство — способността да се предугажда бъдещето. Или пък миналото — имаме един, който знае кой е убиецът на Джон Кенеди; не е бил Харви Лий Осуалд, а някаква жена. Освен това има телепатия, пирокинеза, телемпатия и Бог знае още колко разновидности. *Ние* не знаем — това е един нов свят, тепърва стъпваме на първия континент. Но способностите на екстрасенсите се отличават от таланта в едно много съществено отношение: срещат се твърде по-рядко. Според психолозите един на всеки осемстотин души е „талантлив“. Ние предполагахме, че всъщност е един на осем *милиона*.

Направо ми секна дъхът — на всеки ще му секне, като разбере, че може би принадлежи на вид, чиито представители се срещат веднъж на осем милиона.

— Това прави около сто и двайсет на един милиард обикновени хора — продължаваше господин Шарптън. — Ние смятаме, че в целия свят има не повече от три хиляди екстрасенси. И един по един ги издирваме. Това става много бавно. Умението да се откриват тези хора не представлява кой знае каква даденост, но въпреки това все още разполагаме само с десетина търсачи, всеки от които трябва дълго да се обучава, Това е много трудно призвание... но пък носи несравнимо удовлетворение. Откриваме талантите и ги ангажираме да работят за нас. Именно това бихме искали да направим и с теб, Динк — да те привлечем към каузата. Да ти помогнем да се съсредоточиш върху таланта си, да го усъвършенстваш и да го посветиш на напредъка на човечеството. Ще се наложи да преустановиш връзка с приятелите си — доказали сме, че на света няма друга, по-рискова група за сигурността — а няма да получаваши и Бог знае колко пари, най-малкото в началото, но работата ще ти носи страхотно удоволствие, а моето предложение може да се окаже най-долното стъпало на много висока йерархична стълбица.

— Да не забравяме страничните облаги? — вметнах с въпросителна интонация, за да може да се изтълкува и като въпрос.

Той се ухили и ме потупа по рамото:

— Точно така. Прословутите странични облаги.

На този етап от разговора вече започвах да се въодушевявам. Все още изпитвах някакви съмнения, но те бързо се топяха:

— Разкажете ми. — Сърцето ми биеше учестено, но не изпитвах страх. Вече не. — Направете ми предложение, на което не мога да устоя.

И той направи именно това.

XI

След три седмици за пръв път в живота си се качих на самолет — и то какъв! Бях единственият пътник на борда на „Лир 35“, слушах „Каунтинг Кроус“ на огромни тонколони със съраунд, пиех кока-кола и гледах как стрелката на висотомера се изкачи до четиринайсет хиляди метра. Това прави два километра над трасетата на повечето търговски авиолинии, както ми обясни пилотът. Машината се плъзгаше гладко като дъното на гащичките на някое момиче.

Прекарах в Пеория една седмица и страдах от носталгия. *Истинска* носталгия. Направо се шашнах. На няколко пъти дори заспивах с плач. Срамувам се да си призная, но досега бях съвсем откровен и не смятам тепърва да започна да преиначавам или да премълчавам някои подробности.

Майка ми липсваше най-малко от всичко. Сигурно сте предположили, че сме много близки и ни свързва негласно споразумение „ние двамата срещу целия свят“, така да се каже, но майка ми много-много не си пада по обичането и утешаването. Не ме е била по главата и не си е гасила цигарите под мишниците ми, но какво от това? Голям праз, искам да кажа. Нямам деца, затова не мога да твърдя със сигурност, но някак си ми се струва, че да си страхотен родител не се изчерпва само с това какво не си правил с малките маймунчета. Майка се вълнува повече от приятелките си, от седмичното посещение в козметичния салон и петъчното бинго, отколкото от мен. Най-смелата и амбиция в живота е да спечели голямата награда и да се прибере у дома с чисто нов шевролет „Монте Карло“. Да не помислите, че се оплаквам. Просто описвам как стоят нещата.

Господин Шарптън се обади на майка и каза, че съм избран да участвам в програма за висококвалифицирано обучение и осигуряване на работа на компютърни специалисти, специално насочена към обещаващи младежи без гимназиална диплома. Тази версия беше доста убедителна. В училище едва кретах по математика, а в часовете

по литература, където човек трябва да говори, буквално окаменявах, но винаги съм бил на „ти“ с училищните компютри. Всъщност, макар да не обичам да се хваля (нито пък съм споделял тази малка тайна с учителите си), но като програмист слагам в джоба си господин Джакубойс в госпожа Уилкоксен. Никога не съм си падал по компютърни игри — по скромното ми мнение те са предназначени единствено и само за пълни олигофрени — обаче и на тях съм цар. Пъг дори идваше да ме гледа. Веднъж ми каза:

— Братче, не мога да повярвам. Още малко и ще задими под ръцете ти.

Свих рамене:

— Всеки може да обели ябълката, но само истинският мъж може да изяде кората.

И така, майка повярва (сигурно нямаше да се навие така лесно, ако знаеше, че „Трансморпорейшън“ ще ме откара чак в Илинойс с частен самолет), а по време на обучението не ми липсваше толкова. Но ми беше мъчно за Пъг и Джон Касиди — другият ни приятел още от времето, когато работехме в „Супр Савр“. Джон свири на бас китара в пънк група, носи златна халка на лявата си вежда и притежава абсолютно всички субпоп записи, излизали на този свят. Плака, като разбра, че Кърт Кобейн е хвърлил петалата. Не направи опит да замаже положението или да се оправдае с някоя алергия, просто каза: „Мъчно ми е, че Кърт умря.“

Беше ми мъчно и за Харкървил. Звучи много перверзно, но е самата истина. Пребиваването ми в тренировъчния център в Пеория някак си напомняше повторно раждане, а съм почти сигурен, че раждането е болезнен акт. Надявах се да се запозная с други такива като мен — ако действието се развиваше в книга или филм (ако щете дори епизод от „Досиетата Х“), веднага щях да се запозная с някоя готина мацка с жестоки цици и вродена дарба да затваря врати от разстояние — но не се получи така. Почти съм сигурен, че не бях единственият в центъра, но доктор Уенуърт и останалите служители много се стараеха да ни държат настрана един от друг. Веднъж дори ги попитах защо, но получих доста уклончив отговор. Тогава започнах да проумявам, че далеч не всеки, който се разхожда с папка и фланелка с надпис „ТРАНСКОРП“, е приятелски настроен към мен или пък изгаря от желание да заеме мястото на изоставилия ме баща.

Цялата работа беше свързана с убиване на хора — ето в какво ме обучаваха. Никой не дискутираше този факт открито, но не се и опитваше да го замазва със захаросани оправдания. Просто трябваше да запомня, че набелязаните обекти винаги са лоши хора — диктатори, шпиони и серийни убийци, а и както казваше господин Шарптън, хората се избиват във всяка война. Освен това не се извършва непосредствено. Никакви пистолети, ножове и гароти. Никога нямаше да се изцапам с кръв.

Както вече ви казах, повече не видях господин Шарптън — поне до момента още не съм го виждал — но по време на престоя ми в Пеория всеки ден разговаряхме по телефона и това доста ми помогна да понеса по-леко болката и да възприема чуждото място. Разговорите с него ми въздействаха като студен компрес на челото. Даде ми телефонния си номер още като разговаряхме в мерцедеса му и ми каза, че мога да му се обаждам по всяко време. Дори в три през нощта, ако съм много разстроен. Веднъж дори се възползвах. Едва не затворих на второто позвъняване, защото хората може и да *казват* да им звъниш по всяко време, било то и в три през нощта, но всъщност не очакват действително да го направиш. Центърът не оправда очакванията ми и ми се искаше да споделя този факт с господин Шарптън. Един вид да видя как ще реагира.

Обади се на третото позвъняване и макар да беше сънен (много чудно, няма що), не ми се стори раздразнен. Разказах му, че ме карат да правя много налудничави работи. Например този странен тест с лампичките. Уж определяли предразположението към епилепсия, но...

— По средата заспах. А като се събудих, имах страхотно главоболие и буквално не можех да мисля. Знаете ли как се чувствах? Като скрин, в който някой е ровил на поразия.

— Какво се опитваш да ми кажеш, Динк? — попита ме господин Шарптън.

— Мисля, че ме хипнотизираха.

След кратко мълчание отвърна:

— Може би. *Най-вероятно.*

— Но защо? Защо им е да ме хипнотизират? И без друго правя всичко, което ми наредят — защо е необходимо да ме хипнотизират?

— Не съм запознат добре с процедурата и вътрешните им правила, но подозирам, че те програмират. Зареждат информация в ниските нива на психиката, за да не се налага да бърникат в съзнанието ти... тъй като съществува опасност да увредят способностите ти. Това е същото като програмирането на хард диска на компютъра и със сигурност не е по-страшно.

— Но не сте сигурен.

— Не — както ти казах, не съм специалист по тестването и обучението. Но ще се обадя тук-там и доктор Уенуърт ще разговаря с теб. Възможно е дори да ти дължат извинение. Ако е така, Динк, можеш да бъдеш сигурен, че ще го получиш незабавно. Нашите хора са твърде редки и твърде ценни екземпляри, за да ги разстройваме за щяло и не щяло. Нещо друго?

Замислих се, но казах „не“. Поблагодарих му и затворих телефона. Беше ми на езика да му кажа, че май ми дават и някакви вещества... примерно някакъв антидепресант, за да преодолеея най-тежките пристъпи на носталгията, но в крайна сметка реших да не го занимавам. Все пак беше три часа през нощта и ако са сметнали за нужно да ми дават лекарства, сигурно го правеха за мое добро.

XII

На следващия ден доктор Уенуърт наистина дойде — той беше най-голямата клечка тук — и наистина ми се извини. Беше изключително любезен, но на лицето му бе изписано едно такова изражение... де да знам, сякаш господин Шарптън му се е обадил две минути след като затворихме телефона и хубавичко го е насолил.

Доктор Уенуърт ме изведе на разходка в задния двор — потънал в буйна зеленина и едва ли не съвършен в онзи късен пролетен ден — и ми се извини, задето не ме е държал „в течение“. Обясни ми, че тестът за епилепсия действително бил такъв (едновременно с това и компютърна аксиална томография), но тъй като предизвиквал състояние на хипноза у повечето обекти, обикновено се възползвали от случая да заложат някои „базисни инструкции“. В моя случай ставало дума за компютърните програми, които съм щял да използвам в Кълъмбия. Попита ме имам ли други въпроси. Излъгах го, че нямам.

Сигурно си мислите, че това е много странно, но не е. Искам да кажа, имах дълго и безславно ученичество, което приключи три месеца преди завършването. Попадах на учители, които са ми харесвали, и такива, които не съм можел да понасям, но никога на такъв, към когото да съм изпитвал пълно доверие. Бях от онези ученици, които винаги сядат на последния чин, ако учителят не изисква да се седи по азбучен ред, и никога не взимат участие в час. Ако ме посочеха, отвърщах най-много с „Ъ-ъ?“, но и с ченгел не можеха да измъкнат въпрос от устата ми. Господин Шарптън беше единственият човек на света, който успя да се докосне до истинските ми мисли, а дъртият доктор Уенуърт с голата глава и хищните си очи зад очилцата си без рамка въобще не можеше да се мери с него. По света стават какви ли не чудеса, но по-скоро прасетата ще отлетят да зимуват на юг, отколкото аз да тръгна да споделям с този чичко, камо ли да му плача на рамото.

Пък и, дявол го взел, чисто и просто не знаех какво друго да го попитам. Престоят в Пеория, общо взето, ми харесваше, а и бъдещите

възможности ме изпълваха с радостно очакване — новата работа, новата къща, новият град. Служителите на центъра се държаха страхотно. Дори храната беше страхотна: руло „Стефани“, пържено пиле, млечен шейк — все неща, които обичам. Е, да, диагностичните тестове не ми бяха много по вкуса — ужасни главоблъсканици, над които трябва да умуваш с компютърен молив в ръка; понякога се чувствах като парцал, сякаш слагаха нещо в картофеното пюре (случвало се е да ме обземе и еуфория); на няколко пъти — поне още два пъти — бях почти сигурен, че отново са ме хипнотизирали. Но какво от това? Искам да кажа, какво толкова страшно има в това, след като човек е бил преследван из паркинга на супермаркет от психопат, който се хили, имитирайки оглушителния рев на състезателна кола, и се мъчи да те събори на земята?

XIII

Проведох още един телефонен разговор с господин Шарптън, за който вероятно трябва да спомена. Състоя се в деня непосредствено преди второто ми пътуване със самолет, този път до Кълъмбия, където един тип ме чакаше с ключовете на новия ми дом. Тогава вече знаех за чистачите и основното правило за парите — започвам и завършвам всяка седмица на нула — както и към кого да се обърна на местно ниво, ако възникнат неприятности. (При по-сериозен проблем мога да звъня на господин Шарптън, който формално ме „контролира“.) Разполагах с карти, списък на ресторантите, указания за мултиплекса и търговския център. Имах напътствия по абсолютно всички въпроси, с изключение на най-важния.

— Господин Шарптън, не зная какво да *права* — казах. Обадих се от автомата пред стола. Имах телефон в стаята си, но се чувствах твърде неспокоен да седя на едно място, камо ли да легна на леглото си. Ако наистина слагаха нещо в храната ми, днес със сигурност не действаше.

— Виж, за това не мога да ти помогна, Динк — отвърна той с обичайното си спокойствие, — „Сори, брадър“, както се казва.

— Какво искате да кажете? *Трябва* да ми помогнете! Вие ме *вербувахте*, по дяволите!

— Нека ти дам един пример. Да предположим, че съм ректор на университет със солидна издръжка. Знаеш ли какво означава „солидна издръжка“?

— Много мангизи. Не съм толкова тъп, както вече ви казах.

— Правилно... извинявай. Както и да е, да предположим, че аз, ректорът Шарптън, реша да изхарча част от неизчерпаемите средства на моето учебно заведение, за да наема някой велик писател да напише роман в нашия университет, или някой гениален пианист да преподава музика. Това дава ли ми право да казвам на писателя какво да напише или на пианиста какво да композира?

— Вероятно не:

— В *никакъв* случай. Но да допуснем, че ми дава. Ако му кажа: „Напишете комедия за тайните любовни отношения между Бетси Рос^[1] и Джордж Вашингтон и срещата им в «другия» Париж“, мислиш ли, че той ще съумее да го направи?

Прихнах да се смея. Не можах да се сдържа. Господин Шарптън има едно такова очарователно излъчване.

— Може би. Особено ако му предложите тлъсто възнаграждение.

— Добре, да предположим, че писателят все пак седне и започне да си чопли носа, и да си изсмуква нещо от пръстите, от цялата работа ще излезе ужасен роман. Защото творческият процес не зависи от твореца. Особено когато създава най-великите си шедеври, творецът почти *няма* власт над произведението си. Той просто се носи по течението със затворени очи и крещи: „Уиииии“.

— Аз какво общо имам с всичко това? Вижте какво, господин Шарптън — като се опитам да си представя какво ще правя в Кълъмбия, в главата ми остава едно голямо празно нищо. Да помагаме на хората, казвате вие. Да работим за напредъка на човечеството. Да отървем света от Скипър и подобните му. Всичко това звучи страхотно, само дето *не зная как точно да го правя!*

— Ще узнаеш. Като му дойде времето, ще узнаеш.

— Казахте, че доктор Уенуърт и останалите ще ми помогнат да се съсредоточа върху таланта си. Да го усъвършенствам. Е, да, но те само ме затрупват с глупави тестове и ме карат да се чувствам така, сякаш още съм ученик. Нима всичко останало е закодирано на несъзнателно ниво? В хард диска?

— Вярвай ми, Динк. Вярвай ми, и повярвай и в себе си.

Послушах го. Но напоследък нещата не се развиват толкова добре. Никак даже.

Проклетият Неф — всички неприятности започнаха с него. Де да не бях видял снимката му! И ако все пак е трябвало да видя негова снимка, поне да не се усмихваше.

[1] Бележита американка, направила първото американско знаме. — Б.пр. ↑

XIV

През първата седмица в Кълъмбия не правих нищо. Абсолютно нищичко, искам да кажа. Дори не ходех на кино. Като дойдеше време за чистене, просто отивах в парка, сядах на една пейка и се чувствах така, сякаш всички гледат право в мен. Като стана четвъртък и дойде време да се отърва от парите, натъпках в боклукомелачката повече от петдесет долара. Не забравяйте, че ми беше за пръв път. А после сме седнали да си говорим за необикновени неща — какво ти необикновено, и представа си нямате какво значи необикновен. Докато седях в кухнята, заслушан в мотора под мивката, се замислих за майка. Ако беше тук да ме види, като нищо щеше да ме наръга с касапски нож. В този миг боклукомелачката поглъщаше десетина карнетки за бинго.

Цяла седмица спях много лошо. Постоянно ходех до кабинетчето — не исках, краката ми сами ме завличаха. Като убийците, които винаги се завръщат на местопрестъплението, както се казва. Както и да е, стоях на вратата, вирах с в тъмния екран и изгасения модем и започвах да се потя, обзет от чувство за вина, срам и страх. Потях се дори само при вида на изрядно подреденото писалище, по което нямаше и един лист или хартийка. Едва ли не имах чувството, че стените мърморят: „Ами, нищо не става тук“ или „Кой е пък този бездарник — компютърният техник ли?“

Сънувах кошмари. В един от тях на входната врата се звъни, аз отварям и на прага стои господин Шарптън. Носи белезници.

— Подай си китките, Динк — казва. — Мислехме те за екстра, но очевидно сме сгрешили. Случва се понякога.

— Не, *екстра* съм — отвърщам. — *Екстра* съм, но просто ми трябва още малко време да се аклиматизирам. Нали знаете, никога не съм се отделял от дома.

— Изминаха пет години — отвърща той.

Потресен съм. Не мога да повярвам. Но дълбоко в себе си знам, че е прав. Просто на мен ми се *струва*, че са изминали само пет дни, а

всъщност са били *пет години*, през които не съм включил компютъра в кабинета нито веднъж. И ако не бяха чистачите, бюрото щеше да е потънало в една педя прах.

— Дай си ръцете, Динк. Така ще е по-лесно и за двама ни.

— Няма. Не можете да ме принудите.

Той се извъръща през рамо и кого виждат очите ми, застанал на стъпалата пред дома ми? Скипър Браниган. Носи червена найлонова престилка, но наместо „СУПР САВР“ на гърдите му е извезан надпис „ТРАНСКОРП“. Струва ми се малко блед, но инак нищо му няма. Не е мъртъв, искам да кажа.

— Въобразяваш си, че си ми направил нещо, но не си — казва ми той. — Не можеш да направиш нищо никому. Ти си хипарска измет.

— Мисля да му сложа тези белезници — обръща се господин Шарптън към Скипър. — Ако ми създава неприятности, го блъсни с количката.

— Абсолютно съдбовно — отвърща Скипър и в този миг се събудих с крясък, намирайки се почти на пода.

XV

По-нататък, около десетия ден след пристигането ми, ми се присъни друг сън — не помня какъв, но сигурно е бил хубав, защото се събудих с усмивка. Просто я усещах на физиономията си — широка, щастлива усмивка. Чувствах се както в деня, когато се събудих, осенен от гениалното хрумване за кучето на госпожа Буковски. Почти по същия начин.

Намъкнах едни джинси и слязох в кабинета. Включих компютъра и отворих менюто „ИНСТРУМЕНТИ“. Видях програма „БЕЛЕЖНИКА НА ДИНКИ“. Веднага я отворих и какво да видя — в програмата бяха вкарани всичките ми символи: кръгчета, триъгълници, джапи, мърки, ромбоиди, бюта, смими и стотици други. Хиляди други, може би дори милиони други знаци. По думите на господин Шарптън, пред мен се разкри цял нов свят — чувствах се така, сякаш едва-що слизам на брега на първия континент.

Изведнъж ме завладя мисълта, че всичко това е *предназначено* за мен — наместо жалко късче розов тебешир имах на разположение огромен, страхотен „Макинтош“; достатъчно бе да напиша името на символа и изображението веднага се появяваше на екрана. Бях се напompал до крайност. Искам да кажа — Боже! Имах чувството, че в главата ми плисва огнена река. Пиших, извиквах символи и с помощта на мишката ги нагласявах, където им е мястото. Като свърших, имах пред себе си писмо. От онези, специалните.

Но до кого?

И за къде?

Изведнъж разбрах, че това няма никакво значение. Няколко дребни поправки и можеше да се изпрати на кого ли не... макар че конкретното писмо бе предназначено по-скоро за мъж, отколкото за жена. Не зная защо смятах така — просто го чувствах. Реших да започна от Синсинати, просто защото това бе първият град, за който се сетих. Като нищо можеше да бъде Цюрих, Швейцария, или Уотървил, щата Мейн.

Отново понечих да отворя менюто „ИНСТРУМЕНТИ“ и да активирам програмата „ПОЩАТА НА ДИНКИ“. Машината не ми даде достъп до нея и ми подсказа да включа модема. Като се задейства, поиска телефонен код 312. Това е кодът на Чикаго — за телефонната компания компютърната връзка към моя терминал сигурно винаги минава през централата на „Транскорп“. Въобще не ме интересува, тяхна си работа. Аз разбрах каква е моята работа и се погрижих да си я свърша.

Като включих модема и се свързах с Чикаго, на екрана просветна съобщението:

ПОЩАТА НА ДИНКИ Е ГОТОВА

Натиснах бутона „АДРЕСАТ“. Бях прекарал в кабинета вече три часа, с една-единствена кратка почивка, когато набързо изтичах до тоалетната — целият бях плувнал в пот и се бях овонял като маймуна в парник. Какво от това. Тази миризма ми харесваше. Чувствах се невероятно. Още малко, и щях да припадна от възторг. Написах СИНСИНАТИ.

НЯМА АДРЕСАТИ

Добре тогава, да опитаме с Кълъмбъс — и без друго е по-близо до дома. Да, драги приятели! Бинго!

КЪЛЪМБЪС 2 АДРЕСАТА

В базата бяха заложени два телефонни номера. Щракнах върху горния, изпълнен с любопитство и лек страх какво ли ще изскочи на екрана. Системата обаче не съдържа досиета, очерци или — пази Боже — снимки. На екрана се появи една-единствена дума:

МЪФИН

Моля?!

Но вече знаех. Мъфин е домашният любимец на господина от Кълъмбъс. Най-вероятно е котка. Активирах прозореца със специалното писмо, разместих два символа, друг един изтрих. Най-отгоре добавих „МЪФИН“ и стрелка надолу. Така. Отлично.

Питах ли се кой е собственикът на Мъфин, с какво е заслужил вниманието на „Транскорп“ и какво ще последва? Не. И през ум не ми мина, че тази липса на интерес може би е свързана с обработката, на която бях подложен в Пеория. Просто си вършех своята работа, това е. Вършех си работата и се радвах като скарида по време на прилив.

Набрах номера на екрана. Колоните бяха включени, но не се чу „Ало“, просто сигнал от връзка с отсрещния компютър. Още по-добре. Животът става по-лесен, като се елиминира човешкият фактор. Става като в онзи филм „В дванайсет часа високо горе“ — кръжиш над Берлин в добре изпитания бомбардировач В-52, взираш се в мерника на добре изпитания механизъм за насочване на бомби и очакваш най-подходящия миг да натиснеш добре изпитаното копче. Дори да виждаш комините или покривите на фабрики, от въздуха не различаваш хората. Момчетата с В-52-тата, които пускаха бомбите, не чуваха писъците на майките, чиито деца ставаха на кайма пред очите им — аз също не чух повик „Ало“. Идеална сделка.

След малко изключих колоните. Шумът само ме разсейваше.

МОДЕМЪТ УСТАНОВЕН

светна на екрана и след миг излезе ново съобщение:

ТЪРСЕНЕ НА ЕЛЕКТРОНЕН АДРЕС ДА/НЕ

Избрах „ДА“. Този път се наложи да почакам повече. Компютърът сигурно търсеше връзка със сървър в Чикаго и извличаше необходимата информация, за да установи електронния адрес на господина от Кълъмбъс. След няма и трийсет секунди извади поредното съобщение:

ЕЛЕКТРОННИЯТ АДРЕС УСТАНОВЕН ИЗПРАЩАНЕ НА ПОЩАТА НА ДИНКИ ДА/НЕ

Избрах „ДА“ без капка колебание. На екрана светна:

ПОЩАТА НА ДИНКИ СЕ ИЗПРАЩА

и след миг:

ПОЩАТА НА ДИНКИ ИЗПРАТЕНА.

И това е всичко. Не гръмнаха фойерверки. Питам се обаче какво ли се е случило с Мъфин.

После, имам предвид.

XVI

Същата вечер се обадох на господин Шарптън и казах:

— Вече работя.

— Радвам се, Динк. Това е страхотна новина. Сега по-добре ли се чувстващ? — С неизменното си спокойствие господин Шарптън е като времето в Таити.

— А-ха — отвърнах. Истината е, че буквално преливах от блаженство. Този ден беше най-щастливият в живота ми. Въпреки всички колебания и тревоги си остава най-щастливият в живота ми. Най-съдбовният ден в живота ми. Имах чувството, че в главата ми се плиска огнена река — *не какво да е, а истинска огнена река*, ако ме разбирате какво искам да кажа. — А *вие*, господин Шарптън, по-добре ли се чувствате? Олекна ли ви?

— Радвам се за теб, но не бих казал, че ми е олекнало, понеже...

— ... въобще не сте се тревожили.

— Точно така.

— С други думи, всичко е съдбовно.

При тези думи той се засмя. Винаги се смее, като кажа така.

— Точно така, Динк. Всичко е съдбовно.

— Господин Шарптън?

— Да?!

— Електронната поща не е напълно поверителна, нали знаете? Всеки хакер, който си пожелае, може да я прочете.

— Добре де, писмата, които изпращаш, не съдържат ли инструкция до получателя да ги изтрие от всички директории на компютъра си?

— Съдържат, но не мога да гарантирам сто процента, че получателят ще я изпълни.

— Дори да не я изпълнят, посланието не може да направи нищо на случайния читател, нали? Понеже е... персонализирано.

— Е, най-много да го заболи главата, но нищо повече.

— А и съдържанието ще му се стори някаква пълна безсмислица.

— Или код.

Тези мои думи искрено го развеселиха.

— Ами нека се опитат да го разбият, тогава. Нека се опитат!

— Сигурно сте прав — въздъгнах.

— Дай да обсъдим един по-важен въпрос, Динк... как се чувстваш?

— Неописуемо чудесно.

— Радвам се. Не подценявай чудесата, Динк, и никога не поставяй съществуването им под съмнение.

С това разговорът приключи.

XVII

Понякога изпращам истински писма — разпечатвам творенията, които нахвърлям в „БЕЛЕЖНИКА НА ДИНКИ“, пъхам ги в плик, запечатвам го, облепям го с пощенски марки и го изпращам на получателя. Професор Ан Тевич, Университет Ню Мексико — Лас Крусис. Господин Андрю Неф, чрез адреса на нюйоркския вестник „Поуст“, Ню Йорк, щата Ню Йорк. Били Ънгър, до поискване, Стовингтън, щата Върмонт. Само имена, които обаче ме разстройваха дори повече от телефонните номера. Бяха по-лични. Сякаш пред механизма за насочване на бомби за миг се мярва човешко лице. Искам да кажа, направо да си изкараш акъла. Летиш си на осем хиляди метра, където нямат право да се появяват никакви лица, и въпреки това пред очите ти току-виж цъфне някое.

Питах се как е възможно университетски преподавател да работи без електронен адрес (да не говорим за сътрудник на нюйоркски вестник), но много не се задълбочавах в тези размисли. Не беше и необходимо. Живеем в модерен свят наистина, но това все пак не означава, че писмата задължително трябва да се изпращат по електронната поща. Редовната поща, макар и ужасно бавна, все още съществува. А и базата съдържаше всички данни, които действително ме интересуват. Примерно, че господин Ънгър притежава тъндърбърд от 1957 година. Или че един от любимите хора на Ан Тевич — съпруг, син или може би баща — се нарича Саймън.

Но такива като Тевич и Ънгър бяха изключение. Повечето хора, с които се свързвах, бяха като първия адрес в Кълъмбъс — напълно оборудвани за двайсет и първия век. ПОЩАТА НА ДИНКИ СЕ ИЗПРАЩА. ПОЩАТА НА ДИНКИ ИЗПРАТЕНА, много се радвам, беше ми приятно, чао, до скоро.

Щях да си живея така Бог знае докога, сигурно до безкрай — да си ровя в базата-данни (нямах определен график, списък с приоритетни градове или мишени — всичко определях сам... освен ако и това не е било кодирано на несъзнателно ниво в харддиска), да

ходя на следобедни прожекции, да се наслаждавам на тишината в дома си, несмущавана от брътвежите на майка, и да си мечтая за следващото стъпало нагоре по йерархичната стълбица, само че един ден се събудих с голям мерак. Работих около час, рових се в австралийската база-данни, но без успех — меракът постоянно смущаваше мислите ми, така да се каже. Изключих компютъра и слязох до „Нюс Плюс“ за някое списание с красиви жени в копринено бельо.

Тъкмо стигнах и отвътре изскочи някакъв тип, който четеше местния вестник „Диспач“. Никога не съм го разгръщал. За какво ми е? Една и съща помия всеки Божи ден — диктатори разкатават фамилията на по-слабите, униформени ченгета разкатават фамилията на футболни запалянковци, политици замесени в далавери. С други думи, все новини от света на Скипър-Бранигановците. Дори да бях мернал самия вестник на стойката в магазинчето, конкретният материал пак щеше да ми убегне, тъй като беше поместен в долната част на страницата, под сгъвката. Само че онзи изрод излезе от магазинчето, разпънал вестника и потънал в четене.

В долния десен ъгъл беше поместена снимката на усмихнат беловлас господин с лула. Изглеждаше веселяк, сигурно бе от ирландски произход, очите му бяха заобиколени с бръчици, имаше гъсти сребристи вежди. Заглавието над текста — не беше много едро, но човек спокойно можеше да го прочете — гласеше: „САМОУБИЙСТВОТО НА НЕФ И ДО ДЕН-ДНЕСЕН ОЗАДАЧАВА ОПЕЧАЛЕНИТЕ МУ КОЛЕГИ“.

Веднага бях готов да се откажа от „Нюс Плюс“ за днес — вече въобще не ми беше до красавици по бельо, може би най-добре да се прибера и да подремна. Ако вляза, сигурно ще си купя „Диспач“ — нямаше да мога да се въздържа, а надали исках да узная нещо повече за беловласия господин с вид на ирландец, от онова, което вече знаех... а то не беше нищо особено, както, можете да бъдете сигурни, побързах да си кажа. Пък и Неф надали е толкова необикновено име — състои се само от три букви, не е като Шитендукус или Хоркейк, в Америка сигурно има хиляди хора с името Неф. Не е задължително този Неф да е същият, за когото аз знаех и който обичал Франк Синатра.

Във всеки случай най-добре бе да се откажа и да дойда утре. Утре снимката на господина няма да я има във вестника. Утре в долния десен ъгъл ще изтипосат нечия друга снимка. Всеки ден умират хора, нали така? Хора, които не са суперзвезди или нещо такова, но са достатъчно известни, за да се помести снимката им в долния десен ъгъл на първа страница в ежедневниците. А и останалите често пъти недоумяват над случилото се, както гражданите у дома, в Харкървил се озадачиха от смъртта на Скипър — в кръвта му не се съдържаше алкохол, пътната настилка беше суха, самият той не беше невротичен тип с наклонности към самоубийство.

Светът е пълен с подобни мистерии, които понякога е най-добре да останат неразгадани. Понякога решенията не са, така да се каже, много съдбовни.

Само че аз никога не съм бил човек със силна воля. Не винаги мога да се въздържа да не ям шоколад, макар да зная, че се отразява зле на кожата ми. Този ден също не можах да се въздържа. Влязох в магазинчето и си купих местния ежедневник.

Запътих се към къщи, но изведнъж ме осени много странно хрумване. Някак си не исках вестникът със снимката на Андрю Неф на първа страница да бъде намерен в боклука ми. Службата по чистотата е общинска, боклукчарите не знаят — и няма как да узнаят, че имам нещо общо с „Транскорп“, но все пак...

Като бяхме малки с Пъг, много си падахме по един сериал със заглавие „Златни години“. Сигурно не го помните. Както и да е, там имаше един тип, който все повтаряше „Съвършената параноя е съвършената предпазливост“. Беше му нещо като личен девиз. В известен смисъл го вярвам.

Както и да е, вместо да се прибера у дома, се запътих към парка. Седнах на една пейка, прочетох статията, а като свърших, хвърлих вестника в кошчето за смет. Никак не ми се искаше да правя и това, но хайде стига — ако господин Шарптън е изпратил човек да ме следи и да проверява и най-дребните боклучета, които изхвърлям, работата ми е спукана.

Нямаше никакво съмнение, че Андрю Неф, шейсет и две годишен, водещ на авторска рубрика в „Поуст“ от 1970 година, е извършил самоубийство. Нагълтал шепа хапчета, които сигурно сами по себе си са щели да бъдат достатъчни, после се намърдал във ваната,

нахлузил найлонова торбичка на главата си и за капак си прерязал вените. Човекът явно е бил твърдо решен да не се разколебае.

Не оставил послание, при аутопсията не били открити органични заболявания. Колегите му категорично отхвърлили предположението за Алцхаймерова болест или за преждевременна сенилност. „Беше най-умният човек, когото познавам, до последния си ден — споделяше някакъв тип на име Пит Хамил. — Анди спокойно можеше да се яви в телевизионното състезание *«Чалънджър Джепарди!»* и да играе от името на двамата участници. Изобщо не мога да си обясня мотивите за подобна постъпка.“ По-нататък Хамил обясняваше, че едно от „очарователните чудачества“ на Неф бил категоричният му отказ да участва във виртуалната революция. Не признавал модеми, лаптопи, програми за текстообработка и автоматична проверка на правописа. Дори нямал сидиплейър в дома си — обичал да казва, може би на шега, че компактдисковете са дяволско творение. Вярно, обичал Синатра, но само на винил.

Същия този Хамил и неколцина други твърдяха, че Неф бил винаги в добро настроение, дори в последния ден от живота си, когато предал материала за следващия брой, прибрал се у дома, изпил чаша вино и се самоликвидирал. Една от светските хроникьорки на вестника — Лиз Смит, дори разказваше, че след работа излезли да се почерпят с пай и Неф и се сторил „поразсеян, но в отлична форма“.

Естествено, че е бил разсеян. И вие да получите един куп фудъри, бюти и смими, и вие ще сте разсеяни.

Неф, се казваше по-нататък в статията, бил своего рода изключение в „Поуст“, един доста консервативно настроен вестник, което, предполагам, означава, че макар да не се обявяват открито безработните да се изпращат на електрическия стол, ако за три години не успеят да си намерят работа, все пак *намекват*, че в краен случай винаги може да се прибегне до подобно решение. Сигурно е бил нещо като местният либерал. Рубриката му била озаглавена „До гуша ни дойде“ и в нея пишел за това, че Ню Йорк трябва да погледне с други очи на самотните майки тинейджърки, че абортът не винаги е престъпление, че бедните домакинства в крайните квартали са саморепродуцираща се фабрика за омраза. Към края на живота си се заел да разнищава въпроса за числеността на армията и задавал въпроса защо Америка все още смята за целесъобразно да налива

милиарди във военния си бюджет, при положение, че на практика вече няма с кого да се бие, освен с терористите. В статиите си предлагал същите тези средства да се пренасочат към откриване на нови работни места. А читателите на „Поуст“, готови да разпънат всеки друг на кръст за подобни еретични твърдения, ги приемали с охота, когато излизали изпод перото на Неф. Понеже бил забавен. Или очарователен. Или понеже е бил ирландец и е целувал прословутия камък в Бларни Касъл^[1].

Това беше всичко. Станах да си вървя. По пътя обаче размислих и се върнах в центъра. Обикалях безцелно булевардите, прекосяха паркингите и не можех да прогоня от съзнанието си мисълта за Андрю Неф, който ляга във ваната и нахлузва найлонова торбичка на главата си. Хубава, широка торбичка, в която продуктите запазват първоначалната си свежест.

Бил е забавен, бил е очарователен, а аз го бях убил. Неф е отворил писмото ми и то се е намърдало някак си в главата му. Съдейки по прочетеното във вестника, въздействието на специалните думи и символи се е проявило след три дни.

„Заслужил си го е.“

Така каза господин Шарптън за Скипър и може би е бил прав... в конкретния случай. Но дали Неф го заслужаваше? Може би в живота му е имало мръсотии, за които не зная; може би си е паднал по малки момиченца, друсал се е или е обичал да тормози онези, които са твърде слаби да се защитят, както Скипър ме преследваше навремето с пазарската количка?

„Искаме да посветиш таланта си на напредъка на човечеството“ — каза господин Шарптън, но надали е имал предвид да причиня смъртта на един човек само защото е споделял мнението, че Министерството на отбраната харчи твърде много средства за суперточни бомби. Подобни параноични простотии нямат място извън филмите със Стивън Сегал и Жан-Клод Вандам.

Изведнъж ме осени ужасна мисъл — страховита мисъл.

Може би „Транскорп“ не са искали да го убият задето е писал подобни неща.

Може би са искали да го очистят, понеже някои хора — *неподходящите* хора — са започвали да се замислят над думите му.

— Това е лудост — изрекох гласно и жената, която зяпаше витрината на един козметичен магазин, се обърна и ме изгледа доста подозрително.

Към два часа се озовах в градската библиотека с отекли крака и пулсиращи слепоочия. Образът на човека във ваната с набръчканите си старчески гърди, обрасли с бели косми, неотклонно ме преследваше — само че наместо мила усмивка на лицето му бе изписано изражение, неясно като прословутата единайсета планета от слънчевата система. Отново и отново си представях как нахлузва найлоновата торбичка на главата си, тананикайки си някое парче на Франк Синатра (примерно „Както аз обичам“), пристяга я, сетне наднича през найлона като през замъглено прозоречно стъкло и си прерязва вените. Не исках да виждам всичко това, но не можех да пропъдя натрапчивите образи. Мерникът се бе превърнал в телескоп.

Библиотеката разполагаше с компютърна зала, където човек можеше да ползва Интернет срещу доста прилично заплащане. За целта се наложи да си извадя читателска карта, но това не е лошо. Читателската карта е полезно нещо — един допълнителен документ за самоличност никога не е излишен.

Само за три долара време издирих Ан Тевич и данните за смъртта и. Със свито сърце зачетох вестникарската статия, която започваше в долния десен ъгъл на първа страница и продължаваше отзад, при некролозите. Професор Тевич беше красива, руса, трийсет и седем годишна жена. На снимката стискаше очилата си в ръка, сякаш искаше хората да знаят, че по принцип носи очила... но има хубави очи. Натъжих се и се почувствах много виновен.

Смъртта ѝ поразително напомняше злополуката със Скипър — прибирала се у дома привечер и може би малко бързала, понеже било неин ред да приготвя вечерята, но какво толкова, пътните условия били идеални и имало отлична видимост. Колата — по една случайност знаех, че е била с нестандартен регистрационен номер: „ДНК фен“ — излязла от пътя, преобърнала се и полетяла в едно дърво. Професор Тевич била още жива, като я намерили — някой забелязал светещите фарове и се спуснал в дърето, но състоянието и било безнадеждно, травмите били твърде тежки.

В организма ѝ нямало следи от алкохол, бракът и бил щастлив (поне нямаше деца — да се благодарим на Бог за малките чудеса),

следователно предположението за самоубийство било напълно неуместно. С нетърпение очаквала бъдещето, дори възнамерявала да си купи компютър, за да отпразнува договора за новия си проект. Отказвала да използва персонален компютър от 1988 година, когато машината блокирала и унищожила някакви ценни данни; оттогава нямала доверие на електронната техника. Само в случай на крайна нужда прибягвала до служебните компютри на факултета, но нищо повече.

Като причина за смъртта се посочваше нещастен случай.

По-нататък се разказваше, че Ан Тевич, професор по клинична медицина, била един от водещите специалисти на Западното крайбрежие в областта на СПИН. Неин колега от Калифорния смяташе, че смъртта и ще забави намирането на лечение поне с пет години, „Тя беше възлова фигура — смяташе ученият. — Не само много талантива, но... Веднъж чух да я наричат «родена за организатор» и смятам, че това е много подходящо определение. Ан беше от хората, които сближават околните. Смъртта и е болезнена загуба за десетките хора, които я познаваха и обичаха, но в същото време е много голям удар върху каузата.“

Намирането на Били Ънгър също не ме затрудни. Вместо в долния десен ъгъл снимката му бе поместена най-отгоре на първа страница в местния Стовингтънски „Уийкли Курант“ — може би просто Стовингтън нямаше много бележити личности. Ънгър — генерал Уилям „Разбийте ги“ Ънгър — бил отличен със Сребърна звезда и Бронзова звезда за бойни заслуги по време на войната в Корея. По времето на Кенеди бил заместник-министър на отбраната и минавал за един от най-агресивно настроените военни по онова време. Общо взето, споделял възгледа „смърт на руснаците, изпийте им кръвчицата, запазете мира в Америка до ежегодния парад на «Мейсис» по случай Деня на благодарността“.

По времето на Линдън Джонсън обаче, когато военното положение във Виетнам се затяга, генерал Ънгър застанал на друга позиция. Започнал да пише писма по вестниците. Кариерата му като редовен дописник на авторски коментар на втора страница започнала с твърденията, че Америка води войната погрешно. Впоследствие стигнал до извода, че въобще нямаме право да водим тази война. Най-сетне, към 1975 година, вече споделял схващането, че да се водят

войни *по принцип* е грешка. Но жителите на Върмонт нямали нищо против.

От 1978 година нататък Били Ънгър прослужил седем поредни мандата в щатската законодателна система. Когато през 1996 година група прогресивни демократи го поканили да се кандидатира в изборите за Американския сенат, Ънгър отклонил поканата с обяснението, че иска да „обмисли и да проучи възможностите“. С това намеквал, че до 2000, най-късно до 2002 година, възнамерява да влезе в държавната политика. Вече остарявал, но гражданите на Върмонт явно си падат по възрастните политици. Не участвал в изборите през 1996 (може би понеже през същата година жена му починала от рак), но не дочакал и 2002 — гушнал букета.

В Стовингтън се беше оформило малко, но твърдо лоби, което смяташе, че смъртта на генерал „Разбийте ги“ Ънгър е злополука, тъй като отличените със Сребърна звезда не скачат от покрива на дома си *дори* ако съпругата им е починала наскоро от рак, но останалите граждани изтъкваха факта, че надали си е поправял керемидите... във всеки случай не и по пижама, и то в два часа през нощта.

Като причина за смъртта се посочваше самоубийство.

Н-да. Няма що. Цуни ме отзад и душата в рая.

[1] Камък в Бларни Касъл, графство Корк, Ирландия. Поверието гласи, че онези, които го целунат, стават изкусни ласкатели. — Б.пр. ↑

XVIII

Излязох от библиотеката с намерението да се прибера у дома, но вместо това отново се озовах на пейката в парка. Седях там, докато слънцето взе да се спуска над хоризонта и наоколо почти не останаха деца и кучета, които да търчат след летящите чинии. И макар да живеях в Кълъмбия от три месеца, за пръв път излизах толкова късно. Това, предполагам, е тъжно. Тъкмо започвах да си мисля, че най-сетне съм се отървал от майка и съм заживял свой живот, а изведнъж се оказва, че през цялото това време съм се заблуждавал.

Ако някой ме следеше, може би щеше се запита на какво се дължи промяната в обичайния ми график. Затова станах, прибрах се у дома, сварих си една „картонена манджа“ и включих телевизора. Имам кабелна телевизия — пълен набор от програми плюс допълнителен пакет от филмови канали, но досега не съм видял нито една сметка. Това се казва съдбовна сделка, а? Включих на „Синемакс“. Давах някакъв филм с Рътгър Хауър в ролята на сляп каратист. Настаних се на дивана под репродукцията на Рембранд и се загледах в екрана. Нищо не виждах, но седях, вечерях разсеяно и зяпах в телевизора.

В това време размишлявах — за един журналист с либерални идеи и консервативно настроена аудитория. За професорка по биология, специалист в областта на СПИН, която представлявала важно свързващо звено между множество лаборатории. За възрастен генерал, който променил възгледите си. Размишлявах над факта, че знаех имената само на тези трима души, понеже единствени те нямаха модеми и електронни адреси.

Имаше и други въпроси, които изискваха размисъл. Например как може един талантлив човек да бъде хипнотизиран, упоен или дори изложен на контакт с други талантливи хора, с цел да му се попречи да задава неподходящи въпроси или да предприема неподходящи действия. Или как да се гарантира, че талантливият човек няма да избяга дори ако случайно прозре истината. Начинът е да се остави без

пукнат лев... да му се наложи като правило номер едно забраната да спестява пари, било то и джобни. Кой талантлив човек ще се хване в подобен капан? Някой наивник, който няма почти никакви приятели и въобще не цени себе си. Човек, готов да ти продаде дарбата си за една торба хранителни продукти и седемдесет долара седмично, понеже за толкова се оценява.

Нямах никакво желание да умувам над тези въпроси. Мъчех се да се съсредоточа върху маймунджилъците на Рътгър Хауър (Пъг направо щеше да се напикае от смях, честна дума), за да *не мисля* за всичко това.

Например за числото *двеста*. 200. 10 x 20, 40 x 5. СС за древните римляни. Най-малко двеста пъти бях натискал бутона, който извикваше на екрана съобщението „ПОЩАТА НА ДИНКИ ИЗПРАТЕНА“.

Хрумна ми — за пръв път, сякаш най-сетне се събуждах от сън — че съм убиец. *Масов убиец*.

Да. Ето до какво се свежда всичко.

Благото на човечеството? Гибелта на човечеството? Безразличието на човечеството? Кой решава? Господин Шарптън? Неговите началници? *Техните* началници? И какво значение има?

Казах си, че това няма абсолютно никакво значение. Освен това реших, че не мога да си позволя да губя време в мрънкане (дори насаме) как съм бил упоен, — хипнотизиран или подложен на промиване на мозъка. Истината е, че го правех, защото обожавах усещането, което ме изпълваше, когато пишех специални писма — усещането, че в главата ми избликва пълноводна огнена река.

Но най-вече защото можех.

— Не е вярно — изрекох... но не съвсем гласно. Прошепнах го едва чуто. Може би не са ми сложили „бръмбари“ — сигурен съм, че не са — но човек най-добре да бъде предпазлив.

Започнах този... как да го нарека? Да речем доклад. Започнах този доклад по-късно същата вечер... всъщност веднага щом свърши филмът с Рътгър Хауър. Пиша го обаче в тетрадка, не на компютъра, и то на чист английски език, без никакви санкофити, бюта и смими. Под масата за пинг-понг в мазето има една халтава плоча. Крия тетрадката отдолу. Току-що погледнах началото: „Вече имам хубава работа,

нямам от какво да се оплача“. Пълна идиотщина. На глупака морето му е до колене.

Като си легнах същата нощ, сънувах, че се намирам на паркинга на „Супр Савр“. И Пъг е там, с червената работна престилка и шапка като на Мики Маус във „Фантазия“ — онова филмче, в което Мики чиракува при един вълшебник. Пазарските колички са подредени в дълга редица по средата на паркинга. Пъг вдига ръка, сетне я отпуска. При всяко негово движение една количка се отделя от редицата, засилва се, прекосява паркинга и се забива в тухлената стена на супермаркета. Вече се е натрупала цяла купчина разкривени железа и колела. Пъг както никога не се усмихва. Искях да го попитам какво прави и защо, но, естествено, зная.

— Той беше добър с мен — казвам му в съня си. Имах предвид господин Шарптън, разбира се. — Действително много, много съдбовен.

Пъг се обръща към мен и едва сега виждам, че това изобщо не е моят приятел. Скипър е, а главата му е разбита. Над веждите му стърчат късчета натрошен череп, които опасват челото му като диадема от кости.

— Не си *ти* онзи, който гледа през мерника — ухилва се насреща ми. — Ти си *самият* мерник. Как ти се харесва това, Динкстър?

Събудих се в тъмната стая, плувнал в пот и притиснал длани към устата си, за да не се разкрещя, че сигурно не ми харесва особено.

XIX

Да ви призная честно, откакто пиша този доклад, стигнах до някои доста тъжни заключения. Понякога се чувствам така, сякаш откривам топлата вода. Когато мисля за онова, което ми се случва, в съзнанието ми неизменно изниква образът на боклукомелачката, която бълва накълцани банкноти (или на шепите монети, които изсипвам в канавката), просто защото е по-лесно да се мисли за ликвидираните долари, отколкото за ликвидираните хора. Понякога се мразя, друг път се страхувам за безсмъртната си душа (ако имам такава), а често пъти просто се срамувам. „Вярвай ми“ — каза ми господин Шарптън, и аз наистина му повярвах. Искам да кажа — пфу, по-голямо лековерие от това, здраве му кажи. Успокоявам се, че съм още малък — не съм по-голям от хлапациите в кабините на онези бомбардировачи над Берлин, за които мисля понякога — а на младите хора им е простено да грешат. Но се питам още ли важи това, когато става дума за човешки живот.

Разбира се, продължавам да работя.

Да.

Отначало си мислех, че няма да мога да продължа, както децата в „Мери Попинс“ не можеха да летят из къщата, като им се свърши смехотворният газ и не им идваше наум нищо смешно... но можех. Веднъж като седна пред компютъра и огнената река избликне, се забравям. Разбирате ли (мисля, че разбирате), именно затова съм създаден на този свят. Мога ли да бъда винен, че правя онова, което ми придава завършеност, цялостен облик?

Отговор: да. Категорично.

Но не мога да спра. Понякога си казвам, че продължавам, защото, ако спра — може би дори за един ден — веднага ще се разбере, че съм прозрял истината, и чистачите ще ме посетят непредвидено. Този път ще очистят мен. Но не това е причината. Правя го, защото съм пристрастен като младежите, които пушат кокаин по глухите улички, и девойките, които си дупчат вените. Правя

го заради шибаното наркотично опиянение, защото когато работя в „БЕЛЕЖНИКА НА ДИНКИ“, всичко е съдбовно. Чувствам се така, сякаш съм паднал в капан с бонбони. За всичко е виновен онзи тъпанар, който излезе от „Нюс Плюс“ със скапания „Диспач“. Ако не беше той, и до ден-дневен щях да виждам само забулени в облаци сгради зад нишковия кръст на мерника. Не хора, само мишени.

„Ти си *самият* мерник — каза Скипър в съня ми. — Ти си *самият* мерник, *Динкстър*.“

И това е вярно. Зная, че е вярно. Кошмарно е, но е вярно. Аз съм само инструмент — лещата, през която се мери *истинският* бомбопускач. Копчето, което натиска.

Какъв бомбопускач, ще попитате?

О, я елате на себе си.

Мислех да му се обадя — не съм ли напълно умопомрачен? Може би не. „Можеш да ми се обаждаш по всяко време, Динк, дори в три през нощта.“ Така каза, а съм почти сигурен, че поне в това отношение господин Шарптън беше искрен с мен.

Мислех да му се обадя и да му кажа: „Знаете ли кое ме огорчава най-много, господин Шарптън? Онова, дето казахте, че ще направим света по-добър, като го отървем от Скипър Браниган и подобните му. Истината, господин Шарптън, обаче, е, че именно вие сте Скипър-Бранигановците.“

Естествено. А аз съм пазарската количка, с която преследват хората по петите, смеят се, лаят или издават налудничави крясъци, имитиращи оглушителния рев на състезателна кола. При това се продавам на безценица. Досега съм убил над двеста души, а какво е струвало това на, „Транскорп“? Малка къща в треторазреден град в щата Охайо, седемдесет долара седмично и автомобил марка „Хонда“. Плюс кабелна телевизия. Да не забравяме кабелната телевизия.

Поседях до телефона, вирах се в него известно време, и най-накрая се отказах. Не мога да изрека нито една от тези думи. Да го направя би било равносилно на това да си изхлузя найлонова торбичка на главата и да си прережа вените.

Какво да правя тогава?

Господи, какво да правя?

XX

От две седмици не съм вадил тетрадката изпод халтавата плоча в мазето. На два пъти чух капачето на пощата да изтрополява, докато по телевизията даваха „Светът се върти“, и излизах в антрето да си прибера парите. Изгледах четири филма, все на следобедната прожекция. На два пъти унищожавях банкноти в боклукомелачката и изхвърлях монети в канавката под прикритието на синята кофа за хартиени отпадъци, която поставях на бордюра. Един ден се разходих до „Нюс Плюс“ с намерението да си купя „Вариейшънс“ или „Форъм“, но заглавието на първа страница на „Диспач“ за пореден път мигновено охлади всичките ми сексуални мераци. **„ПАПАТА УМИРА ОТ ИНФАРКТ НА МИРНО ПОСЕЩЕНИЕ“.**

Мое дело ли е това? Не, трагедията се разиграла в Азия, а аз през последните няколко седмици не бях излизал извън границите на Американския северозапад. Но спокойно можех да съм го направил аз. Ако миналата седмица се бях заровил из Пакистан, *най-вероятно* щях да съм го направил аз.

Следващите две седмици бяха истински кошмар.

Най-сетне днес сутринта получих нещо по пощата. Не беше писмо — досега са пристигнали само три-четири (все от Пъг, но вече и той престана да пише, а ми е толкова мъчно за него) — а рекламна листовка на веригата супермаркети „Кмарт“. Като понечих да я изхвърля в боклука, отвътре изпадна нещо. Бележка, написана на ръка с печатни букви, която гласеше: **„ИСКАШ ЛИ ДА СЕ МАХНЕШ? АКО ИСКАШ, ИЗПРАТИ ЕЛЕКТРОННО СЪОБЩЕНИЕ С ТЕКСТ: «НЕ СТОЙ ТОЛКОВА БЛИЗО ДО МЕН» Е НАЙ-ХУБАВАТА ПЕСЕН НА «ПОЛИС».“**

Сърцето ми се разтуптя както в деня, когато се прибрах у дома, а на мястото на плюшените клоуни над дивана висеше репродукцията на Рембранд. Посланието завършваше с фудър. Беше напълно безопасен — един-единствен самотен фудър — но само при вида му устата ми пресъхна. Посланието беше автентично — фудърът бе

доказателство за истинността му — но кой го е изпратил? И откъде знае за мен?

Бавно влязох в кабинета, навел замислено глава. Послание в рекламна листовка. Написано на ръка и пъхнато в рекламна листовка — това означава, че изпращачът се намира наблизно. В този град.

Включих компютъра и модема. Свързах се с градската библиотека, откъдето човек може да сърфира по нета за малко пари... и относително анонимно. Каквото и да изпратех, неминуемо щеше да мине през „Транскорп“ в Чикаго, но това нямаше никакво значение. Нямаше дори да ме заподозрат. Особено ако внимавах.

Ако, разбира се, мрежата на библиотеката работеше.

Работеше. Компютърът се свърза с другия сървър и на екрана излезе меню. За миг примигва и нещо друго.

Смим.

В долния десен ъгъл. Само за миг.

Изпратих съобщението за най-хубавата песен на „Полис“ като в долния десен ъгъл добавих нещо от себе си: санкофит.

Мога да продължа да пиша — вече започнаха да се случват разни неща, а съм сигурен, че в най-скоро време събитията ще се развият с главоломна бързина — но се опасявам, че не е безопасно. Досега разказвах само за себе си. Ако продължа нататък, ще трябва да намеся и други хора. Но все пак искам да кажа още две неща.

Първо, съжалявам за стореното — дори за онова, което направих със Скипър. Ако можех да върна времето назад, нямаше да го направя. Не знаех какво правя. Зная, че това е възможно най-тъпашкото обяснение, но не разполагам с друго.

Второ, обмислям написването на едно по-специално писмо... най-специалното досега.

Имам адреса на господин Шарптън. Но разполагам и с нещо по-добро — споменът за това как погали вратовръзката си, когато разговаряхме в големия му скъп мерцедес. Нежното чувство, с което прокара длан по мечовете върху коприната. Тъй че, както виждате, знам достатъчно за него. Знаем и какво да добавя към писмото, за да стане по-съдбовно. Като затворя очи, в мрака зад спуснатите ми клепачи изплува една дума — тя се носи из пространството като черен огън, като смъртоносна стрела, които се забива в черепа — и единствено тя има значение:

ЕКСКАЛИБУР.

ТЕОРИЯТА НА ЕЛ ТИ ЗА ДОМАШНИТЕ ЛЮБИМЦИ

Предполагам, че ако имах любим разказ от този сборник, това щеше да бъде „Ел Ти“. Доколкото си спомням, идеята за написването му дойде от рубриката „Скъпа Аби“, в която Аби изразяваше мнението, че домашният любимец е най-неподходящият подарък, който може да се направи. Това предполага, първо, че животното и новият му господар взаимно ще си допаднат; второ, че да го храниш два пъти дневно и да чистиш след него у дома и на улицата, е сбъднатата ти мечта. Ако не ме лъже паметта, Аби наричаше подаряването на домашни животни „върха на самонадеяността“. Според мен тук скъпата Аби се поизсилва. По случай четирийсетия ми рожден ден моята съпруга ми подари кутре от породата корджи и оттогава Марлоу — който вече е четиринайсетгодишен и само с едно око — е като член на семейството. През пет от тези години имахме и доста капризна сиамска котка на име Пърл. Докато наблюдавах как общуват Марлоу и Пърл — двамата проявяваха взаимно уважение, примесено с известна доза неприязън — ми хрумна идеята за разказ, в който двама съпрузи си разменят домашните любимци, които взаимно са си подарили. Направих го с лекота, при това много се забавлявах; всеки път, когато ме помолят да прочета на глас мой разказ, избирам именно този, приемайки, че разполагам с петдесетте минути, необходими за целта. Допада ми, че като го слушат, хората се смеят. Още повече ми допада неочакваната промяна в настроението към края — от смях към тъга и ужас. Заварва читателя неподготвен и така емоционалният заряд се повишава. За мен това е

най-важното. Ще ми се, докато четете разказ, да ви накарам да се смеете или да плачете... или и двете едновременно. С други думи — желая сърцата ви. Ако пък целта ви е да научите нещо, запишете се я на курс, я в училище.

Моят приятел Ел Ти почти не споменава за изчезването на съпругата си, която може би е станала поредната жертва на Човека с брадвата, но обича да разправя как го е напуснала. Докато говори, от време на време позабелва очи, сякаш казва: „Преметна ме, момчета — направо ми скри топката.“ Понякога разказва историята на колегите, които седят на товарната платформа зад фабриката и обядват с каквото са си донесли от къщи; той също отхапва от сандвича, който сам си е приготвил — Лулубел вече я няма да се грижи за него. Неизменно разсмива слушателите с историята си, която неизменно завършва с „теорията на Ел Ти за домашните любимци“. Да му се не види, и аз неизменно се разсмивам. Историята наистина е смешна, дори ако знаеш как свършва... а никой от нас всъщност не знае края ѝ.

— Напуснах работа в четири както обикновено — Подхваща Ел Ти — и както винаги се отбих в „Бърлогата на Дан“ да ударя една-две бири. Както обикновено поиграх на едноръкия бандит, после се прибрах вкъщи. Тъкмо тогава нещата престанаха да бъдат както обикновено. Като стане сутрин, човек хабер си няма колко ще се промени животът му, докато вечерта си легне. В Библията се казва: „Не знаеш нито, деня нито часа.“ Предполагам, че се отнася за настъпването на смъртта, обаче пасва и за всичко останало, приятели. За всичко на този свят. Никога не знаеш какво те очаква.

Когато завих по алеята, забелязах, че вратата на гаража е отворена, а малкото субаро, дето тя си го донесе като зестра, липсва, обаче отначало не ми направи особено впечатление. Тя непрекъснато юркаше колата — я до някоя разпродажба на употребявани вещи, я до друго място — и все оставяше отворена проклетата врата. Казвах ѝ: „Лулу, ако ти стане навик, рано или късно някой ще се възползва. Ще се намъкне в гаража и ще свие например гребло или дървени въглища,

може би даже електрическата косачка. Мама му стара, дори някой адвентист от седмия ден, току-що изкласил от духовното училище, ще открадне, ако изкушението е прекалено голямо, а да изкушаваш такива хора е ужасно, защото те са много по-чувствителни от нас.“ Тя все отговаряше: „Няма да се повтори, Ел Ти, най-малкото ще се постарая. Обещавам, скъпи.“ И наистина се поправяше, само от време на време като всеки грешник се връщаше към стария навик.

Паркирах встрани, та да вкара колата, като се върне, обаче затворих вратата на гаража. Влязох през задната врата и проверих пощенската кутия, която се оказа празна. Разните там пликосе и рекламни листовки бяха върху кухненския плот, което означаваше, че е излязла след единайсет — той не идва преди десет часа. За пощальона ми е думата.

Луси стоеше до вратата и мяукаше по особения начин на сиамките — мяукането ѝ ми харесва, намирам го симпатично, само че Лулу го мразеше, може би защото ѝ напомняше плача на бебе, а тя не искаше да чуе за бебе. „Притрябвало ми е някакво плешиво маймунче“ — казваше.

Това, че Луси ме чакаше на вратата, си беше съвсем в реда на нещата. Писаната адски си падаше по мен. И още си пада. Сега е двегодишна. Купихме я в началото на последната година от брака ни. Да не повярва човек, че Лулу я няма от цели дванайсет месеца и че с нея бяхме заедно три години. Обаче Лулубел беше от хората, дето правят силно впечатление. Беше родена за звезда. Винаги ми е напомняла за Лусил Бол^[1].

Като се замисля, затуй кръстих котката Луси, макар че по онова време не си давах сметка за това. Вероятно е била подсъзнателна асоциация. Щом влезеше в стаята — думата ми е за Лулубел, не за котката — сякаш грейваше светлина. Когато подобен човек си отиде, все не ти се вярва, че вече го няма, непрекъснато очакваш завръщането му...

* * *

Няколко думи за котката. Кръстихме я Луси, обаче Лулубел толкова я ненавиждаше, че я преименува на Скапалуси и прякорът си

остана. Честно казано, писаната не беше откачена, само искаше да бъде обичана. Копнееше за обич повече от всеки домашен любимец, който съм притежавал през живота си, а те не са малко.

Но да не се отклоняваме от темата. Влязох вкъщи, взех котката и я погалих, а тя се покатери на рамото ми взе да мърка и да говори на сиамския си език. Прегледах пликовете върху кухненския плот, хвърлих в кошчето за смет съобщенията за неплатени сметки и отидох до хладилника да дам на писаната нещо за хапване. Винаги държа там отворена консервена кутия с храна за котки. Като чу шума от отгръщането на алуминиевото фолио, Луси се въодушеви и заби нокти в рамото ми. Котките са много умни, да го знаете от мен. Много по-умни са от кучетата. И в други отношения са по-различни от тях. Според мен светът не се разделя на мъже и жени, а на хора, които харесват котки, и други, които си падат по кучета. Случайно да е хрумвало на някого от вас, производители на консерви?

Лулу адски надигаше, задето оставям в хладилника отворена консерва с храна за котки; въпреки, че е покрита с алуминиево фолио; разправяше, че всички продукти имат вкус на прегоряла риба тон, само че по този въпрос бях непреклонен. Общо взето, отстъпвах за всичко, но по отношение на котешката храна с нокти и зъби отстоявах правата си. Пък и без това храната беше само поводът. Причината беше *котката*. Лулубел просто не я обичаше. Луси беше нейна котка, но тя не я обичаше.

Като се приближих до хладилника, видях бележка, затисната с един от магнитите, оформени като някакъв зеленчук. Беше от Лулубел. Доколкото си спомням, гласеше следното:

„Скъпи Ел Ти,

Напускам те, миличък. Когато четеш тази бележка, аз отдавна ще съм си отишла... освен ако не се върнеш рано вкъщи. Мисля, че няма такава опасност, защото откакто сме женени, нито веднъж не си се прибрал рано, но поне съм сигурна, че ще забележиш писмото ми почти веднага, понеже като се върнеш, не идваш да ме целунеш и да кажеш: «Здрасти, захарче, прибрах се», а тичаш до хладилника да извадиш гадната котешка консерва и да

нахраниш Скапалуси. Така поне съм сигурна, че няма да получиш шок, като отидеш на горния етаж и видиш, че липсва картината ми «Последната вечеря на Елвис», че моята половина от дрешника е празна, и да си помислиш, че в къщата ни е влязъл крадец, дето си пада по женските дрехи (за разлика от някои други, които харесват само онова, което е под тях).

Вярно е, че понякога ме дразниш, скъпи, но все още те мисля за голяма симпатяга, затуй винаги ще си останеш моята сладка поничка, моята вкусна палачинка, независимо накъде ще ни отведат пътищата ни. Просто решех, че не съм родена за съпруга на човек, дето държи в хладилника консерва с котешка храна. Не мисли, че си виря носа и че лесно съм взела това решение. Миналата седмица дори телефонирах на горещата линия на медиумите, защото повече не издържах нощ подир нощ да лежа будна (и да слушам хъркането ти — братче, не искам да те засегна, ама вдигаш шум като цяла дъскорезница), откъдето ми продиктуваха следното: «Счупената лъжица може да стане вилица.» Отначало не разбрах посланието, ала не се предадох. Не съм умна като някои хора (или като някои, дето се мислят за умни), но не си оставям магарето в калта. Майка ми казваше, че най-добрата мелница мели бавно, обаче много ситно, та и аз заорах в проблема като мелничка за черен пипер в китайски ресторант, размишлявайки нощем, докато ти хъркаше и несъмнено на сън броеше колко свински зурли се побират в консервена кутия. Постепенно проумях колко мъдра е поговорката за счупената лъжица и вилицата. Нали разбираш, вилицата има зъбци, които са разделени, както ние с теб трябва да се разделим, ала същевременно те са прикрепени към една и съща дръжка. Същото се отнася и за нас. И двамата сме човешки същества, Ел Ти, които са способни на взаимна обич и уважение. Спомни си как се карахме заради Франк и Скапалуси, но все пак, общо взето, живеехме щастливо. Ала настъпи моментът да потърся късмета си далеч от теб

и да погледна на живота от ъгъл, различен от твоя. Освен това ми е мъчно за мама.“

(Не съм сигурен, че това наистина е съдържанието на писмото, което Ел Ти е намерил прикрепено на вратата на хладилника — струва ми се доста невероятно — но на този етап от историята мъжете вече се превиват от смях, пък и в интерес на истината от Лулубел можеше да се очаква тъкмо такова послание.)

„Ако обичаш не тръгвай след мен, Ел Ти. Въпреки че ще бъда при майка ми, а ти знаеш номера на телефона ѝ, моля, не ме търси, а чакай аз да ти се обадя. Ще се свържа с теб, но междувременно трябва да обмисля това-онова и въпреки че доста съм напреднала, в главата ми още е пълна мъгла. Вероятно по-късно ще поискам развод и смятам за честно да те предупредя още сега. Не обичам да поддържам празни надежди, винаги се придържам на принципа «изплюй камъчето, пък да става каквото ще». Запомни, че всичките ми постъпки са продиктувани от любов, не от омраза и гняв. Не забравяй и онова, което ми бе казано, а сега ще споделя с теб — счупената лъжица може да бъде замаскирана вилица.

Обичам те: Лулубел Симс.“

На това място, Ел ти замълчава, за да подчертае, че тя се е подписала с моминското си име, и отново изпълнява номера със забелените очи, патент на Ел Ти Деуит. После изрецитирва послеписа, прикрепен с лепенка към писмото:

„Взимам Франк, а на теб оставям Скапалуси. Предполагам, че това е и твоето желание.

С обич: Лулу.“

Ако вилицата бе символ на семейство Деуит, то Скапалуси и Франк бяха другите ѝ два зъбеца. Ако ли пък тя не съществуваше (според мен този брак повече приличаше на нож — от онези, опасните, с две остриета), Скапалуси и Франк отнова бяха олицетворение на противоречията между Ел Ти и Лулубел. Защо мисля така ли? Макар че Лулубел подари Франк на Ел Ти (по случай първата годишнина от сватбата им), а Ел Ти подари Луси, която скоро щеше да бъде наречена Скапалуси, на съпругата си (по случай втората годишнина от сватбата им), когато Лулубел се изнесе, двамата размениха домашните си любимци.

— Тя ми подари кучето, защото знаеше колко си падам по онова в сериала „Фрейзър“ — обяснява Ел Ти. — На тази порода им викат „териер“, ама не си спомням точно какъв. Беше нещо с Джек... Джек Спрат... Джек Робинсън... Джек Скапаняк? Сигурно ви се е случвало да не можете да се сетите за нещо, макар да е на върха на езика ви.

Някой от слушателите се обажда, че кучето във „Фрейзър“ е Джек Ръсел териер, при което Ел Ти одобрително кимва и възкликва:

— Именно! Разбира се! Точно така, братле! Франк беше Джек Ръсел териер. Но правичката да ви кажа, след час пак ще го забравя — ще бъде в главата ми обаче като нещо, което се е скрило зад висока скала. След час ще се питам: „Онова приятелче какъв каза, че е бил Франк Джек Хандъл териер... или май беше Джек Рабит. Сигурен съм, че беше нещо такова...“ И тъй нататък. Защо? Мисля си, че е заради силната ми омраза към онзи скапан дребосък. Онзи лаещ плъх. Онази космата машина за лайна. Намразих го още в мига, в който го видях. Така си е. Признавам го най-чистосърдечно и не се срамувам. Ще ви издам още една малка тайна — Франк изпитваше към мен същите чувства. Беше омраза от пръв поглед.

Нали знаете как някои хора обучават кучето да им носи пантофите. Франк не само отказваше да ми ги донесе, ами *драйфаше* в тях. Първия път си обух пантофа, без да подозирам нищо. Все едно стъпих в топла каша, която е станала на буци. Въпреки че не видях как точна се е случило, моята теория е, че малкият гадняр е стоял... не, дебнел е пред вратата на спалнята, а като ме е видял да идвам, се е вмъкнал вътре, издрайфал се е в десния ми пантоф, после се е пъхнал под леглото да ми гледа сеира. Досетих се как е станало, защото онази гадост още беше топла. Шибаното псе! Много им здраве на онези,

дето твърдят, че кучето е най-добрият приятел на човека. Така бях побеснял, че му нахлузих каишката и го поведох към приюта за безстопанствени кучета, ама Лулу едва не припадна. Човек би си рекъл, че ме е заварила да правя на псето клизма с химически препарат.

— Ако заведеш Франк при бездомните кучета, заведи и мен! — каза ми и се разрева. — Мразиш го в червата, а за мен пет пари не даваш. За теб сме досадници, от които бързаш да се отървеш, и това е самата истина! — И продължи да ми пили все в същия дух.

— Той се издрайфа в пантофа ми — обясних.

— Кучето е повърнало в пантофа ти, а ти искаш да го убиеш, така ли? О, скъпи, да можеше да се чуеш!

— Ако стъпиш в пантоф, пълен с кучешко повръщано, друга песен ще запееш — изръмжах, защото вече започвах да побеснявам.

Обаче от опит знаех, че е безсмислено да вдигам скандал. Лулу винаги печели — ако примерно ти държиш попа, в нея е асото. Ако пък то е в теб, тя има коз. Освен това притежава способността да *раздухва* нещата. Ядосам ли се за нещо, тя побеснява. Побеснея ли, тя вдига армията под тревога и изстрелва всички самонасочващи се ракети. Хич не преувеличавам, да знаете — след нея остава само изпепелена земя. В повечето случаи не си струваше да я дърпам за опашката, защото последствията бяха ужасни. Само че всеки път го забравях.

Междувременно тя продължаваше да ми трие сол на главата:

— Божке, моето сладурче си е пъхнало нежното краче в малко кучешка плюнка и крехката му душа е наранена!

Опитах се да ѝ обясня, че не е права, че не става въпрос за слюнка, защото слюнката не е на бучки, ама тя не ми даде и дума да издумам. Вече се беше навила и нямаше спиране, започваше поредната проповед.

— Ще ти кажа нещо, скъпи, дори в пантофа ти да е попаднала кучешка лига, не е болка за умирање. Вие, мъжете, направо ме убивате. Що поне веднъж не се поставиш на мое място? Що не се опиташ да бъдеш жена? Да отидеш посред нощ в тоалетната, а мъжът ти е вдигнал седалката и задникът ти да цопне в ледената вода. Малко нощно къпане, а? В повечето случаи господинът дори не е пуснал водата; мъжете сигурно си мислят, че феята на тоалетните идва след

полунощ да почисти... Та, както казвах, сядаш в пикнята и ненадейно забелязваш, че отгоре на всичко си стъпила в локва от урина, направо джапаш в „лимонадата“, защото макар мъжете да си мислят, че винаги улучват в десетката с оная си работа, хич не са точни стрелци; и в пияно, и в трезво състояние първо заливат целия под на тоалетната, преди да пристъпят към главното занимание. Имам богат опит в това отношение, миличък — баща, четирима братя, един бивш съпруг, плюс четири гаджета, за които не смятам за необходимо да ти обяснявам — а ти си готов да изпратиш бедничкия Франк в газовата камера само защото малко негова слюнка е изтекла в пантофа ти.

— В кожения ми пантоф — подчертах, опитвайки се да запазя достойнството си. Единственото, което научих от съвместното ми съжителство с Лулу, да разбирам кога съм победен. А загубя ли, ставам адски смел и решителен. За нищо на света нямаше да ѝ призная, макар да го знаех със сигурност, че псето нарочно се е изповръщало в пантофа ми, също както нарочно се изпикава върху бельото ми, ако преди работа забравя да го хвърля в коша за пране. Тя може да разхвърля сутиените и бикините си из цялата къща — всъщност тъкмо това правеше — но случеше ли се да оставя чорапите в някой ъгъл, гадното псе задължително ги препикаваше. Само че нямаше да ѝ го кажа, защото щеше да ми запише час при психиатър. Щеше да го направи, *макар да знаеше, че имам право*. Защото това означаваше да приеме насериозно думите ми, а на нея не ѝ се искаше. Разбирате ли, обичаше Франк, той също я обичаше. Бяха като Ромео и Жулиета.

Винаги, когато гледахме телевизия, Франк лягаше на пода до нея и отпускаше глава на обувката ѝ. Можеше да остане в тази поза цяла нощ — от време на време отправяше на Лулу поглед, изпълнен с любов и обожание, а задникът му беше обърнат към мен, та да ме обгазява, когато му скимне. Да, обичаше я, тя също го обичаше. Защо ли? Един Бог знае. Мисля, че любовта е загадка за всички с изключение на поетите, а всеки нормален човек бъкел не разбира от писанията им. Според мен повечето от тях сами не проумяват стиховете си освен в редки случаи, когато се събудят и подушат миризмата на прясно сварено кафе.

Обаче не мога да си кривя душата — Лулубел не ми подари кучето с цел да стане нейна собственост. Знам, че някои хора го

правят — например човек завежда съпругата си в Маями, защото му се иска да се разходи до там, или пък съпруга подарява на мъжа си бягаща пътечка, защото ѝ се иска той да свали някой и друг килограм — но нашият случай не беше такъв. Отначало бяхме лудо влюбени един в друг; наистина бях луд по нея и залагам живота си, че и тя изпитваше същото. Подари ми кучето, защото винаги се заливах от смях, докато гледах песа във „Фрейзър“. Искаше да ми достави удоволствие, това е всичко. Не знаеше, че Франк ще си падне по нея или че тя ще го обикне, също както не подозираше, че псето ще ме намрази в червата и ще бъде най-щастливо, когато се издрайфа в пантофа ми или изгризе завесата откъм моята половина от леглото.

Ел Ти оглежда ухилените си слушатели, без самият той да се усмихне, само страдалчески забелва очи и те отново избухват в смях, защото краят на историята им е известен. Ако щете вярвайте, но и аз се засмивам, въпреки че знам за Човека с брадвата.

— Дотогава никой не ме беше мразил — продължава той. — Нито човек, нито животно, затова ми беше криво. Опитах се да се сприятеля с Франк — първо, заради самия себе си, второ, за да не обидя жената, която ми го подари — но ударих на камък. Възможно е и той да се е помъчил да се сприятели с мен... кой знае какво се върти в главата на едно куче, но нищо не излезе. Тъкмо тогава прочетох в една вестникарска рубрика — мисля, че беше „Скъпа Аби“, че домашният любимец е най-неподходящият подарък, който можеш да направиш на някого, и с две ръце подкрепих това мнение. Помислете — дори с животното взаимно да се харесате, какво означава подобен подарък? „Скъпи, приеми вълшебния ми дар — машина, която от едната страна яде, а от другата сере, и която ще работи има-няма петнайсет години, да ти е честита шибаната Коледа.“ Обаче в повечето случаи това ти хрумва *после*. Сещате ли се за какво говоря?

Смятам, че с Франк положихме големи усилия. В края на краищата, макар взаимно да се ненавиждахме, и двамата обичахме Лулубел. Мисля, че затуй, когато седнах до нея на канапето да гледаме „Мърфи Браун“ или някакъв филм, той само ръмжеше, обаче нито веднъж не ме ухапа. Но въпреки това фасоните му ме влудяваха. Ама че нахалство! Какво си въобразява тази космата топка?

— Чуй го само! — казвах ѝ. — Чуй как ръмжи по мен.

Лулубел нежно го погалваше по главата, както никога не галеше мен, освен ако не е прекалила с пиенето, и заявяваше, че кучешкото ръмжене е като мъркането на котките, че Франк се радва, задето сме решили да прекараме една спокойна вечер пред телевизора. Ще ви издам една тайна — никога не се опитвах да го погала, когато тя е наблизо. Понякога му давах храна и нито веднъж не го ритнах (въпреки че няколко пъти се изкуших — няма да си кривя душата), но никога не го галех. Страхувах се, че ще ме ухапе, после ще продължи да ме ръфа. Положението вкъщи беше досущ като че двама пича живеят с красиво момиче. В „Пентхаус“ го наричат *ménage a trios*. И двамата я обичахме, тя отвръщаше на чувствата ни, ала с течение на времето усетих, че везните се накланят в полза на Франк и тя започна да го обича повече от мен. Може би защото той никога не се заяждаше с нея и не драйфаше в пантофите ѝ, освен това нямаше опасност да остави вдигната седалката на тоалетната, понеже удовлетворяваше естествените си нужди навън. Освен когато в бързината забравех да хвърля слиповете си в коша за пране и ги оставех под леглото или в някой ъгъл.

Достигайки до този момент от разказа си, Ел Ти вече е изпил кафето, което си носи в термос, и започва да чупи кокалчетата на пръстите си. Това е своеобразен антракт между първо и второ действие.

— Един ден, спомням си, че беше събота, с Лулу отидохме в търговския център. Нали се сещате, да позяпаме витрините, както правят всички. Когато наближихме магазина „Джей Си Пени“, забелязахме, че пред магазина са се струпали много хора.

— Да видим какво става — Предложи Лулу. Пробихме си път през множеството, озовахме се най-отпред... и какво да видим! Изкуствено дърво с голи клони, заобиколено от изкуствена трева. Половин дузина сиамски котенца се гонят по тревата, катерят се по дървото и се боричкат.

— Боооже, колко са милички! — разтопи се Лулу. — Същински сладурчета, нали скъпи? Погледни ги, погледни ги!

— Видях ги — промърморих, обаче умът ми беше зает с друго — току-що бях открил най-подходящия подарък за Лулу по случай годишнината от сватбата ни. Честно да си призная, въздъхнах с облекчение. Доста си бях блъскал главата, понеже исках да ѝ поднеса

най-хубавия подарък — напоследък нещата помежду ни не вървяха. Сетих се за Франк, но не се притесних; от опит знам, че кучетата и котките враждуват само в анимационните филмчета, а в истинския живот се погаждат... обикновено се разбират по-добре от хората... особено когато навън е студено.

Накратко, купих едно от котенцата и го подарих на Лулубел в деня на годишнината от сватбата ни. Сложих му кадифен нашийник, а отдолу пъхнах картичка, на която написах: „ЗДРАВЕЙ, аз съм ЛУСИ! Изпраща ме с любов Ел Ти. Честита годишнина от сватбата ви!“

Вероятно се досещате какво ще ви кажа, нали? Повтори се историята с проклетия Франк, само че наобратно. Отначало бях луд по псето, също както отначало Лулубел беше луда по Луси. Все я гушкаше, говореше ѝ като на бебе: „Мъничката ми, сладичката ми, виж колко си добричка“ и тъй нататък, докато един ден Луси разярено измяука и я перна с лапичка по носа. При това с извадени нокти. После побягна и се скри под кухненската маса. Лулу се засмя, като че ли никога не бе имала по-забавно преживяване и сякаш именно това очаква човек от мило котенце, но забелязах, че ѝ докривя.

Тъкмо в този момент се появи Франк. Беше се настанил да подремне под леглото в спалнята, и то откъм страната на Лулу, но когато тя неволно изпищя, негово величество пристигна да разузнае обстановката.

Веднага забеляза Луси под масата и тръгна към нея, но първо подуши линолеума на мястото, на което беше стояла.

— Направи нещо, миличък! — изплака Лулубел. — Франк ще я убие!

— Остави ги на мира — отвърнах. — Да видим какво ще се случи.

Луси се наежи, но не помръдна, само го наблюдаваше. Лулу понечи да се приближи към масата, въпреки че я предупредих да не го прави (не беше от жените, които се подчиняват, като ги помолиш за нещо), обаче аз я хванах за китката и я задържах. От опит знам, че е за предпочитане да оставиш враждуващите сами да изгладят недоразумението помежду си. Това е най-добрият и най-бързият начин.

Франк се приближи до масата и взе гърлено да ръмжи.

— Пусни ме, Ел Ти — помоли се Лулубел — нека да я взема. Чуваш ли как ръмжи Франк?

— Не ръмжи, а мърка — отвърнах. — Сигурен съм, защото като ме види, все така прави.

Тя ми хвърли унищожителен поглед, но си замълча, по време на брака ни, който продължи три години, последната дума беше моя по отношение на Франк и Скапалуси. Странно, но е самата истина. По всяка друга тема Лулу неизменно ме надговаряше. Станеше ли въпрос за домашни любимци, неизчерпаемият ѝ извор на хапливи реплики сякаш внезапно пресъхваше. От което буквално я хващаше бяс.

Франк пхна глава под масата, а Луси го перна с лапичка по носа, както беше ударила Лулубел, само че този път не показва ноктите си. Помислих си, че песът ще се нахвърли върху нея, но това не се случи. Той само изсумтя и подви опашка. Не изглеждаше уплашен, а сякаш си казваше: „Добре, щом така стоят нещата.“ После отиде в дневната и легна пред телевизора. Това беше първото и последното противоречие по между им. Поделиха си територията също както с Лулубел си я поделихме през последната ни година заедно, когато отношенията ни се влошиха; спалнята принадлежеше на Франк и на Лулу, кухнята — на двама ни с Луси (по Коледа Лулубел вече я наричаше Скапалуси), а дневната беше неутрална територия. През онази последна година четиримата прекарахме там много вечери; Скапалуси беше на скута ми, Франк лежеше на пода и както винаги подпираше муцуната си на обувката на Лулу, а ние, представителите на човешката раса, седяхме на канапето — Лулубел четеше книга, а аз гледах „Колелото на късмета“ или „Животът на богатите и на знаменитите“, наричано от жена ми „Животът на богаташи и на мацки по прашки“.

Още от първия ден котката категорично отказа да има вземане-даване с нея. Франк поне от дъжд на вятър се опитваше да бъде любезен с мен. В края на краищата истинската му природа винаги надделяваше и той изгриваше маратонката ми или препикаваше бельото ми, ала от време на време ми се струваше, че наистина полага известни усилия. Облизваше ръката ми, понякога дори ми се усмихваше, но все когато в чинията ми имаше нещо вкусно.

Котките са съвсем различни. Котката не се унижава да си изпроси нещо даже когато много ѝ се иска. Котката е неспособна да

лицемери. Ако повечето проповедници поне мъничко приличаха на котките, тази страна щеше да се върне към религията. Ако котката те харесва, ще го разбереш. Ако ли не, също ще разбереш. Скапалуси не харесваше Лулу и от първия миг ѝ даде да го разбере. Като видеше, че ще я храня, се умилкваше около мен и мъркаше, докато изсипвах консервата в чинийката ѝ. Но ако на Лулубел хрумнеше да ѝ даде храна, писаната сядаше пред хладилника в другия край на помещението и подозрително я наблюдаваше. И не се приближаваше до чинийката, докато жена ми не се отдалечи. Поведението ѝ вбесяваше Лулу.

— Мисли се за Савската царица! — възкликна веднъж. Вече не говореше на Луси като на бебе, нито я прегръщаше. Посегнеше ли към нея, в най-добрия случай получаваше дълбоки драскотини на китките.

Преструвах се, че харесвам Франк, а Лулу се правеше, че харесва Луси, но в крайна сметка първа се отказа от преструвките. Предполагам, нито на жената, нито на котката им беше приятно да лицемерят. Не вярвам, че Лулу ме напусна само заради Луси — да му се не види, сигурен съм! — ала съм сигурен и в това, че котката ѝ помогна да направи решителната крачка. Понякога домашните любимци живеят дълго. Така подаръкът за жена ми по случай втората годишнина от сватбата се оказа капката, от която чашата преля. Държа някой да го каже на „скъпата Аби“.

Лулу най-се дразнеше от говоренето на писаната. Една вечер ми каза:

— Ако котката не престане да мяука, ще запратя по нея енциклопедията.

— Тя не мяука — отвърнах, — а си бърбори.

— Все едно. Ще ми се да престане да бърбори.

Тъкмо в този момент Луси скочи на скута ми, престана да мяука и тихичко замърка. Мъркане, което *наистина* беше мъркане. Почесах я между ушенцата, както обича, в този момент случайно вдигнах очи. Лулу забоденос в книгата, но миг преди това видях в погледа ѝ омраза. Не към мен. Към Скапалуси. Да я замери с енциклопедията ли? Изражението ѝ подсказваше, че ѝ се иска да притисне котката между два тома на енциклопедията и да я сплеска като буболечка.

Случваше се, щом влезе в кухнята, да завари котката на масата и с един удар да я свали на пода. Веднъж я попитах дали ме е виждала

да удрям Франк, когато се качи на леглото — повярвайте, често го заварвах там, винаги от нейната страна, а върху завивката — валма от противната му бяла козина. Тя само се усмихна... всъщност беше подобие на усмивка, и процеди:

— Ако се опиташ, най-вероятно ще останеш без два-три пръста.

Понякога Луси наистина беше Скапалуси. Котките са на настроения, случва се буквално да откачат — всеки, който е имал котка, ще го потвърди. Очите им се уголемяват и някак се изцъклят, те навирват опашки и започват да препускат из къщата; понякога се изправят на задните си лапи, подскочат и сякаш се боксират с противник, който остава невидим за хората. Една нощ, когато беше на около година, Луси изпадна в подобно състояние — трябва да е било горе-долу три седмици, преди Лулубел да ме напусне.

Изскочи от кухнята, плъзна се по паркета, прескочи Франк и взе да се катери по завесите в дневната. В плата зейнаха дупки, от които провиснаха конци. Тя скочи върху корнизата и се заоглежда; въртеше сините си очи, опашката ѝ тупкаше по дървения прът.

Франк само леко подскочи, после пак облегна муцуната си на обувката на господарката си, обаче Лулубел, която се беше задълбочила в книгата, се стресна от изпълнението на котката и отново видях омразата в погледа ѝ.

— До гуша ми дойде — заяви. — Ще намерим добър дом за синеоката мръсница, ако не ни стигне акълът да открием дом за една чистокръвна сиамка, ще я занесем в приюта за безстопанствени животни. Търпението ми се изчерпа.

— За какво говориш? — попитах.

— Сляп ли си? Погледни завесите — направи ги на парцали!

— Ако те интересуват завеси на парцали, защо не погледнеш завесата откъм моята страна на леглото? Цялата е разкъсана отдолу. Защото *той* я ръфа.

— Не е същото — промърмори тя и ме изгледа накриво. — Много добре знаеш, че не е същото.

В този момент кипнах и си казах, че няма да я оставя да си разиграва коня.

— Мислиш, че не е същото само защото харесваш кучето, и не понасяш котката, която аз ти купих — заявих. — Но едно да знаеш, госпожо Деуит — ако във вторник занесеш в приюта котката, задето е

скъсала завесите в дневната, в сряда кучето ще се озове на същото място, защото разкъса завесата в спалнята. Ясно ли е?

Тя се втрени в мен и се разрида. После ме замери с книгата и ме нарече „мръсник“. Долен мръсник. Хванах я за китката и се помъчих да я задържа, та поне да се опитам да ѝ се извиня (ако въобще имаше начин да се извиня, без да угоднича, което този път определено не възнамерявах да направя), обаче тя издърпа ръката си, после избяга от стаята. Франк хукна след нея. Качиха се на горния етаж, вратата на спалнята се затръшна.

Почаках един час, докато гневът ѝ премине, и също се качих. Понечих да отворя вратата на спалнята, но се оказа, че Франк я затиска отвътре. Разбира се, можех да го изблъскам, но той започна да ръмжи така, че ме стресна. Ръмжеше като див звяр, приятели, звукът, който излизаше от гърлото му, не беше никакво мъркане. Ако влезех в спалнята, той като нищо щеше да се постарее да отхапе мъжките ми атрибути. Тази нощ спях на канапето. За пръв път.

След има-няма месец Лулу ме напусна.

Ако Ел Ти е преценил правилно времето за разказване на историята си (обикновено успява — повторенията водят до съвършенство), тъкмо в този момент прозвучава звънецът, призоваващ служителите във фабриката за консерви „Хепъртън“ в град Еймс, щата Айова да се върнат на работните си места, и той не е принуден да отговаря на въпросите на новопостъпилите (старите пушки знаят края... пък и предпочитат да не питат), дали с Лулубел са се сдобрили, дали знае къде живее сега бившата му съпруга или — това е най-страхотният въпрос, който заслужава премия от шейсет хиляди долара — дали Лулубел и Франк още са заедно. Звънецът, обявяващ края на обедната почивка, е най-доброто средство да не отговаряш на неудобни въпроси.

Ел Ти прибира термоса, изправя се, протяга се и заявява:

— Въз основа на случилото се създадох така наречената „теория на Ел Ти Деуит за домашните любимци“.

Новаците изпитателно го гледат също като мен, когато за пръв път чух тази високопарна фраза, обаче ги очаква същото разочарование, което изпитах и аз; толкова хубава история заслужава по-оригинален финал, ала Ел Ти винаги я завършва по един и същи начин:

— Ако кучето и котката в дома ти се разбират по-добре, отколкото вие с жена ти, очаквай някоя вечер, като се прибереш от работа, да намериш писмо за сбогом, прикрепено на вратата на хладилника.

* * *

Както вече споменах, той често разказва тази история, а веднъж, когато го поканих на вечеря, я разказа на съпругата ми Розлин и на сестра ѝ Холи. Жена ми повика Холи, която е разведена от две години, та да станем две двойки. Сигурен съм, че това е единствената причина, защото тя никога не е харесвала Ел Ти Деуит. Повечето хора си падат по него, нещо повече — бързо го обикват, ала Розлин не се числи към „повечето хора“. Разбрах, че и разказът за писмото, прикрепено на вратата на хладилника, и за домашните любимци не ѝ хареса, въпреки че се усмихваше на епизодите, които минаваха за смешни. Колкото до Холи... мамка му, не разбрах каква е реакцията ѝ. Познавам я отдавна, но никога не разбирам какво мисли. През повечето време седи с ръце на скута и се усмихва като Мона Лиза. Този път обаче грешката беше моя и си я признавам. Ел Ти не искаше да ни занимава с разказа си, ала аз го накарах, защото в трапезарията цареше неловка тишина, нарушавана сома от потракването на приборите за хранене, а неприязънта на Розлин към него беше почти осезаема. Сякаш се излъчваше от нея. Казвах си, че щом приятелят ми е усетил омразата на териера Франк, вероятно ще долови и чувствата на съпругата ми.

Ето защо той разказа историята, най-вече за да ми угоди; забелваше очи, сякаш казваше: „Преметна ме, момчета — направо ми скри топката“, жена ми се смееше от време на време (смехът ѝ ми се струваше фалшив като парите в играта „Монопол“), а Холи се взираше в масата и се усмихваше като Мона Лиза. Иначе вечерята мина гладко, на сбогуване Ел Ти благодари на Розлин за „съвършено хубавите ястия“ (каквото и да означава това), а тя му каза да идва по-често, било ѝ много приятно да го вижда. Разбира се, излъга, но едва ли в световната история има празненство, по време на което не са били изречени поне няколко лъжи. И така, всичко мина гладко до момента,

в който, докато карах към дома на Ел Ти, той заговори как след около седмица ще стане една година, откакто Лулубел го напусна — четвъртата годишнина от сватбата, когато старомодните съпрузи поднасят цветя, а ултрамодерните поднасят електроуреди. Добави, че тъщата му, при която Лулубел така и не бе отишла, възнамерява да постави в местното гробище паметник с името на дъщеря си.

— Според госпожа Симс трябва да смятаме Лулу за мъртва — промълви и избухна в ридания.

Право да ви кажа, така се стреснах, че едва не вкарах колата в канавката.

Ел Ти плачеше така силно, че като се окопитих, взех да се притеснявам да не би от дълго спотайваната скръб да получи удар, да си спуска кръвоносен съд или нещо от този род. Поклащаше са напред-назад и удряше с длани по таблото. Все едно в него беснееше дяволска вихрушка. В крайна сметка спрях на банкета и потупах по рамото приятеля си. Дори през ризата усетих колко гореща е плътта му.

— Стегни се, Ел Ти — казах му. — Престани.

— Толкова ми липсва — избърбори той. Гласът му така беше прегракнал от плач, че думите почти не се разбираха. — *Ужасно* ми липсва. Прибирам се вкъщи, а там е само котката, която плаче ли, плаче, скоро и аз се разревавам, двамата плачем, докато напълня чинийката ѝ с проклетата котешка храна.

Обърна към мен зачервеното си лице, обляно в сълзи. Казах си, че няма да издържа погледа му, но стиснах зъби и издържах, защото изпитвах чувство за вина. Кой го накара да разкаже историята за Луси, Франк и писмото, прикрепено за вратата на хладилника? Със сигурност не беше Майк Уолас, нито Дан Радър. Затова стиснах зъби и го погледнах в лицето, макар че гледката беше ужасна. Не посмях да го прегърна от страх да не би вихрушката да се прехвърли в мен, но продължих да го потупвам по рамото.

— Мисля, че е жива и просто се е скрила някъде — промълви той. Гласът му още беше прегракнал, но в него се долавяше жалко упорство. Бас държа, че не казваше онова, в което вярваше, а в което *искаше* да вярва.

— Ами... няма лошо да го вярваш — казах. — Не е незаконно, нали? Пък и в крайна сметка не са открили *трупа* ѝ или нещо подобно.

— Представям си, че е в Невада и пее в казиното на някой хотел — промърмори Ел Ти. — Не във Вегас или Рино — в големите градове няма да ѝ обърнат внимание, обаче съм сигурен, че например в Уинемъка или в Ели ще има луд успех. Попаднала е в такова градче, видяла е табела „Търсим певица“, окачена на вратата на някой бар, и се е отказала да отиде при майка си. Първо на първо, не знам защо ѝ е скимнало да ходи при старата, след като винаги е казвала, че изобщо не се разбират. Не знам дали си я чувал да пее, но повярвай, че го можеше. Вярно, не беше страхотна като онези, дето ги дават по телевизията, но беше добра. Когато за пръв път я видях, пееше в бара на хотел „Мариот“. В град Кълъмбъс, щата Охайо. Идва ми на ум и нещо друго... — Той се поколеба, сетне продължи, като сниши глас: — Проституцията е легална в Невада. Не във всички окръзи, но в повечето. Лулу може би работи в някой от веригата „пътуващи“ бардаци във фургон или в „Ранчо «Мустанг»“. В много жени има курвенска «жилка» и Лу беше от тях. Не че ми изневеряваше — затуй не мога да кажа от къде го знам, но съм сигурен. Тя... да, твърде възможно е да работи в подобно заведение.

Млъкна и се загледа в една точка; може би си представяше Лулубел в един от фургоните на прочутите пътуващи бардаци в Невада — носи само чорапи и духа на някакъв каубой, а от съседното помещение долита песента «Шест дни на път», изпълнявана от Стиви Ърл енд Дюкс, или пък звукът от телевизора, по който излъчват «Холивудски хроники». Лулубел е станала проститутка, но не е мъртва, а малкото ѝ субаро, намерено изоставено край пътя, не означава нищо. Също както погледът на животно, наглед толкова съсредоточен, не означава нищо.

— Ще го повярвам, ако искам — промълви той, сетне избърса зачервените си очи.

— Разбира се — кимнах. — Така си е, приятел. — Същевременно се питах какво биха си помислили ухилените мъжаги, които слушаха историята му, докато нагъваха сандвичите си, ако видят този Ел Ти, този треперещ човек с бледо лице, подпухнали клепачи и пареща кожа.

— Мамка му — процеди той. — *Наистина* го вярвам. — Поколеба се, после повтори: — *Наистина* го вярвам.

Като се върнах у дома, заварих Розлин в леглото — беше издърпала завивката до брадичката си и се преструваше, че чете книга. Холи си беше отишла. Розлин беше в отвратително настроение, скоро разбрах защо. Оказа се, че жената, криеща се зад усмивката на Мона Лиза, си е паднала по моя приятел. Буквално е налапала въдицата. А съпругата ми определено беше против.

— Защо са му отнели шофьорската книжка? — попита, но преди да отговоря, добави: — Заради злоупотреба с алкохол, нали?

— Точно така. OUI. — Седнах на леглото и си свалих обувките. — Обаче оттогава изминаха почти шест месеца и ако той пази поведение още два, ще му върнат тапията. Мисля, че ще си я получи. Нали знаеш, че посещава сбирките на Анонимните алкохолици.

Съпругата ми изсумтя — очевидно информацията не ѝ направи особено впечатление. Свалих си ризата, помирисах я под мишниците и я окачих в дрешника. Бях я носил само два часа по време на вечерята.

— Знаеш ли какво — подхвана Розлин, — цяло чудо е, че от полицията не го сгасиха натясно след изчезването на жена му.

— Разпитвах го — обясних, — но само за да получат възможно най-обширна информация. И дума не е ставало, че той я е очистил, Роз. Никога не са го подозирали.

— Брей, много си сигурен.

— Че защо да не съм? Знам туй-онуй. Един ден след заминаването си Лулубел е телефонирала на майка си от някакъв хотел в Източен Колорадо, а на другия ден отново ѝ е позвънила от Солт Лейк Сити. И двата пъти Ел Ти беше на работното си място във фабриката. Беше на работа и в деня, в който намериха колата ѝ край черния път близо до Калиенте. Следователно не я е убил, освен ако не притежава способността като по магия за секунди да се пренася на различни места. Освен това той и с пръст не би я пипнал, защото много я обичаше.

Розлин отново изсумтя, с което изразяваше недоверието си. С нея сме женени почти трийсет години, ала чуя ли този звук, винаги ме обзема желание да ѝ извикам да престане, да се изтропа или да стане

от цукалото, да каже каквото ѝ е на езика или да си трае. Хрумна ми да ѝ разкажа как Ел Ти се разрида, докато пътувахме към дома му, как почувствах, че в него сякаш бушува циклон, помитащ всичко, което не е приковано или привързано. Обаче не го направих. Жените не вярват на мъжките сълзи. Може да твърдят обратното, но дълбоко в душата си не вярват на мъжките сълзи.

— Защо не се обадиш в полицията? — подхвърлих. — Предложи им експертната си помощ. Посочи им подробностите, които са пропуснали, бъди като Анджела Лансбъри от «Убийство», написа тя“.

Проснах се в леглото. Розлин изключи лампата. Дълго лежахме в мрака. Тя отново проговори, този път тонът ѝ беше по-мек:

— Извинявай, но не обичам този човек. Не ми допада, никога не ми е допадал.

— Знам го и без да ми го кажеш — промърморих.

— Не ми хареса и как зяпаше Холи.

Което означаваше, както по-късно установих, че не ѝ е харесало как Холи го зяпа. В моментите, в които не се взираше в чинията си, разбира се.

— Ще ми се друг път да не го каниш на вечеря — продължи Розлин.

Предпочетох да замълча. Беше късно, освен това бях капнал от умора. Имах тежък ден, още по-тежка вечер и бях уморен. Нямах желание да споря с жена ми, особено в момент, в който съм смазан от умора, а тя — разтревожена. При подобен спор един от съпрузите прекарва нощта на канапето. Единственият начин да го предотвратиш, е да си траеш. В брака думите са като проливен дъжд, а земята е прорязана с дълбоки дерета, които за секунди могат да се превърнат в буйни реки. Психотерапевтите твърдят, че говоренето води до катарзис и излекуване, но повечето от тях или са разведени, или са обратни. Според мен мълчанието е най-добрият приятел на брака.

Мълчание.

След известно време моята най-добра приятелка ми обърна гръб и се пресели в страната на сънищата. Аз дълго лежах буден, мислех за прашната малка кола, може би навремето боядисана в бяло, която е заседнала в канавката край черния път в пустинята на Невада близо до Калиенте. Предната лява врата е отворена, огледалцето за обратно виждане е изкъртено и е захвърлено на пода, задната седалка е

напоена с кръв, върху която се виждат следи от животни, които са дошли да проверят какво става и може би да опитат от червената течност.

Някакъв мъж — предполагаше се, че е мъж, в повечето случаи серийните убийци са мъже — зверски беше убил пет жени в този район на света в разстояние на три години... именно на тези три години, през които Ел Ти живееше с Лулубел. Четири от жертвите не бяха местни жителки. Убиецът някак си ги принуждавал да спрат, измъквал ги от колата, изнасилвал ги, с брадва ги насичал на парчета и захвърлял останките на някое близко хълмче, за да станат плячка на лешояди, врани и невестулки. Петата жертва беше възрастна жена, съпруга на местен собственик на ранчо. От полицията нарекоха убиеца „Човекът с брадвата“. Докато пиша тези редове, той още не е заловен. Нито пък е извършил ново престъпление; в случай, че Синтия Лулубел Деуит е била шестата му жертва, също е била и последната, поне засега. Ала все още не е ясно дали тя *наистина* е била убита от него. Този въпрос едва ли вълнува някого колкото Ел Ти, на когото липсата на отговор позволява да храни надежда.

Разбирате ли, кръвта на седалката не е била от човек; за по-малко от пет часа от криминалогичния отдел на полицията в Невада уточниха този факт. Човекът, който открил изоставеното субаро (някакъв работник в близкото ранчо), видял на около километър разстояние рояк птици да кръжат над земята, а като стигнал до мястото, видял не нарязана жена, а разчленено куче. От животното били останали само костите и зъбите — хищниците и лешоядите очевидно са си устроили банкет, пък и по принцип този вид териери са доста мършави. Франк безсъмнено е станал жертва на Човека с брадвата, а съдбата на Лулубел е неясна.

„Може би — помислих си — тя е жива. Пее «Завържи ми жълта панделка» в «джейлхаус» в Ели или «Занеси писмо на Майкъл» в «Розата на Санта Фе» в Хоторн, съпровождана от трима джазмени — старчоци, които се опитват да се подмладят и се издокарват с червени елеци и тесни вратовръзки. А може би прави свирки на каубои от Остин или Уендър — навежда се под календар с лалета от Холандия, докато гърдите ѝ се сплескат върху бедрата ѝ, притиска в шепи поредния отпуснат задник и си мисли какво ще гледа по телевизията, когато смяната ѝ приключи. Може просто да е зарязала колата край

пътя и е тръгнала пеш. Чувал съм за хора, които са го правили. Понякога на човек му писва, казва «майната» на всичко и тръгва накъдето му видят очите. Може би тя е изоставила Франк, като е решила, че някой ще го вземе и ще му осигури нов дом, само че се е появил Човекът с брадвата и...

Не! Познавам Лулубел и съм сигурен, че за нищо на света не би изоставила куче посред пустинята, за да пукне от жегата или от глад. Особено куче, което обичаше лудо като Франк. Ел Ти не преувеличаваше — знам го със сигурност, защото съм я виждал заедно с любимеца ѝ.

Възможно е още да е жива... теоретично, разбира се. Приятелят ми има право. Само защото не мога да измисля сценарий, който ще я отведе далеч от колата със зейнала предна врата, счупено огледалце за обратно виждане и кучето, лежащо мъртво на около километър разстояние, само защото не мога да измисля сценарий, в който Лулубел Симс се отдалечава от черния път близо до Калиенте и отива някъде, където става певица, шивачка или проститутка — никому неизвестна, но в безопасност — не означава, че подобен сценарий е невъзможен. Както казах на Ел Ти, в крайна сметка трупът ѝ не е открит, намериха само колата ѝ и жалките останки от кучето. Самата Лулубел може да бъде във всеки град на земното кълбо. Ясно е като бял ден.“

Въртях се в леглото, по едно време ожаднях. Станах, отидох в банята, извадих четките за зъби от чашата, в която ги държим, и я напълних с вода. Седнах на затворения капак на тоалетната чиния, отпих от чашата и се замислих за странното мяукане на сиамските котки, което сигурно не те дразни, ако ги обичаш, сигурно ти се струва като поздрав за добре дошъл у дома.

[1] Популярна американска телевизионна звезда, известна с комедийните си гегове. Била е водеща на пет различни предавания, едно от които — „Обичам Луси“, излъчвано в периода 1950–1957 г., се е превърнало в еталон и е било повтаряно в продължение на десетилетия. — Б.пр. ↑

ПЪТУВАЩОТО ЗЛО СЕ ОТПРАВЯ НА СЕВЕР

Сигурно ще ви се стори странно, но всъщност притежавам картината, описана в този разказ. Съпругата ми решила, че я харесвам (или поне че ми е направила впечатление), затова ми я подари... по случай рождения ми ден? Или май беше за Коледа? Не си спомням. Спомням си обаче, че и трите ми деца не я харесаха. Окачих я в кабинета си, а те твърдяха, че шофьорът ги следи с поглед, докато прекосяват помещението (като съвсем малък Оуен изпитваше същия страх от снимката на Джим Морисън); обичам да чета за картини, които се променят, затова най-сетне написах разказ за моята картина. Спомням си, че само още веднъж получих вдъхновение за разказ, свързан с картина, съществуваща в действителност — графика на Крис ван Олсбърг — който се нарича „Къщата на Мейпъл Стрийт“ и е включен в сборника „Кошмари и съновидения“. В романа ми „Роуз Мадър“, който според мен е сред най-добрите ми творби, и още не е филмиран, също се разказва за променяща се картина. В него пътуващото зло се нарича Норман.

Ричард Кинъл не се изплаши, когато за първи път видя картината на разпродажба на употребявани вещи в Роузуд.

Беше запленил от нея, помислил си, че има късмет, задето е попаднал на подобна находка, но изпита ли страх?

Не, разбира се. Едва по-късно („когато вече бе прекалено късно“, както би написал в някой от своите зашеметяващо успешни романи)

си даде сметка, че в младостта си бе почувствал същото влечение към определени забранени наркотици. Предприел бе пътуване до Бостън, за да участва в конференция на Международната асоциация на поетите, драматурзите и романистите, посветена на темата „Заплахата от популярността“. Кинъл отдавна бе открил, че големите клечки в асоциацията са майстори на измислянето на подобни теми; според него популярността не бе опасна, напротив — действаше му успокояващо. Предпочете да пропътува с кола вместо със самолет четиристотинте километра от Дери до Бостън, тъй като докато пишеше последната си книга, изпадна в творческо безсилие; каза си, че докато шофира, ще размишлява върху сюжета и положително ще намери най-подходящото разрешение.

По време на конференцията участва в обсъждания, по време на които непознати му досаждаха с въпроси откъде черпи идеи за книгите си и дали някога се е случвало сам да се изплаши от написаното. Най-сетне настъпи моментът да се отправи обратно към дома си. Излезе от града по моста Тобин и пое по шосе №1. Никога не пътуваше по магистралата, когато имаше да обмисля нещо; при шофирането по магистралата изпадаше в състояние, наподобяващо на сомнамбулизъм. Безсъмнено му действаше успокояващо, но не помагаше на творческия процес. Натовареното движение по крайбрежния път, при което ту удряше спирачки, ту потегляше, действаше като песчинка, попаднала в мидата — причиняваше усилен мисловна дейност, от която понякога излизаше истински бисер.

Всъщност литературните критици едва ли биха използвали тъкмо тази дума. В един миналогодишен брой на „Искуайър“ Брадли Саймън започваше рецензията си за „Градът на кошмара“ така: „Ричард Кинъл, който пише по същия начин, по който Джефри Даръм готви, е получил нов пристъп на обилно повръщане. Поредният му бълвоч носи заглавието «Градът на кошмара»“.

Пътувайки по шосе №1, мина през Ревъри, Малдън, Евърет и Нюбърипорт; китното градче Роузуд се намираше южно от границата между Масачусетс и Ню Хампшир. Пътят минаваше през центъра, на около два километра по-нататък Кинъл зърна множество наглед евтини и безвкусни предмети, наредени на моравата пред двуетажна къща. Върху електрическа печка с цвят на авокадо беше подпряна

табела с надпис: „РАЗПРОДАЖБА НА УПОТРЕБЯВАНИ ВЕЩИ“. Колите, паркирани от двете страни на шосето, създаваха задръстване, от което шофьорите, не проявяващи интерес към разпродажбите, бързаха да се измъкнат. Кинъл обаче си падаше по тези мероприятия, най-много се интересуваше от кашоните с книги, в които понякога откриваше истински находки. Премина задръстването, паркира аудито си на челно място на колоната от коли, спрели в платното по посока на Мейн и Ню Хампшир, и се върна пеша.

Десетина души обикаляха моравата пред двуетажната къща, боядисана в синьо-сиво. Вляво от циментираната алея стърчеше голям телевизор на крачета, поставени в картонени пепелници, които изобщо не предпазваха моравата. Отгоре се мъдреше табелка с надпис: „ПРЕДЛОЖИ ЦЕНА — ОЧАКВА ТЕ ПРИЯТНА ИЗНЕНАДА“. От телевизора се проточваше шнур, свързан с удължение, което се губеше в коридора на къщата. Някаква дебелана седеше на шезлонг, опънат до приемника, под сянката на рекламен чадър на „Чинциано“. От другата ѝ страна стоеше масичка, върху която имаше кутия от пури и още една табелка с надпис, направен на ръка: „ПРОДАЖБИ САМО В БРОЙ. ЗАКУПЕНА ВЕЩ НЕ СЕ ПРИЕМА ОБРАТНО“. Телевизорът работеше, излъчваша някаква сапунена опера, на екрана красив младеж и красива девойка всеки миг щяха да се впуснат в безразсъден полов акт, без да вземат необходимите предпазни мерки. Дебеланата погледна Кинъл, сетне извърна очи към телевизора. След миг обаче отново се загледа в новодошлия и зяпна от изумление.

„Попаднах на почитателка“ — помисли си той, докато се оглеждаше за кашона с книги, който неизменно присъстваше на подобни разпродажби.

Не видя книги, но зърна картината, облежната на дъска за гладене и придържана от два пластмасови коша за пране... и дъхът му секна. В този миг разбра, че трябва да я притежава.

Приблужи се с престорено нехайна походка и приклепна да разгледа платното, което беше нарисувано с акварел, и то от добър художник. Ала Кинъл не се интересуваше от техническите похвати (както бе отбелязал един критик във връзка с романите му). Интересуваше го съдържанието — търсеше възможно най-нестандартното. По отношение на този критерий картината държеше

палмата на първенството. Той коленичи между пластмасовите кошове за пране, пълни с какви ли не джунджурии, и докосна стъклото, покриващо картината. Огледа се за подобни произведения на изкуството, но остана разочарован — зърна само обичайните кичозни изображения на руменобузи момченца, молитвено сключили длани и палави кученца.

Отново се загледа в акварела; вече си представяше как премества куфара си на задната седалка на аудито, за да пъхне внимателно картината в багажника.

На нея беше изобразен младеж, седнал зад волана на скъпа кола — марката не се виждаше, но със сигурност возилото беше с люк на покрива — пътуваща по залез слънце по моста Тобин. Люкът беше отворен, поради което автомобилът приличаше на странен модел с гюрук. Младежът облягаше лявата си ръка на сваленото стъкло, с дясната небрежно стискаше волана. Небето напомняше на синина от удар — сивкавожълто, прорязано от розови жилки. Правата руса коса на младежа почти закриваше ниското му чело. Той зловецко се усмихваше, измежду устните му проблясваха заострени зъби... кучешки зъби.

„Може би нарочно са наточени — помисли си Кинъл. — Може би той е канибал.“

Идеята му допадна — представи си как един канибал прекосява моста Тобин, седнал зад волана на луксозен автомобил. Знаеше, че повечето присъстващи биха си казали: „О, да, картината е тъкмо за Ричард Кинъл, вероятно ще бъде негов източник на вдъхновение, средство, чрез което той ще принуди уморения си стомах да изхвърли поредната доза бълвоч“ — но повечето от тях бяха невежи най-малко по отношение на творбите му; нещо повече — ценяха невежеството си, отнасяха се към него с необяснимата обич, която понякога хората изпитват към глупавите и зли кученца, лаещи всички минувачи и хапещи вестникарчето. Харесваше картината не защото беше автор на разкази на ужаса; пишеше разкази на ужаса, тъй като харесваше подобни произведения на изкуството. Почитателите му изпращаха подаръци — предимно картини — повечето от които той изхвърляше не защото бяха нескопосани, а заради баналността им. Читател от Омаха му изпрати керамична скулптурка на маймуна, пищяща от ужас и подаваща глава от хладилник, която той запази. Беше

непохватно изработена, но оригиналното съпоставяне разпали въображението му. Акварелът притежаваше същото качество, ала въздействието му бе *далеч по-силно*.

Тъкмо когато посегна към него, изпитвайки неудържимо желание да го пхне под мишница и да заяви, че го купува, зад него някой се обади:

— Не сте ли Ричард Кинъл?

Той стреснато подскочи и се обърна. Дебеланата стоеше на сантиметри от него, туловището ѝ почти изпълваше полезрението му. Преди да се приближи, очевидно беше се начервила, устните ѝ, разтегнати в усмивка, напомняха за кървяща рана.

— Аз съм — отвърна той и също се усмихна.

Дебеланата извърна поглед към картината:

— Трябваше да се досетя, че това е тъкмо по вкуса ви. — Кокетно запърха с мигли и добави с гласче на младо момиче: — Сякаш е създадена за вас.

— Имате право — отвърна Ричард и пусна усмивката си на известен писател. — Каква е цената?

— Четирийсет и пет долара. Честно да ви кажа, отначало ѝ исках седем десетачки, но след като никой не прояви интерес, смъкнах цената. Ако наминете утре, може би ще я вземете за трийсетачка. — Превзетата ѝ усмивка бе добила страховити размери, сребриста слюнка проблясваше в ъгълчетата на разтегнатите ѝ устни.

— Не ми се иска да рискувам — заяви той. — Веднага ще ви напиша чек.

Усмивката ѝ стана още по-широка; дебеланата вече приличаше на някоя от гротескните пародии на Джон Уотърс, например на Шърли Темпъл, увеличена стократно.

— Забранено ми е да приемам чекове, но от мен да мине. — Тонът ѝ беше като на тийнейджърка, която най-сетне склонява да прави секс с гаджето си. — Само ще ви замоля, след като и без това ще извадите писалката, да дадете автограф за дъщеря ми. Казва се Робин.

— Какво хубаво име — машинално избърбори Кинъл. Грабна картината и последва дебеланата до масичката. Младите влюбени на телевизионния екран временно бяха изместени от жена на средна възраст, която с апетит се тъпчеше с мюсли.

— Робин е прочела всичките ваши книги. Питам се от къде ли ви хрумват тези шантави идеи.

— Нямам представа — отвърна той и се усмихна по-широко от обичайното. — Просто ми хрумват — странно, нали?

* * *

Жената, отговаряща за разпродажбата, се казваше Джуди Димънт и живееше в съседната къща. Когато Кинъл я попита знае ли случайно кой е художникът, тя кимна:

— Че как да не знам. Нарисува я Боби Хастингс и пак той е причината сега да продавам вещите на семейството. Само тази картина не изгори — добави Джуди. — Горкичката Айрис. Само за нея ми е мъчно. Смятам, че на Джордж изобщо не му пукаше. Така и не разбра защо тя настоява да продадат къщата. — Избърса потта от облото си лице и завъртя очи, все едно казваше: „Представяте ли си?“ Взе чека и подаде на Кинъл бележника, в който беше записала всички продадени вещи и цената, получена за всяка. — Напишете „За Робин“. Бъдете така добър, много ви благодаря, задължена съм ви до гроб... — Глуповатата усмивка отново цъфна, досущ като някогашен познат, за когото сте се надявали, че вече не е между живите.

— Разбира се — кимна той и написа обичайното: „С благодарност, за дето сте моя почитателка“. След двацет и пет години даване на автографи вече не му се налагаше да гледа, като пише, нито да мисли, за да съчини фразата. — А сега ми разкажете за картината и семейство Хастингс.

Джуди Димънт скръсти пълните си ръце като жена, която се готви да разкаже любимата си история.

— Когато през пролетта се самоуби, Боби беше едва двацет и три годишен. Не е за вярване, а? Беше истински гений, но още живееше с родителите си. — Отново завъртя очи, сякаш да подчертае, че и това не е за вярване. — Сигурно е имал седемдесет-осемдесет картини, плюс албумите със скици. Разбирате ли, държеше ги в мазето. — Тя вирна брадичка към съседната къща в сиво-синьо, после се втренчи в картината, на която беше изобразен сатанинският младеж, шофиращ колата си по моста Тобин при залез слънце. —

Айрис, майката на Боби, разправяше, че повечето не струват, че са много по-ужасни от тази. Като ги гледаш, направо ти настръхва косата. — Джуди сниши глас и зашепна, като наблюдаваше изпод око жената, разглеждаща приборите за хранене на семейство Хастингс, които бяха сбирщина от различни комплекти, и богатата колекция от пластмасови чаши от „Макдоналдс“ с надпис „Скъпа, смалих децата“. — Повечето бяха за секс.

— Не думайте! — промърмори Кинъл.

— Най-гнусните той нарисува, след като започна да се друса — продължи Джуди. — След смъртта му — той се обеси в мазето, където рисуваше — намериха над сто шишенца от онези, в които продават първокачествен кокаин. Ужасно нещо са тези наркотици, господин Кинъл.

— Имате право.

— Смятам, че те нахлузиха примката на шията му... извинете за каламбура. Боби занесе в задния двор всичките си рисунки и скици и ги изгори. После се обеси в мазето. На ризата му беше закачена бележка, която гласеше: „Не мога да понеса онова, което става с мен“. Не е ли ужасно, господин Кинъл? Не е ли най-страховитата история, която сте чували?

— Да — съвсем искрено отвърна той. — Вярно е.

— Както вече казах, ако зависеше от Джордж, преспокойно щеше да продължи да си живее в къщата — заяви Джуди Димънт. Взе листчето с автографа за Робин, постави го редом с чека на Кинъл и поклати глава, сякаш се учудваше на приликата между двата подписа. — Но мъжете са замесени от друго тесто.

— Така ли мислите?

— Разбира се... не са чувствителни като нас, жените. Накрая Боби Хастингс беше станал кожа и кости, изобщо не се къпеше — вонята му се усещаше отдалеч — и носеше все една и съща тениска със снимка на „Лед Зепелин“ отпред. Очите му бяха кръвясали, рехавата му брада — набола, лицето му беше покрито с гнойни пъпки като на юноша. Обаче Айрис го обичаше, защото майчината любов е по-силна от всичко.

Жената, която разглеждаше приборите за хранене, си избра подложки за чинии с картинки от „Междузвездни войни“ и се приближи до масичката. Госпожа Димънт ѝ поиска пет долара, после

грижливо записа продажбата в бележника си под изречението „Една дузина различни ръкохватки и поставки за тенджери“, после отново се обърна към Кинъл:

— Заминаха за Аризона при родителите на Айрис. Знам, че Джордж — той е чертожник — си търси работа там, например във Флагстаф, ама нямам представа дали е попаднал на нещо подходящо. Ако са му предложили изгодна работа, сигурно никога повече няма да ги видим в Роузд. Тя състави списък на вещите, които иска да продаде... за Айрис ми е думата, и каза да задържа двацет процента от печалбата. Ще ѝ изпратя чек за останалото. Само че сумата няма да е много голяма — с въздишка добави тя.

— Картината е страхотна — отбеляза Кинъл.

— Да, жалко, че той изгори останалите, щом всички други вещи са обичайните лайна, дето се предлагат на подобни разпродажби, да ме прощавате за израза. А тази лепенка каква е? — Тя се вторачи в картината, която Кинъл беше обърнал.

— Мисля, че е названието.

Той хвана картината отстрани и я вдигна, за да даде възможност на Джуди да прочете надписа. Докато я държеше, отново я разгледа, завладян от идиотската странност на темата — младеж зад волана на скъпа кола, младеж с неприятна, многозначителна усмивка, разкриваща зъбите му, заострени като на хищник.

„Много е подходящо — помисли си. — Никога ни съм попадал на название, което толкова да подхожда на сюжета на картината.“

— „Пътуващото зло се отправя на север“ — прочете на глас Джуди. — Хм, изобщо не го забелязах, когато момчетата ми изваждаха вещите от къщата. Смятате ли, че това е заглавието?

— Най-вероятно — разсеяно промърмори той. Не можеше да откъсне очи от лицето на русокосия младеж, който се усмихваше така, сякаш казваше: „Зная нещо. Зная нещо, което никога няма да научиш.“

— Човек като я гледа тая грозотия, веднага му става ясно, че рисувачът е бил друсан — отбеляза дебелианата. Тонът ѝ изразяваше искреното ѝ възмущение. — Нищо чудно, че се самоуби и разби сърцето на бедната си майчица.

— И аз потеглям на север — заяви Кинъл и пхна под мишница картината. — Благодаря за...

— Един момент, господин Кинъл.

— Какво има?

— Ще ми покажете ли шофьорската си книжка? — Очевидно тя не смяташе, че постъпката ѝ е абсурдна. — Трябва да напиша номера ѝ на гърба на чека.

Кинъл остави картината, за да извади портфейла си:

— Разбира се. Заповядайте.

Жената, която купи подложките за чинии с мотиви от „Междузвездни войни“, на път за колата си бе спряла, за да погледа сапунената опера на екрана на телевизора, стърчащ наред поляната. За миг отмести поглед към картината, която Кинъл беше подпрял на крака си, и промърмори:

— Пфу! Кому е притрябвала тази грозотия? Ако беше моя, умът ми все щеше да бъде в нея, след като нощем изгася лампите.

— Че какво лошо има в това? — невинно попита Кинъл.

* * *

Леля му Труди живееше в Уелс — градче на десетина километра от границата между Мейн и Ню Хампшир. Той напусна магистралата, потегли по локалния път, заобикалящ светлозелената водонапорна кула с комичния надпис „ЗАПАЗЕТЕ ЗЕЛЕНИНАТА НА МЕЙН, ДОКАРАЙТЕ ПАРИ“, изрисуван с букви с височина метър и двайсет, и след пет минути вече шофираше по алеята към къщичката, наподобяваща солница. На моравата не се мъдреше телевизор, чийто крачета са подпрени на картонени пепелници, виждаха се само лехи, изпълнени с дружелюбните цветя, отглеждани от леля Труди. Кинъл изпитваше необходимост да се облекчи, но реши да не се отбива в обществена тоалетна по пътя; бързаше да се види с леля си, за да научи най-новите семейни клюки. Тя беше несравнима разказвачка. Разбира се, много държеше да ѝ покаже новата си придобивка.

Тя излезе да го посрещне, прегърна го и обсипа лицето му с типичните си целувки, напомнящи на докосване на клюна на птиченце, които в детството го караха да настръхва.

— Искаш ли да ти покажа нещо? — попита той. — Нещо, от което ще ти падне чорапогащникът.

— Прекрасна перспектива — отбеляза леля Труди, скръсти ръце и развеселено го изгледа.

Той извади от багажника новата си картина. Рисунката наистина оказа силно въздействие върху възрастната жена, но различно от онова, което беше очаквал. Тя пребледня като платно, лицето ѝ стана востъчнобледо — през целия си живот Кинъл не беше виждал подобна гледка.

— Ужасна е — процеди през зъби леля Труди. — Отвращава ме. Струва ми се, че разбирам защо ти е допаднала, Ричи, но онова, което ти правиш за забавление, тя върши наистина. Бъди добро момче и я прибери обратно в багажника. И още нещо — предлагам, като стигнеш до река Сако, да спреш и да изхвърлиш във водата проклетата картина.

Той зяпна от учудване. Леля Труди стискаше устните си, за да не треперят, обгръщаше с длани лактите си, сякаш да се удържи да не полети. В този момент не изглеждаше на шейсет и една години, а на деветдесет и една.

— Лельо — плахо промърмори той, озадачен от случващото се. — Леличко, какво не е наред?

— Онова. — Тя отпусна дясната си ръка и посочи картината. — Изненадана съм, че не го чувстваш, след като си надарен с богато въображение. В интерес на истината той *чувстваше* нещо, иначе нямаше да си хвърли парите на вятъра. Но леля Труди усещаше нещо друго... или нещо *повече*. Обърна картината към себе си (до този момент я държеше така, че гърбът с названието бе към него) и отново я погледна. Онова, което видя, като два бързи удара в гърдите и корема.

Първият удар бе предизвикан от факта, че картината се бе променила. Не много, но все пак промяната бе забележима. Усмивката на русокосия младеж беше по-широка и разкриваше още повече изпилените му канибалски зъби. И очите му бяха по-силно присвити, а изражението му беше още по-самодоволно и злорадо.

Разбира се, всичко това бе много субективно... човек би могъл да се излъже, пък и той не бе разгледал подробно картината, преди да я купи. Да не забравяме и досадното присъствие на госпожа Димънт, която с непрекъснатото си мърморене можеше да накара да окапе оная работа на маймуна от месинг.

Но имаше и още нещо, което не беше субективно. В мрака на багажника на аудито русокосият младеж беше обърнал лявата си ръка, подпряна на сваленото стъкло, и сега Кинъл виждаше татуировката, която преди бе скрита. Представляваше кама с окървавен връх, обвита в пълзящи растения. Под нея имаше думи. Кинъл разчете „ПО-ДОБРЕ СМЪРТ“ и си каза, че дори да не си прочут романист, ще се досетиш коя е скритата дума. „ПО-ДОБРЕ СМЪРТ ОТКОЛКОТО ПОЗОР“ бе мотото, което очакваш да видиш татуирано на ръката на човек, променящ се по магия. „А на другата му ръка сигурно е изрисувано асо ника“ — помисли си Кинъл.

— Май наистина те отвращава, леличко — промърмори.

— Да — отвърна тя и стори нещо, което още повече го удиви — обърна се, преструвайки се, че наблюдава улицата (безлюдна и притихнала под горещото следобедно слънце), само и само да не гледа картината. — Всъщност леличка я ненавижда. Хайде, прибери я в багажника и влез у дома. Обзалагам се, че ти се ходи до тоалетната.

* * *

Веднага щом акварелът се озова в багажника, леля Труди възвърна своето *savoir-faire*. Поговориха за майката на Кинъл (живееща в Пасадина), за сестра му (жителка на Батон Руж), за бившата му съпруга Сали (понастоящем живееща в Нашуа). Сали беше вманиачена на тема извънземни; основала беше приют за бездомни животни, беше и собственичка на две списания, които излизаха всеки месец. „Оцелели“ бъкеше от астрална информация и „истински“ истории за живота в отвъдното, а „Извънземни посетители“ съдържаше разкази на хора, които са имали близки контакти със същества от други планети. Кинъл вече не посещаваше писателски конгреси, посветени на жанровете фентъзи и хорър. Казваше си, че една Сали му е достатъчна за цял живот.

Когато леля Труди го изпрати до колата, часът беше четири и половина, а той беше отказал традиционната покана за вечеря.

— Ако си тръгна сега, ще стигна до Дери по светло — обясни на любезната домакиня.

— Добре — кимна тя. — Извинявай, че се изразих така за новата ти придобивка. Естествено е да я харесваш, винаги са ти допадали... необикновените вещи и предмети. Но на мен ми подейства ужасно. Изтръпвам, като си спомня лицето на онзи. Сякаш го гледахме... а той отвръщаше на погледите ни.

Кинъл се ухили и я целуна по носа:

— Ама и твоето въображение е доста развинтено, скъпа.

— Разбира се, това е семейна черта. Сигурен ли си, че няма да отидеш до едното място, преди да тръгнеш?

Той поклати глава:

— Не за това се отбих тук, повярвай.

— Нима? Че тогава каква е причината?

Кинъл се усмихна под мустак:

— Защото винаги знаеш кой от рода е бил непослушен и кой — примерен. И не се боиш да го споделиш.

— Хайде, да те няма! — Тя го побутна по рамото, но очевидно беше поласкана. — На твое място щях да побързам да се прибера у дома. Няма да ми се иска онзи мръсник да пътува зад мен в мрака, нищо, че е в багажника. Видя ли му зъбите? Пфу!

* * *

Той се върна на магистралата, жертвайки вимето на скоростта удоволствието от живописните гледки, и едва когато стигна до спирка на междуградските автобуси, реши отново да погледне картината. Безпокойството на леля Труди го беше заразило като бацил, но не в това беше проблемът. Тревожеше го фактът, че акварелът се е променил.

На спирката имаше павилион за сандвичи и сладолед, а в дъното на паркинга беше площадката за пикник и за разхождане на кучетата. Кинъл паркира до камионетка с регистрационен номер от щата Мисури, дълбоко си пое въздух и бавно го изпусна. Каква ирония на съдбата — реше да пътува с кола, за да прогони гремлините, опорочаващи сюжета на новата му книга. Докато шофираше към Бостън, обмисляше какво ще отговори, ако някой от публиката започне да задава неудобни въпроси, но това не се случи — след като

присъстващите разбраха, че и той не знае как му хрумват идеите и че понякога наистина се страхува от собствените си сюжети, единственото, което ги интересуваше, бе как да се свържат с литературен агент.

А сега, на път към Мейн, съзнанието му бе обсебено от проклетата картина.

Наистина ли се е променила? Ако ръката на русокосия младеж се е преместила толкова, че той, Кинъл, да прочете надписа под татуировката, който преди не се виждаше, нищо не му струваше да напише дописка за едно от списанията на Сали. Каква ти дописка, от това щеше да излезе поредица от четири статии! От друга страна, ако акварелът не се променяше, тогава... какво? Измъчват го халюцинации? Изпаднал е в нервна криза? Глупости! Животът му бе задоволителен и той се чувстваше в отлична форма... наистина се чувстваше прекрасно, докато интересът му към картината прерасна в нещо друго... нещо зловещо.

— Да му се не види, само ми се е сторило! — възкликна и слезе от колата. Е, може би. Може би. Не за пръв път възприятията размътваха главата му. Донякъде се дължеше и на темите, които избираше при съчиняване на романите си. Понякога въображението си правеше лоши шеги с него, защото бе малко... ами...

— Необуздано — промърмори той, отвори багажника, извади картината, разгледа я; в периода от десет секунди, докато се взираше в платното, забравяйки да диша, за пръв път изпита страх — страх, какъвто ви обзема, когато внезапно чуete шумолене в гъсталака или видите насекомо, което ще ви ужили, ако го предизвикате.

Сега русокосият шофьор идиотски му се хилеше — нямаше и капчица съмнение, че подигравателната усмивка е предназначена именно за него, Кинъл. Страховитите канибалски зъби бяха оголени чак до венците, погледът на младежа бе едновременно заплашителен и развеселен. А мостът Тобин го нямаше. Изчезнали бяха силуетите на сградите на Бостън, очертаващи се на хоризонта. Залезът — също. На картината се спускаше мрак, колата и зловещият ѝ шофьор се озаряваха само от жълтиникавата светлина на уличната лампа, под която проблясваха никелираните части на автомобила. На Кинъл му се стори, че колата всеки момент ще влезе в градче, намиращо се на

шосе № 1 — много добре знаеше кое е градчето, защото само преди няколко часа беше там.

— Роузуд — промърмори. — Сигурен съм, че е Роузуд.

Пътуващото зло наистина се беше отправило на север и се движеше по шосе №1, следвайки маршрута на Кинъл. Лявата ръка на шофьора пак стърчеше над сваленото стъкло, но се беше върнала към първоначалното си положение и татуировката вече не се виждаше. Ала Кинъл знаеше, че тя е там, нали? Разбира се.

— Господи! — прошепна Кинъл; стори му се, че някой друг произнася думата, че не се е отронила от собствените му устни. Изведнъж силите го напуснаха, все едно вода изтече от ведро с пробито дъно, той приседна на ръба на бетонираната пътека между паркинга и площадката за разхождане на кучета. В този миг ненадейно проумя, че това е истината, липсваща във всичките му произведения — именно по този начин реагират хората, когато са изправени пред нещо, което не се поддава на логично обяснение. Чувстваш, че получаваш смъртоносен кръвоизлив, само че усещането е въображаемо.

— Нищо чудно, че авторът на акварела се е самоубил — хрипливо изрече той, без да откъсва поглед от картината, от жестоката усмивка и от очите, които бяха едновременно пронизателни и глуповати.

„На ризата му беше закачена бележка, която гласеше: *«Не мога да се понеса онова, което става с мен»* — бе казала Джуди Димънт. — *Не е ли ужасно, господин Кинъл?*“

Да, ужасно е.

Наистина е ужасно.

Той се изправи, като се подпираше на картината, и прекоси площадката за пикник, като внимаваше да не настъпи някоя „кучешка мина“. Стараеше се да не поглежда картината. Краката му трепереха, но за щастие още го държаха. В края на площадката, близо до горичката в дъното на паркинга, млада красавица с бели шорти и червена тениска без ръкави разхождаше кокер шпоньол. Тя приветливо се усмихна на Кинъл, но като зърна изражението му, усмивката ѝ веднага помръкна. Рязко зави наляво и почти тичешком се отдалечи. Кучето отказа да се движи толкова бързо, но тя го повлече със себе си, като едва не го удуши с каишката.

Зад хилавите ели в дъното на паркинга имаше долчинка, от която се разнасяше вонята на гнилоч и животински изпражнения. Върху килима от борови иглички бяха изхвърлени опаковки от сандвичи, пластмасови чашки, смачкани салфетки, кутийки от бира, празни бутилки от вино, фасове. Използван презерватив се въргаше като змийска кожа до разкъсани бикини с думата „ВТОРНИК“, извезана с букви с много завърънкулки.

Едва сега той се осмели да погледне картината. Психически се беше подготвил за нови промени, дори за възможността картината да се движи, все едно в рамката прожектират филм, но не забеляза нищо ново. Помисли си, че промени не са необходими — достатъчно е и лицето на русокосия. Усмивката на душевноболен. Заострените зъби. Изражението на младежа сякаш казваше: *„Хей, старче, знаеш ли какво? Сложих кръст на цивилизацията. Представител съм на истинското поколение X, следващото хилядолетие е тук, зад волана на тази прекрасна, бърза машина.“*

Още щом зърна картината, леля Труди го посъветва да я хвърли в река Сако. И с право. Отдавна беше отминал реката, но...

— И това място е подходящо — промърмори. — Дори много подходящо.

Вдигна картината като спортист, който позира с купата, за да го фотографират, и я запрати в долчинката. Платното два пъти се претъркаля по стръмния склон, рамката проблесваше под лъчите на късното следобедно слънце, после се блъсна в някакво дърво. Стъклото, предпазващо акварела, се счупи. Платното изпадна на земята и се плъзна надолу по склона, обсипан с борови иглички, сякаш се движеше по улей за спускане на трупи. Приземи се в долчинката, докато рамката продължаваше да стърчи от гъст храсталак. Не се виждаше нищо освен разпилените стъкълца, които според Кинъл не биеха на очи сред разхвърляните боклуци.

Той се обърна и се отправи към колата си, като грабна въображаема мистрия. Завинаги ще зазида в стената този случай... внезапно му хрумна, че вероятно всички хора постъпват така, когато се сблъскат с подобно преживяване. Лъжци и откачени, жадуващи за слава, описват фантазиите си, за да бъдат поместени в списания от рода на „Оцелели“, и се кълнат, че отговарят на истината; онези, които в действителност са имали окултно преживяване, си държат езика зад

зъбите и мислено зазиждат спомена в стената. Появят ли се в живота ти такива пукнатини, на бърза ръка трябва да ги отстраниш, иначе се разширяват и рано или късно всичко пропада в тях.

Кинъл вдигна очи и забеляза, че красивата девойка неспокойно го наблюдава от разстояние, което според нея е безопасно. Като срещна погледа му, тя се обърна и тръгна към ресторанта — отново влачеше кучето и се мъчеше да не полюшва бедрата си.

„Мислиш ме за луд, а красавице? — каза си той. Забеляза, че е оставил отворен капака на багажника, който приличаше на зяпнала уста. Затръшна го и поднови мисления си монолог: — Напълно съм с ума си, повярвай. Само че допуснах малка грешка, това е всичко. Отбих се да разгледам една разпродажба на употребявани вещи, която трябваше да отмина. Обаче човешко е да се греши, нали? На мое място и ти би се отбила. А онази картина...“

— Каква картина? — обърна се Ричард Кинъл към горещата лятна вечер и се опита да се усмихне. — Не виждам никаква картина.

Седна зад волана на аудито и включи двигателя. Забеляза, че резервоарът е празен до половината, но реши да зареди на следващата бензиностанция. В момента единственото му желание бе да се отдалечи на възможно по-голямо разстояние от захвърлената картина.

* * *

Щом напусне очертанията на Дери, Канзас Стрийт се превръща в Канзас Роуд. С приближаването си до района, принадлежащ на града, който всъщност е пусто поле, пътят започва да се нарича Канзас Лейн. Малко по-нататък Канзас Лейн минава между два каменни стълба. Асфалтовата настилка се заменя от чакълена. Онова, което само на тринайсет километра източно от това място е най-оживената улица на Дери, тук е алея, виеща се нагоре по склона на невисок хълм и блестяща през лунните летни нощи като видение от стихотворение на Алфред Нойз. На хълма се издига многоъгълна красива сграда с огледални прозорци; някогашната конюшня е преустроена в гараж, сателитна антена е насочена към небето. Заядлив репортер от „Дери Нюз“ веднъж нарече сградата „Къщичката, която Гор построи“... като нямаше предвид вицепрезидента на Съединените щати. Ричард Кинъл

пък я наричаше „моят дом“ и тази вечер паркира пред нея, изпитвайки смесица от умора и задоволство. Имаше усещането, че е изминала цяла седмица, откакто тази сутрин се събуди в бостънския хотел „Харбър“.

„Повече няма да стъпя на разпродажба на използвани вещи — зарече се, докато се взираше в луната. — Никога повече!“

— Амин — промърмори и тръгна към къщата. Трябваше да вкара колата в гаража, ала сега не му беше до това. Сега му се искаше да си налее едно питие, да си приготви лека вечеря (нещо, претоплено в микровълновата фурна) и да заспи. И то без да сънува. Нямахше търпение да остави зад себе си този кошмарен ден.

Превъртя ключа и натисна 3817, за да предотврати задействането на алармената система. Включи осветлението в коридора, влезе, затвори вратата, понечи да се обърне, видя какво виси на стената, където до преди два дни се намираше колекцията му от рамкирани обложки на книги, и изкрещя. Изкрещя мислено. От гърлото му се изтръгна само хриптене. Нещо издрънча — ключовете изпаднаха от безжизнените му пръсти и тупнаха на килима между краката му.

„Пътуващото зло се отправя на север“ вече не беше в дерето зад автобусната спирка край магистралата.

Беше окачена на стената в антрето му.

Отново се беше променила. Сега колата беше паркирана близо до двора, в който се провеждаше разпродажбата. „Стоките“ още бяха подредени на моравата — чаши, мебели, керамични фигурки (кучета, пушещи лула, бебета с голи задничета, намигаща рибка), ала сега блестяха под светлината на същата луна, наподобяваща на череп, която озаряваше небето над къщата на Кинъл. И телевизорът си беше на мястото и още беше включен — сребристият отблясък на екрана осветяваше тревата и онова, което лежеше наблизо до преобърнатия шезлонг. Джуди Димънт лежеше по гръб, ала не беше цялата. След миг Кинъл забеляза липсващата част от тялото ѝ. Намираше се върху дъската за гладене, под лунната светлина мъртвите очи проблясваха като монети от петдесет цента.

Задните светлини на скъпия автомобил бяха като цапаници от розово-червен акварел.

Кинъл за пръв път виждаше задницата на колата, върху която с готически шрифт бяха написани думите: „ПЪТУВАЩОТО ЗЛО“.

„Точно така — помисли си. — *Не е той, а колата. Само дето за тип като този вероятно няма особена разлика.*“

— Не е истина — прошепна, само че беше. Може би нямаше да се случи на човек, който не е предразположен да вярва в свръхестествени явления, но наистина се случваше. Докато се взираше в картината, той си спомни надписа на табелката на масичката на Джуди, който гласеше: „ПРОДАЖБИ САМО В БРОЙ“ (въпреки това тя прие неговия чек, само за всеки случай отзад записа номера на шофьорската му книжка). Пишеше и нещо друго.

„ЗАКУПЕНА ВЕЩ НЕ СЕ ПРИЕМА ОБРАТНО“.

Кинъл мина покрай картината и влезе в дневната. Чувстваше се така, сякаш е попаднал в чуждо тяло, внезапно усети как част от съзнанието му опипом търси мистрията, която бе използвал преди няколко часа. Само че явно я беше забутал някъде.

Включи телевизора, после сателитния тунер, после се прехвърли на канал V-14; през цялото време усещаше как картината в коридора сякаш притиска тила му. По някакъв начин го беше изпреварила.

— Сигурно моя човек знае по-пряк път — каза си и се изсмя.

В тази версия на картината русокосият почти не се виждаше, ала Кинъл бе зърнал някакво замазано изображение зад волана и предположи, че е шофьорът. Пътуващото зло бе свършило работата си в Роузуд. Време беше да се отправи на север. Следващата му спирка...

Преди да довърши мисълта, той я заключи зад масивна стоманена врата.

— В края на краищата може би продължавам да си въобразявам — каза на празната дневна. Вместо да го успокои, дрезгавият му, треперещ глас го изплаши още повече. — Може би... — Не довърши мисълта си. Единственото, което му идваше наум, бе песен, изпълнявана в псевдохипи стил от някакъв клонинг на Синатра от началото на петдесетте: „Може би това е началото на нещо ГОЛЯМО...“

Мелодията, която звучеше от тонколоните на телевизора, не беше песен на Синатра, а на Пол Харви — аранжирова за струнен оркестър. Надписът на синия екран гласеше: „ДОБРЕ ДОШЛИ В НОВИНАРСКАТА МРЕЖА НА НОВА АНГЛИЯ“. Отдолу бяха

инструкциите, ала той беше „пристрастен“ към новинарската мрежа и знаеше наизуст процедурата. Вдигна слушалката на телефона, набра номера, въведе и номера на кредитната си карта, накрая код 508.

— Поискахте включване в новинарската мрежа на (малка пауза) Централен и Северен Масачусетс — произнесе механичният глас. — Благодаря ви мно...

Кинъл върна слушалката на вилката и продължи да се взира в екрана, като нетърпеливо щракаше с пръсти и шепнеше:

— Хайде, побързай, побързай!

Екранът просветна, синият фон бе заменен от зелен, появиха се думи и изречения. Течеше информация за пожар в къща в Таунтон. Последваха последните новини около скандала във връзка със състезанията с кучета, емисията завърши с прогнозата за времето за следващия ден — слънчево и топло. Кинъл се поуспокои, ала тъкмо когато започна да се пита дали онова, което видя на стената в коридора, е било халюцинация, предизвикана от умората от пътуването, прозвуча сигнал, на екрана се появи надпис: „ПРЕКЪСВАМЕ ЗАРАДИ СЕНЗАЦИОННА НОВИНА“. Той зачете текста.

„19 авг./ 20:40 Жителка на Роузуд, организирана разпродажба на вещи на старо по молба на приятелка, е била брутално убита. 38-годишната Джуди Димънт е била заклана на моравата пред дома на съседката й. Никой не е чул писъци, трупът на госпожа Димънт е бил открит едва в дваайсет часа, когато човек, живеещ в отсрещната къща, дошъл да се оплаче, че телевизорът вдига много шум. Въпросният съсед, някой си Матю Грейвс, обяснил, че жертвата е била обезглавена: «Главата й беше върху дъската за гладене. През живота си не съм виждал толкова страховита гледка.» Той е потвърдил, че не е чул викове или шум от борба, само звука от телевизора и форсирането на мощен двигател на кола, която се отдалечавала по шосе №1. Предположенията, че може би колата е на убиеца...”

Само че не бяха предположения, а факт. Кинъл тичешком се върна в антрето. Картината беше на стената, но отново беше претърпяла промяна. На нея се виждаха две блестящи окръжности — фарове — зад които като тъмна сянка се очертаваше купето на колата.

„Отново е на път“ — каза си той; първата му мисъл беше за леля Труди — скъпата леля Труди, която винаги знае кой от родата е бил непослушен и кой — примерен. Леля Труди, която живее в Уелс, на около осемдесет километра разстояние от Роузуд.

— Моля ти се, Господи, нека той мине по крайбрежното шосе — промълви Кинъл и посегна към картината. Изведнъж му се стори, че сега фаровете са раздалечени, сякаш колата се движи през очите му, но едва забележимо, като стрелката за минутите на джобен часовник. — Моля те, изпрати го по крайбрежното шосе.

Смъкна от стената картината и тичешком се върна в дневната. Разбира се, предпазният параван беше пред камината, в която щеше да се пали огън най-рано след два месеца. Той нетърпеливо го отмести и запрати картината върху купчината дърва за огрев, при което стъклото, което се беше счупило на автобусната спирка, отново се пръсна на парчета. После се втурна към кухнята, като се питаше какво ще прави, ако и този път удари на камък.

„Ще успея — помисли си. — Трябва да успея!“

Заотваря кухненските шкафове и взе да рови в тях — разсипа овесените ядки, преобърна солницата, събори бутилката с оцет, поставена на плота, червеникавата течност се изля, тръпчивата миризма нахлу в ноздрите му.

Не е тук! Онова, което търси, не е тук!

Изтича в килера, надникна зад вратата, където откри само пластмасова кофа и бърсалка, погледна на полицата над сушилнята. Ето го флаконът, поставен до торбата с брикетите.

Запалителна течност.

Грабна флакона и се втурна обратно, мимоходом поглеждайки телефона в кухнята. Искаше му се да спре и да позвъни на леля Труди. Нямаше нужда да ѝ обяснява надълго и нашироко — ако любимият ѝ племенник се обади и ѝ нареди *незабавно* да напусне къщата, тя безпрекословно ще се подчини... но какво ще стане, ако русокосият я проследи? Ако се впусне да я преследва?

Което несъмнено ще се случи. Той *знаеше*, че ще се случи.

Тичешком прекоси дневната, спря пред камината.

— Господи! — прошепна. — Господи, не!

На картината под натрошеното стъкло вече не се виждаха приближаващи се фарове, а мощната кола, която прави остър завой и очевидно напуска магистралата. Лунната светлина беше като течна коприна върху тъмния силует на автомобила. На заден план се издигаше водонапорната кула, надписът върху нея ясно се виждаше под лунните лъчи: „ЗАПАЗЕТЕ ЗЕЛЕНИНАТА НА МЕЙН, ДОКАРАЙТЕ ПАРИ“.

Кинъл натисна бутона на флакона, но не улучи картината; ръцете му неудържимо трепереха и миризливата течност се изля върху по-голямо парче стъкло, замъглявайки задницата на автомобила, наречен „Пътуващото зло“. Той дълбоко си пое въздух, прицели се и отново натисна бутона. Този път запалителната течност премина през отвора между натрупаните дърва, потече по картината и разтвори боята, превръщайки автомобилната гума в черна сълза.

Кинъл извади кутийката с кибрит от глиненото гърненце върху полицата, драсна клечка в каменната стена и я хвърли върху картината. Платното веднага се запали, пламъчето заподскача по скъпия автомобил и водонапорната кула. Парченцата стъкло в рамката почерняха, после избухнаха като шрапнели. Кинъл ги стъпка, преди да подпалят килима.

* * *

Изтича до телефона и набра номера на леля Труди, без да осъзнава, че плаче. На третото позвъняване се включи телефонния секретар. „Здравейте — прозвуча гласът на леля Труди. — Зная, че заради крадците не бива да го казвам, но отивам в Кенебънк да гледам новия филм с Харисън Форд. Ако възнамерявате с взлом да проникнете в къщата ми, моля, не вземайте прасенцата от китайски порцелан. Ако желаете да оставите съобщение, моля, продиктувайте го след сигнала.“

Той изчака, сетне заговори, като се стараеше да не издава в паниката си:

— Обажда се Ричи, лелю Труди. Обади ми се, когато се прибереш, става ли? Дори да е много късно, пак ми позвъни.

Затвори телефона, погледна телевизора, после отново набра номера на новинарската мрежа, но този път въведе кода за Мейн. Докато компютрите осъществяваха връзката, той се приближи до камината и с ръжена няколко пъти удари овъглената маса в огнището. Вонята беше ужасна — в сравнение с нея острата миризма на оцета беше като уханието на цветя — но Кинъл откри, че не му пука. Картината беше изпепелена, заради което си струваше да изтърпи малко повече от неприятната миризма.

Ами ако отново се появи?

— Няма! — отсече той, върна ръжена на мястото му и отново застана пред телевизора. — Сигурен съм, че няма!

* * *

Ала всеки път, щом текстът на новините се повтаряше, той ставаше да провери в камината. От картината бе останала само купчинка пепел... нямаше и съобщение за възрастни жени, които са били убити в района около Уелс, Сако и Кенебънк. Кинъл продължи да следи новинарските съобщения, почти очаквайки да види на екрана следния текст: „Тази вечер луксозен автомобил «Гранд Американ», движещ се с голяма скорост, се е блъснал в стената на киносалона в Кенебънк и е убил най-малко десетина зрители“, ала страховете му не се оправдаха.

В единайсет и петнайсет телефонът иззвъня. Той грабна слушалката:

— Ало?

— Обажда се Труди, миличък. Какво се е случило?

— А, нищо особено.

— Не те бива да лъжеш — отбеляза тя. — Гласът ти трепери, говориш някак... странно. Какво се е случило? — Замълча, сетне каза нещо, от което го побиха тръпки, но не го изненада: — Причината за тревогата ти е картината, която толкова ти харесваше, нали? Онази гадна картина!

Странно, но предположението ѝ му подежда успокояващо... освен това изпита облекчение, че тя е жива и здрава.

— Може би — промърмори. — По пътя насам ме стегна шапката, затова изгорих картината. Хвърлих я в камината и я изгорих.

„Знаеш, че тя скоро ще разбере за Джуди Димънт — предупреди го вътрешния му глас. — Може да не притежава сателитна антена за двайсет хиляди долара, но е абонирана за «Юниън Лидър», а новината за убийството ще бъде на първа страница. Тя е умна жена и веднага ще направи връзката.“

Да несъмнено ще се случи тъкмо това, но подробните обяснения могат да почакаат до сутринта, когато той ще се поуспокои... когато вероятно ще е намерил начин да мисли за „Пътуващото зло“, без да обезумее... и когато ще бъде по-сигурен, че кошмарът наистина е свършил.

— Добре си направил! — натърти леля Труди. — Непременно разпръсни пепелта. — Замълча за миг, а когато отново заговори, шепнеше: — Обезпокоил си се за мен, нали? Защото ми показва картината.

— Да, поразтревожих се.

— Но сега се чувстваш по-добре, а?

Кинъл се облегна назад и затвори очи. Наистина се чувстваше по-спокоен.

— Тъхъ. — Промълви. — Хареса ли ти филма?

— Не беше лош. Харисън Форд изглежда страхотно в униформа. Ако я нямаше онази издутинка на брадичката му, щеше...

— Лека нощ, лельо Труди. Утре ще поговорим повече.

— Нима?

— Да — отвърна той. — На всяка цена.

Затвори телефона, отново се приближи до камината и с ръжена разрови пепелта. Видя парченце платно с изображение на калник и друго, откъснато от нарисуваното шосе, но нищо повече. Очевидно проклетата картина можеше да бъде унищожена само с огън. Естествено — нали по този начин се убиват свръхестествените пратеници на злото. Самият той няколко пъти беше „използвал този похват“, най-вече в романа „Заминаващите“, в който се разказваше за железопътна гара, населена с призраци.

— Точно така — промърмори. — Гори, малката ми, гори.

Хрумна му да си налее питието, което си беше обещал, после си спомни за разлетия оцет (който най-вероятно се беше смесил с изсипаните овесени ядки) и в крайна сметка реши да отиде направо в спалнята на горния етаж. В някой роман — например написан от Ричард Кинъл — главният герой щеше да прекара безсънна нощ след случилото се през деня.

„Ала това е истинският живот — помисли си той — и сигурно ще спя като къпан.“

* * *

Задряма още под душа, след като изсипа шампоан върху косата си — облегнал бе гръб на стената, топлата вода обливаше гърдите му. Отново се озова в двора, в който се провеждаше разпродажбата, телевизорът, стъпил в картонените пепелници, работеше, Джуди Димънт беше на екрана. Главата ѝ си беше на мястото, но грубият шев, направен от съдебния лекар, опасваше шията ѝ като кошмарна огърлица.

— А сега последни новини от Нова Англия — каза тя, а Кинъл, чийто сънища винаги бяха много ярки, видя как шевовеите на шията ѝ се свиват и разпускат, докато тя говори. — Боби Хастингс изгори *всичките* си картини, включително и вашата, господин Кинъл... а тя е вечно ваша, както, предполагам, се досещате. Видяхте табелката с надписа, че закупени вещи не се приемат обратно. Имате късмет, че приех чека ви.

„Разбира се, че е изгорил всичките си картини — помисли си Кинъл в съня си под душа. — Не е издържал онова, което му се случва, така е написал в предсмъртното си писмо; стигнеш ли до този момент от празненството, не спираш да помислиш дали наистина искаш да го направиш. Но защо именно тази картина е оцеляла на кладата? Вложил си нещо по-особено в нея, нали, Боби Хастингс? Може би е станало съвсем случайно. От пръв поглед личи, че си бил талантлив, но талантът няма нищо общо със случващото се с това платно.“

— Някой вещи притежават способността да оцеляват — заяви Джуди Димънт от екрана на телевизора. — Връщат се, независимо от

усилията ви да се отървете от тях.

Той занатиска бутоните на дистанционното устройство, за да смени каналите, но очевидно всички станции излъчваха предаването на Джуди Димънт.

— Все едно е пробил дупка в избата на вселената — каза тя. — За Боби Хастингс ми е думата. И ето какво изпълзя от там. Прекрасно е, нали?

В този момент Кинъл се подхлъзна; не падна, но се изтръгна от съня.

Отвори очи и на мига потръпна от болка — шампоанът се беше стекъл на гъсти белезникави вадички по лицето му; той поднесе шепи под душа, за да измие пяната. Наплиска се веднъж, а когато втори път протегна ръце под водата, чу нещо. Звук, напомнящ на задавено ръмжене.

„Глупости! — каза си. — Чуваш само плющенето на водата. Останалото е плод на въображението ти. На глупавото ти, прекалено развинтено въображение.“

Само че не беше.

Той спря водата.

Ръмженето продължаваше, приглушено и мощно. Идваше отвън.

Кинъл излезе от душ-кабината и както беше гол, прекоси спалнята, без да забелязва, че оставя мокра диря. Косата му, намазана с шампоан, изглеждаше така, сякаш е побеляла, докато е спал и е сънувал кошмара с участието на Джуди Димънт.

„Защо изобщо се отбих да разгледам онази разпродажба?“ — запита се, но не можа да си отговори.

Ръмженето се усили, когато той се приближи до прозореца с изглед към алеята — онази алея, виеща се нагоре по склона и блестяща през лунните летни нощи като видение от стихотворение на Алфред Нойз.

Дръпна завесата, погледна навън и внезапно осъзна, че мисли за бившата си съпруга Сали, с която беше се запознал през 1978 година на Световния конгрес на писателите на фентъзи. Сали, която сега живееше във фургон и издаваше две списания, носещи названията „Оцелели“ и „Извънземни посетители“. Докато Кинъл гледаше алеята, заглавията се сляха в съзнанието му като двойно изображение на стереоптикон.

Имаше посетител, който определено притежаваше способността да оцелява.

Мощният двигател на колата работеше на празни обороти, от двойния ауспух излизаше белезникав дим и се извиваше към нощното небе. Надписът на задницата беше съвършено четлив. Вратата откъм шофьора беше отворена... нещо повече — светлината, обливаща верандата, подсказваше, че входната врата на къщата е отворена.

„Забравих да я заключа — помисли си Кинъл и избърса шампоана от челото си, като машинално забеляза, че ръката му е станала безчувствена. — Забравих да включа и алармата... не че това щеше да попречи на този тип.“

Е, може би го е принудил да заобиколи градчето на леля Труди, което не беше малко, но в момента изобщо не го успокояваше.

Оцелели.

Заслуша се в ръмженето на двигателя, който вероятно беше поне 442 кубика, с впръскване на горивото.

Бавно се обърна, защото и краката му бяха като парализирани — гол мъж с коса, побеляла от шампоана — и най-ужасяващото му предчувствие се сбъдна. Сега картината беше окачена над леглото му. На нея се виждаше как мощният автомобил стои на алеята, а от двойният ауспух излизат облачета изгорели газове. От този ъгъл Кинъл виждаше и отворената входна врата на къщата, както и сянката на мъж, простираща се по коридора.

Оцелели.

Оцелели и извънземни *посетители*.

Чу тежките стъпки на някого, който се изкачваше по стълбището. Без да го види, Кинъл знаеше, че русокосият носи ботуши като на мотоциклетист. Хора, на чийто ръце е татуирано „По-добре смърт отколкото позор“, неизменно носят мотоциклетистки ботуши, също както неизменно пушат цигари „Камъл“ без филтър. Тези подробности са като неписан закон.

Ами ножа! Русокосият носи нож, остър като бръснач... всъщност оръжието повече прилича на мачете, с което с един удар можеш да отсечеш човешка глава.

И сигурно широко се усмихва, показвайки заострените си канибалски зъби.

Кинъл *знаеше* всичко това. В края на краищата нали е надарен с въображение — не е необходимо да му го нарисуват, за да го проумее.

— Не — прошепна и внезапно осъзна, че е гол и премръзнал. — Не, моля те, иди си.

Ала стъпките безмилостно продължаваха да се приближават, което беше съвсем естествено. Не можеш да заповядаш на подобно същество да си отиде. Няма да подейства, краят на разказа е друг.

Кинъл го чуваше как тича нагоре по стълбището. Навън мощната кола продължаваше да ръмжи под лунната светлина.

Стъпките проехтяха в коридора, износени токове потракваха по дървения под.

Кинъл с усилие се изтръгна от ужасяващата парализа и се спусна да заключи вратата на спалнята, ала се подхлъзна в локвичка от шампоана; този път падна по гръб, а онова, което видя, докато лежеше гол на студения под, бе картината над леглото му, на която Пътуващото зло стоеше пред къщата му, вратата откъм шофьора беше отворена.

Видя още, че предната дясна седалка е подгизнала от кръв.

„Свършено е с мен“ — помисли си и затвори очи.

ОБЯД В РЕСТОРАНТ „ГОТАМ“

Един ден, когато бях в Ню Йорк, минах покрай хубав ресторант. През витрината видях каква оберкелнерът води към масата им мъж и жена, които ожесточено спореха. Той забеляза, че ги наблюдавам, и ме възнагради с най-циничното намигване във вселената. Върнах се в хотела и написах този разказ. Работих върху него три дни, през които буквално бях обсебен от сюжета. Според мен се получи интересна история не заради смахнатия оберкелнер, а заради взаимоотношенията между съпрузите в развод. Посвоему те са по-смахнати от него. И то много повече.

Един ден се прибрах у дома след края на работния ден в брокерската къща, в която съм назначен, и на масата в трапезарията намерих писмо — по-точно бележка — от съпругата ми. Съобщаваше, че ме напуска, че ще подаде молба за развод, че в най-скоро време адвокатът ѝ ще се свърже с мен. Седнах на стола до масата откъм страната на кухнята, няколко пъти препрочетох посланието и не вярвах, че това се случва в действителност. По едно време станах, отидох в спалнята и надникнах в дрешника. Беше празен с изключение на долнище на анцуг и майтапчийска тениска, подарена от някого, върху която с разкрачени букви беше написано „БОГАТА БЛОНДИНКА“. Отново се приближих до масата в трапезарията (която всъщност се намира в единия край на дневната — апартаментът се състои само от четири стаи) и отново прочетох шестте изречения. Текстът беше същият, ала едва след като надникнах в празния дрешник, започнах да вярвам, че не сънувам. От думите лъхаше студенина, най-отдолу жена ми не бе написала „С обич“ или

„Късмет“, само едно безлично „Всичко хубаво“. Благоволила бе да напише и името си — Даян.

Отидох в кухнята, налях си чаша портокалов сок, но я съборих на пода, като посегнах да я взема. Сокът изпръска шкафа, чашата се счупи. Знаех, че ще се порежа, ако се опитам да събера стъклата — ръцете ми неудържимо трепереха — но все пак го сторих и се порязах на две места. За щастие раните не бяха дълбоки. В един миг ми хрумна, че може би е някаква шега, после си казах, че не бива да се самозаблуждавам. Даян е лишена от чувство за хумор. Работата е там, че съобщението ѝ дойде като гръм от ясно небе. Нищо не ми подсказваше какво ще се случи. Не знаях дали това означава, че съм глупав или безчувствен. През следващите дни все размишлявах за последните шест-осем месеца от брака ни, който продължи две години, и си дадох сметка, че съм бил и глупав, и безчувствен.

Вечерта телефонирах на родителите ѝ в Паунд Ридж и попитах дали Даян е при тях.

— Тук е и не желае да разговаря с теб — заяви майка ѝ. — Повече не се обаждай! — И тресна слушалката.

* * *

След два дни ми позвъни някой си Уилям Хъмболд, каза, че е адвокат на Даян, и след като се увери, че разговаря със Стивън Дейвис, започна да ми говори на „ти“ и да ме нарича Стив. Сигурно ще ви се стори невероятно, но е самата истина. Адвокатите са толкова странни птици.

Обясни, че в началото на следващата седмица ще получа „предварителната документация“, и предложи да изготвя „счетоводен баланс, предшестваш разтрогването на брачния съюз“. Предупреди да не предприемам „внезапни фидуциарни дейности“ и да пазя всички касови бележки за закупени вещи по време на този „период на финансови затруднения“. Накрая ме посъветва да си намеря адвокат.

— Чуй какво ще ти кажа! — прекъснах го. С наведена глава седях зад бюрото си, с ръка подпирах челото си. Бях затворил очи, за да не виждам светлосинята очна кухня на компютърния монитор.

През последните дни почти не спирах да плача, имах усещането, че под клепачите ми е попаднал пясък.

— Разбира се! — сърдечно откликна той. — С най-голямо удоволствие, Стив.

— Обръщам ти внимание на два факта. Първо, балансът не е „предшестващ разтрогването на брачния съюз“, а „подготовка за приключване на брака“... Даян дълбоко греши, ако си мисли, че ще се опитам чрез измама да я лиша от онова, което по право ѝ принадлежи.

— Да — каза Хъмболд, но не в знак на съгласие, а като потвърждение, че разбира мисълта ми.

— Второ, ти си *неин* адвокат, не мой. Фамилиарниченето ти е невъзпитано и некоректно. Ако още веднъж се обърнеш към мен така по телефона, ще затворя. Направиш ли го, когато се срещнем, вероятно ще се опитам да ти сменя физиономията.

— Стив... господин Дейвис... не мисля, че...

Затворих телефона. За пръв път, откакто намерих в трапезарията бележката, затисната с трите ключа от апартамента, изпитах задоволство.

* * *

Следобеда разговарях с колега от правния отдел и той ми препоръча негов приятел, който се занимавал с бракоразводни дела. Уговорих си среща за следващия ден. Останах в службата дълго след края на работното време, само и само да не се прибера вкъщи, а когато влязох в празния апартамент, няколко пъти обиколих стаите, реших да отида на кино, прегледах програмата и не намерих филм, който ме интересува, включих телевизора, но пак не намерих интересна програма, затова отново се заразхождах из жилището. В един момент си дадох сметка, че стоя до отворения прозорец на спалнята, неவிждащо се вирам в улицата, намираща се четиринайсет етажа подолу, и изхвърлям всичките си цигари, дори пакета „Вайсройс“, който стои в най-горното чекмедже на бюрото ми поне от десет години — много преди да разбера за съществуването на лицето Даян Кослоу.

Макар че в продължение на двайсет години изпушвах по двайсет-четирийсет цигари дневно, не си спомням внезапно да съм

решил да ги откажа, вътрешният ми глас не ми подсказа, че решението да престанеш да пушиш тъкмо когато съпругата ти те е напуснала, не е от най-удачните. Без да мисля, грабнах целия стек, половината стек, два-три отворени пакета, които намерих на различни места в апартамента, и ги изхвърлих в мрака. После затворих прозореца (и през ум не ми мина да изхвърля потребителя вместо продукта), проснах се на леглото и затворих очи. Преди да се унеса, ми хрумна, че утрешният ден вероятно ще бъде от най-ужасните в живота ми. И още, че вероятно утре до обед отново ще съм пропушил. За първото се оказах прав, но за второто сгреших.

* * *

Следващите десет дни, през които организъмът ми копнееше за обичайната доза никотин, се оказаха тежки и често неприятни, но не ужасяващи, както се опасяхах. Въпреки че десетки... не стотици пъти се изкушавах да запаля цигара, успях да се въздържа. В определени моменти ми се струваше, че ще се побъркам; когато на улицата се разминавах с минувачи, които пушат, ми идваше да изкрещя: „*Дай си ми цигарата, гад, моя си и!*“, но не го направих.

Най-тежко ми беше нощем. Мислех (всъщност не съм сигурен — откакто Даян ме напусна, съзнанието ми е замъглено), че ще спя по-добре, когато се откажа от вредния навик, обаче предположението ми не се оправда. Будувах до три през нощта, вирах се в тавана, чувах воя на сирени и ръмженето на камиони, отпавили се към центъра на града. В тези мигове си мислех за денонощния супермаркет на корейците, намиращ се срещу моята сграда. Представях си залата, осветена от флуоресцентни лампи, които са толкова ярки, че имаш усещането за окултно преживяване, и как светлината пада на тротоара между двете витрини, на които след около час двама млади корейци с бели хартиени шапки ще започнат да подреждат плодове. Представях си и по-възрастния човек зад щанда — също кореец, също с хартиена шапка, и претъпканите с цигари рафтове зад него, големи като каменните плочи, които Чарлтън Хестън донася от планината Синай във филма „Десетте божии заповеди“. Представях си как ставам, обличам се, прекосявам улицата, купувам си пакет (а може би цял

стек) „Марлборо“, сядам до прозореца и паля цигарите една от друга, докато на изток небето просветлее и слънцето се покаже. Не се поддадох на изкушението, обаче почти винаги призори заспивах, като изреждах марки цигари, вместо да броя овце — „Уинстън“... „Уинстън“ 100 милиметра... „Върджиния Слимс“... „Дорал“... „Мерит“... „Мерит“ 100 милиметра... „Камел“... „Камел“ с филтър... „Камел Лайтс“...

След време, когато започнах да виждам по-ясно събитията от последните три-четири месеца на брака ми с Даян, постепенно проумях, че решението ми да зарежа цигарите не е било спонтанно, както отначало ми се стори, нито пък съм го взел в най-неподходящия момент. Не съм гений, нито храбрец, но постъпката ми бе на човек, притежаващ тези качества. И не е никак чудно — понякога надминаваме себе си. Във всеки случай ми даде тема, върху която да съсредоточа мислите си през дните, след като Даян ме напусна; даде ми възможност да изразя мъката си с думи, които иначе нямаше да намеря.

Понякога се питам дали фактът, че се отказах от пушенето, не е оказал влияние на случилото се в ресторант „Готам“ — мисля, че има известна доза истина в предположението ми. Ала кой може да предвиди подобно нещо? Човек не е в състояние да предскаже изхода от действията си, пък и малцина се опитват да го сторят; мнозинството хора постъпват по определен начин, за да удължат мига на удоволствието или да прогонят скръбта. Дори когато действаме, подтиквани от най-благородни подбуди, последната брънка от веригата често е обагрена с нечия кръв.

* * *

Хъмболд отново ми телефонира две седмици, след като бомбардирах с цигари Осемдесет и трета улица, и този път се обръщаше към мен с „господин Дейвис“. Благодарих ми за копията от различните документи, които съм му предал чрез господин Ринг, и добави, че е настъпил моментът „четиримата да обядваме заедно“. Четиримата означаваше, че ще присъства и Даян. Не бях я виждал от деня, в който ме напусна... всъщност и тогава не я видях, защото

спеше, пхнала глава под възглавницата. През изминалите седмици дори не бях разговарял с нея. Сърцето ми лудо затуптя, усетих как се ускори пулсът в китката на ръката, стискаща телефонната слушалка.

— Налага се да уточним много подробности и да обсъдим важни дела. Според мен назрял е моментът да задействаме машината — заяви той, сетне се изкиска самодоволно като неприятен тип, който подарява на дете някаква глупава и евтина играчка. — Винаги е за предпочитане да измине известно време, преди да се срещнат двете страни по делото — нещо като период на успокояване на страстите — но смятам, че в настоящия момент една среща ще ускори...

— Да видим дали съм разбрал правилно — прекъснах го. — Става въпрос за...

— Обяд. Предлагам да се срещнем вдругиден. Можете ли да го вмъкнете в графика си?

В гласа му долових зловна нотка, стори ми се, че чета мислите му. *„Разбира се, че можеш. Готов си на всичко, само отново да я видиш... да докосне ръката ти. Така ли е Стив?“*

— И без това в четвъртък по обяд нямам ангажимент, тъй че по принцип съм съгласен — отговорих. — Да поканя ли моя адвокат?

Той отново се изкиска, гласът му потрепери в слушалката като желе, току-що извадено от формата:

— Предполагам, че господин Ринг ще пожелае да присъства.

— Имате ли предвид определен ресторант? — Запитах се кой ли ще плати обяда, после се усмихнах — как може да съм толкова наивен? Бръкнах в джоба си за пакета с цигари, вместо това под нокътя на палеца ми се заби клечка за зъби. Потрепери, и след като проверих дали не е изцапана с кръв, я ухапах.

Междувременно Хъмболд каза нещо, което не чух. Клечката за зъби отново ми напомни, че се нося по вълните на света, без да пуша.

— Моля?

— Питах дали сте посещавали ресторант „Готам“ на Петдесет и трета улица — каза той и в гласа му за пръв път прозвуча раздражение. — Между Медисън и Парк Авеню.

— Не съм бил там, но сигурно ще го намеря.

— Да се срещнем в дванайсет часа, съгласен ли сте?

— Да — промърморих, като се питах дали да му кажа да предупреди Даян да носи зелената рокля на черни точки — онази с

дългата цепка отстрани. — Ще се свържа с моя адвокат. — Ненавиждах тази помпозна фраза и с нетърпение очаквах деня, в който ще престана да я използвам.

— На всяка цена. Обадете ми се, ако е възпрепятстван да присъства.

Телефонирах на Джон Ринг, който в продължение на няколко минути увърта, за да оправдае хонорара си (сумата не беше безбожна, но доста внушителна), сетне заяви, че според него срещата е уместна в „настоящия момент“.

След като приключих разговора, седнах пред компютъра и се запитах дали ще бъда в състояние да се срещна с Даян, без преди това да изпуша поне една цигара.

* * *

В четвъртък сутринта Джон Ринг се обади да предупреди, че е възпрепятстван да присъства на срещата и препоръчва да я отменя. Очевидно беше доста разтревожен.

— Майка ми е станала жертва на злополука — обясни. — Спънала се е на стълбището и си е счупила крака. Живее в Бабилон. Извинявай, но бързам да хвана влака. — Тонът му беше на човек, комуто предстои да прекоси с камила пустинята Гоби.

Замислих се, като въртях между пръстите си нова клечка за зъби. Предишните две с оръфани краища бяха захвърлени до компютъра. Казах си, че трябва да се откажа от дъвкането на клечки — представях си как стомахът ми се пълни с остри парченца дърво. Забелязал съм обаче, че замяната на един лош навик с друг е почти неизбежна.

— Стивън, чуваш ли ме?

— Да — отвърнах. — Съжалявам, че майка ти е пострадала, но няма да отменя срещата.

Той въздъхна, а когато заговори, в гласа му освен тревога се долавяше и съчувствие:

— Разбирам, че искаш да я видиш, именно затова трябва много да внимаваш и да не допускаш грешки. Не си Доналд Тръмп и тя не е Ивана, ала това не е развод по взаимно съгласие, при който получаваш

документите чрез препоръчана поща. Ти натрупа доста пари, Стивън, особено през последните пет години.

— Зная, но...

— А през три от тези години — прекъсна ме Ринг, вкарвайки в употреба „адвокатския“ си глас — Даян Дейвис не е била твоя съпруга, нито приятелка, с която съжителстваш, камо ли твоя помощница. Била е само Даян Кослоу от Паунд Ридж.

— Съгласен съм с теб, но искам да я видя. — Ако можеше да прочете мислите ми, Джон щеше да се вбеси — исках да разбера дали тя ще облече зелената рокля на черни точки, защото много добре знаеше, че ми е любимата.

Той отново въздъхна:

— Нямам време да споря с теб, бързам да хвана влака. Следващия е чак в един часа.

— Бягай на гарата.

— Така и ще направя, но преди това ще направя още един опит да те вразумя. Подобна среща е като рицарски турнир. Адвокатите са в ролята на рицарите; клиентите са само оръженосци, които в едната ръка стискат копието, наречено „правозащитник“, с другата държат юздите на коня. — Бързината, с която използва метафората, ми подсказа, че му е любима и често я пуска в употреба. — Даваш ли си сметка какво ми казваш? Че след като няма да присъствам, ще яхнеш моя жребец и ще се впуснеш в битката със съперника си без копие, без броня, може би дори без колан, предпазващ слабините ти.

— Искам да я видя — повторих. — Искам да разбера как се чувства. Как изглежда. Знаеш ли, ако ти не присъстваш, може би Хъмболд ще откаже да разговаряме.

— Ще бъде прекрасно, нали? — Той горчиво се засмя. — Няма начин да те разубедя, а?

— Няма.

— Добре, но поне се придържай към указанията ми. Ако разбера, че не си ме послушал, че си изстрелял патроните си, вероятно ще се откажа от честта да бъда твой адвокат. Чуваш ли?

— Да.

— Правило номер едно, което е най-важно — не се карай с нея и не я обиждай, Стивън. Ясно ли е?

— Да. — Нямах намерение да се нахвърля върху нея. Щом успях да откажа цигарите два дни, след като тя ме напусна, значи ще издържа стотина минути, без да я нарека „долна мръсница“.

— Правило номер две — не се карай с него.

— Дадено.

— Не искам празни обещания. Известно ми е, че не ти е симпатичен, той също не те харесва.

— След като дори не ме е виждал, как е възможно да си състави мнение за мен?

— Не бъди наивен — въздъхна той. *Плащат* му, за да си състави мнение. Обещай, че дословно ще изпълниш съветите ми.

— Обещавам дословно да изпълня съветите ти.

— Дано — промърмори моят адвокат, но тонът му не беше на човек, който е загрижен за мен, а на загрижен си, който бърза да отиде при майка си. — Не обсъждай съществени въпроси — подхвана отново. — Нито дума за подялбата на имуществото; не използвай дори предположения от рода на „Какво мислите, ако предложи тази «база»?“ ако онзи се вбеси и попита защо си се явил на срещата, след като отказваш да обсъждате подробностите, кажи му онова, което каза на мен — че си искал отново да видиш съпругата си.

— Дадено.

— И още нещо — ще го преживееш ли, ако след това твое изявление станат и си отидат?

— Да. — Всъщност не бях съвсем сигурен, но смятах, че ще издържа, пък и знаех, че Ринг бърза да хвана влака.

— Като адвокат — като *твой* адвокат — те предупреждавам, че правиш грешка; в случай, че заради теб възникнат неприятности в съда, ще поискам почивка, ще те изведе от залата и ще ти трия сол на главата. Ясно?

— Да. Поздрави майка си.

— Добре. Вероятно чак довечера — промърмори той — представих си го как забелва очи. — Може би чак тогава ще взема думата. Извинявай, Стивън, но трябва да тръгвам.

— Бягай.

— Дано тя не дойде на срещата.

— Зная, че е най-съкровеното ти желание.

Той затвори и замина при майка си в Бабилон. При следващата ни среща няколко дни по-късно помежду ни имаше нещо, което и двамата предпочетохме да премълчим, въпреки че, ако бяхме по-близки, сигурно щяхме да го обсъдим. Прочетох го в погледа му, вероятно и той го видя в очите ми — осъзнаването на факта, че ако майка му не беше счупила крака си при падането по стълбището, може би и той щеше да е мъртъв като Уилям Хъмболд.

* * *

За трийсет минути изминах пеша разстоянието от службата до ресторант „Готам“ и се озовах там в единайсет без петнайсет. За свое успокоение бях подранил, най-вече за да се уверя, че заведението наистина се намира на адреса, посочен от Хъмболд. Право да си кажа, мнителен съм по рождение. Когато бяхме младоженци, Даян наричаше това мое качество „вманиачаване“, но смятам, че с течение на времето разбра истината. Работата е там, че вечно се съмнявам в компетентността на околните. Давам си сметка, че е ужасно досадно и буквално я изкарваше от кожата, но тя така и не разбра колко ненавиждам този свой недостатък. Някои навици се изкореняват трудно, други — никога, колкото и да се стараш.

Ресторантът се намирал на адреса, посочен от Хъмболд, познах го отдалеч по зелената тента с надпис „Ресторант «Готам»“. Върху витрината от шлифовано стъкло с бяло беше нарисован силует на град. Явно заведението бе модно сред обитателите на Ню Йорк. Ала не се отличаваше с нищо забележително — беше само един от близо деветстотинте модни ресторанти, борещи се за клиенти в центъра на града.

След като се озовах на мястото на срещата и временно се поуспокоих (но не съвсем — с нетърпение очаквах да видя Даян, освен това умирах да запаля цигара), тръгнах нагоре по Медисън Авеню и в продължение на петнайсет минути обикалях из магазин за пътни принадлежности. Предпочитах да зяпам витрините, но се страхувах да не ме видят Даян и Хъмболд. Тя ще ме познае дори в гръб, ще разбере, че съм дошъл по-рано, и ще го изтълкува като неудържимо желание да я видя. Затова влязох в магазина.

Купих чадър, който изобщо не ми беше необходим, и точно в дванайсет излязох на улицата — знаех че ще прекрача прага на ресторанта в дванайсет и пет. Баща ми често повтаряше: „Ако искаш услуга от някого, отиди на срещата пет минути по-рано от уговорения час. В противен случай гледай да закъснееш с пет минути.“ При настоящия развой на събитията не беше ясно кой от кого иска услуга, но ми се стори уместно да следвам наставленията на баща си. Ако срещата ми беше само с Даян, щях да бъда там точно в дванайсет часа.

Не, излъгах. При положение, че щях да се видя само с нея, вероятно още в дванайсет без четвърт щях да седя в ресторанта и да я чакам.

За миг застанах под тентата и надникнах вътре. Заведението беше ярко осветено, което ми допадна. Ненавиждам ресторанти с тъмни зали, където не виждаш какво има в чинията ти, нито в чашата ти. Стените бяха боядисани в бяло и украсени с ярки картини в импресионистичен стил. Никога не знаеш какво изобразяват тези платна, но първичните цветове и смелите щрихи действат като визуален кофеин. Потърсих с поглед Даян и видях жена, която приличаше на нея и която седеше на маса до стената на дългия салон. Трудно ми беше да преценя дали наистина е тя, защото беше с гръб, а аз не притежавам нейната способност да разпознавам хората дори когато са с широки палта и лицата им не се виждат под перифериите на шапките им. Ала пълният плешивец, който седеше до нея, напълно се покриваше с представата ми за Хъмболд. Дълбоко си поех дъх, отворих вратата и влязох в ресторанта.

* * *

Отказването от цигарите се състои от две фази и според мен втората е по-опасна, защото често води до връщане към вредния навик. Първата продължава от десет дни до две седмици, след което изчезват физическите симптоми като потене, главоболие, мускулни спазми, безсъние и раздразнение. Следва много по-дълъг период, през който изпадаш в депресия, наляга те необяснима тъга, получаваш анхедония (нещо като емоционална права линия), паметта ти отслабва, дори получаваш пристъпи на дислексия. Зная го, защото съм

изчел сума литература по въпроса. След случилото се в ресторант „Готам“ ми се струва особено важно да науча всички подробности. Вероятно страничният наблюдател би казал, че интересът ми към темата се намира на границата между Страната на хобитата и Царството на манията.

Най-характерният симптом за втората фаза е смътното усещане за нереалност. Никотинът улеснява препредаването на нервните импулси и подпомага съсредоточаването — казано с други думи, разширява информационната магистрала на мозъка. Не е силен стимулант и всъщност не оказва голямо въздействие върху продуктивното мислене (въпреки че най-пристрастените пушачи твърдят обратното), ала когато си лишен от него, получаващ усещането — в моя случай натрапчивата усещане — че светът определено е някак нереален. Често ми се струваше, че хората, колите и сцените, които наблюдавам по улицата, всъщност преминават край мен на въртяща се сцена, управлявана от невидими сценични работници, задвижващи грамадни макари и барабани. Усещането бе като да си дрогиран, тъй като бе съпроводено от безпомощност и морално изтощение, от убеждението, че за добро или за зло трябва да оставиш събитията да следват естествения си ход, защото ти (само дето става дума за самия мен) си прекалено зает да се въздържа от пушенето, за да се съсредоточиш върху каквото и да било друго.

Не съм сигурен до каква степен гореказаното оказва влияние на онова, което се случи, но зная, че има някаква връзка, тъй като още щом видях оберкелнерът, ми се стори подозрителен, а когато заговори, се уверих, че подозренията ми са основателни.

Беше на около четирийсет и пет години, висок, слаб (вероятно, ако не носеше смокинг, щеше да изглежда кльощав) и мустакат. Под мишница държеше листа с менюто, поставен в кожена папка. Накратко, приличаше на стотиците други оберкелнери в стотици други шикозни нюйоркски ресторанти. Само дето папийонката му беше изкривена, а на ризата му се мъдреше някакво петно, наглед от мазен сос или от кафеникаво желе. Освен това отзад косата му беше щръкнала и му придаваше вид на глуповат герой от анимационно филмче. Едва не избухнах в смях — не забравяйте, че бях много нервен — но прехапах устни и се въздържах.

— Какво обичате, сър? — попита ме, като се приближих до бюрото му. Фразата прозвуча като: „Какво обичате, саир?“. Всички нюйоркски оберкелнери говорят с непонятен акцент. Една мацка, с която излизах преди двайсетина години и която притежаваше чувство за хумор (но и непреодолима страст към наркотиците за съжаление), веднъж отбеляза, че всички оберкелнери са израснали на един и същ малък остров, затова говорят един и същ език.

— И що за език е това? — попитах я.

— Снобски — отвърна тя, при което избухнах в смях.

Споменът ме връхлетя, докато се взирах в жената, която бях видял през витрината и за която вече бях сигурен, че е Даян, затова отново прехапах устни. Ето защо, когато произнесох името на Хъмболд, изговорът ми приличаше на една сдържана кихавица.

Оберкелнерът смръщи бледото си чело и ме измери с пронизателен поглед. Докато се приближавах към него, си помислих, че очите му са кафяви, ала сега ми се сториха черни.

— Моля, сър? — Произнесе го като: „Мооля, саир?“, а надменното ме изражение придаваше друго значение на фразата, например: „Да го духаш, Джак.“ Дългите му пръсти, бледи като лицето му — приличаха на пръсти на концертиращ пианист — нервно забарабаниха върху папката с менюто. Пискюлът, провиснал от нея като някаква глуповата лентичка за отбелязване на страниците, се полюшна.

— Хъмболд — казах. — Маса за трима. — Установих, че не мога да откъсна поглед от папийонката му, която беше толкова изкривена, че единият ѝ край подпираше брадичката му, както и от петното върху снежнобялата му риза. Отблизо вече не приличаше на капка от мазен сос или желе, а от засъхнала кръв.

Той сведе поглед към книгата с резервациите, при което непокорният кичур се закандилка над косата му, пригладена с брилянтин. Скалпът му прозираше през браздите от гребена, на раменете смокингът му беше побелял от пърхот. Казах си, че оберкелнер, който държи на професията си, би уволнил всеки подчинен, който се появи в такъв вид на работното място.

— О, да, мосю. (Оу, да, месуу.) — Снобът най-сетне намери името. — Вашата маса е... — Понечи да вдигне очи, изведнъж погледът му стана още по-неприятен, ако изобщо това бе възможно,

той се втренчи в нещо, намиращо се на пода до мен. — Влизането с кучета е забранено! — тросна се. — Колко пъти съм ви казвал да не водите това куче!

Не крещеше, но говореше толкова високо, че посетителите на масите, намиращи се в близост до високото му бюро, напомнящо на амвон, престанаха да се хранят и любопитно се озърнаха.

Аз също се озърнах. Той говореше толкова убедително, че очаквах да видя *някого с куче*, ала зад мен нямаше нито човек, нито животно. Незнайно защо си помислих, че говори за чадъра ми, че може би на острова на оберкелнерите „куче“ е жаргонна дума за чадър, особено когато собственикът му го носи в безоблачен и слънчев ден.

Обърнах се и видях, че човекът в черен смокинг се отдалечава от бюрото си, пхнал под мишница папката с менюто. Вероятно усети, че не го следвам, защото се извърна и въпросително вдигна вежди, сякаш питаше: „*Идвате ли, месуу?*“ Последвах го. Знаех, че нещо не е наред, но го последвах. Нямах време, нито желание да размишлявам какво е съмнителното в оберкелнера на ресторант, в който до днес не бях стъпвал и който вероятно никога повече няма да посетя; предстоеше ми да се изправа пред Хъмболд и Даян, да издържа, без да запаля цигара, затова си казах, че оберкелнерът в ресторант „Готам“ сам трябва да разреши проблемите си, включително онзи с невидимото куче.

* * *

Даян се обърна, отначало лицето и погледът ѝ изразяваха само ледена учтивост. След миг видях зле прикрит гняв... или поне ми се стори, че го видях. През последните три-четири месеца от съвместния ни живот често имахме разногласия, но никога не бях чувствал стаения ѝ гняв, който усещах в момента, гняв, който би трябвало да бъде прикрит от грима, новата рокля (синя, без точици и цепка отстрани) и нова прическа. Шишкото до нея тъкмо ѝ казваше нещо, но тя докосна ръката му. Той се извърна и понечи да се изправи, в този миг долових още нещо в изражението на Даян. Доскорошната ми съпруга не само беше вбесена, но и се страхуваше от мен. Въпреки че

не беше казала нито дума, аз също се вбесих. Изражението и погледът ѝ бяха толкова враждебни, все едно на челото ѝ беше изписано: „ЗАТВОРЕНО ДО ВТОРО НАРЕЖДАНЕ“. Казах си, че не съм заслужил подобно отношение.

— Мосю — промърмори оберкелнерът и издърпа стола вляво от Даян. Гласът му сякаш долетя отдалеч, вече изобщо не ми беше до странното му поведение и изкривената му папийонка. Струва ми се, че дори желанието да пуша временно ме беше напуснало за пръв път, откакто се отказах от цигарите. Виждах само престорено спокойното лице на Даян и се питах как е възможно да ме е яд на нея, същевременно да я желая толкова, че сърцето ми да се свива, като я гледам. Може би раздялата не разпалва чувствата, но със сигурност те кара да погледнеш с нови очи на любимия човек.

Намерих и достатъчно време да се запитам дали онова, което съм видял, не е било зрителна измама. Гняв? Да, твърде възможно, дори много вероятно. В края на краищата, ако не изпитва гняв към мен, тя нямаше да ме напусне, нали? Но страх? Защо, за Бога, Даян ще се страхува от мен? Никога и с пръст не съм я пипнал. Е, вярно, че докато се припирахме, от време на време повишавах глас, но и тя не ми оставаше дължна.

— Приятен обяд, мосю — каза оберкелнерът, намиращ се в друг свят, отреден за хората от обслужващия персонал, които надничат в нашия само когато ги повикаме да поръчаме нещо или да се оплачем.

— Господин Дейвис, аз съм Бил Хъмболд — каза шишкото. Когато ми подаде ръка, машинално забелязах, че дланта му е зачервена и напукана като от премръзване. Стиснах я за миг. Тялото му беше едро и нескопосано като дланта му, облото му лице пламтеше като на алкохолик, който е обърнал първото питие за деня. Прецених, че е прехвърлил четирийсетте, следователно остават десет години, докато отпуснатите му страни се превърнат в двойна брадичка.

— Приятно ми е — промърморих машинално — не мислех какво говоря, също както вече не мислех за оберкелнера с изцапаната риза — единственото ми желание беше възможно най-бързо да приключим с ритуала с ръкостискането, за да насоча вниманието си към красивата русокоса жена с порцеланова кожа, бледорозови устни и изящно, стегнато тяло. Жената, която до неотдавна ми шепнеше: „Направи го, направи го, направи го“, вкопчила пръсти в задника ми.

— Къде е господин Ринг? — попита Хъмболд и се озърна (според мен малко театрално).

— Господин Ринг пътува към Лонг Айленд. Майка му е паднала на стълбището и си е счупила крака.

— Прекрасно — заяви шишкото. Взе полупразната чаша с мартини и я пресуши, като лапна маслината, набучена на клечка за зъби. Изплю костилката, остави чашата на масата и ме погледна. — Обзалагам се, че знам какво ви е инструктирал.

Чух какво каза, но не му обърнах внимание. В момента Хъмболд беше като лекото прачене по време на радиопредаване, което държите да слушате. Не откъсвах поглед от Даян. Невероятно, но тя изглеждаше още по-елегантна и по-красива. Сякаш само за две седмици, откакто ме беше напуснала и живееше с Ърни и Диди Кослоу в Паунд Ридж, беше научила нещо, което никога няма да узная.

— Как си, Стив? — попита.

— Добре — отвърнах. — Всъщност не е вярно. Липсваш ми.

Госпожата настръхна, но не пророни нито дума, само впери в мен грамадните си синьо-зелени очи. Разбира се, не ми върна топката, не благоволи да каже, че и аз съм ѝ липсвал.

— Заряхах и цигарите, което направо ме побърква.

— Наистина ли? Браво, крайно време беше да се откажеш от вредния навик.

Покровителственият ѝ тон възпламени гнева ми, този път пристъпът беше много по-силен. Сякаш не ми вярваше, не ѝ пукаше дали казвам истината. В продължение на две години не минаваше ден да не ми трие сол на главата заради цигарите — че ще ми причинят рак, че *тя* ще хване рак, че не възнамерява да забременее, докато не се откажа от пушенето, затова да си спестя лекциите на *тази тема* — а сега изведнъж това не я интересуваше, защото и аз не я интересувах.

— Налага се да уредим някои делови въпроси — заяви Хъмболд. — Разбира се, ако не възразявате.

Наведе се, с пъшкане вдигна коженото дипломатическо куфарче и го постави на стола, на който щеше да седи моят адвокат, ако майка му не си беше счупила крака. Защрака ключалките, но аз вече не му обръщах внимание. Работата е там, че *възразявах*. И то не защото спазвах указанията на моя адвокат. Благодарих на съдбата, че попречи на Ринг да присъства на срещата. Сега разполагах с време за маневри.

Погледнах Даян и казах:

— Искам отново да опитаме. Възможно ли е да се сдобрим?

Ужасената ѝ гримаса попари надеждите, които до този момент не осъзнавах, че храня. Тя не отговори, а обвиняващо впери поглед в Хъмболд:

— Обеща, че няма да говорим по този въпрос! — Гласът ѝ трепереше от гняв. — Обеща, че няма да позволиш да бъде повдигнат!

Шишкото очевидно се смути. Сви рамене, за миг се втренчи в празната си чаша, сетне погледна Даян. Вероятно съжаляваше, че не си е поръчал двойно мартини.

— Нямах представа, че господин Дейвис ще се яви без адвоката си. Трябваше да ми се обадите и да отложите срещата, господин Дейвис. Тъй като не го направихте, мой дълг е да ви уведомя, че Даян изобщо не възнамерява да се сдобри с вас. Решението ѝ да се разведе е окончателна.

За миг отклони поглед към нея сякаш за потвърждение... и го получи. Тя усилено кимаше. Страните ѝ бяха пламнали, но не от срам.

— Точно така! — процеди, гневът побяга по лицето ѝ.

— Защо, Даян? — Мразех се заради плачливите нотки в гласа си — все едно чувах блеене на овца — но бях безпомощен. — *Защо?*

— Господи! — въздъхна тя. — Наистина ли не знаеш?

— Наистина не...

Страните ѝ трескаво горяха, сега руменината стигаше почти до слепоочията ѝ.

— Хм, нищо чудно да не знаеш. Напълно в твой стил. — Тя взе чашата си с вода, но ръката ѝ така трепереше, че течността се изплиска върху покривката. В този миг мислено се върнах в деня, в който тя ме напусна, спомних си как съборих на пода чашата с портокалов сок, как си казах, че ще събера парчетата стъкло едва когато ръцете ми престанат да треперят, но въпреки това се залових да го правя и се порязах.

— Ако обичаш, престани, не води до никъде — каза Хъмболд; все едно четеше съобщение по високоговорителя на стадион, опитвайки се да предотврати сбиване между привържениците на двата отбора, но погледът му беше отправен към дъното на помещението, за да привлече вниманието на нашия сервитьор... на който и да било сервитьор. Явно в този момент изобщо не се интересувахе от нас,

единственото му желание бе да му донесат „другата половина“ от питието, както казват англичаните.

— Интересува ме само... — подхванах.

— Онова, което ви интересува, няма нищо общо с целта на срещата ни — заяви шишкото; за миг се превърна в ентусиазирания младеж, какъвто навярно е бил, когато е получил дипломата си от юридическия факултет.

— Точно така — процеди Даян. — Най-сетне не става въпрос за твоето желание, от какво изпитваш необходимост.

— Не зная за какво намекваш, но съм готов да те изслушам — промълвих. — Готов съм да посещавам консултации за брачни двойки, нямам нищо против, ако постигнем...

Тя вдигна ръце с длани, обърнати към мен:

— Божичко, господин Мъжага е станал привърженик на движението „Нова епоха“! — Отпусна ръце в скута си и добави: — Като си спомня за дните, когато при залез слънце яхваш жребеца и ме изоставяше! Само посмей да го изречеш, Джо!

— Престани! — смърри я Хъмболд. Премести поглед от клиентката си към човека, който скоро щеше да бъде неин бивш съпруг (в това бях абсолютно сигурен; въпреки чувството за нереалност, възникнало, след като отказах цигарите, вече осъзнавах горчивата истина). — Още една дума, независимо кой ще я изрече, и ще прекратя срещата. — Отправи ни лека усмивка, която беше толкова заучена, че в известен смисъл ми се стори трогателна. — А още не сме опитали специалитетите на заведението.

За първи път, откакто седнах на масата, се заговори за храна, а кошмарът започна само минути по-късно, но си спомням, че от блюдото на съседната маса долових миризмата на съомга. Откакто преди две седмици отказах цигарите, обонянieto ми се изостри, което не е особено предимство поне що се отнася до съомгата. Навремето обичах съомга, ала сега не мога да понасям миризмата ѝ, камо ли вкуса ѝ. За мен тази миризма означава болка и страх, кръв и смърт.

— Той започна — намръщи се Даян.

„Не е вярно. Ти започна, като ме напусна“ — помислих си, но замълчах. Знаех, че заплахата на Хъмболд е съвсем реална; като нищо ще хване за ръка Даян и ще я изведе от ресторанта, ако с нея започнем

да се караме като хлапета в училищния двор. Няма да го изкуши дори перспективата да си поръча второ мартини.

— Добре — казах кротко... повярвайте, че бая се потрудах да постигна кроткия тон. — Аз започнах. Какво следва?

Разбира се, знаех отговора — документи, документи, документи. Утешавах се с мисълта, че ще си доставя малка радост от тази жалка история, като заявя, че няма да подпиша нито една хартийка, дори няма да погледна бумагите, без да се посъветвам с моя адвокат. Отново погледнах Даян, но тя се взираше в празната си чиния, а косата закриваше лицето ѝ. Изпитах непреодолимо желание да я хвана за раменете и да я разтърся като камъче в кратуна, докато новата ѝ синя рокля се разкъса. *„Нима се мислиш за многострадална светица? — ще извикам. — Наистина ли си го въобразяваш? Е, каубоят от рекламата на «Марлборо» ще те отвори на една истина, миличка — ти си упорита, самодоволна малка мръсни...“*

— Господин Дейвис? — Учтивият глас на шишкото прекъсна размишленията ми. Погледнах го. — Стори ми се, че не ме слушате.

— Напротив — озъбих се.

— Добре. Радвам се.

Държеше някакви документи, прикрепени с разноцветни кламери — червен, син, жълт, лилав, които се връзваха с импресионистичните платна на стените на ресторанта. Дадох си сметка, че изобщо не съм подготвен за тази среща, и то не само защото моят адвокат в момента пътуваше с влак за Бабилон. Оръжието на Даян бе новата ѝ рокля, Хъмболд беше въоръжен с грамадно кожено куфарче плюс документи, прикрепени с разноцветни кламери, а аз — само с чадър, който бях купил, въпреки че навън грееше ярко слънце. Погледнах го (така и не ми беше хрумнало да го оставя на гардероба) и видях, че етикетчето с цената още е прикрепено към дръжката. В този момент се почувствах като кръгъл глупак.

В салона ухаеше приятно като в повечето ресторанти, откакто забраниха пушенето — на цветя, вино, прясно смляно кафе, шоколад и сладкарски изделия — но най-отчетливо долавях миризмата на съомга. Спомням си как си помислих, че ухае много апетитно и вероятно ще си поръчам една порция. Помислих си още, че ако съм в състояние да се храня по време на подобна среща, вероятно имам здрав стомах и стоманени нерви.

— Първата стъпка е да попълните няколко формуляра — така с госпожа Дейвис ще разполагате с достатъчно пари, но няма да имате достъп до средствата, които двамата сте спестили с толкова много труд — заяви Хъмболд. — Ще подпишете и призовки за явяване в съда, както и други формуляри, чрез които облигациите и акциите, които притежавате, ще бъдат депозирани в отделна сметка, докато излезе съдебното решение.

Понечих да заявя, че няма да подпиша нито един документ и че пет пари не давам, ако негова милост прекрати „съвещанието“, но не успях да изрека нито дума. Оберкелнерът закрещя, едновременно бърбореше нещо; колкото и да се опитвам да пресъздам звука, все не успявам — да речем, че няколко „и-та“ са нанизани едно до друго, въпреки че и това не е точно описание. Все едно коремът му беше пълен с пара под налягане, а в гърлото му бе заседнала свирка на чайник.

— *Кучето... Ииииии!... Колко пъти съм те предупреждавал за кучето... Ииииии!... През цялото време не мога да мигна... Ииииии!... Заповядва да си накълцам лицето, мръсницата... Ииииии!... Лазиш ми по нервите... Ииииии! Отгоре на всичко влачиш тук кучето... Ииииии!*

Разбира се, салонът притихна, посетителите смаяно се втренчиха в кльощавия блед човек със смокинг, който, свел глава, прекосяваше помещението, пристъпвайки на щъркеловите си крака. Папийонката му се беше завъртяла на деветдесет градуса от нормалното си положение и напомняше на стрелки на часовник, показващи шест часа. Беше хванал ръцете си на гърба, движеше се леко приведен — ни в клин, ни в ръкав си спомних една илюстрация в учебника по литература за шести клас, на която беше изобразен Икабод Крейн, зловещият учител от „Легенда за Сънната долина“ на Уошингтън Ървинг.

Осъзнах, че гледа мен, че върви към мен. Наблюдавах го като хипнотизиран — усещането бе като да сънуваш, че се явяваш на изпит, за който изобщо не си чел, или че си отишъл гол в Белия дом на прием, устроен в твоя чест — и вероятно щях да си остана като вкаменен, ако Хъмболд не беше помръднал.

Чух как краката на стола му застъргаха пода и погледнах към него. Надигаше се от мястото си, като машинално стискаше

салфетката. Изглеждаше изненадан, но и вбесен. Ненадейно осъзнах два факта: че е пиян... по-точно — че е фиркан до козирката и че случващото се говори зле за репутацията му. В края на краищата именно той беше избрал ресторанта, а церемониалмайсторът взе, че превъртя.

— *Ииииии!... Ще ти дам да се разбереш! За последен път те предупреждавам...*

— Божичко, подмокрил се е! — промълви жената на съседната маса. Почти шепнеше, но думите прозвучаха съвсем отчетливо в тишината, настъпила в мига, в който човекът в черно си пое дъх, за да закрещи отново, а пък аз видях, че има право. Официалният му панталон беше подгизнал отпред.

— Виж какво, тъпако — каза Хъмболд и се обърна към него, в този момент оберкелнерът вдигна ръката си, която до този момент държеше зад гърба си. Стискаше най-големия касапски нож, какъвто бях виждал. Острието беше дълго най-малко петдесет сантиметра, а върхът му беше закривен като на пиратска сабя.

— *Пази се!* — извиках на Хъмболд. Някакъв слаб човек с пенсне, който седеше на масата до стената, изкрещя и избълва върху покривката кафеникава струя от сдъвана храна.

Адвокатът на Даян сякаш не чу предупредителния ми век, нито изплашения крясък на непознатия, а продължи гневната си тирада:

— Кракът ми повече няма да стъпи в това заведение, ако по този начин се отнасяте с...

— *Ииииии! ИИИИИИИ!* — извика онзи и замахна с касапския нож. Дочу се свистене, напомнящо на прошепнатото изречение. Точката бе звукът на острието, забиващо се в дясната страна на Уилям Хъмболд. От раната бликна фонтан от кръв. Червените капчици „украсиха“ бялата покривка, ясно видях (никога няма да го забравя) как една цопна в чашата с вода и се устреми към дъното, оставяйки след себе си розова диря. Приличаше на кървава попова лъжичка.

Разрязаната плът зейна, разкривайки зъбите на адвоката. Когато той машинално притисна с длан раната, видях нещо розово на рамото на тъмносивото му сако. Едва когато всичко свърши, разбрах че е било парченце от ухото му.

— *Отвори си ушите!* — вбесено изкрещя оберкелнерът на адвоката на Даян, който стоеше като вкаменен и притискаше страната

си. Ако не беше кръвта, процеждаща се между пръстите му, щеше да прилича на двойник на Джек Бени, който бе известен със закъснелите си реакции. — Кажи го на приятелите си портаджии... ти, долен... Иииииии!... КУЧЕЛЮБЕЦ!

И другите посетители закрепяха, най-вече изплашени от кръвта. Хъмболд беше едър човек и кървеше като заклано прасе. Чувах как червеникавата течност капе на пода като вода от спукана тръба, отпред ризата му беше почервеняла.

— Стив? — извика Даян. — *Стивън?*

На масата зад нея седяха мъж и жена. Мъжът — трийсетинагодишен и красив като Джордж Хамилтън на млади години — скочи на крака и хукна към външната врата.

— *Трой, не ме изоставяй!* — извика приятелката му, но Трой дори не се обърна. Вероятно току-що си беше спомнил, че не е върнал книгата в обществената библиотека или че не е изпълнил обещанието си да измие колата.

Ако всички бяхме като парализирани — не съм сигурен дали е било така — изглежда, не само съм забелязал доста подробности, но и съм ги запомнил — то паническото бягство на Трой ни изтръгна от парализата. Разнесоха се писъци, други посетители скочиха на крака и преобърнаха наоколо маси. Чаши и порцеланови съдове се разбиха на пода. Видях как някакъв човек, прегърнал през кръста приятелката си, изтича покрай оберкелнера; пръстите на жената се бяха вкопчили в рамото на спътника ѝ като нокти на граблива птица. За миг очите ни се срещнаха, нейните бяха празни като на глава, изваяна от древногръцки скулптор. Беше пребледняла като платно, лицето ѝ беше изкривено от ужас.

Тези събития се разиграха в разстояние на десет-двадесет секунди. Спомням си ги като поредица от фотографии или филмови кадри, но извън времето. В момента понятието време бе престанало да съществува. Човекът в смокинг бе размахал касапския нож, който криеше зад гърба си, същевременно продължаваше да дърдори несвързано на оберкелнерския си език, който моята едновременно приятелка наричаше „снобски“. Някои думи наистина бяха чуждоземски, други — английски, но абсолютно безсмислени, трети бяха поразяващи... почти призрачни. Чели ли сте предсмъртните объркани бълнувания на Шулд Холандеца? Бръщолевенето на човека в

черно поразително напомняше на тях. Повечето от чутото е заличено от паметта ми. Но онова, което помня, вероятно никога няма да забравя.

Хъмболд политна назад, като продължи да притиска с длан разрязаната си страна. Блъсна се в стола и се стовари в него. „*Прилича на човек, на когото току-що са съобщили, че е лишен от законното му наследство*“ — помислих си. Той трмаво се извърна към двама ни с Даян, в изцъклените му очи се четеше неописуем ужас. Имах достатъчно време да зърна сълзите, които се лееха от тях, сетне оберкелнерът стисна с две ръце дръжката на ножа и го заби в главата на адвоката. Дочу се звук, сякаш някой удари с бастун купчина хавлиени кърпи.

— Ритник! — извика Хъмболд. Абсолютно сигурен съм, че последната му дума на планетата Земя беше „ритник“. След миг забели плаещите си очи, преви се и политна върху чинията си, а протегнатата му ръка помете на пода чашите. Оберкелнерът — забелязах, че сега цялата му коса е щръкнала — измъкна ножа от главата на жертвата си. Кръвта бликна като вертикална завеса от раната и изплиска отпред роклята на Даян. Тя отново вдигна ръце и обърна длани, но този път жестът беше предизвикан от ужас, не от досада. Изпищя, сетне притисна окървавените си длани към лицето си и закри очите си. Човекът в черно не й обърна внимание, а се насочи към мен.

* * *

— Твоето куче — подхвана спокойно, сякаш водеше приятелски разговор. Не проявяваше никакъв интерес, а може би не забелязваше крещящите, изпаднали в паника хора, които тичаха към изхода. Очите му бяха разширени и потъмнели. Пак бяха кафяви, но ми се стори, че около ирисите виждам черни окръжности. — Твоето куче вдига много врява. Всички радиа на Кони Айлънд не могат да го заглушат твойто куче, задник такъв.

Държах чадър — единственото, което не мога да си спомня, колкото ида се насилвам, е кога съм го сграбчил. Вероятно е било, докато Хъмболд бе като парализиран от откритието, че устата му се е

разширила с трийсестина сантиметра, но наистина не си го спомням. Помня как човекът, който приличаше на Джордж Хамилтън, хукна към вратата, знаей, че се казваше Трой, защото така го нарече приятелката му, но не си спомням кога съм грабнал чадъра, който малко по-рано купих от магазина за пътнически принадлежности. Така или иначе го държах (етикетчето с цената още стърчеше от юмрука ми), а когато оберкелнерът се приведе, като че ли се покланяше, и замахна с ножа към мен с очевидното намерение да го забие в гърлото ми, стоварих чадъра върху китката му като едновременно учител, цапардосващ с бастуна си някой непослушен питомец.

Човекът с черно изохка, а острието се заби в покривката, подгизнала от кръв, вместо в гърлото ми. Обаче безумецът бързи го измъкна, за да продължи убийствената си атака. Опитах ли се отново да го ударя по ръката, в която стискаше оръжието, положително нямаше да го улуча, но аз смених тактиката. Замахнах към лицето му и му нанесох силен удар — доколкото е силен ударът с чадър — в слепоочието му. В този момент чадърът се отвори като визуален апогей на глупава клоунада.

Само че на мен не ми беше до смях.

Разтвореният чадър ме скри от безумеца, който залитна и отстъпи назад, притискайки със свободната си ръка удареното място; на мен обаче не ми се нравеше, че не го виждам. Всъщност ме ужасяваше... доколкото бе възможно нещо да ме ужаси още повече.

Сграбчих Даян за китката и я накарах да се изправи. Тя се подчини, пристъпи към мен, олюля се на високите си токчета и падна в прегръдките ми. Усетих допира на гърдите ѝ и топлата, лепкава течност, просмукала се в роклята ѝ.

— *Ииииии! Скапаняк такъв!* — изкрещя оберкелнерът... а може би ме нарече „маниак“. Знаей, че може би няма значение, но много често ме се струва, че е тъкмо обратното. Късно нощем маловажните въпроси ме терзаят като най-значимите. — *Скапан мръсник! Всички радия! Шииит-мълчи! Майната на братовчеда Брус! Майната ти и на ТЕБ!*

Тръгна към нас (сега пространството зад него беше празно и напомняше на бар във филм за Дивия запад, в който е имало пиянско сбиване). Като понечи да заобиколи масата, неволно я блъсна и

отворения ме чадър, който още се мъдреше отгоре, падна пред него. Той гневно го изрита встрани, междувременно помогнах на Даян да се изправи и я задърпах към другия край на помещението. Знаех, че вратата към улицата е прекалено далеч, пък и дори да стигнем до нея, още ще е заприщена от хора, крещящи от ужас. Ако безумецът се интересуваше от мен — или от двамата ни с Даян — като нищо ще ни настигне и ще ни заколи като пилци.

— *Бъзльовци! Бъзльавци!... Иииии!... Свършено е с кучето ти, а? Свършено е с кучето ти, дете не млъква!*

— *Накарай го да млъкне* — изпищя Даян. — *Господи, ще убие и двамата ни!*

— Ще ви загробя, мерзавци! — Той неумолимо приближаваше. Чадърът със сигурност не го беше задържал за дълго. — Ще ви загробя и вас, и всичките ви уличници!

Видях три врати, двете бяха една срещу друга в малка ниша, където имаше и телефонен автомат. Мъжка и дамска тоалетна. Не, не ми вършеха работа. Не ставаха, дори вътре да имаше отделни кабинички със заключващи се врати. Безумец като нашия преследвач с лекота щеше да изкърти която и да било ключалка, а ние щяхме да се окажем в капан.

Повлякох Даян към третата врата, след миг попаднахме в свят на чисти зелени плочки, силна флуоресцентна светлина, блестящ никел и апетитно ухаеща пара. Най-силно се усещаше миризмата на съомга. Хъмболд така и не успя да разпита за специалитетите на заведението. Едва не се сблъсках със сервитьор, който балансираше на дланта си препълнен поднос — човекът се блещеше срещу мен, зяпнал бе от изумление. Приличаше на Гимпъл Глупака в романа на Сингър.

— Какво... — каза, но аз го блъснах встрани. Подносът се преобърна, чинии и чаши се разбиха в стената.

— Хей! — извика някакъв човек. Беше истински исполин, носеше бяла престилка и бяла шапка на главен готвач, която напомняше на облак. На шията му беше завързана червена кърпа, той стискаше черпак, от който капеше кафеникав сос. — Хей, не може да нахлуваш така!

— Трябва да се измъкнем от тук! — изкрещях. — Този е откачен. Той е...

Внезапно ми хрумна как да го накарам да разбере без обяснения; за миг притиснах длан до окървавената рокля на Даян, усещайки отдолу заоблената ѝ гръд. За последен миг в живота си я докоснах интимно, ала не помня дали ми стана приятно. Показах на главния готвач дланта си, изцапана с кръвта на Хъмболд.

— Мили Боже! — промълви той. — Водя вас отзад.

В този момент вратата, през която влязохме, се отвори с трясък и в кухнята влетя оберкелнерът — въртеше очи, косата му стърчеше като бодлите на таралеж, свил се на кълбо. Огледа се, видя сервитьора, извърна поглед, зърна ме и хукна към мен.

Отново панически побягнах, като дърпах Даян; пътьом неволно се блъснахме в исполина — главен готвач, чийто корем беше мек като възглавница. Роклята на Даян остави червен отпечатък върху престилката му. Осъзнах, че вместо да ни последва, той се е обърнал към оберкелнера — исках да го предупредя, да му кажа, че няма да постигне нищо, че това е най-глупавата идея на света и вероятно ще бъде последната идея в живота му, ала нямаше време.

— Хей! — викна той. — Хей, Ги, какви ги вършиш? — произнесе името на оберкелнера като французите, например като Ги дьо Мопасан, после замлъкна. Разнесе се приглушен звук като от ножа, забиващ се в черепа на Хъмболд; готвачът изкрещя така, сякаш гърлото му беше пълно с вода. Викът му беше последван от тупване, което и до днес ме преследва в сънищата ми. Не знаех какво беше и не искам да узная.

Дръпнах Даян в тесния проход между две готварски печки, които излъчваха убийствена топлина. В дъното на помещението имаше врата, заключена с две големи стоманени резета. Чух как Ги, оберкелнерът от ада, тича след нас, като продължава да бърбори.

Изпитвах неудържимо желание да изтичам до вратата, да издърпам резетата и двамата с Даян да се втурнем навън, преди безумецът да се приближи достатъчно, че да ни нападне с ножа, но едно гласче — принадлежащо на човека, който искаше да оцелее — ме посъветва да не го правя. Тласнах Даян към вратата, изправих се пред нея да я защита — поза, която мъжете са заемали още по времето на ледниковата епоха — и се изправих срещу нападателя.

Той се зададе тичешком по тесния проход между печките, държеше ножа високо, готов да нанесе смъртоносен удар. Устните му

бяха разтегнати в страховита гримаса, почернелите му, разядени зъби стърчаха навън. Знаех, че не мога да разчитам на помощ от Гимпъл Глупака, който се беше сгушил до вратата, водеща към ресторанта. Пъхнал беше пръсти в устата си, което му придаваше още по-голяма прилика с идиота на селото.

— *Не ме бръснеше за нищо!* — изкрещя Ги, а гласът му беше като на Йода от „Междузвездни войни“. — *Проклетото ти куче!... И музиката, дето я пускаш толкова високо... Толкова е неблагозвучна!... Ииииии!... Идвало ли ти е на ума...*

На предния котлон на една печка вреше голяма тенджерка. Блъснах я към преследвача. Едва един час след като кошмарът свърши, видях колко жестоко съм изгорил ръката си от нагорещената тенджерка; с грамадни мехури беше покрита не само дланта ми, но и трите ми пръста в средата. Тенджерата се плъзна по котлона, преобърна се и върху Ги се изля смес от царевица, ориз и най-малко шест литра вряща вода.

Той нададе вик, олюля се, отстъпи назад и опря свободната си ръка на другата печка, като едва не докосна синкаво-жълтия пламък под тиган с гъби, които вече се бяха овъглили. Отново изпищя, този път в толкова висок регистър, че едва не спуска тъпанчетата ми, и се втренчи в дланта си, сякаш не вярваше, че е неговата.

Погледнах вдясно и видях до вратата ниша с почистващи препарати, подредени на полица, метла с дълга дръжка, на която като шапка беше нахлупена лопатката, и бърсалка за под, поставена в метална кофа на колелца, снабдена с приспособление за изстискване.

Когато Ги се спусна към мен — в ръката, която не беше почервенияла и подута като вътрешна гума, стискаше нож — грабнах бърсалката и с помощта ѝ избутах кофата пред мен, после я тласнах към нападателя. Ги се наклони назад, но не помръдна от мястото си. Устните му потрепваха в странна полуусмивка. Приличаше на куче, което временно е забравило да се зъби. Вдигна ножа пред себе си и няколко пъти го размаха, описвайки във въздуха загадъчни фигури. Светлината на флуоресцентните лампи на тавана се отразяваше от острието... по-точно от повърхността, която не беше покрита със засъхнала кръв. Изглежда, безумецът не изпитваше болка нито в изгорената си ръка, нито в краката, въпреки че ги беше заляла вряла вода и по черния му панталон бяха полепнали зърна ориз.

— Проклетник такъв! — процеди, докато размахваше ножа. Приличаше на кръстоносец, който се подготвяше да влезе в битка. Разбира се, ако можете да си представите кръстоносец в смокинг, украсен с разварени оризови зърна. — Ще ви убия ката проклетото ти лаещо куче!

— Нямам куче! — извиках. — Според правилника на жилищната сграда нямам право да държа куче.

Струва ми се, че го заговорих за пръв и последен път по време на кошмара... но не съм съвсем сигурен дали *наистина изрекох думите*. Зад него видях главния готвач, който се мъчеше да се изправи — държеше се за дръжката на грамадния хладилник, другата си ръка притискаше към окървавената си престилка — аленият разрез на корема му напомняше на устни, разтегнати в ехидна усмивка. Опитваше се да задържи вътрешностите си на мястото им, но май усилията му бяха напразни. Между пръстите му вече беше провиснало синкаво черво, сякаш бе верижка на джобен часовник.

Оберкелнерът отново понечи да ме намушка. Парирах удара, като тласнах металната кофа към него, но той отскочи назад. Придърпах обратно кофата, стиснах дръжката на бърсалката и се подготвих да се отбранявам. Ръката ми пулсираше от болка, усещах как потта се стича по лицето ми като нагорещено машинно масло. Видях, че готвачът успя да се изправи. Бавно, като човек, възстановяващ се след тежка операция, закрета в прохода, отправяйки се към Гимпъл Глупака. Мислено му пожелах да се спаси.

— Дръпни резетата! — заповядах на Даян.

— Какво?

— Резетата на вратата! Дръпни ги!

— Не мога да помръдна — извика тя през сълзи. Така ридаше, че едва разбрах какво каза. — Така си ме притиснал, че ще ме смажеш.

Пристъпих напред. Ги злобно се озъби. Направи лъжливо движение с ножа, сетне отдръпна ръка, а когато отново тласнах кофата към него, на лицето му цъфна странната нервна полуусмивка.

— Крастав смрадливец — каза. Говореше като човек, който обсъжда шансовете любимият му бейзболен отбор да спечели купата през новия сезон. — Да те видя сега дали ще пускаш толкова силно радиото, смръдльо. Май ще промениш навиците си, а? Бум!

Замахна с ножа. Отскочих. Ала този път той не се отдръпна — усетих, че набира смелост да ме нападне, и то съвсем скоро. Даян се задъхваше, гърдите ѝ се притискаха към гърба ми. Бях се отдръпнал достатъчно, че да ѝ дам възможност да се движи, но тя не се обърна да изпълни нареждането ми. Дори не помръдна, а продължи да стърчи зад мен.

— Отвори вратата — прошепнах ѝ, стараяйки се да не движа устните си, все едно бях затворник, който съзаклятничил с друг престъпник. — Отмести проклетите резета, Даян!

— Не мога! — изхлипа тя. — Не мога, нямам сили! Накарай го да престане, Стивън! Престани да разговаряш с него, направи нещо, накарай го да спре!

Хленченето ѝ ме влуди.

— Обърни се и дръпни резетата! — просъсках. — Иначе ще се отместя и ще...

— *ИИИИИИИ!* — изкрещя безумецът и се спусна към мен, замахвайки с ножа.

С всички сили тласнах към него металната кофа, той падна, все едно беше кегла, улучена от топка. Нададе вой, който смрази кръвта ми, и нанесе напосоки удар. Острието премина на милиметри от носа ми и едва не отсече връхчето му. Нападателят падна на колене, главата му стърчеше над устройството за изстискване, прикрепено към кофата. „Прекрасно!“ — помислих си и с бърсалката го халосах по врата. Дебелите конци като коси на вещица се разпиляха по раменете му. Лицето му попадна в изстисквачката. Наведох се, със свободната си ръка стиснах дръжката на механизма и я завъртях. Ги закрепях от болка, но бърсалката върху главата му заглуши звука.

— **ИЗДЪРПАЙ РЕЗЕТАТА!** — извиках на Даян. — **ИЗДЪРПАЙ РЕЗЕТАТА, БЕЗПОЛЕЗНА НИКАКВИЦЕ! ИЗДЪРПАЙ...**

Туп! Нещо твърдо и остро се заби в задните ми части. Олюлявайки се, пристъпих напред и нададох вик — повече от изненада, отколкото от нараняването, въпреки че *болката наистина беше силна*. Отпуснах се на коляно и изпуснах дръжката на изстискващия механизъм. Ги се отдръпна, отблъсна встрани бърсалката — дишането му беше толкова хрипливо, че напомняше на кучешки лай. Само че действията ми не успяха да забавят атаката му; в мига, в който се освободи от изстискващия механизъм, той отново

ме нападна с ножа. Отдръпнах се и усетих полъха на острието, разсичащо въздуха досами лицето ми.

Едва когато с усилие се изправих, разбрах какво се е случило, какво е направила Даян. За миг се обърнах да я погледна. Тя предизвикателно се взираше в мен, продължавайки да притиска гръб към вратата. Хрумна ми налудничавата мисъл, че *иска* да бъде убит. Че дори е планирала нападението. Завербувала е смахнатия оберкелнер и...

Очите ѝ се разшириха:

— *Пази се!*

Обърнах се и видях, че безумецът е предприел нова атака. Лицето му беше червено като домат с изключение на големите бели петна, причинени от дупките на изстисквачката. Цапардосах го с бърсалката, но не улучих шията, а гърдите му. Все пак го накарах да спре и дори да отскочи назад. Онова, което последва, бе чист късмет. Той се подхлъзна в локвата вода, изплискала се от кофата, и се просна на пода, като удари главата си в плочките. Без да разсъждавам и без да осъзнавам, че крещя, грабнах от печката тигана с овъглените гъби и с всичка сила го стоварих върху лицето на озверелия оберкелнер. Дочух приглушено тупване, последвано от ужасяващо (но за щастие кратко) съскане, предизвикано от изгарянето на кожата.

Обърнах се, блъснах встрани Даян и отместих резетата. Отворих вратата, слънчевата светлина ме удари като тежък чук. А уханието на въздуха... Не си спомням въздухът да е бил толкова уханен дори когато бях малък и бе първият ден от лятната ваканция.

Сграбчих Даян за ръката и я изведох на тясната алея, от двете страни на която бяха строени контейнери за смет. В далечния край на този тесен каменен процеп като видение от рая беше Петдесет и трета улица, по която се движеха колони от коли, без шофьорите да подозират за драмата, разиграваща се наблизо. Обърнах се и погледнах през отворената врата на кухнята. Ги лежеше по гръб, овъглените гъби обграждаха главата му като екзистенциална диадема. Лицето му беше огненочервено и покрито с грамадни мехури. Едното му око беше отворено, но неவிждащо се взираше във флуоресцентните лампи на тавана. Освен него в кухнята нямаше никого. На пода червенееше локва кръв, на вратата на грамадния хладилник се виждаха кървави

отпечатыци от пръсти, но главният готвач и Гимпъл глупака ги нямаше.

Затръшнах вратата и промърморих на Даян:

— Тръгвай.

Тя не помръдна, само се втренчи в мен.

Леко я побутнах по рамото:

— Тръгвай.

Даян вдигна ръка като пътен полицай, поклати глава, сетне размаха пръст:

— Не смей да ме докосваш!

— Брей, много си важна. Какво ще направиш, ако не те послушам? Ще насъскаш срещу мен твоя адвокат ли? Мисля, че той гушна букета, скъпа.

— Не бъди толкова високомерен! *Да не си посмял!* И не ме докосвай, Стивън, предупреждавам те!

Вратата на кухнята с трясък се отвори. Машинално отново я затръшнах. Миг след това чух сподавен вик — не знаех дали е от гняв или от болка, пък и не ме беше грижа. Облегнах се на дървената плоскост и се поразкрячих, за да имам по-стабилна опора.

— Искаш ли да останем тук и да поспорим? — попитах. — Мисля, че нашия приятел е жив и твърдо е решен да ни очисти.

Ги пак блъсна вратата. Подскочих заедно с нея и тя за миг се откряна, но успях да я затворя. Зачаках безумецът да поднови опитите си, обаче не се случи нищо.

Даян се втренчи в мен — погледът ѝ беше едновременно гневен и неуверен — после бавно тръгна по алеята; вървеше с наведена глава, косата ѝ беше провиснала от двете страни на шията ѝ. Едва когато измина около две трети от разстоянието до улицата, се отдръпнах от вратата, но продължих да я наблюдавам. Никой не се появи, ала за всеки случай я затиснах с един контейнер и хукнах след Даян.

* * *

Когато се озовах на изхода на алеята, тя вече не беше там. Погледнах вдясно към Медисън Авеню, но не я видях. Обърнах глава и я зърнах бавно да прекосява по диагонал Петдесет и трета улица —

продължаваше да върви с наведена глава, косата ѝ все така закриваше лицето ѝ като завеса. Никой не ѝ обръщаше внимание; хората пред ресторант „Готам“ зяпаха през витрините както посетителите зяпат акулите в аквариума, когато им хвърлят храна. Чуваше се воят на много приближаващи се сирени.

Прекоших улицата, понечих да хвана Даян за рамото, но се отказах. Задоволих се само да я повикам.

Тя се обърна, очите ѝ бяха потъмнели от ужаса и от шока. Роклята ѝ отпред беше заприличала на отвратителна тъмночервена престилка. От Даян се разнасяше вонята на кръв и изразходван адреналин.

— Остави ме на мира — процеди тя. — Не искам да те виждам, Стивън.

— Поведението ти беше непроситимо — заявих. — Заради теб едва не загинах. И двамата щяхме да загинем. Защо, Даян?

— От четиринайсет месеца насам ми се иска да те изритам отзад. Не можем да избираме времето, по което мечтите ни ще се сбъднат, на...

Зашлевих я през лицето. Направих го машинално, без да се замислям, но се заклевам, че много рядко през живота си съм изпитвал подобно удоволствие. Разбира се, срамувам се от това, но така или иначе разкрих пред вас душата си и не си струва да ви лъжа, въпреки че спокойно можех да го премълча.

Главата на Даян се отметна назад. Тя се облещи от болка и от изненада, а само след миг на мястото на изплашената, травмизирана жена застана разярена тигрица.

— Гадняр! — възкликна и притисна страната си с длан, очите ѝ се наляха със сълзи. — Гадняр такъв!

— Спасих живота ти — промърморих. — Даваш ли си сметка за този факт? Разбираш ли какво говоря? *Спасих скапания ти живот!*

— Мръсник — прошепна Даян. — Проклет, самодоволен, дребнав, властен мръсник. Мразя те!

— Изобщо чу ли какво казах? Ако не беше самодоволният, дребнав и властен мръсник, сега щеше да бъдеш мъртва.

— Ако не беше ти, изобщо нямаше да бъда в ресторанта — заяви тя. В този момент първите три полицейски коли довтасаха по Петдесет и трета улица и спряха пред „Готам“. От тях като клоуни по

време на цирков номер се заизсипваха полицаи. — Докоснеш ли ме отново, ще ти издера очите, Стив. Не се приближавай до мен.

Насилих се да пхна ръце под мишниците си, защото искаха да я убия. Искаха да я стиснат за шията и да я удушат.

Тя направи шест-седем стъпки, после се обърна към мен. Усмиваше се. Усмивката ѝ беше ужасяваща, много по-страшна от всяко изражение на Ги Демона.

— Имах любовници — заяви, продължавайки да се усмива. Разбира се, лъжеше. На лицето ѝ беше изписано, че лъже, въпреки това думите ѝ дълбоко ме нараниха. Съжаляваше, че не се е случило, това също беше изписано на лицето ѝ. — Бях с трима през последната година. Не те биваше в леглото, затова потърсих истински мъже.

Обърна се и отново тръгна по улицата; крачеше бавно като жена на шейсет и пет, не на двайсет и пет години. Проследих я с поглед. Миг преди да завие зад ъгъла, отново извиках. Не можех да го преглътна, беше заседнало в гърлото ми като пилешка кост.

— Спасих *живота* ти! Тъпият ти *живот*!

На ъгъла Даян спря и пак се обърна. Устните ѝ все така бяха разтегнати в ужасната усмивка.

— Не — каза. — Грещиш.

После се скри зад ъгъла. Оттогава не съм я виждал, макар че вероятно и това ще се случи. „Ще я видя в съда“, както се казва.

* * *

Влязох в някакъв супермаркет на следващата пресечка и си купих пакет „Марлборо“. Като се върнах на ъгъла на Медисън Авеню и Петдесет и трета улица, районът около „Готам“ вече беше отцепен със сините бариери, които от полицията използват за ограждане на местопрестъпления и за задържане на зрителите по време на паради. Въпреки това виждах ресторанта. Виждах го прекрасно. Седнах на тротоара, запалих цигара и загледах сцената, разиграваша се пред очите ми. Пристигнаха половин дузина линейки, чието появяване също беше предшествано от пронизителен вой на сирени. На първата натовариха главния готвач — беше в безсъзнание, но по всичко личеше, че още е жив. Появяването му пред неговите почитатели,

струпани на Петдесет и трета улица, бе последвано от чувал върху носилка, съдържащ тленните останки на Хъмболд. Накрая изнесоха Ги, който беше привързан към носилката и трескаво се озърташе, докато го качваха в линейката. Стори ми се, че за миг погледите ни се срещнаха, но може да е било само плод на въображението ми.

След като и третата линейка потегли, преминавайки през пролука в бариерите, отдръпнати от двама униформени полицаи, хвърлих на тротоара недопушената цигара. Реших, че не съм се спасил от ножа на обезумелия маниак, за да започна отново да се самоубивам с пушене.

Проследих с поглед отдалечаващата се линейка и се помъчих да си представя човека в нея, обитаващ един от кварталите, в които живеят всички обекелнери — Куинс или Бруклин, може би дори Рай или Мамаронек. Помъчих се да си представя как е обзаведена всекидневната му, какви картини висят на стените. Не можах, но установих, че сравнително лесно си представям каква е спалнята му... макар да не разбирам дали споделя леглото си с жена. Виждах го как късно след полунощ лежи буден, без да помръдне, и се взира в тавана, докато луната се очертава на фона на небесната твърд като притвореното око на труп; представях си го как лежи и слуша непрекъснатия монотонен лай на кучето на съседа, докато звукът се превърне в сребърен гвоздей, забит в мозъка му. Представях си го как лежи близо до гардероб, пълен със смокинги, поставени в найлонови пликове от ателието за химическо чистене. Виждах ги как висят вътре като езекутирани престъпници. Питам се дали е женен. И ако е женен, дали е убил съпругата си, преди да дойде на работа. Спомних си петънцето от кръв върху бялата му риза и реших, че предположението ми е твърде правдоподобно. Размишлявах и за кучето на съседа, което лае по цяла нощ. Също и за семейството на съседа.

Но най-много мислех за Ги, който също като мен е будувал нощ след нощ, вслушвал се е в лаенето на кучето на съседите, както аз слушах сирените и ръмженето на камионите, пътуващи към центъра на града. Мислех си как е лежал и се е взирав в сенките, очертани на тавана от лунните лъчи. Мислех си как ужасяващия вик „Ииииии!“ се надига в съзнанието му като газ в затворено помещение.

— Ииииии — прошепнах аз, за да чуя как звучи. Хвърлих в канавката цигарите и както си седях на тротоара, започнах да ги тъпча. Ииииии. Ииииии. Ииииии.

Един от полицаите до бариерата ме погледна и се провикна:

— Хей, приятел, престани да се правиш на идиот. Нали виждаш, че тук е напечено...

„Разбира се — помислих си. — На кого ли не му е напечено?“

Обаче не обелих нито дума. Престанах да тъпча цигарите — и без това от тях вече не беше останало почти нищо — както и да вдигам шум. Ала продължавах да чувам вика... и защо не? Значението му е непонятно като цялата история.

Ииииии.

Ииииии.

Ииииии.

ОНОВА ЧУВСТВО, КОЕТО СЕ ИЗРАЗЯВА САМО НА ФРЕНСКИ

Флойд, какво е онова там? Мамка му!

Мъжкият глас, който произнесе тези думи, сякаш беше познат, ала самите думи представляваха само брънка от диалог като откъслечните изречения, които чуваш, докато с дистанционното устройство сменяш телевизионните канали. В живота ѝ нямаше нито един мъж на име Флойд. И все пак така се започна. Думите прокънтяха в съзнанието ѝ още преди да види момиченцето с червеното сукманче.

Но именно момиченцето подсили усещането.

— О-хо, обхвана ме онова чувство — каза Карол.

Зърна малката пред някакъв магазин, носещ ужасно дългото название „ПРИ КАРСЪН — БИРА, ВИНО, ХРАН. ПРОДУКТИ, ПРЯСНА СТРЪВ, ЛОТАРИЙНИ БИЛЕТИ“ — клечеше, пъхнала между бедрата си полата на червеното сукманче, и си играеше с кукла. Куклата — русокоса и мръсна — беше от онези, чието тяло прилича на чорап, натъпкан с вата, от който висят крака и ръце.

— Какво чувство? — попита Бил.

— Ами... онова, което се изразява с френски думи. Как беше... Подсети ме.

— Déjà vu.

— Именно — кимна Карол и се обърна още веднъж да погледне малката. „Ще видя как е хванала куклата за единия крак — помисли си. — Държи куклата с главата надолу, а мръсната руса коса се влачи по земята.“

Ала момиченцето беше захвърлило играчката върху нащърбените каменни стъпала пред магазина и съсредоточено наблюдаваше някакво куче, затворено в багажника на някакво комби. Малко след това пътят правеше завой и магазинът изчезна от погледа на Карол.

— Кога ще пристигнем? — попита тя.

Бил я погледна, вдигна вежда, в ъгълчето на устните му се хлътна трапчинка — неизменно вдигаше лявата си вежда, а трапчинката се появяваше от дясната страна на устните му. Изражение, което красноречиво говореше: „Смяташ, че ми е забавно, а всъщност съм вбесен. Случва се за около сто милионен път, откакто сме женени. Ти обаче не го знаеш, защото хабер си нямаш какво става в душата ми. Виждаш само онова, което е на повърхността.“

Ала тя бе много по-проницателна, отколкото Бил предполагаше, което бе една от малките ѝ тайни. Кой знае, може би и той криеше нещо от нея. Разбира се, имаше и тайни, които двамата споделяха и ревностно пазеха.

— Не зная — отвърна той. — Никога не съм бил там.

— Сигурен си обаче, че не сме сгрешили пътя.

— След като се премине по шосето върху дигата, свързваща със сушата остров Синабел, пътят е само един и свършва в Каптива. — Отговори Бил. — Но преди да стигнем края му, ще бъдем в Палм Хаус, повярвай ми.

Вдигнатата вежда постепенно зае нормалното си положение, трапчинката започна да се запълва. Бил се връщаше към състоянието, което тя мислено наричаше „голямото самообладание“. С течение на времето бе намразила и „голямото самообладание“, но не колкото съчетанието от вдигнатата вежда и трапчинка, саркастичното „Моля?“, когато Бил чуеше нещо, което според него е глупаво, както и навика му да издава долната си устна в знак, че е потънал в дълбок размисъл.

— Бил?

— Ммм?

— Познаваш ли човек на име Флойд?

— Ами да, например Флойд Денинг. През последната ни година в гимназията заедно работехме в снекбара. Сигурен съм, че съм ти разказвал за него. Един петък обра автомата за кока-сола и с гаджето му заминаха за Ню Йорк за двата почивни дни. После го наказаха, а малката я изключиха. Как така си спомни за него?

— Не зная — отвърна тя. Беше много по-лесно, отколкото да му обясни, че съученикът му Флойд не е онзи Флойд, чийто глас звучи в съзнанието ѝ. Поне така си мислеше.

„На това му казват «втори меден месец» — помисли си, докато пред погледа ѝ се низеха палмите от двете страни на шосе № 867; голяма бяла птица като гневен проповедник крачеше по банкета, надписът на крайпътната табела гласеше: «РЕЗЕРВАТ НА СЕМИНОЛИТЕ». — Флорида — щатът на слънчевите лъчи, Флорида — щатът на гостоприемството. И още Флорида — щатът за прекарване на втори меден месец. Флорида, където Бил Шелдън и Карол Шелдън, по баща Карол О’Нийл, родена в Лин, Масачусетс, преди двайсет и пет години прекараха първия си меден месец. Само че тогава бяха в другия край на щата откъм Атлантическия океан, бяха наели бунгало, а в чекмеджето на шкафа гъмжеше от хлебарки. Той не можеше да се откъсне от мен, непрекъснато ме докосваше. Тогава обаче жадувах за ласките му. Какво ти жадувах, направо исках да ме изпепели като град Атланта в «Отнесени от вихъра» и той наистина го стори — изпепели ме, възкреси ме и отново ме превърна в пепел. Сега празнуваме сребърна сватба. Двайсет и пет години брак. А понякога ме обзема онова чувство.“

Наближаваха нов завой, в съзнанието ѝ се мярна мисълта: „Три кръста вдясно от пътя. По-малките забити от двете страни на големия, са от дъски, заковани перпендикулярно. Онзи в средата е от брезово дърво и на него има снимка, мъничка фотография на седемнайсетгодишния младеж, който на този завой изгуби контрол над волана през една пиянска нощ, която беше последната пиянска нощ в живота му, а приятелката му и нейната приятелка поставиха кръст на лобното му място...“

Бил взе завоя. Две охранени врани с лъскави черни пера неохотно изоставиха „обяда си“ — нещо, което беше размазано на пътната настилка. Птиците така бяха натежали от храната, че до последния момент Карол си мислеше, че не ще могат да излетят и ще попаднат под колелата на автомобила. Нямаше кръстове нито вдясно, нито вляво от шосето. Само някакво животинче, сплескано на пихтия, в момента прегазвано от луксозна кола, която никога не е пътувала на север от границата Мейсън-Диксън.^[1]

— Флойд, какво е онова там?

— Какво ти е?

— А? — Тя стреснато го изглежда, сякаш беше забравила за присъствието му.

— Седиш така, сякаш си глътнала бастун. Гърбът ли те боли?

— Малко. — Тя се облегна на седалката. — Отново ме обхвана онова чувство. Дето го наричат *déjà vu*...

— А сега изчезна ли?

— Да — излъга тя. Чувството беше поотслабнало, но не беше изчезнало. И преди ѝ се беше случвало, обаче никога не я държеше толкова дълго. Този път усещането беше като на приливи и отливи, ала не я напускаше. Завладя я още когато мисълта за Флойд връхлетя в съзнанието ѝ... а като зърна момиченцето с червеното сукманче, го усети още по-натрапчиво.

Почакайте, почакайте! Нима не е имала същото чувство и преди — преди в съзнанието ѝ да се вмъкне някой си Флойд, преди да види момиченцето с парцалената кукла? Нима не я връхлетя в мига, в който слязоха по стълбичката на малкия самолет „Лир 35“ и попаднаха сред палещата жегата във Форт Майерс? Или дори по-рано. Когато напуснаха Бостън ли?

Наближиха кръстопът. Светофарът мигаше на жълто. Тя си помисли: *„Вдясно ще видя магазин за коли на старо и крайпътна табела с плакат на общинския театър в Санибел.“*

След миг ѝ хрумна друго: *„Не, ще бъде като с кръстовете, които ги нямаше. Чувството е силно, но измамно.“*

Стигнаха до кръстовището. Вдясно наистина имаше магазин за коли на старо, наречен „Палмдейл Мотърс“. Когато Карол го зърна, сърцето ѝ подскочи, прониза я нещо по-силно от тревога. Каза си, че е крайно време да престане да фантазира. Във Флорида вероятно има стотици магазини за коли на старо и ако на всеки кръстопът предричаш, че ще видиш паркинг с автомобили втора ръка, рано или късно ще те обявят за пророк. Стар трик, който медиумите използват отпреди стотици години.

Освен това липсваше табела с плакат на общинския театър.

Но имаше друга табела. С плакат на Дева Мария, която бе призрачен спомен от детството на Карол; Божията майка протягаше ръце като на медальона, който Карол получи от баба си по случай десетия си рожден ден. Възрастната жена го сложи в дланта ѝ, омота верижката около пръстите ѝ и каза: *„Не се разделяй с Богородица, докато растеш, защото трудните времена тепърва предстоят.“* И Карол я послуша. Носеше медальона докато беше в началното и

прогимназиалното училище към ордена „Богородица на ангелите“, носеше го и в гимназията „Сейнт Винсът“. Носи го, докато от двете му страни като по чудо изникнаха заоблени гърди, сетне го загуби някъде, може би по време на училищната екскурзия до Хамптън Бийч. На връщане с автобуса за пръв път момче я целуна, като ѝ пусна език. Казваше се Бъч Сауси, в устата му още се усещаше аромат на захарен памук.

Дева Мария, изобразена на отдавна изгубения медальон, и Дева Мария на плаката си приличаха като две капки вода — изражението им те кара да се срамуваш от нечестивите си мисли, въпреки че единственото, което се върти в главата ти, е да хапнеш сандвич с фъстъчено масло. Под изображението на Божията майка имаше надпис: „МАЙКО НА МИЛОСЪРДНАТА БЛАГОТВОРИТЕЛНОСТ, ПОМОГНИ НА БЕЗДОМНИТЕ ВЪВ ФЛОРИДА — НЯМА ЛИ ДА НИ ПОМОГНЕШ?“

Хей, Мария, какви ги вършиш, кажи ми.

Този път чу много гласове... момичешки гласове, напевни призрачни гласове. Щом има обикновени чудеса, значи съществуват и обикновени призраци. Човек го проумява едва когато понатрупа някоя и друга годинка и помъдрее.

— Какво ти е?

Гласът беше добре познат на Карол също като физиономията с вдигнатата вежда и трапчинката. Гласът на Бил, който тя наричаше „само се преструвам на ядосан“ и който ѝ подсказа, че в действителност той е ядосан поне малко.

— Нищо — отвърна и престорено се усмихна.

— Като че ли не си на себе си. Може би не трябваше да спиш по време на полета.

— Може би — отвърна тя, този път не само за да избегне спора. В крайна сметка колко жени получават по случай сребърната си сватба приказен втори меден месец на остров Каптива? И пътуване с чартърен полет? Десет дни в един от онези курорти, където не са необходими пари (поне до края на месеца, когато сумата бъде удържана от кредитната ти карта), а в случай, че ти се прииска масаж, яка шведка идва да те обслужи във вилата на брега на океана.

Отначало животът им беше съвсем различен. Малко след като се ожениха, Бил, с когото тя се запозна на училищна танцова забава, а след три години отново срещна в колежа (още едно обикновено чудо), започна работа като портиер, тъй като нямаше свободни места в компютърната индустрия. Беше 1973 година и още никой не подозираше за предстоящия бум в областта на електрониката. Живееха в занемарена сграда в Ревъри, намираща се близо до брега на океана, по стълбището трополяха нощни птици, клиенти на двама смугли наркопласъори, чийто апартамент беше над този на Карол и Бил и които непрекъснато слушаха плочи на състави от шейсетте. Карол лежеше будна и си мислеше: *„Никога няма да се махнем от тук — ще остареем и ще умрем под съпровода на «Крийм», «Блу Чиър» и ръмженето на блъскащите се колички в близкия увеселителен парк.“*

Бил, който се прибираще от работа капнал от умора, се обръщаше на една страна и въпреки шума заспиваше като заклан. Понякога полагаше длан върху бедрото ѝ, а когато пропуснеше, тя я слагаше там, особено ако наркопласъорите на горния етаж се караха с клиентите си. Съпругът ѝ беше единственото ѝ близко същество на света. На практика родителите ѝ се отказаха от нея, когато се омъжи за него. Той беше католик, но от „неприемливите“. Един ден баба ѝ я попита защо настоява да излиза с това момче, след като е ясно като бял ден, че е от най-долна класа, защо Карол се е хванала на въдицата му и му е позволила да я омае със сладки приказки, защо иска да разбие сърцето на баща си. А Карол нямаше отговор на нито един от въпросите.

Двамата с Бил бяха изминали дълъг път от апартамента в Ревъри до възможността да пътуват с чартърен реактивен самолет, на наемат кола „Краун Виктория“ (която симпатягите в гангстерските филми винаги наричаха „Краун Вик“) и да прекарат десет дни в курорт, което ще им струва... изобщо не ѝ се мислеше за размера на сметката.

Фloyd?... Мамка му!

— Карол? Сега пък какво има?

— Нищо — промърмори тя. В далечината се виждаше малко розово бунгало, от двете страни на верандата се издигаха палми —

докато се взираше в дърветата с разперени корони, очертаващи се на фона на синьото небе, Карол си представи пикиращи японски изстребители — картечниците под крилата им бълват куршуми (асоциацията очевидно беше резултат на безброй часове в детството, прекарани пред телевизора); докато лимузината преминава край бунгалото, от него ще излезе чернокожа жена. Ще бърше ръцете си с розова кърпа и с безизразно лице ще наблюдава колата, мислейки си, че с нея пътуват баровци, запътили се към Каптива, без да подозира, че навремето Карол Шелтън е прекарвала безсънни нощи в евтиния апартамент, опитвайки се да не чува звука на грамофона и скандалите между двамата пласьори на дрога и клиентите им, и е чувствала как в нея тлее нещо, което ѝ напомня за запалена цигара, паднала по време на празненство между завесите, малка и скрита от погледите, но тлееща до тъканта.

— Скъпа?

— Казах ти, че нищо ми няма. — Отминаха къщата. Не се появи никаква жена. Само някакъв старец, но не чернокож, който седеше на люлеещ стол, проследи с поглед преминаващата кола. На носа му се мъдреха очила без рамки, на скута му беше праметната прокъсана хавлиена кърпа, розова като бунгалото. — Вече съм добре. С нетърпение чакам да пристигнем и да си обуя къс панталон.

Бил сложи ръка на бедрото ѝ, където толкова често я докосваше през първите дни на брака им, после плъзна длан нагоре. Искаше ѝ се да го спре, но не го направи. В края на краищата карат втори меден месец, нали? Пък и ако продължава да я опипва, изражението му щеше да се промени.

— Имам едно предложение промърмори той. — Да направим нещо, след като свалиш роклята и преди да обуеш шортите.

— Прекрасно хрумване — заяви тя, сложи длан върху неговата и я притисна по-силно. В далечината се виждаше крайпътна табела; сигурна беше, че като я приближат, ще видят надпис: „ПАЛМ ХАУС 3 МИЛИ ВЛЯВО“.

Оказа се, че надписът гласи: „ПАЛМ ХАУС 2 МИЛИ ВЛЯВО“. Следваше нова табела, отново плакат на Дева Мария с протегнати ръце и сияние около главата, което наподобява на ореол. Отдолу беше написано: „МАЙКО НА МИЛОСЪРДНАТА БЛАГОТВОРИТЕЛНОСТ,

ПОМОГНИ НА БОЛНИТЕ ВЪВ ФЛОРИДА — НЯМА ЛИ ДА НИ ПОМОГНЕШ?“

— Следващият ще гласи: „Бръснене по бирмански“ — обади се Бил.

Тя не разбра какво иска да каже, но се усмихна, тъй като очевидно беше някаква шега. Знаеше, че на следващия плакат ще пише: „Майко на милосърдната благотворителност, помогни на гладните във Флорида“, обаче не можеше да го каже. Скъпият Бил. Наистина ѝ е скъп, въпреки идиотските физиономии и непонятните му шегички. *„Най-вероятно ще те изостави и знаеш ли какво мисля? Че ако се случи, ще извадиш голям късмет.“* Това беше мнението на баща ѝ. Скъпият Бил, който беше доказал само веднъж, че преценката ѝ е много по-правилна от тази на баща ѝ. Още беше омъжена за човека, когото баба ѝ наричаше „големия хвалипръцко“. С цената на известни жертви, но какво от това? Как беше онази едновременно аксиома? Бог казва да вземете каквото искате... и да го заплатите.

Главата я сърбеше. Тя машинално се почеса, докато се взираше през страничното стъкло, за да не пропусне следващия плакат с Дева Мария.

Колкото и ужасно да звучи, късметът им проработи, когато тя загуби бебето. Нещастieto се случи малко преди Бил да бъде назначен в „Бийч Компютърс“ — по това време задухаха първите ветрове на промяната в електронната индустрия.

Загуби бебето, направи спонтанен аборт — всички го вярваха освен може би Бил. Разбира се, татко, мама и баба го вярваха. „Тя пометна“ — беше тяхната версия, историята с помятането беше класическа за католиците. „Хей, Мария, какви ги вършиш, кажи ми“ — пееха ученичките понякога, докато скачаха на въже — осъзнаваха, че богохулстват и се чувстваха смели, при всеки скок униформените им поли разкриваха изранените им колене. Бяха възпитанички на училището към „Дева Мария на ангелите“, където сестра Анунциата удряше с линията през пръстите, ако те хванеше да зяпаш през прозореца по време на часа по нравоучение, където сестра Дорматила казваше, че един милион години са само секунда по часовника на безкрайната вечност (и че можеш завинаги да останеш в ада, което се случва с повечето хора, между впрочем). Ще ти бъде съдено вечно да се пържиш в адските огънове. Ала сега тя е във Флорида, пътува в

големия автомобил „Краун Вик“, а до нея седи съпругът ѝ и я опипва между краката; роклята ѝ ще се измачка, но на кого му пука, стига това да прогони изражението на Бил... и защо проклетото чувство не я *напусне*?

Представи си пощенска кутия с името РЕЙГЛАН, написано от едната страна, и с лепенка на американското знаме отпред — въпреки че името се оказа Рейган, а вместо лепенка със знамето имаше стикер на състава „Грейтфул Дед“, след малко наистина зърна пощенската кутия. Представи си черно кученце, което с наведена глава тича по отсрещния крайпътен банкет и души земята, и го видя. Отново си представи крайпътния плакат... да, ето го и него: „МАЙКО НА МИЛОСЪРДНАТА БЛАГОТВОРИТЕЛНОСТ, ПОМОГНИ НА ГЛАДНИТЕ ВЪВ ФЛОРИДА — НЯМА ЛИ ДА НИ ПОМОГНЕШ?“

Бил посочваше нещо:

— Ето там, виждаш ли? Мисля, че това е Палм Хаус. Не, не в тази посока — бунгалото е от другата страна. Ама и тези плакати са доста странни, защо са разрешили да бъдат поставени край пътя?

— Не зная. — Главата я сърбеше. Почеса се, люспици черен пърхот полетяха пред очите ѝ. Тя погледна пръстите си и с ужас забеляза почернелите им върхове, като че ли току-що ѝ бяха взели отпечатъци.

— Бил! — Прокара пръсти през русата си коса, този път „черните снежинки“ бяха по-големи. Видя, че не са люспици от кожа, а мънички парченца овъглена хартия. На едно имаше лице, надничашо от чернилката като лице, очертаващо се върху нескоропосано проявен негатив.

— *Бил!*

— Какво? Ка... — Внезапно тонът му драстично се промени, което я изплаши повече от това, че за миг той загуби управление и колата полетя към канавката. — Божичко, скъпа, какво имаш в косата?

Лицето като че ли беше на майка Тереза. Или пък само така ѝ се струваше, защото до преди малко мислеше за сестрите в католическото училище. Понечи да вземе парченцето хартия, което беше кацнало на роклята ѝ, за да го покаже на Бил, но когато го докосна, то стана на прах. Обърна се към съпруга си и видя, че очилата му са се разтопили и са се стекли по страните му. Едното му

око беше изскочило от кухнята, после беше се разцепило като грейпфрут, напомпан с кръв.

„Знаех го — помисли си. — Знаех го още преди да се обърна. Защото изпитах онова чувство.“

Откъм дърветата се разнесе крясък на птица. Мария на крайпътния плакат протегна ръце. Карол се опита да изкрещи. Опита се да изкрещи.

* * *

— Карол?

Гласът на Бил сякаш идваше от хиляди километри разстояние. Тя усети ръката му — не беше между бедрата ѝ, а върху рамото ѝ.

— Добре ли си, скъпа?

Карол отвори очи и примигна срещу ослепителната светлина на слънцето, до слуха ѝ достигна равномерното бучене на двигателите на малкия самолет. Усети и още нещо — натиск върху тъпанчетата си. Извърна поглед от Бил, който изглеждаше поразтревожен, втренчи се под екранчето на уреда за измерване на температурата и видя, че са се снишили.

— Нима вече кацнахме? — попита. Стори ѝ се, че чува не собствения си глас, а на друг човек.

— Тази птица лети бързо. — Бил говореше самодоволно, сякаш сам управляваше самолета. — Пилотът каза, че след двамайсет минути ще се приземим във Форт Майерс. Изглеждаш ужасно, малката.

— Сънувах кошмар.

Той се засмя — ах, този престорен смях, който сякаш казваше: „Ама и ти си една глупачка!“ и който с течение на времето бе намразила.

— Кошмарите са забранени по време на втория ни меден месец, скъпа. Какво сънува?

— Не помня — отвърна Карол и това беше самата истина. В съзнанието ѝ бяха запазени само фрагменти — очилата на Бил, които са се разтопили по лицето му и едно от няколкото забранени стихчета, които шестокласничките си напяваха, докато скачаха на въже. Това започваше с: „Хей, Мария, какви ги вършиш, кажи ми“, после

следваше нещо... нещо... Краят на изречението се губеше. Тя си спомняше „Скок-подскок, видях на баща ти големия рибок“, но стихчето за Мария беше се заличило от паметта ѝ.

„Мария помага на болните във Флорида“ — каза си, без да има представа какво означава мисълта, в този момент прозвуча сигнал, а пилотът включи светещия надпис, предупреждаващ пътниците да поставят предпазните колани. Самолетът започваше да се приземява. „Нека щурият купон започне“ — помисли си тя и закопча колана.

— Наистина ли не си спомняш? — попита Бил и също пристегна колана. Малкият самолет попадна във въздушна яма, но единият пилот направи лека промяна в курса и друсането престана. — Обикновено помниш сънищата си. Дори лошите.

— Спомням си само, че сънувах сестра Анунциата по време на часа по нравоучение.

— О, това наистина е кошмар.

След десет минути пилотът спусна колесника, а след още пет се приземиха.

— Трябваше да докарат колата до самолета — заяви Бил, влизайки в ролята на Първокласен гадняр. Поведението му я дразнеше, но не я вбесяваше като престорения му смях и репертоара му от високомерни погледи. — Дано да няма някакъв проблем.

„Няма — помисли си тя и чувството я заля като приливна вълна. — След една-две секунди автомобилът ще се появи — типична кола за почивка във Флорида, грамаден бял кадилак или може би линкълн...“

Да, ето го, което означава какво? Например, че когато получиш *déjà vu*, онова, което си представяш, наистина се случва. Само дето не беше нито кадилак, нито линкълн, а „Краун Виктория“ — автомобил, който гангстерите от филма на Мартин Скорсезе безсъмнено наричат „Краун Вик“.

— Ооо! — възкликна Карол, докато, хванала Бил под ръка, слизаше по стълбичката. Главата ѝ мигом се замая от жаркото слънце.

— Сега пък какво има?

— А, нищо. Обзе ме онова чувство... *déjà vu*. Навярно е свързано със съня ми. Струва ми се, че вече сме били тук. И прочие.

— Дължи се на факта, че се намираме на непознато място — заяви той и я целуна по страната. — Хайде, нека щурият купон

започне.

Приблжиха се до колата. Бил показа шофьорската си книжка на младата жена, която беше докарала автомобила. Карол забеляза, че той огледа скришом краката на непознатата, докато посягаше за документа, който трябваше да подпише.

„Тя ще го изпусне — помисли си. Сега усещането беше силно също както когато се возиш на увеселително влакче, движещо се с прекалено висока скорост, и изведнъж осъзнаеш, че напускаш Страната на забавленията и навлизаш в Царството на повдигането. — Ще изпусне документа, а Бил ще каже: «Опа, да не правим боклук, а?» и ще се наведе да го вземе, за да огледа по-добре краката ѝ.“

Но младата жена от агенцията за коли под наем „Херц“ не изпусна документа, прикрепен към картонена подложка. Към самолета приближаваше бял микробус, за да я отведе обратно в терминала на аеролиния „Бътлър“. Тя още веднъж се усмихна на Бил — дори не бе погледнала Карол, сякаш не съществуваше — и отвори предната дясна врата на микробуса. Понечи да се качи, но се подхлъзна.

— Опа, да не правим боклук, а? — усмихна се Бил, хвана я за лакътя и я задържа. Тя го възнагради с усмивка, той за последен път огледа стройните ѝ крака, а Карол, която стоеше до нарастващата камара от куфари и пътни чанти, си помисли: *„Хей, Мария, какви ги вършиш, кажи ми...“*

— Госпожо Шелтън! — Като в просъница тя чу гласа на втория пилот. Човекът носеше последната чанта, в която беше лаптопът на Бил, и обезпокоено попита: — Добре ли сте? Пребледнели сте като платно.

Бил, който се взираше в отдалечаващия се микробус, чу думите на пилота, и се обърна. Изглеждаше разтревожен. Карол си даваше сметка, че ако неприязънта е единственото, което чувства към Бил след двайсет и пет години брак, спокойно можеше да го напусне още когато научи за секретарката — изрусена блондинка, използваща боя за коса „Клеърол“, която беше прекалено млада, за да си спомня рекламното мото на „Клеърол“, започващо с: *„Ако имах само един живот...“* Ала изпитваше и други чувства. Например любов. Въпреки всичко. Но любов, за която момичетата от католическото училище не

подозират, напомняща на грозен бурен с прекалено дълбоки корени, за да бъде изтръгнат и да загине.

Пък и не само любовта крепи връзката между двама души. Тайните също, както и цената, която плащаш, за да не излязат наяве.

— Карол? — подвикна Бил. — Скъпа, добре ли си?

Искаше ѝ се да му каже, че не е добре, че потъва, ала събра сили да се усмихне и отвърна:

— Сигурно е от горещината. Чувствам се позамаяна. Помогни ми да се кача в колата и усили климатичното устройство.

Бил я хвана за лакътя („Бас държа, че не оглеждаш краката ми — каза си тя. — Знаеш къде свършват, нали?“) и я поведе към бялата лимузина, сякаш беше грохнала старица. След секунди, когато струята студен въздух охлади лицето ѝ, Карол наистина се почувства малко по-добре.

„Ако усещането се върне, ще споделя с Бил — помисли си. — Налага се. Прекалено силно е, за да бъде нормално.“

Всъщност никога не е нормално да изпитваш *déjà vu* — чувството е отчасти сън, отчасти химическа реакция (сигурна бе, че го е прочела в някакво списание в приемната на гинеколога, докато чакаше той да прегледа петдесет и две годишната ѝ катеричка) и е предизвикано от прекъсване на верига в мозъка, поради което новото преживяване се възприема като стара информация. Временен пробив във водопроводната инсталация, смесване на горещата и студената вода. Тя затвори очи и започна да се моли чувството да изчезне.

Света Дево, заченала без грях, моли се за нас, които се обърнахме за помощ към теб.

„Моля («Моооля те» — както казваха едно време) не ме връщай в енорийското училище!“ Та нали с Бил са на втори меден месец, не на...

Фloyd, какво е онова там? Мамка му! МАМКА МУ!

Кой е Флойд? Единственият Флойд, познат на Бил, бе Флойд Дорнинг (или май беше Дарлинг), който беше задигнал парите от автомата за кока-кола, за да изкара с гаджето си два дни в Ню Йорк. Карол не си спомняше кога съпругът ѝ е разказвал за това момче, но знаеше, че го е сторил.

Престани, момиче. Спомените няма да ти помогнат. Затвори вратата пред този ред на мисли.

Виж ти, магията проработи. В съзнанието ѝ за последен път прозвуча напевното „... кажи ми...“, после тя беше само Карол Шелтън, която със съпруга си — прочут създател на софтуер, пътува към остров Каптива, към Палм Хаус, към просторните плажове и коктейлите с ром, към оркестъра, изпълняващ на метални варели „Маргаритавил“.

* * *

Отминаха голям супермаркет. Отминаха крайпътна количка за продажба на плодове, на която чернокож старец бе подредил стоката си — Карол си помисли, че дядката прилича на актьор от трийсетте, участващ в някой от филмите, които излъчваха по канала за американско филмово изкуство — сбъркан „чичо Том“, който носи гащеризон и широкопола сламена шапка. Бил говореше на незначителни теми, а тя съумяваше да произнася съответните реплики. Струваше ѝ се невероятно, че момиченцето, което от десетата до шестнайсетата си годишнина не сваляше медальона с образа на Дева Мария, се е превърнало в жена с рокля на Дона Каран, че бедните младоженци, обитаващи жилището на Ревъри, вече са семейна двойка на средна възраст, пътуваща с лимузина сред високи палми, но това беше самата истина. Веднъж през далечното минало, Бил се прибра пьян и тя го удари толкова силно, че му насини окото. Веднъж тя, която живееше във вечен страх от ада, лежеше полуупоена на стола на гинеколога и си мислеше: *„Обречена съм, върху мен падна проклятие. Ще живея така милиони години, а това е само първата секунда.“*

Спряха пред кабинката за плащане на таксата за преминаване по пътя върху дигата, в съзнанието на Карол изплува мисълта: *„Отляво на челото си касиерът има червеникав белег по рождение, който стига до веждата му.“*

Нямаше никакъв белег. Служителят бе най-обикновен петдесетинагодишен човек с прошарена, късо подстригана коса и очила с рогови рамки, който им пожела „Приятно изкарване“, но чувството отново започна да я обзема и тя разбра, че наистина знае подробностите, които до сега само си мислеше, че знае; отначало бяха

само няколко, ала когато наближиха малкия магазин встрани от шосе №41, усещането за *déjà vu* я обсеби.

„Магазинът се нарича «При Корсън» и пред него си играе момиченце — помисли си тя. — Малката носи червено сукманче. Има кукла, мръсна парцалена кукла с руса коса, която е захвърлена на каменните стъпала, за да разгледа отблизо някакво куче, затворено в багажника на едно комби.“

Оказа се, че названието на магазина е „При Карсън“, но всичко друго съвпаднаше. Докато бялата лимузина минаваше край момиченцето, то извърна към Карол сериозното си личице — лице на селянче; главата ѝ не побираше как едно дете от глухата провинция и мръсната му парцалена кукла са попаднали в луксозния курорт.

„В този момент следва да попитам Бил кога ще пристигнем, но няма да го направя. Защото трябва да изляза от този омагьосан кръг. Непременно трябва да изляза.“

— Кога ще пристигнем? — попита. *„Той ще отговори, че пътят е само един и че няма начин да се загубим. И че преди да стигнем края му, ще бъдем в Палм Хаус. Между другото, кой е този Флойд?“*

Веждата на Бил се стрелна нагоре, трапчинката вдясно от устата му се появи.

— След като премине по шосето върху дигата, свързваща със сушата остров Санибел, пътят е само един — заобяснява той, но Карол го слушаше с половин ухо. Съпругът ѝ още говореше за пътя, нейният съпруг, който преди две години беше прекарал почивните си дни в леглото на секретарката си, рискувайки всичко постигнато през съвместния им живот, направил го бе с пълно съзнание, превръщайки се в онзи Бил, за който майка ѝ я предупреди, че ще разбие сърцето ѝ. След това ѝ заяви, че не е издържал на изкушението, а на нея ѝ се искаше да изкрещи: *„Навремето заради теб убих дете, да, дете, въпреки че още беше в зародиш. Достатъчно висока ли е тази цена? И какво получих в замяна? Когато прехвърля петдесетте, да науча, че съпругът ми изпитва необходимост да изчука някоя изрусена блондинка.“*

„Кажи му! — изпищя. — Накарай го да спре колата, да направи нещо, което ще те освободи — промениш ли една-едничка подробност, всичко ще се промени. Можеш да го направиш. Щом можеш да легнеш на стола на гинеколога, значи можеш всичко.“

Ала тя не можеше да стори нищо, а събитията започнаха да се развиват по-бързо. Двете охранени врани с лъскави черни пера неохотно изоставиха „обяда си“ — животинче, което беше размазано на пътната настилка. Съпругът ѝ я попита защо седи като че е глътнала бастун, дали я боли гърбът, а тя отвърна, че болката вече преминава, и продължи да мърмори за *déjà vu*, сякаш усещането не я задушаваше, а бялата лимузина марка „Краун Вик“ неумолимо продължаваше напред като някоя от садистичните блъскащи се колички в увеселителния парк в Ревъри. Ето го и магазинът за използвани коли „Палмдейл Мотърс“, намиращ се вдясно от шосето. Какво има вляво? Плакат, рекламиращ постановка в местния театър, пиесата „Палавата Мариета“.

Не е Мариета, а Мрия. Дева Мария, майката на Исус, Мария, Божията майка, която протяга ръце...

Карол напрегна всичките си сили, опита се да каже на съпруга си какво се случва, защото зад волана е истинският Бил, верният Бил, който още се вслушва в думите ѝ. Защото взаимното изслушване между съпрузите е залогът за щастлив семеен живот.

От гърлото ѝ не излезе нито звук. Чу гласа на баба си: „Трудните времена тепърва предстоят.“ Чу глас, който попита Флойд какво е онова там, после промърмори: „Мамка му“, после *изкрещя*: „Мамка му!“

Погледна спидометъра и видя, че се е превърнал в уред за измерване на височина; намираха се на височина десет хиляди метра и се спускаха. Бил ѝ казваше, че не е трябвало да спи по време на полета, тя кимаше.

Срещу тях изникна розова къщичка, не — бунгало, заобиколено от високи палми, наподобяващи онези, които човек вижда във филмите за Втората световна война, перестите им листа сякаш приветстват приближаващите се малки реактивни самолети, чиито картечници изстрелват блестящи откоси...

Блясък. Нетърпима горещина. Изведнъж списанието, което Бил държи, се превръща в запалена факла. Божия майко... хей, Мария, какви ги вършиш, кажи ми...

Отминаха бунгалото. Старецът, който седеше на верандата, проследи с поглед бялата лимузина. Стъклата на очилата му проблеснаха под палещите лъчи на слънцето. Ръката на Бил подхвана

набега си по бедрото на съпругата му. Той предложи да направят нещо, след като Карол съблече роклята и преди да обуе шортите, а тя се съгласи, въпреки че никога нямаше да стигнат до Палм Хаус. Щяха вечно да пътуват по шосето, обречени бяха на бялата лимузина „Краун Вик“ и тя беше обречена на тях во веки веков, амин.

Надписът на следващата крайпътна табела ще гласи: „ПАЛМ ХАУС 2 МИЛИ ВЛЯВО“. След него ще видят друга табела с плакат, призоваващ майката на милосърдната благотворителност да помогне на болните във Флорида. А те ще ѝ помогнат ли?

Едва сега, когато беше прекалено късно, тя започна да проумява истината. Виждаше светлината на прозрението както виждаше как лъчите на субтропическото слънце се отразяват от водната повърхност вляво от шосето. Запита се колко ли грешки е допуснала през живота си, колко ли грехове, ако предпочитате тази дума, както я предпочитаха родителите и баба ѝ, това е грях и онова е грях, носи медальона между онези нарастващи хълмчета, които момчетата зяпат. След години през една гореща лятна нощ тя лежеше до съпруга си, с когото бяха женени отскоро, и знаеше, че трябва да измисли как да постъпи, знаеше, че часовникът неумолимо тиктака, а запалената цигара тлее — спомни си как взе решение, ала не го сподели със съпруга си, защото някои неща е по-добре да се премълчават.

Главата я сърбеше. Тя се почеса. Пред погледа ѝ закръжиха черни снежинки. Спидомерът на таблото на „Краун Вик“ замръзна на пет хиляди метра и експлодира, но Бил сякаш не забеляза случилото се.

Ето я пощенската кутия с лепенка на състава „Грейтфул Дед“, ето го черното кученце, което с наведена глава подтичваше по банкетата, Господи, колко я сърби главата, черните снежинки падат като радиоактивен прах, върху една се вижда лицето на майка Тереза.

МАЙКО НА МИЛОСЪРДНАТА БЛАГОТВОРИТЕЛНОСТ,
ПОМОГНИ НА ГЛАДНИТЕ ВЪВ ФЛОРИДА — НЯМА ЛИ ДА НИ ПОМОГНЕШ?

Фloyd какво е онова там? Мамка му!

В последната секунда тя видя нещо грамадно. И прочете думата „ДЕЛТА“.

— Бил? Бил!

Той отговори — гласът му беше ясен, въпреки че идваше от друго измерение:

— Божичко, скъпа, какво имаш в косата?

Карол взе от скута си овъгленото парченце хартия с лицето на майка Тереза и го подаде на Бил, на по-възрастната версия на човека, за когото беше се омъжила, на съпруга, който чукаше секретарката си, на човека, комуто все пак дължеше много, защото я беше спасил от хората, вярващи, че завинаги ще останеш в рая, ако запалиш достатъчно свещи, ако носиш синята униформа и ако, докато скачаш на въже, напяваш само благопристойни стихчета.

Една гореща лятна нощ, когато лежеше до този мъж, докато на горния етаж се продаваха наркотици и „Айрън Бътърфлай“ за стомилионен път пееха „Ин а гада да вида“, тя го попита какво очаква хората... след това. Когато участието им в представлението приключи. Той я прегърна и я притисна към себе си, отвън долитаха шумът от уличното движение и трясъкът на блъскащите се колички, а Бил...

Разтопените очила на Бил бяха залепнали за лицето му. Едното му око беше изскочило от кухнята. На мястото на устата му зееше кървава дупка. Откъм дърветата се разнесе крясък на птица, някаква птица закрепя и Карол закрепя с нея, протягайки длан, върху която трепереше овъгленото парченце хартия с образа на майка Тереза; крещеше и гледаше как страните на Бил почерняха, челото му се спаружи, шията му се разцепи; крещеше, крещеше, някъде „Айрън Бътърфлай“ пееха „Ин а гада да вида“, а тя крещеше.

* * *

— Карол?

Гласът на Бил прозвуча на хиляди километри разстояние. Карол усети ръката му на бедрото си, но докосването му беше израз на загриженост, не на плътско желание.

Тя отвори очи, видя, че се намира в кабината на малкия „Лир 35“, осветена от яркото слънце, и за миг проумя всичко, както миг след събуждането човек разбира дълбокото значение на съня си. Спомни си как го попита какво очаква хората... *след това*, а той отвърна, че вероятно получаваш каквото си убеден, че си заслужил,

например ако Джери Ли Луис си мисли, че ще отиде в ада, задето свири буги-вуги, ще попадне именно там. Рай, ад, Големите бързеи — изборът е твой... или по-точно на онези, които са те учили в какво да вярваш. Най-гениалният фокус, изпълняван от човешкото съзнание, е възприемането на вечността, битуваща там, където винаги си очаквал да се преселиш.

— Карол? Добре ли си, скъпа? — Бил държеше списание „Нюзуик“, на чиято корица беше снимката на майка Тереза. Отдолу с големи бели букви беше написано: „СВЕТИЦА ПРИЖИВЕ?“

Карол се огледа като впримчено животно и си помисли: *„Ще се случи на височина пет хиляди метра. Трябва да им кажа. Трябва да ги предупредя.“*

Ала чувството постепенно избледня като всички подобни усещания, разтапящи се като сънища или като късче захарен памук върху езика.

— Нима вече кацаме? — попита. Стори й се, че чува не собствения си глас, а на друг човек.

— Тази птица лети бързо. — Бил говореше самодоволно, сякаш сам управляваше самолета. — Флойд каза, че ще се приземим след...

— Кой? — прекъсна го тя. В кабината беше топло, но пръстите й се вледениха.

— Флойд. Това е нашият пилот. — Бил посочи с палец лявата седалка в пилотската кабина. Самолетът, който се спускаше към завеса от облаци, внезапно завибрира. — Каза, че след дваайсет минути ще бъдем във Форт Майерс. Изглеждаш ужасно, малката. Знаеш ли, че преди малко стенеше?

Карол понечи да обясни, че я е обзело онова чувство, което се изразява само с френски думи, една от които е tu или vous, но усещането избледняваше, затова тя каза само, че е сънувала кошмар.

Прозвуча сигнал, пилотът Флойд включи светещия надпис, предупреждаващ пътниците да поставят предпазните колани. Някъде долу сега и завинаги ги чакаше бяла лимузина от „Херц“, гангстерска кола, която героите във филм на Мартин Скорсезе вероятно ще наричат „Краун Вик“. Карол погледна образа на майка Тереза върху корицата на списанието и ненадейно си спомни как скачаше на въже зад католическото училище, скачаше, напявайки забранени стихчета,

едно от които гласеше: „Хей, Мария, какви ги вършиш, кажи ми, от чистилицето спаси ме.“

„Трудните времена тепърва предстоят“ — бе казала баба й, когато постави медальона в дланта й и омота верижката около пръстите й. — „Трудните времена тепърва предстоят“.

Мисля, че в този разказ е описан адът. Или по-точно една от разновидностите му, където си осъден непрекъснато да правиш едно и също. На това му казват екзистенциализъм, скъпа; препрочитане на Албер Камю. Някой беше казал, че адът са другите хора. Според мен адът е повторението.

[1] Граничната линия между Пенсилвания и Мериленд, наречена на имената на двама топографи, която преди Гражданската война е разделяла свободните от робовладелските щати, а сега се смята за границата между Севера и Юга. — Б.пр. ↑

1408

Няма автор на страховити разкази, който поне веднъж да не е писал за хора, погребани живи, както и за стаята с призраци в странноприемницата. Представям ви моята версия на историята за стаята. Единственото необичайно в нея е, че никога не съм възнамерявал да я завърша. Написах първите три-четири страници и ги включих в книгата си „За изкуството на писателя“, за да покажа на читателите как историята се „разгръща“ при втората чернова. Най-вече ми се искаше да приведа конкретни примери за принципите, които защитавам (с риск да досадя с дрънкането си). Ала се случи нещо неочаквано и приятно — разказът ме обсеби и в края на краищата го довърших. Смятам, че онова, което предизвиква страха ни, е съвсем индивидуално (например аз не разбирам защо някои хора изпитват ужас от отровния бръшлян), но този разказ наистина ме изплаши, докато работех върху него. За пръв път видях бял свят като част от аудиокомпиляция, наречена „Кръв и дим“, и като го слушах, още повече се изплаших. Не, не се изплаших, направо си изкарах ангелите. Все пак хотелските стаи са страховити по принцип, не мислите ли? Представете си колко души преди вас са спали в същото легло. Колцина са били болни? Колцина са били на границата на безумието? Колцина са възнамерявали да прочетат няколко стиха от Библията, която винаги намираме в чекмеджето на нощното шкафче, след което да се обесят в дрешника? Бррр! Е, време е да се регистрираме в хотела. Ето ти ключа... може би ще ти направи впечатление кое число образува сборът от четирите невинни цифри.

Стаята е в края на коридора.

I

Майк Енслин тъкмо преминаваше през въртящата се врата, като видя, че Олин, управителят на хотел „Долфин“, седи на креслото във фоайето. Сърцето му се сви. „Може би все пак трябваше да доведе отново адвоката“ — помисли си. Е, вече е прекалено късно. Пък и дори Олин да е решил да постави нови препятствия между господин Енслин и стая 1408, в крайна сметка това не е толкова лошо, даже има известни предимства.

Когато пристъпи във фоайето, Олин тръгна към него и му протегна пухкавата си длан. Хотел „Долфин“, намиращ се на Шейсет и първа улица близо до Пето Авеню, беше малък, но луксозен. Майк прехвърли чантата си в другата ръка, за да стисне дланта на управителя, и с крайчеца на окото си забеляза минаващите наблизомъж и жена във вечерни облекла. Жената беше руса, роклята ѝ, разбира се, беше черна, а изисканият аромат на парфюма ѝ сякаш олицетворяваше Ню Йорк. В бара някой свиреше на пианото „Ден и нощ“, като че ли да подсили атмосферата, типична за многомилионния град.

— Добър вечер, господин Енслин.

— Здравейте, господин Олин. Някакъв проблем ли е възникнал?

Управителят се намръщи и се огледа, сякаш търсеше помощ. Мъж и жена стояха до бюрото на портиера, монтирано върху невисок подиум, и спореха коя театрална постановка да посетят, докато служителят, вежливо усмихнат, търпеливо изчакваше решението им. Човек с поизмачкано сако и почервенели клепачи — типичните признаци за дълги часове, прекарани на седалката на самолет — обсъждаше резервацията с жена с елегантен черен костюм, който спокойно можеше да мине за вечерно облекло. Служителите на хотел „Долфин“ както обикновено изпълняваха задълженията си. Можеха да услужат на всекиго освен на бедния господин Олин, който беше попаднал в примката на писателя.

— Господин Олин? — повтори Майк.

— Господин Енслин... съгласен ли сте да поговорим насаме в кабинета ми?

„Защо не?“ — помисли си Майк. Може би тъкмо това ще му помогне да разкраси историята за стая 1408, ще ѝ придаде зловещия оттенък, който очевидно толкова допада на читателите... и още нещо, и то много важно. Нещо, в което до този момент не беше уверен въпреки многобройните увъртания от страна на управителя, ала сега разбра със сигурност. Олин наистина се страхуваше от стая 1408 и от онова, което може да се случи с Майк, ако пренощува там.

— Разбира се, господин Олин.

Със заучен професионален жест управителят понечи да вземе чантата му:

— Позволете ми.

— Не е необходимо, благодаря. Нося само една смяна бельо и четка за зъби.

— Наистина ли държите на намерението си?

— Разбира се — кимна Майк. — Облякъл съм хавайската риза, която ми носи късмет. — Усмихна се и добави: — Освен това притежава свойството да прогонва призраци.

Олин обаче не се усмихна, а въздъхна — дребен шишкав човечец с елегантно черно сако и вратовръзка с идеален възел.

— Добре, господин Енслин. Последвайте ме.

* * *

Докато стояха във фойето, управителят беше като на тръни, изглеждаше някак обезсърчен. А когато влезе в кабинета с елегантна дъбова ламперия, на чиито стени висяха скъпи картини и снимки на хотела („Долфин“ беше отворил врати през 1910 година — Майк спокойно можеше да пише, без да прави справки в архивите на известни списания и вестници, но бе свикнал старателно да се подготвя), той сякаш възвърна увереността си. Подът беше застлан с персийски килим, двата лампиона хвърляха мека светлина. На бюрото стоеше настолна лампа със зелен абажур на ромбчета, до нея беше поставена кутия за пури. А до кутията бяха трите книги на Майк Енслин. С меки корици, разбира се; творбите му никога не са имали

честта да бъдат издадени като скъпоструващи книги с твърди корици. „Господин управителят също си е направил труда да ме проучи“ — помисли си.

Настани се на креслото пред бюрото. Очакваше Олин да заеме обичайното си място, ала управителят го изненада. Седна на стола до него, кръстоса крак върху крак, приведе се, притискайки към бюрото закръгленото си шкембенце, и докосна кутията:

— Желаете ли пура, господин Енслин?

— Не, благодаря. Не пуша.

Олин се втренчи в цигарата, затъкната зад дясното ухо на писателя, също както цигарата, която напереният вестникарски репортер от миналото е затъквал в лентата на меката си шапка редом с табелката с надпис „ПРЕСА“. Майк така беше свикнал с нея, че отначало не разбра какво гледа управителят. Сетне се засмя, измъкна цигарата иззад ухото си, огледа я и промърмори:

— Не съм пушил от девет години. По-големият ми брат почина от рак на белите дробове. След смъртта му се отказах от пушенето. Цигарата зад ухото... — той сви рамене — донякъде е поза, но ми е като талисман. Нещо като хавайската риза. Или цигарата, която понякога виждаш на стената или на бюрото на приятел, поставена в кутийка с надпис: „При спешен случай счупи стъклото“. Стая 1408 за пушачи ли е, господин Олин? Само питам, в случай че избухне ядрена война.

— Всъщност наистина е за пушачи.

— В такъв случай — сърдечно каза Майк — изобщо не бива да се притеснявате.

Управителят отново въздъхна, ала този път не така отчаяно като преди малко във фоайето. „Защото сега се намира в своя кабинет — помисли си Майк. — Един вид на своя територия.“ Дори днес следобед, когато Майк посети хотела, придружаван от адвокат Робъртсън, притеснението на Олин сякаш се изпари, когато влязоха в кабинета му. И защо не? Къде ще се почувстваш като началник, ако не в собствения си кабинет? Помещението беше елегантно, с хубави картини и снимки на стените, подът беше застлан със скъп килим, на бюрото стоеше кутия със скъпи пури. Несъмнено от 1910 година насам тук са работили много управители на хотела; посвоему то беше олицетворение на Ню Йорк също като русокосата жена с дълбоко

деколтирана вечерна рокля, излъчваща уханието на скъп парфюм и неизречено обещание за необуздан секс в малките часове на нощта.

— Няма начин да ви разубеда да не го правите, така ли? — попита Олин.

— Не сте в състояние да го сторите — отвърна Енслин и отново затъкна цигарата зад ухото си. Не приглаждаше косата си с брилянтин като някогашните колоритни вестникарски драскачи с меки шапки, ала все пак ежедневно подменяше цигарата както сменяше бельото си. Зад ушите се събира бая пот; случеше ли се да разгледа смъртоносното бяло цилиндърче, преди да го изхвърли в тоалетната, той виждаше бледия жълто-оранжев отпечатък върху тънката хартия. Кое то само по себе си въздействаше отрицателно на изкушението да запали цигарата. Сега се питаше как в продължение на двајсет години е изпушвал трийсет, понякога четирийсет цигари на ден. Още по-уместен беше въпросът *защо* го е правил.

Олин взе от бюрото трите книги:

— Искрено се надявам, че грешите.

Майк дръпна ципа на страничното джобче на пътната чанта и извади диктофон „Сони“:

— Имате ли нещо против да записвам разговора ни, господин Олин?

Управителят махна с ръка. Енслин натисна бутона за запис — червената лампичка проблесна, лентата се завъртя.

Междувременно Олин преглеждаше книгите на купчинката, четеше заглавията им. Както винаги, когато видеше някой да държи негова книга, Майк Енслин изпита странна смесица от чувства; гордост, смущение, удоволствие, желание да се държи предизвикателно и срам. Нямаше причина да се срамува от творбите си, които през последните пет години му бяха донесли добра печалба, при това чиста, защото не бе сключил неизгоден договор, с издателство (може би от завист неговият агент наричаше издателите „проститутки, търгуващи с книги, вместо с телата си“), тъй като сам беше измислил концепцията. Какво можеш да напишеш след „Франкенщайн“ освен „Съпругата на Франкенщайн“?

Така или иначе беше завършил университета в Айова. Преподавала му беше Джейн Смайли. Навремето най-съкровенията му мечта (за която не подозираше нито един от сегашните му приятели и

познати) беше да бъде обявен за най-младия поет в Йейл. Когато управителят на хотела зачете на глас заглавията на книгите, Майк съжали, че го е предизвикал, като е включил диктофона. Когато след време прослуша записа, му се стори, че долавя презрителни нотки в наглед любезния глас на Олин. Той машинално докосна цигарата зад ухото си.

— „Десет нощи в десет къщи, обитавани от призраци“ — прочете управителят. — „Десет нощи в десет гробища, обитавани от призраци“, „Десет нощи в десет замъка, обитавани от призраци“. — Той погледна Майк и едва забележимо се усмихна. — За написването на тази сте пътували до Шотландия. Да не говорим за разходките из Виенската гора. Разходите за всички пътувания се приспадат от данъците ви, нали? В крайна сметка призрачните обитатели са вашата професия.

— Намеквате ли нещо?

— Май сте особено чувствителен на тази тема, а?

— Наистина съм чувствителен. Но не и уязвим. Ако се надявате да ме прогоните от хотела, като критикувате книгите ми...

— Не, в никакъв случай. Беше проява на най-обикновено любопитство. Преди два дни изпратих Марсел — портиерът, който работи денем — да купи книгите, след като ми отправихте... молбата си.

— Беше искане, не молба. И още е. Чухте какво каза господин Робъртсън — че според законите на щата Ню Йорк, плюс два федерални закона за гражданските права, не можете да ми откажете да ме настаните в посочена от мен стая, ако е свободна. А стая 1408 е свободна. Напоследък винаги е свободна.

Ала господин Олин засега не желаше да се отклони от темата за трите последни творби на Майк, които, разбира се, присъстваха в класацията на „Ню Йорк Таймс“ за най-продаваните книги. Жълтеникавата светлина на лампионите се отразяваше от лъскавите им корици. В илюстрациите присъстваше най-вече тъмnochервеният цвят. Бяха осведомили Майк, че тъмnochервеното е най-подходящо при художественото оформление на книги на ужаса.

— Зачетох едната едва тази вечер — обясни Олин. — Бях прекалено зает... както обикновено, между впрочем. Хотелът ни е

малък според нюйоркските стандарти, но деветдесет процента от стаите винаги са заети — уверявам ви, че всеки гост създава проблем.

— Като мен.

Управителят се поусмихна:

— Да кажем, че вие сте по-особен проблем, господин Енслин. Вие, вашият господин Робъртсън и абсурдните ви закани.

Думите му отново жегнаха Майк. Не беше отправил никакви закани, освен ако присъствието на Робъртсън бе изтълкувано като заплаха. А той беше принуден да използва адвоката, както човек е принуден да използва железен лост, за да отвори врата с ръждясала ключалка, в която ключът не влиза.

„Ключалката не е твоя“ — прошепна му вътрешен глас, но според законите на щата и на страната правото беше на негова страна. Според тях управата на хотел „Долфин“ беше длъжна да му предостави стая 1408, при положение, че я поиска и че е свободна.

Забеляза, че Олин с усмивка продължава да го наблюдава. Сякаш дума по дума беше проследил диалога в съзнанието му. Усещането беше неприятно... също като разговора, който за Майк неочаквано бе придобил неприятна насока. Струваше му се, че откакто включи диктофона (който обикновено всяваше страх Божий в събеседниците му), непрекъснато се оправдава за нещо.

— Ако извиненията ви целят нещо определено, господин Олин, боя се, че загубих нишката. Освен това имах доста тежък ден. Ако пазарлъкът относно стая 1408 е приключил, искам да ми дадете ключа и...

— Прочетох няколко ваши... тъъ, как ги наричате? Повести ли? Или може би есета...

Майк ги наричаше „сметкоплащачки“, но не възнамеряваше да го каже, след като разговорът се записваше. Въпреки че диктофонът беше негов.

— Разкази! — възкликна Олин, открил правилната дума. — Прочетох по един разказ от всеки сборник. За дома на Рилсби в Канзас от сборника „Къщи, обитавани от призраци“...

— А, да. Убийствата с брадва. — Престъпникът, който бе нахълцал на парчета шестима членове на семейството на Юджин Рилсби, така и не беше заловен.

— Именно. И разказа за нощта, която сте прекарвали до гробовете на двамата влюбени от Аляска, дето са се самоубили — онези, които хората виждали около Ситка, както и историята за преживелиците ви във замъка Гартсби. Честно казано, тя много ми допадна. Изненадваща е.

Майк винаги надаваше ухо, когато някой коментираше неговите книги, обединени от названието „Десет нощи в...“, и понякога си въобразяваше, че долавя презрителни нотки — едва ли съществува по-голям параноик от автора, който дълбоко в сърцето си вярва, че произведенията му са, меко казано, булевардни — но, изглежда, Олин беше съвсем искрен.

— Благодаря — промърмори. — Приемам го като комплимент. — Машинално погледна записващото устройство. Обикновено червената лампичка-оченце сякаш се взираше в събеседника, като че ли го предизвикваше към откровения, за които после ще съжалява. Ала тази вечер то сякаш наблюдаваше самия Майк.

— О, да, наистина е комплимент. — Олин посочи книгите. — Сигурно ще ги прочета... най-вече заради стила ви. Именно той най-много ми допада. Изненадах се, когато неволно се засмях на вашите приключения в замъка Гартсби, а още по-изненадващо беше откритието, че сте добър писател. Много изкусно сте предали събитията. Очаквах много повече кръв и нарязани трупове.

Майк се наежи, очаквайки Олин да изрече неизбежното продължение — вариация на фразата „*Как добродетелно момиче като теб се е озовало на подобно място?*“ Олин, светският хотелиер, който приема под покрива на „Долфин“ русокоси дами с елегантни вечерни рокли и пенсионирани господа, които носят смокинги и свирят на пианото в бара популярни мелодии от миналото като „Нощ и ден“. Олин, който вероятно през почивните си дни чете Марсел Пруст.

— Но в тях има нещо обезпокоително — добави управителят. — Ако не бях ги прочел, нямаше да си направя труда да разговарям с вас. Още щом видях адвоката със скъпото кожено куфарче, разбрах че сте си навили на пръста да пренощувате в проклетата стая и че каквото и да кажа, няма да ви разубедя. Ала книгите...

Майк изключи записващото устройство — втрепененото червено оченце започваше да го изнервя.

— Интересувате се защо гъделичкам най-ниските инстинкти, като пиша булевардна литература. Така ли?

— Предполага, за да си изкарвате прехраната — кротко отговори управителят. — Освен това произведенията ви съвсем не са булевардни, поне според скромната ми преценка. Но прибързаното ви заключение е... крайно любопитно.

Майк усети как лицето му пламна. Нещата определено не се развиваха според очакванията му; никога досега не беше изключвал касетофона по средата на разговор. Ала и поведението на Олин беше изненадващо. *„Подведоха ме ръцете му — помисли си. — Пухкави, изнежени ръчички на управител на хотел, който фанатично поддържа ноктите си.“*

— Онова, което ме разтревожи... което ме изплаши, е, че четях творбите на интелигентен и талантлив човек, който *не вярва на нито дума* от написаното.

Майк си каза, че това не е вярно. Беше сътворил около две дузини разкази, в чийто сюжет вярваше, някои дори бяха публикувани. През първите осемнайсет месеца след пристигането се в Ню Йорк, докато гладуваше като репортер на „Дъ Вилидж Войс“, бе съчинил куп стихотворения, в които вярваше. Но вярваше ли, че обезглавеният Юджин Рилсби нощем обикаля из стаите на изоставената си къща, облени от лунната светлина? Не. Прекара една нощ във фермерската къща, устройвайки се на кухненския под, покрит с набръчкан и мръсен линолеум, но най-страшното, което видя, бяха две мишки, лениво пристъпващи покрай стената. Прекара и една гореща лятна нощ в развалините на замък в Трансилвания, в който теоретично е живял Влад Тепес, ала единствените кръвосмучещи вампири, които се появиха, бяха рояк комари. Когато будува до гроба на масовия убиец Джефри Дамър, в два през нощта наистина го нападна същество, обляно в кръв и размахващо нож, ала хихикането на приятелите на „видението“ го издадоха, пък и Майк Енслин изобщо не се изплаши — веднага бе разбрал, че юношата, скрит под белия покров, размахва гумен нож. Разбира се, не възнамеряваше да бъде открит с Олин. Не можеше да си позволи...

Работата е там, че можеше. Диктофонът (сега си даваше сметка, че е сгрешил, като го е извадил) вече се намираще обратно в чантата, разговорът с управителя на „Долфин“ беше неофициален. Освен това

започваше да изпитва необяснимо възхищение към Олин. А когато се възхищаваш от някого, държиш да бъдеш откровен с него.

— Имате право — промълви. — Не вярвам в призраци, привидения и вампири. Добре, че не съществуват, защото не вярвам в съществуването на добронамерен Бог, който ще ни закриля от тях. Обаче се старая да бъде непредубеден. Може би никога няма да получа наградата „Пулицър“ за моето разследване на лаещия призрак в гробището на Маунт Хоуп, но ако го бях видял, щях да го опиша съвсем точно и правдоподобно.

Олин каза една-едничка дума, ала я изрече толкова тихо, че Майк не я разбра.

— Моля?

— Казах „не“ — повтори управителят с извинителен тон.

Майк въздъхна. Събеседникът му го мислеше за лъжец. Когато се стигне до там, не ти остава друго, освен да вкараш в употреба юмруците си или да прекратиш спора.

— Предлагам да отложим разговора за друг път, господин Олин. Предпочитам да отида в стаята си и да си измия зъбите. Може би ще видя образа на Кевин О’Мали в огледалото на банята.

Той понечи да стане, но управителят протегна пухкавата си ръка с грижливо поддържани нокти, за да го спре:

— Не твърдя, че лъжете, господин Енслин, но вие наистина *не вярвате*. Призраците рядко се мяркат пред хора, които не вярват в съществуването им, а когато решат да се появят, в повечето случаи са невидими. Дори ако Юджин Рилсби е подритвал отсечената си глава на поляната пред къщата, вие не сте чули нищичко.

Майк стана, после се наведе да вземе чантата си:

— Ако е така, нищо не ме заплашва в стая 1408, нали?

— Грешите. Защото номер 1408 не е обитавана от призраци и никога не е била тяхно убежище. Там има *нещо* — самият аз съм го усещал — но не е безплътен дух. Ако се намирате в изоставена къща или в старинен замък, вашият скептицизъм може би ще ви предпазва. В стая 1408 ще подсили уязвимостта ви. Не го правете, господин Енслин. Изчаках ви да дойдете, за да ви помоля, за да ви умолявам да не го правите. Ако има списък на хора по света, които не бива да стъпват в тази стая, човекът, написал забавните истории за призраци, ще бъде на първо място.

Майк го слушаше с половин ухо; беше вбесен на себе си. „Намери кога да изключваш проклетото записващо устройство! Този тип ме накара да изключа касетофона, после взе, че се превъплъти в ролята на Борис Карлоф, който води предаването «Най-прочутите привидения»! Мамка му! Все пак ще го цитирам. Ако има нещо против, да ме съди.“

Внезапно го обзе непреодолимо желание да се усамоти във въпросната стая — първо, за да приключи самотната му нощ в ъгловата хотелска стая, но най-вече да запише казаното от Олин, докато не се е заличило от съзнанието му.

— Пийнете нещо, господин Енслин.

— Не, наистина трябва...

Олин извади от джоба на панталона си ключ, закачен на месингова плочка, издраскана и почерняла на места. Върху нея бяха гравирани цифрите 1408.

— Моля, направете ми удоволствие. Дайте ми още десет минути от вашето време — достатъчни за изпиването на едно малко уиски — а пък аз ще ви дам ключа. Готов съм на всичко, само и само да ви разубедя, но съм реалист и зная кога съм победен.

— Още ли използвате ключове? — поинтересува се Майк. — Хм, много оригинален рекламен трик. Придава на хотела старинна атмосфера.

— Още през 1979 година, когато поех управлението на „Долфин“, бяха въведени магнитни карти, господин Енслин. Само вратата на стая 1408 още се затваря с обикновен ключ. Не е необходимо да поставяме магнитна ключалка, защото стаята винаги е празна; за последно там е нощувал гост на хотела през 1978 година.

— Баламосвате ме. — Майк седна, отново извади диктофона. Натисна бутона за запис и каза: — Олин, управителят на „Долфин“, твърди, че повече от двайсет години стая 1408 не е била давана на гост на хотела.

— Оказва се, че сме постъпили разумно, като не монтирахме устройство с магнитна карта на вратата на номер 1408, тъй като съм абсолютно сигурен, че то нямаше да действа. В тази стая дигиталните ръчни часовници не работят. Понякога отброяват часовете наобратно, понякога спират, но във всеки случай не отчитат времето. Същото се отнася и за джобните калкулатори и за клетъчните телефони. Ако

носит пейджър, господин Енслин, съветвам ви да го изключите, защото докато се намирате в стая 1408, той ще бръмчи, когато му скимне. — Олин замълча, сетне добави: — Дори да го изключите, твърде е възможно сам отново да се включи. Единствената сигурна мярка е да извадите батериите. — Той натисна „Стоп“ на диктофона, без да гледа бутоните; Майк предположи, че събеседникът му използва като диктофон подобен модел записващо устройство. — Всъщност, господин Енслин, единствената сигурна мярка е кракът ви да не стъпва в тази стая.

— Няма да ме разубедите. — Майк прибра касетофона обратно в чантата. — Но колкото и да бързам, ще приема поканата ви за едно питие.

* * *

Олин отвори шкафчето от дъбово дърво, скрито зад маслено платно, на което беше изобразено Пето Авеню в началото на двайсети век; докато наливаше напитките, Енслин го попита откъде знае, че електронните приспособления не работят в стаята, след като от 1978 година насам никой не е прекрачвал прага ѝ.

— Изглежда сте останали с погрешно впечатление, че никой не е стъпвал там — отвърна управителят. — Първо, веднъж месечно камериерките я хигиенизират. Което означава...

Енслин, който от близо четири месеца работеше върху сборника „Десет хотелски стаи, обитавани от призраци“ го прекъсна:

— Знам какво означава. — „Хигиенизирането“ на стая, в която не се допускат гости, включва отваряне на прозорците, за да се проветри помещението, избърсване на праха, изсипване на препарат в тоалетното казанче, подменяне на хавлиените кърпи. Едва ли обаче се стига до смяна на спалното бельо. Хрумването го накара да съжали, че не е взел спален чувал.

Олин, който прекоси помещението, за да поднесе чашата на госта си, сякаш прочете мислите му по изражението му.

— Днес следобед смениха спалното бельо, господин Енслин.

— О, стига с това „господин Енслин“. Казвайте ми Майк.

— Съжалявам, но не мога — ще се чувствам неловко. — Подаде му чашата и добави: — За ваше здраве.

— И за ваше. — Енслин вдигна чашата си с намерението да се чукне с домакина, ала Олин отстъпи назад.

— Не, настоявам да бъде само за ваше здраве, господин Енслин. Тази вечер и двамата ще вдигнем тост за вас. Дано ви помогне.

Майк въздъхна, чукна се с него и промърмори:

— За мен. Знаете ли, господин Олин, сгрешили сте професията си — роден сте да участвате във филми на ужасите. Например за ролята на мрачния стар иконом, който се опитва да прогони младоженците от замък Обреченост.

Управителят седна в креслото:

— За щастие много рядко ми се налага да играя тази роля. Стая 1408 не фигурира в уебстраниците, посветени на паранормални явления, медиуми и прочие...

„Това ще се промени след излизането на моята книга“ — помисли си Енслин и отпи от чашата си.

— ... нито пък „Долфин“ е включен в туристическите обиколки на хотели, обитавани от привидения, като например „Шери-Недерланд“, „Плаза“ и „Парк Лейн“. Постарали сме се никой да не научи за стая 1408... въпреки че ако някой си направи труда да поразрови архивите и има късмет, неизбежно ще се натъкне на историята.

Майк се поусмихна.

— Вероник смени спалното бельо — продължи Олин. — Трябва да се чувствате поласкан, господин Енслин — все едно леглото ви е било оправено от кралска особа. Вероник и сестра ѝ постъпиха в „Долфин“ като камериерки през 1971 или 1972 година. Вий, както я наричаме, е най-дългогодишната ни служителка, аз започнах да работя тук шест години след нея. Сега тя отговаря за целия персонал. Мисля, че от шест години насам не се е занимавала със сменяне на чаршафи, въпреки че до 1992 година със сестра ѝ Селест отговаряха за стая 1408. Близначки са и връзката помежду им сякаш действаше като... как да се изразя? Не ги предпазваше изцяло от влиянието на стаята, но все пак им осигуряваше сравнителна безопасност през времето, необходимо за хигиенизирането.

— Нали няма да ми съобщите, че сестрата на Вероник е умряла в тази стая?

— Не, разбира се. Тя напусна работа през 1988 година поради влошеното си здраве. Ала не изключвам възможността проклетата стая да е способствала за влошаването на душевното и здравословното ѝ състояние.

— Господин Олин, струва ми се, че с вас започваме да се разбираме. Все пак с риск да ви обидя, ще кажа, че твърдението ви е абсурдно.

Управителят се засмя:

— Прекалено твърдоглав сте за човек, който изследва свръхестествените явления.

— Дълга го на читателите си — тросна се Енслин.

— Хм, странно — замислено промълви Олин. — Спокойно можех да оставя стаята както си е през повечето дни и нощи. Вратата е залостена, осветлението — изключено, щорите са спуснати, за да не избелее килима от слънцето, леглото е постлано с кувертюра, картончето с менюто за закуска е окачено на валчестата дръжка на вратата... но не мога да понеса мисълта, че въздухът в помещението е застоял като на таван, пълен с вехтории. Не понасям мисълта, че прахът се напластява навсякъде. Какво според вас означава това — че съм прекалено прецизен или че съм вманиачен?

— Чисто и просто, че сте управител на хотел.

— Може би имате право. И така, двете близначки поддържаха чистотата в стаята — без задълго да остават вътре — докато Селест напусна, а Вероник за пръв път бе повишена. След това изпращах други камериерки, но винаги избирах момичета, които се разбират помежду си...

— Надявали сте се приятелството им да се противопостави на таласъмните.

— Да... нещо подобно. Присмивайте се колкото щете на таласъмните в стая 1408, господин Енслин, но съм сигурен, че ще ги усетите почти веднага. Каквото и да е онова, което я обитава, определено не е плахо и стеснително.

— Винаги, когато имах възможност, придружавах камериерките. — Той млъкна, сетне колебливо добави: — За да ги спася, ако започне да се случва нещо ужасно. Страховете ми се оказаха напразни.

Няколко момичета безпричинно избухнаха в плач, едно се разсмя и дълго не можахме да го накараме да престане — не зная защо истеричният смях е по-страшен от безутешното ридаене, но това е факт — неколцина припаднаха. Все пак не се случи нищо ужасяващо. През изминалите години разполагах с достатъчно време да проведа няколко... елементарни експеримента, например с пейджър и клетъчни телефони, ала въпреки странните явления не се натъкнах на страховита тайна. И слава Богу. — Той отново замълча, сетне каза със странно равнодушен тон: — Една камериерка ослепя.

— *Какво?*

— Ослепя. Казваше се Роми ван Гелдър. Както бършеше праха върху телевизора, изведнъж изпищя. Втурнах се към нея и попитах какво ѝ е. Тя изпусна парцала, притисна длан към очите си и извика, че е ослепяла... но вижда страховити цветове. Веднага щом я изведох в коридора, виденията престанаха, а когато стигнахме до асансьора в дъното на коридора, зрението на момичето вече започваше да се връща.

— Господин Олин, разказвате ми тези истории, за да ме изплашите, нали? За да ме накарате да се откажа от намерението си.

— Грешите. Известна ви е „историята“ на стаята, започваща със самоубийството на първия ни гост, който е бил настанен в нея.

Майк наистина знаеше всички подробности. Кевин О’Мали, търгуващ с шевни машини, се самоубил на 13 октомври 1910 година, като скочил от прозореца, оставяйки сирачета седемте си деца.

— Петима мъже и една жена са скочили от единствения прозорец в стая 1408, господин Енслин. Три жени и един мъж са се отровили със свръхдоза сънотворни таблетки — двама са били намерени в леглото, двама в банята — единият бил във ваната, другият седял на тоалетната. През 1970 година един човек се обесил в дрешника...

— Хенри Сторкин — прекъсна го Майк. — Само, че в този случай смъртта може би е настъпила по непредпазливост... поради „еротична асфиксия“.

— Може би. Да не забравяме Рандолф Хайд, който прерязал вените си, после — за по-сигурно — отрязал и половите си органи. Този случай не може да бъде наречен „еротична асфиксия“, нали? Господин Енслин, щом не се отказвате от намерението си, макар да

знаете, че в продължение на двайсет и шест години в тази стая са се самоубили дванайсет души, разказът за сърдечните трепети и истеричните пристъпи на няколко камериерки едва ли ще ви разколебае.

„Сърдечни трепети и истерични пристъпи“ — мислено повтори Майк, питайки се дали може да използва фразата в новата си книга.

— И още нещо — само няколко „двойки“ камериерки, които през годините са поддържали хигиената в стаята, са се осмелявали да влязат там повече от един път — добави управителят и на един дъх изпи уискито си.

— С изключение на французойките близначки.

— Да, това не се отнася за Вероник и Селест — кимна Олин.

Енслин не проявяваше особен интерес към момичетата от персонала и техните „сърдечни трепети и истерични пристъпи“. Изреждането на нещастните случаи го подразни... все едно управителят го мислеше за глупак, който е пропуснал да забележи не самите факти, а тяхното значение. Всъщност ставаше въпрос за случайно съвпадение. Вицепрезидентите и на Ейбрахам Линкълн, и на Джон Кенеди носеха името Джонсън; и Линкълн, и Кенеди са били избрани през година, завършваща на... какво доказват тези съвпадения? Абсолютно нищо.

— Самоубийствата ще придадат колорит на новата ми книга — заяви той, но тъй като записващото устройство е изключено, ще ви кажа, че те са равнозначни на явлението, което един мой познат, занимаващ се със статистика, нарича „ефекта на натрупването“.

— Чарлс Дикенс го нарича „картофения ефект“ — промърмори Олин.

— Моля?

— Когато призракът на Джейкъб Марли за пръв път заговаря Скрудж, последният му заявява: „Ти може да си капка горчица, парче недоварен картоф.“

— Смешно ли ви се струва? — с леден тон попита Майк.

— Нищо, свързано с тази история, не ми се струва смешно, господин Енслин. Абсолютно нищо. Слушайте внимателно какво ще ви кажа. Селест, сестрата на Вероник, почина от инфаркт. Но още от млади години страдаше от лека форма на Алцхаймерова болест.

— Добре, но преди малко казахте, че самата Вероник е жива и здрава и е пример за всички, които вярват, че Америка е страната на неограничените възможности. Мисля, че същото се отнася и за вас, господин Олин. Как така сте невредим, след като сте влизали в стая 1408... колко пъти? Сто? Или може би двеста?

— Вярно е, но само за много кратки периоди от време. Все едно влизаш в помещение, пълно с отровен газ. Ако не го вдъхнеш, може и да оцелееш. Виждам, че сравнението не ви допада. Безсъмнено го намирате прекалено натуралистично, дори нелепо. Но според мен е много уместно.

Той кръстоса пръсти, подпря брадичката си и продължи:

— Твърде е възможно някои хора да реагират по-бързо и по-силно на онова, което обитава стаята, също както всеки леководолаз реагира различно на промяната в налягането. През почти стогодишното съществуване на „Долфин“ хората от персонала все повече са се убеждавали, че стая 1408 е опасна. Тя се е превърнала в елемент от историята на хотела, господин Енслин. Никой не говори за нея, също както не се споменава, че тук като в повечето хотели четиринайсетият етаж всъщност е тринайсети... но фактът е общоизвестен. Ако всички подробности, бяха документирани, щяха да представляват удивително история... и прекалено страховита дори за почитателите на вашите книги.

Предполагам, че във всеки нюйоркски хотел е имало поне по едно самоубийство, но залагам живота си, че само в „Долфин“ са се самоубили дванайсет души, и то в една и съща стая. Дори да допуснем, че заболяването на Селест не е свързано със стаята, какво ще кажете за хората, починали там от естествена смърт? От така наречена „естествена смърт“.

— За колко души става въпрос? — попита Енслин. Изобщо не му беше хрумвало за гости на хотела, сполетени от естествена смърт.

— Трийсет — отвърна Олин. — Най-малко трийсет. Толкова са ми известни.

— Лъжете! — спонтанно извика Майк.

— Не, господин Енслин, уверявам ви. Наистина ли мислите, че не допускаме гости в стаята само заради глупави бабини деветини или абсурдната нюйоркска традиция да се твърди, че във всеки хотел има

поне един неспокоен призрак, който трополи в Апартамента на невидимите вериги?

Майк Енслин си даде сметка, че подобна идея — не написана черно на бяло, но все пак доловима — присъства в новата му книга. Като чу Олин да я изрича с пренебрежението на учен, раздразнен от поведението на туземец, размахващ копие, това още повече го извади от равновесие.

— Разбира се, в хотелиерския бизнес също битуват суеверия и предания, но ние не им позволяваме да пречат на работата ни. В Средния Запад, където за пръв път започнах работа в хотел, има една поговорка: „Когато каубоите са в града, в нито една стая не става течение.“ Стараем се да не оставяме незаета нито една стая. Единственото изключение, което съм правил, както и единственият разговор на тази тема се отнася за стая 1408, намираща се на тринайсетия етаж, стаята с номер, на който сборът на цифрите образува числото тринайсет. — Той погледна в очите Майк Енслин. — Това не е само стаята на самоубийците, но и на хора, починали от инсулт, инфаркт и по време на епилептични пристъпи. През 1973 година един човек очевидно се е удавил в чиния със супа. Сигурно ще кажете, че е абсурдно, но разговарях с шефа на охраната, който е видял смъртния акт. Изглежда, силата на онова, което обитава стаята, намалява по обяд — именно тогава се извършва хигиенизирането — ала знам, че камериерки, които са влизали там, сега имат проблеми със сърцето, страдат от емфизем и диабет. Преди три години се повреди отоплителната инсталация на етаж и на Нийл, който по това време отговаряше за поддържането ѝ, се наложи да влезе в няколко стаи, за да провери радиаторите. Влезе и в номер 1408. През този ден си беше жив и здрав, но на следващия ден следобед почина от масивен мозъчен кръвоизлив.

— Съвпадение — тихо каза управителят, но тонът му изобщо не беше подигравателен. Вдигна старомодния ключ, закачен на старомодна месингова плочка. — Здраво ли е сърцето ви, господин Енслин? Добре ли сте с кръвното?

Майк с изненада откри, че полага усилие да протегне ръката си... но след като веднъж я задейства, тя посегна за ключа, без да се разтрепери.

— Аз съм олицетворение на здравето — заяви и сграбчи месинговата плочка. — Пък и не забравяйте, че съм облякъл хавайската риза, която ми носи късмет.

* * *

Олин настоя заедно да се качат с асансьора до четиринайсетия етаж, Майк не се възпротиви. Любопитен бе да разбере дали след като излязат от луксозния кабинет и тръгнат по коридора, водещ към асансьорите, Олин отново ще се преобрази и ще се върне към другото си „аз“ на раболепен хотелски служител, изнудван от писателя.

Човек със смокинг — вероятно управителят на ресторанта или оберкелнерът — се приближи до тях, подаде на шефа си снопче фактури и му прошепна нещо на френски. Олин отвърна също шепнешком, кимна и набързо подписа фактурите. Любителят-пианист в бара сега свиреше „Есен в Ню Йорк“. Поради разстоянието музиката бе придружена от ехо като мелодия, звучаща насън. Човекът със смокинга каза: „Merci bien“ и се отдалечи. Олин отново предложи да носи чантата на господин Енслин, господин Енслин отново отказа. Като се качиха на асансьора, Майк несъзнателно впери поглед в трите редици бутони. Наглед всичко беше съвсем нормално... и все пак, ако човек се загледа, щеше да забележи, че след бутона с номер 12 следва друг с номер 14. *„Сякаш — помисли си той, — е възможно да се отрече съществуването на номера, като не бъде написан на таблото на асансьора.“* Наивен, дори глупав обичай... обаче Олин имаше право — тази практика беше възприета в хотелите по целия свят.

Когато кабината потегли нагоре, той каза:

— Ще задоволите ли любопитството ми? Защо не запишете в регистъра несъществуващ човек като гостуващ в стая 1408, щом толкова се страхувате от нея? Нищо не ви пречи да обявите, че вие живеете в нея.

— Страхувам се да не ме обвинят в измама; ако не служителите, отговарящи за спазването на законите и правозащитниците — хотелиерите много държат на почтеността, както вероятно вашите читатели държат на призраците, които нощем подрънкват с веригите си — то моите шефове. Щом не успях да ви убедя да не припарвате в

тази стая, едва ли членовете на съвета на директорите на корпорация „Стенли“ ще ми повярват, че не допускам гости в една прекрасно обзаведена хотелска стая, защото вярвам в призраци, принуждаващи по някой пътуващ търговски пътник да скочи през прозореца и да се размаже на Шейсет и първа улица.

Майк си помисли, че това е най-обезпокояващото, което до този момент е казал Олин. *„Вече не се опитва да ме разубеди. Каквито и умения да владее, докато се намира в кабинета си — може би му помагат някакви излъчвания от персийския килим — щом се озове навън, моментално ги губи. Разбира се, продължава да е компетентният ръководител — забелязах го, докато подписваше фактурите — но губи собствения си магнетизъм. Най-важното е, че вярва в историите за стаята. Вярва на всяка думичка.“*

На екранчето над вратата осветеният номер 12 изчезна, появи се номер 14. Асансьорът спря. Вратата се плъзна встрани, разкривайки най-обикновен коридор, постлан с червено-златист килим („Определено не е персийски“ — каза си Майк), и аплици, които приличаха на газени лампи от деветнайсети век.

— Пристигнахме — каза Олин. — Извинете, но ще ви оставя. Стая 1408 е вляво в края на коридора. Гледам да не я доближавам, освен когато е абсолютно наложително.

Майк Енслин слезе от асансьора, изведнъж му се стори, че краката му са натежали... Обърна се към спътника си — шишкак човечец с черно сако и виненочервена вратовръзка със съвършен възел. Олин беше преплел пръсти и държеше ръцете си зад гърба, Майк забеляза, че е преbledнял като платно. Високото му гладко чело беше осеяно с капчици пот.

— Разбира се, в стаята има телефон — добави управителят. — Ако закъсате, опитайте да се обадите... макар да се съмнявам, че телефонът ще проработи. Не и ако стаята не му разреши.

На Енслин му се искаше да подхвърли някаква шега, например, че по този начин ще си спести таксата за обслужване по стаите, но ненадейно откри, че езикът му е натежал също като краката му и отказва да помръдне.

Олин измъкна едната си ръка иззад гърба си и Майк видя, че тя трепери.

— Господин Енслин... Майк. Не го правете. За Бога...

В този момент вратата на асансьора се затвори и му попречи да довърши изречението. За миг Майк не помръдна, заобиколен от гробната тишина, типична за скъпите нюйоркски хотели и надвиснала над тринайсетия етаж, за който служителите на „Долфин“ се преструваха, че не съществува; ненадейно му се прииска да натисне бутона за повикване на асансьора.

Само че ако го направи, Олин ще победи. А на мястото на най-хубавата глава в новата книга ще зее празно място. Може би читателите няма да разберат, издателят и литературният агент няма да разберат, също и адвокатът Робъртсън... ала самият той ще знае истината.

Вместо да натисне бутона за повикване, той докосна цигарата зад ухото си — машинален жест, който отдавна не осъзнаваше — и вдигна яката на ризата-талисман. После тръгна по коридора към стая 1408, като наперено размахваше пътната си чанта.

II

Най-интересният артефакт, останал след краткия (около седемдесетминутен) престой на Майк Енслин в стая 1408, беше единайсетминутният запис на диктофона, който беше почернял от саждите, но иначе бе в добро състояние. Най-любопитното в записания текст бе, че беше много кратък и много странен.

Диктофонът беше подарен на Майк преди пет години от бившата му съпруга, с която той поддържаше приятелски отношения. По време на първата „изследователска експедиция“ (във фермата на Рилсби в Канзас) той едва в последния момент реши да вземе устройството заедно с пет бележника и кожена кутия, пълна с подострени моливи. Когато, три книги по-късно, се подготвяше да пренощува в стая 1408, взе само една писалка и един бележник, плюс пет деветдесетминутни аудиокасети в допълнение на онази, която беше заредил в устройството, преди да напусне апартамента си.

Открил бе, че му е много по-лесно да диктува, отколкото да си води бележки; освен това понякога се получаваха забавни епизоди, например когато прилепи го връхлетяха като бомбардировачи в уж обитаваната от призраци кула на замъка Гартсби. Той беше изкрещял като момиченце, което за пръв път попада в Къщата на призраците в някой лунапарк. Приятелите, на които пускаше записа, винаги примираха от смях.

Малкият касетофон имаше и други предимства, особено когато се намираш в гробище и в три часа през нощта силния вятър събори палатката ти. Естествено при подобни обстоятелства няма начин да си водиш бележки, но *можеш да говориш...* тъкмо както бе направил Майк; продължи да говори, докато се измъкваше изпод мокрия брезент, без да откъсва поглед от устройството. С течение на времето и след множество „изследователски експедиции“ диктофонът „Сони“ беше станал негов верен приятел. Никога не бе записал на лентата коментар на свръхестествено събитие, което се разиграва пред очите му (същото важи и за несвързаните му коментари по време на престоя

му в стая 1408), но едва ли е изненадващо, че беше обикнал устройството. Шофьорите на товарни камиони, пътуващи на дълги разстояния, обичат своите мощни машини „Кенуърт“ и „Джими-Питър“; писателите изпитват привързаност към определена писалка или очукана пишеща машина; професионалните чистачки отказват да се разделят със старата си прахосмукачка „Електролукс“. На Майк Енслин никога не се беше налагало да се изправи пред призрак или да се сблъска с психокинетично явление, въоръжен само с диктофона, заместващ пословичните кръст и глава чесън, който да го предпазва, но машинката беше до него през много студени и неприятни нощи. Вярно, че беше упорит, но това съвсем не означаваше, че е лишен от човешки чувства.

Неприятностите със стая 1408 започнаха още преди да прекрачи прага ѝ.

Вратата беше изкривена.

Не много, но все пак беше наклонена вляво. Първото, което му хрумна, беше асоциация с онези филми на ужасите, в които режисьорът се опитва да пресъздаде душевното разстройство на героя, като накланя камерата. Тя беше последвана от друга — за „странното поведение“ на вратите на помещенията в яхта по време на силно вълнение. Те се отварят и затварят, касите им се разкривяват ту вляво, ту вдясно, придружавани от равномерно скърцане — тик-так, тик-так — докато накрая главата ти се замае и ти прилошее.

Не че има световъртеж и му е зле на стомаха, но...

„Наистина ми е зле. Съвсем мъничко.“

Готов е да го признае, ако ще само да опровергае намека на Олин, че скептицизмът му пречи да бъде обективен в несъмнено субективната област на журналистическите разследвания за призраци.

Приведе се (прилошаването му премина веднага щом отмести поглед от изкривената врата), дръпна ципа на чантата и извади записващото устройство. Преди да се изправи, натисна бутона за записване, видя как се отвори червеното оченце и се приготви да издиктува: „Вратата на стая 1408 ме посреща по необичаен начин — изглежда така, сякаш е изкривена и леко наклонена вляво.“

Каза само „Вратата...“ Ако прослушате записа, ясно ще чуете думата, после изщракването на бутона „стоп“. Защото вратата не беше изкривена. Беше съвсем нормална. Майк се обърна да погледне

вратата на отсрещната стая 1409, после отново се втренчи в дървената плоскост пред себе си. Вратите бяха еднакви — боядисани в бяло, с позлатени табелки с номера и позлатени валчести дръжки.

Наведе се, взе чантата със същата ръка, в която беше диктофонът, със свободната си ръка понечи да постави ключа в ключалката и се вцепени.

Вратата отново беше изкривена.

— Това е нелепо — промълви той, ала пак му примая. Усещането не напомняше на морска болест, а *беше морска болест*. Преди две години прекоси океана с лайнера „Куин Елизабет 2“, пътувайки за Англия, и една нощ имаше силно вълнение. Най-яркият му спомен от неприятното преживяване бе как безпомощно лежи на койката в каютата си, като е готов да повърне, но така и не успява. И как световъртежът, от който му се повдига, се усилва, когато погледне я врата, я маса, я стол... които се поклащат напред-назад... наляво-надясно... ритмично скърцат: „тик-так, тик-так, тик-так...“

„Виновен е Олин — помисли си. — Реагираш тъкмо както му се иска. Внуши ти го, приятелче. А сега му играеш по свирката. Божичко, как ще се превива от смях, ако те види. Как...“

Изведнъж си даде сметка, че може би Олин наистина го вижда. Обърна се, без да забележи, че щом откъсне поглед от вратата, прилошаването му преминава. Над асансьора зърна онова, което очакваше — камера за наблюдение. Може би един от детективите на хотела наблюдава всичко на монитора... всъщност Майк бе готов да се обзаложи, че Олин стои до него и двамата се хият като смахнати. *„Ще му е за урок, задето си придава важности и ме заплашва с някакъв си адвокат“* — казва управителят. *„Само го погледни!“* — възкликва човекът от охраната и се усмихва още по-широко. — *„Толкова е пребледнял, че прилича на някой от любимите си призраци, а още не е пхнал ключа в ключалката. Добре си го подредил, шефе. Направо си му взел ума!“*

„Да ама не! — помисли си Майк. — Прекарах една нощ в къщата на Рилсби, спях в стаята, в която са били убити поне двама души от семейството — ако щете вярвайте, но спях като заклан. Пренощувах до гроба на Джефри Дамър, намиращ се на два хвърлея то гроба на Лъвкрат; измих си зъбите на умивалника до ваната, в която сър Дейвид Смайт вероятно е удавил двете си съпруги.

Страховитите истории, разказвани около лагерните огньове, отдавна са престанали да ме плашат. Няма да ти се дам толкова лесно, господин Олин!“

обърна се към вратата и видя, че е съвсем права. Изсумтя, пхна ключа в ключалката и го превъртя. Отвори вратата и пристъпи в стаята. Противно на очакванията му, докато опипом търсеше бутона за осветлението, вратата не се затвори, оставяйки го в пълен мрак (което всъщност бе невъзможно, тъй като през прозореца проникваше светлината от съседната жилищна сграда). Най-сетне напипа бутона и го натисна, включвайки полилея с абажур от кристални висулки. Едновременно се включи и лампионът до бюрото в другия край на помещението. Бюрото беше поставено до прозореца, та човекът, който работи на него, да си почива, като поглежда навън... или ако му се прииска, да скочи на Шейсет и първа улица. Само че...

Енслин остави чантата си на пода, затвори вратата и отново натисна бутона за запис. Червената лампичка заблещука.

— Според Олин — заговори той — шестима души са се хвърлили през прозореца, който гледам в момента, ала тази вечер аз не мога да скоча от четиринайсетия — пардон, от тринайсетия — етаж на хотел „Долфин“. От външната страна на прозореца е прикрепена метална мрежа. Страх лозе пази, нали така? Стая 1408 вероятно е предназначена за гости „втора ръка“. Обзавеждането се състои от два стола, канапе, бюро, шкаф, в който вероятно са вградени телевизор и мини бар. Килимът е най-обикновен — няма нищо общо с онзи в кабинета на Олин. Същото се отнася и за тапетите. Сега... чакайте...

при прослушването на лентата на това място се чува изщракване — Майк отново натиска бутона „стоп“. Прави впечатление, че текстът на краткия запис е някак фрагментарен и е пълна противоположност на „преките репортажи“ на Енслин, записани на сто и петдесетте касети, които са притежание на неговия литературен агент. В допълнение гласът на писателя постепенно се изменя; тонът му не е на професионален репортер, а на умопобъркан, който, без да осъзнава, е започнал да си говори сам. Съчетанието от накъсаните изречения и все по-безсмислените брътвежи оказва силно, но отрицателно въздействие върху слушателите. Мнозина не могат да изслушат докрай записа. Невъзможно е чрез думи да се изрази нарастващото

убеждение, че човекът, чийто глас е записан на лентата, постепенно губи ако не разсъдъка си, то връзката си с действителността, но дори и така се разбира, че се случва нещо необичайно.

Онова, заради което Майк прекъсна записа, бяха трите картини; на едната беше изобразена жена с вечерна рокля, каквито са се носили през двайсетте години, застанала на някакво стълбище, на втората се виждаше платноход, третата бе натюрморт; плодове, подредени в порцеланова купа — ябълки, портокали и банани — бяха обагрени в отворително жълто-оранжев цвят. И трите картини бяха рамкирани и защитени със стъкло, и трите висяха на криво. Енслин възнамеряваше да спомене този факт, но в последния момент изключи записващото устройство — в края на краищата какво необичайно има в картини, които са окачени накриво? Виж, елементът с изкривената врата има различен привкус, притежава очарованието на едновременно готически роман. Ала вратата се оказа съвсем нормална, само че за миг той бе станал жертва на зрителна измама.

Жената на стълбището беше наклонена наляво. Също и платноходът, на чиято палуба стояха английски матроси с клоширани панталони и наблюдаваха ято летящи риби. Жълтеникавите плодове — сякаш обагрени от светлината на палещо екваториално слънце — бяха килнати надясно. Въпреки че по принцип не беше педант, Майк обиколи стаята и намести картините, защото, докато ги гледаше, отново му примая. Всъщност изобщо не се изненада — по време на презокеанското пътуване бе открил, че човек е податлив на усещането. Казваха, че ако преодолееш този период на повишена податливост, обикновено се адаптираш и свикваш с люлеенето на кораба. Само че той не беше предприемал достатъчно пътувания по вода, за да се приспособи, нито пък искаше да стане опитен моряк. Предпочиташе да усеща твърда земя под краката си и ако наместването на картините в безличната стая 1408 му помогне да преодолее повдигането, значи е хванал цаката на тази „морска болест на сушата“.

Стъклата, предпазващи картините, бяха прашни. Той прокара пръсти върху натюрморта и в праха се очертаха две успоредни линии. Стори му се, че е докоснал нещо мазно и хлъзгаво. „Като коприна преди да изгниє“ — каза си, но за нищо на света нямаше да издиктува тази мисъл. От къде би могъл да знае какво е усещането, когато

докосваш загниваща коприна? Хрумването му бе като на човек, чието съзнание е замъглено от алкохола.

Като намести картините, отстъпи назад и една по една ги разгледа — жената с вечерен тоалет, окачена до вратата към спалнята, платноходът, плаващ в едно от седемте морета, украсяващ стената вляво на бюрото, накрая отблъскващите (и зле нарисувани) плодове до шкафа с телевизора. Нещо му подсказваше, че отново са се изместили или ще се изместят, като ги погледне — подобни явления се наблюдават във филми като „Къщата на хълма на призраците“ или в първите епизоди на „Зоната на здрача“ — ала очакванията му се оказаха безпочвени. Всъщност връщането им към първоначалното им положение не би трябвало да му изглежда свръхестествено или паранормално; от опит знаеше, че връщането към предишното състояние или навик е съвсем естествено явление — хора, които са се отказали от пушенето (той машинално докосна цигарата зад ухото си), искат отново да запалят цигара, картини, които са били окачени накриво още по времето, когато Никсън е бил президент, се стремят да останат в това положение. *„А тези платна наистина висят тук от памети века — каза си. — Ако ги сваля, ще видя, че отдолу тапетите са по-чисти. Или пък ще плъзнат буболечки, като онези, които плъзват, когато обърнеш голям камък.“*

Мисълта беше едновременно отблъскваща и потресаваща; придружена бе от натуралистичната представа за слепи бели насекоми, процеждащи се като гной през тапетите.

Майк отново включи диктофона и каза:

— Бабините-деветини на Олин ме наведоха на една мисъл. Или май е по-точно да се каже „поредица от мисли“. Решен бе да ме ангелоса и успя. Ангелоса... ама че дума измислих. Няма ангели, нито дяволи...

На това място от записа Майк Енслин казва съвсем спокойно и ясно: „Трябва да се взема в ръце. Веднага!“ Следва ново изщракване, той отново е изключил записващото устройство.

Майк затвори очи, няколко пъти дълбоко си пое въздух, като броеше до пет, преди да го изпусне. Никога не беше изпитвал подобно усещане — нито по време на престоя му в къщи, където нощем хората са виждали призраци, нито пък в замъците — предполагаеми убежища на привидения. Не се чувстваше като човек, заплашен от

свръхестествени сили — поне според представата си за подобно усещане — а като упоен от долнопробен наркотик.

„Олин е виновен. Хипнотизира те, но ти ще се отърсиш от внушението, нали? Ще останеш през цялата нощ в проклетата стая, и то не защото никога досега не си попадал на толкова интересно място — вече разполагаш с материал, достатъчен за написването на най-хубавия за това десетилетие разказ за привидения — а защото не искаш той да те победи. Олин и тъпата му история за трийсетина души, които са намерили смъртта си тук, няма да те сломят. Аз съм този, който измисля страшните истории, затова... вдишвай, издишвай, вдишвай, издишвай...“

продължи да вдишва и да издишва около минута и половина, а когато отново отвори очи, почувства, че е възвърнал душевното си равновесие. Какво става с картините на стената? Все така в положението, в което ги е оставил. Плодовете в купата, изобразени на натюрморта? Все така жълто-оранжеви и още по-отблъскващи. Стопроцентови рожби на пустинята. Достатъчно е само една хапка и ще те хване такова разстройство, че ще се обезводниш.

Натисна бутона за запис, червеното оченце окуражаващо му намигна.

— Преди малко за миг ми се зави свят — каза, докато прекосяваше помещението, приближавайки се до бюрото и прозореца, защитен с метална мрежа. — Може би съм повлиян от бабините деветини на Олин, но ми се струва, че наистина усещам някакво присъствие. — Разбира се, послъгваше, но след като разполага със записа, по-късно може да напише каквото си пожелае. — Въздухът е застоял. Не се усеща миризма на мухъл — управителят твърди, че камериерките редовно „хигиенизират“ помещението — но прозорецът се отваря за кратко и... да, въздухът наистина е застоял. Я, виж ти!

На бюрото беше поставен малък стъклен пепелник като онези, които ще видите във всеки хотел, в него имаше кутийка кибрит, върху която беше изобразен хотел „Долфин“. Пред хотела стоеше усмихнат портиер със старомодна униформа, украсена със златни нашивки и еполети, а голо пиколо със сребърни висулки по тялото, което сякаш бе излязло от гей бар, яхаше мотоциклет. Изобразени бяха и минаващи по Пето Авеню коли от отдавна изминала епоха — пакарди и хъдсъни, студейбекъри и смешни крайслери „Ню Йоркър“.

— Кибритът и пепелникът очевидно са произведени около 1955 година — продължи Майк и пхна кутийката в джоба на хавайската риза, която му носеше късмет. — Ще запазя кибрита като спомен. А сега да проветрим.

На записа се чува как той оставя диктофона, вероятно върху бюрото. След малко се разнасят приглушени звуци и пъшкане. Отново настъпва тишина, нещо изпращава. „Успях“ — казва Енслин, който явно се намира на известно разстояние от микрофона, следващата му реплика обаче е по-ясна, сякаш се приближава до бюрото.

— Успях! — повтори Майк и взе записващото устройство. — Отдолу явно е закована, но горната част успях да сваля. Чувам шума от колите, преминаващи по Пето Авеню, клаксоните ми действат успокояващо. Някой свири на саксофон... може би пред хотел „Плаза“, който се намира на срещуположната страна на улицата и две пресечки по-нататък. Музиката ми напомня на брат ми.

Той се сепна и се втренчи в червеното оченце. То сякаш го гледаше с укор. Брат ли? Брат му беше мъртъв — поредният редник, загинал по време на битката с тютюнопушенето. Постепенно напрежението го напусна. Какво толкова е казал? Тази битка е с призраците, а Майк Енслин винаги е бил победител в подобни сражения. Колкото до Доналд Енслин...

— Всъщност една зима брат ми беше разкъсан от вълци на магистралата за Кънектикът — промърмори, засмя се и изключи диктофона.

Записът продължава още малко, но това е последното изявление, което има известен смисъл.

Енслин се обърна кръгом и погледна картините. Не са помръднали, послушните симпатяги. Обаче натюрмортът е толкова... толкова противен!

Включи записващото устройство и произнесе две думи: „*Палеци портокали*“. Отново се обърна, прекоси стаята и се приближи до вратата към спалнята. Спря до жената с вечерна рокля и протегна ръка в мрака, опипвайки стената за бутона за осветлението. Имаше достатъчно време да усети

(все едно пипам кожа, прилича на мъртва кожа)

нещо нередно при допира на дланта си до тапетите, сетне напипа бутона и го натисна. Жълтеникавата светлина бликна от

крушките, поставени във висящи стъклени сфери. Двойното легло се криеше под жълто-оранжева покривка.

— Откъде ми хрумна, че се крие? — обърна се Майк към диктофона, после пак го изключи. Пристъпи към леглото, сякаш палещата пустиня на покривката и възглавниците, очертаващите се под нея като злокачествени образувания, го привличаха като магнит. Да спи тук? Не, сър, за нищо на света! Все едно да се озове в проклетия натюрморт, напомнящ на прочутата картина на Пол Боулс, все едно да си легне да спи в онази ужасяващо гореща стая, която виждаш смътно, стая, предназначена за откачени англичани-емигранти, ослепели от сифилиса, който са прихванали, когато са чукали майките си — във филмовата версия главната роля се изпълнява от Лорънс Харви или от Джеръми Айърнс, актьори, които човек винаги свързва с протиеестествени сексуални наклонности...

Той натисна бутона за запис, щом червената лампичка проблесна, каза в микрофона „Орфей от кръга «Орфей»!“, после изключи устройството. Пристъпи към леглото. Покривката блестеше като жълто-оранжев пустинен пясък под лъчите на палещото слънце. Върху едното нощно шкафче стоеше голям телефонен апарат от черен бакелит, снабден с шайба за избиране на номера. Отворите за пръстите приличаха на бели очи, облещени от изненада. Върху другото беше поставена чиния, в която се мъдреше слива. Майк включи диктофона:

— Това не е истинска слива. Пластмасова е.

Сетне натисна бутона „стоп“.

На леглото беше оставен листът с менюто, който камериерката обикновено окачва на валчестата дръжка на вратата. Майк се пресегна, и взе листа. Помъчи се да не докосва и покривката, ала връхчетата на пръстите му се допряха до нея и той изохка. Беше мека като разлагаща се плът. Все пак грабна менюто и се втрени в написаното. Беше на френски и въпреки че бяха изминали много години, откакто беше изучавал този език, разчете едно от ястията, предлагани за закуска, което според него означаваше „пилешко, панирано в изпражнения“. „Само французите могат да измислят такава гадория“ — помисли си и избухна в налудничав смях.

Затвори очи, после ги отвори.

Менюто беше на руски.

Затвори очи, после ги отвори.

Менюто беше на италиански.

Затвори очи, после ги отвори.

Менюто го нямаше. Той държеше картина, на която беше изобразено момченце, обърнало се да погледне вълка, който е погълнал крака му чак до коляното. Ушите на животното бяха присвити, приличаше на териер, захапал любимата си играчка.

„Привижда ми се“ — помисли си Майк и, разбира се, това беше самата истина. Без да затваря очи, се втренчи в листа и видя фрази на английски, всяка описваща лакомство, предлагано за закуска. Яйца на очи, палачинки с различни сладка, пресни плодове; никакво пилешко, панирано в изпражнения. И все пак...

Той се обърна и като пристъпи бавно, се измъкна от пространството между стената и леглото, което вече му се струваше тясно като гроб. Сърцето му биеше толкова силно, че заплашваше да изскочи от гърдите му. Очите му пулсираха. В стая 1408 наистина витаеше някакво зловещо присъствие... *много зловещо*. Изведнъж си спомни, че Олин бе споменал за отровен газ — да, чувстваше се като обгазен или сякаш са го принудили да пуши хашиш, смесен с отрова от насекомо. Ах, този проклетник Олин — и това е негово дело! Нищо чудно да го е извършил със съдействието на хората от охраната на хотела. Пуснали са през отдушниците отровен газ! Наглед няма отдушници, но вероятно са замаскирани!

Майк се огледа като животно, впримчено в капан. Сливата я нямаше на нощното шкафче вляво от леглото. Всъщност и чинията липсваше. Върху полираната повърхност нямаше нищо. Той се обърна, тръгна обратно към всекидневната... и се вкамени. На стената висеше картина. Не беше съвсем сигурен — в сегашното си състояние не беше сигурен дали наистина се казва Майк — но нещо му подсказваше, че като влезе в спалнята, до вратата нямаше картина. Платното беше натюрморт — една слива в алуминиева чиния, поставена по средата на грубо скована маса. Върху пода и чинията падаше потискаща жълто-оранжева светлина.

„Светлина за танго — помисли си. — Светлина, която кара мъртвите да излязат от гробовете си и да затанцуват танго. Светлина, която...”

— Трябва да се махна от тук — прошепна и олюлявайки се, влезе обратно в дневната. Направи му впечатление, че при всяка стъпка обувките му издават странен жвакащ звук, като че ли подът се беше превърнал в блатиста почва.

Картините на стената на дневната отново се бяха изместили, имаше и други промени. Жената на стълбището беше разголила гърдите си и ги стискаше в дланите си. От зърната капеше кръв. Тя гледаше Майк право в очите и свирепо се усмихваше. Изпилените ѝ заби бяха заострени като на акула. Вместо матроси на палубата на платнохода стояха мъже и жени с бледи лица. Човекът най-вляво, намиращ се почти до кърмата, носеше кафяв спортен костюм и държеше бомбе. Косата му беше намазана с брилянтин и сресана на път по средата. Изглеждаше изплашен до смърт, погледът му беше празен. Майк знаеше името му — това беше Кевин О'Мали, първият гост на хотела, настанен в номер 1408, който е търгувал с шевни машини и през октомври 1910 година се е хвърлил през прозореца на тази стая. До него стояха хората, които са умрели тук — всички изглеждаха потресени и ужасени, помежду им се забелязваше странна прилика. Сякаш принадлежаха към едно и също семейство, чиито членове са умствено изостанали и се сношават помежду си.

Купата с плодовете беше изчезнала от натюрморта, на нейно място се мъдреше отсечена човешка глава. Жълто-оранжевата светлина хвърляше отблясъци върху хлътналите страни, отпуснатите устни, изцъклените очи, цигарата, затъкната зад ухото.

Майк хукна към вратата, всяка негова стъпка се придружаваше от жвакащ звук, ала сега подметките му сякаш залепваха за пода. Разбира се, не можа да отвори вратата. Предпазната верига не беше поставена, резето не беше спуснато, но вратата не помръдваше.

Задъхвайки се от ужас, той се обърна, прекоси помещението (имаше усещането, че газите в дълбока вода) и се доближи до бюрото. Виждаше как се развяват завесите от двете страни на прозореца, който беше откряхнал, ала не чувстваше полъха на чист въздух. Като че ли стаята изсмукваше живителната струя. Още чуваше клаксоните на автомобилите, преминаващи по Пето Авеню, но сега звукът сякаш идваше отдалеч. Ами саксофона? Чува ли саксофона? Може би стаята е откраднала мелодичността, чува се само фучене, все едно вятърът

свири в дупката на шията на мъртвец или в бутилка, пълна с отрязани пръсти, или...

„Престани!“ — опита се да каже, но вече не беше в състояние да говори. Сърцето му биеше лудо; ускори ли още малко темпото, със сигурност ще се пръсне. Диктофонът, неговия верен спътник по време на „изследователските експедиции“, вече не беше в ръката му. Сигурно го е оставил някъде. Но къде? Ако го е захвърлил в спалнята, може би устройството вече не съществува, защото е било погълнато от стаята; след като премине през храносмилателната ѝ система, ще бъде отделено в една от картините.

Майк отново се задъхваше като бегач на дълги разстояния, приближаващ финала, притисна ръка до гърдите си, сякаш да укроти полудялото си сърце. В големия джоб на пъстрата, безвкусна риза, напипа диктофона. Допира до солидната и позната вещ му помогна донякъде да възвърне здравия си разум. Осъзна, че си тананика... а стаята му приглася, все едно хиляди гърла са скрити зад отвратителните тапети. Осъзна и още нещо — толкова му се повдигаше, че стомахът му сякаш плуваше в собствените си мазни сокове. Усещаше как въздухът се сгъстява и притиска тъпанчетата му като съсиреци.

Ала все пак до някъде бе възвърнал душевното си равновесие... достатъчно, за да бъде сигурен в едно — трябва да повика помощ, преди да е станало прекалено късно. Пет пари не дава, че Олин ще се подсмивва под мустак (като същевременно си придава вид на сервилен хотелиер) и ще заяви, че го е предупредил; мисълта, че Олин чрез някакъв химикал е предизвикал странните възприятия и смразяващия страх, се беше изпарила от съзнанието му. Виновна е стаята. *Проклетата стая!*

Искаше му се да сграбчи слушалката на старомодния телефон, двойник на онзи в спалнята. Вместо това безпомощно се загледа в ръката си, която се протегна към масата като на забавен кадър... толкова напомняше на ръката на леководолаз, че той почти очакваше да види как от нея се издигат въздушни мехурчета.

Вкопчи пръсти в слушалката и я вдигна. Другата му ръка се протегна със същото забавено движение и набра нула. Като допря слушалката до ухото си, той чу поредица от изщраквания, придружаващи връщането на шайбата на изходното положение. Все

едно гледаше телевизионното състезание „Колелото на късмета“ — ще въртите ли колелото или ще се опитате да отговорите на въпроса? Запомнете, че ако не дадете правилен отговор, ще бъдете изхвърлени на снега на магистралата за Кънектикът и вълците ще ви разкъсат.

Не чу сигнал за свободна линия, а някакъв хриплив глас:

— Това е *девет! Девет!* Това е *девет! Девет!* Това е *десет! Десет!* Убихме твоите приятели! Всеки приятел вече е мъртъв! Това е *шест! Шест!*

С нарастващ ужас Майк се вслушваше не в думите, произнасяни от гласа, а от неговата дрезгава празнота. Не беше механичен, но не беше и човешки. Беше гласът на стаята. Невидимото присъствие, излъчващо се от стените и от пода, което сега му говореше по телефона, нямаше нищо общо с което и да било свръхестествено или паранормално явление, за което беше чел. Тук имаше нещо извънземно.

Не, още не е тук... ала идва. Гладно е и ти си неговата вечеря.

Майк се обърна, слушалката се изплъзна от безжизнените му пръсти и се полюшна на навития кабел както се полюшваше стомахът му, от нея продължаваше да звучи дрезгавият глас:

— *Осемнайсет!* Това е *осемнайсет!* Тичай в скривалището, когато прозвучи сирената! Това е *четири! Четири!*

Той машинално извади цигарата иззад ухото си, ухапа я и измъкна от джоба на шарената си риза кибритената кутийка с картинка, изобразяваща портиер със старомодна униформа, без да осъзнава, че след девет години въздържание се кани да запали цигара.

Пред очите му стаята започна да се топи. Ъглите и правите линии като че провисваха — не се изкривяваха, а се превръщаха в мавритански арки, които заплашваха да го ослепят. Стъкленият полилей се проточи като гъста слюнка. Картините се огънаха и заприличаха на предни стъкла на автомобили от миналото. Иззад стъклото на картината, окачено до вратата към спалнята, жената със старомодна вечерна рокля, кървящи гърди и канибалска усмивка, разкриваща заострените ѝ зъби, рязко се извърна и хукна нагоре по стълбището; при движението си не издаваше нито звук, сякаш бе героиня от ням филм. От телефонната слушалка продължаваше да се разнася глас, който звучеше като гласа на електрическа машинка за подстригване, ако можеше да говори:

— *Пет!* Това е *пет!* Не обръщай внимание на сирената! Дори ако излезеш от тази стая, никога няма да излезеш от нея! *Осем!* Това е *осем!*

Вратите към спалнята и към коридора започнаха да се накланят напред и да се разширяват по средата, образувайки сводове, през които да преминат безформени сатанински същества. Светлината заблестя по-ярко, започна да пари и изпълни помещението със жълто-оранжево зарево. В тапетите зейнаха малки черни прорези, които бързо се разраснаха и се превърнаха в усти. Подът се вдлъбна... сега Майк чу приближаването му... приближаването на обитателя на стая 1408, съществото в сенките, което говореше с хриплив глас.

— *Шест!* — изкрещя слушалката. — *Шест! Шибано, проклето ШЕСТ!*

Енслин погледна кибрита, който държеше, който беше взел от пепелника в спалнята. Портиер със смешна старомодна униформа, смешни старомодни коли с грамадни никелирани решетки на радиаторите.

Без да се замисля — вече не беше в състояние да мисли, Майк Енслин извади клечките и изплю цигарата. Драсна една клечка и я доближи до другите. Чу прашене, усети миризмата на горящ фосфор, която му подеждва така, сякаш беше вдъхнал ароматни соли, видя проблясъка при запалването на главичките. Все така машинално той доближи горящия букет до ризата си. Евтината дреха, произведена в Корея, Камбоджа или Борнео, вече беше доста износена и веднага се запали. Преди пламъците да лумнат пред очите му и да скрият стаята, той я видя съвсем ясно, като човек, който се е събудил от кошмарен сън и открива, че е попаднал в още по-страшен кошмар.

Съзнанието му се беше прояснило благодарение на силната миризма на фосфор и на горещината от запалената риза, ала стаята все така изглеждаше като архитектурна приумица в мавритански стил. Всъщност „мавритански“ изобщо не беше подходящата дума, обаче бе единствената, която поне приблизително да изрази случилото се... не, случващото се тук. Той се намираше в топяща се, загниваща пещера, изпълнена със завихрящи се форми и невъзможни наклонени плоскости. Вратата към спалнята се беше превърнала във вход към вътрешната камера на саркофаг. Вляво, където доскоро висеше натюрмортът с плодовете, стената се издуваше, разпукваше се в

прорези, които зейваха като усти, отварящи се към свят, от който се приближаваше *нещо*. Майк Енслин чуваше тежкото му и някак лакомо дишане, долавяше миризмата на нещо живо и опасно. Така миришеше клетката на лъва в...

Пламъците облизаха брадичката му и прогониха мислите от съзнанието му. Нетърпимата горещина отново го върна към действителността, той усети миризмата на опърлени косми, покриващи гърдите му, и без да обръща внимание на вдлъбващия се под, отново се спусна към вратата към коридора. От стените зазвуча жужене, напомнящо на това на насекомо. Жълто-оранжевата светлина ставаше все по-ярка, като че ли невидима ръка превърташе невидим реостат. Ала този път, когато Майк завъртя валчестата дръжка, вратата се отвори. Все едно съществото зад издуващите се стени не се интересувахе от горящия човек; може би не си падаше по печено месо.

III

В една популярна песен от петдесетте се казва, че светът е оцелял благодарение на любовта, ала може би е по-вярно да се каже, че причината за оцеляването му са съвпаденията. Руфъс Диърборн, който през онази нощ се беше регистрирал в стая 1414, намираща се близо до асансьорите, беше търговски представител на фирмата на шевни машини „Сингер“ и беше пристигнал от Тексас, за да договори с шефовете повишението си. По ирония на съдбата деветдесет години, след като първият гост на хотела, пренощувал в стая 1408, се хвърли през прозореца ѝ, друг търговски пътник, занимаващ се с продажба на шевни машини спаси живота на писателя, дошъл с намерението да съчини разказ за стаята, за която се говореше, че е обитавана от духове. А може би преувеличавам; възможно е Майк Енслин да оцелееше дори ако в коридора нямаше никого — най-вече човек, който тъкмо се връщаше в стаята си след разходка до машината за лед. Така или иначе не е шега работа да ти се подпали ризата и нашият герой сигурно щеше да получи много по-сериозни изгаряния, ако не беше Диърборн, който притежаваше остър ум и бързи реакции.

В интерес на истината Руфъс твърде смътно си спомняше точно какво се случи. Съчини доста смислена история, която охотно разказа на репортерите от вестниците и пред телевизионните камери (ролята на герой му допаднаше, пък и може би увеличаваше шансовете му за повишение); ясно си спомняше как видя в коридора човека, обгърнат от пламъци, но по-нататъшните събития сякаш бяха обгърнати от гъста мъгла. Напразно се опитваше да ги възкреси в съзнанието си — все едно се мъчеше да си припомни какво е правил по времето на най-тежкия запой в живота си.

В едно беше сигурен, но не го каза пред репортерите, защото беше безсмислено — писъкът на горящия човек сякаш се усилваше, като че ли звукът се регулираше чрез завъртане на бутон.

Диърборн, който носеше кофичка с лед, се спусна към него. Непознатият — „Веднага забелязах, че само ризата му гори“ — обясни

Руфъс на репортерите — се блъсна във вратата срещу стаята, от която беше излязъл, олюля се и падна на колене. В този момент Диърборн се озова до него. С крак притисна рамото на запаления човек и го просна на килима в коридора. После го посипа с бучки лед.

Диърборн смътно си спомняше тези подробности. Спомняше си и още нещо, което му беше направило впечатление — от запалената риза се излъчваше прекалено силна светлина — знойна жълто-оранжева светлина, която му напомни за пътуването до Австралия заедно с брат му преди две години. Взеха под наем всъдеход и прекосиха Великата австралийска пустиня — пътуването беше страхотно, но и страшничко. Най-страховити бяха грамадните скали по средата на пустинята, наречени Еърс Рокс. Стигнаха до тях по залез слънце и светлината, падаща върху издяланите мъжки лица, бе като тази... знойна и странна... дори неземна...

Той коленичи до горящия човек, който вече не гореше, а тлееше, до човека, покрит с ледени кубчета, и го преобърна, за да угаси пламъчетата, облизващи гърба на ризата. Мимоходом забеляза, че кожата от дясната страна на шията му е опушена и е покрита с мехури, а връхчето на ухото му като че ли се е стопило, но иначе... иначе...

Диърборн вдигна поглед и му се стори — разбира се, беше пълна лудост, но му се стори, че вратата на стаята, от която беше изскочил горящият човек, е изпълнена с червеникавата светлина на австралийски залез, знойната светлина на пуст свят, обитаван от същества, каквито не е виждал нито един човек. Светлината беше ужасяваща (също като монотонното бръмчене, сякаш издавано от електрическа машинка за подстригване, която се опитва да проговори), но го привличаше като магнит. Искаше му се да пристъпи в нея. Да види какво се крие от другата страна.

Може би Майк също спаси живота на Диърборн. Забеляза, че Руфъс става, сякаш вече не се интересува от човека на пода, и че лицето му е изпълнено с пулсиращата светлина, бликаща от стая 1408. Помнеше всичко с много по-големи подробности отколкото продавача на шевни машини, но в крайна сметка Руфъс Диърборн не бе принуден да се самозапали, за да оцелее.

Той сграбчи за панталона спасителя си.

— Не влизай там! — изрече задавено, с глас, прегракнал от дима. — Завинаги ще останеш там.

Диърборн спря и се втренчи в зачервеното, покрито с мехури лице на човека на пода.

— Там има призраци — добави Майк; думите му сякаш бяха възшебно заклинание, защото вратата на стая 1408 гневно се затръшна, преграждайки пътя на светлината, заглушавайки страховитото бръмчене, напомнящо на говор.

Руфъс Диърборн, един от най-способните служители на компанията за шевни машини „Сингер“, изтича до асансьорите и включи противопожарната аларма.

IV

В учебника „Лечение на изгаряния — диагностичен подход“, шестнайсетото издание на който излезе от печат близо шестнайсет месеца след краткия престой на Майк Енслин в стая 1408 в хотел „Долфин“, е поместена интересна снимка на писателя. На нея се вижда само торсът, но това наистина е Майк. Познава се по бялото квадратно петно отляво на гърдите му. Плътта около него е подута и зачервена, на някои места дори има изгаряния втора степен. Белият квадрат бележи мястото на джоба на късметлийската хавайска риза, в който бе пхнат диктофонът.

Пластмасовият корпус на диктофона се е поразтопил от високата температура, но устройството още работи, лентата е наред. Не са наред изреченията, които са записани на нея. След като тричетири пъти прослуша касетата, Сам Фаръл, агентът на Майк, я захвърли в сейфа си и се престори, че не забелязва как е настръхнала кожата на кльощавите му ръце, загорели от слънцето. Оттогава не я е изваждал. Не изпитва желание отново да я прослуша или да пусне записа, за да задоволи любопитството на приятелите си, някои от които на драго сърце биха извършили убийство, само и само да чуят записаните думи на Енслин; хората, които принадлежат към издателски бизнес в Ню Йорк, са тясно свързани и слуховете бързо се разпространяват.

На Фаръл не му допадна гласът на Майк, запечатан на лентата, не му допадна онова, което казва Майк (*„Всъщност една зима брат ми беше разкъсан от вълци на магистралата за Кънектикът“*... да му се не види, какво ли означава това?), а най-много не му допадат звуците на фона на гласа — понякога са като жвакането на дрехите, въртящи се в пералня, в която е изсипан прекалено много прах, друг път сякаш бръмчи старомодна машинка за подстригване... а понякога приличат на човешки глас.

Докато Майк беше в болницата, някой си Олин — управителят на проклетия „Долфин“, представете си — посети Сам Фаръл с молба

да прослуша записа на диктофона. Той категорично отказа, после предложи на господин Олин незабавно да се разкара от кантората му и по пътя към скапания си хотел да благодари на Бога, че Майк Енслин е решил да не съди управата за проявена небрежност.

— Опитах се да го убедя да не влиза в тази стая — промълви Олин. Тъй като по цял ден слушаше уморени пътници и капризни гости да се оплакват от какво ли не — от липсата на чисти кърпи в стаите до подбора на списанията, които се предлагат на щанда за пресата, заплахите на агента не му направиха впечатление. — Опитах всичко възможно. Ако някой е проявил небрежност през онази нощ, то това е вашият клиент, господин Фаръл. И знаете ли защо? Защото беше прекалено самонадеян и не вярваше в историите за призраци. Поведението му беше, меко казано, неразумно. Не, направо опасно за живота му. Обзалагам се, че вече е променил възгледите си.

Въпреки неприятното чувство, което записът вдъхваше на Фаръл, той все пак искаше Майк да го прослуша, да го разтълкува, може би да го използва за написването на нова книга. Знае, че в случилото се с Енслин се съдържа достатъчно материал не за разказ, не само за една глава, а за цяла книга. Книга, която ще има много по-голям успех от поредицата с названието „Десет нощи в...“ Разбира се, не вярва на твърденията на Майк, че е приключил не само със съчиняването на разкази за приведения, ами с писателската си кариера. Авторите на бестселъри понякога имат подобни изблици, това е всичко. Държат се като примадони, но в крайна сметка именно затова са преуспели писатели.

Майк Енслин пък си дава сметка, че се е отървал леко... предвид обстоятелствата. Можеше да получи много по-тежки изгаряния; ако Диърборн не го беше посипал с бучки лед, като нищо щеше да изтърпи поне трийсет операции за присаждане на кожа вместо четири. Отляво на шията още има белези, но лекарите в бостънския Институт по изгаряния твърдят, че с течение на времето те ще се заличат от само себе си. Знае още, че раните от изгарянията, които месеци след кошмарната нощ му причиняваха нечовешки болки, бяха необходими. Ако не беше кибритът с безвкусната, старомодна картинка върху кутийката, щеше да умре в стая 1408, а смъртта му щеше да бъде неописуема. В смъртния акт, издаден от съдебния лекар,

сигурно щеше да пише, че той е починал от инфаркт, но истината щеше да бъде по-страшна.

Много по-страшна.

Зае и това, че извади късмет, задето написа три популярни книги за призраци, къщи и замъци, обитавани от привидения, преди наистина да попадне на място, завладяно от зъл дух. Сам Фаръл може би не вярва, че Майк Енслин е дотук с писането, но не се и налага; Майк го знае и заради двама им. Не може да напише дори пощенска картичка, без да го побият ледени тръпки и да му прилошее. Случва се, когато само гледа писалка (или диктофон), да си помисли: *„Картините бяха окачени накриво. Опитах се да наместя картините.“* Не знае какво означава това. Не си спомня нито картините, нито каквото и да било от стая 1408... и слава Богу. Напоследък има проблеми с кръвното налягане (лекарят му обясни, че е често явление при хора с тежки изгаряния, и му предписа таблетки), зрението му не е наред (офталмологът му предписа капки), непрекъснато има болки в гърба, простата му се е увеличила... но това не е болка за умирање. Знае, че не е първият, който се е спасил от стая 1408, без наистина да се спаси — Олин се опита да му го каже — ала и това не е толкова страшно. Поне спомените му за онази нощ напълно са заличени. Понякога има кошмари, всъщност доста често (всъщност почти всяка нощ, мамка му!), обаче почти никога не си ги спомня, като се събуди. Останало е само усещането, че предметите започват да се заоблят и да се разтапят, както се бе разтопил корпусът на диктофона.

Премести се да живее в Лонг Айлънд и когато времето е хубаво, прави дълги разходки по брега. По време на една разходка само веднъж беше на границата да изрече онова, което си спомня за случилото се през седемдесетте минути, прекарани в стая 1408

— Никога не е било човек — каза с треперлив глас, обръщайки се към прииждащите вълни. — Привиденията... те поне някога са били хора. Онова в стената обаче... онова в стената...

Казват, че времето лекува. Той се надява с течение на времето кошмарите да изчезнат като белезите на шията му. Ала междувременно нощем осветлението в спалнята му е включено, та като се събуди от някой страшен сън, веднага да види къде се намира. В къщата няма телефон; в подсъзнанието му е загнездено нещо, което

го кара да мисли, че ако вдигне слушалката, ще чуе дрезгав глас: „Това е девет! Девет! Убихме твоите приятели! Всеки приятел вече е мъртъв!“

А когато слънцето залезе и вечерите са безоблачни, той спуска щорите и завесите на всички прозорци. Седи като човек в тъмната стаичка на фотограф, докато часовникът го извести, че светлината — дори най-слабото зарево на хоризонта — е угаснала.

Не понася светлината по залез слънце.

Онова жълтеникаво сияние, преминаващо в оранжево, напомнящо на светлината в австралийската пустиня.

ДА СЕ ВОЗИШ НА ВАГОНЧЕТО НА СМЪРТТА

Мисля, че в увода към настоящия сборник казах всичко необходимо за този разказ. Пресъздал съм история, каквато можете да чуete във всяко провинциално градче. Също като в друг мой разказ от по-ранен период („Жената в стаята“, поместен в сборника „Нощна смяна“) се опитвам да споделя какво почувствах, като узнах, че майка ми е на смъртно легло. В живота на повечето от нас неизбежно настъпва момент, в който сме принудени да приемем като действителност смъртта на любими хора... а оттам и факта за собствената ни наближаваща смърт. Може би най-добрият сюжет в романите и разказите на ужаса е именно нашата потребност да проумеем тайна, която се разгадава само с помощта на оптимистично въображение.

През живота си не съм разказвал на никого тази случка и не вярвах, че ще го сторя — не от страх, че ще ме помислят за лъжец... а защото се срамувах... и защото аз съм *главният герой*. Винаги съм имал усещането, че ако я разкажа, не само ще омаловажа случилото се, но ненужно ще очерня себе си; ще превърна историята в банален разказ, подобен на онези разкази за призраци и духове, с които преди лягане ръководителят в скаутския лагер плаши хлапетата. Може би се страхувах, че ако, докато я разказвам на някого, я чуя със собствените си уши, ще се помисля за лъжец. Ала след смъртта на майка ми си разбих съня. Задрямвах, но след малко се сепвах и откривах, че изобщо не ми се спи и че треперя. Оставях включена нощната лампа,

което донякъде помагаше, но не колкото си мислите. Забелязали ли сте, че нощем сенките са много-много повече? Дори когато осветлението е включено, пак са прекалено много. Казваш си, че онези, издължените, може да са сенки на какво ли не.

На каквото ти дойде на ума.

* * *

Бях първа година студент в Мейнския университет, когато госпожа Маккърди ми телефонира да ме съобщи за мама. Не помня баща си, защото е починал, когато съм бил твърде малък, няхах братя или сестри, затова ние двамата, Алан и Джийн Паркър, бяхме сами срещу целия свят. Госпожа Маккърди, съседката от къщата, намираща се срещу нашата, ми телефонира в апартамента, в който живеях с още трима колеги от университета. Каза, че е намерила номера в бележника, прикрепен с магнит за вратата на хладилника на мама.

— Получила е удар — обясни, говорейки привлечено като всички янки — докато е била на работа в ресторанта. Ама ти да не хукнеш като бесен насам, чу ли? Докторът вика, че майка ти е прескочила трапа, щото е в съзнание и говори.

— Добре, но дали говори свързано? — попитах. Мъчех се да говоря спокойно и дори шеговито, ала сърцето ми биеше до пръсване, внезапно ми се стори, че в дневната е прекалено горещо. Бях сам в апартамента — беше сряда и колегите ми имаха лекции през целия ден.

— И още как! Първото, което каза, бе да ти се обадя, ама да гледам да не ти изкарам ангелите. Май е свързано, а?

— Да — промърморих. Въпросът е, че наистина се изплаших. Как ще се почувствате, ако ви съобщят, че са закарали майка ви с линейка в болницата?

— Заръча да не мърдаш от там и да си гледаш науката. Другата седмица, ако не си много зает, ела да я видиш.

„Как не! — помислих си. — Как ли пък няма да остана през двата почивни дни в скапания апартамент, докато майка ми лежи в болницата на хиляди километри от тук и може би е на прага на смъртта.“

— Не бой се, синко — продължи приказливата госпожа Маккърди. — Майка ти още е млада и държлива. Само дето напоследък качи бая килограми и кръвното ѝ е височко. Отгоре на всичко пуши... Ако иска да поживее някоя и друга годинка повече, трябва да откаже цигарите.

Съмнявах се, че мама ще спре цигарите... независимо от здравословното си състояние. Беше заклета пушачка. Благодарих на госпожа Маккърди, че ме държи в течение.

— Веднага щом се прибрах, ти звъннах. Та кога каза, че ще дойдеш, Алан? В събота ли? — В гласа ѝ долових подигравателни нотки, сякаш тя се съмняваше, че ще посетя болната си майка.

Надникнах през прозореца — беше прекрасен октомврийски следобед, кристалносиньото небе на Нова Англия се извисяваше над дърветата, които ронеха пожълтели листа по тротоарите на Мил Стрийт. Погледнах часовника си. Три без двајсет. Телефонът иззвъня тъкмо когато тръгнах към университета — семинарът по философия започваше в четири.

— Шегуваш ли се? — възкликнах с престорено възмущение. — Чакайте ме още тази вечер.

Тя се изсмя, после се закашля — помислих си, че е адски нахално от нейна страна да поучава някого да се откаже от пушенето, след като пали една от друга любимите си цигари „Уинстън“.

— Браво, моето момче. Сигурно първо ще отидеш в болницата, после ще се прибереш в къщата, а?

— Да, сигурно — смотолехих. Нямаше смисъл да ѝ обяснявам, че скоростната кутия на вехтата ми кола се е прецакала, поради което през близкото бъдеще таратайката нямаше да мръдне от мястото си. Казах си, че ще пътувам на автостоп до Луистън, после ще помоля някой да ме закара до родния ми дом в Харлоу, ако не е станало прекалено късно. В случай, че се забавех в болницата, щях да подремна на стол в чакалнята. И друг път се бях придвижвал по този начин, за да се прибера у дома от университета. Или пък бях прекарвал нощта облегнат на автомат за кока-кола.

— Ще оставя ключа под червената ръчна количка — заяви госпожа Маккърди. — Сещаш се за какво говоря, нали?

— Разбира се. — До вратата на бараката в задния двор майка ми държеше вехта ръчна количка, в която през лятото засаждаше цветя.

Като се замислих за количката, сякаш за пръв път осъзнах какво се е случило; майка ми е в болницата, къщичката в Харлоу, в която бях израснал, тази вечер ще остане тъмна, защото няма кой да включи осветлението след падането на мрака. Госпожа Маккърди можеше да си разправя, че мама е млада, но когато си на двайсет и една, четирийсет и седем годишната ти майка ти изглежда на преклонна възраст.

— Карай внимателно, Алан. Не бързай. Както казват ченгетата, не превишавай скоростта.

Разбира се, скоростта на придвижването ми щеше да зависи от шофьора, който благоволи да ме качи на автостоп; честно казано, надявах се да се случи човек, който кара като луд. Нямах търпение по-скоро да стигна до Областната болница в Мейн. Нямах смисъл обаче да създавам излишни тревоги на госпожа Маккърди.

— Няма — отговорих. — Още веднъж благодаря.

— Няма защо. И бъди спокоен, майка ти ще се оправи. Божке, как ще се зарадва, като те види!

Затворих, после написах бележка до моите съквартиранти, обяснявайки какво се е случило и къде отивам. Помолих Хектор Пасмор, на когото можех да разчитам, да се свърже с моите преподаватели и да им разкаже за неприятностите ми, за да не ме обвинят в самоволно отсъствие от лекциите — двама-трима от тях бяха много доказливи на тази тема. Натъпках в раницата една смяна бельо и поразкъсан екземпляр от „Увод във философията“ и потеглих на път. Само след седмица се отказах от този предмет, въпреки че имах високи оценки. През онази нощ мирогледът ми коренно се промени, а учебниците по философия не предлагаха отговори на въпросите, които ме вълнуваха. Вече знаех, разбирате ли — под повърхността — и нито един учебник не обяснява какво представляват. Струва ми се, че понякога е за предпочитане да забравиш за съществуването им. Стига да можеш, разбира се.

* * *

Разстоянието от Мейнския университет в Ороно до Луистън в окръг Андроскогин е сто деветдесет и два километра, а най-краткият

път до там е по шосе № 95. Само че ако пътуваш на автостоп, магистралата не е най-добрият избор; щатските полицаи най-безцеремонно те изритват дори ако само стоиш на банкета; случи ли се да те спипа едно и също ченге, глобата ти е в кърпа вързана. Ето защо тръгнах по шосе № 68, което минава югозападно от Бангор. Движението по този път е доста оживено и ако не приличаш на психар, избягал от лудницата, винаги ще се намери някой да те качи. Пък и ченгетата не са толкова нахъсани и, общо взето, те оставят намира.

Първият шофьор, който ме взе, беше някакъв намусен застрахователен агент. След като ме свали в Нюпорт, двайсетина минути стоях в вдигнат палец на кръстопътя с шосе № 2, после над мен се смили старец, пътуващ за Боудънам. Докато шофираше, той непрекъснато се пипаше отпред, като че ли се мъчеше да хване нещо, което пълзи по чатала му.

— Жена ми все ми викаше, че ще свърша в канавката с нож в гърба, ако продължавам да качвам стопаджии — обясни той, — ама като видя младок да стои край пътя, ми идва наум за моите си младини. Хабер си нямаш колко пъти съм вдигал палец. А гледай какво стана — тя от четири години гние в гроба, а аз съм жив и здрав и си карам все същия стар додж! Понявгаш ми е много чоглаво без нея! — Отново се хвана за чатала и попита: — А ти къде отиваш, синко?

Обясних му причината, поради която искам да се добера до Луистън.

— Гадна работа — промърмори той. — Горкичката ти майка! Много съжалявам!

Съчувствието му беше толкова искрено и спонтанно, че неволно се просълзих. Примигнах, за да не се разплача. Последното, което исках, бе да избухна в ридания пред стареца, шофиращ вехта таратайка, воняща на урина.

— Госпожа Маккърди — съседката, която ми съобщи новината — каза, че положението не е толкова сериозно. Майка ми е още млада, едва четирийсет и осем годишна е.

— Тъй си е, обаче ударът е лоша работа. — Изглеждаше искрено загрижен. Костеливите му пръсти като нокти на граблива птица се вкопчиха в провисналия панталон от груб зелен плат. — Да, винаги

има опасност да стане някоя беля! Знаеш ли какво, синко, щях да те закарам право в болницата, честна дума, щях да те оставя пред главния вход, ако не бях обещал на брат ми Ралф да отидем в старческия дом в Гейтс! Жена му е там, хванала я е онази болест на забравянето... Да пукна, ако си спомням как ѝ викаха... май беше Андерсън... не, Алварец или нещо такова.

— Алцхаймер — казах.

— Тъй, тъй. Май и мен започва да ме хваща. Да му се не види, как ми се иска да те закарам!

— Не е необходимо. Лесно ще се придвижа от Гейтс до Луистън.

— Тъй си е. Горката жена! Толкова е млада! Още няма и петдесет! — Пак се зачеса отпред. — Скапаният бандаж ще ме побърка! — възкликна, после се изкиска — едновременно отчаяно и развеселено. — Гадна херния! Запомни от мен, синко — ако живееш дълго, чарковете ти се скапват. Накрая Господ ти тегли як шут отзад, да го знаеш! Хм, ама ти си добро момче, щом си зарязал учението и си хукнал при горкичката жена!

— Тя е прекрасна майка — промълвих и очите ми отново засмъдяха от напирашите сълзи. Като заминах да уча в Мейн, не изпитвах носталгия по родния дом — само първата седмица ми беше малко криво — но в този момент ужасно ми домъчня за вкъщи и за мама. Както вече споменах, с нея сме сам-самички на света, нямаме близки родственици. Не можех да си представя живота без нея. Госпожа Маккърди каза, че мама е прескочила трапа. „Дано не ме е излъгала, глупачката! — помислих си. — Дано!“

Известно време двамата със стареца мълчахме. Той не беше шофьорът-фурия, за който мечтаех — караше с шейсет километра в час, само чат-пат преминаваше в другото платно, но разстоянието беше голямо, пък и трябваше да съм благодарен, че съм намерил някой да ме качи. Шосе № 68 се разстиляше пред нас като дълъг бинт, развиван от невидими пръсти; от двете му страни се нижеха безкрайни гори, градчета се мяркаха за една-две минути, после оставаха зад нас — Ню Шарън, Офелия, Уест Офелия, Ганистан (ако щете вярвайте, но на времето това градче се наричаше Афганистан), Меканик Фолс, Касъл Вю, Касъл Рок — във всяко неизменно имаше бар и бензиностанция на самообслужване. Отминаващият ден сякаш изцеди ярката синева на небето и то избледня; старецът включи първо

сигналните светлини, после фаровете. Изглежда, не забелязваше, че кара на дълги, въпреки че шофьорите на автомобилите, пътуващи в отсрещното платно, също включваха фаровете на дълги светлини, за да го подсетят, че ги заслепява.

— Жената на брат ми даже не помни името си — промърмори. — Хал-хабер си няма от нищичко! Направо я скапа тая болест на Андерсън, синко! А погледът ѝ е един... тя като че ли казва: „Изведете ме от тук!“... или би го казала, ако си спомни думите! Сецаш ли се какво имам предвид?

— Да — отвърнах. Дълбоко си поех въздух и се запитах дали миризмата на урина лъха от стареца, или той има куче, което често се вози до него. Чудех се дали ще се обиди, ако сваля стъклото. В края на краищата се пристраших, през прозореца лъхна свеж въздух. Очевидно това не му направи впечатление, както не му правеха впечатление сигналите на другите шофьори.

Към седем часа превалихме хълма преди Уест Гейтс и моят шофьор възкликна:

— Гле'й, гле'й, синко! Луната! Бива я, а?

Небесното светило наистина го биваше — грамадна оранжева топка, увиснала на хоризонта. Незнайно защо ми се стори, че в нея има нещо зловещо. Изглеждаше и бременна, и порочна. Докато се вирах в нея, внезапно ми хрумна ужасяваща мисъл — ами ако майка ми не ме познае, когато застана до леглото ѝ? Ами ако напълно е загубила паметта си и хал-хабер си няма от нищичко? Ами ако лекарят ми каже, че някой трябва да се грижи за нея до края на живота ѝ? Този някой ще бъда аз, разбира се — тя си няма никого другиго. Ще трябва да се сбогувам с университета. Какво ще кажете по въпроса, приятели и съседи?

— Пожелай си нещо, момче! — извика старецът. От възбуда гласът му изтъня и стана някак неприятен и остър — сякаш парченца стъкло се забиваха в тъпанчетата ми. Отново се зачеса отпред, нещо изплющя като разтеглен ластик. Запитах се как е възможно при такова дърпане и усукване да не откъсне топките си, ако ще да носи и два бандажа. — Пожелаеш ли си нещо по пълнолуние, винаги се сбъдва, така знам от баща ми.

Пожелах си, като вляза в болничната стая, майка ми да ме познае, очите ѝ да проблеснат, да произнесе името ми. Пожелах го, но

след миг си пожелах да не го бях искал; хрумна ми, че каквото и да си пожелаеш под светлината на тази зловеща луна, няма да е на добро.

— Ах, синко! — въздъхна старецът. — Моето желание е жена ми да е жива. Ще ѝ се извиня за всяка крива дума, дето съм ѝ казал!

След двайсет минути, когато небето на запад още светлееше, а разплутата луна все така се кокореше от небето, пристигнахме в Гейтс Фолс. На кръстовището с Плезант Стрийт има светофар, който винаги е на жълто. Малко преди да го наближим, моят шофьор зави надясно, като блъсна в банката предното дясно колело на доджа. От внезапния удар едва не си прехапах езика. Старецът предизвикателно ме изглежда, изражението му беше на необузdana възбуда — всъщност всичко в него беше необуздано, само че останалото не го бях забелязал; като го гледах, непрекъснато ми се натрапваше асоциацията с натрошените стъклъца. А всичко, което кажеше, звучеше като възклицание.

— Ще те закарам до там! Да, сър! Майната му на Ралф! Само кажи!

Исках час по скоро да видя майка си, но мисълта, че още четирийсет километра ще ме лъха вонята на урина, а колите в отсрещното платно ще ме заслепват с фаровете си, не беше особено съблазнителна. Неприятна бе и перспективата да седя до стария куфелник, докато доджът слаломира между четирите платна на Лисбон Стрийт. Но най-неприятното беше самият старец. Нямаше да издържа още четирийсет километра, докато той дърпа топките си и ми надува главата със стържещия си глас.

— Не е необходимо — отвърнах. — Не бива да нарушавате обещанието пред брат си. — Отворих вратата и тогава се случи тъкмо онова, от което се страхувах — той ме сграбчи за рамото. Впи в плътта ми пръстите, с които през цялото време чешеше пакета си.

— Само кажи! — повтори, в прегракналия му глас прозвучаха заговорнически нотки. — Ще те оставя пред централния вход на болницата. Тъй-тъй! Пет пари не давам, че се виждаме за пръв и сигурно за последен път! Хич даже! Ще те закарам право... *там!*

— Не е необходимо — повторих, изведнъж ми се прииска да изскоча от колата, да се освободя от хватката му, без да ме е грижа дали парче от ризата ми ще остане в грабливите, костеливи пръсти. Вкопчил се беше в мен като удавник. Страхувах се, че като понеча да сляза, той ще ме хване още по-здраво, дори ще се опита да ме стисне

за шията, ала страховете ми се оказаха напразни. Когато протегнах крак навън, старецът охлаби хватката си, после отдръпна ръка. А пък аз се запитах, както винаги правим, когато премине необяснимата ни паника, защо толкова съм се шубелисал. Той беше само форма на живот на въглеродна основа в екосистема „Додж“, воняща на урина, и изглеждаше разочарован, че отхвърлих предложението му. Беше най-обикновен старец, който не може да свикне с бандажа против херния. Да му се не види, от какво се изплаших?

— Много благодаря, че ме докарахте дотук, и за любезното предложение — казах. — Обаче знам, че като тръгна нататък — посочих Плезънт Стрийт, — за нула време някой ще ме качи.

Няколко минути той не проговори, накрая въздъхна и кимна:

— Тъй-тъй! Добре си го намислил! Обаче не влизай в града — никой не качва стопаджии в града, щото трябва да спре, а онези отзад бибипкат с клаксоните.

Виж, тук имаше право — глупаво е да се надяваш, че някой ще те вземе на стоп в града дори в забутано градче като Гейтс Фолс. Старият куфелник очевидно не бе излъгал, когато каза, че навремето доста е попътувал на автостоп.

— Ама, синко, наистина ли си сигурен? Знаеш поговорката: „По-добре една птичка в ръката, отколкото ято в небето.“

Отново се поколебах. По отношение на птичката моят нов приятел имаше право. На около два километра от светофара Плезънт Стрийт вече се наричаше Ридж Роуд, който цели двацет и четири километра криволичи сред гъсти гори, докато се слее с шосе №196 в покрайнините на Луистън. Падаше мрак, а от опит знаех, че нощем е по-трудно да се пътува на автостоп — когато стоиш на банкета на второстепенен път и фаровете те осветят, изглеждаш като беглец от изправителното училище за малолетни престъпници, ако ще и косата ти да е прилежно сресана, а ризата — напъхана в панталона. Обаче не ми се щеше повече да пътувам със стареца. Въпреки че вече бях на безопасно разстояние от него, все ми се струваше, че в този човек има нещо злоещо... може би защото речта му беше изпъстрена с възклицания. Освен това не се съмнявах, че някой ще ме закара до Луистън — когато пътувам на автостоп, късметът ми винаги работи.

— Да, сигурен съм — отговорих. — Много съм ви задължен. Честна дума.

— Няма защо, синко. Няма защо! Жена ми... — Млъкна, а аз видях, че се е просълзил. Отново му благодарих, после затворих вратата, за да му попреча да добави още нещо.

Забързано прекосих улицата, под жълтата мигаща светлина сянката ми ту се появяваше, ту изчезваше. Като се отдалечих, се обърнах. Вехтият додж още стоеше до магазина с табелка „При Франк — газирани напитки и плодове“. Уличните лампи, макар и слаби, осветяваха колата — видях, че старецът се е привел над волана. Ни в клин, ни в ръкав ми хрумна, че съм го убил, като отказах помощта му.

Изад ъгъла се появи кола, шофьорът включи на дълги светлини. Този път старецът превключи на къси и така разбрах, че е жив. След миг потегли, направи плавен завой и се отдалечи. Наблюдавах доджа, докато изчезна от погледа ми, сетне вдигнах очи към луната. Вече не беше толкова подпухнала, оранжевият ѝ цвят не беше толкова наситен, ала въпреки това пак изглеждаше зловеща. Хрумна ми, че никога досега не бях чувал поверието човек да си пожелае нещо при пълнолуние — според мен желанията се сбъдват само когато зърнеш вечерницата в небето. Докато стоях на улицата сред стъстващия се мрак, отново ми се прииска да си „взема обратно желанието“.

* * *

Тръгнах по Плезант Стийт и зърнех ли кола, вдигах палец, но нито един шофьор не благоволи дори да намали скоростта. Отначало от двете страни на улицата имаше къщи и магазини, ала скоро тротоарът свърши и дърветата безмълвно завладяха територията. Всеки път, когато фарове осветяваха пътя, изтласквайки сянката ми пред мен, се обръщах, вдигах палец и подкупващо се усмихвах, за да покажа, че съм благонадежден. Всеки път автомобилът профучаваше край мен, без дори да намали скорост. Веднъж някой извика: „Хвани се на работа, нещастнико!“, чуха се смехове.

Не се страхувам от мрака — по-точно тогава не се страхувах — но с всяка крачка все повече съжалявам, че не приех предложението на стареца да ме остави пред главния вход на болницата. Може би преди да тръгна, трябваше, да залепя на един картон лист, на който с големи букви да напиша: „МОЛЯ, ЗАКАРАЙТЕ МЕ ПРИ БОЛНАТА

МИ МАЙКА“, макар че и това едва ли щеше да помогне. В края на краищата всеки психар може да си направи подобна табела, нали?

Продължих да вървя по банкета, дребни камъчета скърцаха под маратонките ми, вслушвах се в звуците на падащата нощ — лай на куче, който се чуваше отдалеч, бухане на бухал почти досами пътя, въздишката на надигания се вятър. Небето бе озарено от лунната светлина, но самата луна не се виждаше — на това място високите дървета я скриваха от погледа ми.

Като напуснах очертанията на града, все по-малко коли минаваха край мен. С всяка изминала минута отказът ми да се възползвам от предложението на стареца ми се струваше все по-глупав. Започнах да си представям как майка ми се е проснала в болничното легло, устата ѝ е изкривена, животът постепенно я напуска, ала тя се е вкопчила в него като удавник за сламка, за да ме види, без да подозира, че няма да я заваря жива само защото не са ми допаднало пискливият глас на един старец и колата му, воняща на урина.

Изкачих един стръмен хълм и като се озовах на върха му, лунната светлина отново ме обля. Вдясно от пътя вместо дървета имаше малко гробище. Надгробните камъни блестяха под бледата светлина. Нещо малко и черно се беше сгушило до един от тях и ме наблюдаваше. Пристъпих по-близо, за да го разгледам. Едва когато черното кълбо подскочи, видях че е катерица. Животинчето раздразнено ме стрелна с червеникавите си оченца, после се скри сред високата трева. Изведнъж осъзнах, че съм капнал от умора... всъщност бях на прага на пълното изтощение. Откакто преди пет часа госпожа Маккърди ми телефонира, действах под влияние на адреналина, ала сега запасите ми очевидно бяха изчерпани. Това беше лоша новина. Добрата бе, че натрапчивата и безумна мисъл, че трябва да бързам, преди да е станало прекалено късно, ме беше напуснала... поне засега. Избрал бях да тръгна по Бридж Роуд вместо по шосе №68 и дори да съжалявах, нямаше смисъл да се упреквам. Майка ми често казваше: „Говореното — изговорено, стореното — сторено.“ Много си падаше по подобни дзен афоризми, повечето от които ми се струваха безсмислени. Безсмислени или не, този ми подейства успокояващо. Дори да я заваря мъртва, като се добера до болницата, значи така е било писано. А може би няма да се случи най-лошото. Госпожа

Маккърди твърдеше, че според доктора мама била прескочила трапа; каза още, че майка ми още е млада. Само дето напоследък е качила бая килограми и кръвното ѝ е височко. Отгоре на всичко пуши, обаче още е много млада, нали така?

Междувременно се намирах в гориста пустош и бях капнал от умора — внезапно се почувствах така, сякаш маратонките ми са се превърнали в циментови блокчета.

В ниската каменна стена, отделяща гробището от шосето, имаше широка пролука, през която в праха бяха очертани два коловоза. Седнах на стената така, че да наблюдавам Ридж Роуд и в двете посоки. Казах си, че видя ли фарове на кола, движеща се по посока на Луистън, ще застана край пътя и ще вдигна палец. Дотогава ще поседя с раницата на скута си и ще чакам поне малко сила да се върне в уморените ми крака.

От тревата се надигаше блестяща мъглица. Усилващият се вятър шумолеше в клоните на дърветата, които заобикаляха гробището. Някъде наблизо ромонеше вода, от време на време се чуваше крякане на жаба. Гледката беше прекрасна и ми поддейства успокояващо, сякаш гледах илюстрация в книга с романтични стихове.

Огледах пътя и в двете посоки, но дори на хоризонта не се виждаше блясък от фаровете на приближаващ се автомобил. Станах и влязох в гробището. Кичур коса бе паднал на челото ми, ала вятърът го приглади обратно. Мъглата лениво се стелеше около обувките ми. Надгробните камъни в дъното явно бяха поставени отдавна, повечето бяха килнати или повалено. Онези, намиращи се близо до мен, бяха по-скорошни. Наведох се, за да разгледам един, който беше отрупан с още неувехнали цветя. На лунната светлина прочетох името — Джордж Строб. Датите отдолу бележеха краткия житейски път на Джордж Строб 19 януари 1977 от едната страна, а от другата — 12 октомври 1998. Ето защо цветята още не бяха увехнали — 12 октомври беше преди два дни, а от 1998 бяха изминали две години. Родствениците и приятелите на Джордж бяха дошли на гроба му, за да почетат паметта му. Под името и датите беше написано още нещо. Наведох се още повече, за да го прочета...

...и панически отскочих назад, давайки си сметка, че съм съвсем сам в някакво гробище, озарено от лунната светлина.

„Говореното — изговорено, стореното — сторено“ — гласеше надписът.

Разбрах, че майка ми е мъртва, може би беше умряла именно в този момент и нещо ми изпращаше послание. Нещо, което определено притежаваше извратено чувство за хумор.

Бавно заотстъпвах към пътя; вслушвах се във вятъра, полюшващ клоните на дърветата, вслушвах се в ромоленето на потока и в квакането на жабата, наострил уши за друг звук — шумолене на суха пръст и изтръгващи се корени, докато нещо, което още не е съвсем мъртво, протяга ръка към марафонката ми...

Краката ми се подкосиха. Политнах, ударих лакътя си в един надгробен камък и едва не разцепих тила си в друг. Тупнах по гръб на земята, а над мен надвисна луната, която току-що се беше издигнала над дърветата. Вече не беше оранжева, а бяла и блестеше като полирана кост.

Вместо след падането да изпадна в още по-голяма паника, съзнанието ми се проясни. Нямах представа какво съм видял, но със сигурност не бе каквото съм *си въобразил, че виждам*; подобни свръхестествени явления допадат на почитателите на Джон Карпентър и Уес Крейвън, но никога не се случват в действителност.

„Да, добре, чудесно — прошепна въображаем глас. — Ако сега си тръгнеш, ще продължиш да вярваш, че призраците и таласъмите са измислица. Ще продължиш да го вярваш до края на живота си.“

— Майната ти! — казах и се изправих. Отзад джинсите ми бяха мокри и прилепнали към кожата. Не ми беше лесно да се върна при надгробния камък на Джордж Строб, ала се оказа, че не е трудно колкото очаквах. Вятърът стенеше в клоните и все повече се усиливаше — сигурен знак за влошаване на времето. Около мен подскачаха сенки. Клоните се триеха един в друг и проскърцваха. Наведох се над камъка и прочетох:

ДЖОРДЖ СТРОБ

19 ЯНУАРИ 1977 — 12 ОКТОМВРИ 1998

Загина млад и зелен, зло му беше сторено

Стоях приведен, опрял длани на бедрата си, и се вирах в надписа; осъзнах, че сърцето ми е биело до пръсване едва когато то започна да възвръща обичайния си ритъм. Казах си, че първия път съм

се объркал. В края на краищата дори да не бях уморен и в стресово състояние, всеизвестно е, че лунната светлина подвежда. Точка по въпроса.

Само дето знаех, че съм прочел „Говореното — изговорено, стореното — сторено“.

Мама беше мъртва.

— Майната ти — повторих и се обърнах. Изведнъж забелязах, че мъглата, която се издигаше от тревата, е започнала да просветлява. Чух шум от двигател. Приближаваше се някаква кола.

Изтичах обратно през широката пролука в стената, като пътьом грабнах раницата. Вдигнах палец тъкмо когато автомобилът преваля хълма и фаровете за миг ме заслепиха. Разбрах, че шофьорът ще спре още преди колата да намали скорост. Понякога човек интуитивно усеща какво ще се случи, а пък интуицията на „професионалния“ стопаджия е развита още по-силно.

Колата ме отмина, после шофьорът зави вдясно и спря на банкета, където свършваше каменната стена, разделяща гробището от Ридж Роуд. Хукнах към автомобила, без да обръщам внимание на раницата, която ме удряше по коленете. Беше марка „Мустанг“, от онези страхотни модели, произведени в края на шейсетте или на седемдесетте. Моторът силно ръмжеше, което ме наведе на мисълта, че при следващия технически преглед ще накарат собственика да смени шумозаглушителя... но това не ме засягаше.

Отворих вратата и се настаних на предната седалка. Пуснах раницата между краката си, в този момент усетих някаква миризма — почти позната и малко неприятна.

— Благодаря — казах. — Много благодаря.

Човекът зад волана носеше избелели джинси и черна тениска с отрязани ръкави. Имаше слънчев загар и яки мускули, десният му бицепс беше обгърнат от татуировка на синя бодлива тел. На главата си беше нахлупил зелена бейзболна шапка, обърната с козирката назад. На тениската му беше прикрепена значка, но от мястото, на което седях, не можех да прочета надписа.

— Няма за какво — промърмори той. — В града ли отиваш?

— Да — отговорих. — В тази част на света Луистън е единственото населено място северно от Портланд, което би могло да се нарече „град“. Затворих вратата и забелязах, че на огледалцето за

обратно виждане е закачен ароматизатор във формата на елхичка — неговата миризма бях усетил, когато се качих. Помислих си, че тази вечер обонянието ми е подложено на жестоко изпитание — първо вонята на урина, сега пък натрапчивата миризма на бор. После си казах, че трябва де изпитвам облекчение, задето някой ме е качил. Непознатият натисна педала за газта, мустангът с рев се понесе по Ридж Роуд, аз се опитах да си внуша, че чувствам облекчение.

— По каква работа отиваш в града? — попита той?

Изгледах го изпод око — навярно беше мой връстник, може би посещаваше вечерните занятия в техническия колеж в Обърн или работеше в една от малкото останали текстилни фабрики в околността. А през свободното си време вероятно лежеше под мустанга, защото така правят всички младежи от глухата провинция — наливат се с бира, пушат по малко трева, поправят колите си. Или мотоциклетите си.

— Брат ми се жени. Ще му бъде кум. — Изтърсих лъжата ей-така, без причина. Не исках непознатият да разбере за майка ми, макар че не знаех защо държа да го запазя в тайна. Нещо не беше наред. Не знаех какво, нито пък как го разбрах, но бях абсолютно сигурен. — Репетицията е утре. А вечерта ще има ергенско празненство.

— Брей, не думай! — Той се обърна и ме изгледа. Забелязах, че има красиво лице, раздалечени очи и плътни устни. Усмиваше се леко, погледът му беше подигравателен.

— Да, програмата е доста натоварена — смотолевих.

Страхувах се. Ни в клин, ни в ръкав отново изпитах страх. Нещо не беше наред, може би още от момента, в който, щом зърнах разплутата луна, изкуфелият старец ме накара да си пожелаая нещо. А може би дори от мига, в който се обади госпожа Маккърди и ми каза, че има за мен лоши новини, които не са чак толкова лоши.

— Сигурно се радваш, братле — каза младежът. — Човек си прекарва гот на сватбата на брат си. Как се казваш?

Не бях изплашен, а направо ужасен. Нищо, абсолютно нищо не беше наред, няхах представа защо и как играта бързо загрубя. Едно обаче знаех — не исках шофьорът на мустанга да научи името ми също така не желаех да разбере защо отивам в Луистън. Не че щях да стигна до Луистън. Бях сигурен, че никога повече няма да видя

Луистън. Почувствах го интуитивно, както преди малко разбрах, че шофьорът ще спре да ме вземе. А пък миризмата... досещах се нещичко по този въпрос. Не усещах миризмата на ароматизатора, а друга, донякъде замаскирана от аромата на бор.

— Хектор. — Изгърсих първото име, което ми дойде на ума — името на моя съквартирант. — Казвам се Хектор Пасмор. — Въпреки че устата ми беше пресъхнала, гласът ми не издаваше страха ми, което беше добре. Някакъв вътрешен глас ми подсказваше да не показвам пред шофьора на мустанга, че съм надушил нещо гнило... в прекия и преносния смисъл. Това беше единственият ми шанс.

Той се поизвърна към мен, едва тогава видях надписа на значката: „ВЗИХ СЕ НА ВАГОНЧЕТО НА СМЪРТТА В ЛУНАПАРКА В ЛЕЙКОНИЯ“. Знаех къде се намира този лунапарк, макар че от години не бях ходил там.

Видях плътна черна линия, която опасваше шията му, само че това не беше татуировка. Дузини тънки линейки я пресичаха вертикално. Бяха шевове, направени от човека, който е прикрепил главата към тялото му.

— Приятно ми е да се запознаем, Хектор — каза той. — Аз съм Джордж Строб.

Ръката ми се протегна, но имах усещането, че сънувам. Искаше ми се да е сън, ала не беше; случващото се бе прекалено реалистично. Под миризмата на боровия ароматизатор се долавяше друга, на някакъв химикал, може би формалдехид. Возех се с мъртвец.

* * *

Със сто километра в час мустангът се носеше по Ридж Роуд, преследвайки дългите светлини на фаровете си под луната, която приличаше на излъскано медно копче. Дърветата, които притискаха шосето от двете страни, танцуваха и се гърчеха под напора на вятъра. Джордж Строб ми се усмихна с празните си очи, пусна ръката ми и отново се загледа в пътя. В гимназията бях чел „Дракула“, а сега едно изречение от романа възкръсна в съзнанието ми, отеквайки като камбана: „Мъртвите карат бързо.“

„Не бива да му позволя да разбере — тази мисъл също отекна в съзнанието ми. — Не бива да му позволя да разбере, не бива, не бива.“ Запитах се къде ли е сега старецът. Дали е в безопасност в дома на брат си? Или пък и той има пръст в тази история. Представих си как шофира след нас със стария си додж — превил се над волана и дърпа бандажа. И той ли е мъртъв? Може би не е. Според Брам Стокър мъртвите карат бързо, а той така и не надвиши шейсет километра в час. Усетих как в гърлото ми се надига безумен смях, ала съумях да го потисна. Знаех, че ако се разсмея, той ще се досети. А това не биваше да се случи, защото беше единствената ми надежда.

— Няма нищо по-хубаво от сватбата — отбеляза Джордж.

— Аха — кимнах. — Затова човек трябва да се ожени поне два пъти.

Ръцете ми се бяха вкопчили една в друга, чувствах как ноктите се впиват в плътта над кокалчетата, ала усещането бе някак смътно. Най-важното бе да не му позволя да разбере. Заобикаляха ни гъсти гори, единствената светлина идваше от белезникавата луна, а аз не биваше да издавам страха си, че пътувам с мъртвец. Защото той съвсем не беше безобиден призрак. Призрака може да видите, но какво е онова, което ще ви качи на автостоп? Що за изчадие? Зомби? Вампир? Нито едно от двете?

Джордж Строб се засмя:

— Да се ожениш два пъти, а? Да, братле, всички в моето семейство са го правили.

— И в моето. — Говорех спокойно — типичен стопаджия, който дрънка каквото му дойде на ума, за да убие времето и някак си да се отплати на любезния шофьор. — Няма нищо по-хубаво от погребението.

— От сватбата — поправи ме той. На светлината от таблото лицето му изглеждаше восъчнобледо, лице на мъртвец, преди да го гримират. Най-потресаваща беше шапката, обърната наопаки. Човек си питаше какво ли е останало под нея. Някъде бях чел, че служителите в погребалното бюро отстраняват горната част на черепа, изваждат мозъка и на негово място напъхват памук, обработен с химикали. Може би за да не хлътне лицето... кой знае?

— Сватбата — повторих и макар че едва движех вцепенените си устни, дори съумях да се засмея. — Искях да кажа „сватбата“.

— Според мен винаги казваме каквото мислим — отбеляза шофьорът. Все още се усмихваше.

Да, и Фройд беше на същото мнение, бях го прочел в неговата „Психоанализа“. Твърде се съмнявах, че човекът зад волана познава теориите на Фройд — не мисля, че онези, които ги изучават, носят тениски без ръкави и бейзболни шапки, обърнати наобратно — но все пак знаеше достатъчно. Бях казал „погребение“. Мили Боже, бях казал „погребение“! В този момент ми хрумна, че той също се старае да ме заблуди. Не исках да издам страха си, че пътувам с мъртвец. Той пък не искаше да разбере, че знае как съм го разконспирирал. Затова не биваше да му позволя да разбере, че аз съм разбрал, че...

Прималя ми. След секунда светът пред очите ми щеше да се завърти... после да се завихри и тогава щях да припадна. Затворих очи, но още виждах луната, само че обагрена в зелено.

— Добре ли си, братле? — попита той. Загрижеността му беше потресаваща.

— Да — отговорих и отворих очи. Замайването бе преминало. Болката в опакото на дланите ми, в които бях забил нокти, беше силна и истинска. Разбрах, че освен миризмата на боров ароматизатор и химикали долавям мирис на пръст.

— Сигурен ли си?

— Само малко съм уморен. Цял ден пътувам на стоп. Като се возя на кола, от време на време ми прилошава. — Внезапно получих вдъхновение свише. — Знаеш ли какво, май е по-добре да сляза. Ще глътна чист въздух и стомахът ми ще се оправи. Някой ще мине по шосето и...

— Не мога — заяви той. — Не мога да те оставя сред гората. Не, в никакъв случай. Друга кола може би ще мине чак след час, пък и нищо чудно шофьорът изобщо да не спре. Ще се погрижа за теб. Как беше онази песен? Заведи ме в църквата навреме, а? В никакъв случай няма да те изоставя. Свали стъклото и ще ти стане по-добре. Знам, че мирише доста гадно, затова окачих ароматизатора. Обаче тия глупави елхички не вършат никаква работа. Разбира се, някои миризми са по-упорити. Искаше ми се да посегна към ръчката и да сваля стъклото, за да вдъхна глътка чист въздух, но мускулите ми отказваха да се свият. Можех само да седя, вкопчил ръцете си една в друга така, че ноктите

са се впили в плътта. Едни мускули отказват да работят, други пък не престават да действат. Какъв майтап!

— Историята е следната — продължи той. — Всъщност сигурно я знаеш — разказва се за един хлапак, който купува почти нов кадилак за седемстотин и петдесет долара.

— Аха — произнесоха едва-едва вкочанените ми устни. Разбира се, не я знаех, но ми беше ясно, че не искам да я чуя. Не исках да чуя нито една история, разказана от него. — Че кой не я знае... много е известна — промълвих, докато гледах как пътят пред нас сякаш се придвижва на подскоци като на кадър от архивен черно-бял филм.

— Да, адски е известна. И така, този хлапак си търси кола и един ден вижда чисто нов кадилак на моравата пред къщата на един тип.

— Казах, че я...

— А на прозореца на къщата е поставена табела с надпис: „ПРОДАВА СЕ ОТ СОБСТВЕНИКА“.

Зад ухото си беше затъкнал цигара. Като посегна да я вземе, тениската му се повдигна. Видях друга грапава черна линия, още шевове. После той се приведе да включи запалката на таблото и памучната материя закри шевовете.

— Малкият знае, че не може да си купи кадилак, няма пари да си купи дори много по-евтин автомобил, но е любопитен, нали разбираш? Затова се приближава до онзи тип и го пита колко струва колата. А онзи спира водата — защото в момента мие колата с маркуч — и отвръща: „Момче, днес е щастливият ти ден. Даваш седемстотин и петдесет долара и колата е твоя.“

Запалката изскочи. Строб я извади и притисна нажежената жичка към върха на цигарата си. Вдъхна дълбоко, а аз видях как димът излиза през шевовете на шията му.

— Малкият поглежда през сваленото стъкло откъм шофьора и вижда, че колата е само на трийсет хиляди километра. Обръща се към собственика и казва: „Вицът си го бива. Смешен е като врата с мрежа против комари, монтирана на подводница.“ А онзи отвръща: „Говоря сериозно, хлапе. Събери парите и колата е твоя. Дори съм готов да приема чек — на лицето ти е изписано, че си честно момче.“ На което хлапакът отговаря...

Втрених се в предното стъкло. Наистина бях чувал тази история, но много отдавна, може би още когато бях гимназист. Във версията, която ми разказаха, колата не беше кадилак, а форд „Тъндърбърд“, но другите подробности съвпадаха. Хлапето казва: „Не съм глупак, никой не продава за седемстотин и петдесет долара такава кола, особено с толкова малък пробег.“ На което непознатият отговаря, че иска да се отърве от автомобила заради миризмата в купето — какво ли не е опитвал да я премахне, но без успех. Разказва на момчето, че заминал в командировка и отсъствал от дома си близо...

— ... две седмици — каза онзи зад волана. Усмиваше се като човек, разказващ виц, който много му допада. — Когато се връща, намира колата в гаража, а мъртвата му жена седи вътре — по-късно се разбира, че е умряла още през първия ден, след като е заминал. Той не знае дали се е самоубила, или е получила инфаркт и прочие, но цялата е подпухнала и в купето воня на леш, затова иска да се отърве от колата. — Джордж Строб се засмя. — Страхотна история, а?

— Питам се защо не се е обадил вкъщи. — Устата ми говореше сама. Съзнанието ми беше блокирало. — Защо, след като е отсъствал цели две седмици, не е телефонира на съпругата си да се поинтересува как е?

— В случая това изобщо няма значение — отвърна призрачният шофьор. — Важното е, че кадилакът се е продавал на безценица. Кой не би се изкушил? В края на краищата винаги можеш да караш със свалени стъкла, нали? Пък и това е само една измислена история. Спомних си я заради *миризмата в купето на тази кола*. Която е съвсем реална.

Той замълча. Помисли си: „Чака да кажа нещо, да сложа край на този фарс.“ И аз исках същото. Наистина го исках. Само че... какво щеше да се случи после? Какво щеше да стори Строб?

Той прокара палец по значката с надпис: „ВОЗИХ СЕ НА ВАГОНЧЕТО НА СМЪРТТА В ЛУНАПАРКА В ЛЕЙКОНИЯ“. Забелязах, че под ноктите му има кал.

— Днес бях там — обясни. — Посетих лунапарка. Направих услуга на един приятел, а той ми даде пропуск за целия ден. Щяхме да ходим заедно с моята мацка, обаче в последния момент тя се обади да каже, че ѝ е зле — горкичката, понякога, когато загази, се превива от болка. Кофти работа, ама винаги си казвам, че ще е още по-кофти, ако

не ѝ дойде. Тогава и двамата ще загазим. — Той се изсмя, звукът приличаше на дрезгав лай. — Затова отидох сам, та да не изгори пропускът. Бил ли си в този лунапарк?

— Да — отвърнах. — Само веднъж. Когато бях дванайсетгодишен.

— Кой те заведе? Няма начин да си ходил сам, щом си бил само на дванайсет.

Не му бях разказвал за това преживяване, нали? Не! Той си играеше с мен като котка с мишка. Изкуших се да отворя вратата и да скоча от колата, като се помъча с ръце да предпазя главата си, обаче знаех, че Строб ще ме хване, преди да се изплъзна. Пък и бях като парализиран, можех само да стискам ръцете си, вкопчени една в друга.

— Разбира се — отговорих. — Татко ме заведе.

— Качихте ли се на Вагончето на смъртта? Возил съм се на него четири пъти. Леле, братче, като се спомня как се преобръщаше! — Погледна ме и от гърлото му отново се изтръгна смях, подобен на лай. Луната освети очите му и ги превърна в бели окръжности... превърна ги в празните очи на статуя. В този момент разбрах, че освен мъртъв, той е умопобъркан. — Вози ли се, Алан?

Исках да му кажа, че греши името, че се казвам Хектор, но нямаше смисъл. Развръзката наближаваше.

— Да — прошепнах. Навън цареше мрак, прорязван само от лунните лъчи. Дърветата от двете страни на шосето танцуваха като разкаяли се грешници по време на евангелистка церемония. Пътят препускаше под нас. Погледнах спидометъра — колата се движеше със сто и трийсет километра в час. С Джордж Строб се возехме на Вагончето на смъртта; мъртвите карат бързо. — Да, возих се на Вагончето на смъртта.

— Тц! — промърмори той. Дръпна от цигарата си, отново видях как димът се процежда през защития разрез на шията му. — Не е вярно. Нито пък си бил с баща си. Наистина се нареди на опашката, но беше с майка ти. Опашката беше дълга, винаги много хора чакат да се качат на Вагончето на смъртта, а на майка ти не ѝ се висеше под палещото слънце. Още тогава беше прекалено пълна и жегата я мъчеше. Но ти през целия ден ѝ опява, опява, опява, а най-големият

майтап, братле, е, че когато ви дойде редът, ти се шубелиса. Нали така?

Не отговорих. Езикът ми беше залепнал за небцето.

Строб протегна ръка — на светлината, идваща от уредите на таблото, кожата му изглеждаше жълтеникава, под ноктите му имаше кал — и сграбчи стиснатите ми длани. Когато ме докосна, сетните сили ме напуснаха, дланите ми се раздалечиха като възел, който илюзионистът разплита, докосвайки го с магическия си жезъл. Ръката му беше студена като змийска кожа.

— Нали така?

— Да — прошепнах, едва събирайки сили да проговоря. — Когато видях отблизо колко високо се изкачва... как се преобръща, като стигне връхната точка, и чух писъците на хората вътре... се изплаших. Тя ми зашлеви плесница и не ми проговори, докато пътувахме обратно. Никога не съм се возил на Вагончето на смъртта. — „Тоест до днес“ — добавих мислено.

— Изпуснал си страхотно преживяване, братче. Нищо не може да се сравни с него. Да, нищо на този свят. На връщане купих няколко бири от магазина, дето е на границата между двата щата. Щях да се отбия при моята приятелка да ѝ подаря значката — за майтап, нали разбираш? — Докосна значката, прикрепена на тениската му, после свали стъклото и изхвърли фасата си навън, във ветровития мрак. — Само че... вероятно се досещаш какво се случи.

Разбира се, че се досещах. Това е класическият сюжет за разказ за призраци, нали? Катастрофирал с мустанга, а когато ченгетата пристигнали на местопроизшествието, в колата, смачкана до неузнаваемост, открили трупа му зад волана; главата му била на задната седалка, бейзболната шапка била обърната наобратно, изцъклените му очи се взирали в тавана... и оттогава той пътува по Ридж Роуд, когато има пълнолуние и духа бурен вятър... Драги слушатели, ще подновим предаването след рекламите.

Сега знам нещо, което не подозирах — най-страшните истории са онези, които чуваш през целия си живот. Те са истинските кошмари.

— Няма нищо по-хубаво от погребението. — Той се засмя. — Цитирам те, братле. Тогава се издаде. Издаде и себе си предаде.

— Пусни ме — прошепнах. — Моля те.

— Много бързаш — промърмори той и се обърна към мен. — Първо ще поговорим, нали така? Знаеш ли кой съм, Алан?

— Ти си дух.

Строб презрително изсумтя, под призрачната светлина от таблото видях как се смръщи.

— Хайде, братле, напреди въображението си. Скапаният Каспър е дух. Летя ли във въздуха? Виждаш ли през мен? — Вдигна ръка, няколко пъти сви и разпери пръстите си. Чух как проскърцват сухожилията му.

Помъчих се да кажа нещо. Не знаейки какво и всъщност нямаше значение, защото от гърлото ми не излезе нито звук.

— Аз съм нещо като посланик — продължи Строб. — Нещо като експресна поща от отвъдното — как ти харесва сравнението? И не съм единствен, да знаеш — в зависимост от обстоятелствата се появяват мнозина като мен. Знаеш ли какво мисля? Че онзи, който е господар на вселената и ни направлява — Бог или някой друг — обича да се забавлява. Винаги иска да разбере дали ще запазиш каквото вече притежаваш, или ще те придума да пожелаеш онова, което е скрито зад завесата. Но само при благоприятно стечение на обстоятелствата — като тази вечер например. Ти си сам сред гората... майка ти е болна... отчаяно търсиш някой да те качи на автостоп...

— Ако бях приел предложението на стареца, нямаше да съм в това положение — промълвих. — Нали? — Неприятната миризма на формалдехид, примесена с вонята на разлагаща се плът, ме лъхна още по-силно, запитах се как още в първия момент не съм я усетил.

— Трудно е да се каже — отвърна Строб. — Може би старецът за когото говориш, също е бил мъртъв.

Спомних си стържещия глас на дядката, напомнящ на остри парченца стъкло, плющенето на бандажа. Не, не беше мъртъв, а пък аз в глупостта си бях заменил миризмата на урина в купето на доджа с друга, и то много по-отвратителна.

— Тури му пепел, братле, нямаме време да го обсъждаме. След седем-осем километра са първите къщи край шосето, а след още толкова ще бъдем в Луистън. Кое означава, че трябва бързо да вземеш решение.

— Какво решение? — попитах, макар да се досещах за отговора.

— Кой ще се вози на Вагончето на смъртта и кой — не. Ти или майка ти. — Обърна се и впери в мен очите си, сребристи като луната. Широко се усмихна, едва сега забелязах, че повечето му зъби липсват, защото са били избити при катастрофата. Той удари с длан по волана. — Ще взема един от двамата ви, братле. Тъй като си ми под ръка, изборът е твой. Е, какво решаваш?

Понечих да кажа: „Сигурно се шегуваш!“, но осъзнах колко е безсмислено. Разбира се, говореше сериозно. Дяволски сериозно.

В съзнанието ми като на филмова лента се заизреждаха годините, които живеехме двамата заедно, Алан и Джийн Паркър срещу целия свят. Имах много хубави спомени, но и доста, от които изтръпвах. Спомних си как тя кърпеше панталоните ми и винаги приготвяше топла храна за вечеря. Повечето мои съученици се хранеха в училищния стол, а пък аз винаги си носех сандвич с фъстъчено масло или със салам, досущ като момиченцето от сълзливите приказки за бедното хлапе, което по волята на съдбата става богаташ. Спомних си как работеше в Бог знае колко ресторанта и барове, за да осигури прехраната ни. Спомних си как си взе отпуска, за да разговаря със служителя на ОПС — Организацията за подпомагане на сираците — носеше най-хубавия си костюм с панталон, а онзи седеше на люлеещия се стол в кухнята и също беше издокаран с костюм (въпреки че бях едва на девет, знаех, че костюмът му е много по-скъп от нейния), на скута си държеше бележник, дебелият му пръсти стискаха лъскава писалка. Спомних си как мама отговаряше на оскърбителните му въпроси, като престорено се усмихваше, дори предложи да му налее още кафе, защото, ако господинът дадеше благоприятни сведения, тя щеше да получи още петдесет долара месечно, въшливи петдесет долара! Когато онзи си отиде, я заварих да плаче просната на леглото, обаче щом седнах до нея, се помъчи да се усмихне, дори каза, че инициалите ОПС означават Отвратителни прости сноби. Засмях се, тя също, защото вече бяхме разбрали, че смехът ни помага да оцелеем. Когато двамата се изправите срещу света — само ти и затлъстятата ти майка, която пуши като комин — много често смехът ти помага да не полудееш и да заблъскаш с юмруци по стената. Но имаше и още нещо. Понякога за хората като нас, незначителни личности, които се щурат из света като мишлета в анимационен филм, надсмиването над отвратителните

простаци беше единственото отмъщение. Спомних си как тя работеше на няколко различни места, как често поемаше още една смяна, как омотаваше с лейкопласт подутите си глезени, как събираше парите от бакшишите в буркан с надпис „За университета на Алан“ също като в съзливите историйки за бедняците, които внезапно забогатяват, и прочие и прочие... как все ми повтаряше да залягам над учебниците, защото за разлика от мнозина мои съученици не мога да си позволя да си губя времето, тъй като дори до Второто пришествие да пуска монети в буркана, парите пак няма да стигнат за издръжката ми; в крайна сметка, ако искам да следвам, ще трябва да тегли заем и да се боря за стипендия, а пък аз *непременно трябва да следвам*, защото това е единственият начин да се спася... да спася и нея. Наистина залягах над учебниците, честна дума, защото не бях сляп — виждах, че е напълняла, че прекалява с цигарите (пушенето беше единственото ѝ удоволствие... или единственият ѝ порок — зависи от гледната точка), защото знаех, че един ден ще си разменим ролите и аз ще се грижа за нея. Разбира се, ако имах висше образование и добре платена работа. Искях да я взема под крилото си, честна дума. Обичах я. Беше избухлива и цапната в устата — денят, през който висяхме на опашката, за да се повозим на Вагончето на смъртта, и накрая аз се изплаших, а тя ми зашлеви шамар, не беше изключение — ала въпреки това я обичах. Може би донякъде я обичах именно *заради това*. Обичах я и когато ме удряше, и когато ме целуваше. Странно, но е вярно. Вярно е, въпреки че не мога да го обясня... пък и не е необходимо. Според мен е невъзможно да направиш равностойност на живота на този или онзи човек или да обясниш семейните взаимоотношения, а ние с нея бяхме семейство, макар и най-малкото, което съществува, а семейството е един вид споделена тайна. Ако ме попитаха, щях да кажа, че съм готов на всичко заради нея. Сега бях изправен именно пред такъв избор. Искяха от мен да умра, за да живее тя, въпреки че повечето от половината ѝ живот вече беше минал. А моят едва започваше.

— Какво решавааш, Алан? — Попита Джордж Строб. — Времето лети.

— Не ме принуждавай да избирам — казах и установих, че гласът ми е прегракнал до неузнаваемост. Луната бързо преплува над пътя и за миг го озари със сребристата си светлина. — Не е честно.

— Зная. Всички така казвате. — Той сниши глас: — Виж какво, ако не вземеш решение, докато стигнем до къщите в околността на града, ще се наложи да взема и двама ви. — Намръщи се, но след миг лицето му се проясни, сякаш си спомни, че има и добра новина. — Ако взема и двама ви, ще пътувате на задната седалка и ще си говорите за миналото.

— До къде ще пътуваме?

Строб не отговори. Може би не знаеше.

Неясните очертания на дърветата край пътя се мяркаха сред мастиления мрак. Фаровете препускаха напред, пътят се стелеше под колелата на мустанга. Бях двайсет и една годишен. Не бях девствен, но единственият път когато легнах с момиче, бях толкова пиян, че после не си спомнях какво е усещането. Мечтаех да отида на хиляди места — Лос Анджелис, Таити, дори в Лъкънбак, щата Тексас — и да постигна хиляди цели. Майка ми беше четирийсет и осем годишна, което я правеше почти старица, мамка му! Мама бе млада само в очите на дъртата госпожа Маккърди. Беше се посветила на мен, претрепваше се от работа, за да не живея в лишения, но аз не я бях принудил да го прави. Не съм искал да бъда роден и тя да посвети живота си на мен. Беше на четирийсет и осем години. А аз на двайсет и една. Както се казва, животът беше пред мен. „Но нима това е мерилото? — помислих си. — От какво се ръководиш при взимане на подобно решение?“

Дърветата стремглаво препускаха край мустанга. Луната отново се показва и втренчи в нас мъртвешкото си око.

— Побързай, братле — каза Джордж Строб. — Наближаваме очертанията на града.

Понечих да кажа нещо, но устата ми така беше пресъхнала, че не излезе нито звук.

— Чакай, имам тъкмо каквото ти трябва — заяви той и посегна назад. Тениската му отново се вдигна и отново видях шева на корема му (гледка, която с удоволствие бих си спестил). Запитах се дали кухнята още е запълнена с вътрешности или с тампони, напоени с формалдехид. Той ми подаде кутийка с бира, най-вероятно от онези, които беше купил по време на последното пътуване в живота си. — Знам какво ти е — добави. — От стреса на човек му пресъхва устата. Вземи.

Подаде ми кутийката. Взех я, отворих я и отпих голяма глътка. Течността беше студена и горчива. Оттогава не пия бира. Дори не понасям телевизионните реклами за бира.

В мрака, разкъсван от пронизителното свистене на вятъра, проблесна жълтеникава светлина.

— Побързай, Ал, няма време. Първата къща е на върха на хълма. Ако си взел решение, сега е моментът да ми го съобщиш.

Светлинката изчезна, после отново се появи... само че този път бе заобиколена от други светлини. Прозорци на къщи, през които струи светлина. Хората, които обитават тези къщи, са обикновени и се занимават с обикновени неща — гледат телевизия, хранят котката, някой може би лъска бастуна в тоалетната.

Спомних си как с мама стояхме на опашката в лунапарка — Джийн и Алан Паркър, пълната жена с големи петна от пот под мишниците на лятната ѝ рокля и малкият ѝ син. Строб имаше право — неприятно ѝ беше да стои права под жаркото слънце, обаче аз през целия ден ѝ опявах, опявах, опявах. Тя наистина ме зашлеви, но и стоически висях на опашката редом с мен... също бе редом с мен през най-трудните моменти в живота ми. Готов бях да подновя равносметката, само че нямаше време.

— Вземи нея — изтърсих, когато осветените прозорци на първата къща проблеснаха по-близо. Гласът ми беше задавен, сякаш някой ме стискаше за гърлото. — Вземи я, вземи майка ми, а мен пусни.

Запратих пред себе си празната кутийка от бира и закрих с длани лицето си. Строб ме докосна, усетих как пръстите му пропълзяха по гърдите ми и в този миг си помислих, че съм бил подложен на изпитание. Бях се провалил, а сега той щеше да изтръгне сърцето ми също като зъл джин в жестоките „Приказки от хиляда и една нощ“. Изкрещях. Той отслаби хватката си, като че ли изведнъж бе променил решението си, ръката му се стрелна покрай мен. За миг носа и белите ми дробове се изпълниха със зловонието му, стори ми се, че и аз вече съм мъртъв. Вратата се отвори, в купето нахлу свеж въздух и прогони миризмата на разлагащ се труп.

— Приятни сънища, Ал — промърмори той, после ме изблъска от колата. Затъркалях се в мрака на ветровитата октомврийска нощ —

бях затворил очи, всеки момент очаквах да се ударя в нещо и да чуя хрущене от счупени кости. Може би съм крещял, но не съм сигурен.

Не последва жесток удар, след един безкраен миг разбрах, че вече съм на земята. Отворих очи, ала отново веднага стиснах клепачи. Лунната светлина беше ослепителна. Болка проряза главата ми, но не се утаи зад очите ми, както се случва, когато се заслепен от прекалено ярка светлина, а ниско в тила. Усетих, че краката и задните ми части са мокри и премръзнали. Пет пари не давах дали ще настина. Единственото, което ме интересуваше, бе, че вече не съм на мустанга.

Повдигнах се на лакти и отново отворих очи, като ги присвих срещу блясъка. Знаех къде се намирам и щом се огледах, предположението ми се потвърди — лежах по гръб в гробището край Ридж Роуд. Луната, надвиснала на мен, бе все така ярка, но само за броени секунди се беше смалила. Мъглата се беше стъстила и се стелеше над гробището като саван, тук-там прокъсан от стърчащи надгробни камъни. Помъчих се да седна, отново силна болка проряза тила ми. Вдигнах ръка и напипах голяма подутина. Както и нещо лепкаво и мокро. Погледнах дланта си. Под лунната светлина кръвта върху нея изглеждаше черна.

При втория опит успях да се изправя; олюлявайки се, застанах сред надгробните камъни, затънал до коленете в непрогледната мъгла. Обърнах се и зърнах широката пролука в каменната стена, отвъд която минаваше Ридж Роуд. Заради мъглата не виждах раницата, но знаех, че ще я намеря, ако тръгна към шосето. Всъщност най-вероятно щях да се спъна в нея.

Съзнанието ми вече беше сътворило правдоподобна история — грижливо опакована и завързана с панделка. Спрял съм да си почина на билото на хълма, влязъл съм в гробището да го разгледам, а докато заднешком съм се отдалечавал от гроба на Джордж Строб, съм се спънал и съм се стоварил на земята, като съм ударил тила си в надгробната плоча. Колко време съм бил в безсъзнание? Не притежавах способността да определям времето според положението на луната, но сигурно съм лежал там поне час. Във всеки случай достатъчно дълго, че да сънувам как се возя с мъртвец. Какъв мъртвец? С Джордж Строб, разбира се, та нали неговото име прочетох, преди да загубя съзнание? Класически завършек на историята, нали? *Господи, какъв ужасен кошмар ми се присъни! А*

когато при пристигането си в Луистън научех, че майка ми е мъртва... тогава какво? Щях да си кажа, че съм имал лошо предчувствие, разбира се. Беше история, която можех да разкажа след десет години малко преди гостите ми да се разотидат — те замислено ще кимат, ще правят сериозни физиономии, а някой дървен философ със спортно сако с кожени крпки на лактите, дълбокомислено ще заяви, че на небето и на земята има още много неща, които човекът не проумява, после...

— Няма никакво после! — изграчих. Горният слой мъгла се плъзгаше бавно, все едно наблюдавах замъгляващо се огледало. — Докато съм жив, няма да го разкажа на никого. Дори на смъртното си легло няма да кажа нито думичка!

Само че всичко се беше случило точно както си го спомнях — бях абсолютно сигурен. Джордж Строб мина по пътя със своя мустанг; старият приятел на Икабод Кейн, чиято глава беше пришита към шията, вместо той да я носи под мишница, ме качи на автостоп и поиска да направя своя избор. И аз го направих — като видях светлините от прозорците на първата къща в покрайнините на града, без да ми мигне окото осъдих на смърт майка си. Може би поведението ми бе обяснимо, но това не намаляваше вината ми. Най-хубавото в цялата история бе, че никой няма да научи истината. Смъртта на майка ми ще изглежда естествена — не, няма да изглежда, а *ще бъде* естествена — точка по въпроса!

Излязох от гробището, а когато след няколко крачки се спънах в раницата, я вдигнах и я преметнах на гърба си. В подножието на хълма проблеснаха фарове, сякаш някой им беше дал знак да се появят на сцената. Вдигнах палец, като бях абсолютно сигурен, че ще видя стареца, седнал зад волана на стария додж, който се е върнал да ме търси; разбира се, че се е върнал, това само доразкроява историята.

Само че този път интуицията ме подведе. Когато колата наближи, видях, че е пикап „Форд“, натоварен с кошове с ябълки, а зад волана седи фермер, дъвчещ тютюн, най-обикновен човек, който нито е стар, нито е мъртъв.

— Накъде си се запътил, младеж? — попита и като чу отговора ми, заяви: — И аз съм в тази посока. — След по-малко от четирийсет минути, точно в девет и двацет той спря пред Областната болница в Мейн. — Всичко хубаво, момче. Дано майка ти се оправи.

— Благодаря — казах и отворих вратата.

— Виждам, че си адски изнервен, обаче си мисля, че ще я завариш в добро състояние. Помоли някой да дезинфектира раните ти, изглеждат бая дълбоки. — Той посочи ръцете ми.

Сведох поглед и видях върху опакото на дланите си дълбоки полумесеци, които вече бяха станали морави. Спомних си как стисках ръцете си, вкопчени една в друга, как чувствах болката, но не можех да престана да забивам ноктите в плътта си. Спомних си очите на Строб, изпълнени с лунна светлина и напомнящи на блестяща водна повърхност. „*Качихте ли се на Вагончето на смъртта?* — попита ме. — *Возил съм се на него четири пъти.*“

— Хей, момче! — обади се шофьорът на пикапа. — Да не ти е лошо?

— А?

— Целият трепериш.

— Нищо ми няма — промърморих. — Още веднъж много ви благодаря. — Затворих вратата на пикапа и тръгнах по широката алея край редица инвалидни колички, чиито метални части проблясваха под лунната светлина.

Приблжих се до бюрото за информация, напомняйки си, че трябва да се престоря на изненадан, когато ми съобщят за смъртта на майка ми... трябва да се престоря на изненадан, за да не предизвикам подозрението на болничния персонал... може би пък ще си помислят, че съм изпаднал в шок... или че с нея не сме се разбирали... или...

Толкова бях погълнат от мислите си, че отначало не разбрах какво ми говори жената. Помолих я да повтори.

— Казах, че тя е в стая 487, но не мога да ви пусна при нея. Посещенията са разрешени до двацет и един часа.

— Но... — Изведнъж ми се зави свят. Вкопчих се в ръба на бюрото. Под ярката светлина на флуоресцентните лампи във фоайето раните на ръцете ми още повече се набиваха на очи — осем малки лилави полумесеца точно над кокалчетата, напомнящи на усмихващи се устни. Шофьорът на пикапа имаше право, непременно трябваше да помоля да ги дезинфектират.

Служителката зад бюрото търпеливо ме наблюдаваше. На табелката, прикрепена на дрехата ѝ, бе написано името ѝ — Ивон Идрил.

— Наистина ли е добре?

Ивон се обърна към компютъра:

— В графата за състоянието ѝ е вписана буквата 3. Значи състоянието ѝ е задоволително. Освен това на четвъртия етаж настаняваме пациенти с по-леки заболявания. Ако положението на майка ви се беше влошило, тя щеше да бъде в интензивното отделение, намиращо се на третия етаж. Сигурна съм, че като дойдете утре, тя ще се е възстановила напълно. Часовете за посещения започват в...

— Тя ми е майка — промълвих. — Днес пътувах на автостоп чак от Мейнския университет, за да я видя. Ще ми разрешите ли само да надникна в стаята ѝ?

— Понякога се правят изключения за най-близките — заяви тя и се усмихна. — Почакайте, ще се постарая да уредя нещо. — Вдигна слушалката на телефона и натисна няколко бутона — безсъмнено се обаждаше в стаята на сестрите на четвъртия етаж, а пък аз знаех какво ще се случи през следващите няколко минути, сякаш бях надарен с ясновидски способности. Ивон от информацията ще попита дали е възможно синът на Джийн Паркър от стая 487 да види майка си за една-две минути, само колкото да я целуне и да ѝ каже няколко окуражителни думи, а сестрата ще възкликне: „Божичко, госпожа Паркър почина преди петнайсетина минути, току-що изпратихме трупа ѝ в моргата и не успяхме да въведем данните в компютъра. Господи, колко е ужасно!“

Служителката зад бюрото каза:

— Мюриъл, ти ли си? Обажда се Ивон. При мен е един младеж, казва се... — Тя ме погледна и вдигна вежди, а аз продиктувах името си. — Алан Паркър. Майка му е Джийн Паркър от стая 487. Младият господин пита възможно ли е само да...

Тя млъкна. Заслуша се. Знаех какво ѝ казва сестрата — че Джийн Паркър е мъртва.

— Ясно — промълви Ивон. — Разбирам. — Няколко секунди мълча, като се взираше в една точка, после облегна слушалката на рамото си и обясни: — Ще изпрати Ан Кориган да види дали майка ви не спи. Веднага ще се обади.

— Няма край — казах.

Ивон смръщи вежди:

— Моля?

— Нищо — промърморих. Цяла нощ пътувам и...

— И сте разтревожен за майка си. Разбира се. Мисля, че сте прекрасен син, щом сте зарязали всичко, за да я видите.

Подозирах, че ако Ивон Идрил беше чула разговора ми с младежа зад волана на мустанга, мнението ѝ за мен щеше да претърпи драстична промяна, но, разбира се, тя нямаше откъде да разбере за случилото се. „Сделката“, която сключих с Джордж Строб, щеше да си остане между двама ни.

Стори ми се, че изминаха часове, докато стоях в ярко осветеното фойе и чаках сестрата от четвъртия етаж отново да се обади. Ивон сведе поглед към документите пред себе си и започна да поставя отметки до някои имена; изведнъж ми хрумна, че ако съществува ангел на смъртта, вероятно прилича на тази жена — преуморена служителка, седнала пред компютъра и затрупана с досадна писмена работа. Докато поставяше отметките, тя с рамо притискаше слушалката към ухото си. По високоговорителя повикаха доктор Фаркар спешно да се яви в радиологията. На четвъртия етаж медицинска сестра на име Ан Кориган се взира в майка ми, която лежи мъртва и с изцъклени очи, а устата ѝ, която поради инсулта е била изкривена в иронична усмивка, най-сетне се отпуска.

Някой заговори в слушалката. Ивон изпъна гръб и се заслуша, сетне каза:

— Добре... да, разбирам. Благодаря, Мюриъл. — Затвори телефона и опечалено ме погледна: — Можете да се качите, но само за пет минути. На майка ви са дали успокоителни и е доста замаяна.

Не помръднах, само я зяпах.

— Господин Паркър, наистина ли сте добре?

— Да — промърморих. — Помислих си, че се е случило най...

Усмивката ѝ отново разцъфна, този път изразяваше съчувствие.

— Повечето хора си мислят най-лошото. Съвсем естествено е. Обаждат ви се изневиделица, бързате да дойдете тук... естествено е да си мислите най-лошото. Повярвайте, че Мюриъл нямаше да ви пусне, ако майка ви е зле.

— Благодаря — прошепнах. — Много благодаря.

Тъкмо когато понечих да се обърна, тя попита:

— Господин Паркър, мога ли да ви попитам нещо? Ако идвате от Мейнския университет, защо носите тази значка? Доколкото ми е известно, лунапаркът се намира в Ню Хампшир.

Погледнах надолу и видях значката, закачена на джоба на ризата ми: „ВОЗИХ СЕ НА ВЛАКЧЕТО НА СМЪРТТА В ЛУНАПАРКА В ЛЕЙКОНИЯ“. Спомних си как си помислих, че Джордж ще изтръгне сърцето ми, ала сега разбрах, че ми е закачил значката, преди да ме изхвърли от колата. Все едно ме беше дамгосал, вече не можех да се преструвам, че срещата ни е била плод на въображението ми. Лилавите полумесеци на ръцете ми и значката бяха красноречиво доказателство. Джордж Строб ме принуди да избирам и аз направих своя избор.

Как е възможно майка ми да е още жива?

— А, значката ли? — Докоснах я с палеца си, дори се престорих, че я лъскам. — Тя ми е талисманът, който ми носи късмет. — Лъжата беше толкова отвратителна, че в нея имаше нещо величествено. — Според мен е от времето, когато с мама посетихме лунапарк. Заедно се возихме на Вагончето на смъртта.

Ивон се усмихна така, сякаш никога не беше чувала толкова трогателна история.

— Прегърни я и я целуни — каза ми, заговаряйки ми на „ти“. — Ще ѝ подейства по-добре от таблетките, които ѝ е предписал лекарят. Тръгни по коридора, асансьорите са в дъното.

Тъй като часовете за посещения при пациентите бяха приключили, само аз чаках асансьора. До вратата за будката за вестници, която беше затворена, видях кошче за смет. Изтръгнах значката от ризата си и я хвърлих в кошчето, сетне избърсах в панталона дланта си. Още я търках в тъканта, когато вратата на единия асансьор се отвори. Качих се и натиснах бутона за четвъртия етаж. Над таблото с бутоните беше залепен плакат за кръводарителска акция през следващата седмица. Докато се взирах в него, ми хрумна нещо... по-точно изведнъж разбрах, че майка ми умира, докато бавният асансьор се изкачва към четвъртия етаж. Аз бях избрал тя да умре, затова именно на мен беше съдено да я намеря. Логично, нали?

* * *

Когато слязох от асансьора, погледът ми попадна на друг плакат. На него беше изобразен карикатурен пръст, притиснат до червени карикатурни устни. Надписът отдолу гласеше: „ПАЦИЕНТИТЕ ВИ БЛАГОДАРЯТ, ЧЕ ПАЗИТЕ ТИШИНА!“ Коридорът се разклоняваше вляво и вдясно. Стаите с нечетни номера бяха вляво. Тръгнах по този коридор, но с всяка стъпка маратонките ми сякаш все повече натежаваха. Когато стигнах до стая 479, забавих крачка, а когато се озовах между 481 и 483, спрях като ударен от гръм. Не, не можех да го направя. По челото ми избиха капчици пот, студена и лепкава като захаросан сироп. Стомахът ми се беше свил като юмрук в тясна ръкавица. „Не, не мога! — помислих си. — Най-добре да си плюя на петите като страхливец, какъвто съм в действителност. Ще отида на автостоп до Харлоу, а утре сутринта ще се обадя на госпожа Маккърди. Утре сутринта ще ми бъде по-лесно да приема действителността.“

Понечих да тръгна обратно към асансьора, в този момент някаква медицинска сестра надникна от стаята, намираща се през две врати... от стаята на майка ми.

— Вие ли сте господин Паркър? — прошепна.

В един кратък миг на умопомрачение ми хрумна да отговоря отрицателно. Сетне кимнах.

— Побързайте преди да е станало прекалено късно.

Именно тези думи очаквах, но когато ги чух, изтръпнах, краката ми се подкосиха.

Тя забеляза състоянието ми и се втурна към мен; лицето ѝ беше изкривено от страх, полата на колосаната ѝ униформа шумолеше. На малката златна табелка, прикрепена към горния ѝ джоб, пишеше „Ан Кориган“.

— Не, не се плашете. Искях да кажа, че ѝ дадох сънотворно и вече се унася. Божичко, каква глупачка съм! Майка ви е добре, господин Паркър. Нали няма да припаднете? — Тя ме хвана под ръка.

— Не — промълвих, макар че всичко пред очите ми кръжеше, а ушите ми бръмчаха. Ни в клин, ни в ръкав си спомних как пътят пред нас, осветяван от сребристите луна, сякаш се придвижваше на подскоци като на кадър от архивен черно-бял филм. „Качихте ли се на Вагончето на смъртта? Возил съм се на него четири пъти.“

Ан Кориган ме въведе в стаята. Както вече споменах, майка ми беше пълна жена, а болничното легло — късо и тясно, въпреки това тя се губеше на него. Прошарената ѝ коса, в която сега имаше много повече сребърни нишки, бе разпиляна на възглавницата. Ръцете ѝ върху завивката приличаха на ръчичките на дете или дори на кукла. Устата ѝ не беше изкривена, както си бях представял, ала лицето ѝ бе восъчножълто. Лежеше със затворени очи, но когато сестрата прошепна името ѝ, тя повдигна клепачи. Имаше тъмносини очи, които ѝ придаваха младежки вид, бистрият ѝ поглед ми подсказа, че инсултът не е засегнал разума ѝ. Усмихна се и се опита да протегне ръце. Едната се вдигна, другата потрепери, после безжизнено падна върху завивката.

— Ал — прошепна мама.

Пристъпих към нея и се разплаках. До стената имаше стол, но аз коленичих на пода и я прегърнах. Беше топла, миришеше на чисто. Целунах я по слепоочието, по страната, по устните. Тя вдигна здравата си ръка, докосна ме под окото.

— Не плачи — прошепна. — Не трябва.

— Дойдох веднага щом научих. Бетси Маккърди ми телефонира.

— Казах ѝ... другата седмица — промълви тя. — Казах ѝ да дойдеш чак другата седмица.

— Да бе! — отвърнах и я прегърнах.

— Колата... поправи ли я?

— Не. Пътувах на автостоп.

— Божичко!

Виждах, че ѝ струва много, за да говори, но не заваляше думите, разумът ѝ не беше засегнат. Знаеше коя е, позна ме, известни ѝ беше къде и защо се намираме. Единственото, което подсказваше, че е прекарала инсулт, беше немощната ѝ лява ръка. Почувствах неопишуемо облекчение. Строб ми беше изиграл лоша шега... а може би не е имало никакъв Строб, може би, колкото и банално да ми се струва, всичко наистина е било сън. Сега, когато я държах в прегръдките си и вдъхвах едва доловимия ѝ парфюм, теорията за съня ми изглеждаше много по-правдоподобна.

— Ал, на яката ти има кръв. — За миг тя затвори очи, после пак ме погледна. Предположих, че клепачите ѝ са натежали като моите маратонки преди малко.

— Ударих си главата, мамо, но изобщо не съм се наранил. Не се тревожи.

— Добре. Трябва да... се пазиш. — Отново затвори очи.

— Господин Паркър, да я оставим да поспи — обади се сестрата, която стоеше зад мен. — Днес ѝ се събра твърде много.

— Зная. — Отново я целунах по устните. — Тръгвам си, мамо, но утре пак ще дойда.

— Не... пътувай на стоп... опасно е.

— Няма. Ще помоля госпожа Маккърди да ме докара. А ти гледай да се наспиш.

— Откакто съм тук... все спя — промълви тя. — Бях на работа, тъкмо изваждах чиниите от миялната машина. Изведнъж ме заболя главата. Паднах. Събудих се... тук. — Тя отново отвори очи. — Получила съм удар. Докторът каза... че съм прескочила трапа.

— Разбира се. — Станах, после хванах ръката ѝ. Кожата ѝ беше гладка като коприна, въпреки това ми се стори, че държа ръката на старица.

— Сънувах, че сме в онзи увеселителен парк в Ню Хампшир — промълви тя.

Изтръпнах и се втренчих в нея:

— Така ли?

— Да. С теб чакахме на опашката да се качим на онова, дето... се изкачва нависоко. Помниш ли го?

— Вагончето на смъртта — отвърнах. — Спомням си го, мамо.

— Ти се изплаши, а пък аз се развихах. Скарах ти се.

— Не, мамо...

Тя стисна ръката ми, леко сви устни. Изражението ѝ беше бледо подобие на някогашната нетърпелива гримаса.

— Да — прекъсна ме. — Развихах се и те ударих. Зашлевих ти плесница, нали?

— Добре, де, така беше. — Въздъгнах примирено. — Винаги, когато те ядосвах, ми отвърташе як шамар.

— Не трябваше. Умирах от горещина и бях скапана от умора, но не трябваше... да те удрям. Да знаеш, че много съжалявам.

Сълзите ми отново рукохна:

— Няма значение, мамо. Беше много отдавна.

— Така и не се повози на онова чудо.

— Не, в крайна сметка се повозих — промълвих едва чуто.

Тя се усмихна. Изглеждаше дребничка и безсилна, на светлинни години от онази гневна, потна и яка жена, която ми се развика, когато дойде редът ни да се качим на Вагончето на смъртта, развика ми се, после ми зашлеви плесница. Сигурно изражението на някого от чакащите ѝ се е сторило подигравателно, защото си спомням как се сопна: „Какво си ни зяпнал, хубавецо?“, докато ме дърпаше след себе си — мен, момченцето, което цивреше под палещото лятно слънце и търкаше удареното място... въпреки че не ме болеше, защото не ме беше ударила толкова силно; спомням си как чувствах само облекчение, че се отдалечавам от онази страховита метална конструкция, от вагончето, издигащо се на шеметна височина, която караше хората в него отчаяно да пицят.

— Господин Паркър, не бива да я уморявате повече — обади се сестрата.

Целунах ръката на майка ми и промърморих:

— До утре. Обичам те, мамо.

— И аз те обичам, Алан, искам да ти се извиня... за всеки път, когато те удрях. Не го исках, повярвай.

Този път беше неискрена — просто беше скроена така — избухлива и грубовата. Нямах представа как да ѝ кажа, че знам истината и я приемам. Беше част от нашата семейна тайна, нещо, което усещаш интуитивно.

— Утре пак ще дойда, мамо. Да ме чакаш, чу ли?

Тя не отговори. Отново бе затворила очи, този път клепачите ѝ останаха спуснати. Гърдите ѝ ритмично се повдигаха. Заднешком се отдалечих от леглото, като нито за миг не откъсвах поглед от нея.

В коридора попитах сестрата:

— Наистина ли ще се оправи?

— Никой не може да каже със сигурност, господин Паркър. За нея се грижи доктор Нънали, който е много способен лекар. Утре следобед ще бъде на работа, тогава ще поговорите с него...

— Интересува ме вашето мнение.

— Мисля, че госпожа Паркър ще се възстанови напълно — отвърна тя и ме поведе обратно по коридора към асансьорите. — Жизнените ѝ показатели са добри, доктор Нънали каза, че е бил

„малкият дявол“. Разбира се, тя трябва да пази диета, да... промени начина си на живот.

— С други думи, да се откаже от цигарите, така ли?

— О, да. Задължително. — Каза го така, сякаш майка ми ще се откаже от дългогодишния си навик със същата лекота, с която би преместила ваза от масата в трапезарията на масичката в дневната. Натиснах бутона за повикване и вратата на асансьора, с който се бях качил преди малко, веднага се отвори. Очевидно след приключването на часовете за посещения служителите в болницата се връщаха към обичайното си ежедневие.

— Благодаря за всичко — казах.

— Няма за какво. Извинете, че ви изплаших. Постъпих много глупаво.

— А, няма нищо — излъгах. — Не си го слагайте на сърцето.

Качих се на асансьора и натиснах бутона за фойето. Ан Кориган вдигна ръка и ми помахаша. аз също й махнах, после вратата се плъзна между нас. Кабината се понесе надолу. Погледнах моравите вдлъбнатини на ръката ми и си казах, че съм най-долното и отворително същество на света. Дори ако бях преживял всичко само насън, пак бях най-долното и отворително същество на земята. „Вземи нея — бях казал. Тя беше собствената ми майка, въпреки това казах: — *Вземи нея, а мен пусни.*“ Та ме отгледа, претрепваше се от работа заради мен, заради мен бе стояла на опашката под палецото слънце в малкия увеселителен парк в Ню Хампшир, въпреки това накрая я пожертвах, без да ми мигне окото. „Вземи нея. Вземи нея, а мен пусни.“ Страхливец, страхливец, подъл страхливец!

Слязох от асансьора, вдигнах капака на кошчето за смет и я зърнах на дъното на пластмасова чашка, в която беше останало малко кафе: „ВОЗИХ СЕ НА ВАГОНЧЕТО НА СМЪРТТА В ЛУНАПАРКА В ЛЕЙКОНИЯ“.

Наведох се, извадих значката от студеното кафе, избърсах я от джинсите си и я пъхнах в джоба си. Сгрешил бях, като я изхвърлих. Вече ми принадлежеше — независимо дали ми носеше щастие или нещастие, вече беше моя. На излизане от болницата помахаша за сбогом на Ивон. Луната се беше изкачила високо в небето и обливаше света с необикновената си, абсолютно призрачна светлина. Никога досега не се бях чувствал толкова уморен и отчаян. Искаше ми се

отново да имам възможност да избирам. Тогава щях да взема друго решение. Най-странното бе, че ако я намерех мъртва, както очаквах, вероятно нямаше да изпитвам толкова силни угризения. В края на краищата нали именно така завършват всички подобни истории.

* * *

„Никой не качва стопаджии в глада“ — предупреди ме старецът с бандажа и се оказа прав. Прекосих целия Луистън — трийсет и шест пресечки до Лисбон Стрийт и девет до Канал Стрийт, минавайки покрай барове, от които звучаха записи на парчета на „Форинър“ и „Лед Зепелин“, изпълнявани на френски — без нито веднъж да вдигна палец. Знаех, че е безсмислено. Минаваше единайсет часът, когато стигнах до моста „Дъ Мът“. Щом се озовах в Харлоу, един шофьор веднага ме качи. След четирийсет минути извадих ключа, скрит под червената ръчна количка до вратата на бараката, а след още десет бях в леглото. Вече се унасях, когато ми хрумна, че никога досега не съм спал сам в тази къща.

* * *

Звъненето на телефона ме събуди малко след дванайсет на обяд. Казах си, че сигурно се обаждат от болницата, за да ми съобщят, че състоянието на майка ми внезапно се е влошило и преди няколко минути е починала. Но когато вдигнах слушалката, чух гласа на госпожа Маккърди, която заяви, че проверявала дали съм пристигнал благополучно, и настоя най-подробно да й разкажа за снощното посещение при майка ми (накара ме три пъти да повтора едно и също, докато накрая се почувствах като престъпник, подложен на разпит), след което попита дали искам следобеда да ме закара до болницата. Казах й, че приемам на драго сърце.

Затворих телефона, прекосих спалнята и заставах пред голямото огледало. Срещу мен се изправи висок младеж с набола брада и наченки на шкембенце, което носеше само размъкнати боксерки.

— Трябва да се стегнеш, приятел — каза на отражението си. — Ще откачиш, ако до края на живота си при всяко извънмяване на телефона си казваш, че ще ти съобщят за смъртта на майка ти.

Разбира се, подобна заплаха едва ли тегнеше над мен. С течение на времето споменът щеше да избледнее — всички спомени рано или късно се заличават от съзнанието ни, ала бях удивен колко реално ми се струва случилото се снощи. Още виждах красивото лице на Строб под шапката, поставена наобратно, цигарата зад ухото му и как при всяко всмукване димът се процежда през шевовите на шията. Още го чувах да разказва историята за кадилака, който се продавал на безценица. Времето щеше да притъпи ярките усещания и да замъгли представата за предметите, но не веднага. Та нали най-яръкият спомен беше значката, която бях оставил на шкафчето до вратата на банята. Тя беше нещо като сувенир — във всеки разказ за призраци в ръцете на главния герой остава някакъв сувенир, нещо, което доказва, че случилото се не е плод на въображението му.

В ъгъла на стаята стоеше ракла със старомодна стериоуредба; прерових старите аудиокасети, за да послушам нещо, докато се бръсна. Намерих една с надпис: „Кънтри музика“ и я пъхнах в устройството. Записите бях правил още като гимназист и почти ги бях забравил. Боб Дилън изпълни песента за самотната Харти Карол, Том Пакстън изпя парчето за изгубения си приятел, после Дейв ван Ронк подхвана песента за тъгата, която те обзема, като смъркаш кокаин. По средата на третия куплет ръката ми, която държеше бръснача, застина във въздуха. „Главата ми се мае от уиски — звучеше дрезгавият глас на Дейв, — в корема ми бълбука джин. Докторът рече, че някой ден туй ще ме убие, но не каза кога.“ Ето го отговорът, разбира се. Гузното ми съзнание ме беше навело на мисълта, че майка ми ще умре веднага, а Строб не благоволите да ме поправи — и защо, след като така и не го попитах — но очевидно бях сгрешил.

Докторът рече, че някой ден туй ще ме убие, но не каза кога.

„Защо се самобичувам? — помислих си. — Та нали изборът ми е в съзвучие с естествения порядък в природата? Родителите винаги си отиват преди децата си.“ Онзи мръсник се опита да ме изплаши, да ме изнуди чрез чувството ми за вина, но аз не бях толкова глупав, че да се хвана на въдицата му. В края на краищата всеки се качва на Вагончето на смъртта, нали?

„Опитваш се да омаловажиш вината си. Търсиш начин да се изкараш невинен. Може би разсъждаваш правилно... но когато онзи те принуди да избираш, ти избра да живееш, а майка ти да умре. Колкото и да увърташ, факт е, че пожертва нея, за да се спасиш.“

Отворих очи и се втренчих в отражението си.

— Постъпих правилно — казах. Не бях напълно сигурен в твърдението си, но предполагах, че с течение на времето ще си повярвам.

* * *

С госпожа Маккърди отидохме в болницата и научихме, че състоянието на майка ми се е подобрило. Отидохме в стаята ѝ и аз я попитах дали си спомня за съня си за лунапарка в Лекония. Тя поклати глава:

— Смътно си спомням дори снощното ти посещение. Умирах за сън. Важно ли е?

— Никак — отвърнах и я целунах по слепоочието. — Няма никакво значение.

* * *

След пет дни я изписаха от болницата. Известно време тя понакуцваше, после се оправи, след месец се върна на работа — отначало на половин ден, след това на пълна смяна, все едно нищо не се беше случило. Аз пък се върнах в университета и се хванах на работа в една пицария в Ороно. Заплащането беше мизерно, но парите щяха да стигнат за ремонт на колата ми. Сега тя ми беше необходима повече от всякога — дори някога да ми е харесвало да пътувам на автостоп, бях загубил всякакво желание за подобни авантюри.

Майка ми се опита да откаже цигарите и за кратко време успя. Ала когато един ден по-рано от очакваното пристигнах у дома за пролетната ваканция, заварих кухнята изпълнена с цигарен дим. Макар че се смути, мама предизвикателно ме изгледа:

— Не мога! Съжалявам, Ал — знам колко го искаш и че цигарите наистина ми вредят, но без тях животът ми е празен. Не мога да ги откажа, само че проклинам мига, в който запалих първата цигара.

* * *

Две седмици след като се дипломирах, мама отново получи инсулт — отново в лека форма. Лекарят ѝ чете конско заради цигарите, тя пак се помъчи да ги откаже, ала напълня с двайсет и пет килограма и пак пропуши. Още след първото интервю бях назначен на добре платена длъжност в Портланд — предполагам, че извадих късмет — и започнах да убеждавам мама да прекъсне работа. Отначало тя и е искаше да чуе. Вероятно щях да вдигна ръце от нея, ала един спомен ме караше отново и отново да се опитвам да преодолеея ината ѝ, типичен за всички янки.

— Гледай да спестиш някой и друг долар и да се ожениш, мен кучета ме яли — повтаряше тя. — Ако си пръскаш парите заради мен, няма да усетиш вкуса на истинския живот.

— Ти си истинският ми живот — казвах ѝ и я целувах. — Независимо дали ти харесва, но е така.

Накрая се предаде.

Последваха няколко щастливи години — седем на брой. Не живеех с мама, но почти всеки ден отивах да я видя. Играехме на карти, често взимах видеокасети под наем, които гледахме заедно с нея (още щом започнах работа, ѝ подарих видеокасетофон). Прекарвахме си страхотно, както повтаряше тя. Не зная дали дължахме щастието си на Джордж Строб, но наистина бяхме щастливи. А споменът за нощта, през която той ме качи в колата си, не избледня, както очаквах; всяка подробност — как старецът ми каза да си пожелаея нещо, щом е пълнолуние, и допирът на ледените пръсти на Строб, когато прикрепих значката на джоба на ризата ми — бе запечатан в паметта ми. Един ден потърсих значката, но не я намерих. Знаех, че беше в мен, когато се пренесох в малкия апартамент във Фалмът — държах я в най-горното чекмедже на нощното шкафче при гребените, двата комплекта копчета за ръкавели и „политическа“

значка с надпис „БИЛ КЛИНТЪН — ПРЕЗИДЕНТ НА БЕЗОПАСНИЯ СЕКС“ — но като я потърсих, беше изчезнала. А когато след един-два дни телефонът иззвъня, веднага разбрах защо плаче госпожа Маккърди. Чух ужасната новина, която непрестанно очаквах; говореното — изговорено, стореното — сторено.

* * *

След погребението, когато върволицата хора, изказващи ми съболезнованията си, най-сетне секна, отидох в къщичката в Харлоу, в която майка ми беше прекарала последните си години, прекалявайки с цигарите и с поничките, поръсени с пудра захар. Доскоро бяхме двамата — Джийн и Алан Паркър — срещу целия свят; сега бях сам.

Прегледах имуществото ѝ, отделих документите, които по-късно трябваше да се уредят, опаковах в кашони вещите, които исках да запазя, и ги поставих в другия край на стаята, за да се различават от кашоните с предмети и дрехи, предназначени за Армията на спасението. Преди да си тръгна, коленичих и надникнах под леглото... видях онова, което през цялото време търсих, без да го признавам пред себе си — прашна значка с надпис „ВОЗИХ СЕ НА ВАГОНЧЕТО НА СМЪРТТА В ЛУНАПАРКА В ЛЕЙКОНИЯ“. Стиснах я в шепата си. Иглата се забодде в плътта ми, ала аз още по-здраво свих юмрук, изпитвайки горчива наслада от болката. Когато отново погледнах значката, очите ми бяха замъглени от сълзи и буквите изглеждаха двойни. Все едно без специални очила гледах триизмерен филм.

— Доволен ли си? — попитах празната стая. — Достатъчно ли е? — Разбира се, отговор не последва. — Защо изобщо се направи труда? Какъв е смисълът?

Отново нямаше отговор, пък и защо ли да има? Чакаш на опашката, това е всичко. Чакаш на опашката под отровната светлина на оранжевата луна и си пожелаващ нещо. Чакаш на опашката и чуваш писъците на хората; плащат, за да се страхуват, а Вагончето на смъртта винаги им осигурява онова, за което са платили. Може би, когато ти дойде редът, ще се повозиш; може би ще побегнеш. Според

мен и в двата случая резултатът е еднакъв. Не би трябвало да е така, но... говореното — изговорено, стореното — сторено.

Вземи си значката и се махай от тук.

ПЕТАЧЕТО, КОЕТО НОСИ КЪСМЕТ

През есента на 1996 година с моя „Халри Дейвидсън“ прекосих Съединените щати от Мейн до Калифорния, като се отбивах в различни книжарници, за да рекламирам романа си „Безсъние“. Беше страхотно пътуване. Мисля, че най-хубавият момент изживях, когато, седнал на каменната площадка пред някакъв порутен и отдавна изоставен магазин в Канзас, наблюдавах как слънцето залязва на запад, а на изток изгрява пълната луна. Спомних си епизода от „Принцът на приливите“, в който се случва същото, а едно тригодишно момиченце възхитено възкликва: „Мамо, моля те, направи го пак!“ В Невада отседнах във второкласен хотел, в който камериерките, сменящи спалното бельо, оставяха на възглавницата двудоларов жетон за игралните автомати и картичка с приблизително следния текст: „Здрасти, аз съм Мери. Желая ти късмет!“ именно тогава ми хрумна сюжетът за този разказ. Написах го на ръка, като използвах хотелските бланки за писма.

— Ах, ти, долен мръсник! — провикна се тя в празната хотелска стая; възклицанието ѝ беше предизвикано по-скоро от изненада, отколкото от гняв.

После — такъв ѝ беше характерът — Дарлин Пулън избухна в смях. Приседна на стола до разхвърленото легло, като поглеждаше ту монетата от двайсет и пет цента в едната си шепа, ту плика, от който беше изпаднала и който тя стискаше в другата си ръка, и продължаваше да се смее, докато от очите ѝ рукоуха сълзи и потекоха по страните ѝ. На по-голямата ѝ дъщеря Патси спешно трябваше да се

поставят шини на зъбите. Дарлин нямаше никаква представа откъде ще намери парите за хонорара на зъболекаря — мисълта не й даваше покой през цялата седмица... и ако това не е последната капка, здраве му кажи. Но ако не можеш да се смееш, какво ти остава? Да вземеш пистолет и да се гръмнеш, а?

Всяка камериерка оставяше на различно място плика, който помежду си момичетата от персонала наричаха „гърнето със злато“. Шведката Герда, която миналото лято по време на евангелската служба в Тахо бе открила Исус Христос, а преди това беше проститутка, подпираше плика на огледалото в банята; Мелиса го оставяше под дистанционното устройство за телевизора. Дарлин пък неизменно оставяше своите пликове до телефона и когато тази сутрин влезе в стая 322 и видя плика върху възглавницата, веднага разбра, че този гост й е оставил бакшиш.

И то какъв! Малка медна монета от двайсет и пет цента, „Уповаваме се на Бога“.

Смехът й, който беше позатихнал, избухна с нова сила.

На плика редом с логото на хотела — силует на ездач на ръба на скала, вградена в ромб — беше отпечатан текст:

Добре дошли в Карсън Сити, известен с най-дружелюбните хора в Невада! Добре дошли в хотел „Ранчо“, известен с най-дружелюбния персонал в Карсън Сити! За вашата стая отговаря Дарлин. Ако имате някакви оплаквания, моля, наберете 0 и ние веднага ще отстраним проблема. В случай, че обслужването задоволи изискванията ви, по желание може да пуснете в плика нещичко за камериерката.

Още веднъж ви приветстваме с „добре дошли“ в Карсън и в хотел „Ранчо“

Уилям Ейвъри
Управител

Много често „гърнето със злато“ беше празно — беше намирала пликовете накъсани на парчета и хвърлени в кошчето за смет,

смачкани на топка и запратени в ъгъла на стаята или плуващи в тоалетната чиния (сякаш предложението да оставят бакшиш за камериерката вбесяваше някои гости), ала понякога я очакваше приятна изненада, особено когато гостът бе извадил късмет на игралните автомати или в казиното. Човекът, който бе пренощувал в стая 322, не бе изхвърлил плика и дори беше оставил „нещичко за камериерката“, цели двацет и пет цента, мамка му! Ще ѝ стигнат за зъбните шини на Патси и за електронната игра на фирмата „Сега“, за която мечтаеше Пол. Няма да е необходимо той да чака до Коледа, ще му я подари по случай... по случай...

— По случай Деня на благодарността — промърмори тя. — Разбира се, защо не? Ще платя и таксата за кабелната телевизия, за да не ни я прекъснат, дори ще се абонираме за канала с филмчета на Дисни, а пък аз най-сетне ще отида на лекар заради болките в кръста... да му се не види, вече съм богата! Ако знаех къде си, господине, щях да те намеря, да падна на колене пред теб и да ти целуна шибаните крака.

Нямаше начин, разбира се — гостът от стая 322 отдавна си беше заминал. Може би хотел „Ранчо“ беше най-хубавият в Карсън Сити, ала клиентелата му се състоеше от хора, които наемаха стаи само за по една нощ. Когато Дарлин идваше на работа в седем сутринта, те тъкмо ставаха от сън, бръснеха се, вземаха душ и понякога хапчета против махмурлук; докато тя пиеше кафе в стаята за персонала заедно с Герда, Мелиса и Джейн (началничката на камериерките — жена с гърди като оръдейни снаряди и широка уста, подчертавана от ярко червило), после подреждаше изпраните чаршафи в количката си, подготвяйки се за началото на работния си ден, шофьорите на камиони, каубоите и пътуващите търговски пътници напускаха хотела, като пускаха нещичко в пликовете или гневно ги хвърляха в тоалетната.

Щедрият джентълмен от стая 322 беше оставил за Дарлин монета от двацет и пет цента, а може би и нещичко по чаршафите, да не говорим за сувенирите в тоалетната, където дори не е благоволил да пусне водата. Някои хора непрекъснато се раздават. Щедростта е в кръвта им.

Дарлин въздъхна, избърса с престилката сълзите си и отвори плика — гостът в номер 322 си беше направил труда да го залепи, а в

бързината си да види какво има вътре тя беше откъснала единия му край. Тъкмо когато се канеше да пусне монетата обратно в плика, видя, че вътре има още нещо — бележка, написана на бланка за писма с логото на хотела. Извади я и се втренчи в нея. Под изображението на ездача и посланието на управителя Ейвъри неизвестният шегаджия беше написал с молив:

ТЪЙ ПИТАЧЕ НОСИ КАСМЕТ!
НАМИСТИНА!
ТИ СИ КАСМЕТАНИКА!

— Много благодаря! — промърмори Дарлин. — Имам две деца и съпруг, който преди пет години отиде на работа и още не се е върнал, тъй че малко късмет няма да ми е излишен. Честна дума! — Тя се изкиска и пусна монетата в плика. Отиде в банята и надникна в тоалетната. Вътре не плуваше нищо, водата беше чиста. Което само по себе си също си беше бакшиш.

* * *

Тя се залови за работа, която ѝ отне по-малко време от обичайното. Бакшишът от двайсет и пет цента беше гаден номер, но иначе човекът, пренощувал в стая 322, бе проявил елементарна учтивост. Чаршафите бяха чисти, нямаше неприятни изненади (поне четири пъти през петте години, откакто работеше като камериерка, петте години, откакто Дийк я напусна, бе намирала следи от сперма върху екрана на телевизора и воняща локвичка урина в чекмеджето на бюрото), нищо не липсваше. Тя оправи леглото, изми банята, смени хавлиените кърпи. Докато работеше, се опитваше да си представи как изглежда гостът от стая 322 и що за човек е онзи, който оставя бакшиш от двайсет и пет цента на жена, опитваща се да отгледа сама двете си деца. Каза си, че сигурно притежава чувство за хумор, но е и

злюбен, щом си прави толкова лоши шеги; вероятно ръцете му са покрити с татуировки, а в лицето прилича на актьора, изпълняващ главната роля във филма „Родени убийци“.

„Ама и аз съм една фантазьорка! — упрекна се мислено, излезе в коридора и заключи вратата на стаята. — Човекът изобщо не те познава. Вероятно е бил пиян и е решил да се пошегува, това е всичко. И шегата си я биваше, иначе нямаше да се смея, нали?“

Точно така! Иначе нямаше да се смее.

Докато буташе количката към следващата стая, ѝ хрумна да даде монетата на седемгодишния си син Пол. Горкичкият Пол — хич не му вървеше. Беше мълчалив и вечно хремав. Понякога Дарлин си мислеше, че в този град посред пустинята, отличаващ се със сухия си, чист въздух, синът ѝ навярно е единственият седемгодишен малчуган, страдащ от астма в начален стадий.

Въздъхна, отключи вратата на стая 323 и си каза, че току-виж тук ще намери петдесетачка... или дори стотачка в плика. Винаги си го мислеше, когато влизаше в стая, току-що освободена от госта. Ала пликът беше до телефона, където го беше оставила; макар да знаеше, че е празен, за всеки случай надникна вътре и се убеди в горчивата истина.

Оказа се, че непознатият от стая 323 все пак ѝ е оставил нещичко, но в тоалетната.

— Виж ти, късметът ми вече проработи — промълви тя, пусна водата и се засмя — такъв ѝ беше характерът.

* * *

Във фоайето на хотел „Ранчо“ имаше само една ротативка и въпреки че през петте години, откакто работеше тук, Дарлин никога не се беше съблазнявала да опита късмета си, този ден, докато отиваше на обяд, пхна ръка в джоба си, напипа плика с дребната монета и се отправи към никелирания капан за глупаци. Не беше забравила намерението си да даде петачето на Пол, но знаеше, че за съвременните деца двајсет и пет цента не са никакви пари... имаха право, разбира се. Дори бутилка кока-кола струваше повече. Внезапно ѝ се прииска да се отърве от проклетата монета. Кръстът я болеше,

имаше киселини от кафето, което беше изпила в десет часа, отгоре на всичко се чувстваше ужасно потисната. Всичко ѝ беше криво, и то заради скапаното петаче, което сякаш ѝ действаше зле.

Герда слезе от асансьора тъкмо когато Дарлин застава пред ротативката и извади петачето от плика.

— Ти! — възкликна. — Ти? Не може да бъде... не вярва на очите си!

— Само гледай! — отвърна Дарлин, пхна монетата в процепа, над който имаше табелка с надпис „Пуснете, или монети“ и подвижна, сякаш се сбогуваше с нея: — Чао, скъпа!

Понечи да се отдалечи, но в последния момент се извърна и дръпна ръчката. Обърна гръб на автомата и не си направи труда да наблюдава въртенето на барабаните, затова не видя как в прозорчетата се появяват камбанките — една, две, три. Вече беше тръгнала към коридора, но спря, като чу, че в жлеба се заизсипваха двацет и пет центови монети. Облеци се, после присви очи, като че ли се питаше дали това не е поредната лоша шега, някак си устроена от симпатягата от стая.

— Попеди! — извика Герда, от възбуда говореше с прекалено силен акцент. — Ти попеди!

Стрелна се покрай Дарлин, която стоеше като парализирана и слушаше как дъждът от монети барабани в жлеба. Звънтящият звук сякаш продължи безкрайно.

„Каква късметлийка съм — помисли си. — Голяма късметлийка.“

Най-сетне монетите престанаха да падат.

— Господи! — възкликна Герда. — Божке! Скапана машина не ми пуска ни един цент, фъпреки че все я тъпча! Шипаният ми късмет! Сигурно има петнайсет долара, Дар! Ами ако пеше пуснала три монети?

— Толкова много късмет щеше да ми дойде в повече — промърмори Дарлин. Идваше ѝ да се разплаче. Не знаеше защо, но сълзите напиреха в очите ѝ и пареха клепачите ѝ като слаб разтвор на киселина. Герда ѝ помогна да събере монетите и да ги натъпче в джобовете на униформата си, които комично увиснаха. Единствената ѝ мисъл беше да купи на Пол нещо хубаво, някаква играчка. Разбира се, петнайсетте долара изобщо нямаше да стигнат за мечтаната игра

на „Сега“, но можеше да му купи нещо от магазина за електроника в търговския център, в чиято витрина той винаги се заглеждаше, без, разбира се, да поиска нещо — беше болнав, не и глупав — взираше се във витрината, а вечно възпалените му очи сълзяха.

„Как не! Ще му купиш обувки, ето какво ще направиш... а може би ще платиш проклетите зъбни шини на Патси. Знаеш, че Пол няма да се разсърди. Кое то всъщност е най-ужасното“ — помисли си, докато подрънкваше монетите в джобовете си. Известно му беше, че лодките, самолетчетата и количките с дистанционно управление, изложени на витрината на магазина, са непостижими като електронната система на „Сега“; единствената възможност бе да си мечтае, че ги притежава, все едно са картини в галерия или скулптури в музей. За нея обаче...

Каза си, че може би с неочакваната печалба ще му купи нещо глупаво. Нещо глупаво и занимателно. Ще го изненада.

Ще изненада себе си.

* * *

Направи нещо, с което изненада себе си.

И то много.

Вечерта реши да се прибере вкъщи пеша вместо с автобуса. Както си вървеше по Норт Стрийт, видя светещите реклами на казино „Силвър Сити“ и влезе, въпреки че никога досега не беше стъпвала в подобно заведение. На излизане от хотела беше сменила монетите за банкноти — оказа се, че печалбата ѝ възлиза на осемнайсет долара — и сега, обзета от чувството, че в нея се е вселила непозната жена, се приближи до рулетката и подаде банкнотите на крупието, изпитвайки усещането, че наблюдава протягането на чужда ръка. Всъщност не беше само ръката — обхванало я беше вцепенение, сякаш необичайното ѝ поведение беше предизвикало късо съединение в нервната ѝ система.

„Голямо чудо, ако загубя — помисли си, като постави осемнайсетте розови чипове от по един долар на полето с надпис «ТЕК». — Това е същата монета от двадесет и пет цента, подхвърлена от злобен шегобиец на камериерката, която той никога

няма да види. Трябва да се отърва от нея, защото продължава да ми действа зле, макар да се е размножила и да е променила формата си.“

— Край на залаганията — напевно произнесе крупиеето и топчето заподскача върху въртящото се колело. Дарлин стисна клепачи. Като отвори очи, видя, че топчето е спряло на номер 15.

Крупиеето побутна към нея осемнайсет розови чипове, които ѝ напомниха на ментови бонбони. Тя ги взе и постави всичко на червено. Служителят я погледна и вдигна вежди, сякаш я питаше дали е сигурна. Дарлин кимна, рулетката отново се завъртя. Когато залозите на червено спечелиха, тя премести на черно нарастващата купчинка от чипове.

След това на тек.

След това на чифт.

Вече беше спечелила петстотин седемдесет и шест долара, чувстваше се така, сякаш съзнанието ѝ се е преселило на друга планета. Не виждаше пред себе си черни, зелени и розови чипове, а зъбни шини и подводница, управлявана чрез радиосигнал.

„Каква късметлийка съм — помисли си Дарлин Пулън. — Голяма късметлийка!“

Отново заложи цялата си печалба, а зяпачите, които винаги се струпват около играча, на когото е провървяло, възкликнаха в един глас.

— Госпожо, мога да приема подобен залог само с разрешението на управителя — заяви крупиеето, което вече не гледаше с отегчение, примесено с презрение жената със синята униформа на бели райета. Тя беше поставила всичките си чипове на второто поле, при което печалбата се утраяваше — числата от 13 до 24.

— Тогава го повикай, миличък, и то веднага — каза Дарлин и зачака, стъпила здраво на земята в Карсън Сити, щата Невада, намиращ се на десетина километра от първата сребърна мина, влязла в експлоатация през 1878 година (съзнанието ѝ се намираше дълбоко в мините на въображението на планетата Фантазия), докато двамата служители се съвещаваха, а зяпачите възхитено я наблюдаваха и възбудено шепнеха помежду си. Управителят се приближи до нея и я помоли да напише върху лист розова хартия името, адреса и телефонния си номер. Дарлин се подчини и с учудване установи, че

почеркът сякаш не е нейният. Никога през живота си не се беше чувствала толкова спокойна, ала ръцете ѝ трепереха, като че ли страдаше от Паркинсонова болест.

Управителят се обърна към господин Ролетка и завъртя пръст — „Завърти колелото, момче!“

Този път потракването на топчето се чуваше отчетливо — около рулетката се беше възцарила гробна тишина, единственият залог върху зеленото сукно беше на Дарлин. Това беше Карсън Сити, не Монте Карло, а за градче като Карсън залогът беше чудовищен. Топчето изтрака, попадна в един жлеб, подскочи, падна в друг жлеб, но изскочи и от него. Дарлин затвори очи.

„Дано ми провърви! — помисли си... не, отправи молитва. — Аз съм късметлийка, аз съм щастлива майка, щастливо момиче.“

Зяпачите изстенаха — от ужас или от възторг. Така тя разбра, че рулетката е спряла. Отвори очи, очаквайки да види, че най-сетне се е отървала от проклетата двайсет и пет центова монета.

Само че не беше.

Бялото топче беше в жлеба, означен „13 черно“.

— Господи! — изпъшка жената зад нея. — Миличка, дай да ти пипна ръката.

Дарлин ѝ протегна дланта си, усети, че поемат и другата ѝ ръка. Някъде отдалеч, много далеч от планетата Фантазия, на която се намираше в момента, тя почувства как отначало двама, а после четирима, шестима, осем души търкат дланите си в нейните, опитвайки се да прихванат късмета ѝ като заразна болест.

Господин Рулетка започна да избутва към нея купчинки чипове.

— Колко? — попита тя. — Колко спечелих?

— Хиляда седемстотин двайсет и осем долара. Честито, мадам. Ако бях на ваше място...

— Но не си! — прекъсна го Дарлин. — Искам да заложа всичко на едно число. На онова! — Посочи числото 25. Зад нея някой изстена, сякаш бе изпаднал в сексуален екстаз. — Всичко, чухте ли?

— Не! — отсече управителят.

— Но...

— Не! — повтори той, а Дарлин, която през целия си живот имаше началници-мъже, бе научила кога трябва да отстъпи. — Такива са правилата на казиното, госпожо Пулън.

— Добре — каза тя. — Добре, шубе такова! — Придърпа чиповете към себе си, като събори няколко купчинки. — Колко ще ми разрешиш да заложа?

— Извинете за момент — промърмори той.

Върна се след пет минути. През това време около рулетката отново се възцари гробна тишина. Никой не проговори на Дарлин, но тя чувстваше как непознатите докосват дланите ѝ, дори ги разтриват, като че ли да я свестят. Управителят беше придружен от висок плешив човек със смокинг и очила със златни рамки. Плешивият не погледна Дарлин, а се втренчи през нея, сякаш тя беше от стъкло.

— Осемстотин долара — заяви, — въпреки че ви съветвам да не ги залагате. — Пренебрежително огледа униформената ѝ дреха и добави: — Госпожо, мисля, че е най-добре да осребрите чиповете си.

— А пък аз мисля, че ти не различаваш задника от физиономията си! — сопна се тя и видя как онзи надменно сви устни. Обърна се към крупнето и му нареди: — Завърти го!

* * *

Господин Рулетка постави малка плочка с надпис „800 долара“ върху числото 25 и дълго я нагласяше. После завъртя колелото и пусна топчето. Сега всички в казиното бяха притихнали, не се чуваше дори непрекъснатото дрънчане на ротативките. Дарлин вдигна очи, загледа се в телевизионните монитори на помещението и не се изненада, като видя, че вече не предават боксови мачове и конни състезания, а показват рулетката... и нея.

„Станах дори телевизионна звезда. Голяма късметлийка съм. Много, ама много ми върви!“

Топчето се завъртя. Топчето заподскача. Почти спря, после отново се завъртя и като малък бял дервиш върху полираната дървена плоскост на рулетката.

— Какъв е залогът? — внезапно извика Дарлин.

— Трийсет към едно — отговори плешивият. — Ако се падне числото 25, ще спечелиш дващест и четири хиляди долара, госпожо.

Тя стисна клепачи...

* * *

... а когато отвори очи, се намираше в стая 322. Още седеше на стола, в едната си ръка стискаше плика, петачето почти се беше изплъзнало от другата ѝ длан. Страните ѝ още бяха влажни от сълзите, предизвикани от неудържимия ѝ смях.

— Голяма късметлийке съм — промълви и надникна в плика. Нямаше бележка. Бележката пълна с правописни грешки, също е била плод на въображението ѝ.

Тя въздъхна, пъкна монетата в джоба на униформената си дреха и се зае да почисти стаята.

* * *

Вместо както обикновено след училище да се прибере с Пол право вкъщи, Патси го доведе в хотела.

— Омаза всичко със сополи! — обясни на майка си с презрението, което само едно тринайсетгодишно пубертетче може да изпитва към немоцните и болните. — Като нищо ще се задуши. Реших, че може би ще искаш да го заведеш на лекар.

Пол безмълвно и търпеливо втрени в нея сълзящите си очи. Носът му беше зачервен като домати. Стояха във фоайето, в момента на регистратурата нямаше посетители, а господин Ейвъри (камериерките, които ненавиждаха дребния гадняр, зад гърба му го наричаха господин Ранчо) не беше на обичайното си място. Може би се беше заключил в канцеларията си и лъскаше бастуна. Стига да можеше да го намери.

Дарлин сложи длан на челото на Пол, усети, че гори, и въздъхна:

— Май имаш право. Как си, Пол?

— Добре съм — отвърна с гъгнив глас.

Дори Патси беше изпаднала в депресия.

— Вероятно той няма да доживее до шестнайсетата си година — промърмори. — Единственият случай в света на samozarazyanе със СПИН.

— Затваряй си гадната уста! — сопна се Дарлин, ала вместо да засегне Патси, очевидно засегна сина си — той потръпна и извърна очи.

— Освен това е лигльо — промърмори Патси. — В буквалния смисъл на думата.

— Не е вярно. Просто е прекалено чувствителен. А имунната му система не е укрепнала. — Дарлин бръкна в джоба на униформата си. — Пол, виж какво намерих!

Той я погледна, видя монетата и леко се усмихна. Като я взе, сестра му подигравателно подхвърли:

— За какво ще я похарчиш? Ще заведеш гаджето си на кино ли?

— Все ще ишмишля нещо — отговори момчето.

— Остави го на мира! — озъби се Дарлин. — Възможно ли е поне за малко да не се заяждаш с него?

— Добре, но какво ще получа за награда? Доведох го до тук жив и здрав — както винаги, между другото — затова трябва да ме възнаградиш.

„Ще те възнаградя с шина на зъбите — помисли си Дарлин, — ако отнякъде намеря пари.“ Внезапно се почувства неописуемо нещастна, животът ѝ се струваше като висока планина от студена пръст — шлака от мините на въображението, ако щете — която непрекъснато заплашваше да се стовари върху нея и да я направи на пихтия. Щастието не съществуваше. Дори късметът всъщност беше маскирана неудача.

— Мамо? Мамичко? — разтревожено възкликна Патси. — Нищо не искам. Само се пошегувах.

— На теб ще ти подаря списание „Саси“. Намерих го в една от стаите и го прибрах в гардеробчето си.

— От този месец ли е? — недоверчиво попита Патси.

— Да. Хайде да тръгваме.

Тъкмо когато прекосяваха фоайето, чуха как монета изтрополи в процепа на ротативката, после шум от дърпане на ръчка, последван от звънването на барабаните.

— Сега наистина загази, тъпако! — извика Патси, в гласа ѝ се долавяше известно злорадство. — Колко пъти мама ти е повтаряла да не си харчиш парите за глупости? Ротативките са само за туристите!

Ала Дарлин не се обърна. Стоеше, втренчена във вратата, отвъд която се намираше страната на камериерките, страната, където евтини палта, купени от „Еймс“ или от „Уолмарт“, висяха едно до друго като мечти, които са се износили и са били захвърлени, където тиктакаше часовникът на времето, където винаги миришеше на парфюма на Мелиса и на „Бен Гей“, с който се маже Дарлин. Вслушваше се във въртенето на барабаните и очакваше да чуе тропота на монетите, падащи в жлеба, а когато наистина се посипа дъжд от петачета, тя вече мислеше как ще помоли Мелиса да наглежда децата, докато отскочи до казиното. Нямаше да ѝ отнеме много време.

„Голяма късметлийка съм“ — помисли си и затвори очи. В мрака, който цареше зад спуснатите ѝ клепачи, шумът от падащите монети ѝ се струваше оглушителен. Все едно метална шлага падаше върху капака на ковчег.

Неизвестно защо беше сигурна, че ще се случи именно онова, което си беше въобразила, ала въпреки това животът продължаваше да ѝ прилича на грамадна купчина метал, донесен от чужда планета. Беше като петно, което никога няма да излезе от любимата ти рокля.

Но нали трябваше да плати зъбните шини на Патси, а Пол да заведе на лекар, който да му предпише нещо против вечната хрема и сълзящите очи; той мечтаеше за скъпата електронна игра както Патси мечтаеше за хубаво бельо, с което ще се чувства секси, а тя Дарлин мечтаеше за... За какво? Дийк да се върне в живота ѝ ли?

„Да бе! — помисли си и едва не избухна в смях. — *Притрябвал ми е колкото пубертета или родилните болки. Мечтая за...*“

(нищо)

Точно така. За нищичко! Мрачни дни, мрачни нощи без любов, но смехът винаги я съпровождаше.

„Не мечтая за нищо, защото съм късметлийка“ — помисли си, без да отваря очи. Изпод спуснатите ѝ клепачи се стичаха сълзи, докато зад нея Патси крещеше колкото ѝ глас държи:

— Мамка му! Мамка му, улучи джакпота, Поли! Улучи скапания джакпот!

„Каква късметлийка съм — помисли си Дарлин. — *Голяма късметлийка!*“

Издание: Стивън Кинг. Всичко е съдбовно — 14 мистерии. ИК
Плеяда, 2002

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.